Bu eserin;

kataloglanması, dijital ortama aktarılması ve

elektronik ortamda kullanıma sunulması

İstanbul Kalkınma Ajansı (İSTKA)'nın desteğiyle

İBB Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı

Kütüphane ve Müzeler Müdürlüğü (Atatürk Kitaplığı)

tarafından gerçekleştirilmiştir.

Proje No	:	İSTKA/2012/BIL/233
Destek Programı	:	Bilgi Odaklı Ekonomik Kalkınma Mali Destek Programı
Projeyi Destekleyen	:	İstanbul Kalkınma Ajansı (İSTKA)
Proje Adı	:	Osmanlı Dönemi Nadir Eserlerin Kataloglanması, Dijital Ortama Aktarılması ve Elektronik Ortamda Kullanıma Sunulması
Proje Sahibi Kuruluş	:	İBB Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı
Proje Yüklenicisi	:	Yordam BT Ltd. Şti.
Proje Uygulama Yeri	:	Kütüphane ve Müzeler Müdürlüğü - Atatürk Kitaplığı İSTANBUL – Beyoğlu

سالنامهٔ ثروت فنون

— ایکنجی سنه —

١٣٢٧

— ١ مارت ١٣٢٦دن ٢٨ شباط ١٣٢٦ يه قدر —

مصور

سالنامهٔ ثروت فنون

— هفته‌لق ثروت فنون غزته‌سی نامنه مؤسسدر —

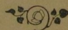
بعد الانقلاب

ایکنجی سنه

— ۱۳۲۶ سنهٔ رومیه‌سی —

جامع و محرری

اسماعیل صبحی و محمد فؤاد

احمد احسان و شرکاسی
مطبعه‌جیلق عثمانلی شرکتی
استانبول — ۱۳۲۷

لوحه : اسپانیاده عرب مدنیتی بقایاسندن ، غرناطه‌ده وزیراعظمك خانه‌سی آولیسی

[سالنامهٔ ثروت فنون — ایکنجی سنه]

افاده

بونسخه ، « سالنامهٔ ثروت فنون » ك — اعلان حریتدن صوكرا — ایكنجی سنه‌لكی‌در . كچن سنه ، برنجی نسخه‌یی چیقاردیغمز زمان ، اونسخه‌نك ایسته‌دیكمز مكملیتی احراز ایده‌مه‌دیكنی ، آنجق « ثروت فنون » نامنك سالنامه‌نك تكملات آتیه‌سنه برهان تشكیل ایده‌بیله‌جكنی ، ینه بو « افاده » صحیفه سنده سویله‌مشدك . « سالنامهٔ ثروت فنون » ك بوسنه‌كی شكل ومندرجاتی ، اوسوزمزی ارباب مطالعه نظرنده اثبات وتأیید ایله‌یه جكدر ، ظن ایده‌رز .

سالنامه‌مزك بوسنه آتدیغی اعتقادنده بولوندیغمز خطوهٔ ترقی ، نه‌بزم ایسته‌دیكمز ، نه‌ده محترم قارئلرمزك برچوغنك بكله‌دكلرینه شبهه ایتمه‌دیكمز قدر ، بویوك واوزون دكلدر . بونی اعتراف ایده‌رز . یالكز ، بونسخه‌نك ، بزده شیمدی‌یه قدر واصل اولونابیلن الك یوكسك برسالنامه‌درجه‌سنی اشغال ایتدیكنی‌ده ، هرنظر منصف تسلیم ایدر .

خلاصه ، « سالنامهٔ ثروت فنون » ، هرسنه كسوه ومندرجاتنده كوستره‌جكی تجددات ایله الك‌ایی برعثمانلی سالنامه‌سی اولمق عزمنده‌در .

٢٤ كانون اول ١٣٢٦

اسماعیل صبحی و محمد فؤاد

هجرت نبویه‌دن مقدم وقوعات مشهورهٔ عالم

سنهٔ هجریه	وقوعات	
١٨٣٦٦١	كفایه‌یه كوره	خلقت عالم
١٨٣٧٢٤	اولغ بك قولنجه	
١٨١٧٥٨	مورخینه كوره	
٦٢١٢	تقویم التاریخ اعتبارنجه	خلقت عالم
٦١٠٠	اوروپالیلره كوره	
٤٦٢٦	قیود عبرانی‌یه كوره	
٦١٢٥	افرنجه كوره	هبوط آدم
٥٩٦٧	منجمینه كوره	
٦٢١٠	مورخینه كوره	
٣٨٨٨	افرنجه كوره	طوفان نوح
٣٧٢٥	منجمینه كوره	
٣٧٧٤	مورخینه كوره	
٣٥٤٨	مصرك ابتدای معموریتی	
٣١٦٠	علم هیئت ومنجملكك ظهوری	
٢٨١٢	آثور حكومتنك تشكلی	
٢٥٨٠	ابراهیم علیه‌السلامك ولادتی	
٢٥١٨	ولادت حضرت اسماعیل	
٢٤٨٠	اسماعیل علیه‌السلامك سنت ایدلمسی	
٢٤٥٩	ولادت حضرت یعقوب	
٢٤٤٤	وفات حضرت ابراهیم	
٢٣٦٧	ولادت حضرت یوسف	
٢٣٢٤	یوسف علیه‌السلامك مصرده ابتدای حكومتلری	
٢٣٠٣	حضرت یعقوبك ارض كنعانی ترك ایله مصری تشریفلری	
٢٢٩١	مصرده یدی سنه قحط	
٢٢٨٦	وفات حصرت یعقوب	
٢٢٥٧	وفات حضرت یوسف	
٢١٩٦	ولادت حضرت هارون	
٢١٩٣	ولادت حضرت موسی	
٢١٦٦	لاتین قراللغنك تشكلی	
٢١٦٥	آتنه » »	

سنهٔ هجریه	قوعات
٢١١٣	حضرت موسی علیه‌السلامك مصردن خروجلری
٢٠٧٣	وفات حضرت موسی
٢٠٣٤	ملوك یهودك ابتدای حكومتی
١٩١٣	استانبول شهرینك ایلك بناسی
١٧٠٧	ولادت حضرت داود
١٦٦٨	داود علیه‌السلامك بنی اسرائیله حكمدارلغی
١٦٥٥	سلیمان علیه‌السلامك ولادتی
١٦٣٧	» » حكمدارانی
١٥٩٧	» » وفاتی
١٤٣٧	روما شهرینك بناسی
١١٥٥	بخت‌النصرك سوریه وقدس شریفی تخریبی
١١٠٨	ایرانلولرك مصری استیلالری
٩١٦	اسكندرك مصری ایرانلیلردن استردادی
٩١٥	اسكندرك ایرانی استیلاسی و دارانك قتلی
٦٢٦	ولادت حضرت عیسی
٥١٧	رومادە پاپا نصبی
٤٨٤	جام ایجادی
٣٦٨	عجمستانده ساسانیان دولتنك ظهوری
٣٣٤	ایاصوفیه‌نك بناسی
٥٣	ولادت حضرت فخر كائنات « صلی اه تعالی علیه وسلم » ١٢ ربیع الاول ، ١٠ نیسان رومی و ٢٠ نیسان افرنجی ٥٦٩ بازار ایرتسی كیجه‌سی
٣٦	حضرت سیدالمرسلینك خطهٔ یمانیه‌یی تشریف معالی ردیفلری
٢٨	حضرت فخر عالم افندمزك سیدة النساء خدیجة الكبری ایله عقد وازدواجلری
١٣	نبوت حضرت فخر عالم « صلی اه علیه وسلم »
٨	اسلامك حبشه برنجی هجرتلری

هجرتدن انقلاب عثمانی‌یه قدر وقایع مشهوره

سنهٔ هجریه	
١	هجرت نبویه
١	مدینهٔ منوره‌ده مسجد نبوی بناسی
٢	قبله‌نك مسجد اقصادن كعبهٔ مكرمه‌یه تحویلی
٢	بدر غزاسی
٣	احد غزاسی
٥	خندق غزاسی
٧	فتح خیبر
٨	فتح مكهٔ مكرمه
٨	حنین غزاسی
٩	تبوك غزاسی
١٠	حج الوداع
١١	ارتحال حضرت نبوی
١١	خلافت حضرت ابوبكر الصدیق
١٢	ظهور مسلیمة الكذاب
١٣	خلیفهٔ اسلام حضرت ابوبكرك مسموماً وفاتی
١٣	حضرت عمرك خلافتی
١٥	قادسیه محاربه‌سی
١٧	بصره‌نك بناسی
١٧	فتح قدس
٢٠	فتح مصر
٢٣	خلیفهٔ اسلام حضرت عمرك شهادتی
٢٣	خلافت حضرت عثمان
٢٧	فتح قبریس
٣٥	خلیفهٔ اسلام حضرت عثمانك شهادتی
٣٥	خلافت حضرت علی
٣٦	جمل وقعه‌سی
٣٧	صفین وقعه‌سی
٤٠	خلیفهٔ اسلام حضرت علینك شهادتی
٤٠	خلافت حضرت حسن
٤٨	استانبول محاصره‌سی وغلطه‌ده‌كی عرب جامعنك ابتدای بناسی
٤	شهادت امام حسن
٦١	شهادت حضرت حسین

سنهٔ هجریه	
٧٧	ایلك سكهٔ امویه‌نك ضربی
٩٢	اسلامك اندلسه مروری
٩٨	عرب جامعنك دفعهٔ ثانیه انشاسی
١١٣	پواتیه محاربه‌سی
١٢٠	كاغد ایجادی
١٢١	عربلر بیننده علم كیمیانك شیوعی
١٢٢	استانبول زلزلهٔ عظماسی
١٣٢	ایلك سكهٔ عباسیه‌نك ضربی
١٣٩	اندلسده بنی امیه‌نك تكرار تأسسی
١٥٠	ارتحال امام اعظم ابوحنیفه
١٦١	هارون رشیدك اسكداره ورودی
١٨٢	دانیمارقه دولتنك تشكلی
١٨٦	امام موسی الكاظمك مسموماً وفاتی
١٨٩	وقعهٔ برامكه
٢٩٧	فاطمیه دولتنك تشكلی
٣٦٢	روسیه دولتنك تشكلی
٤٢٢	اندلسده بنی امیه‌نك انتهاسی
٤٢٨	دولت سلجوقیهٔ ایرانیه‌نك تشكلی
٤٥٥	مجار قراللغنك تشكلی
٤٧١	تاریخ میلادینك اتخاذی
٤٧٤	ابتدای محاربات اهل صلیب
٥١٦	چالار ساعتك ایجادی
٥٢٩	پورتكیز دولتنك تشكلی
٥٦٧	دولت ایوبیه‌نك ظهوری
٥٧٢	پنجره‌لرده جام قوللانلمه‌سی
٥٩٧	خطاط مشهور عمادالحسینینك وفاتی
٦٠٤	مولد شریف قرائتنك ابتداسی
٦٢١	جد سلالهٔ آل عثمان سلیمان شاهك مغروقاً وفاتی
٦٢٨	جناب ارطغرلك سكودده اختیار اقامتی
٦٣٥	معدن كمورینك كشفی
٦٧٦	كوزلك ایجادی
٦٨٠	ارتحال ارطغرل غازی
٦٨٠	عثمان غازینك قبیله ریاستنی احرازی

سنهٔ هجریه	
٦٨٥	باروتك شيوع استعمالى
٦٨٧	پوصله ايجادى
٦٨٨	قره‌حصارك عثمان غازى طرفندن ضبطى
٦٨٩	بيله‌جكك فتحى
٦٩١	اورخان غازينك نيلوفر خاتونله ازدواجى
٦٩٨	عثمانلى امارتنك حكومت سلجوقيه طرفندن تصديق وطبل وعلم ارسالى
٦٩٩	عثمان غازينك استقلالى
٧٢٠	آلتون سكه ايجادى
٧٢٦	بروسه‌نك عثمانليلر طرفندن ضبطى
٧٢٩	ضرب سكهٔ عثمانيه
٧٢٩	دولت عثمانيه‌ده عساكر موظفه ايجادى
٧٣٨	وفات شهزاده علاءالدين پاشا
٧٥٩	شهزاده سليمان پاشا رياستيله عثمانلولرك روم ايلى‌يه مروزلرى وكليبولى وحواليسى فتحلرى
٧٦١	شهزاده سليمان پاشانك قضاءً ارتحالى
٧٦٢	طوپ ايجادى
٧٦٦	ادرنه‌نك فتحى
٧٨٤	فتح مناستر
٧٩١	قوصوه ملحمهٔ كبراسى وحضرت خداوندكارك شهادتى
٧٩٢	ازميرك ممالك عثمانيه‌يه علاوه‌سى
٧٩٦	فتح سلانيك
٧٩٦	يكيشهرك فتحى
٧٩٧	برنجى سلطان بايزيد خانك نيكبولى مظفريت عظيمه‌سى
٧٩٨	آناطولى حصارينك انشاسى
٧٩٩	بروسه‌ده‌كى اولو جامعك برنجى سلطان بايزيد خان طرفندن وضع اساسى
٨٠٤	تيمور وقعه‌سى وبرنجى سلطان بايزيد خانك اسارتى وفاصلهٔ سلطنت
٨٠٧	تيمورك فوتى
٨١٦	فاصلهٔ سلطنتك ختامى وبرنجى سلطان محمد خان طرفندن دولت عثمانيه‌نك تجديد واحياسى
٨٢٥	دوزمه مصطفى ديه تلقيب ايديلن شهزاده مصطفى چلبى بن بايزيد خانك اتلافى

سنهٔ هجریه	
٨٣١	جسر اركنه‌نك انشاسى
٨٣٣	اولو جامعك اتمام انشاسى
٨٤٨	وارنه محاربهٔ مشهوره‌سى وايكنجى سلطان مراد خانك مظفريتى
٨٥١	اختراع فن طباعت
٨٥٦	روم ايلى حصارينك انشاسى وآناطولى حصارينك ترميمى
٨٥٧	استانبولك فتحى
٨٥٧	صدراعظم خليل پاشانك اعدامى (ايلك اعدام اولنان صدراعظم بوذاتدر)
٨٥٨	اسكى سرايك انشاسى
٨٦٥	طربزونك فتحى
٨٦٧	مدللونك فتحى
٨٦٨	فاتح جامع شريفنك اتمام انشاسى
٨٧٣	قونيه‌نك فتحى وقرەمان امارتنك ممالك عثمانيه‌يه الحاقى
٨٧٥	سراى جديدك اتمام انشاسى
٨٨٠	قريمك ادارهٔ عثمانيه‌يه التحاقى
٨٨٣	اشقودره‌نك فتحى
٨٨٦	سلطان جمك بروسه‌ده اعلان حكومتى ونامنه خطبه قرائتيله سكه ضربى
٨٩١	امريقانك كشفى
٨٩٢	كمال رئيسك دونغما ايله اسپانيايه عزيمتى
٨٩٨	اندلس دولت اسلاميه‌سنك انقراضى
٩٠٠	سلطان جمك پاپا طرفندن تسميمى
٩٠٣	اميد برونى طريقنك كشفى
٩١٤	استانبولده زلزلهٔ عظيمه
٩٢٠	چالديران مظفريتى
٩٢١	دياربكرك فتحى
٩٢٢	قويون ساعتنك ايجادى
٩٢٣	برنجى سلطان سليم خان طرفندن مصرك فتحى وخلافت اسلاميه‌نك خاندان عثمانى‌يه انتقالى
٩٢٧	فتح بلغراد
٩٢٩	فتح ردوس
٩٢٩	مصر واليسى احمد پاشانك عصيان واتلافى
٩٣٢	شيخ الاسلام زنبللى على افندينك ارتحالى

سنهٔ هجریه	
٩٣٦	برنجى سلطان سليمان خانك ويانه‌يى محاصره‌سى
٩٤٠	مشهور غازى خيرالدين پاشانك درسعادته ورودى
٩٤٠	فتح تونس
٩٤١	فتح بغداد
٩٤١	ابن كمالك ارتحالى
٩٤١	فتح بصره
٩٤٣	بارباروس خيرالدين پاشانك قپودان دريا نصبى
٩٤٤	برنجى سلطان سليمان خانك فرانسه‌يه معاونتى
٩٤٥	عثمانلى دونغماسنك دول متفقه دونغماسنه غلبه‌سى
٩٥٩	طمشوارك ضبطى
٩٦١	هند سفرى
٩٦٥	سليمانيه جامعنك اتمام انشاسى
٩٦٩	قهوه‌نك ظهورى
٩٧٢	مالطه محاصره‌سى وطورغودجه پاشانك شهادتى
٩٧٦	صنعانك فتحى
٦٧٨	قبريسك فتحى
٩٧٠	قليج على پاشانك قپودانلغى
٩٨٢	شيخ الاسلام ابوالسعود افندينك وفاتى
٩٨٢	تونسك فتحى
٩٨٤	شماخى وتفلسك ضبطى
٩٨٧	حسابك اصول اعشارى اوزره قبول واجراسى
٩٨٧	صوقللى محمد پاشانك شهادتى
٩٩٣	اوزدمور اوغلى عثمان پاشانك وفاتى
٩٩٧	ميقروسقوب ايجادى
١٠٠٤	اكرى سفر مشهورى
١٠١٠	قنيژه‌ده تيرياكى حسن پاشانك مظفريتى
١٠١٢	ممالك اسلاميه‌ده دخان استعمالى
١٠١٧	رصد دوربيننك ايجادى
١٠٢٢	ممالك عثمانيه‌ده خمر بيع وشراسنك منعى
١٠٢٢	فلمنك تجارينك امور وخصوصنه باقق اوزره درسعادتده برسفير اقامه‌سنه رخصت اعطاسى
١٠٢٩	سلطان احمد جامعنك رسم كشادى
١٠٣٠	درسعادتده برودت عظيمه اسكدار ايله سراى برونى آره‌سنك انجمادى
١٠٤٠	پورتكيزليلرك بومباى شهرينى انكلتره‌يه تركلرى

سنهٔ هجریه	
١٠٤٣	قهوه‌خانه‌نك ممالك عثمانيه‌ده منع استعمالى
١٠٤٥	شاعر شهير عمر نفعينك امحاسى
١٠٥٠	ممالك عثمانيه‌ده انفيه استعمالى
١٠٥١	اوروپاده غزته ايجادى
١٠٥٥	حانيه فاتحى يوسف پاشانك غدراً اعدامى
١٠٥٨	جنجى خواجه زغرانبوليلى حسين افندينك ميخاليجده اعدامى
١٠٦٤	اوروپاليلرك اوستراليا قطعه‌سنه دخولى
١٠٦٦	مشهور كوپريلى محمد پاشانك صدارتى
١٠٦٧	عثمانلى دونغماسنك ونديك دونغماسنه غلبه‌سى
١٠٧١	استانبولده حريق كبير
١٠٧٢	كوپريلى محمد پاشانك وفاتى واوغلى فاضل احمد پاشانك صدارتى
١٠٧٦	قالكوته شهرينك انكلتره طرفندن اشتراسى
١٠٨٠	قنديه‌نك فتحى
١٠٨٢	جبل الطارق بوغازينك انكلتره اداره‌سنه دخولى
١٠٧٨	صدراعظم مشهور كوپريلى زاده فاضل احمد پاشانك وفاتى
١٠٩٤	صدر اعظم قره مصطفى پاشانك ويانه‌يى محاصره‌سى ومشاراليهك مغدوراً اعدامى
١١٠٢	صدر اعظم كوپريلى زاده مصطفى پاشانك وارادين ميدان محاربه‌سنده شهادتى
١١٠٩	عثمانلى اردوسنك وارادينك تسانام محلنده اوستريالولر ايله محاربه‌سى وصدر اعظم الماس محمد پاشانك شهادتى
١١١١	قارلوفچه مصالحه‌سى
١١١٥	ادرنه وقعه‌سى وايكنجى سلطان مصطفانك خلعى
١١١٦	بيوك پترونك روسيه‌يه نظام وضعى
١١٢١	اسوچ قرالنك دولت عثمانيه‌يه دخالتى
١١٢٣	صدر اعظم بالطه‌جى محمد پاشانك اعداى
١١٢٥	اسوچ قرالنك مملكتنه اعاده‌سى
١١٣٠	جبالى حريق كبيرى
١١٣٠	داماد نوشهرلى سفيه ابراهيم پاشانك صدارتى
١١٣٢	يكرمى سكز چلبى محمد افندينك برنجى دفعه اوله‌رق پارس سفارتنه تعيينى
١١٣٨	يكرمى سكز چلبى محمد افندينك اخطارى

سنهٔ هجریه	
	مجارلی متفرقه ابراهیم آغانك معرفتی وسعید افندینك اعانتی ایله اسكدارده مطبعه تأسیسی
١١٤٣	صدراعظم سفیه ابراهیم پاشانك قتلی واوچنجی سلطان احمد خانك مقام سلطنتدن استعفاسی
١١٥٤	ممالك متفقهٔ آمریقانك ابتدای ظهوری
١١٦٠	ممالك متفقهٔ آمریقا استقلالیتنك تصدیقی
١١٦٩	ایكنجی جبالی حریقی
١١٦٩	صنعت طباعتك استانبولده احداثنه الك زیاده معاونت ایدنلردن محمد سعید پاشانك صدارتی
١١٧٠	قوجه راغب پاشانك صدارتی
١١٧٣	لاله‌لی جامعنك وضع اساسی
١١٧٥	بانقه اصولنك ایجادی
١١٧٦	صدر اعظم راغب پاشانك ارتحالی
١١٧٩	درسعادتده زلزلهٔ عظیمه
١١٨٢	بوناپارتك ایمپراطورلغی
١١٨٤	فطوغرافی ایجادی
١١٨٥	هوا غازی احداثی
١١٨٧	یكی قاله‌دونیانك كشفی
١١٨٩	تیمور كوپری ایجادی
١١٩٠	بوناپارتك روسیه‌یه تجاوزی
١١٩١	ولوسپید وبالون یجادی
١١٩١	مشهور شاهینكرایك قریم خانلغی
١١٩٢	مطبعه ماكنه‌لرینك ایجادی
١١٩٦	اوچنجی جبالی حریق هائلی (امتدادی ٥٠ ساعت)
١١٩٧	جیجك آشیسنك ایجادی
١١٩٧	قریمك روسیه طرفندن ضبطی
١٢٠٠	شاهینكرایك ایجادی
١٢٠٢	پانوراما اعدامی
١٢٠٤	تخلیصیه صندالرینك ایلك دریایه نزولی
١٢٠٥	مكتب بحریهٔ شاهانه‌نك كشادی
١٢٠٦	تلغراف ایجادی
١٢٠٧	اوروپاده پولیس تشكیلی
١٢٠٧	نظام جدید عسكرینك تحریری
١٢١٢	كبریتك شیوع واستعمالی
١٢١٣	ناپولیون بوناپارتك مصری استیلاسی

سنهٔ هجریه	
١٢١٤	عریشك استردادی
١٢١٥	فرانسه‌لی جنرال (قله‌بر) ك اوزبكیه‌ده سلیمان حلبی اسمنده برفدایی طرفندن قتلی
١٢١٥	طاش باصمه‌سی ایجادی
١٢١٦	تابلو ایجادی
١٢١٦	مصرك استردادی
١٢١٩	ترامو‌ای احداثی
١١٢٠	قواله‌لی محمد علی پاشانك مصر والیلكنه تعیینی
١٢٢٢	واپور ایجادی
١٢٢٢	نظام جدید عسكرینك الغاسی
١٢٢٣	علمدار مصطفی پاشای نامدارك صدارتی
١٢٢٣	حرمین محترمینك وهابیلردن تخلیه‌سی
١٢٢٥	سركٔ عمومی احداثی
١٢٣٧	تپه‌دلنلی علی پاشانك اعدامی
١٢٤٠	شمندوفر ایجادی
١٢٤١	یكیچریلكك الغاسی
١٢٤١	خواجه پاشا حریقی
١٢٤٣	ناوارین وقعه‌سی
١٢٤٣	عساكر عثمانیه‌یه فس اكساسی
١٢٤٦	مكتب طبیهٔ عدلیه‌نك تأسیسی
١٢٤٦	مكتب طبیه‌نك تأسیسی
١٢٤٧	جزایرك فرانسزلرك طرفندن اشغالی
١٢٥٣	مصروالیسی قواله‌لی محمد علی پاشانك عصیانی
١٢٥٣	خلیجده جسر عتیقك انشاسی
١٢٥٤	مالیه نظارتی تشكیلی
١٢٥٥	قرانتنه نظامنك وضعی
١٢٥٥	نزیب وقعه‌سی
١٢٥٥	قبودان دریا احمد پاشانك دونما ایله اسكندریه‌یه فراری
١٢٥٥	خارجیه ناظری رشید پاشا معرفتیله كلخانه خط همایوننك قرائتی. تنظیمات خیریه‌نك اعلانی
١٢٥٧	سلطان مراد خان خامسك ولادتی
١٢٥٧	مصر والیسی محمدعلی پاشانك عرض اطاعتی
١٢٥٨	ولایت مصرمشارالیهك اكبر اولاد واحفادینه انتقال ایتمك اوزره فرمان عالی اصداری
١٢٥٨	مصروالیسی محمدعلی پاشایه پایهٔ صدارت توجیهی

سنهٔ هجریه	
١٢٦٠	یونان حكومت مطلقه‌سنك ادارهٔ مشروطه‌یه انقلابی
١٢٦٠	یكی كوپرینك انشاسی
١٢٦٣	سلطان عبدالمجید خانك قرق درت كون امتداد ایدن روم ایلی‌یه سیاحتلری
١٢٦٢	مصر والیسی محمدعلی پاشانك درسعادته ورودی
١٢٦٢	ابدی‌الاشتهار مصطفی رشید پاشانك برنجی صدارتی
١٢٦٣	كرد امرای متغلبه‌سندن بدرخان پاشانك استیصالی
١٢٦٣	احمد وفیق پاشا طرفندن استانبولده سالنامهٔ رسمی ترتیبی
١٢٦٣	مكاتب رشدیه‌نك تأسیسی
١٢٦٤	مصروالیسی محمدعلی پاشانك مختل‌الدماغ اولمسی مناسبتیله والیلكك مخدومی ابراهیم پاشایه احاله‌سی وابراهیم پاشانك درسعادته ورودی
١٢٦٥	مصر والیسی محمد علی پاشانك وفاتی
١٢٦٥	مصر والیسی ابراهیم پاشانك وفاتی وعباس حلمی پاشانك ولادتی
١٢٦٥	مجار ملتجیلرینك دولت عثمانیه طرفندن قبولی
١٢٦٥	ایاصوفیه جامعنك تعمیری
١٢٦٦	سلطان عبدالمجید خانك جزایر بحر سفیدی زیارتلری
١٢٦٦	شدت شتا وخلیج درسعادتك انجمادی
١٢٦٦	مشهور جنكال اوغلی طاهر پاشانك وفاتی
١٢٦٧	درسعادتده انجمن دانش تشكیلی
١٢٦٧	شركت خیریه‌نك تأسیسی
١٢٦٧	عالی پاشانك برنجی صدارتی
١٢٦٨	مجیدی نشاننك احداثی
١٢٦٨	لوندره‌ده ایلك مشهر عمومینك تأسیسی
١٢٦٨	شركت خیریه‌نك تشكلی
١٢٦٩	قریم محاربه‌سی
١٢٧٠	شركت خیریه واپورلرینك ایشلمكه بدئی
١٢٧٠	سینوبده عثمانلی دونماسنك احتراقی
١٢٧٠	مصر والیسی عباس پاشانك قضاءً وفاتی ومحمد سعید پاشانك والیلكی
١٢٧٠	تونس والیسی احمد پاشانك وفاتی محمد پاشانك ولایتی

سنهٔ هجریه	
١٢٧٠	وارنه ایله بالقاوه بیننده قابلو تأسیسی
١٢٧١	سیواستپولك ضبطی
١٢٧٢	استانبول ایله وارنه بیننده قابلو احداثی
١٢٧٢	پارس معاهده‌سی
١٢٧٢	اصلاحات فرمانی
١٢٧٢	قانون اراضینك نشری
١٢٧٣	مطبعه‌لرك سربستیٔ كشادی نظامنامه‌سنك اعلانی
١٢٧٣	قلعهٔ سلطانیه ایله ساقز بیننده قابلو احداثی
١٢٧٤	دوائر بلدیه تشكیلی
١٢٧٤	صدر ابدی‌الاشتهار بیوك رشید پاشانك وفاتی
١٢٧٤	قندیه ایله اسكندریه بیننده قابلو تأسیسی
١٢٧٤	سویش وعدن بیننده قابلو تأسیسی
١٢٧٥	سلطان عبدالمجید خانك بحرسفیده سیاحتلری
١١٧٥	عدن وقوراجی بیننده قابلو احداثی
١٢٧٦	تونس والیسی محمد پاشانك وفاتی ومحمدصادق پاشانك ولایتی
١٢٧٦	تجارت قانوننك نشری
١٢٧٦	مجاهد شهیر شیخ شاملك قفقاسیه‌ده اسارتی وپترسبورغه نقلی
١٢٧٦	سویش قنالك حفرینه بدأ ایدلسی
١٢٧٦	شام وقعه‌سی وفؤاد پاشانك شامه عزیمتی
١٢٧٧	مدحت پاشانك نیش والیلكی
١٢٧٧	شام اردوسی مشیری احمد پاشانك ودیكر بعضیلرینك بروقعه‌دن طولایی اعدامی
١٢٧٧	سلطان عبدالمجید خانك وفاتی
١٢٧٧	سلطان عبدالعزیز خانك جلوسی
١٢٧٨	تبدیل كسوهٔ عساكر عثمانیه
١٢٧٨	یونان قرالی اوتونك ظهور ایدن اختلالدن اوروپایه فراری
١٢٧٨	فؤاد پاشانك صدارتی
١٢٧٨	نشان عثمانینك ایجادی
١٢٧٨	سلطان عبدالعزیز خانك بروسه‌یه سیاحتی
١٢٧٨	انجمن دانشك الغاسی
١٢٧٨	جمعیت علمیهٔ عثمانیه‌نك تأسیسی
١٢٧٠	امید برونی اهالی اسلامیه‌سی بیننده‌كی اختلا

سنهٔ هجریه	
	فات مذهبیه‌دن طولایی انکلتره دولتی طرفندن وقوعه کلن طلب رسمی اوزرینه مدرس ابوبکر افندینک اعزامی
١٢٧٧	قره‌طاغ اشقیاسنک تأدیبی
١٢٧٩	استانبولده سلطان احمد میدانده برنجی دفعه اوله‌رق برمشهر عمومئ عثمانی تأسیسی
١٢٧٩	دستورک تنظیمی
١٢٧٩	عثمانلو پوسته پولنک احداثی
١٢٧٩	مصر والیسی سعید پاشانک وفاتی واسماعیل پاشانک ولایتی
١٢٧٩	فرانسه طرفندن سلطان عبدالعزیز خانه ارسال اولنان مرصع لژیون دونور نشاننک موسیو دوموتیه یدیله تقدیمی
١٢٧٩	عثمانلی بانقه‌سنک تأسیسی
١٢٧٩	سلطان عبدالعزیز خانک مصره سیاحتلری
١٢٧٩	سلطان عبدالعزیز خانک امریله مصرده انغاریه اصولنک الغاسی
١٢٧٩	قاسم پاشا حریق کبیری
١٢٩٠	دانیمارقه قرالنک اوغلی پرنس یورکینک یونان قرالیتنه قعودی
١١٨٠	جزایر سبعه‌نک انکلتره دولتی طرفندن یونانه ترکی
١٢٨٠	سواحل عثمانیه‌یه فنار وضعی وزرهلی سفائن احداثی
١٢٨٠	یعقوب خانک کاشغرده اعلان امارتی
١٢٨٠	تشکیل شورای دولت
١٢٨١	طونه ولایتی تشکیل ومشهور مدحت پاشا والی تعیین قلندی
١٢٨١	عالی پاشانک همتیله کرید عصیاننک تسکینی
١٢٨١	آلمانیا حکومتلرینک اتحادی
١٢٨١	صادووا محاربه‌سی
١٢٨٢	استانبولده بیوک قولرا
١٢٨٢	خواجه پاشا حریق کبیری
١٢٨٢	سلطان عبدالعزیزک همتیله زرهلی دونتما تأسیسی
١٢٨٢	مصرده اصول وراثتک تبدیلی وفرمان عالی اصداری

سنهٔ هجریه	
١٢٨٢	ایکنه‌لی تفنکک شیوعی
١٢٨٣	بکلربکی وچراغان سرایلرینک انشاسی
١٢٨٣	مصر والیسی اسماعیل پاشایه خدیو عنواننک اعطاسی
١٢٨٤	سلطان عبدالعزیز خانک اوروپایه سیاحتی
١٢٨٤	شورای دولتک تشکیلی ومحاکمک اصلاحی
١٢٨٤	امریقایه سفیر اعزامی
١٢٨٥	درسعادتده امنیت صندوقنک تشکیلی
١٢٨٥	مکتب سلطانینک تأسیسی
١٢٨٥	صرب کنزی میشلک بلغراده طوپجی دره‌سی نام محلده خصماسی طرفندن اعدامی ومیلانک پرنسلکی
١٢٨٥	مکتب صنایعک تأسیسی
١٢٨٥	مرحوم مدحت پاشانک نجد قطعه‌سنی اصلاحی
١٢٨٥	صدر اعظم فؤاد پاشانک وفاتی
١٢٨٦	سویش قنالنک رسم کشادی
١٢٨٦	فرانسه ایمپراطوریچه‌سی اوژه‌نینک درسعادته ورودی
١٢٨٧	بک اوغلی حریق کبیری
١٢٨٧	اوستریا ایمپراطوری فرانسوا ژوزه‌فک استانبولی زیارتی
١٢٨٧	یمنده ایلک دفعه اوله‌رق تشکیل اولنان عثمانلی اردوسنک عسیر وصنعایی فتح واصلاحی
١٢٨٧	شرق تیمور یوللرینک رسم کشادی
١٢٨٧	آلمانیا ـ فرانسه محاربه‌سی
١٢٨٧	اورمان ومعادن مکتبنک کشادی
١٢٨٨	صدر اعظم عالی پاشانک وفاتی
١٢٨٨	درسعادت ترامواینک تأسیسی
١٢٨٨	سردار اکرم عمر پاشانک وفاتی
١٢٨٨	مکتب طبیهٔ ملکیه‌نک تأسیسی
١٢٨٨	اطفائیه آلایی تشکیلی
١٢٨٨	ادیب اعظم شناسینک وفاتی
١٢٨٨	استانبولده ترامونای احداثی
١٢٨٨	محمود ندیم پاشانک برنجی صدارتی
١٢٨٩	دارالشفقه‌نک کشادی
١٢٩٠	ایران شاهی ناصرالدین خانک درسعادتی زیارتی

سنهٔ هجریه	
١٢٩٠	کاشغر امیری یعقوب خان استانبوله ایلچی اعزامیله تابعیت عثمانیه‌یی قبول ایلدیکندن معلمین عسکریه ایله طبل وعلم ومهمات ارسال ونام عبدالعزیز خانی‌یه خطبه اوقوتمق وسکه کسدیرمکه مساعده اعطا اولندی
١٢٩٠	جزایرلی مجاهد مشهور امیر عبدالقادرک مکهٔ مکرمه‌ده ارتحالی
١٢٩٠	آناطولی‌یه (ازمیده) شمندوفر انشاسی
١٢٩٠	غلطه تولنک کشادی
١٢٩٢	بوسنه وهرسک اختلالی
١٢٩٢	مصرلی پرنس فاضل مصطفی پاشانک وفاتی
١٢٩٢	قونت اندراشینک بوسنه وهرسک حقنده‌کی لایحه‌سنک باب عالی‌یه ورودی
١٢٩٢	مکاتب رشدیهٔ عسکریه‌نک تأسیسی
١٢٩٣	طلبهٔ علوم درسعادتده بالاجتماع صدراعظم محمود ندیم پاشانک وشیخ الاسلام حسن افندینک عزللرینی طلب ایلدی وایجابی اجرا اوله‌رق یرلرینه مترجم رشدی پاشا وخیرالله افندی تعیین قلندی
١٢٩٣	بوسنه و هرسک اختلالی بلغارستانه‌ده سرایت ایلدی
١٢٩٣	سلانیک وقعه‌سی ومأمورین ملکیه وعسکریه‌نک تأدیبی
١٢٩٣	سلطان عبدالعزیز خانک خلعیله سلطان مراد خان خامسک سلطنتی
١٢٩٣	سلطان عبدالعزیز خانک انتحاری
١٢٩٣	صرب وقره‌طاغ پرنسلرینک اعلان عصیانی
١٢٩٣	چرکس حسن وقعه‌سی وحسین عونی وراشد پاشالرک شهادتی
١٢٩٣	فونوغراف ایجادی
١٢٩٣	صرب عسکرینک مغلوبیتی وزایچارک غازی عثمان پاشا طرفندن ضبطی
١٣٩٣	سلطان مراد خان خامسک مبتلا اولدقلری ضعف دماغدن طولایی خلعی وسلطان عبدالحمید ثانینک جلوسی
١٢٩٣	مکتب ملکیه‌نک تأسیسی

سنهٔ هجریه	
١٢٩٣	مدحت پاشانک ایکنجی صدارتی
١٢٩٢	ترسانه قونفرانسنک انعقادی
١٢٩٣	اصول منفور استبدادک الغاسیله اصول مشورت ومشروطیتک اعلانی
١٢٩٣	سردار عبدالکریم نادر پاشانک صربستانده‌کی مظفریتی مناسبتیله مجار دارالفنونی طلبه‌سی طرفندن مشارالیهه سیف قیمتدار تقدیمی
١٢٩٤	ترسانه قونفرانسی مقرراتنک طرف دولت عثمانیه‌دن ردی
١١٩٤	صدراعظم مدحت پاشانک ممالک عثمانیه‌دن تغریبی
٢٩٤	قانون اساسیده مندرج مجلس مبعوثان واعیانک اعلان رسم کشادی
١٢٩٤	مملکتین امارتی دولت عثمانیه علیهنده روسیه ایله اتفاق عقد ایتدی
١٢٩٤	روسیه‌نک دولت عثمانیه‌یه اعلان حربی وانکلتره دولتنک پروتستوسی
١٢٩٤	روسیه‌نک اردهانی استیلاسی
١٢٩٤	خدیو اسماعیل پاشانک مخدومی حسن پاشانک برفرقه عساکر مصریه ایله درسعادته ورودی ووارنه‌یه سوق واعزامی
١٢٩٤	روسیه‌لولرک کوجک برقوتله طونه‌یی مرورلری زشتوی‌یی استیلا ایله طرنوه‌یی طوپه طوتمه‌لری
١٢٩٤	الشکرد وقارص مواقعنده غازی احمد مختار پاشا اردوسنک مظفریتی وقارص محاصره‌سنک رفعی
١٢٩٤	امیر مکه شریف عبداه پاشانک جده‌ده شهیداً وفاتی وحسین پاشانک امارتی
١٢٩٤	استانبولده ملکیه عسکرینک تشکیلی برقاچ آی صوکره لغوی
١٢٩٤	اناطولیده غازی احمد مختار پاشا اردوسنک کدکار مظفریت عظیمه‌سی ونتایجندن اوله‌رق روسلرک حدود عثمانیه خارجنه رجعتلری
١٢٩٤	یعقوب خانک وفاتی وکاشغرک چینلولر طرفندن ضبطی

سنهٔ هجریه	
١٢٩٤	پلونه محاصرهٔ مشهوره‌سی وغازی عثمان پاشانك اسارتی
١٢٩٥	روسیه‌نك ادرنه‌یی اشغالی
١٢٩٥	مصالحه‌یه اساس اوله‌جق شرطنامه‌نك ادرنه‌ده امضاسی
١٢٩٥	انكلتره دونغماسنك اطه‌لر پیشكاهنه وروس عسكرینك چكمجه‌لره قدر وروددی
١٢٩٥	مجلس اعیان ومبعوثانك بارادهٔ شاهانه سدی
١٢٩٥	امتیاز نشانك احداثی
١٢٩٥	ایاستفانوس معاهده‌سنك تنظیمی
١٢٩٥	پیر جانفدای حریت علی سعاوی افندیله رفقاسنك چراغان سراینه دخولی ورفقاسیله برلكده وفاتلری
١٢٩٥	قبریس مقاوله‌سنك عقدی
١٢٩٥	برلین قونغره‌سنك انعقادی وبرلین معاهده‌سی
١٢٩٥	اوستریانك بوسنه هرسكی اشغالی
١٢٩٥	قوزانده احمد پاشانك عصیانی وعسكر اعزامیله استیمانی
١٢٩٥	یاقوه‌ده مأموراً بولنان مشیر محمدعلی پاشانك شهادتی
١٢٩٦	سجل احوال مأمورین تأسیسی
١٢٩٦	درسعادتده آثار عتیقه موزه‌سنك رسم كشادی
١٢٩٧	مكتب حقوقك كشادی
١٢٩٧	دیوان محاسبات تشكیلی
١٢٩٩	تمغا قانون جدیدینك اعلانی
١٢٩٩	صنایع نفیسه مكتبنك كشادی
١٢٩٩	مصرك انكلتره طرفندن اشغال موقتی
١٣٠٠	تجارت مكتب عالیسنك رسم كشادی
١٣٠١	مدحت پاشانك طائفده شهادتی
١٣٠١	اسوج - نوروچ قرال وقرالیچه‌سنك استانبولی زیارتلری
١٣٠١	هندسهٔ ملكیهٔ شاهانه‌نك كشادی
١٣٠١	جبالی ویشیل طلومبه حریقی ٢٦ مایس ١٣٠١
١٣٠١	لیلی قز مكتبنك كشادی
١٣٠٣	ترقوس صوینك رسم كشادی
١٣٠٣	ترقوس صوینك رسم كشادی

سنهٔ هجریه	
١٣٠٦	زراعت بانقه‌سنك تأسیسی
١٣٠٦	سلطان تپه‌سی وقپودان پاشا حریقی
١٣٠٦	آلمانیا ایمپراطور وایمپراطوریچه‌سنك درسعادتی زیارتلری
١٣٠٦	نامق كمال بكك ساقزده ارتحالی
١٣٠٧	بروسه‌ده دارالحریر انشاسی
١٣٠٧	كراسته‌جیلر وسلیمانیه حریقی
١٣٠٧	ملكیه تقاعد صندیغی بناسنك انشاسی
١٣٠٨	حلقه‌لی زراعت وبیطر مكتبنك كشادی
١٣٠٨	سعدالله پاشانك منتحراً وفاتی
١٣٠٨	ژاپونیالیلرك استانبولی زیارتی
١٣٠٨	كاغدخانه‌ده پولیغون انشاسی
١٣٠٩	بروسه تیمور یولنك رسم كشادی
١٣٠٩	عشیرت مكتبنك رسم كشادی
١٣١٠	اسكدار مكتب اعدادیسنك كشادی
١٣١٠	مركز رشدیه مكتبلرینك كشادی
١٣١٠	یكی جامع پوسته‌خانه‌سی بنای جدیدینك رسم كشادی
١٣١٠	بانق عثمانی ورژی بناسنك ختام انشاسی
١٣١٠	یافه - قدس تیمور یولنك رسم كشادی
١٣١٠	انقره تیمور یولنك رسم كشادی
١٣١٠	«حمیدیه» كاغد فابریقه‌سنك رسم كشادی
»	خلیج درسعادتك انجمادی ٣ كون
»	اسكدار-قاضی كوی غازخانه‌سنك رسم كشادی
»	بیروت لیمانی رختیمنك رسم كشادی
١٣١١	خاندان آل عثمان نشان همایونك احداثی
١٣١١	عثمانلی سیغورطه شركتنك رسم كشادی
١٣١١	اسكدار قاضی كوی صوینك رسم كشادی
١٣١١	مناستر سلانیك تیمور یولنك رسم كشادی
١٣١١	صرب قرالنك درسعادتی زیارتی
١٣١٢	استانبول وجوارنده حركت ارض وقوعی
١٣١٢	شام-حوران تیمور یولنك رسم كشادی
١٣١٢	اسكیشهر - كوتاهیه تیمور یولنك اتمامی
١٣١٢	تجارت مكتبنك كشادی
١٣١٢	استانبول رختیمنك طوپخانه‌دن غلطه كمركنه قدر اولان قسمنه واپورلرك یناشمسنه مساعده اولندیغی

سنهٔ هجریه	
١٣١٢	طولمه بغچه ساعت قوله‌سنك كشادی
١٣١٣	بیروت - شام شمندوفرلرینك ایشلمكه بدئی
١٣١٣	دارالعجزه بناسنك اتمامی
١٣١٣	اسپرمچت فابریقه‌سنك كشادی
١٣١٣	قونیه خطنك چكورلر - آفیون قره‌حصاری قسمی اوزرنده ترنك ایشلمكه بدئی
١٣١٣	صدرسابق سعید پاشانك اوروپایه لاجل العزیمه درسعادت انكلتره سفارتنه التجاسی وآلدیغی تأمینات اوزرینه خانه‌سنه عودتی
١٣١٣	قونیه خطنك آفیون قره‌حصاری - آقشهر قسمنك رسم كشادی
١٣١٣	ساقز لیمانی رختیمنك انشاسنه بدأ اولندیغی
١٣١٣	مجارستان قرالیتنك بیكنجی سنهٔ دوریه‌سی
١٣١٣	دیون عمومیه بناسنك ختام انشاسی
١٣١٣	درسعادت - سلانیك تیمور یولنك رسم كشادی
١٣١٤	قونیه تیمور یولنك رسم كشادی
١٣١٤	طونه‌ده تیمور قپولر قنالنك رسم كشادی
١٣١٤	حركت ارضدن رخنه‌دار اولان چارشوی كبیرك قالپاقچیلر باشی وجوارینك بعدالتعمیر رسم كشادی
١٣١٤	یونانیلرك حدود شاهانه‌یه تجاوزلری اوزرینه اعلان حرب ایدلدیكی ٥ نیسان ١٣١٣
١٣١٤	طرنوه‌نك ضبطی ١٢ » ١٣١٣
١٣١٤	یكیشهرك فتحی ١٢ » ١٣١٣
١٣١٤	ترحاله‌نك ضبطی ١٦ » ١٣١٣
١٣١٤	جتالجه‌نك » ٢٤ » ١٣١٣
١٣١٤	والستینك » ٢٥ » ١٣١٣
١٣١٤	غلوصك » ٢٦ » ١٣١٣
١٣١٤	دومكه وارمیه‌نك ضبطی ٥ مایس
١٣١٤	قورفه كچیدینك ضبطی ٦ » ١٣١٣
١٣١٥	مقدمات صلحیه امضالندی ٦ ایلول ١٣١٣
١٣١٥	معاهدهٔ قطعیهٔ صلحیه امضالندی ٢٢ تشرین ثانی ١٣١٣
١٣١٥	سلانیك رختیمنك انشاسنه بدأ اولندی
١٣١٥	یونان اسراسی كوندرلدی
١٣١٥	آلاشهر - قره حصار تیمور یولی اوزرنده ترنك ایشلمكه بدأی

سنهٔ هجریه	
١٣١٥	بالیكسر حركت ارضی
١٣١٥	شام - حلب تیمور یولنك انشاسنه بدأ اولندیغی
١٣١٥	اولاد شهدا ومعلولین غزاة عساكر عثمانیه سركیسنك رسم كشادی
١٣١٥	آمریقا - اسپانیا محاربه‌سی: ١ نیسان ١٣١٤
١٣١٦	جلیك ساع حوضك دریایه نزولی
١٣١٦	شیشلی اطفال خسته‌خانه‌سنك وضع اساسی
١٣١٦	آلمانیا ایمپراطور وایمپراطوریچه‌سنك دفعهٔ ثانیه اوله‌رق درسعادتی زیارتلری
١٣١٦	آلمانیا ایمپراطور وایمپراطوریچه‌سنك حیفا طریقیله قدسه متوجهاً درسعادتدن مفارقتلری
١٢١٧	لاهی صلح قونفرانسنك انعقادی
١٣١٧	اطفال خسته‌خانه‌سنك رسم كشادی
١٣١٧	پلونه قهرمانی عثمان پاشانك وفاتی
١٣١٧	لاهی صلح قونفرانسنك اكمال وظیفه ایلمسی
١٣١٧	ترانسوال محاربه‌سی
١٣١٨	ایران شاهی مظفرالدین خانك استانبولی زیارتی
١٣١٨	حجاز تلغراف خطنك مدینهٔ منوره‌یه ایصالی
١٣١٩	مدیللینك لوراندوو توبینی مطلوباتندن طولایی فرانسه حكومتی طرفندن اشغال موقتی وقرارلشدیریلن صورت تسویه موجبنجه تخلیه‌سی
١٣٢٠	ترانسوال محاربه‌سی ختام بولدی
١٣٢٠	حما - ریاق شمندوفرلرینك ریاقدن رأس بعلبكه قدر اولان قسمنك رسم قبول وكشادینك اجراسی
١٣٢٠	فاو - هندستان تلغراف خط كبیرینك بك اوغلی مركزندن رسم تمدیدی
١٣٢٠	حما - ریاق شمندوفرینك بعلبكدن حمایه قدر اولان ایكنجی قسمنك رسم قبول وكشادی
١٣٢٠	حجاز تیمور یولنك زرقایه قدر اولان قسم مهمنك رسم كشادی
١٣٢٠	كاغدخانه منبع صولرینك چشمه‌لره اساله‌سی
١٣٢٠	حجاز تیمور یولنك زرقادن عمانه قدر اولان قسمنك رسم كشادی ٤ تشرین ثانی ١٣١٨
١٣٢٠	سلانیك رختیمنك رسم كشادی
١٣٢٠	ارطغرل نشان ذیشان همایونك احداثی

سنهٔ هجریه	
١٣٢٠	شام ـ حما تیمور یولنك بیروت ریختمنه الصاق
١٣٢١	حیدرپاشا لیمان وریختمنك کشادی
١٣٢١	حجاز تیمور یولنك درعا ـ قدمشریف قسمنك رسم کشادی
١٣٢١	معدن مکتبنك وشامشریفده مکتب طبیهٔ ملکیهٔ شاهانه‌نك رسم کشادی
١٣٢١	پوسته وتلغراف نظارتی بنای جدیدینك وحبسخانه‌نك وضع اساسی . حیدر پاشا ریختمیله مشتملاتنك معاملات عمومیه‌یه کشادی
١٣٢١	حیدر پاشاده مکتب طبیهٔ عسکریه بنای جدیدینك رسم کشادی
١٣٢١	روس ـ ژاپون محاربه‌سنك بدئی ٢٦ کانون ثانی ١٣١٩
١٣٢١	برنجی فریقلق رتبه‌سنك احداثی
١٣٢٢	حجاز تیمور یولنك معانه قدر اولان قسمنك رسم کشادی ١٩ اغستوس ١٣٢٠
١٣٢٢	طرابلس غرب ـ بنغازی تلغراف خطنك الصاقی
١٣٢٢	محرر شهیر شمس الدین سامی بکك وفاتی
١٣٢٢	سلطان مراد خامسك وفاتی
١٣٢٢	بغداد تیمور یولنك قونیه ـ ارکلی قسمنك رسم کشادی
١٣٢٣	ادرنه‌ده تلسز تلغراف استاسیونی انشاآتنه بدأ
١٣٢٣	چوشیما محاربهٔ بحریه‌سی (ژاپونلرك موفقیت عظیمه‌سی)
١٣٢٣	استانبول ـ کوستنجه قابلوسنك رسم کشادی ٧ تموز ١٣٢١
١٣٢٣	صنعانك امام یحیی بن حمیدالدین طرفندن ضبطی [١٣٣ کون صکره اغستوسك اون سکزنده فیضی پاشا طرفندن استردادی]
١٣٢٣	استانبولده قصرغه
١٣٢٣	حمیدیه جامعی ترببنده‌کی تعلیم میدانه آرابه درونده براقیلان بومبانك اشتعالی
١٣٢٣	تلفون آلات و ادواتنك ممالك عثمانیه‌یه دخولنك شدتله منعی
١٣٢٣	ولایات ثلثه مراقبهٔ مالیه‌سی ماده‌سندن دولایی دول خمسه‌نك مداخله بعده لیمنی‌ی

سنهٔ هجریه	
	موقتاً اشغالی ویکرمی کون صکره قبول شرائطدن صکره تخلیه‌لری
١٣٢٣	روس ـ ژاپون بیننده مصالحه عقدی ٢٦ اغستوس ١٣٢١
١٣٢٣	حما ـ حلب تیموریولنك انشاسنه بدأ ؛ ادرنه محصولات ومعمولات سرکیسنك رسم کشادی وحیدر پاشا موقفك وضع اساسی
١٣٢٣	ممالك عثمانیه‌ده تلسز تلغراف تأسیسی
١٣٢٣	برلین قونغره‌سنده مرخص بولنان علکساندر قره طودوری پاشانك وفاتی
١٣٢٣	حجاز تیمور یولی حیفا شعبه‌سنك رسم کشادی
١٣٢٣	فاو تلغراف خط کبیرینك ختامیله مخابراته بدأ اولندیغی
١٣٢٤	سان فرانسیسقو زلزله‌سی نیسان ١٣٢٢
١٣٢٤	آیدین و خداوندکار ولایتلرنده سیلاب کانون اول ١٣٢٢
١٣٢٤	شهر امینی رضوان پاشانك کوزتپه‌ده قتلی وبدرخان عائله‌سنك تبعیدی
١٣٢٤	ینبع البحر ـ مدینهٔ منوره تلغراف خطنك تمدیدینه مباشرت ٤ مایس ١٣٢٢
١٣٢٤	کامل پاشانك آیدین و الیلکندن عزلیله ردوسده اقامته مأموریتی وبوندن دولایی ازمیر انکلتره قونسلوسخانه‌سنه التجاوصکره آلدیغی تأمینات اوزرینه درسعادته عودتی
١٣٢٤	تلسز تلغرافك رسم کشادی ١٩ اغستوس ١٣٢٢
١٣٢٤	حما ـ حلب تیمور یولنك رسم کشادی ٢١ ایلول ١٣٢٢
١٣٢٤	قواله ایله طاشوز بیننه قابلو وضع ورسم کشادی ٢٦ تشرین ثانی ١٣٢٢
١٣٢٤	شامده الکتریقلی ترامواى خطنك رسم کشادی ٢٥ کانون ثانی ١٣٢٢
١٣٢٥	سلانیك کورفزنده شرکت خیریه واپورلری سیر وسفره باشلادیلر
١٣٢٥	صلح قونفرانسنك ایکنجی دفعه اوله‌رق لاهیده انعقادی ١ حزیران ١٣٢٣
١٣٢٥	قاضی کویندن حیدرپاشا اسکله‌سنه قدر ریختیم انشاسنه بدأ اولندی ١٨ حزیران ١٣٢٣

سنهٔ هجریه	
١٣٢٥	محترق مکتب سلطانی بناسنك انشاسنه بدأ اولندی ٢٥ حزیران ١٣٢٣
١٣٢٥	درسعادت ـ پشته تلغراف خطنك رسم کشادی ٣ اغستوس ١٣٢٣
١٣٢٥	حجاز تیمور یولی خطنك مداین صالح موقعنه ایصالی ٤ اغستوس ١٣٢٣
١٣٢٥	حجاز تیمور یولی خطنك العلا موقعنه ایصالی
١٣٢٥	العریش تلغراف خطنك وقونیه‌ده ذخیره بورسه‌سنك رسم کشادی
١٣٢٥	ایرلانده ایله امریقا بیننده مارقونی اصولی اوزره تلسز تلغرافله مخابراته مباشرت اولندی ٤ تشرین اول ١٤٢٣
١٣٢٥	قره‌اوتاغ (قره‌تاغ) حرکت ارضی ١٤ تشرین
١٣٢٥	طربزون فرقهٔ عسکریه‌سی قوماندانی فریق خیری پاشانك ناجی نامنده برملازم طرفندن اتلافی ومرقومك اعدامی

سنهٔ هجریه	
١٣٢٥	زنکبار سلطانی سیدعلی بن حمود حضرتلرینك درسعادتی زیارتی
١٣٢٥	شیمدی‌یه قدر بشکطاش ساحلسراینده اجرا اولونعقده اولان معایده رسمنك وریلن ژورنال اوزرینه ییلدیزده اجراسی
١٣٢٥	سلانیك مکتب حقوقنك رسم کشادی
١٣٢٥	دینار ـ اکردیر تیمور یولی قسم اولنك انشاسنه مباشرت اولندی
١٣٢٦	درسعادت ریختیملری اوزرنده مبانیٔ جدیدهٔ رسومیه‌نك وضع اساسی
١٣٢٦	خاصکوی حریق کبیری شباط ١٣٢٣
١٣٢٦	قونیه مکتب حقوقنك رسم کشادی
١٣٢٦	مهاجرین مسافرخانه‌سنك وضع اساسی ٢٨ نیسان ١٣٢٤
١٣٢٦	آرناوودکوی حریقی ٢٥ مایس ١٣٢٤
١٣٢٦	سلانیك الکتریق ترامواینك رسم کشادی ١٤ حزیران ١٣٢٤

ربیع الاول — مارت

ایام	ربیع الاول	مارت	مارت افرنجی	طلوع شمس د	طلوع شمس س	ملاحظات
صالی	۱۴	۱	۱۴	۲	۱۲	پرهیز كبیر نصارا
چهارشنبه	۱۵	۲	۱۵	۰	۱۲	آصه‌طره‌صو بورومه زمانی
پنجشنبه	۱۶	۳	۱۶	۵۷	۱۱	قرلانغجلرك كله زمانی آخر برد العجوز
☼ جمعه	۱۷	۴	۱۷	۵۴		
جمعه ایرتسی	۱۸	۵	۱۸	۵۰		
پازار	۱۹	۶	۱۹	۴۷		
پازار ایرتسی	۲۰	۷	۲۰	۴۶		
صالی	۲۱	۸	۲۱	۴۳		نوروز سلطانی تحویل شمس بحمل ۷ ساعت ۴۱ دقیقه
چهارشنبه	۲۲	۹	۲۲	۴۰		اول موسم بهار
پنجشنبه	۲۳	۱۰	۲۳	۳۷		قوز قاووران فورتنه‌سی
☼ جمعه	۲۴	۱۱	۲۴	۳۴		
جمعه ایرتسی	۲۵	۱۲	۲۵	۳۲		بشارت حمل مریم افرنجی
پازار	۲۶	۱۳	۲۶	۲۷		
پازار ایرتسی	۲۷	۱۴	۲۷	۲۵		ثروت فنونك یوم تأسیسی ۱۳۰۷
صالی	۲۸	۱۵	۲۸	۲۴		اناچلرك یشرمسی
چهارشنبه	۲۹	۱۶	۲۹	۲۱		چایلاقلرك كلیشی
پنجشنبه	۳۰	۱۷	۳۰	۱۸		فورتنه
☼ جمعه	۱	۱۸	۳۱	۱۶		ربیع الاخر اول سفر دریا
جمعه ایرتسی	۲	۱۹	۱	۱۳		نیسان افرنجی
پازار	۳	۲۰	۲	۱۰		چیچكلرك اچیلمه زمانی
پازار ایرتسی	۴	۲۱	۳	۸		
صالی	۵	۲۲	۴	۵		
چهارشنبه	۶	۲۳	۵	۲		بلبللرك اوتمه زمانی
پنجشنبه	۷	۲۴	۶	۰		
☼ جمعه	۸	۲۵	۷	۵۶	۱۰	بشارت حمل مریم رومی
جمعه ایرتسی	۹	۲۶	۸	۵۳		قرلانغج فورتنه‌سی
پازار	۱۰	۲۷	۹	۵۱		
پازار ایرتسی	۱۱	۲۸	۱۰	۴۹		ازواج جمل
صالی	۱۲	۲۹	۱۱	۴۶		
چهارشنبه	۱۳	۳۰	۱۲	۴۴		فورتنه
پنجشنبه	۱۴	۳۱	۱۳	۴۱		

ربیع الآخر — نیسان

ایام	ربیع الآخر	نیسان	نیسان افرنجی	طلوع شمس د	طلوع شمس س	ملاحظات
☼ جمعه	۱۵	۱	۱۴	۳۸	۱۰	
جمعه ایرتسی	۱۶	۲	۱۵	۳۵		موسم لاله
پازار	۱۷	۳	۱۶	۳۳		
پازار ایرتسی	۱۸	۴	۱۷	۲۹		پارسده ترامواى كشادی ۱۲۹۸
صالی	۱۹	۵	۱۸	۲۷		قوغو فورتنه‌سی
چهارشنبه	۲۰	۶	۱۹	۲۵		تحویل شمس بثور ۶
پنجشنبه	۲۱	۷	۲۰	۲۳		ساعت ۵۲ دقیقه
☼ جمعه	۲۲	۸	۲۱	۲۰		اول سنهٔ ثور
جمعه ایرتسی	۲۳	۹	۲۲	۱۸		
پازار	۲۴	۱۰	۲۳	۱۶		
پازار ایرتسی	۲۵	۱۱	۲۴	۱۲		
صالی	۲۶	۱۲	۲۵	۱۰		
چهارشنبه	۲۷	۱۳	۲۶	۸		آخر سنهٔ ثور
پنجشنبه	۲۸	۱۴	۲۷	۵		جلوس پادشاهی ۱۳۲۵
☼ جمعه	۲۹	۱۵	۲۸	۲		رسیدن لاله بكمال
جمعه ایرتسی	۱	۱۶	۲۹	۰		جمادی الاولی
پازار	۲	۱۷	۳۰	۵۸	۹	بیضهٔ سرخ (بیوك پاسقالیه) مایس افرنجی ۳۱
پازار ایرتسی	۳	۱۸	۱	۵۶		
صالی	۴	۱۹	۲	۵۳		
چهارشنبه	۵	۲۰	۳	۵۱		
پنجشنبه	۶	۲۱	۴	۴۹		رصد دوربیننك ایجادی ۱۶۰۸
☼ جمعه	۷	۲۲	۵	۴۶		
جمعه ایرتسی	۸	۲۳	۶	۴۴		روز خضر چیچك فورتنه‌سی
پازار	۹	۲۴	۷	۴۲		
پازار ایرتسی	۱۰	۲۵	۸	۴۰		نهایت قوت بهار
صالی	۱۱	۲۶	۹	۳۷		
چهارشنبه	۱۲	۲۷	۱۰	۳۵		
پنجشنبه	۱۳	۲۸	۱۱	۳۴		
☼ جمعه	۱۴	۲۹	۱۲	۳۱		
جمعه ایرتسی	۱۵	۳۰	۱۳	۳۰		آخر ایام مطر

مارتده : مملكتمزده هوالر یاغمورلی وفورطنه‌لی
كچر ؛ قیش بیتمه‌مشدر . یازلق سبزه‌لر دیكیلیر . چیچكلرك
تخملری اكیلیر . باغلر ایكنجی دفعه بودانیر . طبوراهلیه جیو
جیوچیقاریرلر . میوه آغاجلری آشیلانیر ؛ نا كهانی
طوكلردن فدانلر وچیچكلر محافظه اولنمه‌لیدر . هوانك
بر كونده برقاچ دفعه تبدل ایتمه‌سی . كونش چارپمسی ، نزله ،
برونشیت كبی عارضه‌لره سبب اولور . بونك ایچون
احتیاطلی بولنمه‌لی ، قیشلق البسه‌لری چیقارمامه‌لیدر .

نیسانده : هوالر یاواش یاواش دوزه‌لیر ؛
بركتلی یاغمورلر یاغار ؛ باغلره چوبوق غرس اولنور .
آشی عملیاتنه نهایت ویریلیر . یازلق سبزه‌لرك زرعنه
دوام ایدیلیر . قاوون وقارپوز اكیلیر . لیمونلقلردن
صاقسیلر طیشاری چیقاریلیر . صحته كذلك اعتنا
لازمدر . قیشلق البسه‌لری آغیر آغیر تبدیل
ایتمه‌لیدر . فقط یوك فانیلالری بردن چیقارمامه‌لیدر .

جمادی الاول — مایس

ایام	جمادی الاولی	مایس	مایس افرنجی	طلوع شمس د	طلوع شمس س	ملاحظات
پازار	۱۶	۱	۱۴	۲۸	۹	
پازار ایرتسی	۱۷	۲	۱۵	۲۴		
صالی	۱۸	۳	۱۶	۲۳		فلیز قوپاران فورتنه‌سی
چهارشنبه	۱۹	۴	۱۷	۲۲		
پنجشنبه	۲۰	۵	۱۸	۱۹		موسم كل
* جمعه	۲۱	۶	۱۹	۱۷		روسیه ایمپراطورینك تولدی
جمعه ایرتسی	۲۲	۷	۲۰	۱۶		
پازار	۲۳	۸	۲۱	۱۴		تحویل شمس بجوزا
پازار ایرتسی	۲۴	۹	۲۲	۱۲		اولكر فورتنه‌سی
صالی	۲۵	۱۰	۲۳	۱۱		باغ اوغوله زمانی نقصان ماء ارض
چهارشنبه	۲۶	۱۱	۲۴	۱۰		
پنجشنبه	۲۷	۱۲	۲۵	۸		صیجاقلرك بدئی
* جمعه	۲۸	۱۳	۲۶	۶		
جمعه ایرتسی	۲۹	۱۴	۲۷	۵		روسیه ایمپراطورینك تتوجی
پازار	۳۰	۱۵	۲۸	۲		قیون قرقه زمانی
پازار ایرتسی	۱	۱۶	۲۹	۰۱		جمادی الاخره
صالی	۲	۱۷	۳۰	۰۰		نیل نهرینك ازدیادی قباق ملتمی
چهارشنبه	۳	۱۸	۳۱	۵۹	۸	اول ریاح بوارح
پنجشنبه	۴	۱۹	۱	۵۸		حزیران افرنجی
* جمعه	۵	۲۰	۲	۵۶		فلیز قیران فورتنه‌سی
جمعه ایرتسی	۶	۲۱	۳	۵۶		
پازار	۷	۲۲	۴	۵۴		قلت میاه
پازار ایرتسی	۸	۲۳	۵	۵۳		شمال روزكارینك هبوبی
صالی	۹	۲۴	۶	۵۳		بك اوغلی حریق كبیری ۱۲۸۶
چهارشنبه	۱۰	۲۵	۷	۵۲		
پنجشنبه	۱۱	۲۶	۸	۵۱		جبالی ویشیل طلومبه حریقی ۱۳۰۱
* جمعه	۱۲	۲۷	۹	۵۰		موسم حصاد . عروج عیسی علیه السلام
جمعه ایرتسی	۱۳	۲۸	۱۰	۴۹		
پازار	۱۴	۲۹	۱۱	۴۸		فورتنه
پازار ایرتسی	۱۵	۳۰	۱۲	۴۷		
صالی	۱۶	۳۱	۱۳	۴۷		

جمادی الاخر — حزیران

ایام	جمادی الاخر	حزیران	حزیران افرنجی	طلوع شمس د	طلوع شمس س	ملاحظات
چهارشنبه	۱۷	۱	۱۴	۴۲	۸	
پنجشنبه	۱۸	۲	۱۵	۴۶		المانیا ایمپراطورینك قعودی ۱۸۸۸
* جمعه	۱۹	۳	۱۶	۴۶		شمال روزكارینك هبوبی
جمعه ایرتسی	۲۰	۴	۱۷	۴۵		
پازار	۲۱	۵	۱۸	۴۵		بروسه تیموریولنك كشادی ۱۳۰۸
پازار ایرتسی	۲۲	۶	۱۹	۴۵		فورتنه
صالی	۲۳	۷	۲۰	۴۴		
چهارشنبه	۲۴	۸	۲۱	۴۴		تحویل شمس بسرطان
پنجشنبه	۲۵	۹	۲۲	۴۴		
* جمعه	۲۶	۱۰	۲۳	۴۴		كون دونمی فورتنه‌سی
جمعه ایرتسی	۲۷	۱۱	۲۴	۴۴		
پازار	۲۸	۱۲	۲۵	۴۵		
پازار ایرتسی	۲۹	۱۳	۲۶	۴۵		یپراق آشیسی زمانی
صالی	۱	۱۴	۲۷	۴۵		رجب
چهارشنبه	۲	۱۵	۲۸	۴۵		
پنجشنبه	۳	۱۶	۲۹	۴۶		
* جمعه	۴	۱۷	۳۰	۴۷		
جمعه ایرتسی	۵	۱۸	۱	۴۷		تموز افرنجی
پازار	۶	۱۹	۲	۴۸		یپراق فورتنه‌سی
پازار ایرتسی	۷	۲۰	۳	۴۸		اول بادسموم
صالی	۸	۲۱	۴	۴۹		
چهارشنبه	۹	۲۲	۵	۵۰		
پنجشنبه	۱۰	۲۳	۶	۵۰		
* جمعه	۱۱	۲۴	۷	۵۱		میلاد یحیی علیه السلام
جمعه ایرتسی	۱۲	۲۵	۸	۵۲		لیلهٔ رغائب آتش كیجه‌سی
پازار	۱۳	۲۶	۹	۵۳		آخر بوارخ
پازار ایرتسی	۱۴	۲۷	۰	۵۴		فورتنه
صالی	۱۵	۲۸	۱۱	۵۶		استانبولده زلزله وقوعی ۱۳۱۰
چهارشنبه	۱۶	۲۹	۱۲	۵۷		
پنجشنبه	۱۷	۳۰	۱۳	۵۸		

مایسده : هوالر ایجه دوزلمشدر . بو آی ریعان
بهاردر . هر طرف جنت آسا بر منظره عرض ایدر .
كوللرك موسمی كالیدر . اكثر چیچكلر آچار . باغلرده
كوتوكلرك فلیزلری قیریلیر . كولله‌مه خسته‌لغنه قارشی
كوكورت ، میلدیویه قارشی كوزطاشی محلولی قوللانیلیر .
ایپك بوجكلری چیقاریلیر . حیوانات چایره چیقار .
حیوانلری صقاغیدن (اوكسوروكدن) محافظه ایچون
بورنلرینه كوكورت توتسیسی ویرمه‌لیدر .

حزیرانده : صیجاقلر ایجه باصمشدر . كونلر
غایت اوزوندر . فقط یاواش یاواش قیصالمغه باشلار .
باغلرده یاغمورلردن صوكره كوكورت سرپمكه دقت
ایتمه‌لیدر . یاپراق آشیسی بو آیك بكرمیسنه قدر
قابل اجرادر . میوه آغاجلری وسبزه‌لر صولانیر .
ایپك بوجكلری قوزه یاپارلر . بو آیده كومسلری
تمیزله‌مه‌لیدر . موسم حصاد ممالك عثمانیه‌نك اكثر
جهاتنده بو آیده باشلار .

رجب شریف — تموز

ایام	رجب	تموز	تموز افرنجی	طلوع شمس د	طلوع شمس س	ملاحظات
* جمعه	١٨	١	١٤	٥٩	٩	فرانسزلرك یوم مخصوصی
جمعه ایرتسی	١٩	٢	١٥	١	٩	زیارت مریم رومی
بازار	٢٠	٣	١٦	٢		فرانسه والمانیا محاربه‌سنك اعلانی ١٨٧٠
بازارایرتسی	٢١	٤	١٧	٤		
صالی	٢٢	٥	١٨	٤		فورتنه
چهارشنبه	٢٣	٦	١٩	٦		
پنجشنبه	٢٤	٧	٢	٨		شدت حرارت
* جمعه	٢٥	٨	٢١	٩		
جمعه ایرتسی	٢٦	٩	٢٢	١١		لیلهٔ معراج سعادت منهاج
بازار	٢٧	١٠	٢٣	١٢		عیدملیٔ عثمانی
بازارایرتسی	٢٨	١١	٢٤	١٣		تحویل شمس باسد
صالی	٢٩	١٢	٢٥	١٤		
چهارشنبه	٣٠	١٣	٢٦	١٦		
پنجشنبه	١	١٤	٢٧	١٩		شعبان حمرت عنب
* جمعه	٢	١٥	٢٨	٢١		یپراق آشیسنك صوكی
جمعه ایرتسی	٣	١٦	٢٩	٢٣		ایتالیا قرالنك قعودی ١٩٠٠
بازار	٤	١٧	٣	٢٥		
بازا ایرتسی	٥	١٨	٣١	٢٧		قزیل اریك فورتنه‌سی
صالی	٦	١٩	١	٢٩		اغستوس افرنجی
چهارشنبه	٧	٢	٢	٣١		اول ایام باخور یوم ٨
پنجشنبه	٨	٢١	٣	٣٣		
* جمعه	٩	٢٢	٤	٣٥		
جمعه ایرتسی	١٠	٢٣	٥	٣٧		
بازار	١١	٢٤	٦	٤٠		
بازارایرتسی	١٢	٢٥	٧	٤٢		
صالی	١٣	٢٦	٨	٤٤		آخر ایام باخور
چهارشنبه	١٤	٢٧	٩	٤٦		انكلتره قرالنك تتوجی ١٩٠٢
پنجشنبه	١٥	٢٨	١٠	٤٨		لیلهٔ مباركهٔ برات
* جمعه	١٦	٢٩	١١	٥١		نهایت قوت كرما
جمعه ایرتسی	١٧	٣٠	١٢	٥٣		
بازار	١٨	٣١	١٣	٥٥		

شعبان المعظم — اغستوس

ایام	شعبان	اغستوس	اغستوس افرنجی	طلوع شمس د	طلوع شمس س	ملاحظات
بازارایرتسی	١٩	١	١٤	٥٨	٩	اول صوم مریم
صالی	٢٠	٢	١٥	٠٠	١٠	
چهارشنبه	٢١	٣	١٦	٢		
پنجشنبه	٢٢	٤	١٧	٥		
* جمعه	٢٣	٥	١٨	٧		اوستریا ایمپراطورینك تولدی ١٨٣٠
جمعه ایرتسی	٢٤	٦	١٩	١٠		
بازار	٢٥	٧	٢٠	١٢		
بازارایرتسی	٢٦	٨	٢١	١٤		تغییر اوراق اشجار
صالی	٢٧	٩	٢٢	١٧		
چهارشنبه	٢٨	١٠	٢٣	١٩		تحویل شمس بسنبله
پنجشنبه	٢٩	١١	٢٤	٢٢		آخر بادسموم
* جمعه	١	١٢	٢٥	٢٤		رمضان المبارك
جمعه ایرتسی	٢	١٣	٢٦	٢٧		
بازار	٣	١٤	٢٧	٣٠		
بازارایرتسی	٤	١٥	٢٨	٣٢		
صالی	٥	١٦	٢٩	٣٥		لیلكلرك كیدیشی
چهارشنبه	٦	١٧	٣٠	٣٧		مهر. ن فورتنه‌سی
پنجشنبه	٧	١٨	٣١	٤٠		
* جمعه	٨	١٩	١	٤٢		
جمعه ایرتسی	٩	٢٠	٢	٤٥		فورتنه
بازار	١٠	٢١	٣	٤٧		
بازارایرتسی	١١	٢٢	٤	٥٠		میوه‌لرك كمال ایرمسی
صالی	١٢	٢٣	٥	٥٢		
چهارشنبه	١٣	٢٤	٦	٥٤		
پنجشنبه	١٤	٢٥	٧	٥٧		
* جمعه	١٥	٢٦	٨	١	١١	بیلدیرجین كچیمی فورتنه‌سی
جمعه ایرتسی	١٦	٢٧	٩	٤		قوچ آییرمه زمانی
بازار	١٧	٢٨	١٠	٧		
بازارایرتسی	١٨	٢٩	١١	١٠		
صالی	١٩	٣٠	١٢	١٢		
چهارشنبه	٢٠	٣١	١٣	١٥		چایلاق فورتنه‌سی

تموزده : صیجاقلرك مؤثردر. كونلر برساعت قدرقیصالیر. قیشلق سبزه‌لردیكیلیر. میوه‌لرك اكثری كماله ایرر. قاوون قارپوز چوغالیر. باغلرده اوچنجی چاپالامه عملیاتی اجرا ایدیلیر؛ حیواناته قورو ات ویریلیرسه پك نافعدر. صیجاقلر انسانه طوقونور؛ یوزده لكه‌لر حاصل اولور. دكز حماملرینك تام موسمیدر. چوق میوه‌ یمك فساد معده‌یی موجب اولور.

آغستوسده : كیجه‌لر اوزار؛ بعض كونلر تحملفرسا صیجاقلر اولور، زیاده‌جه چی دوشر. كتان، خشخاش، زعفران، یولاف، شلغم، پانچار تخملری اكیلیر؛ ایلك زیتون محصولی طوپلانیر. اوزوملر ایچه كماله ایرر. قوانلردن بال آلینیر. تموز و آغستوسده احوال صحیه‌یه دقت لازمدر. صیجاقلر ومیوه‌لر انسانه طوقونه‌بیلیر. سیوری سینكلردن تحفظ لازمدر. صیتمه‌یه اوغرامامق ایچون (كینین) آلمه‌لیدر.

رمضان المبارك — ایلول

ایام	رمضان المبارك	ایلول	ایلول افرنجی	طلوع شمس د	طلوع شمس س	ملاحظات
پنجشنبه	٢١	١	١٤	١٦	١١	
* جمعه	٢٢	٢	١٥	١٩		
جمعه ایرتسی	٢٣	٣	١٦	٢٢		
بازار	٢٤	٤	١٧	٢٤		انكسار كرما
بازارایرتسی	٢٥	٥	١٨	٢٧		
صالی	٢٦	٦	١٩	٣		لیلهٔ قدر
چهارشنبه	٢٧	٧	٢٠	٣٢		
پنجشنبه	٢٨	٨	٢١	٣٥		میلاد مریم
* جمعه	٢٩	٩	٢٢	٣٨		رأس سنهٔ هجریهٔ شمسیه ١٢٩٠
جمعه ایرتسی	٣٠	١٠	٢٣	٤١		عرفه
بازار	١	١١	٢٤	٤٤		شوال المكرم صلاة عیدفطر ١٢ ساعت ٣٢ دقیقه
بازارایرتسی	٢	١٢	٢٥	٤٧		
صالی	٣	١٣	٢٦	٥٠		كستانه قره‌سی فورتنه‌سی
چهارشنبه	٤	١٤	٢٧	٥٢		عبدالصلیب
پنجشنبه	٥	١٥	٢٨	٥٥		اغاجلردن صولرك چكیلمه‌سی زمانی
* جمعه	٦	١٦	٢٩	٥٧		
جمعه ایرتسی	٧	١٧	٣٠	٠٠	١٢	
بازار	٨	١٨	١	٢		تشرین اول افرنجی
بازارایرتسی	٩	١٩	٢	٥		قوش كچیمی فورتنه‌سی
صالی	١٠	٢٠	٣	٨		
چهارشنبه	١١	٢١	٤	١٠		
پنجشنبه	١٢	٢٢	٥	١٣		
* جمعه	١٣	٢٣	٦	١٦		
جمعه ایرتسی	١٤	٢٤	٧	١٩		
بازار	١٥	٢٥	٨	٢٢		
بازارایرتسی	١٦	٢٦	٩	٢٥		
صالی	١٧	٢٧	١٠	٢٨		یپراق دوكمی زمانی
چهارشنبه	١٨	٢٨	١١	٣		
پنجشنبه	١٩	٢٩	١٢	٣٣		
* جمعه	٢	[illegible]	١٣	٣٥		مریم انا فورتنه‌سی

شوال — تشرین اول

ایام	شوال	تشرین اول	تشرین اول افرنجی	طلوع شمس د	طلوع شمس س	ملاحظات
جمعه ایرتسی	٢١	١	١٤	٣٧	١٢	
بازار	٢٢	٢	١٥	٤١		
بازارایرتسی	٢٣	٣	١٦	٤٣		اول ایام مطر
صالی	٢٤	٤	١٧	٤٥		
چهارشنبه	٢٥	٥	١٨	٤٨		
پنجشنبه	٢٦	٦	١٩	٥١		قرلانغج فورتنه‌سی
* جمعه	٢٧	٧	٢٠	٥٣		
جمعه ایرتسی	٢٨	٨	٢١	٥٦		اول ایام غرس اشجار
بازار	٢٩	٩	٢٢	٠	١	
بازارایرتسی	١	١٠	٢٣	٢		باغ بوزومی فورتنه‌سی
صالی	٢	١١	٢٤	٤		تحویل شمس بعقرب
چهارشنبه	٣	١٢	٢٥	٧		
پنجشنبه	٤	١٣	٢٦	٨		برودت میاه
* جمعه	٥	١٤	٢٧	١٢		
جمعه ایرتسی	٦	١٥	٢٨	١٤		
بازار	٧	١٦	٢٩	١٧		شدت ریاح
بازارایرتسی	٨	١٧	٣٠	١٩		اغاج كسمه زمانی
صالی	٩	١٨	٣١	٢٢		بالق فورتنه‌سی تشرین ثانئ افرنجی
چهارشنبه	١٠	١٩	١	٢٤		
پنجشنبه	١١	٢٠	٢	٢٧		روسیه ایمپراطورینك قعودی
* جمعه	١٢	٢١	٣	٢٩		ذی القعده
جمعه ایرتسی	١٣	٢٢	٤	٣١		نهایت قوت حریف
بازار	١٤	٢٣	٥	٣٤		فورتنه
بازارایرتسی	١٥	٢٤	٦	٣٦		
صالی	١٦	٥	٧	٣٩		فورتنه
چهارشنبه	١٧	٢٦	٨	٤٢		روز قاسم
پنجشنبه	٨	٢٧	٩	٤٤		انكلتره قرالنك تولدی ١٨٤١
* جمعه	١٩	٢٨	١	٤٦		
جمعه ایرتسی	٢	٢٩	١١	٤٨		ایتالیا قرالنك تولدی
بازار	٢١		١٢	٥٠		
بازارایرتسی	٢٢	٣١	١٣	٥٢		

ایلولده : آرتق صوغوقلر باشلار. كیجه‌لر اكثریا پك بارددر. صباحلری سیس زیاده‌در. آرپه، یولاف، قیش پاتاتسی، طورپ، چاودار، بغدای، ایه كومجی، قرنه‌بهار، اسپناق زرع اولونور. صوك بهار میوه‌لرینك زمان اقتطافیدر. اوزوم ایله تداوی. بروسه قاپلیجه‌لرینی زیارت بوآیده‌در. صیفیه‌لردن عودت ایتمه‌لیدر.

تشرین اولده : خزان روز كارلری باشلار. قاسم بوآیده‌در سفر دریایه نهایت ویریلیر. اكثریا باغ بوزومنه ختام ویریلیر. آغاج دیكمك ایچون اك مناسب موسم بوآیدر. بقله وایلك بهار اسپناغی، بزلیه زرع اولونور. صاقسیلر «سه‌ر» ه آلینیر. طاووقلره حبوبات ویرمك نافعدر. آغاجلرك یرلری دكیشدیریلیر.

ذی‌القعده — تشرین ثانی

ایام	ذی‌القعده	تشرین ثانی	تشرین ثانی افرنجی	طلوع شمس (د س)	ملاحظات
صالی	٢٣	١	١٤	١,٥٣	
چهارشنبه	٢٤	٢	١٥	٥٦	جنوب روزکارینك هبوبی
پنجشنبه	٢٥	٣	١٦	٥٨	
* جمعه	٢٦	٤	١٧	٢,٠٠	
جمعه‌ایرتسی	٢٧	٥	١٨	١	قوج قاتیمی فورتنه‌سی
پازار	٢٨	٦	١٩	٣	
پازارایرتسی	٢٩	٧	٢٠	٥	
صالی	٣٠	٨	٢١	٨	فورتنه
چهارشنبه	١	٩	٢٢	١	ذی‌الحجه دخول مریم بعقراب افرنجی
پنجشنبه	٢	١٠	٢٣	١٢	تحویل شمس بقوس
* جمعه	٣	١١	٢٤	١٣	فورتنه
جمعه‌ایرتسی	٤	١٢	٢٥	١٥	
پازار	٥	١٣	٢٦	١٧	اغاجلردن صولرك چكلمسی
پازار ایرتسی	٦	١٤	٢٧	١٨	
صالی	٧	١٥	٢٨	٢٠	اول صوم میلاد
چهارشنبه	٨	١٦	٢٩	٢١	اولکر فورتنه‌سی
پنجشنبه	٩	١٧	٣٠	٢٣	
* جمعه	١٠	١٨	١	٢٤	کانون‌اول افرنجی صلاة عید اضحی ٣-١٢
جمعه‌ایرتسی	١١	١٩	٢	٢٥	اوستریا ایمپراطورینك قعودی ١٨٤٨
پازار	١٢	٢٠	٣	٢٦	هبوب عواصف
پازارایرتسی	١٣	٢١	٤	٢٨	دخول مریم بعقراب رومی
صالی	١٤	٢٢	٥	٢٩	
چهارشنبه	١٥	٢٣	٦	٣٠	ابتدای ریح شمالی
پنجشنبه	١٦	٢٤	٧	٣١	فورتنه
* جمعه	١٧	٢٥	٨	٣٢	بیراق دوکمك نهایتی حمل مریم
جمعه‌ایرتسی	١٨	٢٦	٩	٣٣	
پازار	١٩	٢٧	١٠	٣٤	قره قیش فورتنه‌سی
پازارایرتسی	٢٠	٢٨	١١	٣٥	عرفه
صالی	٢١	٢٩	١٢	٣٦	
چهارشنبه	٢٢	٣٠	١٣	٣٦	

ذی‌الحجه — کانون اول

ایام	ذی‌الحجه	کانون اول	کانون اول افرنجی	طلوع شمس (د س)	ملاحظات
پنجشنبه	٢٣	١	١٤	٢,٣٧	
* جمعه	٢٤	٢	١٥	٣٧	فورتنه
جمعه‌ایرتسی	٢٥	٣	١٦	٣٨	
پازار	٢٦	٤	١٧	٣٨	
پازارایرتسی	٢٧	٥	١٨	٣٨	اول شب یلدا
صالی	٢٨	٦	١٩	٣٩	
چهارشنبه	٢٩	٧	٢٠	٣٩	
پنجشنبه	٣٠	٨	٢١	٣٩	فورتنه
* جمعه	١	٩	٢٢	٣٩	محرم‌الحرام رأس سنه ١٣٣٠ اول اربعین
جمعه‌ایرتسی	٢	١٠	٢٣	٣٩	تحویل شمس بجدی
پازار	٣	١١	٢٤	٣٩	
پازار ایرتسی	٤	١٢	٢٥	٣٩	میلاد عیسی ع م افرنجی
صالی	٥	١٣	٢٦	٣٩	
چهارشنبه	٦	١٤	٢٧	٣٨	آخر شب یلدا
پنجشنبه	٧	١٥	٢٨	٣٨	کون دونمی فورتنه‌سی
* جمعه	٨	١٦	٢٩	٣٧	
جمعه‌ایرتسی	٩	١٧	٣٠	٣٧	فورتنه
پازار	١٠	١٨	٣١	٣٦	یوم عاشورا
پازار ایرتسی	١١	١٩	١	٢٦	کانون ثانی افرنجی رأس سنهٔ میلادیه ١٩١١
صالی	١٢	٢٠	٢	٣٥	
چهارشنبه	١٣	٢١	٣	٣٤	
پنجشنبه	١٤	٢٢	٤	٣٣	فورتنه
* جمعه	١٥	٢٣	٥	٣٢	
جمعه‌ایرتسی	١٦	٢٤	٦	٣١	اطفائیه آلاینك تشکیلی ١٢٨٨
پازار	١٧	٢٥	٧	٣٠	میلاد عیسی ع م رومی ایتالیا قرالیچه‌سنك تولدی
پازار ایرتسی	١٨	٢٦	٨	٢٩	
صالی	١٩	٢٧	٩	٢٨	زمهریر فورتنه‌سی
چهارشنبه	٢٠	٢٨	١٠	٢٧	اشتداد برودت
پنجشنبه	٢١	٢٩	١١	٢٦	
* جمعه	٢٢	٣٠	١٢	٢٤	
جمعه ایرتسی	٢٣	٣١	١٣	٢٢	

تشرین ثانیده : صوك بهار ختامه ایرر . باصدیرمه یازی دینیلن صیجاق هوالر بو آیده‌در . باغلر کریزمه ایدیلیر . چبوق غرس اولونور . کوربه فدانلرك دیبلری صغوقه قارشی قوری اوتلرله اورتیلور . چیفت سورولور . زیتون وکستانه محصوللری طوپلانور . قیشلق البسه‌لری آرتق کیمه‌لیدر .

کانون‌اولده : صغوقلر آرتار . سودکلی یاغمورلر باشلار . قار یاغار . شب یلدا بو آیده‌در . طوکلردن اول غرسیاتی اکمال ایتملیدر . فدانلری صغوقدن محافظه چاره‌سنه توسل ایله‌ملیدر . آغاجلر نقل اولنور . رأس سنهٔ افرنجیه بو آیده‌در . حیوانات آغیللره نقل اولونور . سه‌رلرده صوبالر یانار . زمهریر بو آیده‌در . هوالر متبدل اولدیغندن صحته زیاده‌سیله اعتنا ایدله‌لیدر .

محرم‌الحرام — کانون ثانی

ایام	محرم	کانون ثانی	کانون ثانی افرنجی	طلوع شمس (د س)	ملاحظات
پازار	٢٤	١	١٤	٢,٢١	رأس سنهٔ میلادیه رومی ١٩١٢
پازاز ایرتسی	٢٥	٢	١٥	٢٠	
صالی	٢٦	٣	١٦	١٨	فورتنه
چهارشنبه	٢٧	٤	١٧	١٧	
پنجشنبه	٢٨	٥	١٨	١٥	
* جمعه	٢٩	٦	١٩	١٣	خاچك صویه اتلمسی
جمعه‌ایرتسی	٣٠	٧	٢٠	١١	
پازار	١	٨	٢١	١٠	صفرالخیر تحویل شمس بدلو
پازارایرتسی	٢	٩	٢٢	٨	
صالی	٣	١٠	٢٣	٥	
چهارشنبه	٤	١١	٢٤	٤	انکلتره قرالنك قعودی ١٩٠١
پنجشنبه	٥	١٢	٢٥	٢	
* جمعه	٦	١٣	٢٦	٢,٠١	فورتنه
جمعه‌ایرتسی	٧	١٤	٢٧	٥٩	المانیا ایمپراطورینك قعودی
پازار	٨	١٥	٢٨	٥٧	شدت سرما
پازارایرتسی	٩	١٦	٢٩	٥٥	آیاندون فورتنه‌سی
صالی	١٠	١٧	٣٠	٥٢	آخر اربعین
چهارشنبه	١١	١٨	٣١	٥١	اول خمسین
پنجشنبه	١٢	١٩	١	٤٨	شباط افرنجی
* جمعه	١٣	٢٠	٢	٤٦	
جمعه‌ایرتسی	١٤	٢١	٣	٤٣	
پازار	١٥	٢٢	٤	٤	ازدواج حیوانات
پازارایرتسی	١٦	٢٣	٥	٣٨	
صالی	١٧	٢٤	٦	٣٦	غایت قوت سرما
چهارشنبه	١٨	٢٥	٧	٣٣	فورتنه
پنجشنبه	١٩	٢٦	٨	٣١	
* جمعه	٢٠	٢٧	٩	٢٩	
جمعه‌ایرتسی	٢١	٢٨	١٠	٢٧	
پازار	٢٢	٢٩	١١	٢٥	
پازارایرتسی	٢٣	٣٠	١٢	٢٢	
صالی	٢٤	٣١	١٣	٢٠	

صفرالخیر — شباط

ایام	صفر	شباط	شباط افرنجی	طلوع شمس (د س)	ملاحظات
چهارشنبه	٢٥	١	١٤	١,١٧	
پنجشنبه	٢٦	٢	١٥	١٥	اغاج دیکمه زمانی
* جمعه	٢٧	٣	١٦	١٣	
جمعه ایرتسی	٢٨	٤	١٧	١٠	
پازار	٢٩	٥	١٨	٦	
پازارایرتسی	١	٦	١٩	٣	ربیع‌الاول تحویل شمس بحوت
صالی	٢	٧	٢٠	١,٠٠	برنجی جمره هوایه
چهارشنبه	٣	٨	٢١	١٢,٥٨	فورتنه
پنجشنبه	٤	٩	٢٢	٥٦	
* جمعه	٥	١٠	٢٣	٥٣	فورتنه
جمعه‌ایرتسی	٦	١١	٢٤	٥٠	
پازار	٧	١٢	٢٥	٤٩	
پازارایرتسی	٨	١٣	٢٦	٤٦	
صالی	٩	١٤	٢٧	٤٣	ایکنجی جمره صویه
چهارشنبه	١٠	١٥	٢٨	٤١	
پنجشنبه	١١	١٦	١	٣٨	لیلهٔ مولدالنبی صلی‌الله تعالی علیه‌وسلم
* جمعه	١٢	١٧	٢	٣٦	
جمعه‌ایرتسی	١٣	١٨	٣	٣٣	انکسار سرما
پازار	١٤	١٩	٤	٣٠	
پازارایرتسی	١٥	٢	٥	٢٦	فورتنه
صالی	١٦	٢١	٦	٢٣	اوچنجی جمره طپراغه
چهارشنبه	١٧	٢٢	٧	٢٠	جریان ماء اشجار
پنجشنبه	١٨	٢٣	٨	١٨	باغ بودامه زمانی
* جمعه	١٩	٢٤	٩	١٦	قلم آشیسی زمانی
جمعه‌ایرتسی	٢٠	٢٥	١٠	١٤	
پازار	٢١	٢٦	١١	١٠	اول برد عجوز فورتنه
پازارایرتسی	٢٢	٢٧	١٢	٨	
صالی	٢٣	٢٨	١٣	٦	اصمه‌لره صویورمه زمانی
چهارشنبه	٢٤	٢٩	١٤	٤	

کانون‌ثانیده : قیش بوتون شدتی کوسترر . بویوك فورطنه‌لر اولور . کونلر اوزامغه باشلار . باغلره کوبره نقل اولونور . کوتوکلر طفیلانه قارشی بادانه ایدیلیر . آغاجلرك قورومشلری کسیلیر . اشجار غرس ونقل اولونور . لیمونلقلرك حرارتی اون درت درجه‌دن آشاغی دوشمه‌ملیدر . قویونلر طوغورمغه باشلار . هندیلر قولوجقه اولور . قیزاق اکلنجه‌لری بو آیده‌در .

شباطده : موسم شتا آرتق ختامه یوز طوتار . شباط یا ایکی یا بر کون اکسیك اولدیغی ایچون «قیصیر» آی دیرلر . باغلر بودانیر . آشی یاپیله‌جقسه چوبوقلر احضار ایدیلیر . غرسیاته دوام اولنور . قلم آشیسنه باشلانیر . تارلالرك صویی آقیدیلیر . سبزه باغچه‌لر تمیزله‌نیر . بوتون میوه آغاجلری بودانیر . هوالر مساعده ایتدکجه حیوانات قیره چیقاریلیر . طاووقلر قولوجقه اولورلر . هوالر بعضاً آچدیغی ایچون وجود امراضه پك مستعددر . جمره‌لر بو آیده دوشر .

کوندوز وکیجه‌لرك امتداد وتناقصی

کوندوزلرك امتداد ، کیجه‌لرك تناقصی

	ثانیه	دقیقه	ساعت
کانون اول طقوزندن نهایتنه دکین	٠٠	١٨	٠
کانون ثانی ابتداسندن »	٠٨	٠٤	١
شباط » »	٥٢	١٤	١
مارت » »	٠٠	٢٤	١
نیسان » »	٤٠	١٠	١
مایس » »	٢٠	٤١	٠
حزیران » طقوزینه قدر	٥٠	٠١	١

کیجه‌لرك امتدادی ، کوندوزلرك تناقصی

	ثانیه	دقیقه	س
حزیران طقوزندن نهایتنه دکین	٤٢	١ :	
تموز ابتداسندن »	١٤	٥٧	
اغستوس » »	٥٤	١٨	١
ایلول » »	٠٢	٢١	١
تشرین اول » »	٣٢	١٦	١
تشرین ثانی » »	٣٤	٤١	٠
کانون اول » طقوزینه قدر	٣٤	٠٢	١

خسوف وکسوف

بوسنه واقع اوله‌جق خسوف وکسوفلر بروجه‌زیردر :

معلوم اولدیغی اوزره کونشك طوتولماسنه کسوف ، آیك طوتولماسنه خسوف دیرلر :

بوسنه ١٥ نیسانده بر (کسوف کلی) واقع اوله‌جقدر . بحر محیط کبیر وآوسترالیادن رؤیت اولنه‌جقدر .

ینه ٩ تشرین اولده برده (کسوف جزئی) اوله‌جقدر . بونك ساحهٔ رؤیتی‌ده ترکستان چین واقصای شرق ، بحر محیط کبیر طرفلریدر .

خسوفه کلنجه : بوسنه ٢٨ مارتده برخسوف واقع اولوب آوروپا قطعه‌سندن رؤیت ایدیله بیله‌جکدر .

برده ٢٤ تشرین اولده آوروپادن قسماً کوریله بیله‌جك برخسوف واقع اوله‌جقدر .

استانبولده حساب وسطی ایله احوال هوائیه

قارلی کونلر	١٤	میزان هوانك ارتفاعی	٧٦٫٥
یاغمورلی کونلر	٧٠	درجهٔ حرارت	١٧٫٥
پوراز هواسی	١٤٣	ارتفاع مطر	٧١.١٢٥
لودوس هواسی	١٢٢	فورطنه‌لی کونلر	١٥

استانبولده وقت زوالده یعنی اون ایکی ایکن ممالك آتیه‌ده شویله‌در :

استانبول		١٢	نیویورق کیجه‌یاریسندن صکرا	٣٢	٥
اسکندریه	١٠	١٢	ریودوژانیرو » »	٣٩	٧
پترسبورغ	٢٣	١٢	لیزبون صباح	٥٤	٩
موسقوا	٣	١	دوبلن »	٣	١٠
شام	٥٠	١٢	مادرید »	١٥	١٠
مدینه	١٠	١	لوندره کوندوز	٢٦	١٠
طهران	٥٦	١	پارس »	٣٠	١٠
بخارا	٤٢	٢	جزایر »	٤٠	١٠
بومبای	١٨	٣	روما »	١٨	١١
زنکبار	٧	١	برلن »	٢٤	١١
باتاویا	٣٩	٥	ویانه »	٣٦	١١
پکین	١٧	٦	استوقهولم »	٤٢	١١
سیدنه‌ی	٢١	٨	امید برونی »	٤٦	١١
مکسیقو کیجه‌یاریسندن صکرا	٥٠	٣	وارشووا »	٥٧	١١
پاناما » »	١٨	٥	آتنه »	١٠	١٢
واشینغتون » »	٢٨	٥	بکرش »	٣٠	١٢

ایام ولیالیٔ مبارکهٔ اسلامیه

لیلهٔ رغائب عمیمة المواهب : حزیرانك یکرمی بشنجی جمعه ایرته‌سی کیجه‌سی

لیلهٔ معراج سعادت منهاج : تموزك طقوزنجی جمعه ایرته‌سی کیجه‌سی

لیلهٔ مبارکهٔ برات : تموزك یکرمی سکزنجی پنجشنبه کیجه‌سی

غرهٔ شهر صیام : آغستوسك اون ایکنجی جمعه کونی

زیارت خرقهٔ سعادت : آغستوسك یکرمی آلتنجی جمعه کونی

لیلهٔ جلیلهٔ قدر : ایلولك آلتنجی صالی کیجه‌سی

عید سعید فطر : ایلولك اون برنجی پازار کونی

عید سعید اضحا : تشرین ثانینك اون سکزنجی جمعه کونی

رأس سنهٔ هجریهٔ قمریه [١٣٣٠] : کانون اولك طقوزنجی جمعه کونی

یوم عاشورا : کانون اولك اون سکزنجی پازار کونی

لیلهٔ مولدالنبی (ع . م) : شباطك اون آلتنجی پنجشنبه کیجه‌سی

عید ملیٔ عثمانی

ملت معظمهٔ عثمانیه‌نك استرداد حریت ایتمه‌سی وقانون اساسینك دفعهٔ ثانیه اولارق اعلانی

٢٤ جماذی الاخر ١٣٢٦

١٠ تموز ١٣٢٤

مجلس مبعوثانك یوم کشادی

٢٣ ذی القعده ١٣٢٦

٤ کانون اول ١٣٢٤

ایام مخصوصهٔ خرستیانیه

تقویم شمسی‌یه تابع اولان ایام مخصوصه

٢٥ کانون اول — میلاد عیسی (بوکوندنصکره کان پازار کونی ابراهیم ، اسحق ، یعقوب ، یوسف ، داود ، سلیمان (ع . م) ایله توراتده مذکور صلحا ایچوندر .

٢٦ » — مریمك مادر مسیح اولدیغنی تذکار مخصوصدر .

٢٧ » — نصرانیت یولنده فدای جان ایدن استفان نامنه .

١ کانون ثانی — (رأس سنهٔ میلادیه) ختان عیسی . ینه بوکون قیصری‌یه ، پسقپوسی واسیلیوس ایچوندر . (لاتینلر ٣١ کانون اولده ، ارمنیلر ٢ کانون ثانیده اجرا ایدرلر .)

٦ » — تعمید عیسی (ارمنیلر میلاد ایله تعمیدی برکونده یعنی ١ کانون ثانیده اجرا ایدرلر)

٧ » — یحیی علیه السلام نامنه .

١٧ » — مصرلی آنطونیوس نامنه (لاتینلر ٢٩ کانونده ، ارمنیلر ١٩ رومیده تذکار ایدرلر .)

١٨ » — اسکندریه پطریقی آناستاسیوس ایله کیریلوس نامنه .

٢٠ » — راهب افتمیوس نامنه . (اورتودوقسلر اجرا ایدر .)

٢١ » — فداکاران رهباندن آناستاسیوس نامنه . (اورتودوقسلره مخصوصدر .)

٢٥ » — استانبول پطریقی غریغور نامنه (ارمنیلره مخصوصدر .)

٢٧ » — استانبول پطریقلرندن یوانیس خرستوسیوس نامنه (اورتودوقسلره لاتینلره مخصوص ٣ کون .)

٣٠ » — قیصریه پسقپوسی واسیلوس ایله غره‌غوار نامنه (بوکا مکتب یورطیسی دخی دینیلور .)

٢ شباط — مریمك ذات مسیحی تولدینك قرقنجی کونی بیت اللحمه کوتوریشنی تذکاره مخصوصدر (ارمنیلر ١٦ شباطده اجرا ایدرلر .)

٨ » — ذکریا (ع . م) نامنه .

١٠ » — لاپسکیده راهب حرالامبوس نامنه (اورتودوقسلره مخصوصدر .)

١٧ » — مقتول تئه‌دوس نامنه ایلك پرهیز هفته‌سنده ارمنیلرله برابر دخی تذکار ایدرلر .

٩ مارت — قرق چوجق نامنه .

٢٥ » — بشارت حمل مریم .

٢٣ نیسان — نصارادن یورئیوس ایچون (لاتینلر افرنجیك ٢٣ نده .)

٩ مایس — اشعیا (ع . م) نامنه .

٢٠ » — بیوك قسطنطینك والده‌سی (الهنا) ایچون .

٢٤ حزیرن — ولادت یحیی (ع . م) نامنه .

٢٩ » — حواریوندن په‌تروس وپاولوس نامنه .

٣٠ » — عموم حواریون ایچون .

٢ تموز — التئام لباس مریم .

٢١ » — الیاس (ع . م) ایچون .

٢٥ تموز — والدهٔ مریم ایچون .
٢٦ « — اعزات نصارادن پاراشکیوه نامنه (اورتودوقسلرك یوم مخصوصیدر .)
٦ اغستوس — (عیدتجلی) حواریوندن پتروس ، پاولوس یاقوسك بعدالرفع مسیحی طورسیناده رؤیتلرنی تذکار ایچون (ارمنیلر بوکوندن اول ویاصوکره کلن پازار کوننه تصادف ایتدیررلر .)
١٥ « — وفات مریم (اون بش کون اول پرهیز باشلار .)
٢٠ « — شموئیل (ع . م) .
٢٩ « — یحیی (ع . م) .
٣٠ « — مان مریمی تلثیم نامنه .
٥ ایلول — موسی (ع . م) ایچون .
٨ « — ولادت مریم .
١٤ « — صلیبی کشف ایدن (الهنا) یه تشکر ایچون .
٣٤ « — حواریوندن یوخنان ایچون .
٦ تشرین‌اول — حواریوندن طوما ایچون .
٧ « — حواریوندن لوقا ایچون .
٢٦ « — مقتول دیمتریوس ایچون (اورتودوقسلرك)
٨ تشرین‌ثانی — ملائکهٔ مقربین نامنه .
٢١ « — عیدتقدمه (مریمك یدی یاشنده ایکن معبده خادم اولدیغنی تذکار در .)
٢٥ « — اعزاندن (اقاترینی) نامنده‌کی قتوله ایچون (اورتودوقسلرله برابر لاتینلرده طوتار .)
٣٠ « — حواریوندن الك اول استانبوله کلن آندریاس ایچون .
٥ کانون اول — عابد صاوا ایچون (لاتین واورتودوقس)
٦ « — پسقپوس نیقولائوس ایچون .
٧ « — عید بکارت .
٩ « — مریمك رحم مادره دوشدیکی کونی تذکار ایچوندر .
١٢ « — قبریس پسقپوسی اسپیریدون نامنه .
١٧ « — دانیال (ع . م) ایله عظمای نصارادن (آنانیا) و (آزاریا) و (میقائیل) نامرلرنه .
٢٥ « — میلاد عیسی (ع . م)

سبعینیه : پاسقالیه‌دن ٧٠ کون اول اولان پازار (بوکونده مسیحك کمرکجی ایله یهودی کاهن حقنده‌کی بیاناتی تذکار ایدیلیور) .

پاسقالیا : ٦٣ کون مقدمکی پازار (مسیحك ولدسفیه حقنده مثالی یادایدیلور)

پاسقالیا : ٥٦ کون اول اولان پازار . (بوکا لسان عوامده ات کسیمی هفته‌سی دینلور . (ومسیحك یوم قیامت حقنده‌کی کلماتی تذکار ایدیلور .)

پاسقالیادن : ٤٩ کون مقدمکی پازار (بوکا عوام پرهیز هفته‌سی دیر . مسیحك جدبنی بشر حقنده‌کی کلماتی یاد اولنور .)

پرهیز کبیر : پاسقالیادن ٧ هفته ٤٣ کون مقدمکی پازار (بوکون سلانیك مترپولیدی غره‌غوریوس پلامیدیس یاد اولنور .)

عبدالرمادل : پرهیزك برنجی چهارشنبه‌سنده اجرا اولنور .

ارائهٔ صلیب : پرهیزك ایلك پازار کونی .

پاسقالیادن : ٢٧ کون مقدمکی پازار (استانبول پطریقلرندن تردبانلی یوانیس ذکر ایدیلور .)

پاسقالیادن : ٣١ کون اولکی پازار . مصرلی برنائه‌یی تذکار ایچون .

پاسقالیادن : ١٤ کون اولکی پازار . (مسیحك برصپایه راکباً حلیله‌دن قدسه عودتی تخطر ایدیلور . برکون اولده احیای الاموات ایدیشی یاد اولنور .)

وقعهٔ یوسف وذلیخا : پاسقالیادن ٦ کون اولکی پازار ایرتسی .

مخ رات عشره : پاسقالیادن ٥ کون اولکی صالی . (یودانك مسیحه‌اولان اهانتنه اظهار ماتم ایدیلور .)

پاسقالیادن : ٣ کون اولکی پنجشنبه (مسیحك حواریون ایله صوك ایتدیکی طعام تذکار ایدیلور .)

جمعهٔ مبارکه : پاسقالیادن برکون اولکی جمعه . (یوم مذکورده صلیب مسیح نامنه ماتم وصوم اجرا ایدیلور .)

پرهیزك صوك کونی دفن مسیح یورطیسیدر . بیضهٔ سرخ پاسقالیه‌سی . (بوکون مسیحك مرقددن خروجی زعم اولنمغله تشکراً بایرام یاپیلور .)

عروج عیسی : پاسقالیادن قرق کون صکره‌کی پنجشنبه .

پاسقالیادن ٥ کون صکره‌کی پازاردرکه (پانته‌قوت) دینلور . بوکون روح‌القدسك حواریون اوزرینه نزولی تذکار ایدیلور .

عدالاقانیم : پانته‌قوتدن تام برهفته صکره‌کی پازار . سعین ثانی پاسقالیانك ٧ نجی کونی (بوکوندن بدأ ایله لاتین مذهبنده بولنانلر (e e—Dieu) بیوك یورطی طوتارلر .

ملوك اسلامیه

خلفای راشدین « رضعم »

مدت خلافتلری ٣٠ سنه

سنهٔ هجریه		سنه	آی	کون	سنی
١١—١٣	ابوبکر الصدیق	٢	٣	١٠	٦٣
١٣—٢٣	عمر الفاروق	١٠	٦	٥	٦٣
٢٣—٣٥	عثمان بن عفان	١١	١١	٢٥	٨٨
٣٦—٤٠	علی بن ابی طالب	٤	٩	٣	٦٣

ملوك بنی امیه

« سفیانیه عائله‌سی »

سنهٔ هجریه		سنه	آی	کون	سنی
٤١—٦٠	معاویه بن ابی سفیان	١٩	٣	٠	٧٨
٦٠—٦٤	یزید بن معاویه	٣	٨	٠	٣٨
٦٤—٦٤	معاویه بن یزید	٠	١	١٠	٢١

« مروانیه عائله‌سی »

سنهٔ هجریه		سنه	آی	كون	عمرلری
٦٥ — ٦٤	مروان بن الحكم	٠	١٠	٠	٦٣
٨٦ — ٦٥	عبدالملك بن مروان	٢١	٥٥	١٥	٦٠
٩٦ — ٨٦	وليد بن عبدالملك	٩	٨	٠	٤٨
٩٩ — ٩٦	سليمان بن عبدالملك	٢	٨	٠	٤٥
١٠١ — ٩٩	عمر ابن العبدالعزيز	٢	٥	٠	٣٩
١٠٥ — ١٠١	يزيد بن عبدالملك	٤	١	٠	٢٩
١٢٥ — ١٠٥	هشام بن عبدالملك	١٩	٨	٥	٥٢
١٢٦ — ١٢٥	يزيد بن وليد بن عبدالملك	١	٢	٢٢	٤٢
١٢٦ — ١٢٦	يزيد بن وليد بن عبدالملك	٠	٥	٠	٤٠
١٢٧ — ١٢٦	ابراهيم بن وليد عبدالملك	٠	٢	١٠	٣٨
١٣١ — ١٢٧	مروان بن محمد بن مروان	٥	١٠	٠	٦٠

ملوك عباسيه

مدت حكومتلرى سنه ٥٢٤

سنهٔ هجریه		سنه	آی	كون	عمرلری
١٣٦ — ١٣٢	ابوالعباس السفاح	٤	٨	٠	٣٢
١٥٨ — ١٣٦	ابوجعفر المنصور	٢٢	٠	٠	٦٣
١٦٩ — ١٥٨	مهدى محمد بن ابو عبدالله	١٠	١	١٥	٤٢
١٧٠ — ١٦٩	موسى هادى ابن المهدى	١	١	٢٣	٢٥
١٩٣ — ١٧٠	هرون الرشيد بن المهدى	٢٣	٢	١٩	٤٥
١٩٨ — ١٩٣	محمدالامين بن هرون	٤	٧	٢٣	٢٩
٢١٨ — ١٩٨	عبدالله مأمون بن هرون	٢٠	٥	٢١	٤٨
٢٢٧ — ٢١٨	محمدالمعتصم بالله بن هرون	٨	٨	٢	٤٨
٢٣٢ — ٢٢٧	الواثق بالله هارون بن المعتصم	٥	٩	٦	٣٦
٢٤٧ — ٢٣٢	المتوكل على الله جعفر بن المعتصم	١٤	٩	٩	٤١
٢٤٨ — ٢٤٧	المستنصر بالله محمد بن جعفر	٠	٦	٢	٢٤
٢٥١ — ٢٤٨	المستعين بالله احمد بن محمد	٣	٩	٠	٣١
٢٥٥ — ٢٥١	المعتز بالله محمد بن جعفر	٣	٧	٠	٢٣
٢٥٦ — ٢٥٥	المهتدى بالله محمد بن هارون	٠	١١	١٥	٣٩

سنهٔ هجریه		سنه	آی	كون	عمرلری
٢٨٩ — ٢٥٦	المعتمد على الله احمد بن جعفر	٢٣	٠	٠	٥٠
٢٧٩ — ٢٧٩	المعتضد بالله احمد بن الموفق طلحه	٩	٩	١٥	٤٦
٢٩٥ — ٢٨٩	المكتفى بالله على بن احمد	٦	٦	٢٠	٣١
٣٢٠ - ٢٩٥	المقتدر بالله جعفر بن احمد	٢٤	١١	١٥	٣٨
٣٢٢ — ٣٢٠	القاهر بالله محمد بن احمد	١	٠	٠	٥٢
٣٢٩ — ٣٢٢	الراضى بالله محمد بن جعفر	٦	١٠	٠	٣٢
٣٣٣ — ٣٢٩	المقتضى بالله ابراهيم بن جعفر	٣	١١	٠	٦٠
٣٣٤ — ٣٣٣	المستكفى بالله عبدالله بن على	١	٤	١٤	٤٦
٣٦٣ — ٣٣٤	المطيع لله فضل بن جعفر	٢٩	٥	٠	٦٣
٣٨١ — ٣٦٣	الطايع بالله عبدالكريم بن فضل	١٧	٩	٠	٦٩
٤٢٢ — ٣٨١	القادر بالله احمد بن اسحق بن جعفر	٣١	٣	٠	٨٦
٤٦٧ — ٤٢٢	القائم بامرالله عبدالله بن احمد	٤٤	٨	٠	٧٦
٤٨٧ — ٤٦٧	المقتدى بالله عبدالله بن محمد بن عبدالله	١٩	٥	٠	٣٩
٥١٢ — ٤٨٧	المستظر بالله احمد بن عبداه	٢٦	٠	٠	٤٤
٥٢٩ — ٥١٢	المستر شد بالله فضل بن احمد	١٧	٦	٠	٤٣
٥٣٠ — ٥٢٩	الراشد بالله المنصور بن فضل	١	١١	٠	٤٣
٥٥٥ — ٥٣٠	المقتضى لامرالله محمد بن احمد	٢٤	٣	١٥	٦٦
٥٦٦ — ٥٥٥	المستنجد بالله يوسف بن محمد	١١	١	٠	٤٨
٥٧٥ — ٥٦٦	المستضى بنورالله حسن بن يوسف	٩	٦	١٥	٣٩
٦٢٢ — ٥٧٥	الناصرالدين لله احمد بن حسن	٤٧	٠	٠	٦٩
٦٢٣ — ٦٢٢	الظاهر بامرالله محمد بن احمد	٠	٩	١٥	٥٢
٦٤٠ — ٦٢٣	المستنصر بالله منصور بن محمد	١٧	٠	٠	٥١
٦٥٦ — ٦٤٠	المستعصم بالله عبدالله بن منصور	١٦	١١	٠	٤٧

خراسان ملوك سلجوقيه‌سى

٥٥٢ — ٤٣٢

	سنهٔ هجریه
١ — ركن الدين طغرل بك بن ميكائل بن سلجوق	٤٥٥ — ٤٣٢
سليمان بن داود	٤٥٥
٢ — عضدالدين الب ارسلان بن داود	٤٦٥ — ٤٥٥

٣ — برنجی جلال الدین ملکشاه بن الب ارسلان ٤٨٥—٤٦٥
٤ — ناصرالدین محمود بن ملکشاه ٤٨٧—٤٨٥
٥ — رکن الدین برکیارق بن ملکشاه ٤٩٨—٤٨٧
٦ — ایکنجی جلال الدوله ملکشاه بن برکیارق ٤٩٨
٧ — غیاث الدین محمد بن ملکشاه ٤٩٨
٨ — معزالدین سنجر بن ملکشاه ٥٥٢—٥١١

عراق ملوك سلچوقیه‌سی

٥١١ — ٥٩٠

سنهٔ هجریه

١ — مغیث الدین محمود بن محمد ٥١١
٢ — داود بن محمود ٥٢٥
٣ — غیاث الدین مسعود بن محمود [دفعه ١] ٥٢٦
٤ — برنجی رکن الدین طغرل بن محمود ٥٢٦
غیاث الدین مسعود بن محمود [دفعه ٢] ٥٢٩
٥ — محمد بن محمود ٥٤٧
٦ — ملکشاه بن محمود ٥٥٤
٧ — سلیمان شاه بن محمود ٥٥٥
٨ — ارسلان شاه بن طغرل ٥٥٦
٩ — ایکنجی طغرل بن ارسلان ٥٩٠—٥٧٣

قونیه ملوك سلچوقیه‌سی

٧٠٧ — ٤٧٠

سنهٔ هجریه

١ — سلیمان بن قتلمش بن ارسلان پیغو بن سلچوق ٤٧٩—٤٧٠
داود بن سلیمان ٤٨٥—٤٧٩
٢ — برنجی قلج ارسلان محمود بن سلیمان ٥٠٠—٤٨٥
٣ — ملکشاه بن قلج ارسلان ٥١٠—٥٠٠
٤ — برنجی رکن الدین مسعود بن قلج ارسلان ٥٥١—٥١٠
٥ — ایکنجی عزالدین قلج ارسلان بن مسعود ٥٨٨—٥٥١
٦ — برنجی غیاث الدین کیخسرو بن قلج ارسلان [دفعه ١] ٥٩٢—٥٨٨

٧ — ایکنجی رکن الدین سلیمان شاه بن قلج ارسلان ٦٠٠—٥٩٢
٨ — اوچنجی عزالدین قلج ارسلان بن سلیمان شاه ٦٠١—٦٠٠
برنجی غیاث کیخسرو بن قلج ارسلان [دفعه ٢] ٦٠٧—٦٠١
٩ — برنجی عزالدین کیکاوس بن کیخسرو ٦١٦—٦٠٧
١٠ — برنجی علاء الدین کیقباد بن کیخسرو ٦٣٤—٦١٦
١١ — ایکنجی غیاث الدین کیخسرو بن کیقباد ٦٤٤—٦٣٤
١٢ — ایکنجی عزالدین کیکاوس بن کیخسرو [دفعه ١] ٦٤٧—٦٤٢
١٣ — دردنجی رکن الدین قلج ارسلان بن کیخسرو [دفعه ١] ٦٤٧—٦٤٦
ایکنجی عزالدین کیکاوس / دردنجی رکن الدین قلج ارسلان } بن کیخسرو [مشترکاً] ٦٥٥—٦٤٧
١٤ — اوچنجی علاء الدین کیقباد
ایکنجی عزالدین کیکاوس بن کیخسرو [دفعه ٢] ٦٥٨—٦٥٥
دردنجی رکن الدین قلج ارسلان بن کیخسرو [دفعه ٢] ٦٦٣—٦٥٥
١٥ — اوچنجی غیاث الدین کیخسرو بن قلج ارسلان ٦٨١—٦٦٣
١٦ — ایکنجی غیاث الدین مسعود بن کیکاوس [دفعه ١] ٦٩٤—٦٨١
فاصله ٦٩٦—٦٩٤
١٧ — اوچنجی علاء الدین کیقباد بن فرامرز بن کیکاوس ٦٩٩—٦٩٦
١٨ — اوچنجی غیاث الدین مسعود بن کیقباد ٧٠٢—٦٩٩
ایکنجی غیاث الدین مسعود بن کیکاوس [دفعه ٢] ٨٠٤—٧٠٢
اوچنجی علاء الدین کیقباد بن فرامرز بن کیکاوس [دفعه ٢] ٧٠٧—٧٠٤

مصر عباسیلری

٩٢٣—٦٥٩

سنهٔ هجریه

١ — المستنصر ثانی ٦٥٩
٢ — الحاکم بامرالله احمد بن الامیر حسن ٧٠١—٦٦١
٣ — المستکفی بالله سلیمان بن الحاکم بامرالله ٧٤٢—٧٠١
٤ — الواثق بالله ابراهیم بن محمد ٧٤٩—٧٤٢
٥ — الحاکم بامرالله احمد بن المستکفی بالله ٧٥٣—٧٤٩

٦	— المتعضد بالله ابو بكر بن‌المستكفى بالله		٧٥٣—٧٦٣
٧	— المتوكل على الله محمد بن المعتضد بالله		٧٦٣—٧٨٥
٨	— المستعصم بالله عمر بن الواثق بالله ابراهيم		٧٨٥—٧٨٨
٩	— المعتصم بالله زكريا بن الواثق بالله ابراهيم		٧٨٨—٧٩١
١٠	— المتوكل على الله محمد محمد بن المعتضد بالله	[ايكنجى دفعه]	٧٩١—٨٠٨
١١	— المستعين بالله عباس بن المتوكل		٨٠٨—٨١٥
١٢	— المتعضد بالله داود بن المتوكل		٨١٥—٨٤٥
١٣	— المستكفى بالله سليمان بن المتوكل		٨٤٥ - ٨٥٥
١٤	— القائم بامرالله ابوالبقا حمزه بن‌المتوكل		٨٥٥—٨٥٩
١٥	— المستنجد بالله ابوالمحاسن يوسف بن المتوكل		٨٥٩—٨٨٤
١٦	— متوكل على الله عبدالعزيز بن يعقوب		٨٨٤—٩٠٣
١٧	— مستمسك بالله يعقوب بن متوكل على الله		٩٠٣—٩٢٣

عثمانلى پادشاهلرى

	اسامئ سلاطين	تاريخ جلوسلرى	مدت سلطنتلرى		مدت عمرلرى
			اى	سنه	سنه
١	غازى سلطان عثمان خان اول بن ارطغرل بن سليمان شاه	٦٩٩	١	٢٦	٧٠
٢	سلطان اورخان غازى بن سلطان عثمان	٧٢٠	٠	٣٥	٧٥
٣	خداوندكار سلطان مراد خان اول بن سلطان اورخان	٧٦١	١	٣٠	٦٥
٤	يلديرم سلطان بايزيد خان اول بن مراد خداوندكار	٧٩١	٣	١٤	٤٤
٥	چلبى سلطان محمد خان اول بن يلديرم بايزيد	٨١٦	٠	٨	٤٣
٦	سلطان مراد خان ثانى بن چلبى سلطان محمد	٨٢٤	٦	٣٠	٤٩
٧	فاتح سلطان محمد خان ثانى بن سلطان مراد ثانى	٨٥٥	٠	٣١	٥٣
٨	سلطان بايزيد خان ثانى بن‌فاتح سلطان محمد	٨٨٦	٠	٣٢	٦١
٩	ياوز سلطان سليم خان بن سلطان بايزيد ثانى	٩١٨	٨	٨	٥١
١٠	قانونى سلطان سليم خان اول بن ياوز سلطان سليم	٩٢٦	٠	٤٨	٧٤

	اسامئ سلاطين	تاريخ جلوسلرى	مدت سلطنتلرى		مدت عمرلرى
			آى	سنه	سنه
١١	سلطان سليم خان ثانى بن‌سلطان سليمان قانونى	٩٧٤	٦	٨	٥٣
١٢	سلطان مراد خان ثالث بن سلطان سليم ثانى	٩٨٢	٨	٢٠	٥٠
١٣	سلطان محمد خان ثالث بن سلطان مراد ثالث	١٠٠٣	٢	٩	٣٨
١٤	سلطان احمد خان اول بن سلطان محمد ثالث	١٠١٢	٠	١٤	٢٨
١٥	سلطان مصطفى خان اول بن سلطان‌محمد ثالث	١٠٢٦	٣	٠	٠
١٦	سلطان عثمان خان ثانى بن سلطان احمداول	١٢٠٧	٤	١٤	١٨
—	ايكنجى دفعه سلطان مصطفى خان‌اول بن‌سلطان محمدثالث	١٠٣١	٤	١	٤٧
١٧	سلطان مراد خان رابع بن سلطان احمد	١٠٣٢	١١	١٦	٤١
١٨	سلطان ابراهيم خان اول بن سلطان احمد	١٠٤٩	٩	٨	٣٤
١٩	آوجى سلطان محمدخان رابع بن سلطان ابراهيم	١٠٥٨	٥	٤٠	٥٣
٢٠	سلطان سليمان خان ثانى بن سلطان ابراهيم	١٠٩٩	٩	٣	٥٠
٢١	سلطان احمد خان ثانى بن سلطان ابراهيم	١١٠٢	٩	٣	٥٤
٢٢	سلطان مصطفى خان ثانى بن آوجى سلطان محمد	١١٠٦	١٠	٨	٤١
٢٣	سلطان احمد خان ثالث بن آوجى سلطان محمد	١١١٥	١١	٢٧	٦٥
٢٤	سلطان محمود خان اول بن سلطان مصطفى ثانى	١١٤٣	١١	٢٤	٦٠
٢٥	سلطان عثمان خان ثالث بن سلطان مصطفى ثانى	١١٦٨	٠	٣	٦١
٢٦	سلطان مصطفى خان ثالث بن سلطان احمد ثالث	١١٧١	٩	١٦	٥٨
٢٧	سلطان عبدالحميد خان اول بن سلطان احمد ثالث	١١٨٧	٨	١٥	٦٦
٢٨	سلطان سليم خان ثالث بن سلطان مصطفى ثالث	١٢٠٣	٩	١٨	٤٨
٢٩	سلطان مصطفى خان رابع بن سلطان حميد اول	١٢٢٢	٣	١	٣٠
٣٠	عدلى سلطان محمود خان ثانى بن سلطان حميد اول	١٢٢٣	١٠	٣٢	٥٥
٣١	سلطان عبدالمجيد خان اول بن سلطان محمود عدلى	١٣٥٥	٨	٢٢	٤٠
٣٢	سلطان عبدالعزيز خان اول بن سلطان محمود عدلى	١٢٧٧	٥	١٥	٤٨
٣٣	سلطان مراد خان خامس بن سلطان عبدالمجيد	١٢٩٣	٣	٠	٠
٣٤	سلطان عبدالحميد خان ثانى بن سلطان عبدالمجيد	١٢٩٣	٧	٣٢	

پادشاه عثمانیان سلطان محمد خان خامس حضرتلری

جلوس همایون	ولادت همایون
۷ ربیع الآخر ۱۳۲۷	
۱٤ نیسان ۱۳۲۵	۲۰ شوال ۱۲۶۰

ولی عهد سلطنت عثمانیه

دولتلو نجابتلو یوسف عزالدین افندی حضرتلری بن سلطان عبدالعزیز خان

تاریخ ولادتلری

صفر سنه ۱۲۷٤ - ایلول ۱۲۷۳

هیئت اعیان

رئیس : صدر اسبق سعید پاشا

رئیس وکیلی : مشیر غازی احمد مختار پاشا

اعضا :

شیخ‌الاسلام صاحب منلا بك (وفات)

داخلیه ناظری محمد فرید پاشا

حربیه ناظر اسبق فریق علی رضا پاشا

صدر اسبق لوندره سفیری توفیق پاشا

شورای دولت رئیس سابقی حسن فهمی پاشا (وفات)

حجاز تیمور یولی ناظر سابقی ذهنی پاشا

شورای دولت رئیس اسبق توفیق پاشا

شورای دولت رئیس سابقی رائف پاشا

شورای دولت اعضای سابقه‌سندن ابراهام پاشا

رئیس العلما و نقیب الاشراف رضا افندی

شورای دولت اعضای سابقه‌سندن شریف علی حیدر بك

تجارت و نافعه ناظر سابقی قاپریه‌ل افندی

اورمان و معادن و زراعت ناظری ماورو قورداتو افندی

بحریه ناظر سابقی فریق عارف حکمت پاشا

بحریه ناظر اسبق طوپجی برنجی فریقی رضا پاشا

طاشلیجه متصرف و قوماندان سابقی برنجی فریق سلیمان پاشا

معارف ناظر سابقی وقعه نویس عبدالرحمن شرف افندی

معارف ناظر اسبق رجائی زاده اکرم بك

خزینهٔ خاصه ناظری نوری بك

آیدین والیٔ سابقی غالب بك

طهران سفیر سابقی نصوحی بك

آیدین والیٔ اسبق فائق بك

شورای دولت اعضای سابقه‌سندن ماورویانی بك

برنجی محکمهٔ تجارت رئیس سابقی حلیم بك

اورمان هیئت فنیه رئیس سابقی آرام افندی

جزایرلی امیر عبدالقادر زاده فریق محمد پاشا

متقاعدین فریقاندن شوکت پاشا

فریق سامی پاشا

شورای دولت اعضای سابقه‌سندن بخور افندی

لغوفت اعتارلی بك

شورای دولت اعضای سابقه‌سندن یورکیادی افندی

مناسترلی اسماعیل حقی افندی

شیخ‌الاسلام موسی کاظم افندی

مصرلی محمد علی فاضل پاشا

سلانیك عدلیه مفتش سابقی محمد غالب بك

اوقاف ناظری مصرلی خلیل جماده پاشا (وفات)

شیخ عبیداه زاده عبدالقادر افندی

مناستر بلغار متره پولیدی اوقسنتی افندی

اولاح معتبرانندن بساریا افندی

مشیر فؤاد پاشا

داماد فرید پاشا

بحریه ناظر سابقی صالح پاشا

صدر سابق حسین حلمی پاشا

رشید عاکف پاشا

شریف ناصر بك

تمقو بوبوویچ افندی

مجلس مبعوثان اعضاسی

[کچن سنه‌کی سالنامه‌مزه درج ایدیلن مبعوثان اسامیسی میاننده بعض خطالر اولمشسده بو سنه مجلسك رسمی قیدینه کوره تصحیح اولنه‌رق درج قلنمشدر .]

رئیس : استانبول مبعوثی احمد رضا بك

« وکیل اولی نیکده مبعوثی خیری بك

« « ثانیسی بیروت « سلیمان البستانی افندی

کاتب آیدین « سید بك

« ازمیت « مفید بك

« قرەسی « مجدی افندی

« یوزغاد « خیراه افندی

استانبول مبعوثلری

احمد رضا بك — رفعت پاشا [١]

مصطفی عاصم افندی — احمد نسیمی بك

حسین جاهد بك — حلاجیان افندی

زهراب افندی — البر فراجی افندی

قوزمیدی افندی — قسطنطین قسطنطیدی افندی

ادرنه ولایتی

مرکز سنجاغندن : طلعت بك ، دوقتور رضا توفیق بك ، فائق بك [٢]

[١] استانبول مبعوثی مانیاسی‌زاده رفیق بکك وفاتی وقوعنه مبنی یرینه انتخابات ایدلمشدر

[٢] وفات ایدن اورته مبعوثی عاصم بکك یرینه انتخاب اولنمشدر .

تکفور طاغندن : عادل بك ، اغوب بویاجیان افندی (متوفا آغوب بابیکیان افندینك یرینه)

دده آغاجندن : یوزباشی سلیمان بك

قرق کلیسادن : اسراه افندی ، مصطفی عارف بك

کوملجنه‌دن : اسماعیل بك ، محمد عارف بك ، فهمی افندی

کلیبولیدن : دوقتور استفانی نارلی افندی

سلانیك ولایتی

مرکز سنجاغندن : رحمی بك ، جاوید بك ، ارتاس افندی ، مانوئل قره‌صو افندی ، دیمتروف ولاحوف افندی ، یورکی هونثوس افندی

درامه‌دن : رضا بك ، اکاه بك

سیروزدن : درویش راغب بك (تاشد بکك استعفاسی اوزرینه یرینه انتخاب ایدلمشدر) مدحت بك ، خرستو دالچف افندی ، دیمتری دینغا افندی .

قوصوه ولایتی

مرکز سنجاغندن : نجیب بك دراغه ، خواجه سعید افندی ، تئودور پاولوف افندی ، علکساندر پارلیچ افندی

ایپکدن : بدری بك ، حافظ ابراهیم افندی علی حیدر بك حمدی افندی

پرزریندن : وهبی افندی (مفتی محمد امین افندینك استعفاسی اوزرینه یرینه انتخاب ایدلمشدر)
شریف افندی ، یحیی افندی

پرشتنه‌دن : شعبان پاشا (متوفی حاجی مصطفی افندی یرینه)، فؤاد پاشا، حسن بك ، صاوا استویانوویچ افندی

سنیچه‌دن : حسن محیی الدین افندی

طاشلیجه‌دن : علی وصفی بك

مناستر ولایتی

مرکز سنجاغندن : محمد واصف افندی، طرایان نالی افندی ، پانچه‌ دوروف افندی ، یناکی دیمترو ویچ افندی

ایلبصاندن : حاجی علی افندی

دبره‌دن : بصری بك . فیشت‌زاده شوکت افندی (متوفی اسماعیل بكك یرینه)

سرفیچه‌دن : یورکی بوشو افندی ، واموافا افندی

کوریجه‌دن : شاهین تقی بك ، دوقنور فیلیپ میشه افندی

اشقودره ولایتی

مرکز سنجاغندن : شاکر بك ، مرتضی افندی ، رضا بك

دراجدن : فریق اسعد پاشا

یانیه ولایتی

مرکز سنجاغندن : صورلا افندی، دیمترا کی کینغو افندی

ارکریدن : مفید بك ، ماموپولو افندی

براتدن : اسماعیل کمال بك ، عزیز پاشا وریون

پروه‌زدن : حمدی بك [*]

حجاز ولایتی

مکهٔ مکرمه‌دن : شریف عبداه بك ، شیخ حسن شیبی افندی

مدینهٔ منوره‌دن : سید عبدالقادر هاشمی افندی

جده‌دن : قاسم زینل افندی

یمن ولایتی

مرکز سنجاغندن : سید علی افندی، سید احمد یحیی افندی ، حسین بن علی افندی ، سید احمد جنانی افندی ، محمد مقحفی افندی

حدیده‌دن : علی سوید افندی ، هادی رزق افندی ، محمود ندیم بك، زهدی افندی

عسیردن : علی بن حسن افندی، شیخ احمد افندی

بصره ولایتی

مرکز سنجاغندن : طالب بك. زهیرزاده احمد پاشا (وفات)

منتفك سنجاغندن : رأفت افندی (وفات) خضر افندی

عماره‌دن : محمد سلم افندی . حسین العلوان افندی

بغداد ولایتی

مرکز سنجاغندن : اسماعیل حقی بك، حاجی علی افندی، ساسون افندی

دیوانیه‌دن : شوکت پاشا، سید مصطفی افندی

کربلادن : عبدالمهدی بك

موصل ولایتی

مرکز سنجاغندن : داود یوسفانی افندی ، محمد علی فاضل افندی

سلیمانیه : حاجی سعید افندی

کرکوکدن : قردار زاده حاجی علی افندی ، صالح پاشا

حلب ولایتی

مرکز سنجاغندن : جابری زاده نافع پاشا ، غزی زاده شیخ بشیر افندی، کواکبی زاده مسعود افندی ، علی جنانی بك ، بهاء الدین و آرتین افندیلر

[*] عزمی بكك خداوندکار ولایتی والیلکنه تعیینی جهتیله یرینه انتخاب ایدلمشدر .

اورفه‌دن : شیخ صفوت افندی، محمود ندیم افندی

مرعشدن : قاضی زاده حاجی حسن فهمی افندی ، بایزید زاده شکری بك

سوریه ولایتی

مرکز سنجاغندن : عظم‌زاده شفیق المؤید بك، شمعه زاده رشدی بك، محمد عجلانی افندی (وفات). عبدالرحمن بك (مأموریته تعیین ایدیلان چوقه‌دار زاده سلیمان افندینك یرینه)

حمادن : خالد برازی افندی ، عبدالحمید زهراوی افندی ، محمد افندی

حمص مبعوثی : سعید افندی

حوراندن : سعدالدین افندی. خلیل افندی، مقداد افندی

کرکدن : توفیق افندی

بیروت ولایتی

مرکز سنجاغندن: سلیمان البستانی افندی ، رضا صلح بك

عکادن : اسعد شقیر افندی

طرابلس شامدن : فؤاد خلوصی افندی

لازقیه‌دن : محمد ارسلان بك[*] یرینه برادری امین ارسلان بك

نابلسدن : شیخ احمد خماش افندی

طرابلس غرب ولایتی

مرکز سنجاغندن : محمود ناجی بك صادق بك ، فرهاد افندی

فزاندن : سلیمان افندی ، جابی بك

جبل غربی : سلیمان البارونی افندی

خمس : مصطفی افندی

[*] ٣١ مارت حادثهٔ مؤسفه‌سنده عصات طرفندن قتل ایدلمشدر .

خداوندکار ولایتی

مرکز سنجاغندن: بیکباشی طاهر بك ، صبری افندی، حاجی عمر فوزی افندی، حافظ احمد افندی

ارطغرلدن : محمد صادق بك ، صدقی افندی

قره‌حصار صاحب : رضا پاشا ، کامل افندی، کتخدا زاده سالم بك

قره‌سیدن : حافظ عبدالعزیز مجدی افندی، محرم حسبی افندی ، علی غالب افندی ، ابراهیم وصفی افندی، صاواپولوس افندی (مأموریته تعیین اولنان شفیق افندینك یرینه)

کوتاهیه‌دن : فرید بك، جمال بك، حسن افندی عبداه عزمی افندی. خواجه‌زاده راسخ افندی .

قونیه ولایتی

مرکز سنجاغندن : شیخ‌زاده زین العابدین افندی ، محمد امین افندی ، محمد وهبی افندی، کردزاده مصطفی افندی، سالم افندی

اسپارته‌دن : سلیمان سامی افندی. برهان‌زاده حاجی شرف افندی

بوردوردن : محدث زاده عمر لطفی افندی

تکه‌دن : ابو الضیا توفیق بك، الماللی نعمان افندی زاده حمدی افندی

نیکده‌دن : خیری بك ، محیی الدین افندی ، قورت اوغلی یورغاکی افندی

انقره ولایتی

مرکز سنجاغندن : حاجی مصطفی افندی، ماهر سعید بك ، قاسم نوری افندی ، طلعت بك

جورومدن : منیر بك ، علی عثمان افندی

قیرشهرندن : محمود ماهر افندی، علی رضا بك،

قیصریدن : حاجی قاسم افندی، عمر افندی

آیدین ولایتی

مرکز سنجاغندن: چلبی زاده سید بك ، اریستیدی پاشا ، نسیم ماسلیاخ افندی، پاولی قارولیدی افندی ، استپان افندی

ایدیندن : خواجه زاده عبداه افندی ، اسماعیل صدق افندی [*]

دکزلیدن : غنی بك ، احمد محب افندی

منتشادن : حمزه بك ، خلیل بك

صاروخاندن : طوقادی زاده شکیب بك، منصوری زاده سعید بك ، الهامی بك ، حیدر بك

اطنه ولایتی

مرکز سنجاغندن : مفتی عبداه افندی (انقره والیلکنه تعیین ایدیلان علی منیف بکك یرینه)

ایچ ایلدن : بیرام افندی

جبل برکتدن : محمد رشید افندی

قوزاندن : حمپارسوم افندی

مرسیندن : عارف حکمت بك (وفات)

قسطمونی ولایتی

مرکز سنجاغندن : اسماعیل ماهر افندی ، عدلیه ناظری نجم الدین بك، حاجی احمد ماهر افندی ، شکری بك

بولیدن : قول اغاسی حبیب بك ، حاجی عبدالوهاب افندی، طاش خانجی زاده مصطفی زکی افندی ، شرف بك

[*] استعفا ایدن حاجی سلیمان افندینك یرینه انتخاب ایدلمشدر .

سینوبدن : مفتی حسن فهمی افندی، دوقتور بیکباشی رضا نور بك

کنغریدن : بهجت بك ، محمد توفیق افندی

سیواس ولایتی

مرکز سنجاغندن : دوقتور میرالای عمر شوقی بك شکری افندی، داغاواریان نظرت افندی ، مصطفی ضیا افندی ، عسکری قائممقام متقاعدی حاجی حسنی بك

اماسیه‌دن : میرلوا اسماعیل حقی پاشا ، معلم جودی افندی ، علمادن فاضل عارف افندی

توقاددن : مجلس ادارهٔ اوقاف اعضای سابقه‌سندن اسماعیل پاشا ، صبری افندی. شیخ حاجی مصطفی خاکی افندی

قره‌حصار شرقیدن: عمر فیضی افندی ، سردار زاده مصطفی افندی

دیاربکر ولایتی

مرکز سنجاغندن : پرنجی زاده فیضی افندی [*]

ارغنی معدنندن : ابراهیم افندی

سیوه‌ره‌کدن : نورالدین بك

ماردیندن : سعید بك

بتلیس ولایتی

مرکز سنجاغندن : عارف افندی

سعرددن : عبدالرزاق افندی

کنجدن : محمدامین افندی

موشدن : حاجی الیاس افندی، کیغام افندی

ارضروم ولایتی

مرکز سنجاغندن : سیفاه افندی، شوکت افندی، احمد ضیا افندی، وارتاکس افندی

[*] وفات ایدن پدری پرنجی زاده عارف افندینك یرینه انتخاب ایدلمشدر

ارزنجاندن : مفتی عثمان فوزی افندی، قره‌کین پاصدیرمه‌جیان افندی

بایزیددن : سلیمان سودی افندی

معمورة العزیز ولایتی

مرکز سنجاغندن : بك زاده محمد نوری افندی، حاجی ضیا بك، جوته‌لی زاده عاصم بك

درسمدن : فکری پاشا زاده لطفی بك

ملاطیه‌دن : احمد حامد افندی، توفیق افندی

وان ولایتی

مرکز سنجاغندن : توفیق افندن ، پاپاسیان واحان افندی

حکاریدن : سید طه افندی

طربزون ولایتی

مرکز سنجاغندن : مفتی امین افندی ، سراج زاده علی نقی افندی ، نملی زاده عثمان افندی ، ایوب زاده عزت افندی، خزینه‌دار زاده محمود مظهر بك، عمادالدین افندی (وفات) ماطیوقوفیدس افندی

جانیکدن : نائل بك ، محمد علی بك ، احمد حمدی افندی، یوزغاد متصرفی بافره‌لی سلیمان نجمی بك (عبداه افندینك مأموریته تعیینی سببیله یرینه)

کوشخانه‌دن : ابراهیم لطفی پاشا ، مصرلی زاده خیری افندی

لازستاندن : چوروکصولی میرالای احمد بك، ابراهیم فرید افندی

جزایر بحرسفید ولایتی

ردوسدن : تئودور قسطنطیدی افندی

مدللیدن : پناپوط بوستانی افندی، میخالاکی سالطه افندی

ساقزدن : چلیدی افندی

لمنیدن : میخالاکی افندی

قدس سنجاغی

روحی الخالدی بك ، سعید الحسینی بك ، حافظ بك السعید

بنغازی سنجاغی

اوجله جالو قائممقام سابق عمر منصور پاشا ، یوسف شتوان بك

زور سنجاغی

حضر لطفی افندی

ازمیت سنجاغی

مفید بك ، حافظ رشدی افندی ، اناستاس افندی

بیغا سنجاغی

دوقتور عارف عصمت بك، (اخیراً وفات ایتمشدر) دمیرجی زاده مصطفی افندی (متوفی علی رضا افندینك یرینه)

چتالجه سنجاغی

دیمتری طفیرو پولوس افندی

دول اجنبیه نزدنده مقیم عثمانلی سفراسی :

بویوك ألچیلر

برلین سفیر کبیری	فریق عثمان نظامی پاشا
پارس سفیر کبیری	نعوم پاشا
پترسبورغ سفیر کبیری	طرخان پاشا
روما سفیر کبیری	کاظم بك
طهران سفیر کبیری	حسیب بك
لوندره سفیر کبیری	اعیاندن توفیق پاشا
ویانه سفیر کبیری	مصطفی رشید پاشا
واشینغتون سفیر کبیری	ضیا پاشا

اورته ألچیلر

آتنه سفیری	نابی بك
استوقهولم سفیری	مصطفی شکیب بك
بروکسل سفیری	عبدالحق حامد بك
بکرش سفیری	صفا بك
بلغراد سفیری	فؤاد بك
چتینه سفیری	صدرالدین بك
صوفیه‌سفیری	عاصم بك
لاهی سفیری	آریستارکی بك
مادرید سفیری	سزائی بك

درسعادتده مقیم سفرای اجنبیه :

بیوك ألچیلر

المانیا	: بارون مارشال فون‌بر شتاین
اوستریا ومجارستان	: مارکی پالاویچنی
انکلتره	: سیر ژه‌رار لووتر
روسیه	: موسیو چاریقوف
فرانسه	: موسیو بومپار
آمریقا حکومات‌متحده‌سی	: موسیو اشتراووس (امور سفارت اورته‌ایلچی عنوانیله موقتاً موسیو قارتر طرفندن اداره اولنمقده‌در .)
ایتالیا	: بارون مایور ده‌پلانش
ایران	: . . . . .

اورته ألچیلر

یونان	: (موسیو غرپاریس یونان خارجیه نظارتنه مأمور اولدیغندن امور سفارت مصلحتکذار موسیو الکساندر وپولوس طرفندن اداره اولونمقده‌در .)
رومانیا	: موسیو پاپینیو
اسوچ	: موسیو دانقارسورد
صربستان	: موسیو نه نادوویچ
فلمنك	: موسیو دو ویلبووا
اسپانیا	: مارکی دوپراد
بلغارستان	: موسیو صرافوف
بلچیقا	: بارون دومونشور

مصلحتکذار

قره‌طاغ	: موسیو پوپوویچ

مابین همایون ارکانی

سرکاتب	خالد ضیا بك
سرقرین	لطفی بك
قرین ثانی	توفیق بك
سریاور	فریق خورشید پاشا
خزینهٔ خاصه مدیر عمومیسی	حافظ فیضی بك
سرطبیب	قائمقام خیری بك
اصطبل عامره مدیری	سواری قائمقامی شرف‌الدین بك
سرمعمار	وداد بك
دارالسعاده اغاسی	فخرالدین اغا
سرمصاحب	انور اغا
مصاحب ثانی	حفظی اغا

دولتلردن بعضلری وحکمدارلری حقنده معلومات مختصره

ایمپراطور ایکنجی ویلهم

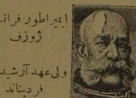

ایمپراطوریچه اوغوستا ویقتوریا

المانیا

برچوق قراللقلر ، بویوك دوقه‌لقلر ، دوقه‌لقلر ایله « لوبك ، برەم ، هامبورغ » سربست شهرلرندن وفرانسه‌دن ضبط اولونان آلساس لورەن قطعه‌سندن ترکب ایده‌ن بو حکومت ، دول معظمه‌نك اك قوی الشکیمه‌لرندن عد اولونابیلیر . مساحهٔ سطحیه‌سی « ٥٤٠,٧٧٧ » کیلومترو مربعی اولوب ، نفوسی الیوم « ٦٠,٦٤١,٢٧٨ » راده‌سنده‌در . مقر حکومتی برلین ، شکل حکومتی مشروطه ومذهب رسمیسی پروتستاندر . المانیانك آسیا ، افریقا ، آمریقا ، واوستralیه‌ده « ٣,٠٨١,٠١٦ » کیلومترو تربیعنده واون اوچ بچق میلیون نفوسی حاوی مستملکاتی واردر .

ایمپراطور ویلهلم ٢٧ کانون ثانی ١٨٥٩ تاریخنده برلینده تولد و ١٠ حزیران ١٨٨٨ تاریخنده قعود ایتمشدر .

ایمپراطور فرانسوا ژوزف

ولی‌عهد آرشیدوق فردیناند

آوستریا ومجارستان

مساحهٔ سطحیه‌سی « ٦٢٥,٠١٨ » کیلومترو مربعی ونفوسی « ٥٠,٤٠٥,٢٦٧ » کشیدر . اوستریانك مرکز اداره‌سی ویانه ، ومجارستانککی بوداپشته شهرلریدر . شکل حکومتی مشروطه ، مذهب رسمیسی قتولیکدر . اخیراً ، اوزون مدتدنبری اشغال عسکری تحتنده بولوندوردیغی بوسنه وهرسك قطعه‌لرینی دولت عثمانیه‌دن اغتصاب ایله‌مشدر .

هابسبورغ - لوره‌ن خاندانه منسوب اولان برنجی فرانسوا ژوزف ، « ١٨٣٠ » سنه‌سی آغستوسنك اون سکزنده شومبرونده تولدو « ١٨٤٨ » سنه‌سی کانون اولنك ایکیسنده قعود ایلمشدر . ایمپراطوریچه الیزابت ، « ١٨٩٨ » ده بر آنارشیست طرفندن قتل ایدلمشدر .

موسیو تافت

مادام تافت

آمریقا

مساحهٔ سطحیه‌سی « ٩,٣٨٦,٦٩٣ » کیلومترو مربعی ونفوسی « ٧٠,٩٤١,٤١٠ » کشیدر . متعدد جمهوریتلرك اتحادندن متشکل اولان بو حکومت معظمه‌نك پایتختی واشینغتون شهریدر .

رئیس جمهور میستر تافت موقع ریاسته « ١٩٠٩ » ده انتخاب ایدلمشدر .

قرال اون اوچنجی آلفونس

قرالیچه ویقتوریا

اسپانیا

مساحهٔ سطحیه‌سی « ٥٠٤,٥١٧ » کیلومترو مربعی ونفوسی « ١٨,٥٦٥,٩٠٣ » کشیدر . جمعاً « ٢١٢,٧٢٠ » کیلومترو تربیعنده و « ٣٠١,٠٠٠ » نفوسی حاوی مستملکاتی واردر . مقر حکومتی مادریددر . شکل حکومتی مشروطه ، مذهب رسمیسی قتولیکدر .

بوربون خاندانه منسوب اولان اسپانیا قرالی اون اوچنجی آلفونس، «۱۸۸٦» سنه‌سی مایسنك اون یدیسنده مادریدده تولد و «۱۷» مایس «۱۹۰۲» تاریخنده رشداً حکومته قعود ایتمشدر.

قرال بشنجی کوستاو
قرالیچه ویقتوریا

اسوج

مساحهٔ سطحیه‌سی «٤٤٧,٨٦٤» کیلو مترو مربعی. نفوسی «٥,٣٣٧,٠٥٥» کشیدر. شکل حکومتی مشروطه، مذهبی لوتریه‌ن ر. مرکز حکومتی استقهولم شهریدر.

برنادوت خاندانه منسوب اولان قرال بشنجی کوستاو ۱٦ حزیران «۱۸٥۸» تاریخنده تولد و «۱۹۰۷» سنه‌سی کانون اولك سکزنجی کونی جالس تخت حکمداری اولمشدر.

رئیس حکومت «۱۹۱۱» ده موسیو دوشه‌ت

رئیس حکومت «۱۹۱۰» ده موسیو تومتس

اسویچره

مساحهٔ سطحیه‌سی «٤١,٣٤٦» کیلو مترو مربعی ونفوسی «٣,٣٢٥,٠٢٣» کشیدر. یکرمی بش اوفاق قانتونلرك اتحادندن حاصل اولان بو حکومتك شکل اداره‌سی جمهوریتدر. رئیس حکومت هرسنه انتخاب اولنور.

پایتختی (برن) شهریدر. «۱۹۰۹» سنه‌سی ایچون انتخاب اولونان رئیس موسیو «دوچه‌ر» «۱۹۱۰» ایچون انتخاب اولنان موسیو «قومه‌س» در.

افغانستان

مساحهٔ سطحه «٥٥٨,٠٠٠» کیلو مترو مربعی ونفوسی «٥» میلیوندر. مذهب رسمیسی اسلام، شکل حکومتی مطلقه، پایتختی کابل شهریدر.

امیر حاضر حبیب‌الله خانك تاریخ ولادتی «۱۸۷۲» وتاریخ قعودی «۱۰» تشرین اول «۱۹۰۱» در.

قرال بشنجی ژورژ
قرالیچه مه‌ری

انکلتره

دنیانك بلکه الك قوی الشکیمه برحکومتی اولان بو دولتك مساحهٔ سطحیه‌سی «٣١٤,٣٣٩» ونفوسی «٤٣,٧٤٠,٠٠٠» کشیدر.

انکلتره‌نك بالجمله قطعات موجوده‌ده عظیم وشایان دقت واهمیت مستملکاتی موجوددر. «٤٥٠,٠٠٠,٣٤٩» نفوسه مالك اولان بو مستملکاتك مساحهٔ سطحیه‌سی «٢٩,٢٢٤,٠٦٩» کیلو مترو مربعیدر. پایتختی لوندره، مذهب رسمیسی پروتستان آنغلیقاندر.

ساقس قوبورغ غوطه خاندانه منسوب اولان قرال بشنجی ژورژ ۳ حزیران ۱۸٦٥ تاریخنده «مالبوروهاوز» سراینده تولد و «۹ مایس ۱۹۱۰» تاریخنده جالس تخت حکمداری اولمشدر.

قرال اوچنجی ویقتور امانوئل
قرالیچه ئه‌له‌ن

ایتالیا

«٢٨٦,٦٨٣» کیلو مترو تربیعنده بولنان بو حکومتك نفوسی «٣٣,٤٥١,٤٨٤» کشیدر. امور

روحانیه‌سی پاپالغه مودوع ومذهب رسمیسی قتولیکدر. شکل حکومتی مشروطه‌در. مرکز اداره‌سی روما شهریدر. افریقاده اهمیتسز (اریتره) مستملکه‌سی موجوددر.

ساووا خاندانه منسوب اولان اوچنجی ویقتور ئه‌مانوئل ۱۱ تشرین ثانی (۱۸٦۹) ده تولد و (۲۹) تموز (۱۹۰۰) ده قعود ایلمشدر.

ایران

مساحهٔ سطحیه‌سی (١,٦٤٥,٠٠٠) کیلو مترو مربعی ونفوسی (۹) میلیوندر. شکل حکومتی مشروطه. مذهب رسمیسی اسلام، پایتختی طهران شهریدر. شاه حاضر قاچار خاندانه منسوب شاه میرزا احمد خاندر.

قرال آلبر

بلچیقا

(٢٩,٤٥٦) کیلو مترو مربعی جسامتنده بولنان بو حکومتك نفوسی (٧,٢٣١,٦٢٢) در. مذهب رسمیسی قتولیك شکل حکومتی مشروطه‌در. مرکز اداره‌سی بروکسل شهریدر. حکمدار حاضر ساقس قوبورغ غوطه خاندانه منسوب اولان قرال «آلبه‌ر» در.

بخارا

مساحهٔ سطحیه‌سی (٢٠٥,٠٠٠) کیلو مترو مربعی ونفوسی (١,٨٥٠,٠٠٠) کشیدر.

بو حکومت اسلامیه‌نك امیری اولان [سید میر عالم حضرتلری) (۸ محرم ۱۳۲۸) ده قعود ایلمشدر. پایتختی (بخارا) شهریدر.

بلوجستان

مساحهٔ سطحیه‌سی (٢٥٠,٠٠٠) کیلو مترو مربعی ونفوسی (٥٤٥,٠٠٠) کشیدر. مذهب رسمیسی اسلام، مرکز حکومتی کلات شهریدر. حکمدار حاضر (خداداد خانك) تاریخ ولادتی (۱۸٤۳) وتاریخ قعودی (۱۸٥٦) در.

قرال برنجی فردیناند
قرالیچه ئه‌له ئونور

بلغارستان

مساحهٔ سطحیه‌سی (٩٦,٣٤٥) کیلو مترو مربعی ونفوسی (٤,٠٢٨,٣٣٩) کشیدر. شکل حکومتی مشروطه، مذهب رسمیسی اورتودوقس و پایتختی صوفیه شهریدر.

ساقس قوبورغ غوطه خاندانه منسوب اولان قرال فردینانده تاریخ تولدی (۲٥) شباط (۱۸٦۱) پرنسلکه تاریخ انتخابی (۷) تموز (۱۸۸۷) تاریخ استقلالی (٥) تشرین اول (۱۹۰۸) واستقلالك حکومت عثمانیه ودول معظمه طرفندن تاریخ تصدیقی (۲۰-۲۹) ایلول ۱۹۰۹ در.

پاپا اونجی پی

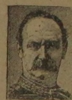
خارجیه ناظری مه‌ری ده‌ل وال

پاپالق

الیوم پاپالق مقامنی احراز ایدن پاپا اونجی پی ۲ حزیران (۱۸۳٥) تاریخنده تولد و (٤) اغستوس (۱۹۰۳) تاریخنده پاپالغه انتخاب ایدلمشدر.

قرال ایکنجی مانوئه‌ل

قرالیچه آمه‌لی

پورتکیز

مساحهٔ سطحیه‌سی (۲۹۱,۹٤۳) کیلو مترو مربعی ، نفوسی (٥,٤۲۳,۸۳۲) کشیدر . مذهب رسمیسی قتولیك ؛ شکل حکومتی مشروطه ، مرکز حکومتی ایزبون‌در . پورتکیزك قطعات سائره‌ده (۲,۰۹۳,۰۰۰) کیلومترو مربعی ساحهٔ سطحیه‌شنده و (۷,۲٥٦,۰۰۰) نفوسی محتوی مستملکاتی واردر . اخیراً اعلان جمهوریت ایدلشد .

ساقس قوبورغ غوط خاندانه‌منسوب اولان صوك حکمدار ایکنجی (ئه‌مانوئل) ك تاریخ ولادتی (۱٥) تشرین ثانی (۱۸۸۹) تاریخ قعودی (۱) شباط (۱۹۰۸) در . [سالنامه‌درونده پورتکیز اختلالی بحثنه مراجعت]

چین

مساحهٔ سطحیه‌سی (۱۱,۱۳۸,۸۸۰) کیلومترو مربعی ونفوسی « ۳۳۰,۰۰۰,۰۰۰ » کشیدر . مرکز حکومتی پکین شهریدر . مشروطیتك اعلان ایدلدیکی سویلیور .

متوفی ایمپراطور « توانغ جو » نك وفاتی اوزرینه یرینه اوغلی « پوپی » کچمشسه‌ده هنوز پك اوفاق بولوندیغی جهتله خاندان حکمداری‌یه منسوب پرنس « جوئه‌ن » نائب حکومت تعیین ایدلشدر .

حبشستان

مساحهٔ سطحیه‌سی (٥٤۰,۰۰۰) کیلو مترو مربعی ونفوسی(۸) میلیوندر . شکل حکومتی مطلقه ، پایتختی آدیس آبابا شهریدر .

حکمدار حاضر نجاشی ایکنجی (منه‌لیك) ك شوصوك کونلرده وفات ایتدیکی سویلنیورسه‌ده بوحوادث دها تأید ایدممشدر .

قرال سکزنجی فره‌دریق

قرالیچه لوئیز

دانیمارقه

مساحهٔ سطحیه‌سی « ۱۳۰,۳۸٤ » کیلو مترو مربعی نفوسی « ۲,٦ ٥,۲٦۸ » کشیدر . مذهب رسمیسی لوتریه‌ن ، شکل حکومتی مشروطه ، پایتختی قوپنهاغ در .

اوروپا وامریقاده « ۲۳۳,٥۹۸ » کیلو مترو مربعی مساحه‌سنده ویوز اللی بیکه قریب نفوسی حاوی مستملکاتی وردر .

هوشتین فلاکسبورغ خاندانه منسوب اولان قرال سکزنجی « فره‌دریق » ك تاریخ تولدی « ۱۸٤۳ » وتاریخ جلوسی « ۱۹۰٦ » در .

ایمپراطور ایکنجی نیقولا

ایمپراطوریچه الکساندار

روسیه

دول معظمه‌دن اولان بو حکومتك مساحهٔ سطحیه‌سی « ۲۲,۸٤۰,۸۰۰ » کیلو مترو مربعی ونفوسی « ۱۳٤ » میلیوندر . مذهب رسمیسی اورتودوقس ، شکل حکومتی مشروطهٔ مطلقه ، پایتختی پترسبورغدر .

رومانوف هولدشتاین خاندانه منسوب اولان ایمپراطور ایکنجی نیقولانك تاریخ ولادتی « ۱۸ » مایس « ۱۸٦۹ » تاریخ جلوسی « ۱ » تشرین ثانی « ۱۸۹٤ » در .

قرال برنجی شارل

قرالیچه الیزابت

روسانیا

مساحهٔ سطحیه‌سی « ۱۳۱,۳٥۳ » کیلو مترو مربعی ، نفوسی « ٦,٥۸٥,٥۲٤ » کشیدر . مذهب رسمیسی اورتودوقس . شکل حکومتی مشروطه ، پایتختی بکرشدر .

هوهنزولرن خاندانه منسوب اولان قرال برنجی شارلك تاریخ تولدی « ۲۰ » نیسان « ۱۸۳۹ » ، تاریخ جلوسی « ۱۸۸٦ » در .

ایمپراطور موتسوهیتو

ایمپراطوریچه هاروقو

ژاپونیا

مساحهٔ سطحیه‌سی « ٤٥۲,۹۲۲ » کیلو مترو مربعی ونفوسی « ٥۱,۹۰۷,۸٤۸ » کشیدر . شکل حکومتی مشروطه وپایتختی توکیو شهریدر .

ایمپراطور موتسوهیتونك تاریخ ولادتی « ۳ » تشرین ثانی « ۱۸٥۳ » تاریخ قعودی « ۱۷ » کانون ثانی « ۱۸٦۷ » در .

سیام

مساحهٔ سطحیه‌سی (٦۳۸,۰۰۰) کیلو مترو مربعی ونفوسی (٦,٦۷۲,۰۰۰) کشیدر . مرکز اداره‌سی یانغوق شهریدر .

قرال « ماها واجیراوود » ك تاریخ جلوسی (۱۹۱۰) در .

قرال یورکی

ولیعهد پرنس آلکساندر

صربستان

مساحهٔ سطحیه‌سی « ٤۸,۳۰۳ » کیلو مترو مربعی نفوسی « ۲,۷۳٥,۱٤۷ » کشیدر . مذهب رسمیسی اورتودوقس . شکل حکومتی مشروطه ، پایتختی بلغراد شهریدر . قره یورکه‌ویچ خاندانه منسوب اولان قرال برنجی پترونك تاریخ ولادتی « ۲۹ » حزیران « ۱۸٤۲ » جلوس « ۱٥ » حزیران « ۱۹۰۲ » در .

فاس

مساحهٔ سطحیه‌سی (٤۳۹,۲٤۰) کیلومترو مربعی ونفوسی (۸) میلیوندر . شکل حکومتی مطلقه . مذهب رسمیسی اسلام و پایتختی مراکش شهریدر .

حکمدار حاضر سلطان مولا حفیظدر .

موسو فالیه‌ر

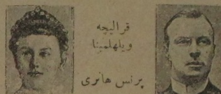
مادام فالیه‌ر

فرانسه

مساحهٔ سطحیه‌سی « ٥۲٦,٤٦٤ » کیلومترو مربعی نفوسی « ۳۹,۲٥۲,۲٦۷ » کشیدر . قطعات سائره‌ده « ۹۸٤,۷۰۰ » کیلومترو مربعی مساحه‌سنده و « ٤٥,۱۱,۰۰۰ » نفوسی حاوی مستملکاتی واردر .

شکل حکومتی جمهوریت ، مرکز حکومتی پارس شهریدر .

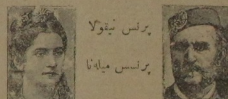
رئيس جمهور موسيو فاليه‌ر (١٧) كانون ثانى (١٧٠٦) تاريخنده رياسته انتخاب ايدلمشدر .

قراليچه ويلهلمينا
پرنس هانرى

فلمنك

مساحهٔ سطحيه‌سى (٣٣) بيك كيلو مترو مربعى نفوسى (٥,٦٧٢,٢٣٧) كشيدر . مذهب رسميسى پروتستان ، شكل حكومتى مشروطه ، پايتختى لاهى شهريدر . جمعاً (٢,٠٤٥,٦٤٧) نفوسى حاوى مستملكاتى واردر .

ناسسو خاندانه منسوب اولان قراليچه ويلهلمينانك تاريخ ولادتى «٣١» آغستوس « ١٨٨٠ » تاريخ جلوسى «٢٣» تشرين ثانى «١٨٩٠» در .

پرنس نيقولا
پرنسس ميلهنا

قره‌طاغ

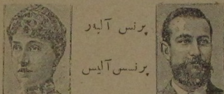
مساحهٔ سطحيه‌سى (٩,٠٨٠) كيلو مترو مربعى ونفوسى (٢٧٧,٨٣١) كشيدر . بواوفاق پرنسلكك مذهب رسميسى اورتودوقس ، پايتختى چتينه شهريدر .

پترووويچ ينه غوش خاندانه منسوب اولان قرال برنجى نيقولانك تاريخ ولادتى (٢٥) ايلول (١٨٤٠) تاريخ قعودى (١٤) آغستوس (١٨٦٠) در .

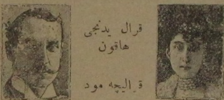
موناقو

مساحهٔ سطحيه‌سى (١,٥) كيلو مترو مربعى ونفوسى (١٥,١٨٠) كشيدر . مذهب رسميسى قتوليك ، مركز حكومتى موناقو شهريدر .

غريمالدى غويون ماتينيون عائله‌سنه منسوب اولان

پرنس آلبه‌ر
پرنسس آليس

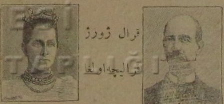
پرنس آلبه‌رك تاريخ تولدى (١٣) تشرين ثانى «١٨٤٨» وتاريخ قعودى «١٠» ايلول «١٨٨٩» .

قرال يدنجى هاقون
قراليچه مود

نورووه‌ج

مساحهٔ سطحيه‌سى « ٣٢١,٤٧٧ » كيلو مترو مربعى ونفوسى « ٢,٣٢١,٥٨٨ » كشيدر . مذهب رسميسى لوتريه‌ن ، شكل حكومتى مشروطه پايتختى قريستيانيا شهريدر .

هولشتاين غلوقسبورغ خاندانه منسوب اولان قرال يدنجى هاقونك تاريخ ولادتى «٣» آغستوس « ١٨٧٢ » وتاريخ قعودى « ١٥ » تشرين ثانى «١٩٠٥» در .

قرال ژورژ
قراليچه اولغا

يونانستان

مساحهٔ سطحيه‌سى « ٦٤,٦٧٩ » كيلو مترو مربعى ونفوسى « ٢,٥ » ملوندر . شكل حكومتى مشروطه . مذهب رسميسى اورتودوقس وپايتختى آتنه شهريدر .

هولشتاين غلوقسبورغ خاندانه منسوب اولان قرال برنجى يورگينك تاريخ ولادتى « ٢٤ » كانون اول «١٨٤٥» وتاريخ قعودى «٥» حزيران «١٨٦٣» در .

سالنامهٔ ثروت فنون

معلومات متنوعه

قسمى

دولت عثمانيه‌نك نشان ومداليه‌لرى

خاندان آل عثمانى نشانى

خاندان آل عثمانى نشان ذيشانى خاقان سابق زماننده ايجاد ايدلمشدر . اورته‌سنده‌كى قطعهٔ زرينه منقوش طغراى همايونك زيرنده بياض مينادن معمول بردفنه دالى ونشانك قلاده‌يه ربط ايديله‌جكى محلنده كذلك بياض مينادن مصنوع برقوردونى باغى واردر . تاريخ احداثى ١٩ اغستوس ١٣٠٩ تاريخنه مصادفدر .

ارطغرل نشانى

ارطغرل نشان ذيشانى خاقان سابق زماننده احداث ايدلمشدر . آلتوندن معمول اولوب اورته‌سنده ارطغرل كلمهٔ مبجله‌سى ، برجهتنده ارطغرل حضرتلرينك كوچك آسيايه هجرتى تاريخى . ديكر جهتنده نشان عثمانينك تاريخ احداثى اولان ١٢٧٨ سنه‌سى محرردر .

نشان افتخار

نشان افتخار فردوس آشيان سلطان محمود خان ثانى حضرتلرينك زمان سلطنتلرنده احداث بيورلمشدر . يالكز قطعهٔ مرصعه‌سى واردر .

نشان امتیاز

نشان امتیاز خاقان سابق عبدالحمید ثانی زماننده احداث ایدلشدر . رتب متعدده‌یه منقسم اولمایوب بالکز آلتون وکموش مداله‌لری واردر . قوردونك نصف طولانیسی یشیل ، نصف دیکری قرمزی رنکده‌در . تاریخ احداثی ٢٤ ذی‌الحجه ١٢٩٥ تاریخنه مصادفدر .

نشان عثمانی

نشان عثمانی جنتمکان سلطان عبدالعزیز خان حضرتلرینك ایجاد کردۀ عالیلریدر . مرصع ودرت رتبه‌سی واردر . برنجی رتبه‌سنك کرك مرصع ، کرك سیم قطعه‌لرینك اورته‌سی یشیل کناری قرمزی قورده‌لاسی واردر . برنجی رتبه‌سی صاغدن صوله تعلیق ایدیلیر . وعین شکلده اولان بیوك شمسه‌سی صدرك صول طرفنه وضع اولنور . ایکنجی رتبه‌سی عین رنکده انجه قورده‌لا ایله کردانه طاقیلیر ، شمسه‌سی ده صدرك صاغ جهتنه تعلیق ایدیلیر . اوچنجی رتبه‌سی کذا عین رنکده انجه بر قورده‌لا ایله کردانه طاقیلیر . دردنجی رتبه‌سی ایسه صدرك صول طرفنه تعلیق اولنور . تاریخ احداثی ١٢٧٨ سنه‌سنه مصادفدر .

نشان مجیدی

نشان مجیدی ، والدکثیرالمحامد شهریاری جنتمکان سلطان عبدالمجید خان غازی حضرتلرینك مآثر عالیه‌لرندندر . مرصع وبش رتبه‌سی واردر . برنجی رتبه‌سنك کرك مرصع ، کرك سیم قطعه‌لرینك اورته‌سی قرمزی ، کناری یشیل رنکلی قورده‌لاسی واردر . برنجی رتبه‌سی اشبو قورده‌لا ایله کردانه وشمسه‌سی‌ده صدرك صول طرفنه طاقیلیر . ایکنجی رتبه‌سی کذا کردانه وشمسه‌سی ده صدرك ساغ جهتنه تعلیق اولنور . اوچنجی رتبه‌سی ده عین قورده‌لا ایله کردنه طاقیلیر ، شمسه‌سی یوقدر . دردنجی وبشنجی رتبه‌لری عین رنکده قورده‌لالرله صدرك صول طرفنه تعلیق اولنور . تاریخ احداثی ١٢٦٨ سنه‌سی ذی‌الحجه‌سنك اوچنه مصادفدر .

نشان شفقت

شفقت نشانی خاقان سابق زماننده احداث اولنمشدر . نسوانه مخصوص اولوب اوچ رتبه‌سی واردر . برنجی وایکنجی رتبه‌لری مرصع وقوردونی اورته‌سی بیاض وکناری یشیل ، قرمزی رنکده‌در .

مدالیه

معارف مالیه‌سی — ٩ جمادی‌الاخره ١٣١٩ تاریخنده احداث اولنمشدر . آلتون وکموش اولمق اوزره ایکی رتبه‌در . الیوم ملغادر .

حجاز تیمور یولی مدالیه‌سی — ٢٠ شعبان ١٣١٩ تاریخنده احداث بیورلشدر . آلتون وکموش ونیکل اولمق اوزره اوچ رتبه‌سی واردر .

یونان مدالیه‌سی — ٢٧ ذی‌القعده ١٣١٤ تاریخنده احداث بیورلشدر . کموشدن معمولدر .

تخلیصیه مدالیه‌سی — ٢٥ ربیع‌الاخر ١٣١٠ تاریخنده احداث بیورلشدر . کموشدن معمولدر .

لیاقت مدالیه‌سی — ١٣١٨ سنه‌سنده احداث بیورلشدر . آلتون وکموش اولەرق ایکی رتبه‌سی واردر .

زراعت مدالیه‌سی — عبدالحمید زماننده احداث اولنمشدر . آلتون وکموش وباقردن اوچ رتبه‌سی واردر .

کرید مدالیه‌سی — ١٢٠٨ سنه‌سنده احداث بیورلشدر . آلتون وکموش ایکی رتبه‌سی واردر .

فردوس آشیان سلطان عبدالعزیز خان حضرتلرینك زمان سلطنتلرنده ١٢٨٤ سنه‌سنده کذا ایکی رتبه اولمق اوزره کرید مدالیه‌سی احداث بیورلشدر .

مجار مدالیه‌سی — ٢ ربیع‌الاخر ١٣١٦ تاریخنده احداث بیورلشدر کموشدن معمولدر .

امتیاز مدالیه‌سی — ٢ ذی‌القعده ١٣٠٠ تاریخنده احداث بیورلشدر . آلتون وکموش ایکی رتبه‌سی واردر .

پلونه مدالیه‌سی — ١٢٩٤ سنه‌سنده احداث بیورلشدر . کموشدن معمولدر .

روسیه محاربه مدالیه‌سی — ١٢٩٤ سنه‌سنده احداث بیورلشدر . کموشدن معمولدر .

قره‌طاغ مدالیه‌سی — فردوس آشیان سلطان عبدالعزیز حضرتلرینك زمان سلطنتلرنده ١٢٧٩ سنه‌سنده احداث بیورلشدر . کموشدن معمولدر .

قارص مدالیه‌سی — فردوس آشیان سلطان عبدالمجید خان حضرتلرینك زمان سلطنتلرنده ١٢٧٢ سنه‌سنده احداث بیورلشدر . کموشدن معمولدر .

قریم سلستره مدالیه‌سی — خاقان مشارالیهك زمان سلطنتلرنده ١٢٧١ سنه‌سنده احداث بیورلشدر . کموشدن معمولدر .

سواستپول مدالیه‌سی — خاقان مشارالیهك زمان سلطنتلرنده ١٢٧٠ سنه‌سنده احداث بیورلشدر . کموشدن معمولدر .

بوسنه مدالیه‌سی — خاقان مشارالیهك زمان سلطنتلرنده ١٢٦٦ سنه‌سنده احداث بیورلشدر . کموشدن معمولدر .

کردستان مدالیه‌سی — خاقان مشارالیهك زمان سلطنتلرنده ١٢٦٣ سنه‌سنده احداث بیورلشدر . کموشدن معمولدر .

عکا مدالیه‌سی — خاقان مشارالیه حضرتلرینك زمان سلطنتلرنده ١٢٦٣ سنه‌سنده احداث بیورلشدر . آلتون وکموشدن معمولدر .

بریةالشام وقلعۀ عکا مدالیه‌سی — خاقان مشارالیهك زمان سلطنتلرنده ١٢٥٦ سنه‌سنده احداث بیورلشدر . کموشدن معمولدر .

اشقودره مدالیه‌سی — فردوس آشیان غازی سلطان محمود خان ثانی حضرتلرینك زمان سلطنتلرنده ١٢٤٧ سنه‌سنده احداث بیورلشدر . کموشدن معمولدر .

دوائر مرکزیه‌نك بولندقلری یرلر :

اعیان ومبعوثان مجلسلری	صالی پازارنده مجلس ملی بناسنده .
صدارت دائره‌سی	باب عالی بناسنده
شورای دولت دائره‌سی	
داخلیه نظارتی	
خارجیه نظارتی	
عدلیه ومذاهب نظارتی	آیاصوفیه میدانده‌کی بناده

اوقاف نظارتی	چنبرلی طاشده
حربیه نظارتی	بایزیدده دائرهٔ مخصوصه‌ده
دائرهٔ مشیخت اسلامیه	سلیمانیه‌ده دائرهٔ مخصوصه‌ده
مالیه نظارتی	بایزیدده دائرهٔ مخصوصه‌ده
بحریه نظارتی	قاسم پاشاده دائرهٔ مخصوصه‌ده
تجارت ونافعه نظارتی	باب عالی جاده‌سنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
معارف نظارتی	دیوان یولنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
اورمان ومعادن وزراعت نظارتی	سلطان احمد میداننده دائرهٔ مخصوصه‌ده
رسومات مدیریت عمومیه‌سی	استانبول ریختمنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
شهر امانتی	ایاصوفیه جوارنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
دفتر خاقانی مدیریت عمومیه‌سی	سلطان احمدمیداننده‌کی دائره‌ده
دیون عمومیهٔ عثمانیه	جغال اوغلنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
تقاعد نظارتی	چنبرلی‌طاش جوارنده
صحیه نظارتی	غلطه ریختیمی اوزرنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
پوسته وتلغراف مدیریت عمومیه‌سی	میدانجقده دائرهٔ مخصوصه‌ده
اعمالات حربیه مدیریتی	طوپخانه‌ده دائرهٔ مخصوصه‌ده
زراعت بانقه‌سی	جغال اوغلنده نافعه نظارتنه متصل دائره‌ده
حجاز تیمور یولی نظارتی	مالیه نظارتنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
رصدخانه	بك اوغلنده تقسیمده
امنیت عمومیه مدیریتی	بایزیدده دائرهٔ مخصوصه‌ده
خاصه قوماندانلغی	حربیه نظارتی قربنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
ژاندارمه قوماندانلغی	حربیه نظارتی قربنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
امنیت صندوغی	جغال اوغلنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
مسکوکات اداره‌سی	طوپقپو سرایی داخلنده دائرهٔ مخصوصه‌ده
مطبعهٔ عامره	» » » » »
دیوان محاسبات	جغال اوغلنده

درسعادتده بولنان موزه‌لر :

آثار عتیقه موزه‌سی : طوپقپو سرایی داخلنده . بر اجرت مقابلنده هرکس زیارت ایده بیلیر .

اسلحهٔ عتیقه موزه‌سی : « قدیم سنت ایره‌ن کلیساسی » طوپقپو سرایی داخلنده وضربخانه جوارنده‌در .

یکیچری قیافتخانه‌سی : سلطان احمد میداننه ناظر دائرهٔ مخصوصه‌ده‌در .

اسلحهٔ عسکریه موزه‌سی : «یکی تشکیل اولنمشدر» طوپقپو سراینده دائرهٔ مخصوصه‌ده‌در.

عثمانلی دمیر یوللری

حجاز تیمور یولی

	کیلومترو		کیلو متره
قدمشریف		مسواقه	٣١٠,٠٠٠
کسوه	٢٠,٨٠٠	قطرانه	٣٢٦,٤٧٢
دیرعلی	٣٠,٧٠٠	منزل	٣٤٨,٥٠٢
مسمیه	٤٩,٧٠٠	خربةالفریقره	٣٦٧,٢٠٠
جباب	٦٢,٦٠٠	الحسا	٣٧٧,٨٦٠
خبب	٦٩,١٠٠	جروف‌الدراویش	٣٩٧,٤٠٠
شجره	٧٧,٨٠٠	عنزه	٤٢٢,٦٨٥
ازرع	٩١,٢٥٠	وادی‌الجردون	٤٤٠,٥٠٠
غزاله	١٠٦,١٠٠	معان	٤٥٨,٨١٤
درعا	١٢٣,٠٠٠	غدیرالحج	٤٧٦,٠٠٠
(حیفا شعبه‌سیله برلشیر)		بئرالشدیه	٤٨٩,٠٠٠
تصیب	١٣٥,٧٥٠	عقبه	٥١٤,٢٠٠
مفرق	١٦١,٧٠٠	بطن‌الغول	٥١٩,٧٠٠
خربةالمرا	١٨٥,٣٠٠	وادی‌رتم	٥٢٩,٨٥٠
زرقا	٢٠٢,٧٥٠	تل‌الشحم	٥٤٦,٣٠٠
عمان	٢٢٢,٤٠٠	رمله	٥٥٦,٠٠٠
قصر	٢٣٤,٠٥٠	مدوره	٥٧٢,٠٠٠
لبن	٢٤٨,٨٠٠	حاران‌عمار	٥٩٤,٦٠٠
جیزه	٢٥٩,٧٠٠	ذات‌الحج	٦٠٨,٤٠٠
ضبعه	٢٧٨,٨٠٠	بئرهرماس	٦٣٢,٠٠٠
خان‌الزبیب	٢٩٥,٧٥٢	الحزم	٦٥٤,٤٠٠

	کیلومترو
المحطب	٦٧٧,٤٥٠
تبوك	٦٩٢,٠٠٠
المقول	٧٢٤,٠٠٠
جنان	٧٧٦,٠٠٠
المعظم	٨١٩,٠٠٠
دارالحمرا	٨٧٤,٠٠٠
ابوطاقه	٩٠٩,٠٠٠
مداين صالح	٩٩٤,٠٠٠
الزمره	١٠٣٤,٠٠٠
هديه	١١٣٤,٠٠٠
اصطبل	١١٧٩,٠٠٠
بيار	١٢٢١,٠٠٠
ابوجابر	١٢٦٩,٠٠٠
مدينهٔ منوره	١٣٢١,٠٠٠

حیفا شعبه‌سی

	کیلومترو
حیفا	
تل الشام	٢١,٧٠٠
عفوله	٣٦,٣٠٠
شطه	٥١,٠٠٠
بیسان	٥٩,٠٠٠
جسرالمجامع	٧٦,٣٠٠
سماخ	٨٧,٠٠٠
الحامه	٩٥,٣٠٠
وادئ کلید	١٠٧,٤٠٠
شجره	١١٩,٥٠٠
المقارن	١٢٤,٦٠٠
زیزون	١٣٥,٧٥٠
تلشهاب	١٤٦,٠٠٠
مزیروب	١٤٩,١٠٠
درعا (نقطهٔ التصاق)	١٦١,٠٠٠

روم‌ایلی دمیر یوللری

استانبول — قله‌لی برغوس خطی

	کیلومترو	تاریخ کشادی
قومقپو	٣,٧٩٧	١٠ تموز ١٢٨٨
یکی قپو	٤,٦٧٤	١٠ تموز ١٢٨٨
صماتیه	٦,٥٩٦	٢٣ کانون اول ١٢٨٧
یدی قله	٧,٣٣٣	٢٣ کانون اول ١٢٨٧
مقری کوی	١٢,٥٨٤	٢٣ کانون اول ١٢٨٧
ایاستفانوس	١٧,٦٨٢	٢٣ کانون اول ١٢٨٧
کوچك چکمجه	٢١,٩٦٠	١٠ تموز ١٢٨٨
اسپارطه قله	٣٨,٩٧١	١٠ تموز ١٢٨٨
خادم کوی	٥١,٤٦٣	١٠ تموز ١٢٨٨
چتالجه	٧١,٠٦٢	١٠ تموز ١٢٨٨
قباقجه	٨٥,٧٩٤	١٠ تموز ١٢٨٨
سینکلی	١٠٨,٢٤٣	٥ نیسان ١٢٨٩
چرکس کوی	١٢٩,٤٥٠	١١ حزیران ١٢٨٩
چورلی	١٥٣,٨٧٠	١١ حزیران ١٢٨٩
مرادلی	١٧٩,٧٦٥	١١ حزیران ١٢٨٩
سیدلر	١٩٥,١٢٨	١١ حزیران ١٢٨٩
لوله برغوس	٢١٢,٧٥٠	١١ حزیران ١٢٨٩
بابا اسکی	٢٢٩,٣٩١	١١ حزیران ١٢٨٩
پاولی کوی	٢٥٠,٧٨٧	
اوزون کوپری	٢٧١,٣٨٨	
قله‌لی برغوس	٢٨٢,٣٥٨	

دده آغاج — ادرنه خطی

فره‌جك	٢٩,٤٥٧	١٧ اغستوس ١٢٨٨
بدیکلی	٥١,٢٧٠	١٧ اغستوس ١٢٨٨
صوفیلو	٧٠,٣٢٤	١٧ اغستوس ١٢٨٨
دیمتوقه	٩٩,٠٧٦	١٧ اغستوس ١٢٨٨
قله‌لی برغوس	١١٢,٩٦٩	١٧ اغستوس ١٢٨٨
اوغورلی	١٢٣,٩٩٢	١٧ اغستوس ١٢٨٨
ادرنه	١٤٨,٩٩٨	١٧ اغستوس ١٢٨٨

ادرنه — جسر مصطفی پاشا خطی

قاضی کوی	١٨,٤٦٢	١٧ اغستوس ١٢٨٨
جسر مصطفی پاشا	٣٦,٧٣٨	١٧ اغستوس ١٢٨٨

بادومه — دده اغاج شعبه‌سی

سلانیك - درسعادت التصاق خطنك فره‌جكدن اعتباراً ٣٨,٣٩٨ کیلو متره‌سنده واقع بادومه استاسیونندن دده آغاجه قدر آیریجه ٩,٠٩٨ کیلو متره طولنده برشعبه واردرکه تاریخ کشادی ١٣١١ سنه‌سی تموزینك اون برینه مصادفدر.

سلانیك — درسعادت التصاق خطی

فره‌جك	کیلومترو	تاریخ کشادی
بادومه	٣٨,٣٩٨	١٩ تموز ١٣١٢
خیرقه کوی	٥٠,٣٤٢	٣١ کانون ثانی ١٣١١
غایی کوی	٦٦,٨٦١	٣١ کانون ثانی ١٣١١
دمیر بکلی	٨١,٣٧٦	٣١ کانون ثانی ١٣١١
کوملجنه	٩٧,٥٨١	٢١ مارت ١٣١٢
نازلی کوی	١١٢,٦٣٤	٢١ مارت ١٣١٢
قزلجه کوی	١٢٨,٨٣٤	٢١ مارت ١٣١٢
اسکیجه	١٤٤,٧٨٠	٢١ مارت ١٣١٢
اوجیلر	١٥٨,٨٦٢	٢١ مارت ١٣١٢
یکی کوی	١٨٩,٠١٥	٢١ کانون ثانی ١٣١١
بوك	٢٠٢,٥٩١	٢١ کانون ثانی ١٣١١
نصرتلی	٢٢٤,٩٤٦	٣١ تموز ١٣١١
درلمه	٢٤٠,٢٠٩	٣١ تموز ١٣١١
اورته‌لیغوس	٢٥٢,٧٦٨	٣١ تموز ١٣١١
آنغستا	٢٦٥,٨٢٣	٣ نیسان ١٣١١
بورنه	٢٨٧,٠٧٢	٣ نیسان ١٣١١
سیروز	٣١٠,١٩٣	١٥ شباط ١٣١٠
پروزنیق	٣٢٥,٤٩١	١٥ شباط ١٣١٠
تیمورحصار	٣٤١,٨٨٠	١٥ شباط ١٣١٠
حاجی بکلك	٣٥١,٣٩٨	١٢ کانون اول ١٣١٠
یووی	٣٧٤,٤٥٦	١٢ کانون اول ١٣١٠
آقچه‌لی	٣٨٩,١٠١	١٢ کانون اول ١٣١٠
طوپران	٤٠٠,٧٠٤	١٠ تشرین اول ١٣١٠
کلندیر	٤٠٩,٥٢٦	١٠ تشرین اول ١٣١٠
قره‌صولی	٤٣٦,٢٣٧	١٠ تشرین اول ١٣١٠

سلانیك — کلندیر شعبه‌سی

صاری کول	١٩,٩٥٠	٧ تشرین اول ١٣١١
صالمانلی	٣٢,٣٦٥	٧ تشرین اول ١٣١١
سلانیك	٦٢,٧٢٨	٧ تشرین اول ١٣١١

اسکوب — صرب حدودی

آجارلر	١٩,٧٠٠	٣١ مایس ١٣٠٣
قومانوه	٣٦,٧٠٣	٣١ مایس ١٣٠٣
طبانوجه	٤٩,٤٦٢	٣١ مایس ١٣٠٣
پره‌شوه	٥٨,١٦٨	٣١ مایس ١٣٠٣
بوقاوجه	٦٣,٩١٩	٣١ مایس ١٣٠٣
بونیفجه	٧٦,١٤٧	٣١ مایس ١٣٠٣
زیبفجه	٨٤,١٤٥	٣١ مایس ١٣٠٣
صرب حدودی	٨٤,٥٩٧	٣١ مایس ١٣٠٣

سلانیك — مناستر خطی

	کیلو مترو	تاریخ کشادی
تکه‌لی	١٠,٧١٢	٢٦ تشرین ثانی ١٣٠٨
قیرجه‌لر	٢٨,٦١٤	٢٦ تشرین ثانی ١٣٠٨
کیدا	٤٣,٨٧٠	٢٦ تشرین ثانی ١٣٠٨
قره‌فریه	٧٧,٢٧١	٢٦ تشرین ثانی ١٣٠٨
آغستوس	٨٨,٨٨٢	٢٦ تشرین ثانی ١٣٠٨
ورتقوب	١٠٥,٥٧٥	٢٦ تشرین ثانی ١٣٠٨
وودینه	١٢٠,٤٩٩	١ حزیران ١٣١٠
لادووا	١٢٨,٧٠٧	١ حزیران ١٣١٠
اوستروو	١٤٦,٧٢٠	١ حزیران ١٣١٠
صارووویچ	١٦٨,٥٩٠	١ حزیران ١٣١٠
اکشی صو	١٧٤,٢٢٠	١ حزیران ١٣١٠
بانیچه	١٨٧,٧١٥	١ حزیران ١٣١٠
فیلورینه	١٩٦,٤٨٧	١ حزیران ١٣١٠
قنه‌لی	٢١١,٦٤٠	١ حزیران ١٣١٠
مناستر	٢٢٨,٥٦٦	١ حزیران ١٣١٠

سلانیك — متروویچه خطی واسکوب شعبه‌سی

طوپشن	٣٣,٠٨٩	٢٦ حزیران ١٢٨٨
قرداوغلی	٠٠,٠٠٠	٢٦ حزیران ١٢٨٨
ماتوه	٥٣,٦٢٧	٢٦ حزیران ١٢٨٨
قره‌صولی	٦٦,٨٦٠	٢٦ حزیران ١٢٨٨
کومنجه	٧٠,٨٧٠	٢٦ حزیران ١٢٨٨

	کیلومترو	تاریخ کشادی
کوکبلی	٨٩,٢٢٣	١٨ کانون اول ١٢٨٨
میروفچه	١١١,٥٣١	
استرومچه	١١٤,٣٣٣	
دمیر قپو	١٣٤,١٧٣	
قیرووولاق	١٥٥,٤٧٢	
دیغانی‌غراجقو	١٧٦,٧٤٥	١ شباط ١٢٨٨
کوپریلی	٢٠٤,١٠٩	٢٧ مارت ١٢٨٩
زلنبقو	٢٣٠,٣٧٩	٢٠ مارت ١٢٨٩
اسکوب	٢٥٣,٠٠١	
الیاس خان	٢٧٧,٦٢٧	١٠ مارت ١٢٩٠
اورخانیه	٢٨٩,٣٦٠	٧ تموز ١٢٩٠
فیروزویك وریسوویچ	٣٠٧,٧٦٨	
لیپلیان	٣٢٧,٣١٦	٢ تشرین ثانی ١٢٩٠
پرشتنه	٣٤٦,٤٩٦	
وولچترین	٣٦٥,٤٢٥	١٧ تشرین ثانی ١٢٩٠
متروویچه	٣٧٢,٨٩٠	

اناطولی ده‌میریوللری

حیدر پاشا – انقره خطی

	کیلومترو	تاریخ کشادی
قزل طوپراق	٢,٥٦٤	٢٦ کانون اول ١٣٠٤ تاریخنده اناطولی عثمانلی تیمور یولنه تسلیم اولنمشدر
فنار یولی	٠	
کوزتپه	٤,٩٨٤	
ارن کوی	٦,٠٢١	
بوستانجی	٩,٠٦٠	
مالتپه	١٤,٠١٥	
قرتال	٢٠,١٢١	
پندك	٢٤,٤٧٠	
طوزله	٣٤,٩٣١	
گکبوزه	٤٤,١٩٩	
دیل اسکله‌سی	٥٥,٢٦٣	
طاوشانجیل	٥٩,٣٦١	
هرکه	٦٣,٧٥٨	
یارمجه	٧٣,٦٣٨	
توتون چفتلك	٨٠,٠٤٤	
درنجه	٨٣,٨٥٥	
ایزمیت	٩١,٢٧٠	
بیوك دربند	١٠٩,٥٩١	٢٨ مایس ١٣٠٦
صبانجه	١٢٣,٦٦٢	
حمیدیه	١٣١,٦٦٣	
کیوه	١٥٦,١٦٩	٢٨ کانون اول ١٣٠٦
آقحصار	١٦٧,٧٤٣	
مکیجه	١٨٠,٤٣٠	
لفکه	١٩٤,٥٠٠	
وزیرخان	٢١٣,٢٧٣	٣ مایس ١٣٠٧
بیله‌جك	٢٣١,٠٤٥	
قره کوی	٢٤٧,٧٥١	٣ مارت ١٣٠٨
بوز اویوك	٢٦٢,٣٥٣	
این اوكی	٢٧٩,١٩٣	
چقور حصار	٢٩٣,٤٠٣	٦ حزیران ١٣٠٨
اسکیشهر	٣١٢,٣٨٣	
اغاپکاری	٣٣٤,٩١٤	
الپی کوی	٣٥١,٥٤٧	
بکك آخور	٣٧٠,٦٢٨	١١ آغستوس ١٣٠٨
صاری کوی	٤٠٤,٨٩٨	
بیچر	٤٣١,٣١٨	٢٠ تشرین اول ١٣٠٨
سازیلر	٤٥١,٧٦٦	
بکك کوپری	٤٦٦,٠٨٣	
پولادلی	٤٨٥,٧٢١	
ماللی کوی	٥٢٠,٧١٦	١٩ کانون اول ١٣٠٨
سنجان کوی	٥٥٠,٤٠١	
انقره	٥٧٦,٨٣٥	

فنار باغچه وحمیدیه شعبه‌لری

اشبو خطك فنار یولی استاسیونندن فنار باغچه موقعنه قدر ١,٨٠٠ کیلومتره طوانده بر شعبه‌سی وحمیدیه استاسیونندن اطه پازارینه قدر ٨,٧٣٠ کیلومترو طولنده دیکر بر شعبه‌سی واردر . اطه‌پازاری شعبه‌سنك کشادی ١٩ تشرین اول ١٣١٥ ده‌در .

اسکیشهر – قونیه خطی

	کیلومترو	تاریخ کشادی
کوکجه‌قیصیق	٢٣,٢٤٤	١٨ کانون اول ١٣١٠
صابونجی‌پیکاری	٤٥,٢٣٩	
ایولاند	٦٦,٨٧٣	
جکورلر	٨٦,٥٠٤	١٦ مایس ١٣١١
دوکر	١١٣,١٣٠	١٤ آغستوس ١٣١١
احسانیه	١٣٧,٨٧٩	
حمام	١٥١,٣١٩	
غازلی‌کول حمامی	١٥٤,٩٧٧	
آفیون‌قره‌حصار	١٧١,٢١٦	
بیوك چوبانلر	١٩٠,٧٧٤	١٤ تشرین اول ١٣١١
چای	٢١٧,٥٢٠	
اسحاقلو	٢٤٣,٥٦٨	١٥ تشرین اول ١٣١١
باسپان	٢٥٦,٨٧٦	
آقشهر	٢٧١,٢٢١	
آزادی کوی	٢٨٨,٦٢٠	
چاووشجی کوی	٣١٠,٣٨٦	٢٧ نیسان ١٣١٢
ایلغین	٣٢٧,٩٦١	١٧ تموز ١٣١٢
قادین‌خان	٣٥٤,٤٣٤	
سرای اینی	٣٧٨,٥١٣	
میدان	٣٩٥,٣١٢	
پیکار باشی	٤٢٢,٣٢٨	
قونیه	٤٣٣,٦٨٥	

کوتاهیه شعبه‌سی

اسکیشهر – قونیه خطنك آلایوند استاسیوندن کوتاهیه‌یه قدر (١٠,١٠٥) کیلو مترو طولنده بر شعبه‌سی موجود اولوب ١٢ کانون اول ١٣١٠ تاریخنده کشاد ایدلمشدر. اسکیشهر – قونیه خطی آفیون قره حصاری استاسیوندن ازمیر – آفیون قره حصاری خطنه التصاق ایلر .

— قونیه – بلغورلی خطی —

	کیلومترو	تاریخ کشادی
قاشیق خان	٢٠,٣٧٠	١٥ تشرین اول ١٣٢٠
جومرا	٤٤,٢٣٢	
آریق‌اورن	٦١,٩٤٠	
مانداسون	٨٠,٦٨٢	
قره‌مان	١٠٢,٢٩٤	
سیدروا	١١٩,٠٤٤	
آیرانجی‌دربندی (عثمانیه)	١٤٧,٨٦٩	
آلاجه	١٧٢,٠١١	
ارکلی	١٨١,١٠٩	
بلغورلی	١٩٨,٨٩١	

ازمیر — آفیون قره حصاری خطی

	کیلومترو	تاریخ کشادی
ازمیر		١٥ تموز ١٣٠٩ تاریخنده ازمیر وقصبه وشعباتی ازمیر قصبه وتمدیدی شرکتنه تسلیم اولنمشدر.
قارشی یقه	١١,٠٥٥	
چیکلی	١٧,١٤٢	
اورلجق	٢٤,٦١٩	
منمك	٣١,٦٧٨	
امیر عالم	٣٨,٤٠٢	
حمیدیه	٥٥,٩٥١	
خروس کوی	٦٣,١١٠	
مغنیسا	٦٦,٠٢٤	
چوبان عیسی	٧٩,٦٧٧	
قصبه	٩٣,١٢٢	
اورخانلی	١٠٥,٠١٣	
احمدلی	١١٣,٨٩	
حارت	١٢٣,٥٤٥	
صالحلی	١٣١,٥٦٤	
موناواق	١٤٢,٩٠٢	
دره‌کوی	١٥٣,٠٨٨	٢٥ آغستوس ١٣١٣
آلقان	١٦٠,٣٣٩	
آلاشهر	١٦٨,٩٦٤	
کیلك	١٧٧,٩٦٤	
قوناقلر	١٨٧,٣٥٨	
کونایکوی	٢٠٧,٤٩٥	
الوانلر	٢١٧,٩٣٠	
احمدلر	٢٣٤,٩٨٤	
اینای	٢٥٢,٢١٨	
قره‌قویو	٢٧١,٧٥٢	

عشاق	٢٨٦,٧٧١	
قياقلر	٣٠٣,١٢٣	
بنار	٣٢٧,١٧٩	١٥ تشرين‌اول ١٣١٣
اوطوراق	٣٤٥,٢٢٦	
دوكاوپيكار	٣٥٧,٨٣١	
كوچك كوی	٣٧٢,١٢٦	
بال محمود	٣٩٥,٧٨٩	٨ كانون اول ١٣١٣
چيك حمامی	٤٠٦,٤٠٦	
آفيون قره حصار	٤١٩,٩٨٨	

صومه شعبه‌سی

اشبوخطك مغنيسا استاسيوندن صومه‌يه قدر ٩٢ كيلو مترو طولنده برشعبه‌سی واردر .

قره‌اغاجلی	١١,٠٠٠	
صاروخانلی	١٨,٢٥٠	
ميخائل	٢٣,٧٥٠	
قايشلر	٣٦,٧٥٠	١٥ تموز ١٣٠٦
قيانلی	٤١,٠٠٠	
آق‌حصار	٥٠,٧٥٠	
سليمانلی	٥٩,٠٠٠	
خرطه	٥٩,٧٥٠	
قرق آغاج	٧٠,٠٠٠	
بوغاز كوی	٧٦,٢٥٠	١٥ تموز ١٣٠٦
صومه	٨٢,٠٠٠	

— بيرون آباد شعبه‌سی —

مرسينلی	١,٠٠٠
بيرون آباد	٥,٠٨٧

— ازمير دينار خطی —

كمر	٢,٠١١	
پاراديسو	٦,٤٣٦	
غازی امير	١٤,٠٧٨	١٩ حزيران ١٢٨٢
جمعهٔ آباد	٢١,٣١٨	
دوه‌لی كوی	٢٨,١٥٦	
قياسی	٣٦,٢٠١	
تريانده	٤٣,٠٣٩	
طوربالی	٤٨,٢٦٨	
جلاد	٥٩,١٢٨	
قوز پيكار	٦٥,٩٥٦	
آياثلوغ	٧٧,٢١٩	
عزيزيه	٨٦,٠٦٨	
بلاطجق	٩٩,٤٤٢	
دكرمنجك	١٠٧,٨٨٩	
اركلی	١١٣,٩٢٢	١٩ حزيران ١٢٨٢
قره پيكار	١١٩,٩٥٥	
آيدين	١٣٠,٠١١	
امورلی	١٤٠,٤٦٩	
كوشك	١٤٨,٩١٦	
چفته قهوه	١٥٤,٥٤٧	
سلطان حصاری	١٥٩,٣٧٤	
آتچه	١٦٤,٦٧٣	
نازللی	١٧٥,١٣١	
قويوجق	١٨٧,١٩٨	
خورسوملی	١٩٨,٤٦١	١٩ حزيران ١٢٩٨
اورتاقچی	٢١٢,٥٣٩	
سرای كوی	٢٣١,٠٤٠	
شاملی	٢٤٠,٦٩٥	
غنجه‌لی	٢٥١,١٥٥	
بوجه‌لی	٢٦٠,٣٠٥	
قوجه‌باش	٢٧٣,٥٨٠	١ تشرين اول ١٣٠٥
قزل قاقلق	٢٨٣,٢٣٥	
باش چشمه	٢٩٦,٩٠٩	
چارداق	٣٠٨,١٧٥	
آبا	٣٢٣,٨٨٥	
اوجيلر	٣٤٣,٥٧٥	تشرين اول ١٣٠٥
سودلاج	٣٥٦,٤٤٥	
دينار	٣٧٦,٥٠٥	

بوجه شعبه‌سی

ازمير — دينار خطنك پاراديسو استاسيوندن بوجه‌يه قدر ٢,٣١٨ كيلو مترو طولنده برشعبه واردر . كشادی ٥ اغستوس ١٢٨٦ تاريخنده اجرا ايدلشدر .

— سيدی كوی شعبه‌سی —

ينه مذكور خطك غازی امير استاسيوندن سيدی كويه قدر ١,٤٤٩ كيلو مترو طولنده بر شعبه‌سی واردر . كشادی ١٩ تشرين‌ثانی ١٢٩٢ تاريخنده اجرا ايدلشدر .

تيره وَ اوده‌مش شعبه‌لری

كذا مذكور خطك طوربالی استاسيوندن تيره‌يه قدر ٤٧٠٨٦٨ كلومترو طولنده برشعبه‌سی واردركه موقعلری بروجه آتيدر :

قورقور	٥,٦٣١	
قازيق باشی	١٤,٠٧٨	
چيلاق	١٩,٧٠٩	٢١ اغستوس ١٢٩٩
بايندر	٢٨,١٥٦	
چتال قره‌آغاج	٣٦,٦٠٣	
تيره	٤٧,٨٦٦	

بوشعبه‌دن‌ده‌چتال ـ قره آغاج استاسيوندن اوده‌مشه قدر ١٣,٣٩٥ كيو مترو طولنده برخط ايريلير :

دره باشی	٨,٠٤٥	٣٠ تشرين‌ثانی ١٣٠٤
حاجی الياس	١٥,٢٩٥	
اوده‌مش	٢٧,٣٥٠	

سوكه شعبه‌سی

ازمير ـ دينار خطنك بلاطجق استاسيوندن سوكه‌يه قدر (٢٢,١٣٠) كيلو مترو طولنده برشعبه‌سی واردركه‌موقفلرينك اساميسی بروجه آتيدر :

موردلی‌قهوه	١٥,٥٣٠	١٤ كانون ثانی ١٣٠٦
كمر	٢١,٤٣٠	
سوكه	٢٢,١٣٠	

ده‌كيزلی شعبه‌سی

ينه مذكور خطك غنجه‌لی استاسيوندن دكيزلی‌يه قدر (٩,٤٦٠) كيلو مترو طولنده برشعبه‌سی واردر . كشادی ٢٤ شباط ٦ ١٣ ده‌در .

چيوريل شعبه‌سی

ازمير ـ دينار خطنك سودلاج استاسيوندن چيوريل استاسيونه قدر « ٣٠,٥٧١ » كيلو مترو طولنده برشعبه‌سی واردر :

صوندورلی	١٥,٠٠٠	١٧ كانون اول ١٣٠٧
انجه كوی	٢٣,٧٣٢	
چيوريل	٣٠,٥٧١	

مدانيه — بروسه‌خطی

بورغولی	١٠,٤١٥	
قورو	٢٢,٤٣٥	
عجملر	٣٦,٠٢٣	٨ حزيران ١٣٠٤
يهوديلر	٣٨,٦٤٧	
بروسه	٤١,١١٢	

مرسين — آطنه‌خطی

يافه كوی	١٠,١٠٠	
حاجی طالب	١٩,٢٠٠	
طرسوس	٢٦,٣٥٠	
كولك بوغازی	٣١,٤٠٠	١٧ تموز ١٣٠٨
يكيجه	٤٣,١٥٠	
وانيس اوغلی	٦٠,٢٥٠	
اطنه	٦٧,٠٠٠	

يافه — قدس خطی

بوخط « ٨٦,٦٣٠ » كيلومترو طولنده اولوب ١٤ ايلول ١٣٠٨ ده كشادی اجرا ايدلشدر . استاسيونلری شونلردر :

يافه ، ليدا ، رمله ، سجد ، ديرايان ، بتير ، قدس شريف

دنیاده موجود خطوط حدیدیه

١٩٠٧ ده نشر اولنان بر ایستاتستیق مألندن آکلاشلدیغنه کوره دنیاده موجود خطوط حدیدیه‌نك مجموع طولی ٩٠٥،٦٩٥ کیلومتره‌در. بونك ٣٥١،٥٠٢ کیلومتره‌سی حکومات متحدهٔ آمریقا داخلنده‌در. اوروپاده موجود تیمور یوللری « ٣٠١،٣٩٣ » کیلومتره‌دن عبارت اولمسنه نظراً حکومات متحدهٔ آمریقا داخلنده‌کی شمندوفرلرك مجموعی بتون اوروپا قطعه‌سنده‌کی دمیر یوللرندن اوچده فضله دیمکدر. قطعات سائره‌ده تمدید اولنمش اولان دمیر یوللرینه کلنجه: آسیاده « ٨١،٤٢١ »، اوستراليادهٔ « ٢٨،٠٦٩ » آفریقاده « ٢٦،٦١٥ » کیلومتره راده‌سنده شمندوفر موجوددر.

الك چوق دمیر یوللرینه مالك اولان حکوماتك اسامیسی ایله دمیر یوللرینك مقدارینی مبین بر جدولی بروجه زیر نقل ایدییورز:

آمریقا	٢٣٤،٦٣٤	کیلومتره
آلمانیا	٥٦،٤٧٧	»
روسیه	٥٤،٩٧٤	»
فرانسه	٤٦،٤٦٦	»
هندستان	٤٣،١٧٢	»
اوستریا و مجارستان	٣٨،٨١٨	»
انکلتره	٣٦،١٤٨	»
قانادا	٣٠،٦٩٦	»

حکومات سائره داخلنده‌کی مجموع دمیر یوللری ایسه ایکی یوز بیك کیلو متره طولنده‌در. مملکتك وسعتنه کوره الك چوق واوزون دمیر یولره مالك اولان حکوماتك برنجیسی بلچیقادر. چونکه یوز کیلو متره محله ٢٣ کیلومتره یوزمتره دمیر یولی اصابت ایتمکده در. وسعت اراضیلرینه نسبةً دمیر یوللری چوق اولان دیکر حکوماتك اسامیسی ایسه بروجه آتیدر:

بهر یوز کیلومتره مربعی اراضیده

ساقسونیا	١٩،٨٠٠	کیلومتره
لوکسمبورغ	١٧،٩٠٠	»
باد دوقه‌لغی	١٣،٧٠٠	»
الساس لوره‌ن	١٢،١٠٠	»
انکلتره	١١،٥٠٠	»
آلمانیا	١٠،١٠٠	»
اسویچره	١٠،١٠٠	»
فلمنك	٨،٩٠٠	»
فرانسه	٨،٤٠٠	»
دانیمارقه	٨،٢٠٠	»
ایتالیا	٥،٦٠٠	»
الخ . . .		

وسعت اراضی‌یه نسبتاً الك آز دمیر یوله مالك اولان حکومتلر ایسه روسیه‌ و نوروچ ایله مملکتمزدر. روسیه‌ده یوز کیلومتره مربعی محله ٩٨٠ متره ونوروچده ایسه یالکز ٧٠٠ متره طولنده شمندوفر اصابت ایلمکده‌در. الك چوق خطوط حدیدیه‌یه مالك اولان آمریقا ایسه یوز کیلومتره مربعی محله انجق ٤،٣٠٠ کیلومتره طولنده شمندوفره مالکدر.

سالف الذکر ایستاتستیق مندرجاتنه نظراً اوروپاده بر کیلومتره دمیر یولی ٣٦٦،٧٢٢ فرانغه مال اولدیغی حالده قطعات سائره‌ده بر کیلومتره شمندوفر ١٨٦،٥٠٧ فرانغه یعنی اوروپاده صرف اولنان مبالغك نصفندن دها زیاده بر آقچه ایله چیقمقده‌در. اوروپا دمیر یوللرینك مجموع سرمایه‌لری « ١١٠ » میلیار وقطعات سائره‌ده « ١٠٥ » میلیارکه جمعاً کرهٔ ارض اوزرنده موجود خطوط حدیدیه‌نك سرمایه‌سی الیوم ٢١٥ میلیار فرانق راده‌سنده بولنمقده‌در.

ممالك عثمانیه‌ده ایلك الکتریق تنویراتی و تراموایلری

ممالك عثمانیه داخلنده ایلك دفعه اوله‌رق الکتریق ترامواییی وتنویراتی تأسیس ایدیلن بلده، شام شریف اولمشدر. اشبو ترامواي وتنویراتك امتیازی بروکسلده اقتصادی شمندوفرلر شرکت عمومیه‌سی طرفندن تأسیس ایدیلن آنونیم شرکت عثمانیه‌سنه احسان بیورلمش وشرکت مذکوره طرفندن فابریقه وخطوط لازمه ترقیات حاضره‌یه موافق صورتده جزئی بر زمانده وجوده کتیرلمش و ١٣٢٢ سنه‌سی کانون ثانیسنك یکرمی بشنده رسم کشادی اجرا اولنمشدر.

الکتریق شام شریفه قرق کیلومتره مسافه‌ده کائن التکیه نام محلده « برده » نهرینك تشکیل ایلدیکی بر شلاله‌دن اخذ اولنمقده‌در. شلاله‌نك قوتی بیك بارکیر قوتنده‌کی توربین ماکنه‌لرینی تحریك ایده‌جك درجه‌ده‌در. شام شهری کاملاً الکتریقله تنویر اولندیغی کبی جامع کبیرده الکتریق ایله تنویر ایدلمشدر.

پوسته وتلغراف تعرفه‌لری

ممالك عثمانیه داخلنده‌کی حواله‌نامه‌لره مخصوص اجورات تعرفه‌سیدر:

غروشدن	غروشه قدر	استیفا اولنه‌جق اجرت پاره	استیفا اولنه‌جق اجرت غروش
١	١٠٠	٢٠	—
١٠١	٢٠٠	—	١
٢٠١	٣٠٠	٢٠	١
٣٠١	٤٠٠	—	٢
٤٠١	٥٠٠	٢٠	٢
٥٠١	٧٠٠	—	٣
٧٠١	٩٠٠	٢٠	٣
٩٧١	١١٠٠	—	٤
١١٠١	١٣٠٠	٢٠	٤
١٣٠١	١٥٠٠	—	٥
١٥٠١	١٧٠٠	٢٠	٥
١٧٠١	١٩٠٠	—	٦
١٩٠١	٢٠٠٠	٢٠	٦

مرسل الیهك امضاسی طلب ایدلدیکی تقدیرده آیروجه بر غروش اخذ اولنور.

ولایت ممتازه وممالك اجنبیه ایچون قبول اولنه‌جق حواله‌نامه‌لره مخصوص اجورات تعرفه‌سیدر:

	غروشدن	غروشه قدر	غروش
مصر	١	٢٠٠	١
بلغارستان	٢٠١	٤٠٠	١
پورتکیز	٤٠١	٦٠٠	٣
لوکسنبورغ	٨٠١	١٠٠٠	٥
رومانیا	١٠٠١	١٢٠٠	٦
رومانیا	١٢٠١	١٤٠٠	٧
بلچیقا	١٤٠١	١٦٠٠	٨
اسویچره	١٦٠١	١٨٠٠	٩
فرانسه	١٨٠١	٢٠٠٠	١٠
	٢٠٠١	٢٢٠٠	١١

(پورتکیز – فرانسه: ٥٠٠ فرانق — ٢٢٩٥ غروش)

آلمانیا: ٤٠٠ مارق — ٢١٧٤ غروشدر

فلمنك: ٢٤٠ فلورین — ٢٢١١،٢٥ غروشدر.

اسوج ونوروچ، فنلاندیا ولك دوقه‌لغی: ٢٦٠ قورون — ٢٢٠٧ غروشدر

درسعادتدن زیرده اسامیسی محرر مواقع ومراکزه کشیده اولنه‌جق تلغرافنامه‌لرك بهر کلمه‌سندن یکرمی پاره اجرت استیفا قلنور. حد اصغری یدی بچق غروشدر:

ادرنه	آیوالق	جسر مصطفی پاشا
اخی چلبی	ارکلی بحر سیاه	چرکش
ادرمید	بابا اسکی	جفته‌لر جفتلکی

اردك	بارطين	چكركه
ارطغرل	باليكسر	چورلى
اركلى «مرمره»	باندرمه	جوكه
اسكجه	بروسه	حاجى‌داشمند
اسكلب	بولى	حوصه
اسكيشهر	بوى آباد	خيره‌بولى
قيون قره‌حصار	بيعادچ	دارى دره
آقچه شهر	بيله‌جك	ديورك
اكرى دره	برامييج	دوزجه
اينوز	پوطرناق	بارطين نام‌ديكر
اورته كوى	پكار حصار	دوسباط
اوزون كوپرى	پابازلق	دده اغاج
ايصاله	تكفور طاغى	دينوقه
ايكنه آطه	تيمور طاش	ذلحوه
اينه كول	تربه دره	روبچوز
اينه بولى	چركس كوى	زالف
زغفرانبولى	عشاق	كليبولى
سدالبحر	فرهجك	كليدالبحر
سكود	قرشيقه ان‌سلطانرى	كملك
سلبوكن	قرجه على	كنغرى
سماو	قرق‌كليسا	كوملجنه
سيد غازى	قره‌اغاج اسكله‌سى	كرماستى
سينوب	قره‌حصار صاحب	لفكه
شار كوى	قسطمونى	لوله برغوس
صندقلى	قصبهٔ كرزه	مدانيه
صوفيلو	قلعه‌جك	مدرنى
طاش كوپرى	طوب قلعه	مديه
طرنوه‌جق	كدوس	مرادلى
طمراش	كرده	مرته
طوسيه	كردهٔ سينوب	معلقره
زوربالى (نام‌ديكر كشان		ميخاليچ
كوينك)		يكيشهر

اخطار مخصوص

١ — متعدد سرلوحه‌لى اولان تلغرافنامه‌لردن بهر يكرمى كلمه ايچون يوز پاره آلنور.

٢ — كلمه‌سى بر غروش اولان تلغرافنامه‌لر حد اصغر اوله‌رق اون غروشدن آشاغى اولميه‌جقدر.

٣ — حجاز مخابراتى ايچون سلط مركزينه قدر قرق پاره ومابعدن ايلرى مركز ايچون ايكى غروش اخذ اوله‌جقدر.

« اشبو تعرفه اساميسى بالاده محرر موافقه درسعادتدن كشيده اوله‌جق تلغرافنامه‌لر مخصوصدر »

بهر كلمه‌سى بش پاره‌يه يعنى يكرمى كلمه‌سى يوز پاره‌يه اولان مراكز تلغرافيه :

اناطولى‌فنار [١]	باب سرعسكرى	بيوك ليمان [٦]
ارناود كوى	بوستانجى	پاشاباغچه‌سى [٧]
ارن كوى	باب عالى	پويراز قلعه [٨]
اسكدار	باب مشيخت	ترسانه
اقسراى		تكفور طاغى
اناطولى‌حصار [٢]	باروتخانه	جنكل كوى
اورته كوى	بورغازاطه‌سى [٥]	حيدر پاشا
اياستفانوس [٣]	بشكطاش	خاصكوى
ايوب سلطان	بك اوغلى	داود پاشا
ايروه نام ديكر	بكلر بكى	ديركلر آره‌سى
الماس‌طاش [٤]	بيوك آطه	رامى قشله‌سى
	بيوك دره	روم‌ايلى‌حصارى
	بيك	« فنارى [٩]
	بلاط	« قواغى

(١) ٢ غروش مصرفله سوريجى معرفتيله (٢) ١٠ غروش قايق اجرتى آلنور.

(٣) ٥ غروش سوريجى اجرتى آلنور. (٤) ٣٥ غروش مصرفله

(٥) ١٠ غروش قايق اجرتى هكبه‌لى اطه‌دن كوندريلور.

(٦) ١٤ غروش مصرفله (٧) ١٠ « « (٨) ١٤ « « (٩) ٢٨ « «

زيتون برونى	فنار حليج	مجار
سركه‌جى	قاضى كوى	مقرى كوى
سليميه	قاكليجه [٢]	ميركون
سنجاق تپه	قپان دقيق	وفا
صارى يار	قرق‌اغاج‌انبارى	هكبه‌لى اطه
صغوق چشمه	قرق غاچ وشنك خانه‌سى	يكى جامع
طرابيه	قزل طوپراق	يكى كوى
طوپقپو	قنديللى [٣]	كيرچ‌اوجاغى [٥]
طوپخانه	قورى چشمه	كيرچ برونى
غلطه	قوزغنجق	كيليوس [٦]
غريجه [١]	قنالى اطه [٤]	
فاتح		

(١) ٠ غروش مصرفله (٢) ١٠ غروش مصرفله ( ) ١٠ « (٤) ١٠ « قايق اجرتى هكبه‌لى‌دن (٥) ٠ غروش مصرفله (٦) ٤٢ « «

بهر كلمه‌سى اون پاره‌يه اولان مراكز تلغرافيه :

[حد اصغرى بش غروشدر]

زميد   پندك   ساورى

اطه بازارى	توتون چفتلكى	شيله
اغوه	خانمكوى	صبانجه
انجللى	چتالجه	طراقلى
اذينه	چكمجهٔ كبير	طوزله
آيواجق	دربجه [*]	قره برون
بيغا	دارنجه	قره‌جه كوى
قورى قواق	قره بيغا	ياردمجه
قره مرسل	ككبوزه	لاپسكى
قندره	كيوه	يالوه
قرتال	مالتپه	يقه‌جق [*]
قلعهٔ سلطانيه	مركه	

[*] ٧ غروش سوريجى اجرتى النور كبزه‌دن كوندريلور.

[*] ١٠ غروش سوريجى اجرتى النور قرتالدن كوندريلور.

بهر كلمه‌سى آلتمش پاره‌يه اولان مراكز تلغرافيه

حانيه	سلطانيه	سنه
قنديه	لاشيد	مالويز
رسمو	دلم	قستل
سوده	ايانيتولا	ميرس
اسفاكيه	يره پتره	بوزجه اطه

اشبو مراكزه اولان تلغرافنامه‌لرك اجورات اصليه‌لرندن بشقه آيروجه قابلو اجرتى اوله‌رق يوز پاره آلنور.

ادرنه، بنغازى وطرابلس غرب ايچون تلسز تلغراف واسطه‌سيله كشيده قلنه‌جق تلغرافنامه‌لرك بهر كلمه‌سى بر غروش يكرمى پاره‌در.

حد اصغرى اون بش غروشدر.

درسعادتدن ممالك مختلفه‌يه كشيده قلنه‌جق تلغرافنامه‌لرك بهر كلمه‌سى ايچون اخذ اوله‌جق اجوراتك مقدارى :

ممالك	سانتيم	فرانق
حجاز	٤٠	٢
المانيا	٥٥	٠
اوستريا ـ مجارستان	٣٤	٠
اوستراليا	٧٥	٣
اسپانيا	٦٥	٠
اسوچ	٦٩	٠
اسويچره	٥١	٠
انكلتره	٧١	٠
ايتاليا	٤٨	٠
ايران: خانقين طريقيله	٦٠	١
ايران: ابوشهردن‌ماعداباطوم‌طريقيله	٩٠	١
ايران: اوده‌سا قابلوسى طريقيله	٠٠	٢
بخارا	٤٦	٢
بلچيقا	٦٠	٠
بلغارستان	٢١	٠
بوسنه ـ هرسك	٢٧	٠
پورتكيز	٣٠	٢
بريم اطه‌سى	٦٩	٠
تونس	٦٨	٠
جزاير	٦٧	٠
جبل‌الطارق	٦٩	٠
جيبوتى	٨٥	٢
چين	٥٠	٥
حبشستان	٨٥	١
دانيمارقه	٦٠	٠
زنكبار	١٣	٣
روسيه	٧٢	٠
رومانيا	٢٦	٠
ژاپونيا	٢	٦
سواكن	٦٤	١
سيام	٢٣	٣
سنغاپور	١٠	٤
شيغاغو	١٥	٢
صربستان	٢٧	٠
طونكين	٣٦،٥	٣
طرابلس غرب	٨٨	٠
عدن	٥٠	٣
فرانسه وقورسيقه	٥٦	٠
فلمنك	٦٠	٠

ممالك	سانتيم	ممالك	سانتيم
فاس		٨٣	٠
قره طاغ		٢٧	٠
لوکسنبورغ		٦٠	٠
مالاغه		١٠	٤
مالطه		٦٩	٠
مصر — برنجی منقطه	١٥	١	
« ایکنجی «	٣٠	١	
« اوچنجی «	٥٥	١	
مکسیقه	٧٥	٣	
نورووج	٧٢	٠	
نیورق	٧٧	١	
هندستان وبیرمانیا	٣٥	٢	
یمن	٨٠	٢	
یونانستان	٢٨	٠	
« (چشمه طریقیله)	٣٨	٠	
یونان اطه‌لری	٣٢	٠	
« [بوزجه اطه وشیره طریقیله]		٤٢	٠

کوستنجه طریقیله کشیده اولنه جق تلغرافنامه‌لر اجوراتی :

ممالك	سانتيم	ممالك	سانتيم
اوستریا-مجارستان	٣٨	انکلتره	٧٦
آلمانیا	٥٥	ایتالیا	٦٦
بلچیقا	٦٠	قره‌طاغ	٥٦
دانیمارقه	٦٠	نورووج	٧٢
لوکسنبورغ	٦٠	پورتکیز	٧٨
هولاندا	٦٠	روسیه	٧٢
بوسنه-هرسک	٥٣	صربستان	٤٨
بلغارستان	٤٧	اسویچره	٥٧
اسپانیا	٧٣	اسوه‌چ	٦٩
فرانسه	٦٥		

مقیاسات

یکی مقیاسلر

طول ومسافه مقیاساتی

اقسامی

(١) آرشون (متره) = (١٠) کراه (دسیمتره)
(١) کراه (دسیمتره) = (١٠) پرمق (سانتیمتره)
(١) پرمق (سانتیمتره) = (١٠) خط (میلیمتره)
(١) خط (میلیمتره) = (١٠) نقطه (دسیمیلیمتره)

اضعافی

(١٠) آرشون (متره) = (١) بوی (دقامتره)
(١٠٠) « « = (١) هکتو متره
(١٠٠٠) « « = (١) میل (کیلومتره)
(١٠٠٠٠) « « = (١) فرسخ (میریا متره)

مساحهٔ اراضی مقیاسلری

اقسامی

(١) آرشون مربعی = (١٥٠) کراه مربعی
(١) کراه « = (١٠٠) پرمق «
(١) پرمق « = (١٠٠) خط «

اضعافی

(١٠٠) آرشون مربعی = (١) اولك (آر = دقامتره مربعی)
(٢٥) اولك (آر) = (١) دونم
(٤) دونم = (١) جریب (هکتار)
(١٠٠) جریب هکتار = (١) میل مربعی (کیلو متره مربعی)
(١٠٠) میل مربعی = (١) فرسخ « (میریامتره مربعی)

مایعات وحبوبات مقیاساتی

اقسامی

(١) اولچك (لیتره) = (١٠) قوطی (دسیلیتره)
(١) قوطی (دسیلیتره) = (١٠) ظرف (سانتیلیتره)

اضعافی

(١) یکی آرشون مکعبی (کیلو لیتره) = (١٠) کیله (هکتولیتره)
(١) کیله (هکتولیتره) = (١٠) شنیك (دقالیتره)
(١) شنیك (دقالیتره) = (١٠) اولچك (لیتره)

اوزان واثقال مقیاساتی

اقسامی

(١) درهم (غرام) = (١٠) دنك (دسیغرام)
(١) دنك (دسیغرام) = (١٠) بغدای (سانتیغرام)
(١) بغدای (سانتیغرام) = (١٠) حبه (میلیغرام)

اضعافی

(١٠٠٠) یکی درهم (غرام) = (١) قیه (کیلوغرام)
(١٠) قیه (کیلو) = (١) بطمان (میریاغرام)
(١٠) بطمان = (١٠٠) قیه = (١) قنطار (کنتال)
(١٠) قنطار = (١٠٠٠) « = (١) چکی (طونیلاته)

مقیاسات عتیقه

(١) ذراع معماری = (٢٤) پرمق
(١) پرمق = (١٢) خط
(١) خط = (١٢) نقطه

صنایع معماریه واراضی مساحه‌سنده مستعملدر

(١٢) پرمق = (١) قدم } حفریاتده مستعملدر
(٥) قدم = (١) قولاج }

(١) چارشو آرشونی = (٨) اوروب } زراع معماریدن برپرمق اون خط التی نقطه نقصاندر
(١) اوروب = (٢) كراه }

(١) اندازه = (٨) اوروب } چارشو آرشوندن سکز خط سکز نقطه نقصاندر .
(١) اوروب = (١) كراه }

اضعافی

« ٢٥٠٠ » زراع معماری = (١) میل — اورته یورویشله یکرمی دقیقه‌لق مسافه
(٣) میل = (١) فرسخ — اورته یورویشله برساعتلك مسافه
(٤) فرسخ = (١) برید
(٢) برید = (١) مرحله
قره‌ده بردرجه‌لك مسافه = ١٩،٨٤٥ ساعت
دكزده » » = ٢٠ ساعت

مساحهٔ اراضی مقیاسلری

(١) زراع معماری مربعی = (٥٧٦) پرمق مربعی
(١) پرمق مربعی = (١٤٤) خط »

اضعافی

(٤٠٠) زراع معماری مربعی = (١) اولك
(٤) اولك = (١) دونم

اکیال مقیاسلری

اقسامی

(١) استانبول کیله‌سی = (٤) شنیك
(١) شنیك = (٢) قوطی
(١) قوطی = (٢) ظرف

اوزان مقیاسلری

اقسامی

(١) قیه = (٤٠٠ » درهم
(١) درهم = (٤) دنك
(١) دنك = (٤) قیراط } (١٦) قیراط = (١) درهم [*]
(١) قیراط = (٤) بغدای } (٦٤) بغدای = (١) درهم
(١٧٦) درهم = (١) لودره
(١،٥) » = (١) مثقال

[*] اکثریا بووجهله مستعملدر .

اضعافی

(٦) قیه = (١) بطمان
(٤٤) قیه = (١) قنطار
(٤) قنطار = (١٧٦) قیه = (١) چکی

مقیاسات عتیقه‌نك جدیده‌یه تحویلی

طول ومسافه مقیاسلری

١ زراع معماری	=	,٧٥٨	یکی آرشون (متره)
١ » » مربعی	=	٠,٥٧٤٥٦٤	» » مربعی
١ » » مکعبی	=	٠,٤٣٥٥٢٠	» » مکعبی
١ پرمق	=	٢,١٥٨	عشیر زراع (سانتیمتره)
١ خط	=	٠,٢٦٣	» » »
١ نقطه	=	٠,٢١٩	» » »
١ چارشو آرشونی	=	٠,٦٨	یکی آرشون (متره)
١ » » مربعی	=	٠,٤٦٢٤	» » » مربعی
١ اوروب	=	٥,٨	عشیر زراع (سانتیمتره)
١ اندازه	=	٠,٦٥	یکی آرشون « متره »
١ » مربعی	=	٠,٤٢٢٥	» » » مربعی
١ اوروب	=	٨,١٢٥	عشیرزراع (سانتیمتره)
١ اسکی میل	=	١,٨٩٥	یکی میل
١ اسکی فرسخ	=	٠,٥٦٨٥	یکی فرسخ
١ » دونم	=	٠,٣٦٧٧٢	یکی دونم
١ استانبول کیله‌سی	=	٠,٢٧	یکی کیله
١ شنیك	=	٠,٠٠٩٢٥	یکی آرشون مکعبی
١ استانبول کیله‌سی	=	٣٧	اولچك (لیتره)

اوزان مقیاساتی

١ بغدای	=	٠,٠٥٠١١٩١٤	یکی درهم (غرام)
١ قیراط	=	٠,٢٠٠٤٧٦٥٦	» »
١ دنك	=	٠,٨٠١٩٠٦٢٥	» »
١ اسکی درهم	=	٣,٢٠٧٣٦٢٥	» »
١ مثقال	=	٤,٨١١٤٣	» »
١ لودره	=	٦٥٤,٥٤١١٢	» »
١ اسکی قیه	=	١,٢٨٢٩٤٥	(یکی قیه کیلو)
١ اسکی بطمان	=	٠,٧٦٩٧٦٧	(یکی بطمان)
١ » قنطار	=	٠,٥٦٤٤٩٦	(یکی قنطار)
١ » چکی	=	٠,٢٣٥٧٩٨	(یکی چکی)

مقیاسات جدیده‌نك عتیقه‌یه تحویلی

١	یکی آرشون (متره)	=	١,٣١٩٢٦١	زراع معماری
١	« « (مربع)	=	١,٧٤٠٠٥٤	« « مربع
١	« « (مکعب)	=	٢,٢٩٦١٠٧	« « مکعب
١	« «	=	١,٤٧٠٥٨٨	چارشو آرشونی
١	« « (مربع)	=	٢,١٦٢٦٢٩	« « مربع
١	« « (متره)	=	١,٥٣٨٤٥	اندازه
١	« « « (مربع)	=	٢,٣٦٦٨٦٥	« مربع
١	فرسخ	=	١,٣١٩٢١٥	اسکی فرسخ
١	یکی دونم	=	٢,٧١٩٤٥٣	« دونم
١	یکی کیله	=	٢,٧٠٢٧٠٣	استانبول کیله‌سی

اوزان

١	یکی درهم	=	٠,٣١١٧٨٣	اسکی درهم
١	« قیه	=	٠,٧٧٩٤٥٧	« قیه
١	« بطمان	=	٢,٢٩٦٠٩٥	« بطمان
١	« قنطار	=	١,٧٧١٤٩٣	« قنطار
١	« چکی	=	٤,٤٢٨٧٣٣	« چکی
١	« طون	=	٧٧٩,٤٤٣٧٥	« قیه

انکلیز مقیاساتی

١٢	لینیه	=	١ پوس
١٢	پوس	=	١ قدم (فوت)
٣	قدم (فیت)	=	١ یارده (یارد)
٢	یارده (یارد)	=	١ قولاج (فاذم)
١٧٦٠	« «	=	١ میل بری ((استاتوت مایل)
٦٠٨٠	قدم (فیت)	=	١ میل بحری (نوتیقل مایل)
١	میل بحری	=	١٠ غومنه
١	« « وجغرافی	=	١,١٥١ میل بری (ستاتوت مایل)

سنهٔ هجریهٔ قمریه‌دن سنهٔ میلادیه‌یی بولمق

هرهانکی برسنهٔ هجریهٔ قمریه‌دن سنهٔ میلادیه‌یی بولمق ایچون سنهٔ قمریه‌یی دور شمسی اولان ٣٣ عددینه تقسیم وبو تقسیمدن ظهور ایدن خارج قسمت مذکور سنه‌دن طرح وحاصل طرحه ٦٢١ عددی ضم اولندقده سنهٔ میلادیه اولور.

مثال: ١٣٠٠ سنهٔ هجریهٔ قمریه‌سی ابتداسنده سنهٔ میلادیه‌نك قاچنجی سنه‌سی اولدیغی مطلوب :

١٣٠٠		٣٣ ‖ ١٣٠٠
٣٩	سنهٔ قمریه‌نك ٣٣ تقسیمندن ظهور ایدن خارج قسمت	٣٩ ‖ ٩٩
١٢٦١	سنهٔ هجریهٔ شمسیه	٣١٠
٦٢١	ضم	٢٩٧
١٨٨٢	١٣٠٠ سنهٔ قمریه‌سی ابتداسنده سنهٔ میلادیه	١٢

سنهٔ میلادیه‌دن سنهٔ هجریهٔ قمریه‌یی بولمق

هرهانکی برسنهٔ میلادیه‌نك مصادف اولدیغی سنهٔ هجریهٔ قمریه‌یی بولمق ایچون ٦٢١ عددینی سنهٔ میلادیه‌دن طرح وحاصل طرحی ٣٣عددینه تقسیم ایدوب ظهور ایدن خارج قسمت مذکور حاصل طرحه ضم اولندقده سنهٔ هجریهٔ قمریه اولور.

مثال: ١٨٨٧ سنهٔ میلادیه‌سی ابتداسنك مصادف اولدیغی سنهٔ هجریهٔ قمریه مطلوب :

١٨٨٧		٣٣ ‖ ١٢٦٦
٦٢١		٣٨ ‖ ٩٩
١٢٦٦	سنهٔ هجریهٔ شمسیه	٢٧٦
٣٨	تقسیمدن ظهور ایدن خارج قسمت	٢٦٤
١٣٠٤	١٨٨٧ سنه‌سی ابتداسنده سنهٔ هجریهٔ قمریه	١٢

تاریخ میلادیدن تاریخ مالی عثمانی‌یی بولمه‌نك اصولی

بیك سکز یوز قرق تاریخ میلادیسندن اعتباراً جاری اولمق اوزره هرهانکی بر تاریخ میلادی‌یی تاریخ مالی‌یه تحویل ایچون تاریخ مذکوردن ٥٧٤ وماهنك عدد ایامندن ١٢ — بیك طقوز یوز سنهٔ میلادیه‌سی مارتنك اون دردنجی کوننددن اعتباراً ١٣ — عددی طرح ایدلدکده باقی تاریخ مالی وماهنك عدد ایامی اولور.

مثال : ١٨٨٦ سنهٔ میلادیه‌سی تموزینك یکرمنجی کونی سنهٔ مالیه‌نك هانکی سنه وماهنك قاچنجی کوننه مصادف اولدیغی مطلوب :

١٨٨٦	سنهٔ میلادیه	٢٠	انرنجی تموز
٥٨٤	طرح	١٢	طرح
١٣٠٢	سنهٔ مالیه	٨	تموز

بیك اوچ یوز ایکی سنهٔ مالیه‌سی تموزینك سکزنجی کونی بولنمش اولور.

اکر تحویلی آرزو اولنان تاریخ میلادی کانون ثانی وشباط آیلرینه مصادف ایسه سالف الذکر ٥٨٤ عددینه واحد ضمیله ٥٨٥ عددی طرح ایدلملیدر. وماهنك عدد ایامندن ١٢ طرح اولنه‌مدیغی صورتده اولکی ماهك عدد ایامی ضم ایدلدکدن صکره مجموعندن ١٢ طرح وحاصل طرح اولکی ماهك عدد ایامی اولور.

بزده غزته‌لر

صوك انقلاب عثمانی‌یه قدر استانبولده انتشار ایدن غزته‌لر ایله صاحب امتیازلرینك اسامیسی حقنده الده ایدیلن معلومات بروجه زیردر :

ثروت فنون، احمد احسان — مجموعۀ فنون، منیف پاشا — مرآت، رفیق - مجموعۀ معارف، عصمت — مضبوطة‌الفنون، محمد سعید — اوته‌برو، علی‌رضا — رونق، نوری — مجموعۀ قرق انبار، احمدمدحت — صندوق، جمیل — قاصه، طلعت — آثار پراکنده، امین‌نهاد — چکمجه، سلانیکلی‌توفیق — آفتاب معارف، رجائی — مصباح فلاح، راسخ — جهان، سنوه — محرر، ابوالضیا توفیق — درمه چاتمه، اسعد — مجموعۀ علوم، شکری — مباحث متنوعه، عثمان نوری — مجموعۀ آثار، عارف — مصور مشاهیر عالم، مدرسۀ ادب، نجیب — آرقداش، شمس‌الدین — مصور ترکستان، مغردیچ — محاضرات، وصاف — آفاق، کامل — مدرسۀ فنون، حمیدوهبی — بهار، طاهر — خاور، عبیداه — اعتلا، حق — شعاع، محی‌الدین — ناهید، رضا — حمیت، رامز — ذرات، ثریا — برق، رامز — خدمت، نزهت — آثار، رشاد — امدادالمداد، عبدالکریم ثابت — ارمغان طغارجغی، احسان — ترقی، ناظم — منظره، حسنی — روضۀ مصوره، سعداه — چانطه، پاپازیان — صفا، خیراه — سعی، خلیل ادیب — معلم، مجموعۀ معلم، معلم ناجی — رسالۀ حافی، حافی — اشراق، صفوت — معلومات متنوعه، وصاف — چانطه، رفعت — شعله، صافی — شمروح ادب، توفیق — سها، فخری — چوجوقلره قرائت، خانملر، قمر، نقطه، محمود ندیم — مجموعۀ نوادر، شفق، عاصم — حقیقت، راشد — باغچه، کمال — عمران، احمد احسان — مصور جهان، علی‌فؤاد — مدنیت، عارف — مرآت عالم، عثمان نوری — محیط، علی‌شفیق — انوار شرقیه، نهال، انوار ذکا، شرق، مصطفی رشید — مؤسسین فنون، پایدار، تعاون اقلام، گلشن، ارمغان، کوکب علم، نجیب نادر — یادکار، جواد پاشا — اطفال، هفته؛ عائله، شمس‌الدین سامی — تشویق، منظرۀ عالم، شعلۀ افکار، نوری — شرق، مصطفی‌رشید — گلشن ادب، جمیل — خزینۀ اوراق، محمودجلال‌الدین — کونش، بشیر فؤاد — واسطۀ ثروت، محمدعلی — صحت، اوتوجیان — زراعت، سالم — مکتب، معارف، رسملی غزته، قره‌بت — خزینۀ فنون، ترقی؛ کیرقور — مصور فن وادب، ارتقا، معلومات، طاهر — مجموعۀ لسان، بدرالدین — مجموعۀ ابوالضیا، چوجقلره مخصوص غزته، خانملره مخصوص غزته، ابن‌الحق طاهر — مجموعۀ ادبیه، پول مجموعه‌سی، اکرم .

جرائم استاتستیق

درسعادت پولیس مراکزینك ابتدای تشکیلی اولان ١٣٢٥ سنه‌سی اغستوسی ابتداسندن سنۀ مرقومه شباطی غایه‌سنه قدر استانبول وبك اوغلی واسکدار جهتلرنده وقوع بولان وقوعات وجرائمی مبین امنیت عمومیه مدیریتندن تنظیم ایدیلن جدولدر :

استانبول جهتنده ٩٥٦ ، بك‌اوغلنده ١٣٩٢ ، اسکدارده اللی جمعاً ٢٣٩٨ ضرب وجرح

یالکز بك اوغلنده ١١ ارابه قضاسی

کذا بك اوغلنده ٣ چوجق ترکی

ینه محل مذکورده «١» کندینه مأمور سوسی ویرمك

استانبولده «٩٢» بك اوغلنده «٢٤» اسکدارده «٥» تفوهات لسانیه

استانبولده «٢» ذات‌الزوج قادین قاچیرمق

استانبولده «١» بك اوغلنده «٩» اسکدارده «١٠» جمعاً «٢٠» قتل

استانبولده «٢» اسقاط جنین و «١» تسمیم

استانبولده «٣٧» بك اوغلنده «١٠٦» ، اسکدارده «١٢» جمعاً «١٥٥» یانکسیجیلك

استانبولده «٢٧» ایراث خسار

استانبولده «١٥» ، بك اوغلنده «١١» جمعاً «٢٦» امنیتی سوء استعمال

استانبولده «٢٢» تسلط

استانبولده «٣٩» ، بك اوغلنده «٦٤» ، اسکدارده «٩» جمعاً «١٢٢» قمارجیلق

استانبولده «١٤» اسکدارده «٣» جمعاً «١٧» خانه‌یه دخول

استانبولده «٦» ، بك اوغلنده «١٥» جمعاً «٢١» رشوت

استانبولده «٥٨» ، بك اوغلنده «١٠١» ، اسکدارده «١٢» جمعاً «١٧١» تشهیر سلاح

استانبولده «٣» لوتاریه‌جیلق

استانبولده «٢١» ، بك اوغلنده «٢٣» جمعاً «٤٤» اسلحۀ ممنوعه

استانبولده «٢» ، اسکدارده «٤» جمعاً «٦» قیز قاچیرمق

استانبولده «٨» بك‌اوغلنده «١٤» اسکدارده «٤» جمعاً «٢٦» ازالۀ بکر

استانبولده «٥٤» ، بك اوغلنده «٢٥٨» جمعاً «٣١٢» تنبیهاته مخالف حرکت

بك اوغلنده «٢» انتحاره تصدی

استانبولده «١» ، بك اوغلنده «٦» اسکدارده «٥» جمعاً «١٢» انتحار

استانبولده «٩» غریقاً وفات

استانبولده «٢٣» ، بك اوغلنده «٣٣» جمعاً «٥٦» قلبزنلق وقلب اقچه سوریجیلکی

استانبولده «١٤» استراحت عمومیه‌یی سلب ایده‌جك احوال وحرکات

استانبولده «١٧» حرف اندازلق وصارقینتیلق

استانبولده «٤» ، بك اوغلنده «٨» جمعاً ١٢ فحشیاته تحریك

استانبولده «٣٩» سرسریلك

استانبولده «١٦» ، بك اوغلنده «٣٥» جمعاً «٥١» اخافه وتهدید

استانبولده «١» ، بك‌اوغلنده «٣» ساخته‌کارلق

استانبولده «٦٠» ، بك اوغلنده «١٠٠» مأمورین ضابطه‌یه حقارت

استانبولده «٢٥» ، بك اوغلنده «٣٣» ، اسکدارده «٢» جمعاً «٦٠» فعل شنیع

استانبولده «٣٣» ، بك اوغلنده «٤٨» ، اسکدارده «١٤» جمعاً «٩٥» طولاندیریجیلق

استانبولده «٣٤» ، بك اوغلنده «٣٤» ، اسکدارده «٣٧» جمعاً «١٠٥» حریق

استانبولده «٤٤٤» . بك اوغلنده «٤٩٩» . اسكدارده «١٦٧» جمعاً ١١١٠ سرقت وقوع بولمشدر .

***

١٣٢٥ سنه‌سی اغستوس ابتداسندن شباط غایه‌سنه قدر درسعادتدن محال مختلفه‌یه كوندریلن اشخاصك اسباب سوقلری بروجه آتیدر :

روم ایلیدن مجرماً تذكره‌سز اوله‌رق كلوب اعاده اولنان «١٣٦» ذكور «١٣» اناث

مختل الشعور ایكن كسب صحت ایدرك مملكتلرینه اعاده اولنان «٧٥» ذكور «١١» اناث

قودوز كلب طرفندن ایصیریلوب تداویلری ختام بوله‌رق مملكتلرینه اعاده اولنان «٢٢٥» ذكور «٨٩» اناث

بیكس اولملرندن طولایی مملكتلرینه اعاده اولنان «٢٧٧» ذكور «١١٠» اناث

تسئلی اعتیاد ایتملرندن طولایی سوق ایدیلن «١٦٤» ذكور «٢٥» اناث

سرسری اولملری حسبیله سوق ایدیلن «٣٥٠» ذكور «٦٢» اناث

جرائمدن طولایی سوق اولنان «١٠٣» ذكور «١» اناث

دیوان حرب عرفی قراریله سوق ایدیلن «٨٢» ذكور . مجموعی «٣١١» اناث «١٣٩٤» ذكور .

دجله نهرینك اساله ایلدیكی صویك مقداری بروجه آتیدر :

	ثانیه‌ده مترو مكعبی	یومی مترو مكعبی
كانون ثانی	١ ٠٠٠	٨٦ ٤٠٠ ٠٠٠
شباط	١ ٦٠٠	١٣٨ ٢٤٠ ٠٠٠
مارت	٣ ٠٠٠	٢٥٩ ٢٠٠ ٠٠٠
نیسان	٢ ٥٠٠	٢١٦ ٠٠٠ ٠٠٠
مایس	٢ ٣٥٠	٢٠٣ ٠٠٠ ٠٠٠
حزیران	١ ٥٠٠	١٢٩ ٦٠٠ ٠٠٠
تموز	١ ٠٠٠	٨٦ ״ ٠٠٠ ٠٠٠
آغستوس	٥٠٠	٤٣ ٢٠٠ ٠٠٠
ایلول	٢٥٠	٢١ ٦٠٠ ٠٠٠
تشرین اول	٢٥٠	٢١ ٦٠٠ ٠٠٠
تشرین ثانی	٨٠٠	٦٩ ١٢٠ ٠٠٠
كانون اول	[illegible]	٥١ ٨٤٠ ٠٠٠
هر آی ثانیه‌ده وسطی اوله‌رق	١ ٥٠٠	

مسكوكات

سلطان مجید جنتمكانك بدایت سلطنتلرنده (١٢٥٩) سنه‌سنده مسكوكات عثمانیه‌نك اصلاح وتصحیح عیارینه همت اولنه‌رق الیوم مستعمل اولان اصول سكه احداث اولنمشدر . او تاریخده آلتونك كموشه نسبتی (١٥.١) ایدی . یعنی اون بش درهم وبرچق قیراط كموشك قیمتی تماماً بر درهم آلتونك قیمتنه معادل ایدی (بر درهم اون آلتی قیراطه منقسمدر)

او وقتلری آلتون وكموش آوانی ومصنوعاتك عیارلری اصول اعشاری ایله افاده اولنمیوب آلتون عیاری قیراط وآنك اوتوز ایكیده بركسری ایله وكموشك عیاری دهنیه وآنك یكرمی درتده بری اولان بغدای ایله افاده اولنوردی . بو اصول حالا بزده وحتی فرانسه ولایاتنده آلتون وكموش آوانی سازیكارلری وساعت قپاقلری عامللری قیومجیلر وآلتون وكموش مبایعه‌جیلری عندنده مستعملدر . بو اصوله كوره خالص آلتون (٢٤) قیراط عد اولنوب آلتندن دون عیارلردن مستعمل اولانلری ٢٢ ایله ۲۰ ٥/٣٢ ، ١٨ ، ١٤ ، ١٢ و ٨ قیراطدر .

بونلرك اصول اعشاری اوزره مقابللری ٢٢/٢٤ = ٠,٩١٦٦٦ یعنی بیكده ٩١٦ ٢/٣ در . كذلك (٢٠ ٥/٣٢)/٢٤ = ٠,٨٤٠ اولوب ١٨/٢٤ = ٠,٧٥٠ ، ١٤/٢٤ = ٠,٨٥٣ ، ١٢/٢٤ = ٠,٥٠٠ در . كوریلیوركه ١٢ قیراط عیارنده اولان ماده‌نك انجق یاریسی آلتوندر .

فرانسه‌ده ١٨ قیراطدن اشاغی عیارده آلتون آوانی اعمالی قانوناً ممنوعدر . یالكز اخراجاته مخصوص آلتون ساعت قپاقلری ایچون ١٤ عیارینه دخی بالآخره مساعده ایدلمش اولوب بونلره رسماً تمغا اوریلیور . فرانسه‌ده صاتیلمغه چیقاریله‌جق آلتون آوانی مطلقا ٢٢ ، ٢٠ ، ١٨ عیارلرنده اولملیدر . ممالك اجنبیه‌یه اخراجات ایچون ایستنیلان هر درلو عیارده اعمالات جائزدر . بزده آلتون اوانی‌یه رسماً تمغا اورمق اصولی هنوز جاری اولمیوب قیومجیلرجه ١٨ عیاردن یوقاری اعمالات پك نادردر . اكثر اعمالات ١٨ ، ١٢ ، حتی ٨ قیراطدركه ١٢ عیاردن اشاغیسنه آلتوندن زیاده باقر ویا بشقه شی دیمك دها موافقدر .

كموش مصنوعاته كلنجه . خالص كموش ١٢ دهنیه وبر دهنیه ٢٤ بغدای عد اولنمشدر . فرانسه‌ده رسماً قبول ایدلوب تمغا اوریلان كموش عیارلری ١١ دهنیه ١٠ بغدای یعنی بیكده ٩٥٠ وبرده ٩ دهنیه ١٤ بغدای یعنی بیكده ٨٠٠ عیارلریدر . بزده اوته‌دنبری اوانی سیم ایچون ١٠ دهنیه ٢٠ بغدای یعنی بیكده ٩٠٠ عیار قبول ایدلمش اولوب بو عیارده اوانی‌یه رسماً ضربخانه‌جه (طغرالی صح) تمغاسی اوریلور .

مسكوكات عثمانیه ایچون ١٢٥٩ سنه‌سنده اجرا قلنان تصحیح عیارتشبثنده آلتون مسكوكات ایچون ٢٢ قیراط یعنی بیكده ٩١٦ ٢/٣ وكموش مسكوكات ایچون ٩ دهنیه ٢٣ بغدای یعنی بیكده ٨٣٠ عیارلری قبول ایدلمشدركه الیوم دخی مستعمل اولان عیارلر بونلردر . بونلره (فراده عیاری) تعبیر اولنور . او زمانلر آلتونك بر درهم مقدارینك قیمتنی تعیین ایچون ویاخود مسكوكات عثمانیه‌نك اساسی اولان غروشك تقدیر قیمتی ایچون هر قیراط عیاری ٢ غروش عد اولنوب ٢٤ عیار اعتبار اولنان تماماً خالص آلتونك درهمی ٤٨ غروش و ٢٢ عیار آلتونك درهمی ٤٤ و ١٨ عیارك درهمی ٣٦ غروش وكذلك ١٢ عیار آلتونك درهمی ٢٤ غروش عد واعتبار اولنمشدر .

بو حسابه نظراً الیوم لیرای عثمانی دیدیكمز یوزلك مجیدیه آلتونلری ایكی درهم درت قیراط یعنی بر درهم اون آلتی قیراط عد اولنمسنه نظراً ١/٤ ٢ درهم وزننده اعمال اولنوب ٢٢ عیارنده اولدیغی ایچون درهمی ٤٤ غروش حسابیله ایكی درهمی ٨٨ وچاریك درهمی ١١ غروش كه جمعاً ٩٩ غروش قیمت حقیقیه‌یی حائز اولوب

بوكا برغروش دخی اجرت اعماليه وضربيه علاوه اولنه‌رق (١٠٠) غروش اولمشدر . بو حالده بدايت وضعنده اصول سكهٔ عثمانيه‌نك اعشاری اولديغی ظاهردر .

آنف البيان حسابه نظراً حد ذاتنده ١٠٠ غروش قيمتی حائز اولان برآلتون ضربخانه‌يه كوتورلسه اجرت ضربيه اوله‌رق يوزده برغروش بعدالتوقيف ٩٩ غروشه مبايعه اولنه‌جقندن ماراليبان خالص آلتونك درهمنه ويريلان ٤٨ غروش مبايعه فيأتی اولوب آلتونك درهمنك فيأت حقيقيه‌سی ٤٨,٤٨٤٨٠٠٠٠ يعنی ٤٨ غروش ١٩,٤ پاره ايدر . بزم ليرالرك مسكوكات اجنبيه ايله معادلی حساب ايتمك لازم كلديكی تقديرده بوخصوصك نظر مطالعه‌يه آلنمسی الزمدر . چونكه ممالك اجنبيه‌ده بزم آلتونلر كاچه عد اولنوب ضربخانهٔ عامره‌جه توقيف ايدلمش اولان ١ غروش اجرت ضربيه بالطبع حسابه قاتلمز .

١٢٥٩ سنه‌سندن بری ضربخانهٔ عامره‌جه مسكوكات اعمالاتی خصوصنده سهولت طريقلری بولنمش وبرطرفدن دخی معادنك اذابه‌سنده مستعمل پوته‌لرك وعيارچاشنيسنه باقلمق وپوللرك تطهير ايدلوب آغارتلمسی خصوصنده مستعمل حامضاتك فيأتلری يتمش سنه ظرفنده خيلی تنزل ايتمش اولمغله ١٣١٣ سنه‌سنده الی بيك ليرالقدن يوز بيك ليرالغه قدر اعمالاته كافی مقدارده آلتون كتورلرندن ١٠٠ غروشده ٣٠ پاره ويوز بيك ليرالقدن زياده اعمالاته كافی آلتون كتورنلرندن ١٠٠ غروشدن (١٥) پاره اجرت ضربيه آلنمسی با ارادهٔ سنيه قراركير اولمشدر . بو صوك حسابه كوره اجرت ضربيه بيكده ٣,٧٥ اولور . بو حالده ضربخانه‌يه دفعةً فراده عيارنده ٢٢٥٠٠٠ درهم و ياخود خالص اوله‌رق (٢٠٦٢٥٠) درهمدن زياده آلتون كتوريلورسه بهر درهمی ٤٨ غروش ١٢ پاره‌يه مبايعه اولنيور ديمكدر .

فرانسه ضربخانه‌سنجه بركيلوغرام خالص آلتون بدلندن ٧,٤٤ فرانق اجرت ضربيه توقيف اولنه‌رق ٣٤٣٧ فرانق اعطا اولنديغندن اجرت ضربيه بيكده ٢,١٦٥ ديمك اولور . انكلتره ضربخانه‌سنجه آلتون مسكوكات اعمالاتی ايچون اجرت ضربيه آلنمز ايسه‌ده آلتونلرهمان كاملاً انكلتره بانقه‌سی واسطه‌سيله آلنوب ويرلديكندن وبانقه‌جه آلتوندن بيكده ١,٦ قوميسيون آلنديغندن بومقدار اجرت اعماليه‌سی ديمك اولور .

فرانسه ضربخانه‌سنك وباخصوص انكلتره ضربخانه‌سنك اجرت اعماليه‌سی بزم بيكده ٣,٧٥ اجرتنه نسبتاً پك اهون اولديغی كوريليور ايسه‌ده بزده‌كی سنوی ١/٢ الی ٤ مليون ليرالق اعمالاته مقابل پاريس ضربخانه‌سنك اعمالات سنويه‌سی ١٠ الی ٢٠ ميليون ولوندره ضربخانه‌سنك ١٥ الی ٤٠ ميليون ليرالغه بالغ اولديغی دخی نظر مطالعه‌يه آلنمسی لازمدر .

بزده آلتون مسكوكات اوله‌رق ليرانك ايكی بچقی وبشی‌بربرده‌سی ونصفی وچاريكی اولمق اوزره بش نوعی موجوددر . آلتون مسكوكاتك حين ضربنده وزن وعيار نظاميسندن يالكز بيكده ايكی فضله ويا نقصانه قدر طوله‌رانس يعنی مساعدهٔ نظاميه واردر . بوصورتله علی العموم آلتون مسكوكاتك عيارلری هيچ بر وقت بيكده ٩١٨ ٢/٣ دن فضله و ٩١٤ ٢/٣ دن نقصان اوله‌مديغی كبی برليرانك وزنی دخی هيچ بروقت ٢,٢٥٤٥ درهمدن يوقاری و ٢,٢٤٥٥ درهمدن اشاغی اوله‌مز .

فرانسه‌ده عيار ايچون مساعدهٔ نظاميه بيكده بر ووزن حقنده مساعدهٔ نظاميه ١٠٠ و ٥٠ فرانقلق سكه‌لر ايچون بيكده بر و ١٠ و ٢٠ فرانقلق سكه‌لر ايچون بيكده ايكی و ٥ فرانقلق سكه‌لر ايچون بيكده اوچ اولارق قبول اولنمشدر .

دنياده‌كی بتون دولتلرك آلتون مسكوكاتی ايچون اوچ نوع عيار قبول ايدلمشدر . وهر اوچ نوعنده دخی مسكوكاتك خالص آلتوندن ماعدا محتوی اولديغی قسمی مطلقا باقردر . يعنی آلتونه باقردن بشقه برشی قارشديرلماز وبونك سببی دخی غايت يومشاق اولان خالص آلتونی براز سرتلشديرمكدن عبارتدر :

(برنجی نوع عيار) بيكده ٩١٦ ٢/٣ يعنی ١١/١٢ عياريدركه دولت عليهٔ عثمانيه‌دن ماعدا انكلتره ، پورتكيز

برەزيليا وشيلی ، قولومبيا وپرو دولتلرنجه‌ده مستعملدر . روسيه‌نك ١٨٨٦ تاريخ ميلاديسندن اولكی آلتونلری دخی بو عيارده ايدی .

(ايكنجيسی) بيكده ٨٧٥ يعنی ٧/٨ عياريدركه انجق مكسيقا دولتی ايله مصرخديويتی وفيليپين آطه‌لری مستملكه‌سنده مستعملدر

(اوچنجيسی) بيكده ٩٠٠ يعنی ٩/١٠ عياريدركه اولا فرانسه‌ده اصول اعشاری‌يه تطبيقاً وضع وقبول اولنوب بالاخره بالاده اسملری تعداد اولنانلردن غيری بالجمله دولتلر طرفندن قبول اولنمشدر .

١٨٩٢ سنه‌سندن اول آوستريا ومجارستانده متداول اولان دوقا وقره‌ميس آلتونلرينك عياری بيكده ٩٨٦ و ١٨٧٥ دن اول فلمنك دولتنك دوقا دنيلان آلتون مسكوكاتنك عياری ٩٨٣ ايدی . دها اوللری ونديك جمهوريتنده وايتاليا دوقه‌لقلرنده مستعمل آلتونلرك عياری ٩٩٣ در . بونلر غايت خالص اولوب اليوم الەكچنلری يالديزجيلقده قوللانلديغندن (يالديز آلتونی) ناميله معروفدر .

دولت عليهٔ عثمانيه‌ده ايلك دفعه اوله‌رق فاتح سلطان محمد زماننده ضرب اولنان آلتون مسكوكاتك وزن وعياری تماميله ونديك آلتونلرينك عينی اولوب بونلره ايتاليده فلورانسه‌ده ياصيلانلره مشابهتندن ويا اوستلرنده بولنان چيچك رسمنه ايتاليانجه فيلورا تعبير اولنمسندن ناشی (فيلوری) نامی ويرلمش ايدی . صكره‌لری بزم فلوريلرك هم وزننه هم عيارينه خلل كله‌رك وزنلری بردرهم بريچق قيراطدن سكز قيراطه قدر وعيارلری ٩٩٣ دن ٧٤٨ وحتی ٥٨٢ يه قدر تنزل ايتمشدر . هله سلطان محمود ثانی زماننده آلتون مسكوكاتك قاريشقلغی صوك درجه‌يه وارمش اولمغله نهايت مقاله‌نك ابتداسنده بيان اولونديغی وجهله ١٢٥٩ سنه‌سنده آلتون مسكوكات عثمانيه‌نك عياری تصحيح واصول سكه اصلاح ايديله‌رك اليوم مستعمل اولان مسكوكات وجوده كلمشدر .

سلطان محمود ثانی زماننده ودها اولكی پادشاهلر وقتنده ضرب ايدلمش اولان آلتون مسكوكاتدن ازلق زينت مقامنده اوله‌رق قادينلرجه استعمال اولنديغندن وجديد بشی بربرده وايكی بچقلق ليرالرمداليه يرينه كچوب وچاريك ليرالردن دخی يوزوك وكوپه وايكنه ياپيلوب حليات مقامنده قوللانلمغه باشلاديغندن ١٣١٤ تاريخندن اعتباراً مسكوكات متداوله‌دن بشقه قطعه‌لری دها بيوك وشكل ونقشلری دها ظريف ومطبوع اولمق اوزره بشيوز وايكی يوزاللی ، يوز ، اللی ويكرمی بش واون ايكی بچق غروشلق آلتی نوع زينت آلتونلری اعمال اولنمشدر . بونلرك عيارلری ديكر آلتونلر كبی بيكده ٩١٦ ٢/٣ ايسه‌ده وزنلری بهر ليراده برقيراط نقصاندر يعنی يوزغروشلق زينت آلتوننك وزنی ٢,١٨٧٥ درهمدر . زينت آلتونلرينك قطعه‌لری بيوك وارسام ونقوشی زياده اولمسندن ومسكوكات سائره كبی ماكينه‌ده علی التوالی ضرب اولنه‌ميوب تكرر تكرر باصيله‌رق طرطيللری بالآخره الده چكيلمسندن طولايی مصارف ضربيه‌سی بالنسبه فضله اولمسی حسبيله ليراده وزناً برقيراط نقصان اولمسی حسابيله ضربخانهٔ عامره آيروجه ٢,٧٥ غروش يعنی يوز اون پاره مستفيد اولوب برر ايكيشر برا كنده صاتلمسی ممكن اوله‌مديغندن دفعةً بشيوز ليرالق مبايعه ايدنلره برليراده يكرمی پاره بيعيه اكرام اولنديغی جهتله مسكوكات اداره‌سنك استفاده‌سی بهرليراده (٩٠) پاره اولور . پادشاه نوجاه سلطان محمد خان خامس حضرتلرينك جلوس همايونلرندن صكره اعمال اولنان زينت آلتونلری شكل وقطعه‌جه خاقان سابق زماننده ضرب اولنان زينت آلتونلرندن فرقلی ايسه عيار ، وزنلری ينه اسكيسی كبيدر .

بو زينت آلتونلری عياراً اولديغی كبی وزناً دخی مسكوك آلتونلردن فرقسز اولوبده مصارف ضربيه‌نك فضله‌لغنه قارشو بيوكاری فرضا يوزده بر وكوچكاری يوزده ايكی قدر فضله فيأتله صاتلمسی اصول اتخاذ قلنمش اولسه ايدی دها موافق اوله‌جق ايدی ايسه‌ده ١٣١٤ تاريخنده هر نصلسه وزنك نقصان اولمسی يولی طوتلمشدر .

كموش مسكوكاته كلنجه : بزم كموش مسكوكاتك عياری بيكده ٨٣٠ اولديغی بالاده ذكر اولنمش

ایدی . ممالك اجنبیه‌نك اكثرنده كموش مسكوكات ایچون بیكده ۹۰۰ و ۸۳۵ عیارلری قبول اولنمشدر .
خدیویت مصریه وحبشستانك كموش مسكوكاتی وبزم یمن ، حجاز ، بصره ولایتلرنده الیوم تداول ایدن
واوستریاده تداول ایتمدیكی حالده صورت مخصوصه‌ده اعمال واخراج اولنان ماریا ترز ریاللری تمام ۱۰
ده‌نیه‌لك یعنی ۱۰/۱۲ = ۸۳۳،۳ عیارنده‌در . یالكز انكلتره‌نك كموش مسكوكاتی ۹۲۵ عیارنده‌در .

برمجیدیه (۷،۵) درهم وزننده اولمغله بش مجیدیه ۳۷،۵ درهم وزننده و ۸۳ عیارنده اولدیغندن محتوی اولدیغی
خالص كموشك مقداری ۳۱،۱۲۵ درهمدر . اووقتلر خالص كموشك بهر درهمنك قیمت حقیقیه‌سی ۳،۲۱۲۸۵
غروش ایسه‌ده اجرت ضربیه اوله‌رق یوزده (۲،۷۲۵) ایكی غروش یكرمی طقوز پاره توقیف اولنمغله بهر
درهمنك مبایعه فیآتی (۳،۱۲۵) اوچ غروش بش پاره ایدی . اووقتدن بری وبالخصوص ۱۲۸۱ سنه‌سندن
صكره آمریقاده واوسترالیاده غایت زنكین كموش معدنلری كشف اولنمسی اوزرینه كموشك فیآتی پك زیاده
تدنی ایدوب بر درهم آلتون قرق درهم كموشه معادل كلمكله بر درهم كموش ۴۸ پاره‌یه قدر مبایعه
اولنه بیلدیكندن برمجیدیه‌نك قیمت حقیقیه‌سی (۶،۲۲۵ × ۱،۲ = ۷،۵) غروشه قدر تنزل ایتمشدر .

كموشك تنزل قیمتندن ناشی بالجمله دول اجنبیه بیوك قطعه‌ده كموش مسكوكات ضربنی منع وكوچكلرك
مقدارینی تحدید ایله یكیدن كموش سكه ضربندن فراغت ایتملری اوزرینه بزده دخی ۱۲۹۶ سنه‌سنده
بعدما قطعیاً مجیدیه ضرب اولنمامسی وخام كموشدن اصلا مسكوكات ضرب اولنمیوب اسكی وسیلیك مجیدیه‌لرك
بالاذابه اقسامه تحویلی قرار كیر اولمشدر .

اشبو ۹۶ قانونی ۱۲۵۹ اصلاح سكه قانوندن صكره مسكوكات عثمانیه حقنده اتخاذ اولنان اك مهم
مقرراتدن اولوب حكمی الآن باقیدر . قانون مذكورك احكامندن بری دخی سیم مسكوكات قیمت موضوعه‌سنك
یوزده بش تنزیل ایله مجیدیه‌نك قیمتی ۱۹ غروشه تنزیل ایدلمش اولسیدر . فقط بویله اوتوز برسنه‌دنبرو
مجیدیه ضرب اولنمدیغندن ویكی كموشدن اوفاقلق اعمال اولنمدیغندن ناشی كموش مسكوكات كثرت تداول
ایله پك زیاده سیلنوب آشنمغله ایكی اوچ سنه اول حكومت سنیه دیون عمومیه اداره‌سی وبانق عثمانی ایله بعد المذاكره
سیلیك ، دلیك ، یاماق وقریق كبی مطبوعیتنه خلل كلمش سیم مسكوكاتی اورته‌دن قالدیروب یكی مسكوكات
ایله تبدیله وبونك ایچون پیاسه‌دن چكیلوب اذابه اولنان (۱۰۰) غروش سیلیك مسكوكات یرینه
(۱۲۰) غروش قدر جدید مسكوكات ضربنه قرار ویرلمشدر . اشبو فضله ضرب اولنان یوزده یكرمی ایله
خالص كموش كاچه‌سی آشنوب سیلنكلرك عیاراً ووزناً نقصان اولان محریته علاوه اولنمقده ومتباقیسی مجدداً ضرب
اولنان یوز یكرمی غروشك مصارف اعمالیه‌سنه وولایاتدن جلب ونقل مصرفنه قارشولق اتخاذ اولنمقدر . ۱۳۲۵
سنه‌سنده ۱۱۷ بیك لیرالق و ۱۳۲۶ سنه‌سنده ۰ : بیك لیرالق قدر كموش اوفاقلق وچاریك ضرب اولنمشدر .

الحاصل ضربخانه خارجدن نه مقدار آلتون كتوریلورسه وكیم كتورورسه مبایعه‌سنه وضربنه
مأذون ایسه‌ده كموش مبایعه‌سنه وخام كموش كاچه‌سندن مسكوكات ضربنه مأذون دكلدر . یالكز
برقاچ سنه‌در سیلیكلرك وزن وعیار نقصانلرینی اكمال ایچون برنسبت معینه تحتنده خارجدن برمقدار
خالص كموش كولچه مبایعه ایدر . كموش مسكوكات ضربیاتنك قونترولی ایچون دیون عمومیه وبانق عثمانی
طرفلرندن ضربخانه‌ده برر قونترول مأموری بولندیرلمقده‌در .

مسكوكات مغشوشه — بروجه بالا بسط اولنان ۸۳۰ عیارنده كموش مسكوكاتدن ماعدا اوفاقلق
ایچون عیارلری پك اشاغی مسكوكات موجود وحالا متداول اولوب بونلره كموش مسكوكات دینلمكدن
زیاده باقر مسكوكات دینلمسی دها موافق اولوب كموشلی باقر مسكوكات دینله‌جكی یره (متالیك) دنیلمشدر .
بونلر دخی (آلتیلق) ، (نقطه‌سز بشلك) (قره بشلك واسكی متالیك) و (یكی متالیك) نامیله درت
نوع اولوب عیارلری صره‌سیله بیكده ۴۳۵ ، ۲۲۰ ، ۱۷۵ و ۱۰۰ در .

آلتیلقلر سلطان محمود ثانی زماننده آلتی غروشه تداول ایتمك اوزره ضرب اولنمشدر . نصفیه‌سی

وربعیه‌سی دخی واردر . بونلرك تركیبنده نصفه قریب مقدارده كموش بولندیغی ایچون رنكلری بیاض
اولدیغندن بیاض آلتیلق ونصفیه‌سنه وربعیه‌سنه الیوم بیاض یوزلك وبیاض اللیلك دینیلور .

۱۲۹۶ قانونیله آلتیلقلرك قیمت موضوعه‌سی آلتیده بربعی یوزده ۱۶ ۲/۳ قدر تنزیل اولنه‌رق
او وقتدنبری آلتیلقلر ۵ غروشه نصفیه‌سی ۱۰۰ پاره‌یه وربعیه‌سی ۵۰ پاره‌یه تداول ایتمكده‌در . اسكیدن
برخیلی مقدار آلتیلق پیاسه‌دن قالدیریله‌رق ارندلمش اولدیغی كبی هله بوصوك سنه‌لرده بالجمله دوائر وزنه‌لری
ومال صندقلرینه وكوپریه وبانقه‌لره ومؤسسات تجاریه ووapور وتیمور یولی قومپانیه‌لرینه كیرن آلتیلق و
اقسامنك اصلا كیرویه ویرلیوب ضربخانه‌یه كتوریله‌رك غروشی غروشنه ایكیلك وغروشلق كموش مسكوكات
ایله مبادله اولنمسی اكیداً تنبیه واخطار ایدلمش اولمغله هیچ خلقك خبری اولمقسزین پیاسه‌دن قالقمش كیبیدر .

(بشلكلر واقسامی) سلطان محمود ثانی زماننده ۱۲۴۰ تاریخنده ضربخانه صندقكاری قزاز آرتین
طرفندن یاپلمشدر . بونلرك عیاری بیكده ۲۲۰ ایكن دها زیاده كار ایتمك فكریله ایكنجی دفعه اوله‌رق
۱۲۴۷ تاریخنده ۱۷۵ عیارنده بشلكلر واقسامی متالیكلر یاصیلمش واولكیلرندن تفریق ایدلمك اوزره
قورده‌لری دوكومنك آلتنه برنقطه قونلدیغندن بونلره بین الناس (نقطه‌لی ویا قره بشلك) تعبیر اولنمشدر .

۱۲۹۶ قانونیله اشبو بشلكلرك ومتالیكلرك قیمت موضوعه‌سی یوزده ۵۰ تنزیل ایدلمشدر . یعنی
اسكی بشلكلر ۱۰۰ پاره‌یه نصفیه‌سی ۵۰ پاره‌یه اسكی متالیك غروشلر ۲۰ پاره‌یه واسكی متالیك یكرمیلكلر
واونلقلر دخی ۱۰ و ۵ پاره‌یه تنزیل ایدلمشدر .

نقطه‌لی بشلكلر چیقنجه نقطه‌سزلرده دها زیاده كموش اولدیغی وكموشك تركیبنده غایت جزئی مقدار
آلتون اثری بولندیغی او وقتلر صرافلر ومبایعه‌جیلرجه شایع اوله‌رق قسم كلیسنی طوپلیوب پیاسه‌دن قالدیرمشلردر .
نقطه‌لی بشلكلر دخی حكومتجه برخیلی مقدار طوپلادیله‌رق قطع واذابه اولنوب صاتلمشدر .

یكی متالیكلر خاقان مخلوع زماننده ضرب اولنوب كویا تركیبنده كموش بولنورسه برقیمت حقیقیه
ومالیتی حائز وآنجق او وقت سكه اطلاقنه لایق اوله‌جغی زعمیله تركیبنه یوزده ۱۰ كموش قاتیلوب ناحق
یره برچوق ضایعاته سببیت ویرلمشدر . چونكه متالیك اونلقلری تداول ایتدیرن محتوی اولدیغی ۳ پاره‌لق
كموش اولیوب بلكه اساس آلتونی آقچه‌یه اضافتله لیرانك درت یوزده بری قدر كوچك كسوراتی ارائه
ایدر برمارقه ویا بلت مقامنده اولوب اوزرنده دولتك رسمی طغراسی وتمغاسی اومارقه‌یه برتداول قیمتی
ویرمكده اولدیغی بدیهیدر .

آلتیلق وبشلك وقلپی ویكی متالیكلر بتون ممالك عثمانیه پیاسه‌سنده الیوم آنجق ۲ میلیون لیرالق قدر
بولندیغی قیودات احصائیه‌دن تخمیناً آكلاشلدیغندن و اوروپاده باقر ونیكل اوفاقلغك بهر نفوس باشنه
۲،۵ الی ۳ فرانق قدر اولمسی قواعد متخذه‌دن بولندیغندن ممالك عثمانیه‌نك ۳۰ میلیون اهالیسی ایچون
بهر نفوسه اون غروش حسابیله لااقل (۳) میلیون لیرالق اوفاقلق بولنمسی درجهٔ وجوبده كورلدیكی كبی
برلیرایه مقابل آنجق ۹۷٫۹۶ غروش متالیك آلنمسی دخی موجودك درجهٔ كافیه‌ده بولنمدیغی مؤید اولمغله
مسكوكات قومیسیونجه یكیدن برمیلیون لیرالق قدر نیكل اوفاقلقلر ضربی تحت قراره آلنه‌رق ۵ كانون ثانی
سنه ۳۲۶ تاریخندن اعتباراً ۲۰، ۱۰، ۵ پاره‌لق نیكل مسكوكات ضربنه مباشرت اولنه‌رق میدان تداوله
چیقارلمشدر . ۴ پاره‌لق نیكللر دخی ۱۳۲۸ سنه‌سی بدایتنده ضرب اولنه‌جقدر . تكمیل برمیلیونك ضربی
بالطبع اوچ درت سنه دوام ایده‌جكدر .

بعض محللرده یكیدن آلتون ویا یكیدن كموش معدنلری كشف اولنوب استخراجاتك تكثری وبعض
زمان ومكانده بوایكی معدندن برینك دیكرندن زیاده استعمال وصرف واستهلاكنه مجبوریت حاصل اولمسی حسبیله
علم اقتصادك عرض وطلب قاعدهٔ عمومیه‌سنه تبعاً آلتون ایله كموش بیننده‌كی نسبت هیچ بروقت متمادیاً ثابت
قالمیوب وقت وقت تبدل ایتدیكندن بتون مواد واشیانك تقدیر قیمتی ایچون هرایكی معدنك عین درجه‌ده

واحد قیاسی عد اولنمسی بالطبع ممکن اوله‌مز. و بو بابده قانونلر وضعیله خلق مجبور طوتیله‌مز. بو مسئله چوقدن بری انکلتره دولتنجه اکلاشیله‌رق اوراده یالکز آلتون واحد قیاسی عد اولنوب کموش مسکوکات آلتونك کسوراتی کوستریر بر مارقه کبی اعتبار اولنمشدر. بوندن طولایی انکلتره‌ده (٤٠) شیلین‌دن زیاده کیمسه کموش آقچه ایله تأدیاتده بولنه‌مز. انکلتره‌دن صکره دول سائره دخی بو اصولی قبول ایتمشلر و کموش مسکوکات ضربیاتی تعطیل ایدوب مملکتك مقدار نفوسنه کوره بر مقدار معینی تجاوز ایتمامسی و تأدیاتده کموش مسکوکاتك انجق بر مقدار معینه قدر قبولنی تحت قراره آلمشلردر. هندستان، هندچینی و چین‌ده ایسه بالعکس کموش مسکوکات اساس اتخاذ اولنوب آلتونك قیمتی اشیای سائره کبی آزالوب یوکسلور.

بزده ١٢٩٦ قانونیله یکیدن کموش مسکوکات ضربی تعطیل ایدلمسی پك اصابت اولوب عکس تقدیرده لیرا ایله مجیدیه‌نك نسبتی همان هر کون دکیشه‌رك مجیدیه‌لرك قیمتی آلتون اقچه‌یدی سکز غروشه قدر تنزل و یاخود لیرانك قیمتی کموش آقچه ایکی یوز غروشی تجاوز ایتمسی لازم کلور ایدی. ینه عین قانونله کموش مسکوکاتك قیمتی یوزده بش تنزیل ایدلمش اولمسی بر تدبیر مصیب دکلدر. چونکه خام کموش معدننك قیمتی نه نسبتده دکیشورسه کموش مسکوکاتك دخی قیمتی او نسبتده بر مقدار آرتیروب ایندیرمك لازم کلسه هر سنه حتی هر آی بو یولده حرکت ایدلك و یاخود مسکوکاتك او نسبتده خصیری چوغالدوب ازالتمق لازم کلیرکه بونك قابل اجرا اوله‌میه‌جغی و هیچ حسابه ایچندن چیقیله‌میه‌جغی آشکاردر. یکرمی اوتوز سنه‌دنبری ١٠٠ غروش آلتون آقچه‌نك تقریباً ١٠٨ غروش کموش آقچه‌یه معادل اولمسی خصوصنده کموش مسکوکاتك قیمتنك یوزده بش تنزیل ایدلمش اولمسنك تأثیری اولمامشدر. پیاسه‌نك بو نسبتده قالمسی انجق دولتك یکیدن کموش مسکوکات ضرب ایتدیرمامك خصوصنده عهدنده ثبات ایتمسندن ایلری کلمشدر. مجیدیه‌لرك قیمتی ٢٠ دن ١٩ غروشه تنزیل اولنه‌جغی یره او وقتدن بری هر سنه پیاسه‌دن بر مقدار سیلیك مجیدیه‌لری چکوب اریده‌رك بر قسمنی صاتوب بدلیله آلتون مسکوکات ضرب ایدلمسی و بر قسمنك اقسامه تحویل ایدلمسی اصول اتخاذ قلنمش اولسه ایدی و مجیدیه تأدیاتی فرضا ٣٠٠ غروشه قدر تحدید ایدلسه ایدی دها مناسب اولور ایدی.

لیرای عثمانی ١٠٠ غروش اعتبار اولندیغی حالده مجیدیه‌لره ١٩ غروش فیأت رسمیه وضع اولنمش ایسه‌ده معاملات تجاریه‌ده آلتونلر دها فضله سنه آلنوب صاتلدیغندن حکومت صندقلرینه هیچ لیرا کتورلیوب هپ مجیدیه کتورلدیکندن برچوق سنه‌لر خزینه متضرر اولمش و صرافلرك معامله‌سنه رواج ویرلمش اولمقله نهایت ١٣٢٦ سنه‌سی بدایتندن اعتباراً لیرانك ١٠٢ غروش ٢٤ پاره‌یه قبول و صرفی قرارکیر اولمشدر.

الحاصل ١٢٥٩ سنه‌سنده لیرا ١٠٠ غروش و مجیدیه ٢٠ غروش اوله‌رق وضع و قبول اولندیغی و بو صورتله بش مجیدیه بلا کسر بر لیرایه معادل اولدیغی حالده بالآخره مجیدیه‌لرك فیئات رسمیه‌سی یوزده (٥) تنزیل و لیرالرك فیئات رسمیه‌سی یوزده (٢,٦) قدر تزیید ایدلمکله ایش وضع اصلیسندن چیقارلمش و کشمکش قیود و معاملاتی موجب اولمشدر. بو قاریشقلغك اصلاحی ایچون مالیه نظارتی طرفندن درسعادتده‌کی برقاچ مهم بانقه‌لرك دیرکتورلری ایله دیون عمومیه و رژی اداره‌لرندن و دیکر بعض مؤسسات مالیه‌دن کندیلری مأمورلرندن و اصلاحات مالیه ایچون فرانسه‌دن جلب اولنان مفتش عمومی و مالیه نظارتی ارکانندن برقاچ ذات ایله مسکوکات مدیرندن مرکب بر قومیسیون تشکیل اولنه‌رق مذاکراته ابتدار اولنمشدر. اصلاح مسکوکات قومیسیونی هنوز مذاکراتی اکمال ایتمامش ایسه‌ده تصور اولنان تدابیر بر وجه آتیدر: (١) دولت بر هیئت مالیه ایله عند المذاکره بر ملیون لیرا قدر آلتونی بعض مواقع مهمه‌ده کشاد اولنه‌جق مبادله مرکزلرینه سرمایه اوله‌رق وضع ایدوب هر بش مجیدیه کتیرنه هر وقت بر لیرا و یا یوز دانه غروش ویرمك و یا بر لیرا کتورنه بش مجیدیه و یا یوز غروش ویرمك (٢) اهالیدن دولته بورجلی اولانلردن بش مجیدیه‌یی یوز غروش اوله‌رق قبول ایتمك و اهالی‌یه و یا مأمورینه مطلوبلرینی لیرا یوز غروش حسابیله آلتون اوله‌رق ویرمك (٣) اوفاقلق تأدیاتی بر حد معین ایله تحدید ایدوب مجیدیه‌لر دولتجه بلا حد قبول ایدیله‌جك ایسه‌ده هیچ بر وقت دولت

کیمسه‌یه و کرك افراد ناس کندی آره‌لرنده ٢٠٠ غروشدن زیاده مجیدیه ایله تأدیاتده بولنه‌مامق (٤) طشره‌لرده کموش مسکوکات اجنبیه تداولنی قطعیا منع ایدوب آلتون مسکوکاتك اجرت ضربیه‌سنی دخی بر از دها آزالده‌رق مملکتده متداول انکلیز و فرانسز لیرالرینی عثمانلی لیراسنه تحویله چالیشمق (٥) بتون اشیانك تقدیر قیمتی و بتون مساعینك تقدیر اجرتی ایچون هر یرده لیرانك ١٠٠ غروش و مجیدیه‌نك قیمتی ٢٠ غروش اولدیغی اعلان و اخطار اولنوب اشیا فیأتلرندن و اجرتلردن یاپیلمق ایستنلان تنزیلاتك واحد قیاسی‌یی دکیشدیره‌رك مثلا فلان نوع مالك آلیش و یریشنده لیرایی ١١٠، ١٢٥، ١٣٣ دن و یا مجیدیه‌یی فرضا ٢١,٥ دن قبول ایتمك کبی بالواسطه و یولسز صورتله اجرا اولنمیوب دائما لیرا ١٠٠ غروش و مجیدیه ٢٠ غروش اولدیغنه نظراً اشیانك فیأتی تعیین ایتمك خصوصی رسماً تحت مجبوریته آلنه‌رق بو بابده بالجمله تجارت اوطه‌لرینه و بورسه‌لره و مؤسسات مالیه و شرکتلره تنبیهات اکیده ایفا ایلمك و حتی خلاف نظام یازلمش سندات محکمه‌یه ابراز اولنورسه جزای نقدی آلمق.

قومیسیون قریباً راپورینی اعطا ایده‌جك ایسه‌ده هر طرفده مسکوکاتك بر فیأتله تداول ایده‌مامسی اسبابندن بری دخی شمدی‌یه قدر لایقیله بر تحریر اجرا اولنمدیغی جهتله مملکتمزك مقدار نفوسی کرکی کبی معلوم اولمدیغندن بالطبع انکله متناسب اولمسی لازم کلان کموش مسکوکاتك و اوفاقلغك مقداری دخی لایقیله تعیین ایدیله‌میوب بعض یرده احتیاجاتدن چوق و بعض یرده نقصان اولمقده‌در. اسباب سائره‌دن بری دخی مملکتمز خیلی واسع اولوب تیمور یوللری و شوسه‌لر بولنمدیغندن بر یردن دیکر محله مسکوکات نقلی کونلرجه مدته حتی آیلره محتاج اولوب وسائط نقلیه‌نك فقدانندن ناشی نقلیاتك پك مصرفلی و کوج اولمسیدر. استانبولدن فرضا لوندره‌یه بر لیرا اون پاره مصرفله درت بش کونده نقل اولنه‌بیلدیکی حالده بغداده، حدیده‌یه، بتلیسه ایکی غروش مصرفله بر آیده کیده‌میور.

انشاالله مملکتده تیمور یوللری و شوسه‌لر یاپیله‌رق نقلیات کسب سهولت ایدوب شهرلر بر برینه یاقلاشدقجه هر طرفده مسکوکاتجه دخی تساوی حصوله کله‌جکی شبهه‌سزدر.

یکی نیکل مسکوکاتمز

بو سنه کانون ثانیدن اعتباراً موقع تداوله چیقاریلان

لوحه : پری ژزین پر

[سالنامهٔ ثروت فنون — ایکنجی سنه]

الیوم مستعمل اولان مسکوکات عثمانیه‌نك نوع وعیاری وقیمت وثقلتلری آتیده‌کی جدولده کوسترلمشدر :

عدد	نوعی	عیاری بیکده	شمدیکی اسمی	قیمت رسمیه [illegible] غروش	قیمت رسمیه حاضره‌سی پاره	قیمت رسمیه حاضره‌سی غروش	ثقلتلری [illegible]	ثقلتلری [illegible]	ثقلتلری غرام	قطرلری میلیمتره	ثخنلری میلیمتره
۱	آلتون	۹۱٦ ۲/۳	بشی برلك لیرا	۵۰۰		۵۱۳	٤	۱۱	۳٦,۰۸۲۸	۳۵	۲,۱۸
۲	»	»	ایکی بچقلق »	۲۵۰	۲۰	۲۵٦	۱۰	۵	۱۸,۰٤۱٤	۲۷,۲۰	۱,۷٤
۳	»	»	لیرای عثمانی	۱۰۰	۲٤	۱۰۲	٤	۲	۷,۲۱۵٦	۲۲,۵	۱,۰۸
٤	»	»	یارم لیرا	۵۰	۱۲	۵۱	۲	۱	۳,٦۰۸۲	۱۸	۰,۸٦
۵	»	»	چاریك لیرا	۲۵	۲٦	۲۵	۹	۰	۱,۸۰٤۱	۱٤,۷۵	۰,٦۱
۱	کموش	۸۳۰	مجیدیه	۲۰		۱۹	۸	۷	۲٤,۰۵۵۰	۳۷	۲,۲۷
۲	»	»	یارم مجیدیه	۱۰	۲۰	۹	۱۲	۳	۱۲,۰۲۷۵	۲۱,۲۵	۲,۱٤
۳	»	»	چاریك	۵	۳۰	٤	۱٤	۱	٦,۰۱۳۸	۲٤	۱,۰٦
٤	»	»	ایکیلك	۲		۲	۱۲	۰	۲,٤۰۵۵	۱۸,۷۵	۱
۵	»	»	غروشلق	۱		۱	٦	۰	۱,۲۰۲۷	۱۵	۰,۷۵
٦	»	»	یکرمیلك	۰,۵	۲۰		۳	۰	۰,٦۰۱۳	۱۳,۷۵	۰,۵۰
۱	کموش متالیك	٤۳۵	آلتلق (متالیك بش غروش)			۵		٤	۱۲,۸۲۸	۳۷	۰,۵۰
۲	»	»	» نصفیه‌سی (بیاض یوزلك)		۲۰	۲		۲	٦,٤۱٤	۳۲	
۳	»	»	» ربعیه‌سی (بیاض الیلك)		۱۰	۱		۱	۳,۲۰۷	۲۷	
۱	»	۲۲۰ و ۱۷۵	بشلك (قره یوزلك)		۲۰	۲	۱۲	٤	۱۵,۲۳۰	۳۹	
۲	»	»	یارم بشلك (قره الیلك)		۱۰	۱	٦	۲	۷,٦۱۵	۳٤	
۳	»	»	یکرمیلك		۲		۱۵		۳,۸۰۷	۲۷	
٤	»	»	اونلق (متالیك)		۱۰		۷,۵		۱,٤۰۳	۲۱	
۵	»	»	بش پاره		۵		۳,۵		۰,۷۰۲	۱۷	
۱	یکی متالیك	۱۰۰	اونلق		۱۰		۱۰	۰	۲	۱۸,۷۵	
۲	»	»	بش پاره		۵		۵	۰	۱	۱۵	
۱	نیکل	۹۸۵	قرق پاره‌لق			۱	۱۵	۱	٦	۳۲,۵	۱,۵۱
۲	»	»	یکرمی »		۲۰		٤	۱	٤	۲۱	۱,۲٦
۳	»	»	اون »		۱۰		۳	۱	۲,٦۵	۱۸,۵	۱,۰٦
٤	»	»	بش »		۵		۸,۵		۱,۷۵	۱٦	۰,۹۵
۲۵											

الیوم متداول اولان مسکوکاتك انواعی یکرمی بشه بالغ اولدیغی بالاده‌کی جدولده کورلمکده ایسه‌ده بشی برلرده آلتونلر بین‌الناس مداله حکمنه کیروب حلیات نسوانیه‌ده استعمال اولندیغندن بعدما ضرب اولنمیوب انك یرینه زینت بشیوزلك ضربی اخیراً قرارکیر اولدیغی کبی عین سببدن ناشی ایلروده ایکی بچقلق وچاریك لیرالرك دخی ضربیاتی تعطیل ایدیله‌جکدر .

کموش یکرمیلکلر اساساً جزئی مقدارده ضرب اولندیغی کبی صکره‌لری اله کچدکجه اریدیلوب غروشلق وایکیلکه تحویل اولنمشدر .

کموش غروشلق دخی ۱۳۲۸ سنه‌سنده طوپلادلغه باشلانیله‌جق و اریدیلوب ایکیلکه تحویل اولنه‌رق بعدما ضرب اولنمیه‌جقدر .

آلتیلقلر اسکیدن خیلی طوپلادلمش اولدیغی کبی برقاچ سنه‌دن بری دها زیاده طوپلادلمغه باشلانیلوب همان کاملاً کموش ایکیلکه تحویل ایدلمشدر. بشلکلر واسکی متالیکلر دخی ایکی اوچ سنه صکره نیکل مسکوکات مقدار کفایه‌ده ضرب ایدیلوب پیاسه‌ده اوفاقلق مبذولیتی کورلدکدن صکره طوپلادلمغه باشلانیله‌جق وبوصورتله النهایه مسکوکات عثمانیه ایکی نوع آلتون، درت نوع کموش ودرت نوع نیکل که جمعاً اون نوعدن عبارت قاله‌جقدر .

اليوم زینت مقامنده قوللانیلان اسکی آلتون مسکوکات ایله
اخیراً احداث اولنان زینت آلتونلری

اسمی	ثقالتی قیراط	ثقالتی حبه	عیاری بیکده	قیمت اصلیه‌سی پاره	قیمت اصلیه‌سی غروش	قطری ملیمتره	ملاحظات
فیلوری دینلان یالدیز آلتونی	١,٥	١	٩٩٣	١٩	٥١	١٩ — ٢٧	
زنجیرلی وفندق دینلان شریفی ویا اشرفی آلتونی	١,٢٥	١	٩٧٠	٠٥	٥٠	٢١ — ٣٢	چفتلیسی دخی واردر
سلطان محمود ثانینك یکرمی بشلك دینلان عتیق رومی آلتونی	٧,٧٥	١	٩٥٦	٠٣	٦٨	٢٦	نصفیه وربعیه‌سی دخی واردر
عتیق سلطان محمود آلتونی دینلان محمود اول زرمحبوبی	١٣,٢	٠	٩٥٢	٣٠	٣٧	١٧ — ٢١	چفتلی ونصفیه‌سی دخی واردر
سلطان مصطفی ثالث زرمحبوبی	١٣	٠	٩٠٦	٠	٣٦	١٨	نصفیه‌سی دخی واردر
صندقلی وغازی دینلان خیریه آلتونی	٨,٧٥	٠	٨٧٣	١٠	٢٣	٢٠	چفتلیسی ونصفیه‌سی واردر
یکرمیلك محمودیه ودار الخلافة السنیه آلتونلری	٨	٠	٨٣٠	٠	٢٠	١٩	نصفیه وربعیه‌سی دخی واردر
عتیق عدلی ودار الخلافة علیه وسلطان مجیدك محمودیه آلتونی	٧,٧٥	٠	٨٣٠	٢٦	١٩	١٩ — ٢٠	عدلیه‌نك نصفیه‌سی دیکرلرینك نصفیه وربعیه‌سی واردر
یازیلی محمودیه دینلان جدید رومی واستانبول آلتونلری	١١,٧٥	٠	٨٠٠	٢٠	٢٨	٢٣	رومیلرك چفتلیسی استانبوللرك نصفیه وربعیه‌سی دخی واردر
جدید عدلیه آلتونلری	٧,٧٥	٠	٧٤٨	٢٧	١٧	١٩	نصفیه وربعیه‌سی دخی واردر
عتیق مصر آلتونی	١٣	٠	٦٨٧	٣٣	٢٦		
جدید مصر «	١١,٩٠	٠	٦٨٧	٢٠	٢٦		
مصر ماربوط آلتونی	٢	٠	٦٦٥	٣٨	٣		
جدید ربعیه آلتونی	٢	٠	٥٨٢	٢٠	٣		
زینت بشیوزلك	١٥	١٠	٩١٦,٦	٠	٥٠٠	٥٠ — ٤٥,٥	قطرلرك اولكی رقملری
« ایکیوز اللیلك	٧,٥	٥	«	٠	٢٥٠	٤٥ — ٤٤,٥	سلطان حمید ثانی وقتنده
« یوزلك	٣	٢	«	٠	١٠٠	٣٧ — ٣٠,٥	ضرب اولنانلره وایکنجی
« اللیلك	١,٥	١	«	٠	٥٠	٢٧ — ٢٢,٧٥	رقملری سلطان محمد
« یکرمی بشلك	٨,٧٥	٠	«	٠	٢٥	٢٢ — ١٩	خامس زماننده یاپیلانلره
« اون ایکی بچقلق	٤,٣٨	٠	«	٢٠	١٢	١٨ — ١٦	عائددر

قزاز آرتين

سلطان محمودڭ اواخر سلطنتنده ضربخانه مديرلكنده بولنوب متالكاري ياپمشدر.

١٢٤٠—١٢٥٦

مسكوكات اجنبيه — اجنبي مسكوكاتڭ تعيين قيمتي ايچون هردولتڭ انتخاب ايتمش اولديغي واحد قياسي سكه‌نڭ محتوي بولنديغي خالص آلتون نظر اعتباره آلنور. ايچنه قاتلمش اولان باقرڭ بدلي ودولت عائده‌سنجه توقيف ايدلمش اولان اجرت اعماليه قطعياً حسابه قاتلمز. اوحالده برسكه‌نڭ درهم حسابيله وزني عياريله ضرب اولنه‌رق محتوي اولديغي خالص آلتونڭ مقداري بولندقدن صكره بومقدار ٤٨,٤٨٤٨٤٨ ايله ضرب اولنه‌رق او سكه‌نڭ (ليراى عثماني ١٠٠ غروش حسابيله) غروش جنسندن (قيمت حقيقيه‌سي) بولنور. فقط مسكوكات اجنبيه عثمانلي ليراسيله مبادله اولنمق اوزره ضربخانه‌يه كتورلديكي تقديرده اوراجه قيمت حقيقيه‌سي اوزره مبايعه اولنمز. چونكه ضربخانه‌نڭ نظرنده مسكوكات اجنبيه انجق عياري معلوم كلچه‌دن عبارت اولوب بونلرڭ مقداري الّي بيڭ ليرالقدن نقصان ايسه اجرت ضربيه اوله‌رق يوزده بر والّي

دوز اوغلي آغوب چلبي

سلطان مجيدڭ بدايت سلطنتنده ضربخانه مديري اولوب شمديكي اصول سكه انڭ زماننده احداث اولنمشدر.

١٢٥٦ — ١٢٦٨

دوز اوغلي مهران بك

سلطان عزيز وقتنده ضربخانه مديري ايدي

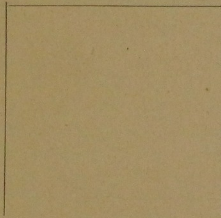
١٢٦٨—١٢٩٦

توفيق بك

١٢٩٦ — ١٣٠٠

ضربخانه ماليه نظارتنه ربط و الحاق اولندقدن صكره مدير اولمشدر.

حافظ سعيد افندي

١٣٠٠—١٣٠١ (رسمي بولنه‌مامشدر)

حاجی راشد افندی

١٣٠٤ (رسمی بولنه‌مامشدر)

سلیمان سودی افندی

١٣٠١—١٣٠٤

كامل افندی

١٣٠٤—١٣٢٠

بیك لیرالقدن فضله ویوز بیك لیرالقدن نقصان ایسه یوزده (٠,٧٥) اوتوز پاره ویوز بیك لیرالقدن فضله ایسه یوزده اون بش پاره یعنی بیكده (٣,٧٥) توقیف ایتدیكی كبی مسكوكات اجنبیه‌نك عیاری عثمانلی عیارندن بشقه ایسه آیروجه عیاردن دخی بیكده یاریم قدر تنزیلات اجرا ایدرك مبایعه ایدر. مسكوكات مذكوره خارجده افراد طرفندن دخی بالطبع ضربخانه فیئاتندن فضله‌سنه اشترا اولنمز. ایشته ضربخانه‌نك مبایعه فیئاتنه مسكوكات مذكوره‌نك (تعرفه قیمتی) تعبیر اولنور. دیكر دولتلرك ضربخانه‌لرنده انجق بر نوع تعرفه قیمتی اولدیغی حالده بزده اوچ نوع تعرفه قیمتی بولنمسی حسابات ومعاملاتی اشكال ایلدیكندن واساساً یوزده براجرت ضربیه خیلی فضله اولدیغندن اجرت ضربیه‌نك عمومیتله بیكده (٣,٧٥) شه تنزیلی دوشونلمكده‌در. خلاصهٔ كلام بردرهم خالص آلتونك قیمت حقیقیه‌سی ٤٨,٤٨٤٨ غروش اولدیغی حالده یوزبیك لیرالقدن فضله آلتونك بردرهمنك تعرفه‌قیمتی (٤٨,٣٠٣٠٣) غروش واللی‌بیكدن یوز بیك لیرالغه قدر خالص آلتونك تعرفه قیمتی (٤٨,١٢١٢) غروش واللی بیك لیرالغه قدر اولان آلتونك درهمی

حقی بك (مدیر سابق)

١٣٢٠—١٣٢٥

فرید بك (مدیر حاضر)

١٣٢٥

٤٨ غروشدر. ١٢٥٩ ده بوصوك تعرفه فیئاتی اساس اوله‌رق قبول ایدلمش اولدیغی حالده بالآخره بانقه‌لرك كتورتدكلری كلی مقدارده آلتون ضربیاتی ایچون اجرتدن تنزیلات اجرا ایدلمشدر.

بروجه بالا بیان اولنان قواعده مثال اوله‌رق انكلیز وفرانسز لیرالرینه تطبیق ایده‌لم:

انكلیز لیرالری (٧,٩٨٨٠٥) غرام وزننده اولدیغندن (بردرهم = ٣,٢٠٧٣٠٢٥ غرام حسابیله) وزنلری ٢,٤٩ ٥٣٥ درهم ایدر. عیارلری ١١/١٢ = ٠,٩١٦٦٦٦ یعنی تماميله عثمانلی لیراسی عیارینه مساوی اولدیغندن یكیدن خلیطه یاپلسنه هیچ لزوم اولیوب همان آلندیغی كبی اذابه ایدیله‌رك عثمانلی لیرالری سبیكه‌لری دوكیلور. ذاتاً ایلك دفعه آلتونه باقر قاریشدیریله‌رق خلیطه یاپیلوب دوكیلن سبیكه‌لر نسبتاً سرت اولدیغی حالده بویله ایكنجی دفعه اریدیلوب طاولنمش سبیكه‌لر دها یموشاق ومسكوكات اعمالنه دها زیاده موافق اولدیغندن انكلیز لیرالرینك عیاری بلا تنزیلات قبول اولنور.

ایعدی انكلیز لیرالرینك ٢,٤٩٠٥٣٥ درهم وزنی ١١/١٢ عیاریله ضرب اولنه‌رق مقدار خالص ٢,٢٨٢٩٩٠٤ درهم بولنور. اشبو مقدار خالص ٤٨,٤٨٤٨ ایله ضرب اولنه‌رق انكلیز لیرالرینك قیمت حقیقیه‌سی آلتون آقچه (١١٠,٦٩٠٤) غروش بولنور. ضربخانه‌یه یوز بیك لیرالقدن فضله كتوریلورسه مبایعه فیئاتی (١١٠,٢٧٥) غروش واللی بیك لیرالغه قدر علی‌العاده مبایعه قیمتی (١٠٩,٥٨٣٥) غروش اولدیغی بالحساب بولنور.

بوفیئاتلرك وزنلری تام اولان لیرالر حقنده اولدیغی وارستهٔ بیان اولوب تداول ایله سیلنوب آشنمش ووزنی اكسیلمش انكلیز لیرالرینك قیمتی بالطبع دها نقصان اولور.

عین‌وجهله لوئی ویا ناپولیون دنیلان یكرمی فرانقلق فرانسز لیرالرینك قیمتنی حساب ایتمك ایچون بونلرك وزنلری ١٠٠٠/١٥٥ = ٦,٤٥١٦١٢٩ غرام اولمغله ٢,٠١١٥٠١٠٠٧ درهم كلوب عیارلری بیكده ٩٠٠ اولمغله محتوی اولدیغی خالص آلتونك مقداری (١,٨١٠٣٥٠٩٠٦) درهم اولدیغندن قیمت حقیقیه‌سی

(٨٧,٧٧٤٥٨٩٤) غروش اولمش اولور. تعرفه فیئاتنك تعیيننه كلنجه ، فرانسز لیرالری عیارینك عثمانلی عیارینه ابلاغی ایچون هر فرانسز لیراسنه یاریم درهم قدر خالص آلتون علاوه سی و بویله جه یكیدن خلیطه یاپلمسی اقتضا ایدوب حالبوكه خالص آلتون پیاسه ده اكثریا بیكده برمقدار (پریم) فضله فیئاتله تدارك اولندیغی كبی مسكوكات مذكوره نك عیارلرینك بیكده برقدر نقصان اوله بیلمسنه دولت عائده سنجه مساعده نظامیه بولندیغندن فرانسز لیرالری كبی ٩٠٠ عیارنده اولان مسكوكات عمومیله ضربخانهٔ عامره جه عیاری بیكده یاریم نقصانیله (٨٩٩,٥) حسابیله مبایعه اولنور . الحالة هذه فرانسه ضربخانه سنجه دخی علی العموم مسكوكات اجنبیه حقنده بوقاعده مرعی الاجرادر . بوحسابجه فرانسز لیرالرنده كی خالص آلتونك مقداری (١,٨٠٩٣٤٥١٥٥٩٥) درهم عد اولنوب یوزبیك لیرالقدن زیاده برمقدار ایچون تعرفه قیمتی (٨٧,٣٩٦٩) غروش واللی بیك لیرالغه قدر علی العاده مبایعه قیمتی (٨٦,٨٤٨٦) غروش اولور .

ممالك مختلفه نك مسكوكات واحد قیاسیلرینك یكدیكریله مقایسه سی و بونلرك قیمت حقیقه لرینك یكدیكرینه تحویلی ایچون اس الاساس اتخاذ اولنه جق نقطه بر كیلوغرام (یعنی ٣١١,٧٨٢٦٥٦٣ درهم) خالص آلتونك هر مملكتك مسكوكاتیله بدلی بروجه آتی تعیین ایتمكدر :

١٥١١٦,٧٣٥	غروش
١٣٤,٤٥٤	مصر لیراسی
١٣٦,٥٦٨	استرلین انكلیز لیراسی
٣٤٤٤,٤٤٤	فرانق
٢٧٩٠	آلمانیا مارقی
٣٢٨٠	آوستریا و مجارستان قورونی
٢٤٨٠	اسوج نوروج ودانیمارقه قرونه سی
١٣٦,٦٦٦	روسیه روبله سی
٦٦٤,٦٢	آمریقا دولاری
١٦٥٣,٤٤	فلمنك فلورینی

بتون دولتلرده بزم ایكیلكلاردن بر لیرا چاریكنه قدر حائز قیمت اولان مسكوكات اجنبیه كموشدن وآندن فضله سی آلتوندن وایكیلكدن كوچك قیمتده اولانلری نیكلدن وبعضاً باقردن اعمال اولنمشدر . مناسبات بین المللده آلتون اساس اتخاذ اولنوب كموش ونیكل مسكوكاتك قیمتلری اعتباریدر . الحالة هذه هر دولتده متداول كموش مسكوكاتك قیمت حقیقه سی قیمت اعتباریه سنك پك مادوننده در. اكثر دولتلرده مسكوكات قانونلری وضع اولندیغی صره ده آلتونك كموشه نسبتی ١٤,٥ ، ١٥ ، ١٥,٥ اولمقله اول وقت كموش مسكوكاتك وزنلرنده بو نسبت كوزه دلمش ایسه ده صكره لری كموش معدنی فیأتنك تنزلندن ناشی نسبت مذكوره ٣٠ ، ٣٥ نهایت ٤٠ قه چیقمشدر . بوندن طولایی حتی اك صوك مسكوكات قانونلری وضع ایدن شیلی، روسیه و ژاپونیا دولتلرنجه ایكی معدن نفیس آره سنده قبول واتخاذ ایدلمش اولان ٢٠ ، ٢٣ $\frac{1}{4}$ و ٣١ نسبتلری دخی كیریده قالمشدر .

اسباب معروضه یه بناءً هر دولتده كموش مسكوكات برقیمت اعتباریه یی حائز واستعمالی انجق صرف اولندیغی مملكت داخلنده ایكی لیرالقدن آز اولان تأدیاته منحصر اولوب ممالك سائره ده حائز قیمت دكلدر. مع هذا مسكوكات اجنبیه نك قیمتنی تعیین ایتمك اوزره یاپیلان برجدولده كموش مسكوكات . او مملكتده

آلتونه نسبتله حائز اولدقلری قیمت اعتباریه اوزره كوستریلور. مثلا فرانسه ده برفرانقلق سكه كموشدن معمول ایسه ده بونك قیمتی یكرمی فرانقلق آلتونك یكرمیده بری اوله رق (٤,٣٨٨) غروش اعتبارنده در. بوقسه مذكور سكه نك محتوی اولدیغی ٤,١٧٥ غرام كموشك بدل الیوم (١,٦٧) غروشدر. فقط فرانسه دولتی كندینك ضرب ایتمش اولدیغی كموش فرانقلردن یكرمی دانه سنی كتیرنه هرزمان بر آلتون فرانسز لیراسی ویردیكی جهتله كموش فرانقلر ($\frac{٨٧,٧٧٤٥٩}{٢٠}$) غروش قیمتنده برر مارقه دیمك اولور .

فرانسه نك هند چینی مستملكه سنده وقتیله مكسیقانك وچینك كموش پیاسترولری كچر ایدی فرانسزلر بورایه كندی كموش بش فرانقلقلرینی ادخال ایتمك ایستمشلر ایسه ده پیاسترولرك وزنی وعیاری بش فرانقلق سكه دن دها یوكسك اولدیغندن هند چینی اهالیسی آز مقدار كموشك چوق مقدار كموشدن دها قیمتلی اولمسنه بردرلو عقل ایردیره میوب بش فرانقلری قبول ایتمامشلردی . حالبوكه بش فرانقلق سكه لر یكرمی فرانقلق آلتون سكه نك دردده بری اولمغله بوسكه دن درت دانه طوپلایان بركیمسه برفرانسز لیراسی یعنی (٥,٨) غرام خالص آلتون الده ایده بیله جكی محقق اولدیغی حالده درت دانه پیاسترویه حتی طقوز دانه پیاسترو صاحبی اولانه كیمسه بوقدر آلتون ویرمز. عین مسئله بزمده باشمزده در.

الیوم یمن وحجازده تداول ایدن آوستریانك ماریاترز ریاللری اورا اهالیسنجه بزم مجیدیه لردن دها مقبول صاییلیور . فی الواقع بو ریاللرك وزنی (٢٨,٠٧٥) غرام وعیارلری (٠,٨٣٣) اولمغله بزم مجیدیه لرك (٢٤,٠٥٥) غرام وزنندن و (٠,٨٣٠) عیارندن یوكسك ایسه ده ریاللر آوستریاده چوقدن بری موقع تداولدن قالدیرلمش اولدیغندن الیوم آلتون اوله رق قارشولغی تأمین ایدلمامش اولدیغی حالده مجیدیه لرك آلتون ایله مبادله سی تحت تأمینده در (٢٧) مجیدیه دائما (٥) آلتون عثمانلی لیراسی ایله مبادله اولنه بیلور . حالبوكه ریاللری ضرب ایدن آوستریا دولتی مسكوكات دیه قبول ایتمدیكندن ٢٧ ریالك بوكونكی قیمتی انجق (٢ لیرا ٣٦ غروش) طوتار . عربلر ریالك كموشی دها چوق اولدیغی حالده قیمتی مجیدیه دن دها اشاغی اولمسنه بردرلو عقل ایردیره میوب كندیلری آلداتیلوب مجیدیه ویریله رك اللرنده كی ریاللری آله جقلر ظن ایدیورلر. حكومت نقدر منع ایتمك ایستدی ایسه اهالی او درجه زیاده ریال الده ایتمكه خواهشكر اوله رق برچوق قاچاقچیلق ومقاتلات وسوء استعمالاته یول آچیلدیغندن نهایت حكومت سنیه ریاللرك (١٠) غروشه مال صندقلرینه قبولی ایچون برتدبیر مصیب اتخاذ ایلمشدر. بوقدر دون فیأت اوزرندن دخی ینه آوستریاده ریال ضرب واعمال ایدن فابریقه یه جزئی بر تمتع حصوله كلمكده در. فی الواقع ریاللرك محتوی اولدیغی ٧,٢٩٥ درهم خالص كموشك بوكونكی قیمتی انجق (٩) غروشدر. مع مافیه قاچاقچیلغك، وبو یوزدن آدم اولدیرلمسنك وسوء استعمالاتك اوكی آلنمسنده كی منفعت دخی البته بهر ریالده برغروشدن زیاده در .

(مسكوكات وبونلرك بین الملل مبادلاتی ایچون پولیچه حساباتی وقامبیو وآربیتراژ معاملاتی حقنده دها فضله معلومات آلمق ایستیانلر جامع الحروفك « حساب تجاری » نامنده كی اثرینه مراجعت ایلسونلر) .

مسكوكات اجنبیه حقنده تنظیم قلنان اشاغیكی جدولده هر دولتجه واحد قیاسی عد اولنان سكه نك اسمی وآلتون غروش اوله رق قیمت حقیقه سی واقسام واجزاسندن قاچ نوع سكه مضروب بولندیغی وواحد اصلینك كسری اوله رق مبالغ جزئیه ایچون ایكنجی درجه قبول اولنان واحدك اسمی كوسترلمشدر. برده بزم لیرالر درجه سنده حائز قیمت اولان آلتون مسكوكاتك وزن وعیاری وقیمت حقیقه سی دخی آیریجه كوسترلمش ایسه ده آلتون مسكوكات اجنبیه نك ممالك عثمانیه ده مبایعه تعرفه قیمتی صاتیلان مقدارك آزلغنه چوقلغنه كوره اوچ نوع اولوب نه وجهله تعیین ایدیله جكی بالاده اوزون اوزادی یه اكلادلمش اولمغله مسكوكاتك آیریجه تعرفه قیمتلرینك دخی ارائه سنه لزوم كورلمامشدر .

اسامئ دول	واحد قیاسئ مسکوکات	وزنی غرام	عیاری بیکده	قیمت حقیقیه‌سی آلتون غروش	مضروب مسکوکاتك انواعی آلتون	كموش	نیكل و باقر
انكلتره و اوسترالیا یكی زه‌لانده آفریقای جنوبی رض جدید مستملكاتی	سووه‌رن (نام دیكر) استرلین انكلیز لیراسی ١ سترلین = ٢٠ شیلین ١ شیلین = ١٢ پنی	٧,٩٨٨٠٥	٩١٦ ٢/٣	١١٠,٦٩	٥ استرلین ٢ " ١ " ١/٢ "	٥ شیلین ٤ " ٢,٥ " ٢ " ١ " ٦ پنس	٢ پنی (باقر) ١ " ١ ٢ " ١ " ١/٤ "
پرو	لیبرا = ١٠ سول ١ سول = ١٠٠ سنتاوو	٧,٩٨٨	٩١٦ ٢/٣	١١٠,٦٩	١ لیبرا ١/٢ " ١ سول	١ سول ١/٢ " ١/٥ " ١/١٠ سول = دینه رو ١/٢ دینه‌رو ٢٠ سنتاوو ١٠ " ٥ "	٢ سنتاوو (باقر) ١ " "
قولومبیا	په‌زوفورته = ١٠٠ سنتاوو لیورا = ٥ په‌زو	٧,٩٩٨	٩١٦ ٢/٣	٣٢,١٤ ١١٠,٦٩	١ لیورا ١/٢ " ١ په‌زو	١ په‌زو ١/٢ " ١/٥ په‌زو = پزه‌تا ١/٢ پزه‌تا	٥ سنتاوو (نیكل) ٢ " ١ "
پورتكیز	میلرایس = ١٠٠٠ رایس ٥ میلرایس = ١/٢ قوروئا	٨,٨٦٧٨	٩١٦ ٢/٣	٢٤,٥٧٦ ١٢٢,٨٨٢	١ قوروئا ١/٢ " ٢ میلراس ١ "	٥٠٠ رایس ٢٠٠ " ١٠٠ " ٥٠ "	١٠٠ رایس نیكل ٥٠ " " ٢٠ " " (باقر) ١٠ " " ٥ " "
بره‌زیلیا	میلرایس = ١٠٠٠ رایس ١٠ میلرایس	٨,٩٦٤٥	٩١٦ ٢/٣	١٢,٤٢٥ ١٢٤,٢٥	٢٠ میلرایس ١٠ " ٥ "	٢٠٠٠ رایس ١٠٠٠ " ٥٠٠ "	٤٠٠ رایس (نیكل) ٢٠٠ " " ١٠٠ " " ٤٠ " (باقر) ٢٠ " "
شیلی	په‌زو = ١٠٠ سنتاوو ١٠ په‌زو = ١ دوبلون	٥,٩٩١	٩١٦ ٢/٣	٨,٣٠٢ ٨٣,٠٢	٢٠ په‌زو ١٠ " ٥ "	١ په‌زو ٢٠ سنتاووس ١٠ " ٥ "	٢,٥ سنتاوو (با) ١ " ١ ٢ "
فرانسه و تونس	فرانق = ١٠٠ سانتم ٢٠ فرانق = ١ ناپولیون (فرانسز لیراسی)	٦,٤٣٦١٣	٩٠٠	٤,٣٨٨٧٢٩٥ ٨٧,٧٧٤٥٨٩	١٠٠ فرانق ٥٠ " ٢٠ " ١٠ " ٥ "	٥ فرانق ٢ " ١ " ١/٢ " ٢٠ سانتم	٢٥ سانتم (نیكل) ١٠ " (باقر) ٥ " " ٢ " "
فرانق اصولنی قبول ایدن دولتلر :							
لوكسنبورغ	فرانق = ١٠٠ سانتیم			٤,٣٨٨٧٢٩٥			
بلچیقا و قونغو	فرانق = ١٠٠ "			"			
موناقو	" = ١٠٠ "			"			
اسویچره	فرانق = ١٠٠ "			"			
اتالیا	لیره = ١٠٠ چنته‌زیمی			"			
یونانستان	دراخمی = ١٠٠ لپتا			"			
بلغارستان	له‌و = ١٠٠ استوتینكی			"			
صربستان	دینار = ١٠٠ پاره			"			
رومانیا	له‌ی = ١٠٠ بانی			"			
اسپانیا	پزه‌تا = ١٠٠ سانتیمو			"			
فنلانده دوقه‌لغی	مارققا = ١٠٠ په‌نی			"			
وه‌نه‌زوئلا	بولوار = ١٠٠ سنتاوو			"			

اسامئ دول	واحد قیاسئ مسکوکات	وزنی غرام	عیاری بیکده	قیمت حقیقیه‌سی آلتون غروش	مضروب مسکوکاتك انواعی آلتون	كموش	نیكل وباقر
آرژانتین	په‌زو = ١٠٠ سنتاوو " = ٥ فرانق ٥ په‌زو = ١ آرژانتینو	٨,٠٦٤٥	٩٠٠	٢١,٩٤٣٦٠ ١٠٩,٧١٨	٥ په‌زو ٢,٥ "	١ په‌و ٥٠ سنتاوو ٢٠ " ١٠ " ٥ "	٢٠ سنتاوو (نیكل) ١٠ " " ٥ " " ٢ " (باقر)
سان سالوادور نیقاراغوا غواته‌مالا هوندوراس اوروكوای پاراغوای	په‌زو = ١٠٠ سنتاوو		٩٠٠	٢١,٩٤٣٦			
هایتی	غورد = ١٠٠ سنتاوو		"	"			
اكواتور	سوكر = ١٠٠ "		"	"			
بولیوی	بولیویانو = ١٠٠ "		"	"			
روسیه	روبله = ١٠٠ قاپیك ٧,٥ = ١/٢ ایمپریال = ٢٠ فرانق	٦,٤٥١٦	٩٠٠	١١,٧٠٣٢٨ ٨٧,٧٧٤٥٩	٢٠ روبله ١٥ " ١٠ " ٧,٥ " ٥ "	١ روبله ٥٠ قاپیك ٢٥ " ٢٠ " ١٥ " ١٠ "	٥ قاپیك (باقر) ٢ " " ١ " " ١/٢ " "
آمریقا و قنادا كوبا پاناما سان دومنیك لیبریا	دولار = ١٠٠ سنت ٥ دولار = ١/٢ ئه‌یكل	٨,٣٥٩	٩٠٠	٢٢,٤٤٩ ١١٣,١٢٤٦	٢٠ دولار ١٠ " ٥ " ٢,٥ " ١ "	١ دولار ١/٢ " ٥ " ٢٥ سنت ١٠ سنت = دیم	٥ سنت (نیكل) ١ " (باقر)
اسوج نوروج دانیمارقه	قرونه = ١٠٠ ئوره ٢٠ قرونه	٨,٩٦١	٩٠٠	٦,٠٩٥ ١٢١,٩١٤	٢٠ قرون ١٠ " ٥ "	٢ قورونه ١ " ٥٠ ئوره ٢٠ " ١٠ "	٥ ئوره (باقر) ٢ " ١ "
آوستریا و مجارستان قره‌طاغ	قورون = ١٠٠ هللر ٢٠ قورون	٦,٧٧٥٠٦	٩٠٠	٤,٦٠٨٧٥ ٩٢,١٧٥	٢٠ قورون ١٠ "	٥ قورون ٢ " ١ "	٢٠ هللر (نیكل) ١٠ " " ٢ " (باقر)
آلمانیا	مارق = ١٠٠ فنیك ٢٠ مارق = ١ دوبل قورون	٧,٩٦٥	٩٠٠	٥,٤١٨١٨٥ ١٠٨,٣٦٣٧	٢٠ مارق ١٠ " ٥ "	٥ مارق ٢ " ١ " ١/٢ " ١ طالر = ٣ مارق	٢٥ فنیك (نیكل) ١٠ " " ٥ " " ٢ " (باقر)
فلمنك	كولده فلورین = ١٠٠ سنت ١٠ فلورین	٦,٧٢	٩٠٠	٩,١٤٢٥٥ ٩١,٤٢٥٥	١٠ فلورین	٢,٥ فلورین ١ " ١/٢ " ٢٥ سنت	٥ سنت (نیكل) ٢,٥ " (باقر) ١ " "
قوستاریقا	قولون = ١٠٠ چنته زیمو ١٠ قولون	٧,٧٨	٩٠٠	١٠٥,٨١٧	٢٠ قولون ١٠ " ٥ " ٢ "	١٠ قولون ١/٢ "	١ چنته‌زیمو (باقر)
ژاپونیا	یه‌ن = ١٠٠ سه‌ن ١٠ یه‌ن	٨,٣٣٣٣	٩٠٠	١١,٢٣٧٥ ١١٣,٢٧٥٥	٢٠ یه‌ن ١٠ " ٥ "	٢ یه‌ن ١ " ٥٠ سه‌ن ١٠ "	٥ سه‌ن (نیكل) ١ " (باقر) ١/٢ " "
ایران	قران = ٢٠ شاهی " = ١٠٠٠ دینار ٢٠ قران = ٢ تومن	٥,٧٥	٩٠٠	٣,٩١٤١ ٧٨,٢٨٣	٢ تومان ١ " ١/٢ "	٢ قران ١ " ١/٢ " ٥ شاهی	٢ شاهی (نیكل) ١ " " ٤ شاهی = ١ عباسی با ١/٦ شاهی (باقر)

اسامیٔ دول	واحد قیاسیٔ مسكوكات	وزنی غرام	عیاری بیكده	قیمت حقیقیه‌سی آلتون غروش	مضروب مسكوكاتك انواعی آلتون	كموش	نیكل و باقر
مصر	جینه = مصر لیراسی = ۱۰۰ قرش	۸.۵	۸۷۵	۱۱۲,۴۳	۱ لیرا ۵۰ قرش ۲۰ » ۱۰ » ۵ »	۲۰ قرش ۱۰ » ۵ » ۲ »	۱ قرش (نیكل) ۵ عشر القرش » ۲ » » ۱ » = میلیم ۱/۲ میلیم (باقر)
مكسیقا	پزو = ۱۰۰ سنتاوو ۵ پزو (اسكی) ۱۰ « (یكی)	۸.۴۶ ۸.۳۳۳۳	۸۷۵ ۹۰۰	یكی ۱۱.۳۷۵ ۱۱۱.۹۰ ۱۱۳.۳۷۵	۱۰ پزو ۵ »	۱ پزو ۵۰ سنتاوو ۲۰ » ۱۰ »	۵ سنتاوو (نیكل) ۲ » (باقر) ۱ » »
فیلیپین	دورو = ۱۰۰ سنتاوو دوبلون پزو (یكی)	۶.۷۶۶ ۰.۷۸۴	۸۷۵ ۹۰۰	۸۹.۰۳ ۱۱.۳۷	۴ پزو (اسكی) ۳ » » ۱ » »	۱ پزو ۵۰ سنتاوو ۲۰ » ۱۰ »	۵ سنتاوو نیكل ۱ « (باقر)
یالكز كموش مسكوكات قبول ایدن دولتلر:							
چین	تائل هایقوان (كمرك) تائل شانغهای قانتون دولاری	۲۷	۹۰۰	۱۵ ۱۳ ۲۰	۰		
هندستان موریس و زنجبار آطه‌لری و آفریقای شرقی آلمان مستملكه‌سی	روپیه = ۱۶ آننا	۱۱.۶۶۴	۹۱۶ ۲/۳	۷	۰	۱ روپیه ۱/۲ » ۱/۴ » ۱/۸ »	
هونغ قونغ و سنغاپور و بورنه‌ئو	انكلیز كموش دولاری = ۱۰۰ سنت	۲۷	۹۰۰	۱۰	۰	۱ دولار ۵۰ سنت ۲۰ » ۱۰ »	
هند چینی	فرانسز پیاستری = ۱۰۰ سنت	۲۷	۹۰۰	۱۰			
مصوع، جیبوتی، صومال، زنجبار، عربستان، مسقط	ریال دنیلان ماریاترز طالری	۲۸.۰۷۵	۸۳۳.۳	۱۰	۰		
حبشستان	طالاری	۲۸.۰۷۵	۸۳۳.۳	۱۰	۰		
سیام	تیقال	۱۵		۵	۰		
فاس	پیاسترو = ۸ اونسه شرعیه	۲۹.۱۱	۹۰۰	۱۱	۰		

مسكوكاتك حقیقی ومبایعه فیئاتلرندن بشقه برده (قامبیو فیئاتی) اولوب مملكتلرك یكدیكریله مناسبت تجاریه‌سنه وكدیكرینه قارشو آله‌جقلی ویا ویره‌جكلی اوله‌رق بقیهٔ حسابك تسویه‌سی ایچون برندن دیكرینه آلتون ارسال واخراجی لزومنه والحاصل عرض وطلب قاعدهٔ عمومیهٔ اقتصادیه‌سنه نظراً تعین ایدر كه اشبو پولیچه فیئاتی هركون بانقه‌لرجه اصحاب مراجعته بیلدیرلمكده وغزته‌لرله دخی اعلان ایدلمكده‌در.

مسكوكات مدیری

فرید

سالنامهٔ ثروت فنون

طبیبی

اختناق. — یا برمانع میخانیكی (غرق، تخنیق، صلب، كوكس دارلغی. هوا بوریلرینك تضییق) تأثیریله، یا تنفس ایدیله‌جك هوانك عدم كفایه‌سندن، یاخود قانك زهرلی بر طاقم غازلر (حمض قاربون، هوا غازی، متفسخ آبدستخانه‌لردن انتشار ایدن غازات) طرفندن تخریب ایدیلمه‌سیله تنفسك توقف ایتمه‌سی‌در.

اعراضی: یوز مورادیر، شیشر؛ كوزلر دیشاری فیرلار، آغز آچیلیر. برون قانادلری هر تنفسده آچیلیر، قاپانیر، أضجرت وحركات اختلاجیه، تبول وتغوط غیر اختیاری مشاهده اولونور.

تداویسی: همان خسته‌یی بولوندیغی یردن صاف وجریانلی برهوایه چیقارمالی. ألبسه‌سنی صویمالی؛ بوتون وجودینی آلقوللی. أسانلی مایعات ایله محیطدن مركزه دوغرو اوغمالی. تنفس صناعی یاپمالی، دیلی منتظم صورتده دیشاری چكوب ایچری ایتمه‌لی. وبو عملیه‌یی برچوق دفعه تكرار ایتمه‌لی. جكرلره، بولونورسه، «صاف مولد الحموضه» سوق ایتمه‌لی... خسته كندیسنه كلنجه صیجاق وهوادار یاتاقده یاتیرمق؛ عضویتی تنبیه ایچین تحت الجلد «أتر، قافه‌ئین، كافور یاغی» زرق ایتمك؛ داخلاً بر آز آلقول، قهوه، چای ویرمك؛ تنفسه، تكرار دورا بیلمه‌سی احتماله قارشی، دقت ایتمك لازمدر. خسته‌نك باشنك آلتنه یوكسك یاصدیق قویمالی، باجاقلرینه خردل یاقیسی یاپیشدیرمالی‌در.

آری صوقماسی. — تداویسی: پرتوسز ایله باقارق برایكنه واسطه‌سیله «ایكنه‌نك اوجی آلاودن كچیریلمش اولمق شرطدر» آرینك ایكنه‌سنی چیقارمالی بعده یاغ ایله طلا ایتمه‌لی؛ یاخود شو:

مایع آمونیاق	۱۰	غرام
كئول	۵۰	غرام
صو	۱۰۰	غرام

محلول ایله ییقامالی... صوقیلان نقطه‌یه ۱/۱۰ نسبتنده فورمول محلولی دوقوندیرمق؛ یاخود ۲,۵ غرام «قلورایدرات دوقوقائین» و ۵۰ غرام صودن مركب بر محلول درونده بر پاموق ایصلاتارق او ناحیه‌یه تطبیق ایتمك اوجاعی كسه‌ر. بو علاجلری او دقیقه‌ده تدارك ممكن اولمازسه بر صوغان ویا صارمساغی ازه‌رك اوزرینه قاپایوب بر مندیل ایله باغلامالی. فقط اوزون مدت بویله بیراقمایوب سالف الذكر ادویه‌یی تحری ایتمه‌لی.

ازالهٔ تعفن. — چماشیرلرده:

قره‌زیلول	۵	غرام
قاربونات دوسود	۵	»
عرب صابونی	۳	»
صو	۱۰۰	»

— یاخود —

لیزول	۱۰	غرام
صو	۱۰۰	»

چماشیرلری ییقادقدن صوكرا بو ایكی محلولدن بریسنه باتیرمالی؛ بعده چیقاروب صیقمالی وقورودمق ایچین كونشه سرملی.

أزیكار یاره‌لر. — خفیف یاره‌لرده بر طاقم یشیل سیاهمتراق. مدور لكه‌لر كورولور؛ دها شدتلیلرنده قانك طوپلانماسندن بر شیشكینلك، وجع ویانمه بولونور.

تداویسی:

ماء ابیض ٣٠٠ غرام
آرنیقا صبغی ٣ »

دن عبارت محلوله باطیرلمش بزلر تطبیق ایتمه‌لی. وبونی برچوق دفعه‌لر دکیشدیرمه‌لیدر. اکر بره‌یی حصوله کتیرن عاملك تأثیری پك شدتلی اولورسه درینك آلتنده‌کی أتلر ، سیکیرلر ، دامارلر ، حتی کمیکلر خراب اولاجغندن عوارض وخیمه تولد ایدر. بو احوالده همان طبیبه مراجعت ألزمدر .

اسهال. — بعض اسهاللر واردر که اونلرك دوامی عضویت ایچین برتداوی مقامنده‌در . بناءً علیه واستکله هراسهالی کسمکه تشبث ایتمه‌ملیدر . اسهال باغرصاق نزله سندن ایلری کلیورسه اولا برمسهل آلمالی [فرضا ٣٠ غرام هندیاغی] بعده قابض ویا آفیونلی برعلاج مثلا شو :

«دووه‌ر» سفوفی ١ غرام
تحت آزوتیت بزموت ٢ »
فوسفوریت کلس ٤ »

توزی ایکی پاکته تقسیم ایله برینی صباح ، برینی آقشام آلمالیدر . بو ترتیب بولونمازسه ایجه أریتلمش پرنج چورباسی ، یاخود یوغورطه آقی ایچمه‌لی . فانیلا قوشاق صارمالی . اسهال مزمن برشکلده دوام ایدییورسه سوت ، چی‌أت ایله « اوفاق پارچه‌لر حالنده یوتمق صورتیله » تغدی؛ جاذب غازات توزلر وسائر قابض علاجلر استعمال ایتمه‌لی .

اکثریا ، امزیکله بسله‌نن ، چوجوقلرده‌ده کورولن اسهالك سببی ، سودك منتظم ویریلمه‌سی ، تمیزلکه رعایت ایدیلمه‌مسیدر .

اشتهاسزلق . — برچوق خسته‌لقلرده مشهود اولور . معده‌یی آچی علاجلر « قنه‌قنه ، ترنج قابوغی ، قوازیا خلاصه‌لری » اوقلوی ادویه «بی قاربونات » ایله تداوی وأت صویی ایله تغدی ایده‌رك بنیه‌یی اصلاح وتقویه ایتملیدر . أك ایسی یمکدن یکرمی دقیقه اول درونه برقهوه قاشیغی « پپتون » ایله هر هانکی برآچی علاجدن اوچ داملا علاوه اولونمش بربارداق ایچیلی صویی ایچمکدر .

آغزی تمیز طوتمق . — بونك ایچین اولا دیشلرك خسته‌لغه دوچار اولماماسنه دقت ایتمه‌لیدر . هیچ اولمازسه کونده ایکی دفعه وبالخاصه آقشاملری دیشلری صابونله فیرچه‌لامالی (چونکه صابون أك ایی برمضاد تعفن فمی‌در) ، «بوراقس» محلولیله آغزی ییقامالیدر. أکثریتله کورولن آغز قوقوسی دیشلرك کیرلی طوتولماسندن وچورومه‌سندن ، بورون یاخود معده خسته‌لقلرندن نشأت ایدر .

تداویسی : آتیده‌کی ترتیبدن بربارداق صویه برچوربا قاشیغی قویارق هرکون غرغره ایتمه‌لی :

طفلان صویی ١٠٠ غرام
اوقالیپتوس صبغی ٥٠ »
عسلبند » ١٠٠ »
« لاباراق » صویی ٣٠ »

ومعالجهٔ آتیه‌دن‌ده (١٥٠) پاستیل یاپارق کونده (٢-٣) دانه شکر کبی ییه‌لیدر :

چکیلمش قهوه ١٥٠ غرام
دوکولمش کومور «بللوق» ١٥٠ »
آسید بوریك ٢٥ »
صولی ضمغ مقدار کافی

أکزه‌ما . — جلدده اولا قیرمزیلق ، بعده ایچلری برمایع ایله مملو اوفاق اوفاق قابارجقلر صورتنده تظاهر ایدر . بومایع مفرز بالآخره قورور ؛ یرنده برقابوق بیراقیر . صوکرا بوقابوق‌ده دوشر ؛ آلتندن یکی جلد چیقار . أکزه‌ما اکثریا داخلی خسته‌لقلرك امراض جلدیه‌سیدر .

تداویسی : اولا بنیه‌یی اصلاحه چالیشمقله برابر قوروأکزه‌ما ایسه « وازه‌لین بوریکه » سورمه‌لی. صولو أکزه‌ما ایسه مضاد تعفن برمحلول ایله ییقادقدن صوکرا جاذب مایعات ومضاد تعفن توزلر أکملی . مثلا :

نشاسته ٣٠ غرام
حمض توتیا ١٠ »
تحت آزوتیت بزموت ١٠ »
طلق ٣٠ »

اویوزلق . — جلدده ، بالخاصه کیجه‌لری تزاید ایتمك اوزره بر قاشینمه ایله وابتدا پارماق آرالرنده ، أل آیاسنده ، قول آلتلرنده ، وقادینلرده ممه ، أرککلرده اعضای تناسلیه‌ده نمایان اولان قابارجقلرله باشلار . پارماق آرالرنده برقاچ میلی‌متره طولنده واکثریا هلالی‌الشکل اینجه ایزلر کورولور. قاشینمه ایله خسته ، وجودنده برطاقم طیرناق یرلری وبونك نتیجه‌سی برطاقم اکزه‌مالر ، قان چیبانلری پیدا ایدر . اویوزلق ساری بر مرض اولدیغندن براویوزك بوتون اشیاسی خسته‌لغی نقله کافیدر . اویوزلغك أك دهشتلی واسطهٔ سرایتی ، انسانلره ایراث ایتدکلری مضرات قابل تعداد اولمایان ، سوقاق کوپکلریدر .

تداویسی : خسته‌یی برحمامه کوتورمه‌لی وعرب صابونیله کوزلجه تمیزله‌دکدن صوکره کوکورت مرهمیله بوتون وجودینی طلا ایتمه‌لی . وبوکوکورت وجودنده یکرمی درت ساعت قالدقدن صوکره بتکرار حمامده ییقانمالی . خسته‌نك تماس ایتدیکی هرشیئی دزنفکته ایتمه‌لی . قاشینمه کچمزسه عین تداوی‌یی تکرار ایتمه‌لی .

اوقسیور . — کوچوك برباغرصاق صوالجانی اولوب أك زیاده قالین باغرصاقلرده وبالخاصه قسم سفلیسیله مقعد جوارنده بولونور . کیجه‌لری خارجه چیقارق مقعدده غایت شدتلی قاشینمه وصولانمه تولید ایدر .

تداویسی : صوغوق ، یا سرکه‌لی ، ویا طوزلی بر صو ایله ، یاخود صارمساق ویاین منقوعلریله تنقیه یاپمالی . بعده انکلیز طوزیله مکرر اسهالات تولید ایتمه‌لی .

آیاق ناصیرلری . — تداویسی: عرب صابونلی وکئوللی یاقیلرله یومشاتمق ؛ بعده بر هفته مدتله آتیده‌کی ترتیبی سورمکدر .

قولودیون ٢٠ غرام
حامض صفصاف ١٠ »
» لبن ١٠ »

بر هفته صوکره آیاغی صیجاق بانیویه صوقمالی ویاواش یاواش اولا قولودیونی ، بعده ناصیری قالدیرمالی . وصوکره دار آیاق قابی اصلا کیمه‌مه‌لی .

او کسوروك . — تداویسی : او کسوروك بوغاز خسته‌لغندن ایلری کلیورسه آیاقلری خردل بانیوسنه قویمالی . وحرارتی ثابت ، ولوله‌سز بر محلده اوطورمالی . داخلاً ده معرقات (چای ، اخلامور منقوعی کبی) وقاطع سعال ادویه قوللانمالی.

اوکسوروك هوا بورولرینك بر خسته‌لغندن ایلری کلیورسه کوکس تحته‌سنك آرقه‌سنده بر وجع حس ایدیلیر . بوحالده اولا او کسوروکی کسمه‌لی ، بعده بلغم سوکدوریجی علاجلر ایچمه‌لی.

أرگنلك . — جلدك تحتنده بولونان قیل ویاغ غده‌لرینك وافرازاتنك تغیراتندن متولد اولوب مخروطی یاخود نصف کروی برشکلده قیرمزی متراق ، اوفاجق سیویلجه طرزنده تظاهر ایدر ، بعده جراحت طوپلار. أك زیاده یوزده ، کوکسده حاصل اولور .

اسبابی : مضر مواد کیمیویه ایله تهیه ایدیلن تووالت لوازمی ، وسائر مستحضرات طبیهٔ متنوعه‌نك علی‌العمیا استعمالی ، تغیرات هضمیه ، مؤثرات خارجیه‌دن حرارت هوائیه‌نك تزایدی ، مزاج لنفائی ، آفات تناسلیه وبولیه ، وقادینلرده طمث (عادت) در .

تداویسی : یمکلری ایی چکنه‌مك ، معتدل طعام ایتمك . قبضه دوچار اولمامق ، آیاقلری اوشوتمه‌مك ، وبنیه‌یی اصلاح ایتمك برتداوی عمومی اولوب موضعی تداوی ایچین‌ده صابون وکوکورتلی ادویه قوللانمق . تداوی الکتریقی‌یه مراجعت ایتمك ، معدن صولری استعمال أیله‌مكدر .

آبدستخانه‌لری تطهیر ایچین :

کوز طاشی ٥ غرام
صو ١٠٠ »

— ویا —

کیرج قایماغی ١٥ غرام
صو ١٠٠ »

— توكروك حقه‌لرینی شو : —

فه‌نوسالیل ١ غرام
صو ١٠٠ «

یاخود « آق‌سلمن » محلولی ایله بیقامالی.. بونلر بولونمادیغی تقدیرده قایناز صو درونه بیراقالی .
ساری برمرضه مبتلا خسته‌یه باقانلر ، بیقامامسی قولای اوزون کوملکلر کیمه‌لی .. ألارینی صابون وفیرچه ایله‌بیقامالی و (١/١٠٠٠) نسبتنده آق سلمن محلولی ایچنه دالدیرمالی .
مساکنده ازالهٔ تعفن ایچین : اوزون مدت هوالاندیرمالی ، کونشه معروض بیراقالی ، وهر متره مکعبی باشنه (٤٠) غرام کوکورت یاقالی . یاخود فورمول بخاری قوللانمالی یاخود ١/١٠٠٠ آق سلمن محلولی آلت مخصوصه ایله‌هرطرفه پوسکورته‌لی .

باغرصاق صولجانی . — اینجه باغرصاقلرده بولونور . بیاض ، قیرمزیمتراق ، ایکی نهایتلری باصیق ، اسطوانی الشکلدر . أك زیاده چوجوقلرده بولونور . واونلرده جملهٔ عصبیه‌نك فرط تیقظندن ناشی بر طاقم دماغ خسته‌لقلرینه مشابهت عرض ایدر . اصلاً اهمیتسز اولدیغی حالده تلاشی موجب اولور . کرك صولجانلر ، کرك یمورطه‌لری مواد غائطه‌ده مشاهده اولونور وخروجلرندن مقدم برطاقم اعراض عصبیه (اختلاج ، حالات داءالرقصیه ، عدم‌تصوت ، مختلف فلجلر وضلالات حسیه) حصوله کتیریرلر . بوخسته‌لغك سبب سرایتی چوجوغه ویریلن اطعمه وسودك ناپاك اولماسیدر .
تداویسی : ترشیح ایدلمش صولر ایچمك ، یاش باشنه برسانتی غرام اوزره « سانتونین — Santonine » استعمال ایتمك وآرقاسندن خفیف برمسهل آلمقدر .

برونشیت (هوا بورولرینك التهابی) . —
اعراضی : اولا وجودده منعج‌وقورو براوکسوروك ، بوغازده وکوکسده برپانمه حس ایدیلیر . دردبش کون صوکرا بلغم سوکر ، واون بش کونده ایی اولور .

تداویسی : یاتاقده استراحت ؛ ترلمك ؛ صیجاق وبخار ایله تنفس ؛ اوکسوروکه قارشی «طاطوله» وآفیونلی علاجلر استعمال ایتمك ؛ کوکس اوزرینه صیجاق فانیله‌لر ، حاولولر ، خردل یاقیلری قویمق ؛ هرصباح برفنجان صیجاق سوده برقهوه قاشیغی کوکورت چیچکی علاوه ایده‌رك ایچمك ایله اولور . چوجوقلرده صیجاق بانیولر لازمدر .

برون قانامه‌سی . — تداویسی : برونی صیقمق ، آلنه صوغوق بزقویمق ، برونه بوزلو ، یاخود غایت صیجاق صو چکمك کبی تدابیره توسل ایتمه‌لی . یاخود برپاموغی مولدالحموضه‌لی صویه (Eau oxygénée à 12 volumes) باتیروب برون دلیکنه طیقامالی . نزفك تکررنه میدان ویرمه‌مك ایچین برمدت سومکورمه‌مه‌لی . بوردنه برفندیق جسامتنده « وازه‌لین بوریکه » یاخود « وازه‌لین مانتوله » ادخال ایتمه‌لی . نزف غایت شدتلی ایسه برطبیب معرفتیله کلدیکی نقطه‌لری داغلاتمالی ویا برون دلیکلرینی تامپونه ایتدیرمه‌لی .

بل آغریلری . — بل آغریلری اکثریا بوبرك خسته‌لقلرندن نشأت ایدر . فقط عمود فقری خسته‌لقلرنده‌ده ، روماتیزمه ، برودت ویا فضله برسی عضلی نتیجه‌سی‌ده بل آغریسی حاصل اولابیلیر .
تداویسی : روماتیزمه وضوئوق تحت تأثیرنده حصوله کلن بل آغریلرنده بله قانك هجومنی تسهیل ایتمه‌لی . . . اعراض ظاهره‌سی وجع اولان بومرض عن‌اصل اعصاب قطنیه‌نك آجلق فریادلری اولدیغندن هجوم دم ایله اعصاب مذکوره‌نك تألمه مانع اولونور . مثلا خردل یاقیسی ، ترمه‌نتی روحنه باتیرلمش بزلر تطبیق ایتمه‌لی ، یاخود « تنتور دیپود » سورمه‌لی . بونلره‌کچمزسه ماساژ ، یاخود حجامت‌یاپدیرمالی .

بوغماجه . — خفیف نزله کبی باشلار . ١٥ — ٢٠ کون صوکرا اوکسوروکلر وقت وقت بربرینی تعقیب ایدر وهر اوکسوروك عقبنده چوجوق غایت عمیق وایصلیقلی برنفس آلیر . بواوکسوروك نوبتی بعضاً اوزون اولور ، چوجوغی اکثریا قوصدیرره

چوجوق قیزاریر ، یوزی شیشر ، کوزلری یاشاریر وقانالنیر .
تداویسی : (٠,٥٠) غرامدن (١) غرامه قدر « آنتیپیرین » ، (٠,٢٥) غرام « برومور دوپوتاسیوم » ، عورت اوتی ، قورت بوغان وسائره ویرمك ، مولدالحموضه قوقلاتمقله‌در . برده یمکلری بواوکسوروك نوبتلرندن صوکرا ویرمه‌لیدر . نوبتدن اول ییدیریلیرسه محقق چوجوق غثیان ایدر . خسته‌لق کچدکدن صوکرا تبدیل هوا ، ومقوی علاجلرله بنیه‌یی تقویه لازمدر .

بوبرك آغریلری . — ادرار بورولرینك بر طاش طرفندن تخریب ایدیله‌سیله حس ایدیلیر . بل کمیکنك طرفیندن قاصقلره ، خصیه‌لره ، کوبکه دوغرو یاییلیر .
تداویسی : یوقاریکی کبیدر .

بزلر . — وجودده بولنان لنفا عقده‌لرینك التهابلانارق شیشمه‌سیدر .
اسبابی : جلدده حاصل اولان چاتلاقلردن خارجدن کیرن میقروبلر وجوده دخول ایده‌رك أك یاقین اولان عقده‌لری شیشیریرلر . امراض دمویه (قان خسته‌لقلری) وبالخاصه (اوور) ده اسباب موجبه‌سندندر .
اعراض : عقدات بعضاً وجعسز اولور . صوکره التهابلانیر ، وبعضاً‌ده‌بریعض خراج (برنوع چیبان) لره سببیت ویریر . بوخسته‌لق أك زیاده بوینده ، چکه اطرافنده ، قولتوق آلتنده ، قاصیقده ، نفس بوروسنك اطرافنده ، وقارنده کوریلور .
تداویسی : یکی ، وجعلی ایکن عقداتی خارجاً برمحلول معقم ایله (قایناتمش صو ، یاخود ماء مقطر ویا آسیدبوریك محلولی کبی) ستر ایتمك ، وعقداتك ایچنه « اترایبودوفورمه » شرینقه ایتمك . ممکن اولدیغی قدر چابوق اوعقده‌یی یاردیرمق ، وایچینی بوشالتمق لازمدر . مزمن اولورسه بالیق یاغی ، آربه خلاصه‌لری ، ایودلی وتانلی شروبلر استعمالی .. خارجاً « تنتوردیود » طلاسی .. وجیوه‌لی یاقیلر تطبیق ایجاب ایدر . دکیز حماملری ، قابلیجه‌لر ، صاف هواده ژیمناستیق ، رادیومله تداوی فائده بخشدر .

بیتلنمه . — باشده ، کووده‌ده ، قاصیقده‌اولمق اوزره اوچ نوعی واردر .
تداویسی : استحمامدن صوکره بوتون وجودی مساوی مقدارده « هوفمان مایعی » و« مصنی قیسلول » دن مرکب محلوله باتیرلمش پاموق ایله اوغمالی .

ترله‌مه‌لر . — آیاق ترله‌مه‌سنی منع ایچین آیاغی تمیز طوتمالی . عادی صابونله قورو اولارق آیاغه دلك یاپمالی؛ یاخود ١/٢ ، ١/٤ نسبتنده فورمول محلولیله طلا ایتمه‌لی . چورابلرك ایچنه (١) غرام تانن ، (٢٠) غرام طلقدن مخلوط برتوز قویمالی . وآیاق قابلرینی دەزنفکته ایتمه‌لیدر .
أل ترله‌مه‌سنه قارشی :

بوراقس ١٥ غرام
حامض صفصاف ١٥ «
حامض بور ١٥ «
غلیسرین ، یاخود ، صولی‌کئول ٦٠ «

بوترتیبی بوش زمانلرده أللره سورمه‌لی ، بونلر بولنمازسه قولونیا ایله بیقامالی .
قولتوق ترله‌مه‌سنی ازاله ایچین جویز یاپراغی منقوعیله بیقامالی ، بعده آتیده کی توزلردن برینی أکمه‌لی :

حامض صفصاف ٣ غرام
طلق ٩٧ «

— یاخود —

تانو فوروم ١٠ غرام
طالق ٩٠ «

تصلب شرایین . — قرمزی قان‌دامارلرینك ، خاصهٔ آلستیقیه‌لرینی غائب ایتمه‌لری نتیجه‌سی ، اوفاق برسبیله چاتلامالرینی موجب اولان برخسته‌لقدر .
بومرضك سائر مزمن خسته‌لقلری تکوینده چوق تأثیری واردر .
اسبابی : هرنوع مسمم ماده (نباتی ، حیوانی) ، میقروبلر ، آلقول (سرخوشلرده) ، قورشونله

تدریجی تسمم (نقاشلرده) ، روماتیزما ، شکر خسته‌لغی وبالخاصه اختیارلق‌در .

اعراضی : عمومیتله قیرمزی قان دامارلری سرت ، معوج ، مستعد انکسار برحال آلیر . شراییك تصلب ایتدیکنی آکلامق ایچین نبض داماری پارمقله معاینه ایدیلیرسه براپ کبی سرتلك عرض ایدر . وبوخسته‌لغه مبتلا اولانلرك شاقاقلرنده‌کی دامارلر معوج ، سرت ، ودیشاری فیرلامش برحالده مشاهده ایدیلیر . تصلب أك زیاده کوچوك شریانلرده آثار تخریبه‌سنی کوسته‌ریر . بین داماری تصلب ایدرسه برهیجان ، بردنبره صیجاقدن صوئوغه چیقمق ، قبض حالنده صیقینتی ایله دفع حاجت ایتمك کبی حالاتده ، قانك هجومندن دولایی تضیق دموی‌یه مقاومت ایده‌مه‌یه‌رك ، چاتلار . قان نسج دماغه یاییلیر . وبینك اوقسمندن مرور ایدن محرك ویا حسی اعصابدن بوقان کتله‌سی ایچنده قالانلر ، وظیفهٔ تحریك وحسیتلرندن محروم قالارق ، قولده باجاقده یاخود اقسام سائرهٔ وجودده « نزول » دینیلن فلجی حاصل ایدرلر . تصلب شرایین خسته‌لغیله مریضده قلب بویور ، خفقان قلب ، خناق صدر ، عسرت تنفس ، بوبرك خسته‌لقلری ، باش دونمه‌لری ، باش آغیرلقلری ، حافظه‌ده براختلاط ، معده ، قره‌جکر ودالاقده برطاقم امراض تظاهر ایدر . الحاصل شریانلرك خسته‌لغندن تحصل ایدن آفات تکمیل اعضای خارجیه و داخلیه‌یه ، بوتون وجوده منتشر وعمومی‌در .

تداویسی : اوزون مدت « ایودور » استعمالی .. سوت ایله تغذی وتداویٔ الکتریقی‌در . معده وباغیرصاقلری تمیز طوتمق ، سبزه‌واتی چوق ، أتی آز ییمك تدابیر واقیه جمله‌سندن‌در .

تیفو . — أك زیاده پیس صولرله .. ییقانمامش صلاته ، مارول ، تره کبی سبزه‌وات ، چیلك کبی میوه واسطه‌سیله انتقال ایدر . وأك زیاده کنجلرله ضعیفلری آولار . خسته‌لق اولا خفیف بر باش آغریسی ، قیریقلق ، اشتهاسزلق ، اسهال ، برون قانامه‌سیله باشلار . حرارت یواش یواش یوکسه‌لیر . بر هفته صوکرا وجودده وبالخاصه کوکس وقارن اوزرنده اوفاق قیرمزی لکه‌لر کورولور . خسته بیهوش ، مضمحل برحالده برنوم عمیق ایچنده‌قالیر . وبو ، اوچ هفته‌دن فضله امتداد ایدر . دور نقاهتی‌ده اوزون‌در .

تداویسی : خسته‌لق بالخاصه باغیرصاقلرده اولدیغندن ، خسته‌یه قطعیاً أکمك وسائره کبی صلب اطعمه ویرمیوب سوت ، ات صویی ، یومورطه صاریسی ایله بسله‌مه‌لی . تمیز وهوادار بر اوداده یاتیرمالی .

استیلائی زمانلرده خسته‌لقدن تحفظ ایچین ایی صو ، وبولونه‌مادیغی تقدیرده ، یاترشیح ایدیلمش یاخود قایناتیلمش صولر ایچمك .. بوتون سبزواتی غایت اعتنالی ییقامق وایجه پیشیرمك وبویله‌زمانلرده مدیه ، استریدیه ییمه‌مك لازمدر .

جرحه‌لر . — وجودك برطرفنده ، هرهانکی برسببله ، وقوعه کلن جرحه‌لرده قان برشریاندن کلیورسه لعلی‌برزنکده اولورو فیشقیرمه صورتیله چیقار . بوحالده مجروحك ضیاع دمله ، دولاییسیله ، موتنه مانع اولمق ایچین قان اودامارلری باغلاملی ؛ باغلانجه‌یه قدرده‌اونقطه‌یی تضییق ایتمه‌لی . تضییق ایچین هیچ برواسطه یوقسه پارمقله باصمالی .

داغ باشنده بولونیلیورسه مسطح ایکی تخته ویا آغاج پارچه‌سی بولوب برینی قانایان عضوك اوکنه ، دیکرینی آرقه‌سنه ـ اولکنه موازی‌اولمق اوزره ـ قویارق تخته‌لرك اوجلرینی بربرینه براپ ویا مندیل ایله صیقیجه باغلاملی . بعده برطبیبه مراجعت ایتمه‌لی .

برمجروحك یاره‌سنه یاقاجق کیمسه اولا طیرناقلرینی کسمه‌لی . وبرفیرچه‌یی صابونلایوب أللرینی صیجاق صو ایله تمیزجه ییقامالی‌در .

چاتلاقلر . — أللرك چاتلامامسی ایچین هوا صوئوقکن مخرشانه دوقونمقدن اجتناب ایتمه‌لی .. ایی صابون ، بادم یاغی پوماته‌سی وألدیون استعمال ایتمه‌لی . قیشین اوشومش أللری مانغال و صوبایه بردنبره یاناشدیرمایوب تدریجاً ایصتمالی .

چوب قاچمه‌سی . — کوزه کور پارچه‌سی ، توز ، چوب وسائره قاچه‌بیلیر . بوحالده کوزك اوست قاپاغنی کنارندن طوتارق خفیفجه اوکه وآشاغی‌یه چکمه‌لی . اواثناده کوز صولانیر وتوزی دیشاری چیقاریر . قاچان توز ، یاخود چوب کوز قپاغنك ایش زارینه باتمش ایسه کوز قاپاغنك ایچنی دیشاری چویروب برپاموق اوجیله آلمالی . قولاغنه بوجك قاچان کیمسه‌یی اوبرقولاغی اوزه‌رینه یاتیرمالی و بوجك قاچان قولاغنه یاغ (زیتون یاغی ، یاخود ، صولی‌وازه‌لین) بولونمادیغی تقدیرده صودولدیرمالی ، بوصورتله حیوان هواسزلقدن ئولور . بش دقیقه صوکره بوقولاغی اوزرینه چویرمه‌لی ، بوشالتدقدن صوکره ایچنی سیلمه‌لی .

اکر حبوبات (آرپه ، داری) ، جام پارچه‌سی کبی شیلر قاچارسه‌قولاغی برطبیبه ییقاتدیرمالی . برونه وبوغازه برشی قاچدیغی تقدیرده بهمه‌حال ینه برطبیبه مراجعت ایتمه‌لی .

ییرتیجی ، سیوری برجسم یوتانلره قویومعجونلره ، خمورلو شیلر ییدیرمه‌لی ، یاخود سوت یچنه تمیز پاموق قویارق یوتدیرمالی .

بالیق قیلچیغی یوتولدیغی زمان ، یاقین برمسافه‌ده قالمش ایسه ، مخی بر « پنس » ایله یاقالامالی ، ممکن اولامیورسه قیلچیغی اورادن قورتاروب معده‌یه ایندیرمك ایچین بر ، ایکی چی یومورطه ایچیرمه‌لی .

چیچك . — غایت ساری ومستولی برمرض وخیم اولوب ظاهری ؛ وجودده قیریقلق ، تیتره‌مه ، بعده شدتلی برترفع حرارت [٤٠ ـ ٤١ درجه] ، بل آغریلری ، صایقلامه ، اختلاج ، عسرت تنفس وجلده منتشر برقیرمزیلق ایله‌در .

اولا وجودده لکه طرزنده اوفاق قیرمزی سیویلجه‌لر حاصل اولور ؛ بعده ایچریلری شفاف برمایع ایله دولار . وبومایع برهفته نهایتنه دوغرو جراحتلنه‌شیر . سیویلجه‌لر بدنك هرطرفنده یاآیری آیری ، یاخود بربرینه متصل بولونورلر . برآز زمان صوکرا أل ، یوز شیشیر .. حرارت فیرلار .. وسیویلجه‌لر پاتلایوب ایچنده‌کی جراحتلر آقار . یرلرنده اوفاق اوفاق چوقورلر ویا لکه‌لر قالیر . چیچك بوزوقلغی‌ده بوصورتله حاصل اولور .

تدابیر واقیه : بوخسته‌لغه یاقالانمامق ایچین أك ایی وأك قولای چاره‌ هرسکز اون سنه‌ده بر آشیلانمق ، وهر چیچك استیلاسنده شهرلرده تلقیح جدری‌ٔ عمومی یاپیلمق‌در . وچیچکه یاقالانانلری تجرید ایدوب کیمسه ایله اختلاط ایتدیرمه‌ملی‌در .

تداویسی : بو نسبتده «وازه‌لین ایودوفورمه» طلا اولونورسه فائده‌سی کورولور . صاف هوا ونظافت فوق‌العاده . ایلیق بانیولرده نافع‌در .

تداویسی : آتیده‌کی مرهمی چاتلاقلره سورمه‌لی :

مانتوللی پوماته	١,٥ غرام
سالول	١,٥ «
لانولین	٥٠ «
بادم یاغی	١٠ «

ممه چاتلاقلرینه یاقالانمامق ایچین هرأمزیرشدن صوکره ممه‌یی یامولدالحموضه‌لی ، یا آسید بوریکلی صو ایله ، یاخود ایجه قایناتیلدقدن صوکره ایلیقلاتیلمش عادی صو ایله ییقامالی .. بعده معقم بربز ایله ستر ایتمه‌لی . چاتلاقلر حاصل اولمش ایسه « مه‌تیلن‌ماویسی » دوقوندیرمالی ؛ یاخود جهنم طاشیله اونقطه‌لری یاقمالی .

دوداق چاتلاقلرینه آتیده‌کی ترتیبی :

قاقائو یاغی	١٠ غرام
هند «	٣ «
قاشوخلاصه‌سی Extrait de cachau	١ «

بو ، بولونمازسه « غلیسرین بوریکه » یاخود ساده غلیسرین سورمه‌لی .

مقعد چاتلاقلرینی مولدالحموضه‌لی صوایله‌ییقامالی . « بوم‌دوقوماندور Baume de commandeur » تطبیق ایتمه‌لی .. ویا « فوق‌مانغانیت پوتاس » محلولنی خفیفجه سورمه‌لی .

چوجوق امزیرمك . — نوزادك صحت وسلامت بدنیه‌سی ایچین دائما والده‌سنك أمزیرمه‌سی لازم‌در . فقط اکثر احوالده والده‌لرك صحتی اولادینی ارضاعه مانع‌در . بونك ایچین یا بر « سوت ننه » طوتولور ،

یا أمزیك واسطه‌سیله مختلف حیوانلرك سوتلری ویریلیر.

برنجی حالده : سوت ننه‌نك شرائط صحیهٔ مکمله‌یه مالکیتی الزمدر. بوکاده قناعت حاصل ایده‌بیلمك ایچین برطبیب طرفندن عریض وعمیق معاینه‌سی ایجاب ایدر. بوقسه کیف‌مایشا جلب ایدیلن برسوت ننه‌نك آغوش لاقیدیسنه یاورولرینی آتمق تدبیرسزلکنده بولونان ابوین بالآخره اظهار ندامت ایدرلر. چونکه فرنکی، ورم کبی آفات مدهشه‌نك علی الاکثر بوصورتله انتقال ایتدیکی محققدر .

ایکنجی حالده : سوتلر تعقیم ایدیلمش ، تمیز وترکیبجه انسان سودینك خواص کمیه وکیفیه‌سنه مماثل اولمالی‌در . حمار وکچی سوتلری ترکیبجه انسان سودینه قریب‌در . فقط کثرت استعمال اینك سودنده اولدیغندن بونی انسان سودیله هم - ترکیب یاپه بیلمك ایچین یاری یاری‌یه صو و برکیلو سودده «۲۵» درهم شکر علاوه ایتمه‌لی وتعقیم ایلمه‌لی‌در . سودك قونولدیغی أمزیك شیشه‌لری تمیز طوتولمالی‌در.

خراج (انسجه دروننده طوپلانان جراحت کتله‌سی) . — انواعی : خراج حار ، خراج بارد ، خراج مزمن .

خراج حار — اعراضی : اوجاع ، حرارت موضعیه‌نك تزایدی ، خفیف تیتره‌مه‌لر ونوبت ، وجودك اوقسمنه منحصر قیرمزیلق وشیشکینلك . جراحت ، خراجك آچیلماسیله خارجه آقار ؛ آچیلمازسه یا وجود طرفندن مص اولونارق برطرف اولور ، یاخود اجواف طبیعیه (باغرصاق ، پریطوان ، بلورا) دن برینه منصب اولور . بعضاده خراج نکس ایده‌رك باقی قالیر .

تداویسی : ابتدا « ایودآسه‌تون » ایله خراجك اوزه‌رینی طلا ، یاخود ایلیق ومضاد تعفن برمحلول ایله پانسمان (تیمار) ، بعده نیشتر یاخود کاویٔ بالحراره ایله فتح خراج .

خراج بارد — بو ، تدرن حاصلاتی . برمفصل متدرن تظاهراتی اولوب حرارت ونوبتی یوق ، بطی السیردر .

تداویسی : اوفاق اولورسه جراحت طوپلانان یری آچمق وایچریسنی قازیمق ؛ بویوك اولورسه محتویاتنی آلت مخصوصه ایله بوشالته‌رق درونینه « اترایپودوفورمه » شرینغه ایتمك‌در .

خراج مزمن — یا خراج حارك بطی بر شکلی اولور ، یا بعض ادویه‌نك (بعض امراضده قوللانیلان تره بانتین شرینغه‌سی کبی) تأثیریله حاصل اولور .

تداویسی : یوقاریده‌کی کبی‌در .

دکیزطوتماسی . — اعراضی هرکسجه معلوم برحال . بر خسته‌لق‌در .

تداویسی : ییمکی تدبیرلی وتدریجی ییمه‌لی . آلفوللی ، غازلی ویابوزلی مشروبات استعمال ایتمه‌لی. قالچه‌دن ممه خذاسنه قدر فانیلا قوشاق صارمالی ، وباش وجوددن دها آشاغی بروضعیتده کوکرته‌ده یاتمالی . ممکن اولدیغی قدرخیالات نوشین ایله‌مشغول اولمالی .

دولامه . — تداویسی : باشلانغیچنده‌جیوالی مرهم سورمه‌لی ، یاخود ملین ومضاد تعفن غایت صیجاق برمحلول ایله « پانسمان هومید » یاپمالی . اکر دولامه پك درینده ، ویاسطحی اولوب ده تماماً اولمش ایسه همان یاردیروب جراحتنی چیقارتمالی .

دیش سورمه‌سی . — چوجوقلرده دیش چیقاریرکن اکثریا برآغز صولاتماسی ، عسرت هضم ، قی ، اسهال ، نزلهٔ قصبیه ، اختلاجات عصبیه ، چارپینمالر وبعضاً عوارض جلدیه کورولور.

تداویسی : اساسی‌زغفران اولان دیش‌سورمه شروبلری وفوسفوریت کلس ویرمك ؛ أغدیه‌سنه ، سودینه دقت‌ایتمك ؛ دیش ، أتی‌یاراماز وبوبوزدن نوزادده آفات تسننیه کورولورسه دیش چیقاجق نقطه‌لری طبیب متخصصنه یاردیرمق لازم‌در .

روماتیزما . — حاد بر شکلده ایسه برویا برچوق مفاصل (اویناق یرلری) تحمل‌سوز صورتده صیزلار .. درجهٔ حرارت پك زیاده

یوکسه‌لیر . مریض اکشیمش ، قوقولی برتر افراز ایدر . وچابوق ضعیفلار .

تداویسی : صیزلایان‌یرلر ایچین قلوروفورملی ، آفیونلی ، سالیسیلات دومه‌تیل‌لی یاغ ؛ داخلاً ۴-۸ غرام سالیسیلات دوسود استعمال ایتمك‌در .

مزمن شکلده ایسه‌مفصللرده فضله‌برحساسیت ، برقیتیرتی موجود وآلام عصبیه . ضمور عضلات محسوس‌در .

تداویسی : داخلاً قلوی معدن صولری وایودور استعمال ایتمه‌لی ؛ فانیلا کیمه‌لی‌در . ماساژ ، الکتریق ، کوکورتلی قاپلیجه‌لر وقوم حماملرینك فائده‌سی کورولور .

سکته . — دوران دم وتنفس باقی قالمق شرطیله وظائف دماغیه‌نك معطلیته دوچار اولماسنه دینیر . بالخاصه نزف دماغ ، تلین دماغ ، احتقان دم وتسمم بولیده (ادرارك خارجه چیقامایارق وجودده طوپلانماسندن متحصل برنوع تسمم) ومختلف حالات عصبیه‌ده کورولور . سکته کلمه‌دن اول مریض کوزلرنده برقاماشمه ، قولاقلرنده بر چینلامه دویار . وبونلری متعاقب وظائف دماغیه فعالیتنی آنیاً غائب ایدر . خسته یره دوشر . برمدت بونوم عمیق ایچنده قالیر ؛ که بوده اکثریا وجودك برقسمنك فلجیله (نزول) ده نهایتلنیر .

تداویسی : خسته‌یی درحال هوادار وغایت تمیز برمحله نقل ایده‌رك آلنی اوزه‌رینه صوئوق سیرکه‌لی بزلر ، یاخود بوز قویمالی . آیاقلرینی صیجاق صویه صوقمالی . بالدیرلرینه صیجاق حاولولر صارمالی . یاخودخردال‌یاقیسی یاپیشدیرمالی . مسهل تنقیه‌لر یاپمالی . ادراری آقیتمق ایچین مثانه‌یه صوندا تطبیق ایتمه‌لی . خسته‌نك اطرافنده پك‌چوق کیمسه بولونمامالی وآراصیره یاتاقده‌کی وضعیتنی تبدیل ایتمه‌لی ... خسته یوتغه مقتدر اولویورسه سوت وأت صویی ایله ومقتدر اولمادیغی تقدیرده اطعام صناعی ایله بسله‌مه‌لی ؛ یعنی قوهٔ غدائیه‌سی زیاده اولان اغدیهٔ مایعه‌یی کافی مقدارده مقعد طریقیله ادخال ایتمه‌لی . وخارجه آقماماسی ایچین مقعدی پاموقله طیقامالی‌در .

سینکلر . — اکثر خسته‌لقلرك (صیتمه ، حمای اصفر ، ورم ، قانلی باصور ، اویقوخسته‌لغی) انسانه آشیلانماسنه سبب اولورلر . بونلردن تحفظ ایچین بولندقلری محللرده برقاچ طبق ایچنه (۱۰۰) غرام فورمول و (۹۰۰) غرام صودن مرکب محلولی قویمالی وهربکرمی‌درت ساعتده بردکیشدیرمه‌لی. یاخود سینك کاغدلری وسائر خصوصی آلتلرله اتلاف ایتمه‌لی .

بوتون اطعمه ومشروباتی قاپالی یرلرده صاقلامالی.

شکر خسته‌لغی . — بوعلته مبتلا اولانلرك ادرارنده شکر بولونور . بویله آدملر چوق ییر ، چوق ایچر ، چوق ایشر . اکثریا قرق یاشندن صوکره کورولور . وخسته‌ده برچوق چیبانلر ظهور ایدر .

تداویسی : خسته‌یه منتظم براصول تغدی تعقیب ایتدیرمه‌لی . عادی أکمك ، طاتلی ، نشاسته‌لی‌طعاملر وشکر ییدیرمه‌ملی . شکر یرینه غایت آز ورأی اطبا ایله « ساققارین » أکمك یرینه صودده پیشمش پاتاتس ، غلوتن أکمکی ، غلوتندن اعمال ایدیلمش مقارنه ویرمه‌لی . مشروبات کئولیه وخمره‌دن منع ایتمه‌لی . خسته أت (قره‌جکرمستثنی) ، یومورطه ، اجسام شحمیه ، سبزوات ، بادم ، جویز ، فندق ییه‌لی .. آز مقدارده قرمزی وایی شراب ، شکرسز قهوه وچای [ایچنه بر مقدار ساقفارین علاوه ایدیله بیلیر] ، معدن صولری ایچمه‌لی .

بونکله برابر معتدل ژیمناستیق یاپمق ، جلده دلك ایتمك ، قلوی (بی‌قاربوناتلی) بانیولره کیرمك ، فانیلا کیمك ، هیجاندن ، منبهات عصبیه‌دن اجتناب ایتمك ، افعال حیاتیه‌یی تنظیم أیله‌مك ایجاب ایدر .

شیشمانلق . — اکثریا ارثی اولوب بعض اسباب (اختیارلق ، تنبللك ، چوق اویومق ، ایلیق بانیولر یاپمق ، فضله یاغلی ییمکلر ییمك) ایله دها چابوق تظاهر ایدر .

تداویسی : اونلی ، یاغلی ، شکرلی ییمکلری قابل اولدیغی قدرآز ییه‌لی . سوده ، سبزه‌یه‌رغبت

ایتمه‌لی. معدن صولری ایچمه‌لی. تداویٔ بالماء، تبدیل هوا. ژیمناستیق، ماساژ وتداویٔ الکتریقی کبی مداواته مراجعت ایتمه‌لی.

صاچ دوکولمه‌سی. — صاچ وقیللرك عمومی ویا موضعی دوکولمه‌سی یا اختیارلقدن. یا أرکن دوغمقدن، یاخود بعض امراض حاده (تیفو، قیزیل، قیزاموق، چیچك) ویاخود بعض امراض مزمنه (شکرخسته‌لغی، ورم، قانسر «سرطان») تأثیریله وجلد مشعر آفاتی (اکزما، پیلانجق) نتیجه‌سنده حاصل اولور.

تداویسی: داخلی برخسته‌لقدن نشأت ایدیورسه بنیه‌یی تقویه ایچین آرسه‌نیقلی، فوسفاتلی ادویه استعمال ایتمه‌لی‌در. قادینلرده بوخسته‌لغی اکثریا صاچلرك یاغلی بیراقیلماسی تولید ایتدیکندن طهارت ونوواله اعتنا ایتمه‌لی.. داخلاً کینین. قافه‌ئین، کافور کبی علاجلر قوللانمالی ... وآتیده‌کی ترتیب ایله صاچلرك کوکارینی بیقامالی‌در.

(٩٠) لك کئول	٢٥٠	غرام
لاوانطه آلقولاسی	٢٥	»
اثر	٢٥	»
قلورایدرات دوپلوقارپین	٢٥ , ٠	»
مایع آمونیاق	٤	»
صو	١٠٠٠	»

صاریلق. — صفرا یولی برطاش ایله ویا بر التهابله وبعض هیجانات تحت تأثیرنده سد اولنورسه صفرا قانه کچر. جلدده، کوزآقنده، دیل آلتنده صاری برنك کورولور. بوصاریلق اولا کوزلردن باشلار. بعده بوتون وجوده یاییلیر. وعین زمانده وجودده برقاشینمه ونبضده بطائت حاصل اولور.

تداویسی: التهاب قنات صفرادن حاصل اولیورسه بالطبع التهاب معده وباغرصاقلردن سرایت ایتمش اولاجغندن مضاد تعفن معائی ومعدوی ادویه قوللانمالی ... صفرایی سوکدیرمك ایچین «قالوملی» «صفصافیت سود» استعمال ایتمك، قلوی معدن صولری وسوت ایچمك لازم در. [مرا: قره‌جکر صانجیلری]

صرعه. — بوعلت مبتلالری، اکثریتله پدرلری آلقولیك ویا عصبی مزاج اولانلردر. صرعه، نوبت طرزنده تظاهر ایدر. نوبت کله‌جك صرعه‌لی وجودنده جریان الکتریق ویا صوئوق صو بانیوسی تأثیرینی ویرن برحالت تهیجیه حس ایدر. بعده اکثریا مبهم وشدتلی برصیحه‌یی متعاقب یره دوشر. بواثناده ملکات عقلیه‌سی تماماً مفقوددر. سقوطی متعاقب مریضده براختلاج، قول وآیاقلرنده شدید بر طاقم کریلمه‌لر. بعده تیتره‌مه مشاهده ایدیلیر. وبو حالات اختلاجیه‌یی متعاقب خسته برنوم عمیقه دالار. صورولان سؤالره دوغروجواب ویره‌مز. بوحالده برساعت قدر دوامدن صوکره صرعه کچر؛ خسته یالکز خفیف برقیریقلق حس ایدر. نوبت اثناسنده خسته‌نك آغزنده قانلی کوپوکلر کورولدیکی کبی تبول وتغوط غیر اختیاری‌ده وقوع بولور.

تداویسی: نوبت اثناسنده برطرفه چارپوب مجروح اولماسی ایچین تقیداتده بولونمالی، نوبت خارجنده ابتدا (٤) غرامدن باشلامق، خسته‌ده خفیف بر «بروم» تسممی مشاهده اولونجه‌یه قدر تزیید ایدیلمك اوزره «بروم پوتاسیوم» ویرمه‌لی. وبو مقدار حد اعظمی‌یه واصل اولنجه کسمه‌یوب برسنه متمادیاً عین مقدارده «برومور ده‌پوتاسیوم» ه دوام ایتمه‌لی، سنه تمام اولنجه، هرآی بر غرام تنزیل ایتمك اوزره، ینه برومورویرمه‌لی؛ برغرامه واصل اولنجه بوس بوتون قطع ایتمه‌لی. وبوتداوی هرحالده برطبیب طرفندن اجرا ایدیلمه‌لی‌در.

برومور ایله تداوی ایدیلن خسته‌لرك یمکلری آزطوزلی اولمالی؛ غایت آز أت ییدیرمه‌لی؛ ایچکی‌یی منع ایتمه‌لی.

صیتمه. — حرارت بدنیه‌نك تزایدی ونبضك تسرعی ایله متصف؛ یاهرکون، یاکون آشیری، یاخود اوچ کونده برتکرر ایدن ونوبت صورتنده نمایان اولان برخسته‌لقدر.

صیتمه‌یه یاقالانان برکیمسه‌ده اولا بر تیتره‌مه واوشومه، بعده قورو برحرارت، آرقاسندن برترله کورولور.

تداویسی: خسته‌لغك شدتنه، یکی ویا اسکی اولدوغنه کوره ویریله‌جك «سولفات دوکینین» ك مقداری دکیشیر. یکی وخفیف صیتمه‌ده نوبتدن (٥-٦) ساعت اول (٥٠) سانتی غراملق برسولفات دوکینین کلاجی یوتدورولور. شکل وخیمنده ایسه (١) غرامدن ایجاب حالده (٢) غرامه قدر تزیید ایدیلمك اوزره تحت الجلد سولفات دوکینین شرینغه ایدیلیر. شکل مزمننده اوزون مدت [خلاصهٔ سیالهٔ قنه‌قنه- Extrait fluide de quinquina] دن صباح آقشام، برفنجان صودرونده، برقهوه قاشیغی ایچیلیر. قنه‌قنه‌لی شرابلر، آرسه‌نیقلی ادویه ومعدن صولری استعمال ایدیلیر. باطاقلق محللرده اوطورمامالی؛ مجبوریت وارسه طلوع وغروب شمس زمانلرنده سوقاغه چیقمه‌مالی، مجبوریت وارسه سیوری سینکلردن تحفظ ایچون الدیون وباشلق قوللانمالی، یتاقده جیبنلك قوللانمالی‌در.

عسرت هضم. — فضله ییمکدن، عصاره وحرکات معدویه‌نك تزاید ویا تناقصندن، اصل معده خسته‌لقلرندن، ایی چیکنه‌مه‌دن یوتمقدن، اوکنه کلن هرشیئی ییمکدن ایلری کلیر.

تداویسی: اولا اسباب موجبه‌یی تعیین وبرطرف ایتمه‌لی. حامضات معدویه‌نك تناقصندن ایسه هر ییمکدن اول آجی علاجلر ایچمه‌لی. افراط حامضدن ایسه [معده‌ده کشیمه‌سیله آکلاشیلیر] بعدالطعام فضله مقدارده بی‌قاربونات یوتمالی‌در.

معدن صولری استعمالی‌ده فائده‌لی‌در.

فتق. — قارنده‌کی اعضانك (باغرصاقلر، مثانه) جدار بطن عمقنده محفور برقنال درونه کیرمه‌سیله قاصیق جوارنده انتفاخ ایدن بر (اوور) در. فتق چوجوقلرده ولادی اولابیلدیکی کبی آغیر برشی قالدیرمق مثللو مشکل ایشلرده بعضاً کسبی ده اولور.

تداویسی: أك ایسی، بالخاصه کنجلرده عملیات جراحیه‌در. اختیار وضعیفلرله عملیاتدن قورقانلره کوزل بر «قاصیق باغی» لازمدر.

فقرالدم. — منشأ وطبیعتی مختلف اولوب قانده‌کی کریوات حمرانك تناقص ویاشکلنی تبدیل ایتمه‌سیله متصف‌در. «فقرالدم» تعبیرندن مقصد قانك مقدارجه آزلغی اولمایوب عناصر اصلیه‌سنك تغیر وتناقصیدر. شیشمان کیمسه‌لر ایچنده‌ده فقرالدم مبتلالری بولونور.

فقیرالدم اولان خسته آیاقده دورمایی سومز، یاتمق ایسته‌ر. چابوق یورولور.

فقرالدم ولادی‌ده اولور. که - اکثریا پدر والده‌لری ضعیف، متورم، فرنکیلی، آلقولیك اولان - چوجوقلرده وریاضات بدنیه‌یه رعایت ایتمه‌ین، أولرك محبوس هواسنده، قیره، سوقاغه چیقمقدن محروم بویوین کنج قیزلرده کورولور. بونلرك یوز وجلدلری صارارمش. کوز قاپاقلری شیشکن وایچریسی آغارمش‌در. قابلیت تأثریه‌لری زیاده اولدیغندن آلام عصبیه‌یه مبتلا واورکك اولورلر. اشتهالری آز. ذائقه‌لری متلون، هضملری یوق. عادتلری غیر منتظم ووجعناك یاخود مفقوددر.

تداویسی: هوادار وکونشلی محللرده قوت ویریجی علاجلر ویمکلرله بسلنمه‌لی‌در. مدت تداوی اوزونجه‌در.

قاشینمه‌لر. — قاشینمه یا بوتون وجودده منتشر اولور، که قیشین وبرده اختیارلرده کورولور.. یا موضعی اولور، که برآفت جلدیه‌یه (مثلا اویوز) مبتلا. یاخود عصبی مزاج اولانلرده بولونور.

تداویسی: سرکه‌لی، یاخود صیجاق صوایله.. پاپاتیه، توتون، عورت اوتی مطبوخلریله ییقامالی؛ پاموقله ستر ایتمه‌لی. یاخود ١/٣٠ غلیسرینله طرطریك ١/٢٠ وازه‌لین نافتوله، ١/١٠ وازه‌لین مانتوله کبی علاجلر قوللانمالی.

احوال عصبیه‌دن نشأت ایدیورسه تداویٔ الکتریقی یاپدیرمالی. توتون، مشروبات کئولیه، قهوه وچای ایچمکدن.. آو أتلری، قونسروه‌لر، بقاللرده اسکیمش پینیر وسائره، مدیه، استاقوز، دکز بالیقلری، طوماتس، لحنه، کراز ییمکدن مجانبت ایتمه‌لی.

قانلی باصور. — حاد ومزمن، بلدی وبعضاً مستولی شکللرده کورولور. قالین باغرصاقلرك

وبالخاصه اقسام سفلیه‌سنك التها بلا عاسندن متحصل بر مرض‌در .

اعراضی : شدتلی قارن آغریلری .. کوپوکلی وبعضاً قانلی وبالاخره متعفن بر حال آلان مواد غائطه‌در . خسته کونده پك چوق کره بوروتی ایله آبدستخانه‌یه کیتدیکی حالده دفع طبیعی ، بر توکوروك حمنی بولامایاجق قدر ، آز اولور .

تداویسی : اولا برمسهل ایچمك . بعده کونده (٥٠) سانتی‌غرامدن باشلامق . بومقداری‌ده ایکی اوچ دفعه‌ده آلمق وتدریجاً مقدارینی تزیید ایتمك شرطیله « ایپه‌قا » استعمال ایتمکدر .

اولا ساده سوت ایله تغذی ایتمه‌لی ؛ بعده سهل‌الهضم اطعمۀ مایعه‌یه باشلامالی .

مرضك سرایتنه مانع اولمق ایچین خسته‌نك بولوندوغی یری . استعمال ایتدیکی اشیایی ، چماشیرلرینی ، وکیردیکی آبدستخانه‌یی دزنفکته ایتمك ایجاب ایدر . [مرا : « ازالۀ تعفن »]

قان چیبانی . — اعراضی : جلدده‌وجعنالك ، سیوری ونوبو قرمزی رنکده برسرتلك ایله‌تظاهر ایدن بوچیبانلر کیت کیده بویور ؛ برنخود، برکیراز شکل وحجمنی آلیر . بعده‌اوجی بیاضلانیر ؛ جراحت طوپلار . وتشکلندن ٨ــ١٠ کون صوکره پاتلار ؛ ایچنده‌کی جراحت دیشاری چیقار .

تداویسی : بوچیبان ساری اولدیغندن جراحتك اطرافه سورولمه‌سنه دقت ایتمه‌لی .. عین زمانده مریضك بنیه‌سنی وبالخاصه جهاز هضمیسنی تمیز طوتمالی‌در . تداویٔ موضعی ایچین : آسید بوریك محلولنه باتیرلمش مصفی برغازی چیبانك اوستنه وضع ایده‌رك تافتاغومه ایله اورتمه‌لی .. بونك اوزرینه‌ده برقات پاموق قویوب بر صارغی ایله صارمالی . وبو « تیمار راطب » هر کون تکرار ایدیلمه‌لی . چیبان آچیلنجه ایچنده‌کی اوزی خارجه چیقارتمالی ؛ چیبانك فتحه‌سنه غایت تمیز وقورو برغاز مصفی ، وبونك اوزه‌رینه برپارچه پاموق قویوب صارغی ایله صارمالی .

قان توکورمك . — ابتدا قانك آغز، برون،

معده ، آق جکر کبی اعضانك هانکیسندن کلدیکنی تعیین ایتمه‌لی‌در . آق جکرلردن کلن قانلر توکوروکله ایچه قاریشمش وقیرمزی‌در . اکر قان جکرده اوزون مدت قالمش ایسه سیاه‌ده اولابیلیر .

تداویسی : استراحت وسکونت لازم‌اولدیغندن خسته‌یی آرقه‌سی اوستی یاتیرمه‌لی (باش برآز مترفع اولمق اوزره) ؛ بوزلو مشروبات وسوت‌ایچیرمه‌لی ؛ بوز أمدیرمه‌لی ؛ کوکسی اوزه‌رینه قورو بوینوز وخردل تطبیق ایتمه‌لی ؛ کیلمزسه قوللری‌وباجاقلری نهایتلرنده باغلامالی . داخلاً : « ایپه‌قا » یاخود تحت‌الجلد (١) غرام (أرغوتین) ویا (١٠٠,٠) غرام « آدره نالین » شرینغه ایتمه‌لی .

قارن شیشمه‌سی . — معده وباغرصاقلرك تراکم غازات ایله شیشمه‌سی ؛ عسرت هضمده ، بعض امراض عصبیه‌ده . باغرصاق وباغرصاق زاری خسته‌لقلرنده کورولور .

تداویسی : اولا سببنی تعیین وازاله‌یه‌چالیشمالی . وبرطرفدن « شاربون دوبللوق » کبی جاذب غازات توزلر ایله « آناصون . أتر ، جوزمقی » ومعدن صولری قوللانمالی ... قارنی صاغدن‌خفیفجه‌اوغمق ، صیجاق حاولولر صارمق . حقنه یاپمق فائده‌لیدر .

قارن آغریلری . — باغرصاقلرده برطاقم غازلرك حبس اولوب قالماسندن ، یاخود ترکیبلری بوزوق بعض اطعمه‌نك باغرصاقلری تحریش ایتمه‌سندن ایلری کلیر .

تداویسی : [صیجاق منقوعلر، چای ، آناصون ، ملیسا کبی] وبرباداق صو درونه (٦ــ٢٠) داملا « لاودانوم » علاوه ایده‌رك ایچمه‌لی . یاخود صیجاق تنقیه‌لر یاپمالی . قارن اوزه‌رینه صیجاق حاولولر قویمالی .

نوزاد ، اوجاغنی حیزلی باغیرماسی . باجاقلرینی قارننه دوغرو بوکه‌سیله اظهار وکندینی زورلامه نتیجه‌سنده برمقدار غاز مقعددن خارجه چیقارسه برآز راحت ایدر .

تداویسی : بوأثناده قارن اوزه‌رینه صیجاق حاولو ولاپه‌لر قویمالی . نشاسته‌لی تنقیه‌لر یاپمالی .

چوجوغه ویریلن سودك ، أمزیك وشیشه‌لرینك صوك درجه تمیز اولماسنه دقت ایتمه‌لی . أمزیرمه‌یی آزالتمالی . اوبله‌هر باغیریشده ممه‌یی آغزینه طیقمامالی .

قبض . — قبض اوزون مدت دوام ایدرسه قارن شیشر . مقعدده بر آغرلق ، وجهده برقیرمزیلق ، باش آغریلری ، ذکاده برسونوکلك حاصل اولور . وخارجه چیقامایان برطاقم مواد مسممه بالمجبوریه داخل عضویت‌اولورلر ، که بوصورتله قبض برتسممده تولید ایده‌بیلیر .

تدابیری : معین زمانلرده ، احتیاج حس ایدلمسین ایدیلمه‌سین ، آبدستخانه‌یه کیتمه‌لی ؛ داها دوغروسی باغرصاقلری اووجه ایله آلیشدیرمالی . صباحلری برباداق صو ، یاخود سوتلی قهوه ایچمه‌لی . آز أت ، زیاده سبزوات ومیوه ، باخصوص آچ قارننه پورتقال ، اوزوم یمه‌لی . ژیمناستیق یاپه‌لی . اکر بوکبی تدابیر صحیه ایله دفع ایدیله‌مزسه اووقت هند یاغی ، انکلیز توزی کبی علاجلره ، غلیسرینلی شافلره ، تنقیه‌لره مراجعت ایتمه‌لی .

قره‌جکر صانجیلوی . — قره جکر صفرا یاپار ، وبوصفرا اطعمه‌یی هضم ایتدیرمك ایچین خصوصی برمجرا ایله باغرصاغه دوکولور . اکر قره‌جکرده طاش حاصل اولارق بوبوللری طیقارسه صفرا آقامایاجغندن بروجع تولید ایدر . بوآغری صاغ بوکورده فضله اولور ، بعدالطعام ایکی اوچ ساعت صوکرا ابتدا ایدوب دائما صاغ اوموزه دوغرو انتشار ایدر . اکثریتله خسته‌ده برصاریلق مشاهده اولونور .

تداویسی : چوق شدتلی ایسه خسته‌یی غایت صیجاق بربانیو ایچنه قویمالی ؛ یاخود « مورفین » شرینغه ایتمه‌لی . صباحلری آچ قارننه (٤٠ — ٥٠) غرام قدر طاتلی بادم یاغی ، یاخود تازه وخاص زیتون یاغی ایچمه‌لی . أتر ، تره‌بانتین اینجولری ، معدن صولری قوللانمالی .

قوله‌را . — انتانی ، مستولی ، حتی بعض بلادده وبالخاصه هندستانده بلدی برشکل آلمش برمرض مدهش‌در . منشأ اصلیسی هندستان اولوب اورادن ــ باخصوص حج موسمنده مکه طریقیله ــ ممالك سائره‌یه انتشار ایدر . وبعضاًده‌بوتون اوروپایی دولاشارق تلفات کلیه‌یی موجب اولور .

اعراضی : آلمان مشاهیر اطباسندن پروفسور (قوخ) طرفندن کشف ایدیلوب « باسیل ویرکول دوقوخ » دینیلن عامل مرض (،) شکلنده بر میقروب‌در . مرض ، بومیقروبك وجوده دخولندن اوچ درت کون صوکره صفرالی . مصل‌لی [قانك مایع قسمی] شدید بر اسهال ایله باشلار . [مواد غائطه مایع ، آز قوقولی ، رنکسز . بعضاً اسمرعسی اولوب‌اوفاق‌صلب ، پرنج شکلنده ماده‌لری‌حاوی‌در .] بعده بونی قی ، تیتره‌مه‌لر ، شدتلی برصوسزلق تعقب ایدر . آل وآیاقلر بوز کبی صوئور . کوزلر چوقوره باتار ، برون سیوریلیر ، قارن چوقورلاشیر . جلد بوروشور ، وسس قیصیلیر . ایکی ساعتدن اوتوز ساعته قدر امتداد ایدر . واکثریا بومدت ظرفنده خسته‌یی کوتورور . بوخسته‌نك دورۀ نقاهتی پك اوزون اولوب معافیتی‌یوقدر . یعنی برکره‌قورتولان بر دها طوتولابیلیر .

تداویسی : اولا قوله‌رایه قارشی اتخاذی لازم کلن تدابیر واقیۀ عمومیه : کیلرك ، بولجیلرك و اشیانك دزنفکسیونی . أولرده آبدستخانه ولغملرك تطهیری و (١٠٠) غرام صوده (٥٠) غرام کوز طاشی أریدیله‌رك حاصل‌اولان محلول ایله دزنفکته ایدیلمه‌سی ... تدابیر واقیۀ شخصیه : صولری تصفیه ایتمه‌لی [یا قایناتمقله ، یا برلیتره صویه « ١٥ــ٢٠ » غرام شاب علاوه‌سیله] ، حامضات ایله أکشیلتمه‌لی . [برلیتره صویه « ٠,٨٠ » غرام حامض لیمون ، حامض طرطر ویا حامض قلورما] توالت ایچین قایناتمش صو ، آغز ایچین حامضلی صو قوللانمالی . هریمکدن اول أللری صابون ایله ییقامالی . یوك قوشاق صارمالی . اسهاله قارشی ... نسبتنده « حامض لبن » لیموناطه‌سی ، قیلره قارشی بوز ، غازلی مشروبات ، الکسیر پاراغوریك استعمال ایتمه‌لی . خسته‌یی ایصتمه‌لی [یا قهوه ، چای کبی مشروبات حاره ایله ، یا وجودی قوتلی اوغمه‌لرله] خسته‌نك بوتون ألبسه واشیاسنی تطهیر وتعقیم ایتمه‌لی .

قوم خسته‌لقلری . — بعضاً بوبرکارده ، مثانه (سیدیك طورباسی) ده غایت اوفاق قوم دانه‌سندن بویوك برعورطه [١] قدر کسب جسامت ایدن طاشلر حاصل اولور. طاش بوبرکارده ایسه مریضك ادراری قانلی ویا قوملی اولور؛ بلدن قاصیقلره وکوبکه دوغرو منتشر بروجع دویولور . طاش مثانه‌یه اینمش ایسه صیق صیق برحس تبول .. واثنای تبولده ادراك انقطاعی کبی حالات.. واوشوتمه‌یی، یاخود صارصیلمه‌یی (مثلا آرابه‌دن) متعاقب کلن ادرارده قان مشاهده اولونور .

تداویسی : نوبت زمانلری اوجاعی قطع ایچین أك ایسی خسته‌یی صیجاق بربانیو ایچنه صوقمالی .. یاخود مورفین شرینغه‌سی یاپمالی . تداوی اصلی « نفریس » کبکی کبی‌در .

قیریقلر . — اکثریا مرتفع برمحلدن دوشمه ، وجوده‌اینه‌ن برضربه تأثیریله یاخود شهرمزده هردم وقوع اولان آرابه وترامووای قضالری نتیجه‌سنده أکثریا قول وباجاق کمیکلری قیریلیر .

اعراضی: قیریلان نقطه‌ده شدتلی بروجع باشلار. او قول ویاباجاق تبدیل شکل وضعیت ایده‌رك حرکات اصلیه‌سنی اجرا ایده‌مز : غیر طبیعی برصورتده اوینار . وبواثناده قیریلان کمیك ایکی اوجینك بربرینه سورتولمه‌سندن متحصل برقیتیرتی ایشیدیلیر. بعده اوراسی شیشر وقان طوپلانیر .

تداویسی : قضایی متعاقب دقیقه فوت ایتمکسزین همان طبیب متخصصنه مراجعت الزم در . حیفا که بزم لاقید وجاهل عوام ، چیقیقجی واوفوروکجی مقوله‌سنه قوشویور ؛ بونلرده یا قضازده‌یی سقط براقیورلر . یاخود سائقهٔ جهالتله حیاتنه خاتمه چکیورلر .

قیزاموق . — چوجوقلرده کوز صولانماسی وقاماشماسی ، برون نزله‌سی وقانامه‌سیله بدء ایدوب درینك قیرمزیلغی - اولا یوزه بعده وجوده یاییلمق اوزره - برقاچ کون صوکره کورولور . ٧-٨ کون کچنجه حلد دوکولور . قیزاموق ساری ، انتانی وبعضاً مستولی برخسته‌لق اولدیغندن چوجوقلره یا بربرندن ، یاهوا واسطه‌سیله کچر . واك زیاده برنجی دورده یعنی نزله زماننده ، ساری‌در .

تداویسی : چوجوغی هوادار براوداده یالکز یاتیرمالی . بول وترلتیجی مشروبات ویرمه‌لی . صیق صیق آغز وبرونی کوزلجه تمیزله‌ملی . أشیاسنی دەزنفکته ایتمه‌لی ...

قیرمزی جاملی ویا قیرمزی پرده‌لی اوداده‌لرك پنبه ضیاسی خسته‌لغك تهوینی خصوصنده مهم بررول اجرا ایتمکده‌در .

قیزیل . — اکثریا باش آغریسی ، حرارت بدنیه‌نك تزایدی ، هذیانات وباخصوص بوغاز (خناق) ایله باشلار . قیرمزیلق ؛ اوفاق لکه‌لر طرزنده ، اولا بویون ، کوودە واویناق یرلرینك دریسندن باشلار؛ ویوزه‌ده بالآخره سرایت ایدر ، حتی چوجوقلرك دیلی بیله قیرمزی اولور . اوننجی کونده دری اوفاق وبعضاً بویوك صفیحه‌لر حالنده صویولور ودوکولور . قیزیلده ساری ، منتن ومستولی برمرض وخیم اولوب سرایتی أك زیاده جلدك دوکولدیکی زمانه مصادف‌در .

تداویسی : چوجوغی صیجاق طوتمالی . آغزینی بورنی تمیزله‌مه‌لی . جلد دوکولدیکی اثناده پوللرك اطرافه یاییلارق سرایت مرضه خدمت ایتمه‌سنه مانع اولمق ایچین جلدی وازه‌لینله خفیف برصورتده طلا ایتمه‌لی . چوجوغك بوتون اشیاسنی ، تماس ایتدیکی هر شیئی دەزنفکته ایتمه‌لی ؛ کتابلرینی اویونجاقلرینی یاقمالی ...

قیزیل ، کندندن صوکره أکثریا ، یابوبرك یاقولاق خسته‌لقلری بیراقدیغندن سیری اثناسنده تداوی‌یه اهمیت مخصوصه ویرمه‌لی‌در .

قی . — سوء هضم ، بعض آفات بطنیه (باشلیجه کبه‌لك) ، کوچك دیلك اوزاماسی ، بوبرك وقره جکر طاشلری ، یاریم باش آغریلری ، دکیز طوتمه‌سی ، بین زارلرینك التهابی ، بین اورلری ایله

[١] مکتب طبیه موزه‌سنده هندستان جویزی شکل وجسامتنده مثانه‌دن چیقاریلمش برطاش موجوددر .

بعض عصبی خسته‌لقلرده کثیرالوقوع‌در .

تداویسی : معده اوزه‌رینه بوز قویمالی . قلوروفورمك ماء مشبوغنی - اوده یوقسه - اون بش داملا تنتوردیود علاوه ایدیلمش برباردق صوئوق صو ایچمه‌لی .

کسیکلر . — تداویسی : اولجه قاینامش ایلیق برصو ، یاخود مضاد تعفن برمحلول (مثلا آسید بوریك محلولی) ایله ییقامق ؛ قان کلیورسه تمیز بربز ایله اوزرینی تضییق ایتمك ؛ اکر پارمقلردن کلیورسه ألی هوایه قالدیرمق ؛ قان کسیلنجه تمیز برغاز ایله پانسمان یاپمق؛ أل صویه کیرمك مجبوریتنده ایسه یاره‌نك اوزه‌رینه «قوللودیون الستیق» سورمك لازم‌در . عوامك اعتیادات سقیمه‌سندن اولان اوروجك ، طوپراق ، توتون باصمق پك مرض وتهلکه‌لی‌در . چونکه برچوق میقروبلر بو صورتله وجوده کیره‌رك مختلف امراض تولید ایدرلر . یاره‌لری آسیدفه‌نیك ایله پانسمان یاپمالی‌در .

کمیك خسته‌لغی . — وقت مرهوننه‌ن اول دوغان نوزادایله فرنکیلی ، مبتلای کئول کیمسه‌لرك اولادلرنده . ویاتام الصحه تولد ایدوب سوء تغدی ایله بیوین چوجوقلرده کورولور. بویله چوجوقلرك باش کمیکلری آرالرنده بوشلقلر بولونور ؛ آنلری جیقمقله برابر چوروك ، غیرمنتظم وناتمام اولور . کوکس تخته‌لری اوکه متبارز ، قبورغه کمیکلرینك اوك طرفلرنده چیقنتیلر مشهوددر . طار برکوکسله دار برحوصله‌یه ، کسیش برقارن ایله قنبور بربل کمیکنه مالك‌درلر. قول وباجاقلری أکری وچارپوق، اویناق یرلری شیشکین‌در. قوتجه دوشکون وعاطل اولوب ترله‌مك ، عسرت هضم ، اسهال ، فضله حرارت، اوجاع شدیده مثللو اعراض ایله متصف‌درلر.

تداویسی : چوجوغی مه ایله بسلمه‌لی ؛ ممکن اولمادیغی تقدیرده سوت ایله تغدیه‌یی منتظم وصحی براصولده تطبیق ایتمه‌لی ؛ ویمك ییدیرمکه کچ باشلامالی‌در . دکز هواسی ، وفوسفات دوشو ، بالیق یاغی ، ایودلی وچلیکلی ادویه‌استعمالی نافع‌در. اعضاسنك چیرکین اشکال آلماسنه مانع اولمق ایچین طبیب متخصصنه مراجعت ایله‌مه‌لی‌در .

کوز قاپاقلرینك (ایچ زارلرینك) التهابی . — اکثریا صوئوغه وابخرهٔ مخرشه‌یه معروض قالمش کوزلرده حاصل اولور . باتمه ، یانمه ، ضیادن احتراز بی اعراض کورولور . کوزلر یاشارير .

تداویسی : (Eillère دینیلن اوفاق قدح درونده آسیدبوریك محلولی قویارق کوزلری ییقامالی‌در .

بل صوئوقلغنه مبتلا حامل والده‌لر بعدالتولید چوجوقلرینك کوزلرینی بهمه حال برطبیبه تمیزلتدیرمه‌لی‌در . یوقسه بویله چوجوقلرده غایت آز بر زمان صوکره کورلك محقق‌در . هیچ بر علاج بولونماسه بیله لیمون صویله تمیزله‌مك لازم‌در . أك ایسی جهنم طاشنك ١/٥٠ نسبتنده‌کی محلولندن برقاچ داملا کوزه داملاتمالی .

مزاج لنفائی . — لنفاتیکلرك أتلری پورسوك ، جلدلری شفاف واینجه . رنکلری بیاض ویا صاری اولور . ورمه پك زیاده مستعددرلر . بونلرده برون نزله‌سی ، اوست دوداقلرك شیشمه‌سی کثیردر . کذا بزلری شیشر ، بادمجکلری بویور .

تداویسی : ایود و تاننلی شروبلر ، بالیق یاغی ، ادویهٔ مقویه واطعمهٔ معمره ایله بنیه‌یی اصلاح ایتمك . ماساژ ونظافت جلدیه‌یه رعایت ، ساحللرده اقامت أیله‌مکله‌در .

معده أکشیلکی . — سوء هضم نتیجه‌سی اولوب معده‌ده یاحامض قلورمانك فضله تحصلی، ویامرضی اولارق حامض لبنك تشکلندن ایلری کلیر . واکثریا غاز خروجی (که‌ییرمه) . یاریم باش آغریسی ، أللرك آیاقلرك اوشومه‌سی ، قبض وباصور ممه‌لری‌ده برابر بولونور .

تداویسی : یکی باشلامشسه میاه معدنیه وبالخاصه چیتلی ، قره‌حصار صاحب معدن صولری .. غازلری مص ایدیجی توزلر (ماغنزیا ، شاربون دوبللوق ، تباشیر توزی کبی) استعمال ایتمك فائده‌لی‌در . اطعمه سهل الهضم اولمالی‌در. مرض اهمیتلی بردرجه‌ده ایسه جلده ماساژ یاپمق . معده اوزه‌رینه غایت صیجاق حاولو ، قوم طورباسی ، یاخود کره‌مید

وضع ایتمك . ژیمناستیق یاپمق . یون فانیله کیمك . حیاته برانتظام تام ویرمك . منبهات عصبیه (قهوه، چای . اسپرتو . توتون) دن توقی ایتمك لازم کلیر. وتغذی ایچین یومورطه . ایی پیشمش کولباصدی. یاغسز وصالچه‌سز بیاض أتلی بالیقلر ، سبزه‌وات ، تازه میوه‌لر ، قیزارمش أکمك کبی هضمی قولای یمکلر یمه‌لی ؛ ایی صو ایچمه‌لی‌در . وآراصیرا ایلیق صو ایله « لاومان ـ تنقیه » ، ژه‌لاتین‌لی بانیولر یاپمالی ؛ قبضه مانع اولمالی . ومعده‌نك اکشیمه‌سنه قارشی ذکر ایدیلن توزلردن قوللانمالی .. اوجاعه قارشی مورفین ـ فقط رأی اطبا ایله ـ استعمال ایتمه‌لی .

نقریس . — بو خسته‌لق اکثریا ارثی اولوب زمان زمان نوبت طرزنده واکثریا کیجه‌لری . خروس اوتونجه‌یه قدر امتداد ایتمك اوزره ، آیاق باش پارمقلرنده وبعضاً دیکر اویناق یرلرده حس اولنان بروجع‌در . بوعلت مبتلالرینك اکثریسنده قوم خسته‌لغی ده برابر بولونور. کوچوك مفصللرده، مرور زمان ایله قولاغك صیواننده طاش کومه‌جکلری کورولور . ذاتاً خسته‌لق ادرار ایله چیقماسی لازم کلن « حامض بول » نامنده‌کی طاشلرك دمده تراکمندن نشأت ایدر .

تداویسی : نوبت زماننده اوجاع حس اولونان مفصل اوزرینه آفیونلی مرهملر سورمه‌لی . پاموق وتافتاغومه ایله ستر ایتمه‌لی . اوجاع تسکین اولونمزسه صیجاق بر بانیویه ویا مورفین شرینغه‌سنه مراجعت ضروری‌در . سائر زمانلرده داخلاً کلاج درونده « قاربونات دولیتین » ، « بانزوآت دولیتین » ، « بی قاربونات دوسود » کبی ادویه . جینلی وقره حصار صولری کبی میاه معدنیه استعمال ایتمه‌لی .

تدابیر واقیه : تاچوجوقلغندن بو کبی خسته‌لغه مستعد اولانلری قناعتکارانه وسهیل الهضم اطعمه ایله بسله‌مه‌لی ؛ تبدیل هوا ، ژیمناستیق ، ماساژ یاپدیرمالی ؛ أت ، یاغ ، قونسروه‌لر ، لحنه ، آصمه یاپراغی ، قوزو قولاغی ، طوماتس آز یدیرمه‌لی . آراصیرا خفیف مسهللر ویرمه‌لی ونظافت جلدیه‌یه اعتنا ایتمه‌لی‌در .

نقریسلیلر شهرلردن اوزاق وممکن اولدیغی قدر صیفیه‌لرده یاشامالی ، مسکرات استعمالندن صوك درجه احتراز ایتمه‌لی .

نقاهت . — خسته‌لقدن قالقان بر کیمسه‌نك حالی اولوب مدتی ؛ خسته‌لغك امتدادی ، سیری ، وخامتی ، درجۀ حرارتنك تحولاتی ایله متناسب‌در. بویله کیمسه‌لره معتدل ، هوادار محللرده اقامت ایتمك ؛ هضمی قولای ، بسلیجی یمکلر یمك ؛ وجودینی تمیز طوتمق ؛ منتظم اویقو ؛ اوفاق کزینتیلر ؛ وصحت تامه‌یه عودت ایتمه‌دکجه اشتغالات ذاتیه‌سیله اوغراشمامق لازم‌در .

نزله . — باشده بر آغری ، برون دلیکلرنده بر غیجیقلانمه حس ایدیلیر . برون اولا قورودر . بعده براق ومخرش بر مایع آقار . وبرون اطرافی شیشکین و قیرمزی بر منظره آلیر. کوزلرده صولانمه وجودده قیریقلق ، وخفیف بر حرارت مشاهده ایدیلیر.

تداویسی . نزله ابتداسنده آتیده‌کی ترتیبی قوللانمالی‌در :

حامض فه‌نیك	٥	غرام
آمونیاق	٥	»
(٩٠°) لك کئول	٢٠	»
ماء مقطر	١٥	»

یاخود ١/١٠ نسبتنده مانتوللی قلوروفورم قوقلامالی . سوموك یاشلامش ایسه آتیده‌کی ترتیبدن ، انفیه کبی ، کونده بر آز چکمه‌لی‌در :

قلورایدرات دوقوقائین	٠,١٥	غرام
مانتول	٠,٢٥	»
قهوه توزی	٢	»
بوراقس	٢	»

خفیف بر مسهل ایچمك ، آیاقلری صیجاق بانیویه قویمق فائده‌لیدر .

نوراستەنی . — زمانمزده پك منتشر بر حالت خصوصیۀ عصبیه‌در .

اعراضی : صباحلری اویقودن اویاندیغی زمان باشده

بر آغیرلق ، یمکلردن صوکره اویقویه میل ، کیجه‌لری اویقوسزلق ، اشتغالات دماغیه‌یه عدم اقتدار ، قبض ، حات تهیجیه ، تنها یرلره التجا ، باش دونمه‌لری ، بل آغریلری ...

تداویسی . — صیفیه‌ده ساکن بر حیات ، تداوی بالما . کوزل بر تغذی . ممکن اولدیغی قدر ادویه استعمالندن اجتناب وبر تداوی روحی ایله اولور .

ورم . — هرهانکی بر سببله دوچار ضعف اولان ابوینك چوجوقلری ورم ایچین بر وجود مساعددر . وورم پدردن اولاده بالذات خسته‌لق صورتنده منتقل اولمایوب توارث ایدن شی براستعداد تورمدر . بویله ارثاً خسته‌لغه مستعد بر بدنه . ویا ابوینی زنده اولدیغی حالده سوء استعمالات ایله یپرانان ضعیف بر وجوده باسیل دوقوخ (ورم میقروبی) یا تنفس یوللریله هوادن ویا ییلن مضر أطعمه‌دن (بالخاصه ورملی اینك سودی) انتقال ایدر .

اعراضی : اوچ دوری واردر ؛ برنجی دوره داخل اولان بر عضویت ناقابل ایضاح بر اشتهاسزلق ، قورو وخشین بر اوکسوروك . اوموز آغریلری وبر ضعف تدریجی عرض ایدر . قان بو دورده آقمایه باشلار . ایکنجی دورده ، أولجه یابس اولان اوکسوروك راطبلەشه‌رك افرازات أولا مخاطی ، بعده مخاطی قیحی واوچنجی دورده تماماً قیحی اولور. قان کلمه‌سی ایکنجی دورده آزالیرسه‌ده اوچنجی دورده یوس بوتون تزاید ایدر .

تدابیر واقیه : ورم ساری اولدیغندن سرایتنی منع ایچین ، متورملرك توکروکنی ٥/١٠٠ نسبتنده آسید فه‌نیك محلولنی حاوی توکروك حقه‌لری ایچنه طوپلامالی . بو حقه‌لری بعده صودالی بر صو درونده بر چاریك قدر قایناتمق صورتیله تمیزله‌مه‌لی . یاتاقلری اودالری سوپورمه‌یوب توزی ایصلاق بر بز ایله آلمالی . ایچیله‌جك سودی ایجه قایناتمالی ...

تورم ایدن ابوین کندی وجودلرنده اولادلرینی یاتیرمامالی‌در . [مرا : چوجوق أمزیرمه]

تداویسی : صاف بر هواده استراحت وجودیه وفکریه ، هضمی قولای مقوی اطعمه ایله تغذی نافع‌در . آغاجلق ، چاملق ، هوادار وکونشلی محللرده تبدیل هوا ایتدیرمه‌لی . ماساژ وتداوی بالمایه مراجعت ایتمه‌لی . معده‌سی قبول ایده‌بیلدیکی مقدارده بالیق یاغی ایچیرمه‌لی . اوکسوروك واسهاله قارشی آفیون مرکباتی ؛ قان توکورمه‌لرینه مقابل ، کینین ، آنتیپیرین ، ارغوتین ، فه‌ناسه‌تین ؛ کیجه ترله‌مه‌لرینه قارشی تانانات دوکینین ویرمه‌لی .

یانیقلر . — سطحی ، خفیف یانیقلری اولجه قایناتیلمش ایلیق صو وصابونله کوزلجه تمیزله‌مه‌لی ، وآتیده‌کی پوماته‌یه باطیرلمش ، معقم غازلر تطبیق ایتمه‌لی ؛ بونك اوستنه‌ده بر طبقه پاموق قویارق صارغی ایله صارمالی . وبویله‌جه برقاچ کون براقمالی‌در .

حمض توتیا	٢٠	غرام
نشاسته	»	»
لانولین	»	»
وازه‌لین	»	»

اکر یانیق پك وجعناك ایسه شو پوماته‌یی استعمال ایتمه‌لی :

ایستوائین	١	غرام
آنتیپیرین	٥	»
آسید بوریکلی وازه‌لین	٤٠	»

اکر ایچی صو دولو قابارجقلر وارسه بر طوپلی ایکنه‌یی آلاودن کچیره‌رك تعقیم ایتدکدن صوکرا بو قابارجقلری دله‌لی وصوینی آقیتمالی ... یانیقلرده تمیزلکه صوك درجه اعتنا ایتمه‌لی‌در .

یورك چارپنتیسی . — ضربات قلبیه‌نك کرك عدداً ، کرك شدتاً تزایدی ؛ قلب ومعده خسته‌لقلرینه ، فقر الدمه ، بعض حالات عصبیه‌یه مبتلا اولانلرله چوق توتون ایچنلرده کورولور .

تداویسی : اول امرده ذکر ایدیلن امراضدن هانکیسی موجود ایسه اونی ازاله‌یه چالیشمالی . وچارپنتی کلدیکی زمانده ناحیۀ قلبیه‌یه ایچنه بوزقونولمش بر کیسه تطبیق ایتمه‌لی وداخلاً (٢ـ٣) غرام برومور ویرملی‌در .

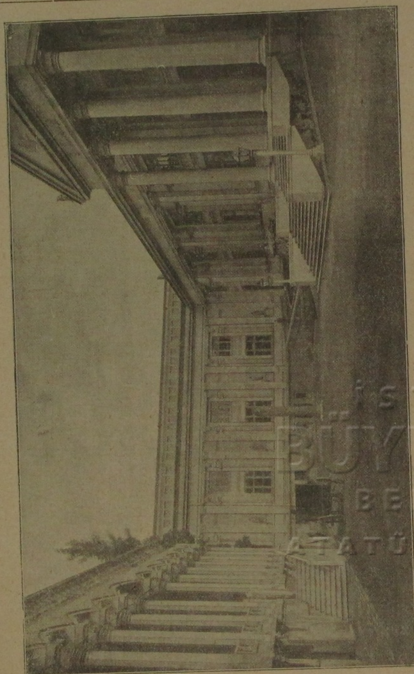
بر سنه‌لك شئون وحادثاتِ مدنیه

عثمانلی موزه‌سی
و
تاریخچه‌سی

عثمانلی موزه‌سی پایتخت دولت عثمانیه‌نك اك طرب انكیز برموقع لطیفنده كائن اولوب سوقاقلرك غلغلهٔ آرام شكننده‌ن آزاده‌در . محاط بولندیغی اشجار سایه‌دار موقعك تنهائیٔ عظمت نماسنه افاضهٔ احتساسات شاعرانه ایدر . حقیقةً جالب انظار زائرین اولان بوقدر مفرح لوحه پك آز موزه‌لرده مشهوددر . بولوح بهینك اكمال لطافتی ایچون اقتضا ایدن شیلردن هیچ بری اكسیك دكلدر . هر درلو زمان ودورلره عائد اولمق اوزره بردست كار شناسك جابجا برطرز بداعت نمونده برلشدیرمش اولدیغی آثار عتیقهٔ مختلفه پارچه‌لری ، آغاجلرك قویو یشیل رنكلری آره‌سنده آنی وناكهانی برصورتده اوساده‌لكاریله نمایان اولان هیاكل جسیمه ، ذهنی قرون ماضیه‌یه ارجاع ایدرك زائره برقاچ دقیقه ایچون اولسون او زمانلرك حیات سرائر آلود وسحر آمیزنده یشادیغنی تخیل ایتدیریر . بوآنده برصدای هاتف كندینی عالم حقیقته رجعت وعودت ایتدیره‌رك اوكنه آچیلان سلم ظریف ومحتشمی چیقار وموزه بكجیلرینك صف احترامی اوكنده عثمانلی موزه‌سنه داخل اولور ... لسان یونانیدن مأخوذ اولوب فرانسزجه (آركه‌ئولوژی) تسمیه اولنان واشیای قدیمه‌دن وبالخاصه آثار بشریه‌دن بحث ایدن « علم آثار عتیقه » یقین وقتلره قدر فنون مرعیه عدادینه داخل ایكن معارفك هرشعبه‌سنجه محیر العقول ترقیات وتكملات وعالم انسانیت ایچون فوائد عظیمه‌یی موجب انواع كشفیات واختراعاته جلوه‌گاه اولان عصر سابق میلادی ایچنده آوروپالیلرك موشكافانه تدقیقات وتتبعاتی ، فدا كارانه مساعی واقداماتی ثمراتیله فن مذكور دخی پك زیاده ترقی وكسب اعتبار ایلمشدر .

آثار عتیقه حقنده‌كی فكر تقدیر مملكتمزجه پك یقین زماندن بری اویاندیغنه نظراً آوروپالیلرك دها اول ممالك عثمانیه داخلنده وبالخاصه عثمانلی آسیاسنده ازمنهٔ قدیمه‌ده اك زیاده معموریت وزینت ومآثر صناعتله شهرتشعار اولان بلاد قدیمه‌نك خرابه‌لرینی محتوی محللرده آثار عتیقه نقطهٔ نظرندن اجرا ایلدكلری حفریات وتحریاتك فوائد ونتایجی بالطبع كندیلرینه منحصر قالمشدر .

بوندن آلتمش برسنه مقدم یعنی هجرت نبویه‌نك بیك ایكی یوز آلتمش آلتنجی سنه‌سنده طوبخانهٔ عامره مشیرلكنده بولنمش اولان داماد مرحوم فتحی احمد پاشا ، آثار عتیقه‌یه مراق ایله ادوار مختلفه‌یه منسوب اولوب اوته‌ده بریده تصادف اولندیغی استخبار ایلدیكی آنتیقه‌لری باب همایون داخلنده وضربخانهٔ عامره اتصالنده كائن واسم قدیمی (آیا ایرنی) اولان حربیه انبارینك بركوشه‌سنده جمع وادخاره دلالت وهمتیله استقبالده برموزه‌نك وجوده كتیریله بیلمسنه یول آچمش ایسه‌ده مشار الیهك وفاتندن صكره آنجق عالی پاشانك صدارتی زماننده یعنی بیك ایكی یوز سكسان بش سنهٔ هجریه سنده آثار عتیقه‌نك جمعیله برموزه وجوده كتیرلمسی فكری یكیدن پیدا اولمشدر . فقط بوبابده یاپیلان شی مكتب سلطانی معلملرندن موسیو (غولد) نامنده برانكلیزك مدیر تعیینیله حربیه انبارنده موجود آثار عتیقه‌نك امر محافظه‌سنی وكالة تودیعدن عبارت قالوب یوقسه موجود آنتیقه‌لرك باشلی باشنه وضع وتشهیرینه مخصوص برمحل مناسب

استانبولده طوب قپو سرایی داخلنده عثمانلی موزه‌سی دائره‌لری

تخصیصی وآثار عتیقه‌یه متعلق خصوصات ومعاملاتك قاعدهٔ منتظمه دائره‌سنده جریانه متعلق برتدبیر اتخاذی لازمه‌لری اصلا دوشونلمه‌مش ایدی .

حربیه انبارنده محفوظ آثار عتیقه عدد وممة ارینك سرعتله تزییدی قابل وكافه‌سنك تصنیف وتنظیمی لازم اولدیغی حالده بونلره دائر آنجق فرانسه انجمن دانشی اعضاسندن اولوب ١٨٦٨ سنهٔ افرنجیه‌سنده

موزه مدیر ومؤسسی مرحوم حمدی بكك برتابلوسی : تربه . [بوتابلو قیمت صنعتكارانه‌سنه مبنی فرانسه حكومتی طرفندن مبایعه اولونمشدر]

لاجل السیاحه درسعادته كلمش اولان موسیو دومون = Dumont طرفندن پارسده " افق " بررساله نشر ایدلمش وآثار مذكوره‌نك محافظه‌سنه مأمور سالف الاسم موسیو غولد طرفندن‌دخی آثار موجوده‌نك مفرداتنه دائر طاش باصمه‌سیله غایت مجمل برفهرست طبع اتدرلمشدر .

كچن‌یاز بوسنه ـ هرسكی زیارت ایدن ایمپراطور ـ قرال فرانسوا ژوزه‌فك بوسنه اشراف ومعتبراتنی قبول ایتمه‌سی . [فسلی ذوات بوسنه اشرافیدر]

آره‌دن اوچ سنه مرور ایتدیكی حالده هنوز آثار عتیقه‌نك صورت ترتیب وتنظیمنه دائر هیچ بر تصور موجود دكل ایدی . اووقت آوستریا سفیری اولوب اوقات اخالیه‌سنده علم آثار عتیقه ایله توغل ایتمكده ، خصوصیله مسكوكات جمعنه هوس ایلمكده بولنان موسیو «پروكش ئوستن = Prokesch-Osten» یكی تشكل ایدن موزه‌نك ایلك مدیری موسیو غولدك یرینه لوئید قومپانیه‌سی درسعادت آجنته‌سنك مخدومی

موسیو (تەرەنجیو) یی تعیینە دلالت ایلدی . کرچە بوذات مونیخ شهرندە فن نقشە چالشمش ایدیسەدە علم آثار عتیقەدن اصلا بهرەسی یوق ایدی . موی الیهك حربیە آنبارندە برسنە دوام ایدن مدت مأموریتی اثناسندە سفیر دانشمند آثار عتیقهٔ مدخرەنك کافەسنی ایستدیکی کبی تدقیقە واوفق کیسەلر داخلندە ولایتدن کوندرلدکاری حالدە وشکلدە براقلمش اولان اوییکلرجە مسکوکات قدیمەیی دە لایقیلە معاینەیە امکان بولمشدر .

بوحال ١٢٩١ سنەسنە قدر دوام ایدوب نهایت تاریخ مذکوردە وصبحی پاشا کبی علم وفضل ایلە ممتاز وهلە فن مسکوکاتدە سرفراز برذات عالیشانك معارف نظارتنە حین تعیینندە صورت جدیدەدە بر موزە تشکیلە کرك حربیە آنبارندە موجود بولنان وکرك بشقەجە الدە ایدیلەجك اولان آنتیقەلرك حسن حالدە محافظە وتشهیرلری لازمەدن کورلمش اولغلە طوپقپو سرای همایونی مشتملاتندن [چینیلی کوشك] بناسی موزە اتخاذ اولنەرق آثار موجودە اورایە نقل وادخال اولنمشدر .

تماشاکرانك تقدیر وتسلیم ایدەجکلری اوزرە چینیلی کوشك ، الحق موزە اتخاذینە شایان بربنای لطائف اولوب جنتمکان ابوالفتح والمغازی سلطان محمد خان طاب ثراه حضرتلرینك امر وتنسیب همایونلری وجهلە مهرهٔ صنعتکاران اسلامدن برمعمارك [برروایتە کورە بروسەدن براکدە کتیرمش اولدقلری معمار کمال الدینك] ترتیب مهارتکاریسیلە وجودە کتیرلمشدر کە آهنك وتناسبی ، ظرافت ورصانتی جهتلریلە فن معماریٔ سلجوقینك شایستهٔ افتخار برنمونەسی اطلاقنە احرادر . حد ذاتندە بروسەنك بعض آبداتی کبی رقیق وظریف ترسیماتی . پارلاق الوانی حاوی میناکاری طوغلەلرلە خارجاً وداخلاً پوشیدە ایدی . برسد اوزرینە بنا وتأسیس ایدلمش اولان بوکوشکك پنجرەلری منظرهٔ غراق غروبی هرکون تماشایە منحسر کبی سمت خلیجە کشادە ومتوجهدر . ابعادی پك بیوك دکلدر . ٣٤ مترو طول و٣٢ مترو عرضندەدر . اوفق برنردباندن چیقلدقدە بنا وجبهەسنك براوجندن دیکر اوجنە قدر امتداد ایدن ستونلری حاوی بردیوانخادە بولنیلورکە اینجە ، اوزون ، مثمن الاضلاع اولان مذکور ستونلر بعض آبدات ایرانیەدە مشهود اولدیغی اوزرە ظریف برباشلقلە مجهزدرلر . وسط بنادە ایسە میناکاری طوغلەلرلە مستور بیضی برطونوزك آلتنە آچلمش مستطیل الشکل کوجك برقپو موجوددر . بوقپونك طرفیننده رنکلی مرمردن اولان دیوار کنارلرینك بربیزانس بناسندن آلنمش اولدقلری ، حاوی بولندقلری زره وقبارتمه کبی تزیینات معماریەدن استدلال اولنور .

قپونك بالاسندە وطرفیننده کذلك میناکاری طوغلەلرلە غایت ماهرانە وصنعتکارانە برصورتدە نقش ایدلمش اولان عربی وایرانی العبارە کنیش برکتابهٔ تاریخیەدن اشبوبنای ظرافت نمانك ٨٧٧ سنهٔ هجریەسندە (١٤٧٣) سنهٔ میلادیەسی یعنی فتح قسطنطنیەدن یکرمی سنە صکرە انشا ایدلمش اولدیغی استنباط اولنور .

چینیلی کوشکی پك سومش اولان سلطان مراد ثالثك مذکور کوشکی ٩٧٦ سنهٔ هجریەسندە تعمیر وتزیین ایتدیرمش اولدیغی خصوصی دخی اوطەلرك برندە موجود چشمەدلارانك جداریندە شاعر (+ ناری) نك خط زرین ایلە منقوش اشعاری بزە بیلدیرمکدەدرکە اشعار مذکورە بروجە آتی استنساخ اولنمشدر .

صاغ جدار اوزرندە :

چشمەلردن کیم لبالب پر اولە بوحوض جان — جوش ایدر دل میل ایدوب آقار اکا روح روان
قلسە دولتلە بوجای عزتە اول شە نشین — برج آبی کویا منزل ایدر شمس جهان
تخت دولت صدر عزت قصر رفعت جای خاص — حق مبارك ایلیوب کلسون او شاه کامران
صو کبی اوصاف شاهی ازبر ایتمشدر مکر — آغز آچوب چشمەلر الحان ایلە اوقور روان
قطرهٔ جودیلە نولە بندە سین احیا ایدە — زندەدر چون آب لطفیلە او شاهك انس وجان
سیر ایدوب آثارنی داعی دیدی الهام ایلە — پاك تاریخی رعنا چشمهٔ شاه جهان

کیجەدە یوزلرجە لیرا اجرتلە تغنی ایدن مشهور تەنور قاروزو

[قاروزو ایتالیاندر . ایتالیادەکی « مەترو پولیتانا اوپر » تیاتروسندە مغنیدر ، کچن قیش پارسدە هرکیجە ٥٥٠ لیرا اجرتلە ، موسیقینك اك بالاتر درجهٔ نفاستنە چیقان سسنی پارسلیلرە دیکلتدی . قاروزو فطرتك نادر خلق ایلەدیکی برصدایە مالکدر .]

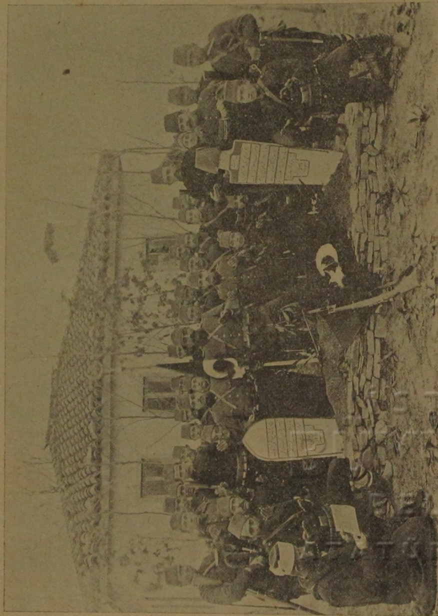
صول جدار اوزرنده

حضرت خاقان عالم خان مراد کامران — پاك طبع وصاف دل سرچشمهٔ سلطانیان
امر ایدوب صرچه سرای ایچره بوعالی چشمه‌لر — خاکپای دولتینه جان کبی اولدی روان
اول شه عالم که بو عین‌الحیات جاندن — خضروش بیك‌بیك یاشار ایتدکجه دائم نوش جان
جوه‌لر ابلر صفا ایله کنار آبده — ماء کوثر نوش ایدر کویا که طاوس جهان
بویله هربردن آقماز ایدی خاکپاینه — اولماسه بحری اکرکه صنعتنده پهلوان
سلسبیل آسا کوروب آثاری داعیسی اودم — دیدی بر تاریخ که سرچشمهٔ شاه جهان

صبحی پاشادن صکره معارف نظارتنه کچن صفوت پاشا « مونته‌ره‌آنو » نامنده رومانیالی بر معماری جلب ایله چینیلی کوشکك بعض مرتبه تعمیرینه قیام ایلمش وحیفا که معمار مرقوم سائقهٔ جهالتله بوبنای لطیفك ترتیبات داخلیه‌سنجه برطاقم تعدیلات اجراسنه ودیوارلرده‌کی میناکاری چینیلری‌ده قسماً قالدیروب قسماً دخی اوزرلرینی کیرج ایله صیوامق صورتیله بسبتون محوینه تصدی ایتمشدر . بوکون موجود اولان بعض اقسامندن استدلال اولندیغنه نظراً فیروزه کبی مائی مینالر اوزرنده کنیش ، غایت نظربا یالدیزلی کتابه‌لر موجود ایکن بونلرك قسم اعظمی بسبتون محو اولوب کیتمشدر .

او وقت موزه مدیریتنده بولنان موسیو « ده‌تیه » بروجه محرر موزه اتخاذ اولنان چینیلی کوشکه حربیه آنبارنده محفوظ آنتیقه‌لری نقل ایله اونلری هیچ بر تصنیف علمی‌یه رعایت ایتمکسزین ادخار ایلدی. واو آره‌لق معارف نظارتنجه حاضرلنمقده اولان واوتوز آلتی ماده‌دن مرکب بولنان آثار عتیقه نظامنامه‌سی‌ده ٢٠ صفر ، ١٢٩١ تاریخنده موقع انتشاره قونلدی. نظامنامهٔ مذکور حکمنجه حفریات نتیجه‌سنده ظاهره اخراج اولنه‌جق اولان آنتیقه‌لر اوچه تقسیم اولنور . وبرقسمی حافره ، دیکر قسمی حفریاتك اجرا اولندیغی اراضی صاحبنه ، اوچنجی قسم دخی موزه‌یه عائد وراجع اولمسی لازم کلور ایدی . ایشته او اثناده ایدی که آیدین ولایتی داخلنده « برغمه » قلعهٔ مشهوره‌سی خرابه‌سنده اجرای حفریاته بارخصت رسمیه مأذون بولنان آلمانیالی موسیو « هومان » فرانسزجه « ژیغانتوماشی » اسمیله شهرتشعار اولان واساطیر یونانیه آلهلری ایله دیولر آره‌سنده متحدث غوغالری تصویر ایدن قبارتمه طاشلردن مرکب آثار جسیمهٔ قیمتدارك کشفنه موفق اولمش ومعارف نظارتی جانبندن کیفیت تقسیمك اجراسی وظیفه‌سیله مکلف اولمق اوزره اعزامی ایجاب ایدن مأمورك ورودینه انتظاراً شو متعدد مرمر پارچه‌لری زمینه سریلمش ایدی .

برغمه قلعه‌سی تماميله حکومته عائد بولندیغی جهتله « هومان » ایکی دفعه‌ده کشف واخراجنه موفق اولدیغی آثار گرانبهای مذکوردن ثلثانك آنف‌البیان نظامنامهٔ جدید مفادنجه عثمانلی موزه‌سنه عائدیتی وارسته قید وبیان ایدی . بوحق صریحك اسماع واستردادی خصوصی دخی بالطبع موسیو « ده‌تیه » یه مترتب بروظیفه ایدی . شوحالده برغمه‌یه کوندەرلمش اولان مومی‌الیهك تهی دست عودت ایلدیکی کوریلنجه بونك او زمان هرکسی مستغرق بهت وحیرت ایتمش اوله‌جغنده‌ده شبهه یوق ایدی . هله مومی‌الیهك نظارتی اقناع مقصدیله : « بو طاش پارچه‌لرندن موزه‌یه عائد و عدداً پك زیاده اولان حصه‌نك درسعادته نقلی ایچون یوزلرجه لیرالر صرفی لازمدر . بونلری آلمانلره بیك ناپولیونه صاتمق پك قولایدر . بویله پس ، قیریق دوکوك ، عادی مرمر پارچه‌لرینه بوقدر پاره ویرمك بی لزومدر ! ... » زمیننده سرد مطالعات ایلمسی اوزرینه آرتق او آثار نادیده دخی مملکتمزی ترك ایله برلینه متوجهاً یوله روان اولمش والیوم شهر مذکورده صورت مخصوصه‌ده انشا ایدیلان [برغامون] موزه‌سی داخلنده موقع احترامه وضع ایدلمشدر. نهایت ١٢٩٦ سنهٔ هجریه‌سنده موسیو « ده‌تیه » وفات ایدر. لکن آلمان متاعی هروقتدن زیاده مظهر

بولغار حدودنده عثمانلی عسکری مزارلری [مقالهٔ مخصوصه‌سنه مراجعت]

رواج اولدیغندن نظارت طرفندن او وقت برلین سفیری بولنان مرحوم سعدالله پاشایه - کویا برلین بازار تجارتنده ایستنیلان ساعتده بولنه بیلور بربضاعهٔ عادیه ایمش کبی ! - سریعاً برموزه مدیرینك بولدیریلوب استانبوله اعزامی اشعار اولندی . بوصره‌ده ایسه کیفیت پادشاهك کوش اطلاعنه واصل اولنجه ملل مختلفه‌یه منسوب برقاچ مدیرك تجربه‌سندن صکره برکره‌ده برعثمانلی مدیرینی دەنەمك فائده‌دن خالی اولمیه‌جغی تأمل بیورلمش وبونك اوزرینه او زمان تشریفات عمومیه ناظری بولنان وبو مطالعهٔ پادشاهی‌یی تلقی ایلیان مرحوم منیر پاشا فرانسه مشاهیر منقشیننده « بولانژه » نك شاکردی اولوب صناعت نفیسه‌ده بهرهٔ کاملی اولدیغی - وقتیله رفیق تحصیلی اولمق مناسبتیله - کندنجه معلوم بولنان حمدی بکك بو مأموریته الیق اوله‌جغی ذات

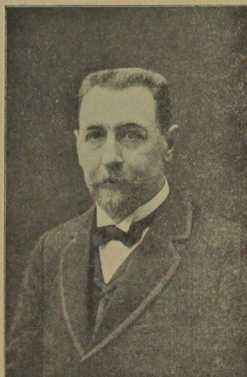

مشاهیر ارباب فندن دوقتور مچنیقوف [تمدید حیات مقاله‌سنه مراجعت]

شاهانه‌یه عرض ایله موزه مدیریتنه مشارالیهك تعیینی خصوصنه ارادهٔ سنیه صدورینه دلالت ایلمشدر.

دور مذکورده موجود مشکلات بیغایاتی اقتحام ایده‌جك درجه‌ده صلاحیت ذاتیه وقدرت شخصیه‌دن محروم بولنان حمدی بك ایچون درعهده ایلدیکی بو وظیفه جداً آغیر وطاقتفرسا ایدی. بو بابده نظارته ، صدارته پادشاهه متعدد لایحه‌لر یازدی . علم آثار عتیقه‌نك نه درجه‌ده فائده بخش برعلم حالنه کلدیکنی ، آثار عتیقه‌نك نقدر قیمت واهمیتی حائز بولندیغنی ، موزه‌لرك اویله عادی بردبوی اولمقدن پك اوزاق بولندیغنی لازم کلنلره تلقین وافهامدن کری طورمدی. وفی الواقع اکثر احوالده اسعاف مسئول ومطلوب ایتدیرمکده‌ده موفق اولدی. بونکله برابر او زمان داخلیه نظارتنی اشغال ایتمش اولان پدری اسبق مرحوم ادهم پاشانك موقعندن دخی بالاستفاده مأمورین ولایت ایله واسع برباب مخابره آچه‌رق اونلری‌ده تعقیب ایلمکده بولندیغی مقصد واملە علاقه‌دار ایتدی .

موسیو (دەتیه) نك کافهٔ آثار عتیقه‌یی هیچ برتصنیف علمی وفنی‌یه رعایت ایلمکسزین بنای جدید داخلنه ییغیویرمش اولدیغی آنفاً بیان ایلمش ایدك . بردرجه‌ده‌که مثلا قبل المیلاد دردنجی عصرك محصولی اولان بریونان اثر منحوتنك یانی باشنده ردوس شوالیه‌لرینه مخصوص آرمایی حاوی برطاشك ، وکذلك برفنیکه‌سنك مزاری یانده دخی تاریخ میلادینك ایلك عصرینه منسوب بر (یوز پاستور) ك اخذ موقع

دوقتور دووایەن [تمدید حیات مقاله‌سنه مراجعت]

ایلمش اولدیغی انظار حیرته چارپار ایدی . بناءً علیه آثار موجوده‌نك ترتیب وتنظیمنه اشد احتیاج بدیهی اولدیغندن او زمان فرانسه سفیری اولوب حمدی بکك احباسندن بولنان موسیو (تیسو) الیوم فرانسه انجمن دانشی اعضای بنامندن موسیو (سالومون ره‌ناق) ی حمدی بکك مراجعتی اوزرینه درسعادته دعوت ومشار الیه ایسه خارق العاده برنزاکت وحسن نیت ابراز ایله یالکز موزه‌ده‌کی آثارك تصنیفنی دکل بالجمله قولکسیونلرك برفهرست مجملنی دخی ترتیب وتشکیلی خصوصنده موزه مدیریتنك امرینه آماده بولندیغنی بالبیان دعوت واقعه‌یه اجابت ایتمشدر .

حمدی بك برطرفدن بووجهله تنظیم احواله علی قدرالامکان بذل مساعی ایلدیکی کبی دیکر طرفدن‌ده موزه‌نك مطلوب وجهله ترقیسنی تأمین ایده‌میان وحتی بعض جهتلرله داعیٔ ضرر اولمقدن بیله خالی قالمیان آثار عتیقه نظامنامهٔ قدیمنك بعض مرتبه تعدیل و توسیعی وازجمله آثار مکشوفه‌نك اوچه تقسیمی کیفیتنك فسخ ولغوی خصوصاتنك اهم اموردن اولدیغی بالتقدیر ١٢٩٩ [١٨٨٣] تاریخنده یکی بر نظامنامه‌نك موقع تطبیقه وضعنه موفق اولمشدر .

بو جهتله ممالك شاهانه‌ده‌کی یرلی و اجنبی بالجمله اهالینك رخصت رسمیه ایله ایده‌جکلری حفریاتده ظهور ایده‌جك آثار ایله تصادفاً الده ایدیله‌جك کافهٔ آثار عتیقه‌نك طوغریدن طوغری‌یه موزه‌یه عائدیتی تحت تأمینه آلنمش اولدیغندن موزه‌یه دخی او تاریخدن بدأ ایله کوندن کونه طریق ترقی وانتظامه داخل اولمشدر .

نظامنامهٔ مذکور ابتدای امرده اوروپاده خیلیجه تنقیده اوغرادی . بو ایسه طبیعی ایدی . چونکه اجنبی حافرلره ارتق آثار مکشوفه‌دن حصه افرازی ممکن دکل ایدی . مع ذلك مقصد علمی نهایت احراز غلبه وتفوق ایلدیکی جهتله آرتق اوروپا موزه‌لرنده برقاچ رافك آثار مکشوفهٔ جدیده ایله تزیین ایدلمسی هوسی‌ده آز برمدت صکره زائل اولدی . فی الحقیقه استانبول شهری هرطرفله تمامیله‌ده مواصله‌ده بولندیغندن وعینی محلدن ظهور ایدن آنتیقه‌لرك انقسام ایتمسی ، طاغنیق بولنمسی دخی بالطبع علم آثار عتیقه نقطهٔ نظرندن داعیٔ ضرر اولدیغندن آثار مذکوره‌یی تدقیق ومعاینه مقصدیله مملکت مملکت قوشمقدن ایسه آنلرك هیئت مجموعه‌سیله بریرده کورلمسی ارباب علم ایچون دها سهولتبخش اولدیغی آشکاردر . چونکه اوچه تقسیم قاعده‌سنه اقتفا اولندیغی حالده عینی موقعده نشأت ایدن برچوق اشیانك اوروپا قطعاتنك هربرینه وحتی - حافر شاید آمریقالی وآوستریالی ایسه - بتون جهانك نقاط مختلفه‌سنه نقل ایدیلەرك طاغنیق برحالده بولنه‌جغی بدیهیدر . اووقت تصادفاً اخراج اولنمقده بولنان آثار عتیقه‌نك عددی زیاده ایدیسه‌ده درسعادتده دولت علیهٔ عثمانیه‌نك شرفیله متناسب برموزه تشکیلنه کفایت ایده‌جك درجه‌یی‌ده هنوز بولمامش ایدی . بوجهتله بالذات موزه طرفندن اجرای حفریاته مباشرت اولنمسی لابد ایدی . فقط نظارتدن پاره‌یی نصل

هالەی قویروقلی ییلدیزی فوطوغرافیسی [مقالهٔ مخصوصه‌سنه مراجعت]

قوپارمه‌لی ؟ ایشته بونك ایچوندر كه ادهم پاشا ایللك دفعه اولمق اوزره براغانه دفتری آچه‌رق برمقدار پاره جمعنه موفق اولمش ومبلغ متحصلی یدینه تسلیم ایلدیكی مخدومنه دخی « ئه‌ئولیا » قطعهٔ قدیمه‌سنده [١] كائن بعض شهرلرك تحت‌الارض مقابرینی حفر وتحری ایلمك امكانی احضار ایتمشدر .

بوایللك تشبث كرچه جرأتكارانه عد ایدلمش ایدی ایسه‌ده استحصال اولنان نتائج اودرجه مهم اولاقله

[١] بوكونكی آیوالق وبرغمه طرفلری

عبدالله چاوش

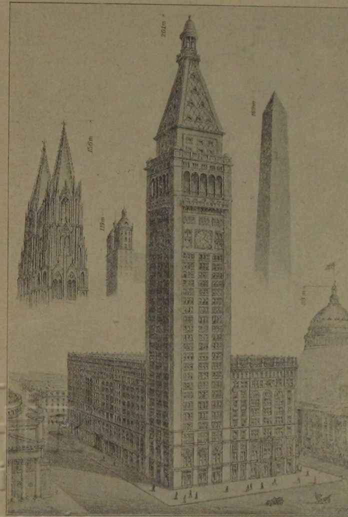
[نامق كمال بكك « وطن » پیه‌سنده مذكور سلستره محاربهٔ قدیمه‌سنده روس محاصره اوردوسی جبخانه‌سنی آتشله‌مش اولان قهرمان عبدالله چاوش كچن یاز شهرمزه كله‌رك برخیلی اعزاز كوردی. كندیسی طقسان بش یاشنی متجاوزدر. آیدین ولایتی داخلنده‌كی قریه‌سنده ایكن حكومت مشروطه‌مزجه بالتحری بولدیرلمش وكندیسنه ٣٠٠ غروش معاش شهری تخصیص ایدلدیكی كبی عسكری موزه‌سنه وضع ایدلمك اوزره رسمی چیقارلمشدر.]

برابر اوقدر جالب ممنونیت ایدی كه نظارتی هرسنه وزنه‌سنی كشاد و بیچاره مدیرك دست تهیسنه برقاچ پاره توديع ایده‌جك صورتده علاقه‌دار ایلمكدن خالی قالمادی .

الحاصل ١٨٨٧ و ١٨٨٨ سنه‌لرنده حمدی بك طرفندن (صیدا) شهرنده اجرا ایدلمش اولان حفریات الیوم مشهور انام اولان اوبیهمتا لحود ومقابر عتیقه‌یی ظاهره وضع ایلمشدر. فقط بونلرك تشهیرینه مخصوص بر محل دخی لازم ایدی . چینیلی كوشكده ایسه یرقالمدقدن صكره ذاتاقپوسی دخی آبدات مذكوره‌نك امرارینه مساعد اولمیه‌جق درجه‌ده كوچكدر . بولحدلركندی صندوقلری داخلنده بر سنه قالدقدن صوكره نهایت حمدی بك اسماع مرام ایله بربنای جدیدك انشاسنه رخصت استحصال ایده‌بیلمشدر .

چینیلی كوشكك پیشگاهنده وعینی محوراوزرنده بولنان بوبنای ظریف اسلوب یونانیده انشا اولنمش و (ایپیونیك) طرزنده‌كی (پیلاسترو) یعنی عمودلری دخی درت ستونه متكی « فرونتون » یعنی جبههٔ مثلثیه‌نك آلتنده وكنیش بر نردبانك باش طرفنده محتشم بر مدخلك طرفینه دیزلمشدر . دهلیزه كیرلدكده صاغ وصول طرفنده‌كی ایكی قپودن هربرینك ٢٧ شر مترو طول و ١٤ مترو عرضنده ایكی صالونك داخلنده موضوع موقع تشهیر اولان یوز اوتوز آلتی عدد لحود ومقابر عتیقه الیوم جمله‌نك نظر تقدیر وحرمتنی جالبدر . اوروپا موزه‌لرینك هیچ برنده مثل ونظیرلری یوقدر .

بو بنای دلپذیرك وجهه‌سی ٦٦ مترو طولنده اولدیغی كبی عمق بنا دخی ١٥ مترودن عبارتدر . « قاریا » قطعهٔ قدیمه‌سنده یعنی آیدین ولایتی مضافاتندن منتشا سنجاغنه تابع « میلاس » قضاسی داخلنده

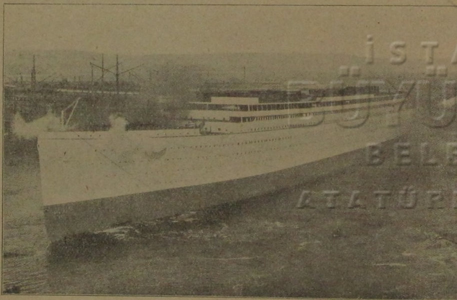
آمریقاده نیورقده یوکسک برقله [مقالهٔ مخصوصه‌سنه مراجعت]

اليوم « ایله‌ینه » نامیله معروف واسم قدیمی « لاکینه » اولان قریه‌ده « هه‌قات » اسمنده‌کی معبوده‌یه وقف واتحاف اولنمش بر معبدك موجود اولدیغنه واقف اولان حمدی بك ۱۸۹۱ و ۱۸۹۲ سنه‌لرنده اوراسنی دخی حفر ایله معبد مذکورك بتون « فریز » ینی ظاهره چیقارمق کبی برموفقیته نائل اولدیغندن کرك بو وکرکه بلاطجق [قدیم مندرس مغنیساسی] موقعنده [دیان لوقوفرین] ه تبرع ایدلمش اولان معبد فریزینك برقسم اعظمی ودها سائر برچوق اشیای ذی‌قیم عثمانلی موزه‌سنه نقل اولنمش ایسه‌ده ابنیهٔ موجوده‌نك عدم استیعابی حسبیله تاریخ مذکوردن بری موزه باغچه‌سنده وصندوقلر ایچنده طورمقده ویدرپی ورود ایدن آثار مماثله ایله متنوع مسکوکات عتیقه قولکسیونلری دخی تزاید ایتمکده بولندیغندن بونلرك وضع وتشهیرینه مخصوص اولمق ویکی موزه‌نك طرز معماریسنه مطابق اوله‌رق بوکا اتصال ایتمك

پلوویوز طورپیدوسی تخلیص ایدلدکدن صوکره

فرانسه‌نك بوتحت‌البحر سفینه‌سی مانش دکزنده غرق اوله‌رق درونده‌کی مرتباتی انقطاع تنفسدن وفات ایتمشلر وسفینه برچوق عملیاتدن صوکره تخلیص ایدلمشدر.

دنیانك اك بویوك واپوری: انکلتره‌ده بلفاست‌ده کچن قیش دکزه ایندیریلن اولمپیك واپوری

[مقالهٔ مخصوصه‌سنه مراجعت]

اوزره چینیلی کوشکك شرق وغرب جهتلرینه برر دائره دها انشاسنه مساعدهٔ پادشاهی صادر اولمسی اوزرینه انشاآته باشلانلمش وشرق جهتنده‌کی بنانك امر انشاآتی ۳۱۹ سنه‌سی اوائلنده ، غربده کنك ده

بطرس غالی پاشا [بر خیلی سنه‌لر مصرده ریاست وکلاده بولنان بو ذات مصر فرقهٔ ملیه‌سی منسوبیندن ابراهیم ناصیف الوردانی طرفندن کچن یاز روولورله قتل ایدلمشدر .]

۳۲۳ سنه‌سی نیسانده واصل حد ختام اولمشدر. شمدی‌ده عثمانلی موزه‌سنك حاوی اولدیغی آثارك باشلیجه‌لرندن برنبذه بحث ایده‌لم. آثار و آبدات گرانبهادن یالکز اك زیاده حائز اهمیت اولانلرینك تعریف و توصیفی لازم گلن بر جلد کتاب طولدیرمق اقتضا ایدر . ذاتاً بونلرك انواع مختلفه‌سی حقنده بر چوق قاتالوغلر موجود اولدیغندن بز بوراده آثار موجوده‌دن یالکز اك مهملرینی سریعاً نظر امعاندن امرار ایده‌جکز:

همان کافهٔ ادواره عائد اوواق اوزره مرمردن مصنوع اولان آبدات منحوته‌نك عددی اوچ یوزه یقین اولوب بونلردن اسکندر کبیر ، آیدین شهرنده [اسم قدیمی « زال » اولوب خرابه‌لرندن بعض آثار الآن شهرك آرقه طرفنده‌کی تپه‌لرده کوریلور . بورانك مسلك هیکلتراشیسی وقتیله مشهور ایدی] چیقان « آپوللون » ، برغمه‌ده کشف ارلنان « هرماقرودیت » [۱] طرابلس غربده « لبده » [قدیم لپتیس ماغنا] ده ظهور ایدن « آته‌نا » وتعبیر دیکر « مینروا » « اردك »ده کشف اولنان « سازنده قادین » وسائره هیکللری شایان تذکاردر ؛ مقابر عتیقه‌یه عائد اولان آثاره گلنجه بو خصوصده موزه‌مز جهانك اك زنکین اولانیدرکه اك مهملری: صدراب . نوحه کران، لیکیا نامل‌ری آلتنده معروف اولان لحود ایله اسکندر کبیر لحدی اون دردی دخی (صیدا) شهرنده ظاهره اخراج اولنمشدر . فنیکه‌ده بیاض مرمرلردن اعمال ایدیلوب جسد انسانی‌یی تقلیداً یاپلمش اولاق حسبیله یونانجه « شبه انسان » معناسنه اولان « آنتروپوئید » نامنده‌کی لحدلر دخی حائز اهمیت وعددی اون دردتدن عبارتدر .

طونج آثار میانده ایکی مصارع هیکلی کوریلورکه ابعاد طبیعیه‌ده مصنوع وطرسوس شهرنده مکشوف اولان شو یکی اثر برر خارقهٔ بیهمتا اطلاقنه احرادر . برده یورومکده اولدیغی حالده تصویر ایدلمش اولان بر (هرکول) ایله یانیه جوارنده بولنمش وذیقیمت طاشدن معمول کوزلری دخی الآن حسن محافظه ایدلمش بر (ژوپیتر) هیکلی وپك زیاده ظریف برآینهٔ منحوت شایستهٔ ذکر وبیاندر .

منحوتات واوانی وسائر اشیا واده‌اتدن عبارت اولوب ادوار مختلفه‌یه عائد بولنان بر چوق ابریس آنتیقه‌لری دخی بتون برصالونی طولدیرمقده‌در .

خطهٔ یمانیه‌نك اهالیٔ قدیمه‌سی اولوب (حمیر) نامی آلتنده معروف بولنان قومه عائد آبدات وکتابه‌لرك جهانده نظیری مفقوددر . (تدمر) منحوتات وکتاباتی‌ده عدداً کثیر اولدیغی کبی قبل المیلاد اوتجی عصره طوغری شمالی سوریه ایله اناطولینك برقسمنی تحت حکومت ونفوذلرنده بولندیرمش و (هیتیت) نامیله

[۱] یونانجه اولوب خنثی دیمکدر.

بطرس پاشانك قتلی اوزرینه تعیین ایدیلن یکی مصر رئیس وکلاسی محمد پاشا

طانلمش اولان قومه عائد برچوق مصنوعات هیکلتراشی دخی اك واسع صالونلردن برینی اشغال ایلمکده‌در.

معمولات عتیقهٔ زجاجیه قوللکسیونی پك ظریف اولدیغی کبی کلدانی وآثوریلره متعلق آثار دخی پك زیاده‌در . آناطولینك بر چوق مواقعنده ظاهره چیقارلمش وپیشمش طوپراقدن اعمال اولنمش پك چوق آثار واوانی وبونلرده ظرافتی جالب دقت برخیلی اشکال صغیره کوریلور.

مسکوکات قوللکسیونی دخی پك عظیم اولوب الیوم یالکز مسکوکات اسلامیه تصنیف ایدلمش وبونلره دائر قاتالوغلر دخی ترتیب اولنمشدر .

صناعت اسلامیه‌یه متعلق اولان آثار واشیانك عددی یوماً فیوماً تزاید ایتمکده‌در . بونلر میانده موجود بر چوق طونج پارچه‌لر ، خالی سجاده‌لر ، کتاب جلدلری ، ال یازیلر ، چینیلر ، معمولات خشبیه اوروپاده اك بیوك موزه‌لرك بیله باعث شرفی اوله‌جق آثاردن معدود اولوب کاملاً چینیلی کوشك داخلنده تشهیر ایدلمشدر . مجوهرات واحجار محکوکه‌نك مقداری ده همیشه تکثر ایتمکده‌در .

— ایشته احتوا ایلدیکی آثار واشیای گرانبهادن یالکز برقاچنی صورت بسیطه‌ده ذکر ایلمش اولدیغمز عثمانلی موزه‌سنك برکون کلوبده دنیانك اك بیوك موزه‌سی ، موزه‌لرك اك زنکین ومهمی اوله‌جق بردرجه‌یه ارتقا ایتمسی اصلا مستبعد دکلدر . استقبالك موزه‌سیدر . چونکه کلدانیلر . آثوریلر . هیتیتلر . آرمنیلر فنیکه‌لیلر ، نبطیلر ، حمیریلر ، قاریالیلر ، فریجالیلر . ایونیالیلر . بتون بوقوملر خاك پاك عثمانی اوزرنده وقتیله تعیش ایتمش اولدقلرندن کندی مدنیت قدیمه‌لری آثارینی زیر زمینده مدفون براقمشلردر . بناءً علیه هرقازمه‌ده اهمیت تاریخیه وصناعیه‌یی حائز برکتابهٔ قیمتدار ویا برخیلی آثار گرانبها ظهور ایده‌رك کافه‌سنك عثمانلی موزه‌سنی تزیین ایده‌جکی واوراده هربر اثرك فن وصناعتك تعیین ایده‌جکی موقع مخصوصی اشغال ایلیه‌جکی آشکار وبوصورتده آز زمانده عثمانلی موزه‌سی اقوام زائله‌نك بردفینهٔ تاریخیه‌سی ومحصول دهالرینك برودیعه‌کاه لایفناسی اوله‌جغی وارستهٔ قید تذکاردر .

دیون عمومیه مکتوبجیسی
وحید

صوك سنه‌نك موده‌لرندن : پارس عالم تنزهنده .

— دوقتور چیچیقوف ودو. آیه‌نك نظریات ومساعیسی —

تمدید حیات

۱۹۰۳ سنه‌سنده پاستور انستیتوسی مدیر معاونی دوقتور مچنیقوف « فلسفهٔ نیكبینانه : optimiste Essai de philossophie » نامنده بركتاب نشر ایتمشدی. بونده انسال مستقبله‌نك اولومی ،

بوكون صوك دقیقه‌یی تعجیل ایدن هردرلو تشوشات عضویه‌دن آزاده ، برحیاتك استراحتبخش وطبیعی برنتیجه كبی تلقی ایده‌جكارینی ارائه ایدییوردی . او ، كندیسنه ۱۹۰۸ ده نوبل مكافاتی قازاندیران ووجود بشره تأمین معافیت ایدن كشفی اوزرینه استناد ایده‌رك اختیارلغی منع وازاله ایتمك ، بو صورتله حیات بشریه‌نك مدت وسطیه‌سنی تمدید أیله‌مك امكانه امثال سائره‌سنه مشابه برمسئلهٔ فنیه نظریله باقیوردی .

فقط بوموفقیتی استحصال ایچین إجراسی لازم كلن تدقیقاتك نه‌مدید برسعی ایستیه‌جكنی دوشونه‌رك دها آز زمانده تأمین موفقیت ایده‌جك دیكر مساعی‌یه حصر نفس ایتدی .

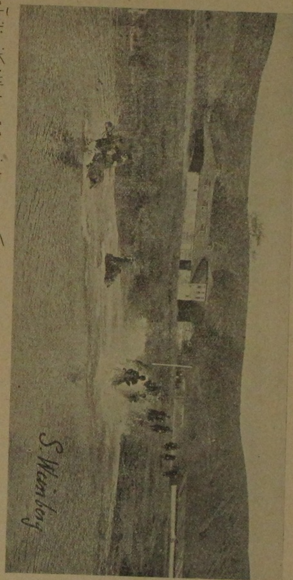
صوكره مشهور « دوقتور دو آیه‌ن » مچنیقوفك نظریاتنی تطبیقه چالیشدی . أكر تحقق ایدرسه طبابتده عظیم بركوزولتو یاپاجق یكی برطرز تداوی چیقاردی .

صوك سنه‌نك موده‌لرندن : برقاچ نمونه

دوقتور دو آیه‌نك یاپمق ایسته‌دیكی شی آرتق اختیارلغی ازاله ایتمك ویاخود هردرلو امراض وتشوشات عضویه‌یه قارشی برمعافیت بشریه وجوده كتیرمك ده كلدر . اونك ادعاسی میقروبلی خسته‌لقلری ایلك ظهورلرنده توقیف وازاله ایتمك وبو صورتله موتی اوزون برزمان ایچین تأخیر أیله‌مكدر . پك اساسلی وعلمی اولان نظریه‌سی حقیقةً تسخیر كاردر . بالطبع بونظریاتك تطبیقندن تولد ایده‌جكی وعد اولنان نتایجی بوكبی مسائلده الزم اولان برتفتیش علمی‌یه تابع طوتمادن تصدیق وتأمین ایتمك قابل دكلدر . بزیالكز بونظریه‌یی مختصراً بیان ایده‌جكز :

خسته‌لقلرك اكثری میقروبلردن متولددر ؛ بعضیلری میقروبلرك حجیراتمز اوزرینه طوغرودن طوغرویه تأثیرندن ، بعضیلری بومیقروبلرك افراز ایتدكلری توقسینلرك تأثیرندن نشئت ایدر . بعض

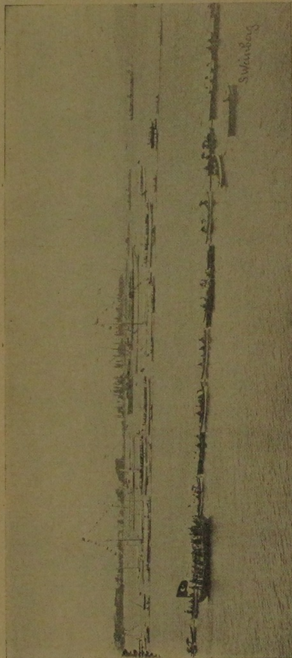

بزده جنديلكي وجنس فرسك اصلاحنى تشويق ايتمك اوزره كچن نيسان ظرفنده ترتيب اولنان كاغدخانه آت ياريشلرندن برمنظره

كيمسه‌لرك وجودلرينك بعضى ميقروبلرك تأثيراتنه قارشى آز ويا چوق برمعافيته مالك اولدقلرى چوقدن برى تعين ايتمشدر. فرضا زنجيلر ورمه پك چوق مستعد اولدقلرى حالده مالارما وحماى اصفر خسته‌لقلرينه قارشى پك آز مستعددرلر ؛ امراض مستوليه زمانلرنده ظاهراً مصاب اولمالرى پك محتمل اولان كيمسه‌لر مصون قالبرلر . عينيله كچى و هند طوموزى‌ده - انسانلر ايچين مهلك برزهر اولان - به‌لادون اوتى يرلر. وقتيله « مهرداد » بعض زهرلره آليشمشدى، اونلر وجودينه اجراى تأثير ايتميوردى ؛ نته‌كيم شيمدى‌ده بعض اقوام وحشيه چوق مقدارده « آرسه‌نيق » آليورلر . ايشته بوتدقيقاته بناء بعضى ميقروبلرك تأثيراتنه قارشى معافيت تأمين ايتمك ايچين دوران دمه ، تأثيرى تخفيف اولونمش زهرلر وسائره ادخال ايتمه‌نك فائده‌سى محققدر . حتى بوكون بعض خسته‌لقلرده مراجعت اولونان تداوى‌ده بوندن باشقه برشى يوقدر .

ايشته دووآيه‌ن بو اساس اوزرينه حركت ايده‌رك جهاز تنفسى‌يه ، جهاز هضمى‌يه ، جلده عائد خسته‌لقلرله ، حماى تيفوئيدى وسائر حمالرك ، مزمن روماتيزما ، قانسه‌ر ، اورم كبى امراضك بوتون مضراتنى ازاله ايتمك قابل اولديغنى ادعا ايتمشدر . بوصورتله حياتك تمديدى ده ممكن اوليور ديمكدر .

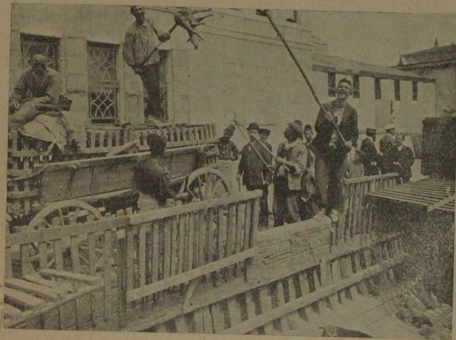
موى اليه دوقتورك مسئله‌يى لايقيله تدقيق وكنديسنجه قناعت حاصل ايتمه‌دن بويله برادعا درميان ايتمش اولماسى ايسه وارد اولاماز . بناءً عليه يقين براستقبالده تحقق ايده‌رك نتائج مفيده ويره‌جك اولان بوكشف مهمى حياته علاقه‌ومربوطيتى اولان بوتون انسانلره ممنونيتله تبشير، محضر وموجدلرينك رسملريله صحيفه‌لريمزى تزيين ايديورز .

كچن آغستوس ظرفنده ، حاصلاتى دونتماى عثمانى اعانه‌سنه مخصوص اولمق اوزره ، موده‌ده اجرا اقلنان قايق ياريشلرى مناظرندن

حدود بوينده عسكر مزارى

صحيفه‌لريمزده مندرج بررسم بولغار حدودنده برمصادمه‌ده شهيد دوشن بر عثمانلى نفرينك مزارينى كوستريور . بوشهيد محترمك منسوب اولديغى طابور اركان ونفراتى طرفندن ايكى طرفى طاشلرله شويله‌جه اوريليوبره‌رك باش وآياق اوجلرينه برر يازيلى طاش ديكلمش برقبردركه زمانك هجوم تخريبكارينه الك چوق برقاچ آى ، برقاچ سنه طايانه‌بيلير . حال بوكه اللى آديم اوته‌ده ، بلغارلر كندى عسكر- لرندن مقتول دوشنلر ايچون اويله مزارلر ياپيورلر ، اويله آبده‌لر انشا ايديورلركه بونلر عصرلرجه طايانير . يوزلرجه سنه صوكره حكايهٔ سرنوشت ايدر . وطنك تراب پاكنى مدافعه ايچون وطن جدا ، غريب برحال ايچنده ترك حيات ايدن شهيدلرمزه بلغارلردن اوزنك آله‌جق قدر حرمتده قصور ايتمه‌لى‌يز ؟.. شكركه كچنلرده بر تورك غزته‌سى «طنين» بوحال مؤلمى انظار تأسفه عرض ايده‌رك ، حدود بويلرنده شهيد دوشن عثمانلى عسكرلرى ايچون مكمل برمزار وجوده كتيرلمك اوزره براعانه آچدى . وبعض حميتكاران امت بواعانه‌يه درحال شتاب ايتدى . بزمده سويليه‌جكمز ، شورسمك برلسان حزين وغريب ايله عرض ايتديكى كوهٔ خرابينك قلبلرده اوياندیره‌جغى حس حميتدن اسعانه ايتمك ،طنينك آچديغى اعانه‌يه ارباب مروتك بذل اشتراك ايلملرينى تمنى ايتمكدر .

استانبول سوقاق کوپکلرینك قفسلی آرابه‌لرله طوپلانه‌رق ماونه‌لرله
خیرسز آطه‌یه نقلی

هاله‌ی قویروقلی ییلدیزی

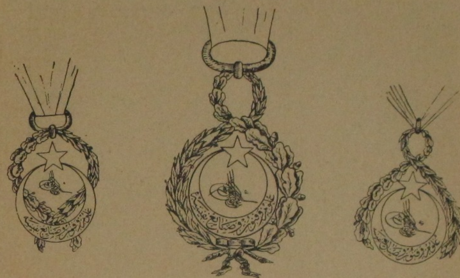
کچن سنه مایساك بشنجی کونی کره‌مزك قربندن کچه‌رك بزه چارپاجق ظنیله برخیلی مراق واندیشه‌یی موجب اولان هاله‌ی حقنده مروروندن صوکره ویره‌جکمز ایضاحات آتیه صحنهٔ حیاتدن چکیلن آدملر حقنده یازیلان ترجمهٔ حاللر مقامنده‌در .

بو قویروقلی ییلدیز سماده عظیم برقطع ناقص چیزه‌رك وبو محرکی تمش بش سنه‌ده اکمال ایدرك سیران ایتمکده‌در . بو محرکك نسبتهٔ حاد اولان انتهالرندن بری کونشمزه اك یقین ودیکری اك اوزاق مسافه‌ده بولنیور . فضادن منظومهٔ شمسه طوغری یاقلاشدقچه صره‌سیله مریخ ، ارض ، زهره سیاره‌لرینك محرکلرینه تقرب ایدر . بعده بتکرار تباعده باشلار . بو سیاره‌لر حرکت انتقالیه‌لری اثناسنده نجم کیسودارك محرکنه یعنی تعقیب ایتدیکی یوله قریب مواقعنده بولدیغی کونلر نجم مذکور آنلرك آفاقندن بالطبع مشاهده اولنور . سیاره‌لر برطرفدن وقویروقلی ییلدیز دیکر جهتدن ، کندی محرك واستقامتلرندن حرکت انتقالیه‌لرینی تعقیب ایتدکجه یکدیکرلرندن اوزاقلاشه‌رق نجم کیسودار آرتق کورونمز اولور . هله برقطع ناقص منحنی اولدیغنی سویلدیکمز محرکنك شمسه یقین منتهای محدبنی قطع ایله تکرار منظومهٔ شمسیه‌دن اوزاقلاشمق اوزره فضا داخلنده سیران دائمیسنده دوام ایدنجه سنه‌لرجه کوزدن نهان اولور . ایشته بو جمله‌دن ، کچن سنه آیلرجه مدت سیاره‌مزك بعض آفاقندن کورینن قویروقلی ییلدیز هاله‌ی اسمنده ایدی .

خیرسز آطه‌لردن سیوری آطه‌یه نفی ایدیلن استانبول کوپکلری

بونك حسابات فلکیه ایله تعین ایدن بعض نتایجنه کوره ذیل سیالی تشکیل ایدن غازاتك سیاره‌مزی سوپوروب کچه‌جکی حقنده برظن فنی حاصل اولدیغندن عمومك اوهامنی موجب اولمشدر . بو بابده کوریلن معلومات فنیه‌یی تعداد ایدییورز : یکرمی اوچ نیساده هاله‌ی بزدن ۱٦٤۰۰۰۰۰۰ کیلو مترو مسافه‌ده اولوب بزه طوغرو کونده ۵۰۰۰۰۰۰ کیلو مترولق برسرعتله تقرب ایتمکده ایدی . نوه‌سنك قطری سیاره‌مز قطرندن اوتوز دفعه جسیم اولوب ۳۸۰۰۰۰ کیلو متره جسامتنده‌در . یعنی ارضدن قمره قدر اولان مسافه‌یی نوه‌سی ایله املا ایده‌بیلیر . شیمدی ایسه دیکر بعض مقادیر معلومه‌یی نظر اعتباره آلهلم . سیاره‌لرك شمسه نسبت اولنان مسافه‌لری بروجه آتیدر :

ایکنجی رتبه‌سی — برنجی رتبه‌سی — اوچنجی رتبه‌سی

معارف نشانی [مقالهٔ مخصوصه‌سنه مراجعت]

عطارد شمسدن ٥٨ ملیون ، زهره ١٠٨ میلیون ، ارض ١٤٩ میلیون ، مریخ ٢٢٧ میلیون ژوپیتر ٧٧٥ میلیون ، زحل ١٤٢١ میلیون ، اورانوس ٢٨٥٨ میلیون ، نپتون ٤٤٧٨ میلیون کیلو مترو بعد مسافه‌ده‌در . هاله‌یك محرکی بتون منظومهٔ شمسیه‌نك خارجنه چیقوب فضای مطلقه داخل اولیور . تخمیناً بش ملیار کیلو مترو طولنده‌در .

هاله‌ی ییلدیزی کونشه کچن مارتك یکرمیسنده اك قریب برمحلده بولنیوردی . اوزمان ٩٠ کیلو مترو قدر کونشه تقرب ایتمشدی . او وقتدن اعتباراً استقامتی ارضك محرکنه طوغری اولدیغندن بزه یاقلاشمقده‌در . یکرمی نیساندن‌بزدن اولان مسافه‌ی ٢٠ میلیون کیلو مترو ایدی . ایشته بوحرکتلر نتیجه‌سنده اوله‌رق آفاق ارضدن هاله‌یك مشاهده‌سی ممکن اولیوردی

١٨ افرنجی مایسك نصف‌اللیلندن ایکی ساعت صکره قویروقلی ییلدیز ، ارض و کونش براستقامتده بوله‌رق ارض ایله هاله‌ی آره‌سنده ٢٦ میلیون کیلو مترو قدر برمسافه بولنمش . وهاله‌یك قویروغنك ایسه حسابات تقریبیه ایله ١٠٠ میلیون کیلو مترو راده‌سنده اولدیغی حساب ایدلمشدر . اولجه ، محرکلرك استقامتی وقویروغك تعقیب ایده‌جکی استقامت حسابات فلکیه‌یه موافق کله‌جك اولورسه افرنجی مایسك ١٧ نجی کیجه‌سنده سیاره‌مزك بوقویروغك ایچندن کچه‌جکی ، حتی درونده‌ده برمدت قاله‌جغی سویله‌نیوردی . بوتخمین عینیله واقع اولمش وفقط بوتصادفدن کرهٔ ارض ایچون قطعیاً قورقوله‌جق هیچ برشی اولمادیغی میدانه چیقمشدر .

چونکه قویروقلی ییلدیزك نوه‌دن ٢٦ ملیون کیلو مترو مسافه‌ده‌کی مواد سیاله‌سی هیچ برضرر ایراثنه مقتدر برماهیتی حائز دکلدی . آن تهلکه کچدیکی جهتله فنك بوتأمیناتی شیمدی دها زیاده قناعتله تلقی ایده‌بیلیرز ، دکلمی ؟

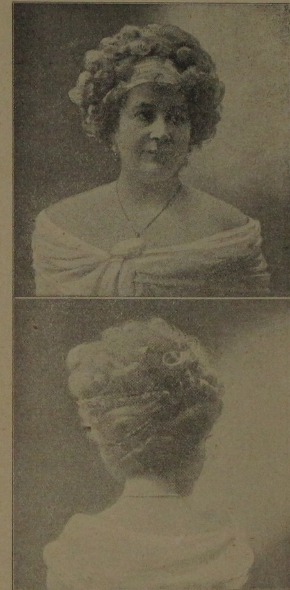

فاسده عثمانلی ضابطلرینك مغربیلری ارشاد و تدریسی [مقالهٔ مخصوصه‌سنه مراجعت]

نیویورقده یوکسك برقله

(نیویورق) لیمانه کیرلدیکی زمان درحال برچوق بویوك ویوکسك قله‌لر نظر دقته چارپار . نیویورقده بنالرك بوقدر یوکسك انشا اولنمسی اوراده اراضینك پك بهالی اولمسندن ایلری کلمکده‌در .

بوندن باشقه بنالر نه‌قدر یوکسك انشا اولنور ایسه او قدر پاره کتیریر . چونکه بوصورتله برطرفدن

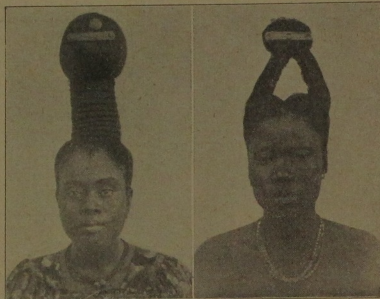
تخالف اذواق : عرق ابیضده باش توالتی

برچوق یازیخانه‌لر ایجاره ویریله‌بیله‌جکی کبی دیکرطرفدن نیویورقده اك یوکسك خانه‌لرك اك بهالی اولمسندن طولایی بونلر ، یوکسك فیئات ایله ایجار ایدیله بیله‌جکدر . یوکسك خانه‌لرك بهالی اولمسی اورالرده توزك ، کورولتینك آز وضیانك چوق‌اولمسندن ایلری کلیور . بوقدر یوکسك محللره چیقمق ایچون مردیون زحمتی دخی یوقدر . چونکه بنالر داخلنده برچوق آسانسورلر صباحدن اقشامه قدر ایشلمکده‌درلر .

آمریقالیلر بو قله‌لرده یالکز یازیخانه‌لر تأسیس ایتمزلر. بعض دفعه بو بنالرك یکرمی قاتندن بر بارکیرك آشاغی طوغری باقدیغی کوریلیر. چونکه بر آرابه‌جی بوراده برآخیر کیرالامشدر. آمریقاده برانشاآت نظامنامه‌سی موجود اولمدیغندن هرکس ایستدیکی قدر یوکسك بنا انشا ایده بیلیر. رسمده کوریلن قله‌نك ارتفاعی ٢٠١ متره‌در . دنیاده اك یوکسك قله‌لر ایله بوقله آره‌سنده بر مقایسه اجرا ایتمك ایچون یانئه اك یوکسك قله‌لرك رسمنی وضع ایتدك . مثلا واشینغتونده‌کی دیکیلی‌طاشك‌قله‌لرك ارتفاعی ١٥٦ مترودر. آمریقاده‌کی‌سائر قله‌لردخی بوقله قدریوکسك دکلدرلر. مثلا (پارق رود بیلوینغ) ١١٩ مترودر. واشینغتونده‌کی‌قله‌ایسه ٨٨ مترودر.

اولمپیك واپوری

کچن‌افرنجی تشرین اولك ٢٠ سنده«هارلاند ئه‌ندوولف» انشا آت دستکاهلری طرفندن « وایت استار » سیرسفائن شرکتی حسابنه تنزیل ایدیلن « اولمپیك » سفینه‌سی دنیاده شیمدی‌یه قدر انشا ایدیلن اك‌بویوك واپوردر . بو « ده‌کیز شهری » . اوچ سنه اول انشا ایدیلوب اوزماندنبری دنیانك اك بویوك سفینه‌سی اولان « لوزیتانیا » واپورندن ٢٥ مترو دها اوزوندر . و« ١٣,٠٠٠» طون دها فضله حجم استیعابیده‌در . اولمپیك واپوری هرخصوصده « لوزیتانیا » واپورینه فائق اولوب یالکز قوهٔ محرکه اعتباریله اونك دونده‌در . زیرا اولمپیك واپورینك ماکنه‌لری ٥٠ بیك بارکیر قوتنی حائز اولدیغی حالده « لوزیتانیا » واپورنده‌کی ماکنه‌لری ٧٠ بیك بارکیر قوتی حائزدر .

تخالف اذواق : عرق اسودده باش توالتی

اولمپیك واپوری دریایه تنزیل ایدلدیکی صره‌ده ٢٧ بیك طون ثقالتی حائزدی . دینه بیلیرکه یریوزنده مدنیت استقرار بولدیغی زماندن بری قره‌دن ده‌کیزه آتیلان اك مدهش ثقلت بودر . بو واپورك طولی ٨٤٠ قدم یعنی ٢٧١ متره‌در. عرضی ٢٩,٧٠ مترودر . بوواپورك تکمیل تجهیزاتی بیتدیکی زمان « وایت استار» قومپانیه‌سنه ٥٠ میلیون فرانقدن زیاده‌یه مال اوله‌جقدر . حال‌بوکه لوزیتانیا واپوری ایچون ٣٣ میلیون فرانق صرف ایدلمشدی . کذلك بوواپور ٤٠,٠٠٠ طون حجم استیعابینده‌در . ٧٦٠ طائفه‌یی و ٢,٥٠٠ یولجی‌یی فراخ فراخ آله‌جقدر .

سیاحلر ایچون بوواپور اك مکمل اوتللر درجه‌سنده اسباب استراحتی حائزدر . ١٢ قاتی واردر . بوقاتلر تکمیل چلیك بوله‌لردن معمولدر . واپورك « تنزه کوورته‌سی » عادتا بر« باغچه‌لی غازینو » در . بوباغچه‌لی کوورته‌ده هرنوع نادر نباتات ، لطیف چیچکلر ، آغاجلر ، حتی صارماشیقلر واردر . بوندن باشقه واپورده تیاترو ایچون ، بالو ایچون ، اسکه‌تین ایچون صالونلر ، آلاتورقه برحمام ، « تنیس » اویونی ایچون بردائره ، برژیمناستیك محلی ، بردکز حمامی وبرده چوجق تربیه‌خانه‌سی موجودر.

معمافیه بوقدر جسیم ، بوقدر مکمل اولان بوواپور برقاچ سنه‌یه قدر برنجیلکی ، دها طوغریسی یکانه‌لکی غائب ایده‌جکدر . زیرا اوکزده‌کی کانون ثانیده بین قومپانیه « تیتانیك » اسمنده ، بوواپورك برأشنی دریایه ایندیره‌جکدر . کذلك « کونارد » قومپانیه‌سیله دیکر بویوك بحر محیط قومپانیه‌لری‌ده‌بویله واپورلر انشاسنه حاضرلانمقده‌درلر .

توكيوده فيضان

[توكيو فيضانى اولكى سنه‌كى پارس فيضانندن دها مدهش اولمش . ٣٠,٠٠ خانه صولر آلتنده قالمش ويا منهدم اولمش ، ٢٠٠,٠٠٠ كشى مسكندن محروم ، سوقاقلره دوكلمشدر .]

معارف نشانى نظامنامه‌سى

برنجى ماده سلك تعليم منتسبينه وخدمات معارفپرورانه‌لرى مشاهد اولان ذواته اعطا اولنمق اوزره بوكره « معارف نشانى » ناميله برنشان احداث اولنمشدر .

ايكنجى ماده معارف نشانى اوچ رتبه اوزرينه مرتبدر .

اوچنجى ماده اشبو نشان قيد حيات ايله اعطا اولنور .

دردنجى ماده معارف نشانڭ برنجى وايكنجى واوچنجى رتبه‌لرى زمينى قرمزى مينه‌لى محدب بردائره اوزرنده علامت سنيهٔ دولت عثمانيه اولان هلال وييلديزى وهلالك اورته‌سنده طغراى همايونى حاوى اوله‌جق وهلالك بياض مينه‌لى زمينى اوزرينه « علوم وفنون وصنايع نفيسه » عباره‌سى يازيله‌جقدر . برنجى رتبه‌سى

بروكسلده كشاد ايديلن سرگينك حريقدن صوكره‌كى منظره‌سى [مقالهٔ مخصوصه‌سنه مراجعت]

يشيل مينه‌دن معمول دفنه دالى تقليدى بردائره ايله محاط اوله‌جق وايكنجى رتبه‌سى‌ده ييلديز جهتندن ايكى قوس دائره واوچنجى رتبه‌سى ينه يوقارى جهتندن متقاطع ايكى قوس ايله محاط بوله‌جقدر .

بشنجى ماده معارف نشانڭ برنجى رتبه‌سى كنارلرى بياض ، اورته‌سى قرمزى قورده‌له ايله كردنه ، ايكنجى واوچنجى رتبه‌لرى عين رنكده قورده‌له ايله كوكسك صول طرفنه تعليق اولنور . برنجيسى اوتوز يدى ميليمتره ، ايكنجيسى اوتوز ميليمتره ، اوچنجيسى يكرمى آلتى ميليمتره قطرنده اوله‌جقدر .

آلتنجى ماده معارف نشانى ايله برابر برات عاليسى دخى تسطير واعطا اولنور . براتى اولمدقجه هيچ كيمسه بونشانى تعليق ايده‌مز .

يدنجى ماده معلملردن معارف نشانڭ اوچنجى رتبه‌سنه كسب استحقاق ايده‌بيلمك لااقل بش سنه سلك تعليمده حسن خدمت ايتمكله مشروطدر . اوچنجى رتبه‌سنى احراز ايدن معلمين خدمت تعليميه‌يه دوام

شرطیله بش سنه مرورنده ایکنجی رتبه‌سنه واون سنه صکره برنجی رتبه‌سنه کسب استحقاق ایدرلر .
فقط معلملکده اون ویا اون بش سنه حسن خدمتلری کورلمش اولانلره ویا خدمات معارفپرورانه‌لری سبق ایدنلره بدایةً ایکنجی ویا برنجی رتبه‌لری دخی توجیه اولنه بیلور .

سکزنجی ماده معارف نشانک برر رتبه‌سندن دیکر رتبه‌سنه ارتقا ایدنلر آلدقلری رتبه‌نك مادوننده اوله‌رق کندیلرنده بولنان نشانی رد واعاده ایده‌جکلردر .

طقوزنجی ماده مسلك تعلیمدن سقوطی مستلزم اولان مجازات قانونیه معارف نشانك حق تعلیقنی سلب ایدر واستردادینی موجب اولور .

اونجی ماده « معارف نشانی » حکومت عثمانیه‌یه برر صورتله خدمات معارفپرورانه‌لری سبق ایدن اجانبه دخی اعطا اولنور .

اون برنجی ماده « معارف نشانی » معارف عمومیه نظارتنك تقدیر وانهاسی اوزرینه با ارادهٔ سنیهٔ حضرت پادشاهی احسان بیوریلور . (١٣٢٦ سنهٔ مالیه)

[« ثروت فنون » معارف نشانك ایکنجی رتبه‌سنی حائزدر . آشاغیده « ثروت فنونك بیکنجی نومروسی » بحثنه مراجعت .]

فاسده عثمانلی ضابطلری

١٤ تموز ١٣٢٦ تاریخلی یومی غزته‌لردن :

طنجه‌دن یازیلیور :

برقاچ آی اول طنجه‌یه اون ایکی قدر ترك ضابطی کلدی . فرانسز غزته‌لری مومی الیهمی مملکتلرندن مطرود اسکی ترك وفراری اولمق اوزره کوسترمکه چالیشدی . عثمانلی ضابطلری شهرده پك آز قالدیلر وبرکون (فاس) ه کیدرك مولای حفیظه عرض خدمت ایتدیلر . امیر مومی الیهمی درحال خدمته قبول ایتدی . بوده ، شهرمزده مقیم فرانسز مأمورینك ، غزته‌سنك حدتنی موجب اولدی . الجزیره معاهده‌نامه‌سنه رغماً فرانسزلرك بلادی فاسی فرانسز حمایه‌سی آلتنه وضع ایتمکه معطوفدر . ایشته بونك ایچون کنج عثمانلی ضابطلری کندیلرینی صیقیوردی . فرانسزلر غزته‌لرده نشر ایتدکلری مقالات ایله مومی الیهمی امیر اوزرنده غیر مساعد برنفوذ اجرا ایدن غیر مقتدر متعصبلر توصیف ایدییورلردی . فاس امیری ، بونلره نهایت ویرمسی ایچون استقراضك عقدی صره‌سنده ، فقط آرزوسنه رغماً ، عثمانلی معلم ضابطلرینی ترخیص وآنیا فرانسز ضابطلرندن بشقه معلم طلب ایتمه‌مکی تعهد ایتدی . فرانسز غزته‌لری ، مومی الیهمه ینه هجومده دوام ایتدی . بو هجوم ومؤاخذه‌لری میاننده امیرك بونلردن قورتلدیغی کورمکله ممنون اولمسی لازم کله‌جکنی سویلیورلردی .

بوکنج ضابطلر برقاچ کوندنبری شهرمزده بولنمقده وایی برتأثیر حصوله کتیرمکده‌درلر . مومی الیهم ضباط اطوار وقیافتلری پارلاق ومکمل کنج ترکلردر . بونلری کورنجه فرانسزلرك اسباب اندیشه‌سی درك اولنه‌بیلیر . چونکه بوکنج ضابطلر وظیفه‌لرینه بحق واقفدرلر . بونلره هجوم ایدن غزته‌لر آره‌سنده عربجه (الصبا) جریده‌سی موجوددر . ضابطلردن بری مذکور غزته‌نك سوریه‌لی اولان مدیرینی دوئلloیه دعوت ایندیسه‌ده مرقوم فرانسه سفارتی مستخدمی اولدیغنی وکندیسنه تبلیغ ایدیلن شیئی نشره مجبور بولندیغنی بیان ایله دعوت واقعه‌یه اجابت ایتمدی . براز زمان صوکره امیرك طنجه‌ده کی مأمور سیاسیسی فرانسه سفارتنك امری اوزرینه ضابطلره طنجه‌یی وفاسی درحال ترك ایتملرینی سویلدی . ضابطلر جواباً کندیلرینی راحت براقسنی ، دیکرلری کبی کندیلرینك‌ده مملکتده اقامته حقلری اولدیغنی ، اساساً مسئله‌نك کندیسنه تعلق ایتمیوب فاسده ترکیه‌نك منافعنی تمشیته مأمور بولنان انکلتره سفارتنه عائد اولدیغنی سویلدیلر . عثمانلی ضابطلری ، یقیناً ، تشکریه عودته حاضرلانیورلر . فقط فاسده دوچار اولدقلری سوء معامله‌یی

لافسز حکایه : بوزولان کیف

چابوجاق اونوتمیه‌جقلری کبی فرانسه‌نك کندی قرده‌شلرینی تحت اسارته آلمق ایچون الدن کلنی یاپدیغنه ، مسلمانلره ، آنجق کندیسی منفعتدار اولدینی زمان دوستلق کوستردیکنه دائر پیدا ایتدکلری قناعتی‌ده محافظه ایده‌جکلردر . [تصفیهٔ رتب وتنسیقات صره‌سنده قادرو خارجنده قاله‌رق فاسه کیتمش اولان بو ضابطلر ، فرانسه‌نك تشبثاتیله ، برمدت صوکره فاس خدمتندن اخراج اولونمشلردر .]

یکی انکلتره قرالی بشنجی ژوژر حضرتلری [مقالهٔ مخصوصه‌سنه مراجعت]

بروکسل سرکیسنده حریق

بروکسل سرکیسنک احتراق خبری جهان مدنیتک هرکوشه‌سنده بیوک برتأثر حاصل ایتمش، هرانسان قلبنی سوق اسفله تتره‌تمشدر . بیکلرجه، یوز بیکلرجه انسانک برقاچ سنه‌لك محصولات فکریه وبدنیه‌لرینه مشهر ، یوز بیکلرجه زوارك تنویر افکارینه وروابط بین‌المللك تقویه‌سنه بیوك برواسطه اولان ، وسعی بشرك نه‌لره قدر وارە بیله‌جکنی مجسم برصورتده کوسترن بوقدر عالی بر اثرك برقاچ ساعت ظرفنده آلولر ایچنده محو اولوب کیتمه‌سنه تأسف ایتمه‌مك الده‌میدر ؟

بروکسل سرکیسی حقنده شوراده ویره‌جکمز تفصیلات ، هیچ شبهه ایتمه‌یزکه ، حریق خبرینك

آفریقالی برحشمتپناه ، ایمپراطوریچه تایتو

[وفاتی دفعاتله اعلان وتکذیب ایدیلن نجاشی « منلیك »ك زوجه‌سی اولوب کندیسیله مشترکاً اجرای حکومت ایدییوردی . کچن صوك بهارده خلعی اعلان اولنمشدر .]

بتون قارئلرمزه براقه‌جغی تأثری تشدید ایده‌جکدر . چونکه سرکینك اهمیت وعظمتی حقنده حقیقته نه‌قدر قریب تصوراتده بولنیلورسه بولنلسون ، ارقامك فصاحت افاده‌سی هرحالده بشقه‌در .

بروکسل سرکیسی بر میلیون مترو مربعی اراضی اوزرنده مؤسسدی.

مسئولیت مالیه‌سی برآنونیم شرکتنه توديع ایدلمشدی. حکومت طرفندن شرکت مذکوره‌یه تخصیصات نامیله مهمجه برمبلغ ویرلمکله برابر معاونت معنویه ومنافع متعدده دخی دریغ ایدلمه‌مکده ایدی .

سرکینك هیئت عمومیه‌سنه دائر ترتیب ایدیلن پلان ۱۹۰۷ سنه‌سی نهایتنه طوغری مظهر تصویب

یکی سیام قرالی ماها واجیراوود

[وفیات مشاهیر بحثنه مراجعت]

آنام ایمپراطورانی تختنك یکی وکوچوك جالسی

اولدیغندن همان انشا آنه باشلانمشدرکه بوصورتله مشهر عمومی‌یی اکمال ایده‌بیلمك ایچون بالفعل ایکی بچق سنه چالیشلمش اولیور .

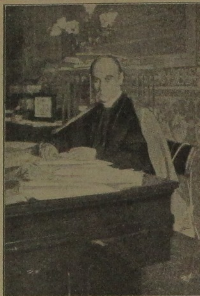
مربع مترو	
۹۱٤,۰۰۰	صنایع مختلفه هاللری
۲٦,۰۰۰	ماکنه‌لره مخصوص هاللر
۹,۰۰۰	شمندوفرلره مخصوص هاللر
۹٤۹,۰۰۰	

ارقام مذکوره‌یه هاللر خارجنده اراضی استیجار ایدن بلچقا جمعیات صناعیه وتجاریه‌سنك انشا ایتدیردکلری بنالر علاوه ایدیله‌جك اولورسه بلچیقاده‌کی حیات کثیفهٔ ساعیانه‌نك درجه‌سی میدانه چیقار. ابنیهٔ مذکوره میاننده الك زیاده جالب دقت اولانلر شونلردر :

مربع مترو	
۱٤۰۰	شعبهٔ نسوان
۱۲۰۰	شعبهٔ تزیینات
۲۸۰۰	انشاآت ملکیه ، طرق ومعابر شعبه‌سی
۸۲۵۰	اورمان ، زراعت ، چیچکجیلك وسوق ماه شعبه‌لری
۱۲۰۰	چفتجیلك عملیات شعبه‌سی
۱٤۸۵۰	

اسپانیانك واتیقان سفیری سنیور دواوجدا

پاپالق خاجیه ناظری قاردینال مه‌ری دەلوال

پاپالغك مادرید سفیری مونسنیور ویقو

شایان دقت برانتباه دینیده مهم وظیفه‌لر کورن اوچ ذات

[اسپانیانك کچن سنه ظرفنده ، فرانسه‌نك اثرینه تبعاً ، قتولیك رهبانه قارشی تطبیقنه باشلادیغی تدابیر تضییقیه مناسبتیله ظهورایدن بحرانه عائد]

یکرمی بش حکومت بروکسل سرکیسنه خواهشله ، خواهش جدی ایله اشتراك ایتمشدر. حکومات مذکوره‌دن بعضلرینك اشغال ایتدکلری مساحه‌لری حروف هجا صره‌سیله کوستریبورز :

۱,٦۰۰ (مترو مربعی) اسپانیا ، ۱,۳۵۰ اوستریا ، ۲۱,۰۰۰ انکلتره ، ۲۸,۰۰۰ آلمانیا ، ۱۲,۲۰۰ ایتالیا ، ۵۰۰ اوروغوآی ، ۱,۱۰۰ ایران ، ۱,۳۰۰ برەزیلیا ، ۵۰۰ پەرو ، ۱,۸۰۰ حکومت عثمانیه ، ۹۵۰ دانیمارقه ، ٤۰۰ دومنیقه ، ۲۹,۰۰۰ فرانسه ، ۱۰,۰۰۰ فرانسه مستملکاتی ، ۵۰۰ لوکسمبورغ غران دوقه‌لغی ، ٦۰۰ موناقو ، ۵۰۰ نیقاراغوه‌آ ، ۲,۷۰۰ هولاندا .

مذکور حکومتلردن ماعدا چین ، هایتی ، قانادا رسماً وشمالی آمریقا جماهیر متفقه‌سیله اوستریا وژاپونیا جمعیات خصوصهٔ صناعیه واسطه‌سیله صورت غیررسمیه‌ده سرکی‌یه اشتراك ایلمشدر .

بتون بویکرمی بش مملکت دهای مللرینك تظاهرات متنوعه‌سنی برخواهش جدی ایله بروکسله دوکه‌رك ، ترقیات فنیه‌نك استحصال وتعمیمی خصوصنده متحد بولندقلرینی انسانیتك آتیسی حقنده بدبین اولانلره واضح برصورتله کوسترمشلردی. بوجهتله بروکسل سرکیسیله برلکده سعی ودهای بشرك قیمتدار آثار وتظاهراتی خراب اولغله قالمیور، اتحاد ووفاق بین‌الملك مجسم برشاهدی‌ده اورته‌دن قالقیور. بروکسل سرکیسنك اتحاد بین‌الملله نه‌درجه‌یه قدر واسطه اولدیغنی کوسترمك ایچون شوراسنی سویلیه‌لم که سرکی مناسبتیله بروکسلده یوز قدر بین‌الملل قونغره انعقاد ایتمشدی. حکومت عثمانیه ، بوقونغره‌لردن یالکز جمعیات بین‌الملك طرز تشکلی حقنده کی قونغره‌یه صورت رسمیه‌ده اشتراك ایتمشدی .

سرکیده وقوع بولان حریقك بر درجه‌یه قدر موجب تسلی بر جهتی وارسه اوده اجبی

پارس دعوی وکیللرینك یوزنجی سنه‌سی مناسبتیله ، رئیس مه تر « بوسون بی‌لو » ایراد نطق ایدرکن [مقالهٔ مخصوصه‌سنه مراجعت]

شعبه‌لری مبانده ، مکملیت ، انتظام وثروتی ایله تفرد ایدن آلمان سرکیسنك حریقدن مصون قالماسیدر .
بروکسل سرکیسنك خراب اولوب کیتمه‌سی هرحالده برفلاکت بین‌الملل اولمقله برابر برقاچ آی ظرفنده
سرکی یکیدن انشا وتعمیر اولنه‌رق تکرار زواره کشاد ایدلمشدر .

آوروپاده نفوس: آوروپا مملکتلرنده ١١٠ سنه ظرفنده نفوسك تزایدوتناقصنی مشعرلوحه.

[جدولك اوست وآلت طرفلرنده محرر رقملر سنه‌لری مشعر اولوب یان طرفلرده‌کی رقملرده بهر کیلومترو مربعنه اصابت ایدن مقدار نفوسی کوسترر . اورته یرده‌کی منحنی ومنکسر خطوطده هرمملکتك ١١٠ سنه‌لك برزمانده‌کی نفوسنك صورت سیر وتموجنی اشعار ایدر . « مقاله‌سنه مراجعت »]

یکی انکلتره قرالی بشنجی ژورژ

بشنجی ژورژ نامیله انکلتره تختنه جالس اولان ذات قرال ادواردك ایکنجی اوغلیدر . بیوك برادری دوق دوقله‌رانس ١٨٩٢ ده وفات ایتدیکندن کندیسی ولیعهد اولمشدر . « مالبوروهاوز » سراینده ٣ حزیران ١٨٦٥ ده تولد ایتدیکنه نظراً قرق بش یاشنده‌در . ٦ تموز ١٨٩٣ ده پرنسس « ماری دوته‌ك » ایله ازدواج ایتمشدی . مشارالیهاده قرق اوچ یاشلرنده‌در . التی چوجقلری واردر . یکی

سیبریاده بر تورك قیز مکتبی معلمه وطالباتی

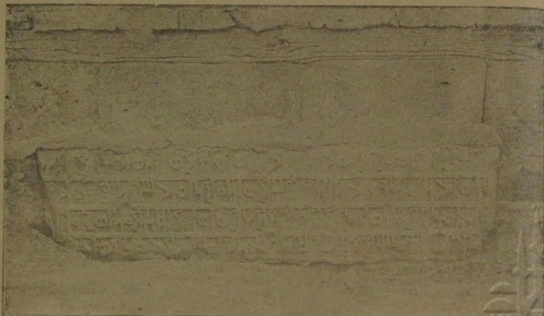
سیبریاده ابرقوتسق شهرنده حاجی شیخ الله وذوالنور افندیلرك معاونت نقدیه‌لریله اداره اولنان «تورك قیزلرینه» مخصوص بو مکتب، ایکی میلیون قدر اولان سیبریا مسلمانلرینه منور، مدبر والده‌لر یتیشدیریبور. (قیزلرك باشلرنده ملی قدیفه‌دن سرپوشلر وار)

پرنس دوغال ادوارد نامنده اولوب ٢٨ حزیران ١٨٩٤ ده تولد ایتمشدر.

قرال بشنجی ژورژ چوق سیاحت ایتمشدر. اون ایکی یاشنده ایکن مکتب کمیسی ایله بریتانیایه سیاحته چیقمشدی. ١٨٨٠ ده ملازم ثالثلك ایله بحری بر دورعالم سیاحتنه چیقمشدی. ١٨٨٠ ده ملازم ثانی، ١٨٨٥ ده ملازم اول و ٩٠-١٨ ده فرقتین سواریسی اولمشدی. برادرینك وفاتی اوزرینه قائممقاملغه ترفیع رتبه ایتمش، بعده لوردلر قاره‌سی اعضالغنه، جنراللغه وویس آمیراللغه‌ده متوالیا ترفیع ایلمشدر. پدرینك تخته جلوسی اوزرینه ١٩٠١ ده پرنس دوغال عنوانی احراز ایدرك زوجه‌سیله برابر دورعالم سیاحتنه باشلامشدر. آوسترالیایه کیدرك اورانك ایلك پارلمنتوسنی پدری نامنه کشاد ایتدی.

فرنکی‌یه دوا

برەسلاو دارالفنونی امراض افرنجیه معلمی دوقتور نایسه‌ر، فرانقفورت اطباسندن پروفسور (ئه‌رلیخ) طرفندن کشف ایدیلان فرنکی دواسی حقنده مطالعاتی فرایه‌پره‌سه ایله نشر ایتمشدر. دوقتور نایسه‌ر، دها مقاله‌سنك سرلوحه‌سنده فرانقفورتلی مسلکداشنی، انسانیتك بیوك برخادمی دیه تلقیب ایدیبور. مقاله‌نك ایلك قسمنده، صوك سنه‌لرده فرنکینك تشخیص وتداویسی خصوصنده نه‌قدر بیوك موفقیتلر الده

صنعاده بر مدرسه دیوارنده بولنان خطوط قدیمهٔ حمیریه محکوك بر طاش

[مأرب شهر قدیمی مقاله‌سنه مراجعت]

ایدلدیکینی، خلقك فرنکی‌یی غیرقابل تداوی عد ایتمه‌سنه، اکثر اطبانك کشفیات جدیده‌دن استفاده ایتمك یولنی بیلمه‌ملرینك سبب اولدیغنی واستفاده وحسن استعمال ایدلك شرطیله شمدیدن بیله فرنکی‌یه قارشی مؤثر دوالر موجود بولوندیغنی، بونلرك تمامی تطبیقنه اهمیت ویرلدیکی تقدیرده بیکلرجه کیشینك اولومدن، بیکلرجه انسانك عمرلرینی شفاخانه‌لرده کچیرمکدن قورتیله‌جقلرینی اکلاتیور. بوندن صوکره نهایت پروفسور «ئه‌رلیخ»ك دواسنه نقل کلام ایدیبور. دیبورکه:

«فرانقفورت اطباسندن پروفسور ئه‌رلیخك کشف ایتدیکی دوا، فرنکینك تداویسی خصوصنده یکی زمینلر کشاد ایتمشدر. بو دوا آرسنیکك مرکبات عضویه‌سندن اولوب فرنکی میقروبلرینه قارشی اوقدر عمیق بر تأثیری واردرکه بك کوچك برمقداری خسته‌نی برحمله‌ده ازاله‌یه کافیدر.

پروفسور «ئه‌رلیخ» اولا اطه طاوشانلری اوزرنده تجربه‌لر اجرا ایتمش وبردفعه علاج زرق ایتدیکی حیوانلرك وجودنده ٢٤ ساعت ظرفنده فرنکی میقروبندن اثر قالمدیغنی کورمشدر. بوندن صوکره برلکده «برەسلاو» ده مایمونلر اوزرنده تجربه‌لر یاپدق. فرنکیلی مایمونلرك هپسنده‌کی فرنکی سمنك برحمله‌ده زائل اولدیغنی کوردك. بومشاهداته استناداً شمدیدن سویلیه بیلیرم‌که «ئه‌رلیخ»ك فرنکی دواسی، فرنکینك تداویسی خصوصنده درجه‌سی شمدیدن تخمین ایدیله‌میه‌جك درجه‌ده بیوك وفوق‌العاده برتأثیر کوستره‌جکدر.

بونکله برابر اجرا ایدیلن تجربه‌لر نتیجه‌لنمش عد ایدیله‌مز. بودوانك فرنکی مقروبلرینه قارشی پك بیوك بر قوهٔ امحائیه‌یی حائز اولدیغنی بیلمکله برابر خسته‌لرك بالجمله صفحاتنده استعمال ایدیلوب ایدیله‌میه‌جکندن، نه‌مقدارده وقاچ دفعه استعمالی لازم اولدیغندن خبرمز یوقدر.

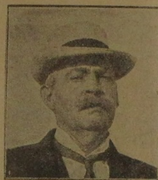
شمدی‌یه قدر کرك اوچنجی درجه‌ده وکرك عقیب سرایتده بولنان خسته‌لر اوزرنده اجرا ایدیلن تجربه‌لر

فن خارقه‌لرندن

[حيلره مخصوص انشا ايديلان وكچن ياز موفقيتله تجربه‌سى اجرا قيلنان يلدكى سه‌لاين بالوننك و تازه اوميدبوملدن معمول سياحين واغونى [بو واغون اصل بالوننك آلتنه معلقدر .]

حسن نتيجه براقشدر . ذاتاً اك زياده حائز اهميت اولان جهت‌ده . فرنكى زهرينى وجردك هرطرفنى استيلا ايتمسنه ميدان براقه‌دن ازاله ايده بيلمكدر .

دوا . بوخاصه‌يى جداً حائز ايسه وجوده بشقه برجهتدن مضرت ويرمزسه برتدبير دافع وشافى صفتيله احراز ايده‌جكى درجهٔ اهميته نهايت يوقدر . بودوا حيات اقوامده پك بيوك تحولات اجتماعيه وصحيه‌يه ميدان آچه‌بيلير . بزكه فرنكى‌نك انسانلر بينده درجهٔ توسعى ودرلو درلو خسته‌لقلرده وزمان سرايتندن سنه‌لرجه

بالونجى وه‌لمان

صوكره بيلنمو عمود فقريده حصوله كتيرديكى اعراض حقنده بر فكر مخصوص صاحبى يز ، بز بيله بو تحولاتك درجهٔ وسعتنى لايقيله تقدير ايده بيلمكدن عاجزز . بردفعه دوشونلمليدركه فرنكى‌نك آثار تخريبنى كورنلر ظن ايدلديكى كبى امراض افرنجيه وجلديه متخصصلرى دكلدر . فرنكى‌يى اصل امراض عصبيه و عقليه متخصصلرندن صورمق لازم كلير .

بالونجى وه‌لمانك « آمريقا » بالونى

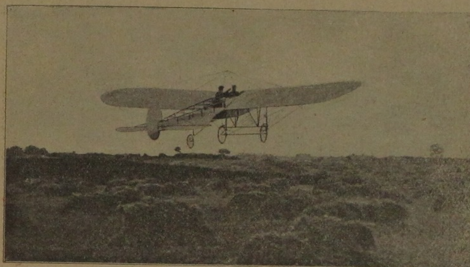
[« آمريقا ايله آوروپا آره‌سنده بالونله » مقاله‌سنه مراجعت]

« ئه‌رليخ » ك دواسى سوق تصادفله بولنمش برشى دكلدر اطبا نظرنده قيمتى ايشته بوراده‌در . بودوا پروفسورك دها طلبه‌لك زماننده باشلايه‌رق سنه‌لرجه برغايهٔ قطعى وفكر تعقيبله اجرا ايتديكى تجربه‌لرك محصوليدر ، دينيله بيليركه بودوا باشلى باشنه بركشف دكلدر . يوزلرجه كشفياتك وبوكشفياتدن اخراج ايديلن نتايجك قيمتدار برمجموعه‌سيدر . بودوا دها برقاچ آى محدود اللرده ، يعنى ارباب اختصاصك يد تجربه‌سنده قاله‌جق وبوندن هركس استفاده ايده‌ميه‌جكدر . مع‌مافيه هركسك بوندن استفاده ايده‌جكى زمانلره شمديدن بيوك اميدلرله باقيله بيلير . فرنكى ، انسانيتك اك مخرب دشمنلرندن برى اولديغندن بوكا قارشى كلن پروفسور ئه‌رليخى اك بيوك برخادم انسانيت عد ايتمك ايجاب ايدر .»

آلمانياده موجود نقود

تان غزته‌سندن :

« برچوق فرانسزلرك ظننه كوره آلمانياده سرمايه مقدارى ديكر مملكتلره نسبةً آزدر" وآلمانيا ممالك سائره‌نك نقودينه محتاجدر . حقيقةً فرانسه‌ده برقاچ مشهور ايستاتستيق اربابى ايله بعض ارباب

فن خارقه‌لرندن : برطیاره هنوزهواﻻنیرکن

اقتصاددن ماعدا هان دیکر هیچ کیمسه آلمانیا احوال حقیقیۀ مالیه‌سنه دائر معلومات جدیده‌یه مالك دكلدر. بز بوبابده کندیمزی تماميله آلداتیورز ، زیرا آلمانیا زنکیندر وپك چوق زنکیندر . بوبرحقیقتدر . وحسیات وطنپرورانه‌مز بونی عیناً بیانه بزی اجبار ایدر . آلمانیانك صوك اوتوز سنه ظرفنده احراز ایلدیکی ترقیات اقتصادیه ، صناعیه ومالیه محیرالعقول درجه‌ده‌در. ١٨٨٠ سنه‌سنده آلمان نفوسی قرق‌بش ملیون راده‌سنده ایکن ١٩١٠ سنه‌سنده مقدار مذکور التمش بش ملیونه بالغ اولمشدر . دیکر بالجمله ترقیات‌ده بونسبتده‌در . ١٨٨٠ سنه‌سنده آلمانیانك آنجق ٥٣,٤٧١,٠٠٠ طونو استخراج ایدیلیرایدی. ١٩٠٩ سنه‌سنده ایسه مبلغ مزبور ٢١٧,٤٢٤,٠٠٠ طونه‌یه چیقمشدر .

آلمانیا یکرمی‌سنه اولنه قدر زراعت مملکتی اولدیغی حالده یکرمی سنه ظرفنده بیوك برتحوله‌دوچار اولمش ومملکتده بیوك برصنایع دوره‌سی باشلامشدر . ١٨٨٠ سنه‌سنده آلمانیاده ١,٥٤٨,٠٠٠ طونو مقدارنده دمیر وچلیك اعمال ایدلدیکی حالده ١٩٠٠ سنه‌سنده مقدار مذکور ٧,٣٧٤,٠٠٠ طونویه بالغ اولمش و ١٩٠٨ سنه‌سنده ایسه ١١,٨٠٥,٠٠٠ طونویه چیقمشدر . [*]

آلمان صنایعی‌ده کمال سرعت ایله ترقی ایلمکده‌در . ١٨٨٥ سنه‌سنده مؤسسات صناعیه‌ده ٢,١٢٧,٠٠٠ بارکیر قوتنده قوۀ محرکه صرف ایدلدیکی حالده ١٩٠٧ سنه‌سنده مقدار مذکور ٨٨٢٧٠٠٠ بارکیر قوتنه بالغ اولمشدر . ١٨٨٢ سنه‌سنده آلمان فابریقه‌لرنده ٧٣٤١٠٠٠ عمله استخدام ایدیلیر ایدی . حالبوکه ١٩٠٧ سنه‌سندن بری مقدار مذکور ١٤٤٤٧٠٠٠ راده‌سنه چیقمشدر . ١٨٨٠ سنه‌سنده آلمانیانك ادخالات واخراجات مقداری بش میلیار یدی یوز اون‌ایکی مارق ایدی .

---

[*] ١٩٠٧ سنه‌سنده دخی دمیر وچلیك اعمالاتی مقداری دها پك چوغالمشدر . صوك برآی ظرفنده ١٣,٤٨٦,٠٠٠ طونو مقدارنده دمیر وچلیك اعمال ایدلمش اولوب سنه‌نك ختامنده ایسه مقدار مذکورك اون بش ملیونه بالغ اولمسی ملحوظدر .

١٩٠٩ سنه‌سنده ایسه اون بش ملیاره بالغ اولمشدر . ١٨٨٠ سنه‌سنده آلمان لیمانلرینه دخول ایدن کمیلرك مقداری ٦٦,٠٠٠ اولوب بونلر یدی ملیون ـونه امتعه نقل ایتدکلری حالده ١٩٠٨ سنه‌سنده مقدار سفائن ٩٥,٨٢٢ راده‌سنه چیقمش وبونلر ٢٥,٤١٨,٠٠٠ طونو مقدارنده مال نقل ایلمشلردر . ١٨٨٠ سنه‌سنده شمندوفرلر حاصلاتی ٨٨٦,٠٠٠,٠٠٠ مارق ایدی . ١٩٠٧ سنه‌سنده مقدار مذکور ٢,٤٢٠,٠٠٠,٠٠٠ مارقه بالغ اولمشدر .

آلمانلرك ثروت عمومیه‌سنه دائر برفکر صریح حاصل ایتمك ایچون ایسه تصرف صندوقلرینك احوالی تدقیق ایتمك ایجاب ایدر . ١٨٨٠ سنه‌سنده آلمانیاده بالجمله تصرف صندوقلرنده ٢,٥١٤,٠٠٠,٠٠٠ مارق موجود ایدی . ١٩٠٠ سنه‌سنده مبلغ مذکور ٨,٨٢٩,٠٠٠,٠٠٩ مارقه بالغ اولمش ، ١٩١٥ سنه‌سنده ایسه ١٦,٠٥٣,٠٠٠,٠٠٠ مارقه چیقمشدر . یالکز بودکل حکومت بانقه‌سنه ١٨٨٠ سنه‌سنده انجق ٥٢٢,٠٠٠,٠٠٠ مارق تودیع ایدلمش ایکن ١٩٠٩ سنه‌سنده بومبلغ ٩١٥,٠٠٠,٠٠٠ مارقه بالغ اولمشدر . ١٨٨٣ سنه‌سنده سرمایه‌سی لااقل برملیون مارقدن عبارت اولان برنجی وایکنجی صنف بانقه‌لرده‌کی دیپوزیتو آقچه‌سی مقداری ٨١٣,٠٠٠,٠٠٠ مارق ایدی . ١٩٠٧ سنه‌سنده ایسه مبلغ مذکور ٧,٠٥١,٠٠٠,٠٠٠ مارقه چیقمشدر . آلمانیانك باشلیجه اون مؤسسات اعتباریه‌سنه دیپوزیتو طریقیله تسلیم ایدلمش اولان مبالغ ایله مذکور بانقه‌لرده اجرا اولنان حساب جاری معاملاتی دخی سنه‌دن سنه‌یه تزاید ایدیور . ١٨٨٠ سنه‌سنده مذکور بانقه‌لرده ٤٣٢,٥٠٠,٠٠٠ مارق موجود ایکن ، ١٩٠٩ سنه‌سنده ٨٤٧ ملیون مارق بولنیوردی. والحاصل ١٨٩٥ سنه‌سنده آلمان پیاسه‌سنده ١,١٨١,٠٠٠,٠٠٠ مارق مقدارنده اسهام وسائر اوراق تجاریه تداول ایتدیکی حالده ١٩٠٩ سنه‌سنده بومبلغ ٣,٢٢٢,٠٠٠,٠٠٠ مارقه بالغ اولمشدر . شو ایضاحاتدن آکلاشیلدیغی وجه ایله آلمانیاده ثروت عمومیه کیتدکجه تزاید ایتدیکی حالده فرانسه‌ده بوبابده هیچ برمعلومات یوقدر . آلمانیاده پاره‌نك فائضی فرانسه‌یه نسبتله برآز دها بهالی واسهام فیئاتی‌ده برآز دها دوشکون اولمسی آلمانیاده آز پاره بولندیغنه دلالت ایده‌بیلیرمی ؟ بز فرط فعالیت مالیه‌یه وفرط استحصالات صناعیه‌یه دلالت ایدن علائمی نشانۀ فقر اولمق اوزره تلقی ایتمکده اصرار ایدییورز . ١٨٧٠ سنه‌سندن اول آلمانیانك نه تفنکی ، نه‌ده عسکری اولدیغی ادعا اولنیور ایدی . شمدی‌ده فقیر اولدیغی تأکید ایدیلیور . هر حالده یکیدن مؤسف برخطیأته دوشمکدن احتراز ایده‌لم . »

آووقاتلق مسلکنك یوزنجی سنۀ احداثی

پارسده ، کچن‌افرنجی کانون اولك ١٠ نجی جمعه‌ایرته‌سی کونی ایله اقشامی یعنی بازار کیجه‌سی پارس آووقاتلری مطنطن ومحتشم براجتماع یاپمشلر ؛ رئیس حکومت موسیو « فالیه‌ر » وبرچوق فرانسز نظاری حاضر اولدیغی حالده ١,٣٠٠ آووقاته برضیافت ویرلمش وآووقاتلق مسلکنك یوزنجی‌سنۀ دوریۀ تأسیسی تذکار اولونمشدر . معلوم اولدیغی اوزره ١٧٩٠ سنه‌سنده « قونستیتو آنت » طرفندن الغا ایدلمش اولان آووقاتلق مسلکی ١٨١٠ سنه‌سنده « ناپولئون » طرفندن بوتون مراسم وامتیازاتیله تکرار تأسیس ایدلمشدی .

بالاده ذکر اولنان جمعه‌ایرته‌سی کونی ساعت برده پارس آووقاتلری ، باشلرنده رئیسلری مه‌تر « بوسون بی‌لو » اولدیغی حالده بویوك برآلای تشکیل ایده‌رك بوملك اربابنه مخصوص کتبخانه‌یه‌طوغری کیدییورلردی . آلای پك مطنطن اولوب عساکر محافظه ترفیق اولونمشدی . آلایده ١٨٤١ سنه‌سندن

انكلترهده انتخابات : میسس « پیز » زوجی لهنده اودن اوه رأی طوپلاركن [مقالهٔ مخصوصه‌سنه مراجعت]

بری پارس آووقاتلر تابلوسنه‌اسمی كچمش اولان ۲۱ رئیس ایله برچوق ممالك اجنبیه ووقات جمعیتلری رئیسلری (عثمانلی بارو‌سی نامنه‌ده آووقات عبدالرحمن عادل بك) وكذلك فرانسه ایالاتی محاكم استینافیه آووقاتلری ـ تاریخی وكندیلرینه مخصوص البسه‌لریله ـ حاضر بولنیورلردی . علی الخصوص انكلتره وایرلانده مرخصلرینك باشلرنده طرز قدیمده پروقه‌لروار ایدی. رئیس مه‌تر « بوسون بی‌لو » نطق افتتاحی‌یی قرائت ایتدی .

ایرته‌سی اقشام عدلیه نظارتنك بویوك صالونی الكتریق فانوسلریله فوق‌العاده صورتده تنویر وغوبلن خالیلریله تفریش ایدیلرك بوتون فرانسز آووقاتلری و دعوتلیلری ـ بو دفعه یالكز البسهٔ رسمیه‌لریله ـ ۳٤ ماصه‌نك اطرافنه طوپلاندیلر . بوراده كندیلرینه برمكمل ضیافت ویرلدی. ورئیس طرفندن ایراد ایدیلن برنطق پك زیاده آلقیشلاندی .

اوروپاده نفوس

وَ

فرانسزلرك فریادی

برفرانسز جریدهٔ مصوره‌سندن اقتباس ایتدیكمز. بوقاریكی صحیفه‌لردن برنده مندرج تابلونك آلتنده برده مقاله‌سی بولونیوركه جداًشایان دقتدر. مقاله‌نك سرلوحه‌سی « عرقمز تهلكه‌ده! » در. مقاله‌ده دینیوركه :

« فرانسه‌نك ۱۹۰۹ سنه‌سی ایچون نشر ایدیلن صوك ایستاتستیق شویله‌در : ۲۰۸,۰۰۰ ازدواج ، ۱۲,۸۰۰ طلاق ، ۳٦,۰۰۰ یاشامایان تولدات ، ۷۷۰,۰۰ یاشایان تولدات ، ۷٥٦,٥۰۰ وفیات ، ۱۳,٥۰۰ وفیاتدن فضله تولدات .

« شوحالده فرانسه‌نك ۱۹۰۹ سنه‌سنده نفوسی یالكز ۱۳,٥۰۰ كشی تزاید ایدییور. حالبوكه عین سنه ظرفنده آلمانیا ۸۸۰,۰۰۰ ، آوستریا ـ مجارستان ٥٥۳,۰۰۰ ، بیوك بریتانیا آطه‌لری ایله ایتالیاده همان همان بوقدر نفوس قازانمشلردر . فرانسه‌ده عدد تولداتك شیمدی‌یه قدر بودرجه‌ده تنزل ایتدیكی هیچ كورولمه‌مشدی . تنزل بلاتوقف‌دوام ایدییور. ۱۸۷۰ محاربه‌سندن اول فرانسه‌ده تولدات تقریباً برمیلیون ایله صاییلیور ایدی . حربی متعاقب ۹٥۳,۰۰۰ ه تنزل ایتدی. بوحال ۱۸۸٦ سنه‌سنه قدر دوام‌ایله‌دی.

ازككه قادینك مساوات حقوق ادعاسی :

انكلترهده سوفرازه‌تلر : كچن قیش انكلتره رئیس وكلاسی موسیو آسكیتی ضربه جرأت ایدن بر سوفرازه‌تك توقیفی

نهایت فرانسز عدد تولداتی (۹) رقمی ایله صاییلمقدن محروم قالارق صوك یكرمی سنه ظرفنده (۸) رقمی ایله صاییلمغه باشلادی . و ۱۹۰٦ سنه‌سنده (۸ـ۷) بیكه ایندی . اوچ سنه‌دنبری‌ده (۷) رقمیله كوسترلمكده‌در . بوایسه فرانسز ملتنك انطفاسنه قدر دوام ایده‌جكدر !..»

فرانسز غزته‌سی صوك سنه‌لرده ، فرانسه‌نك تناقص نفوسندن قوشقولانه‌رق بوكا قارشی چاره تحری ایدنلردن وطریق قانونی ایله بوكا چاره كوسترمك ایسته‌ینلردن بحث ایتدكدن وبونلری مضحك بولدقدن صوكره دییوركه :

« مملكتمز ، ـ آرتق انكار قبول ایتمزكه ـ قوای حیاتیه‌سنی غائب ایدییور . بویله برحال قومشومز اولان بویوك اوروپا مملكتلرندن هیچ برنده كورلمه‌یور . اوروپا مملكتلره ، ۱۱۰ سنه‌دنبری كیلومترو مربعی باشنه اصابت ایدن مقدار نفوسی كوسترن، رسمی درج ایتدیكمز تابلوده، ۱۸۰۰ سنه‌سنده فرانسه‌ده كیلومترو مربعی باشنه (٥) نفوس اصابت ایتدیكی كورولیور. ۱۹۱۰ سنه‌سنده ایسه كیلومترو مربعی باشنه (۷۳) كشی اصابت ایدییور . حالبوكه ایتالیا عین مدت ظرفنده نفوسنی تضعیف ایتمشدر . بودلائل بزم ایچون

یکی برملتك تولدی : جنوبی آفریقاده « قاپ طووون » ده ، « جنوبی آفریقا هیئت متحده‌سی » نك ایلك پارلامنتوسنك رسم کشادی [مقالهٔ مخصوصه‌سنه مراجعت]

غیر قابل مناقشه برمعنای الیمی حائزدر . واقعا ایرلانده آطه‌سنك سکانی ۱۱۰ سنه ظرفنده خیلی تنزل ایتدیکی (کیلو مترو مربعی باشنه ۱۸۰۰ ده ۶۳ ، ۱۸۴۰ ده ۹۹ ، ۱۹۱۰ ده ۵۲) کوریلیورسه‌ده بوکاده سبب برحال استثنائی ، یعنی ۱۸۴۰ ایله ۱۸۶۰ سنه‌لری آره‌سنده شدید قحط وغلا وقوع بوله‌رق اهالینك آمریقایه مهاجرت ایتمه‌سی‌در . جدولك الك مهم اشعاراتی ، آلمان وبلچیقا نفوسلرینك سرعت

تزایدی‌در . آلمان نفوسی ۴۰ سنه ظرفنده ۲۷ میلیون کشی آرتمشدر . بلچیقاده ایسه خارق‌العاده اوله‌رق برکیلو مترو مربعده ۲۵۵ نفوس ساکن بولونیور .

« فرانسه‌ده تناقص نفوس ، یالکز وطنی وعسکری نقاط نظردن‌ده موجب تأثر دکل . اقتصادی نقطهٔ نظردن‌ده اونلر قدر موجب المدر . پاریس حقوق مکتبی مشاهیر معلمیندن پروفسور « شارل ژید » بر مقاله‌سنده : « عوام بیننده جاری فکره تماماً مخالف اوله‌رق . عدد نفوسی تناقص ایدن مملتلرك ثروتی‌ده تناقص ایدر » دیبور . بونی ارقام پك کوزل اثبات ایدر . صوك یکرمی سنه ظرفنده آلمانیانك ثروت عمومیه‌سی یوزده (۴۰،۲) . انکلترەنك یوزده (۷۷۷،۰) آرتمش ، فرانسه‌نك ایسه آنجق یوزده (۰،۰۳۳) یوکسلمشدر .

« فرانسه ۱۹ نجی عصرك ابتداسندن بری آدمجه غائب ایتدیکی کبی ثروتجه ترقیسی‌ده غائب ایتمکه باشلامشدر . تدنی ثروت پك آز محسوس اولیور . فقط ثروتك وسائط استحصالیه‌سی اولان « طبیعت ، سرمایه ، سعی » عنصرلرندن یالکز (سعی) ك ، چالیشه‌جق الك تناقصی پك محسوسدر . ۱۸۷۰ ده فعالیت اقتصادیه صره‌سنده انکلتره‌دن صوکره برنجی اولان فرانسه بوکون دردنجی کلیور . ۱۸۷۴ سنه‌سنده فرانسه ، المانیا ، آمریقا همان مساوی برنفوسه مالك ایدیلر وعین درجه‌لرده مبادلات اقتصادیه‌ده بولنیورلردی . حال بوکه ۱۹۰۷ سنه‌سنده فرانسه‌فعالیت اقتصادیه‌یکونی اعتباریله بوایکی مملکتدن پك اوزاقده قالدیغی کبی ، « عدد رؤس » یعنی نفوس اعتباریله‌ده آلمانیادن خیلی کری ، آمریقادن ایسه پك کری قالمشدر . اکر نفوسلر عین مقدارده تزاید ایتمش اولسه‌یدی ، فرانسه‌نك آلمانیا درجه‌سنده برتجارتی اولمق محتمل ایدیسه‌ده هرحالده آمریقادن پك کری قاله‌جقدی .

شیمدیکی حالده ثابت اولان ، فرانسه‌ده ثروتك‌ده ، نفوسه تبعاً ، سنه بسنه متزاید برتناقصه تابع اوله‌جغیدر . کذلك نقصانی تولدات مدافعهٔ ملیه‌یی‌ده امکانسز برحاله کتیره‌جکدر . موسیو « پول دومه‌ر » « اوغلالرمه » عنوانلی کتابنده : « اکر بوحال دوام ایدرسه ، ساده ترقی مدنیتك ارکان مهمه‌سندن بویوك برقوم اولمقدن دکل ، مدافعهٔ نفسدن ، یاشامه‌دن‌ده وازکچمکلکمز لازم کله‌جکدر » دیبور .

« بوحال پك آجی ، فقط پك منطقیدر . حال حاضرك وخامتی کورلیور . علاجنی ایسه مستعجلاً حاضرلامه‌لیدر !...

مأرب شهر قدیمی

اوته‌دن بری سدیله مشهور . تواریخده مذکور اولان (مأرب) حقنده بزجه عمان‌ده أسمندن وسددن باشقه برمعلومات بوقدر دیرسه‌م مبالغه ایتمش اولمام ؛ تاریخلرمزده بیله بونك حقنده معلومات پك مختصر ، پك مبهمدر . « مأرب خرابه‌لری » ، « سباء آثاری » الیوم بزم یمن ولایتمز داخلنده بولندیغی حالده ، بونلر حقنده‌کی معلوماتمزك دوام محدودیتنه قائل اولمازسه‌ق حقلی دکیلمی‌یز ؟

فقط ، صنعایه بش آلتی قوناقلق برمسافه‌ده بولنان « مأرب » حقنده محلنده تدقیقات اجراسنه حال حاضرده مانعمز وار . اکر او موقع وحوالیسی اراضیٔ خالیه حالنده بولنسه‌یدی ، بلکه برفداکارلق اختیاریله اورایه قدر کیتمه‌یی کوزه آلدیره‌جق ایدم ؛ فقط درون وبیرونی برطاقم قبائل متمرده احاطه ایتمش ، وقتیله مدنیت ومعموریتجه رشك آور جهان اولان اومهد عمران ، الیوم عشائر بدویه ایله مسکون

پورتكيز حكومت جديده‌سی موقت رئيس جمهوری موسيو « تهاوفيل براغا »

بر وحشتكاه تدنی وخرماندر. بونلرك آره‌سنه سالماً كيروب چقمق ، اوراده امن واطمئنان ايله تدقيقات مخصوصه‌ده بولنمق ايچون فدا كارلق كلمه‌سی كفايت ايتمز ؛ زيرا عودت اضعف احتمالاتدن ايسه غيبوبت محققاتدندر. اوراره قوتله، طوپله، توفنكله كيدلمز ؛ بويله بر حركتله خيردن زياده شر چيقار ؛ اورايه اولسه اولسه متنكراً كيديله‌بيلير. نصل كه بو بابده ايلك كيدن « ١٨٤٣ » تاريخنده « آرنو » نامنده بر فرانسز اولمشدر . بو ذات « مأرب »ه قدر كيده‌بيلمك ايچون كنديني ديلنجی قيافتنه قويه‌رق ، يوللرده بيك تورلو مشاق ومزاحم چكه‌رك اورايه قدر واصل اولمش ، اورادن ، صنعادن « حرم بلقيس » ديديلن موقعدن ، ديكر خرابه‌لردن « ٥٦ » پارچه خطوط ونقوش قديمه الده ايده‌بيلمش . بو نقوشی استنساخ واخراج

موسيو آلفونسو قوستا ماشادو دوسانتوس برناردينو ماشادو (خارجيه ناظری) جنرال قارشالال

پورتكيز مجاهدين انقلابی

ايدنجه‌يه قدر نيجه مشكلات ومخاطراته قاتلانمش، چوق دفعه شبهه‌يه اوغرايه‌رق قتل اولنمق مهلكه‌سنه معروض قالمش. فقط اوصيره‌لرده كوزلرينه ـ تأثير اقليم ايله ـ عمی طاری اولديغندن ، بو خطوط ونقوشی صنعادن ، بورالره كلمك ايچون كنديسنی تشويق ايتمش اولان جده فرانسز قونسلوسی موسيو « فرسل » ه كوندرمش كه بونلری فرانسزجه « مجلهٔ آسيائيه ـ Revue Asiatique » نشر ايتمش ايدی .

صوك پورتكيز قرالی ايكنجی مانوئل و والده‌سی

« آرنو » دن صكره يمن آثارينه اهميت ويرن فرانسه معارف نظارتی طرفندن مستشرق «هالەوی» « ١٨٦٩ » تاريخنده كوندرلمش ؛ او ده آرنو نك طوتديغی يولده، يعنی كم هويتله « مأرب » خرابانه قدر كيده بيلمشدر. بو ذات واقعا « ٦٨٠ » پارچه نقوش وخطوطله عودت ايتمش ايسه‌ده بونلرك عبرانی حروف ايله يازلمش اولمه‌سی اعتبارلرينی تنقيص ايله‌مشدر .

فرانسزلردن باشقه آلمانلرده شرق احوال تاريخه‌سنه اهميت ويرمكه باشلادقلرندن بونلردن معلم « ادوار غلازر » يمنك برچوق مواقعنی دولاشه‌رق « مأرب » ه قدر كيتمش، نتيجهٔ سياحتنده بيك ياقين كتابه استنساخ ايله‌مش . بو سياحتنه دائر « ١٨٩٠ » تاريخنده برده اثر نشر ايتمشدر .

بوتون بو تدقيقاته رغماً « مأرب » حقنده واسع مقياسده بر معلومات آلنه‌مامشدر. اله كچن آثار عربيه‌ده‌كی خرافات قسمنی برطرف ايتديكمز ، تدقيقات واقعه‌دن آلينه‌بيلن معلوماتی ده ضم ايله‌ديكمز حالده خلاصهٔ مستحصلات ، بيانات آتيه‌دن عبارت قالير :

مأرب ، ـ كه برنامی‌ده « سبأ » در ـ يمنك الك مشهور مدائن قديمه‌سندندر . فی الاصل لسان آراميدن « ماء ـ صو » و « راب ـ » چوق كلمه‌لرندن متشكل بولنمه‌سنه كوره معناسی « چوق صو » ، ياخود « سيل عظيم » در .

انقاضنی تدقيق ايدنلر ، بو شهرك دائره‌وی ، بر شكلده اولديغنی آكلامشلردر . دائرهٔ محيطنك قطری بر كيلو مترو اولوب بری شرق ، ديكری غرب جهتنده ايكی قاپيسی بولنان بر سور ايله محاط ايمش

موناقوده اختلال

کچن قیش ، پورتکیز اختلالندن صوکره موناقوده ، کندی کوچوکلکیله متناسب خفیف بر حرکت اختلالیه اولمشدر . موناقوده خلق طوپلانه‌رق مشروطیت ایسته‌دکلرینی باغیره باغیره سویله‌مشلر ، و حکمدار پرنس آلبرك « اهالینك مطلوبنی قبول ایتدیکی » خلقه تبلیغ ایدیله‌رك طاغلمشلردر .

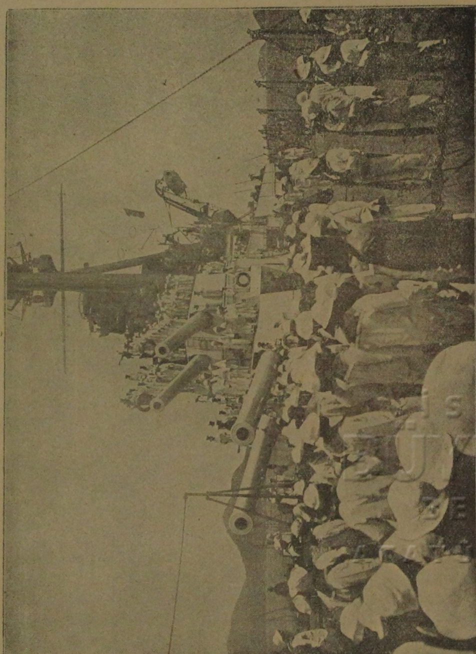
جهت غربیه‌ده‌کی قاپینك یاننده‌کی حجری یازیلردن آکلاشیلدیغنه کوره (مأرب)ك بانیسی ، ملوك قدیمهٔ سبأدن « یثعمر بین بن سمعهل ینوف مکرب سبأ » در .

شهرك وسطنده الیوم اوجوار خلقك « هیكل سلیمان » دیدکلری بر هیكلك بقایای آثاری واردر . ملوك تبابعه‌دن « طمحان » بر بیتنده :

« نه‌قدر متین وحصین اولان . اطرافی سور وبنیان رصینه‌ایله محاط بولنان مأربی کورمزمیسك ؟.. » دیمش ، بونکله مأرب سورینك متانتی ذکر ایله‌مشدر . سیل مأرب شرقنده‌کی « وادی اذنه » دن جریان واطراف وجوارنده‌کی باغچه وبوستانلری اسقا ایدردی .

« مأرب » ك ، اکثری مرمردن انشا اولنمش جسیم ابنیه‌سی میاننده « سلحین » ، « مجر » « قشیب » نامنده‌کی قصرلر معروف ایدیلر . مبانیٔ ایماء ملوك تبابعه‌دن « علقمه » ، شو بیتنده دیمشدرکه :

« بزدن (یعنی ملوك حمیردن) اویله‌لری واردرکه بوتون ممالك امرینه منقاد اولمشدر ؛ بونلر « مأرب » ده مرمردن عظیم مبانی وجوده کتیرمشلردر . »

بره‌زیلیا بحریه‌سنده عصیان — « سا او پاولو » زرهلیسی کوکرته‌سنده ، حکومت طرفندن کوندریلن هیئت مبعوثه‌نك اثنای قبولنده [مقالهٔ مخصوصه‌سنه مراجعت]

هجرتك دردنجی عصرنده برحیات اولان « الهمدانی » ، « الاکلیل » نام اثرنده ، « مأرب » انقاضنك اوزمان موجودیتندن ، بالخاصه برچوق اساطینك قائماً وجودندن بحث ایله‌مشدر . احتمالکه بونلر ، حکمدارلرك اقامت ایتدیکی « سلحین » سراینك بقیهٔ انقاضی ایدیلر . بونك حقنده‌ده « علقمه » نك شو بیتی واردر .

« شو قصر جسیم سلحینی کورمیورمیسك ، ناصل خراب اولمش !... حالبوکه هیچ دور معموریت کچیرمه‌مش !... ایشته هرشیئك عاقبتی بویله محو وخراب اولمقدر . »

لوندره‌ده آنارشیستلر

آنارشیستلرك تحصن ایتدكلری خانه‌ده چیقاریلان یانغینك اطفاسی [مقالهٔ مخصوصه‌سنه مراجعت]

(همدانی) نك « الاكلیل » نام كتابنده ذكر ایتدیكی احوالی اوقویانلر، اوللری بونلری مبالغه‌یه حمل ایدرلردی ؛ حالبوكه اخیراً بو خرابات، بو بقایای آثاری محللرنده مشاهده ایدن (آرنو)، (هاله‌وی)، (غلازر) كبی اوپالی مدققلر ، (همدانی) نك صدق افاداتنه قائل اولمشلردر .

« مأرب » شهری [ ]، سدینك معموریتی مدتجه آبادان ایدی . وقتا كه سد ییقلدی، آرتق « مأرب » كده معموریتی انحطاطه ، اندراسه باشلادی . سد ، هركسك ظن ایتدیكی كبی بردن بره ییقیلوب شهری واطرافنی دفعةً محو ایتمش دكیلدر . ایلك دفعه وله‌رق تاریخ میلادینك اوائلده ییقیلمش ایسه‌ده تعمیر وترمیم ایدلمش ایدی . فقط آرتیق « مأرب » خلقنده سدك رصانتنه امنیت قالمادیغندن حمیریلرك ایكنجی شهر معموری اولان « ظفار » ه نقل ایتمكه باشلادیلر ، اوندن صوكره‌ده آرتیق اهالیدن خالی ، بلاد تاریخیهٔ منطفیه زمره‌سنه داخل اولمشدر .

اویله برمعمورهٔ عربیه‌نك انقاضی ، اویله برقوم فعال ومدنینك قبوری اوزرنده الیوم اونلرك احفادی اولدقلرندن بیله بی خبر برطاقم قبائل بدویه ساكن بولنیورکه « هركمالك برزوالی اولدیغی » انظار اهل اعتباره ارائه ایچون برمثال مشخص كوسته‌رمكده‌در.

ع . سنی

— صنعا ۲۶ تشرین اول ۳۲۵ —

انكلتره‌ده انتخابات جدیده

انتخاباتده موفقیت نصل اولور ؟

كچن سنه ظرفنده انكلتره‌ده اجرا اولنان انتخاباتك افكار عامه‌یی نه درجه اشغال وتهییج ایلدیكی معلومدر. مصور « دی غرافیك » غزته‌سنك برنسخه‌سنده ، بومسئله‌یه دائر ویردیكی تفصیلاتی ، - مملكتمزده جاری اولان اصول وعاداتدن بوسبتون باشقه اولدیغندن - بروجه آتی ترجمه ایدیورز :

سفالت حیات ، جانلیلر مقبری

لوندره‌ده مجان برملجأ لیلی [مقالهٔ مخصوصه‌سنه مراجعت]

« كچن برهفته ظرفنده بویوك بریتانیا اهالیسی كندیلرینه عوام قمره‌سنده وكیل تعیین ایتمكله مشغول اولمشلردر . بیكلرجه خلق رأی قوطیلری اطرافنده كندیلرنجه خوش كوردكاری ، حقیقی وطنپرور تلقی

تابلو : مصرده، نیل واپوری ، نیلده غروب

[سالنامهٔ ثروت فنون — اکنجی سنه]

عثمانلی پرنسلری میاننده ایلك‌دفعه آوروپاده تحصیل ایدن سیمای نجیب

[شهزاده عبدالمجید افندینك مخدوم عالیلری اولان عمر فاروق افندی کچن صوك بهار ویانه‌ده «ترزیانوم» دارالفنوننه تحصیله کونده‌رلمشدر]

ایله‌دکاری نامزدلرك اسامیسنه برر خاچ اشارتی وضع ایتمك صورتیله اعطای رأی ایله‌مشلردر .

حال حاضرده انتخاباتك صورت جریانی شایان تماشا برشی دکلدر . زیرا علنی انتخابات اصولی یرینه رأی قوطیسی اصولی قائم اولمشدر . سیاه البسه‌لی ، اوزون شابقه‌لی ایش آدملری یازیخانه‌لرینه کیتمزدن اول ، وقارایله ایلرولر ، کوچك برکاغد پارچه‌سنه برخاچ چیزوب کاغدی بوکرلر وقوطینك دلیکندن آتارلر . صوکره ، دوداقلرینی بوکه‌رك ، وظیفه‌سنی لایقیله ایفا ایتمش برآدم طوریله ایشلرینه کیدرلر . ایشجی صنفی باشی‌یره طوغری ، سیماسنده علائم حجاب واحتراز ، چولپاجه قوطی‌یه یاناشیر ، برخاچ ایله برچوقده مرکب لکه‌سی یاپار ؛ حتی بعضاً تلاشله یاکلش بر اسم قارشیسنه اشارت قویار ، — چونکه پارمقلری قلم قوللانمغه آلیشیق دکلدر — و برغائله‌دن قورتلمش آدم ممنونیتیله چکیلیر کیدرلر . اهالینك هرصنفی صره‌سیله رای قوطیسی باشنه کلیرلر ؛ بوتون ایشلری برخاچ رسمندن عبارتدر . بومعامله‌یه یاریم دقیقه کفایت ایدر .

حاصلی بوکونکی انتخابات اسکیلرینه بکزه‌مز ، کوروله‌جك لایق فوق‌العاده مضحك یاخود فجیع هیچ برشی یوقدر . حتی سیر ایدیله‌جك اك عادی شی بودر . آنجق برفیلسوف ، یاخود مخیله‌سی شابقه‌سندن اوته‌یه اوزانان بریسی بوکوچوجك کاغد پارچه‌لرینك نه‌عظیم ومهیب برقوت حاصل ایتدکلرینی دوشونور . او ، هفته‌لردن بری مملکتی سیللر کبی استیلا ایدن نطقلری ایشیدیر . (زیرا تخیلات پرور قولاقلری اطرافده‌کی کورولتیدن متأثر اولماز) او صرف اولنان سوزلرك قوهٔ غالبه‌سنی کوریر . بو سوزلر : حساس ، منفعل ، تزییف ایدن ، اقناع ایدن ، حکم ایدن ، آلولندیرن ، شعری ، جاذبه‌لی الخ ... در . ینه او ، فوق‌العاده برفراستله ارکان سیاستك ایراد ایتمش اولدقلری نطقلری دیکلر ؛ کذلك صالانیر بردیرکك اوجنه ربط ایدلمش غزته‌لرده‌کی مقاله‌لری اوقور واویله ظن ایدرکه رأی کاغدینك اوفق خاچی

فرانسه ادباسندن و آقادەمی اعضاسندن پیەرلوتی

[مقالهٔ مخصوصەسنه مراجعت]

آرقەسندە برچوق پارلاق نطقلر بولنیور. بو نطقلر درکه کندی سلامت و تعالیسی شو ویا بو فرقەدە اولدیغنی بو بیوك ملته ارائه ایدوب اونی اقناع ایتمشدر.

حقیقةً بو، شایان اهمیت بر ملاحظەدر. آنجق، اثر بعض بویوك ملاحظات کبی بوده کلیاً یا کلش بر ظندن عبارتدر. زیرا بونجه نطقلر بیهودەیرە، مدهش بر سوز اسرافندن باشقه برشی دکلدر. انکلیز سیاسیلرینك بو خصوصدە صرف ایتمش اولدقلری بدنی و ذهنی قوتی دوشنەرك حیرت ایتمکدن انسان کندینی آلەماز. بو صاف آدملر ظن ایدرلرکه ایراد ایتدکلری نطقلر وطنداشلرینك قلب و روحی اوزرینه بر تأثیر اجرا ایدر؛ شورادە، بورادە، هر طرفدە سوز سویلەمك ایچون قهرمانانه غیرتلری، یاری کیجەلردە اجرا ایلدکلری اوتوموبیل سیاحتلری، مدید شمندوفر یولجیلقلری، اوصانمق، یورولمق بیلمز جهد و غیرتلری کندیلرینه بیکلرجه رأی قزاندیرمش و رقیبلرینه غلبەیه خادم اولمشدر. (میستر وینستون چورچیل سکز کون متمادیاً چیزمەلرینی چیقارمامشدر.) کندیلری بویله دوشونمك ایسترلر و بوندندە بر ضرر کلمز. زیرا حقیقت حالدە سوزلرینك هیچ بریسی بر فرقەنك طرفدارینی دیکر فرقەیه کچیرمەمشدر. مثلا هر سیاسیئی ١٤ کون ظرفندە حبس ایتسەلر و کیمسەیی یانلرینه یاقلاشدیرماسەلردی، انتخابات نتیجەسی تمامیله عینی اولەجقدی. زیرا انکلترە خلقی رأیی کیمه ویرەجکنی اولدن تعیین ایتمشدی.

اساساً افکار ذاتیەدن یاخود افکار سیاسیەدن محروم بر خالص انکلیز کوسترمك امکانسزدر. کندیسی بونلری اجدادندن توارث ایتمشدر. اونلردەکی اخلاقه کورە او، «پیر» لردن (کبرا) نفرت ایدر، یاخود سوسیالیستلردن تیترەر، زوجەسی آمالنی تخفیف یاخود تقویه ایلر.

مشهور محررلرك برانكلیزك افكار پولتیقیه‌سنده روللری واردر . كذلك مشغول اولدیغی ایش ، منسوب اولدیغی قلوبك مسلكی وانكلتره اقلیمی كبی دائما تبدل ایدن برهوانك تأثیراتی بر انكلیز فردینك افكار و ملاحظاتنده عظیم تبدلات حصوله كتیره بیلیر .

برقاعدۀ عمومیه اوله‌رق مثلا : اصنافدن بر انكلیز مخالف فرقه‌نك اجتماعات پولتیقیه‌سنه كیتمز ؛ یاخود كیدرسه‌ده برنك سوزینی دیكله‌مه‌مك ویا مخالفلرینی دیكله‌مكدن منع ایتمك عزم قطعیسی ایله كیدر . سیاسی خطیبك‌ده روحانی وعظ كبی كندی آدملرینه ـ ذاتا كندیسیله همفكر اولانلره ـ نطق ایراد ایتدیكی غیر قابل انكاردر . سزه برمثال كوسترەلم :

«غریت غریمس» ایالتی مركزنده شهرك براوجنده انتخابانك ایلك كونی « مستر بالفور » برنطق ایراد ایتدی ؛ « مستر چورچیل » ده نصف‌اللیلده عین یرده نطق سویلیه‌جكدی . مستربالفورك متینغنده ٦٠٠٠ متعصب «یونیونیست» (اتحادفرقه‌سی) افرادی واردی . فرقه رئیسی اولان مومی‌الیه نطقنی سویله‌مك اوزره كرسی‌یه چیقدیغنده بوجم غفیر بش دقیقه قدر « رول بریتانیا» یی تغنی ایتدی . صوكره‌اوچ دفعه دیكر برشرقی‌یی وآنی برحس‌وطنپرورینك فورانی ایله تكرار «رول بریتانیا» یی ونهایت «غوت سه‌ودی كین» نغمۀ ملیسنی تغنی ایله‌دی . بعده مستربالفورك هیچ برسوز سویله‌مه‌سنه صرف غیرت ایتدی . نه‌دن صوكره مومی‌الیه بعض سوزلر سویله‌مكه موفق اولدی . حاضرونه «ریفه‌ره‌ندوم» دن ، مشروطیتدن وسائر آكلاشلماسی كوچ شیلردن بحث ایتدی . وسامعین دخی ، سویله‌نن سوزلری اكلامادقلری ، ثلثانی هیچ برشیء ایشتمه‌دكلری حالده صحنه‌دن اشاغی ایندیكنده ، كندیسنی شدتله آلقیشلادیلر وادراك ایده‌مدكلری شیلرده همفكر اولدقلرینی مستر بالفوره بیان ایتدیلر ! نصف‌اللیلده «مستر چورچیل » عودتنده ینه بیكلرجه « یونیونیستلر » (اتحاد فرقه‌سی) اومحلده انتظار ایتمكده اولوب ، كندیسنه تقرب ایتمه‌نك بریولنی بولسه‌لر بركمیكنی صاغلام براقمق نیت خالصه‌سنده (!) بولونیورلردی . بركت ویرسین ، ضابطه مأمورینی كندیسنی اهالیدن اوزاق طوتدی ؛ مومی‌الیه‌ده آرقه طرفده‌كی برقپودن كیروب ٥٠٠٠ كشی‌یی متجاوز مخالفپرورلرك یعنی قویو « احرار » ك آلقیشلری آره‌سنده نطقنی ایراد ایتدی . مومی‌الیهك بحث ایتدیكی «وه‌تو» حقنده حاضرون یعنی « غریمسی » احرارینك پك مبهم برفكرلری اولدیغی حالده چارچشم ایله كندسنه باققده وسویله‌دیكی هركلمه‌یی بیوك برلذت ایله یوتقده ایدیلر . مستر چورچیل تقریبا برساعت سوز سویله‌دی . ومتینغ بیوك برموفقیت آره‌سنده ختام بولدی . فرداسی كونی سیر جورج دوتی‌یه ، اتحاددن اولان صوك دفعه غائب ایتمش اولدیغی یری بودفعه قزاندی . بویله

سفائن جدیده‌ده یكی دیركلر : آمریقانك جیورجیا زرهلیسی [«سفائن جدیدۀ حربیه» مقاله‌سنه مراجعت]

اوله‌جغی‌ده معلوم ایدی ... چونكه لهنده وعلیهنده ایراد اولنان نطقلردن اول اهالینك سیر جورج دوتی‌یه رأیی ویره‌جكنی آكلاشیلیوردی .

افرادملتك بوتمایلاتی نه‌مستر چورچیلك یاری كیجه‌كی نطقی ، نه‌ده مستر بالفورك دلائل فلسفیه‌سی تغییر ایده‌مزدی .

انكلتره‌نك هرجهتنده‌ده انتخابات بوصورتله جریان ایتدی . مستر بالفورك «ریفه‌ره‌ندوم» ك سربستیسنه مخالف اولدیغنی افاده ایله‌مه‌سی ، مستر لوئید جورجك دوقلر (كبرا) علیهنده ادارۀ كلام ایتمسی ، مستر وینستون چورچیلك شدتله « وه‌تو » طلب ایتمسی سببلرندن طولایی اتحاد یاخود احرار فرقه‌لرینك نامزدلری غالب یاخود مغلوب اولمادیلر . هرفرقه افرادی كرك جدلرندن توارث ایتدكلری افكار ایله ، ایكنجی درجه‌ده اوله‌رق برده افكار عمومیه‌نك القا آتی ایله رأیلرینی تعیین ایتمشلردر .

الحاصل اولكی مبعوثك ، محلی «قریكه‌ت» قلوبنه اعضا یازیلوب یازلمادیغی ، جمع اولنان اعانه‌لره اشتراك ایدوب ایتمدیكی ، اهالی‌یه قارشو كولریوز كوستروب كوسترمدیكی ، اشراف محلیه زوجه‌لرینه كندی زوجه‌سنك خوش كورینوب كورنمدیكی ، صنایع محلیه‌نك ترقی یاخود تدنی ایلمسی ، محلی مأمورین روحانیه‌سنك توجه كرده‌سی ، یاخود سوسیالیست اولماسی ، برخیلی اوفق تفك مسائل ذاتیه‌نك اهالینك كبر وحیثیتنه ویا طوغریدن طوغری‌یه جبینه طوقونماسی !... ایشته سیاسی رقابتلری قزاندیروب غائب ایتدیرن وبوبیوك انكلیز ملتنك مقدراتنی تعیین ایدن مواد بونلردر .

٢٠ سنه ظرفنده دول معظمۀ بحریه‌نك قوتلرینك مقایسه‌سی

انكلتره‌ده یكی برمشروطیت حیاتی

كچن سنه ایكنجی دفعه انكلتره‌ده اجرا اولنان انتخابات نتیجه‌سنده لیبراللرینه احراز موفقیت ایلدیلر . انتخاباته باشلاندیغی زمان محافظه‌كارلر اطیف امیدلر بسله‌مكده وحتی طاتلی خیالاتده طالمقده ایدیلر . آنلر بوانتخاباتده هرحالده احراز مظفریت ایده‌جكلرینه قناعت پیدا ایتمشلر ایدی . واكا كوره تصوراتده بولنیورلر ، پلانلر ترتیب ایدیورلر ایدی . علی‌الخصوص بودفعه مسئله لوردلر ایچون بسبتون بشقه بررنكده بولندیغندن ، آنلر ایچون اهمیت عظیمه‌یی حائز اولدیغندن مادی ومعنوی هردرلو فداكارلقلری‌ده كوزه آلمشلر ایدی : فی‌الحقیقه بوانتخاباتده هرزماندن زیاده پاره اوینادی . اوته‌یه بری‌یه پك چوق ملیونلر صاچلدی . حالبوكه نتیجه ینه محافظه‌كاران ایچون عدم موفقیت تشكیل ایتدی . بوتون همتلر ، بوتون غیرتلر بوشنه صرف ایدلمش اولدی . بوتون فداكارلقلر عقامته محكوم قالدی . انتخابات ، صوكنه قدر لیبراللر لهنده بولوندی . ونتیجه‌ده بونلر موفقیتی احراز ایلدیلر . لیبراللر ، عمله وایرلانده واوبریه‌ن فرقه‌لری ایله برابر ٢٩٧ رأی قزاندیلر . بوایسه ایچه برفرق دیمكدر . بوصورتله لیبراللر پارلامنتوده ١٢٥ رأی مقدارنده براكثریته

جهان پهلوانی قورد دره‌لی محمد پهلوان
[مقالهٔ مخصوصه‌سنه مراجعت]

مالك بوله‌جقلر . واقعا معترضلر . عمله وبالخاصه ایرلاندا واوبریه‌ن فرقه‌لرینك هرمسئله‌ده لیبراللر ایله متحد بر كتله تشكیل ایده‌مدكارینی درمیان ایدیورلر ایسه‌ده شوراسنی اونوتمامليكه الیوم انكلتره حكومتنی اشغال ایدن الك مهم مسئله‌لر حقنده بونلر بیننده وبالخاصه لیبراللر ایله عمله فرقه‌سی آره‌سنده اتحاد تام موجوددر . شو حالده معترضلرك مدعیاتی هیچ برجدی اساسه مستند اولمسه كركدر . ذاتاً متحد بر كتله تشكیل ایدن اكثریت فرقه‌سی زمانی چوقدن كچمشدر .

بوكبی فرقه‌لرده دائما برطاقم مسائل حقنده اختلاف افكار موجود اوله بیلیر. عجبا محافظه‌كاران فرقه‌سنده‌دخی هرمسئله حقنده ائتلاف تام موجود میدر؟ هرنه اولسه بوكون شورای محققدركه انكلیز ملتی برسنه ظرفنده ایكی كره رأینی لیبراللره ویردی. بوخصوصده بحق نظردقتی جلبه شایاندر. انكلیز ملتی بوحركتیله كوستریوركه لیبراللرك طوتمش اولدیغی مسلكده اونلرله هم افكاردر ؛ لوردلرك ازمنهٔ قدیمه‌دن بری هیچ برحق لیاقته استناد ایتمكسزین حائز بولندقلری برطاقم امتیازاتك لغوینی آرزو ایدیور. هرنه‌ده اولسه بوكون آرتق انكلیز ملتنك حالت روحیه‌سی تظاهر ایتمشدر . انكلیزلر آرتق عنعنات تاریخیه‌یه افراط درجه‌ده اظهار حرمته متمایل اولمدقلرینی فعلاً اثبات ایدییورلر .

آنجق عجبا لیبراللر اویله هرلحظه‌ده لوردلره قارشی قطعی برحركت اتخاذ ایده بیله‌جكلرمی ؟ لیبراللر شیمدی‌یه قدر دائما احتیاط واعتدال دائره‌سنده حركت ایلمش اولدقلری كبی بوكره‌ده عین وجه ایله حركت ایده‌جكلر . ایلك دقیقه‌ده لوردلرك عصرلردن بری مالك بولندقلری امتیازاتی كوكندن قازییوب خطوه خطوه ایلروله‌یه‌جكلر وبوصورتله قطعی برموفقیت تأمین ایلیه‌جكلردر. مع هذا هرنه‌ده اولسه بوكون لیبراللر مقصدلرینه واصل اولمشلر دیمكدر .

لیبراللرك بودفعه احراز ایتمش اولدقلری موفقیت انكلیز سیاست داخلیه‌سی نقطهٔ نظرندن اهمیت مخصوصه‌یی حائزدر . وانكلیز تاریخ سیاستنده دخی كوزه چارپه‌جق برموقع طوته‌جقدر . انكلیز ملتی مهم بردورهٔ انقلابه داخل اولیور . بودوره‌نك ایلك صفحه‌سی شمدیدن كورونمكه باشلامشدر . لوردلر موقعلرینك خللدار اولدیغنی كوریور ، یأس ونومیدی آثاری كوستریور. بلكه‌ده هیجانلردن ، مأیوسیتلردن صوكره ایكنجی برتجربه دها اجراسنه یلتنه‌جكلر ، بركره دها ملتك رأینه مراجعت ایتمك ایسته‌یه‌جكلر ، حال بوكه آرتق ایش ایشدن كچمشدر. هرنه‌ده یاپسه‌لر، هرنه مانوره‌لر چویرسه‌لر ، هرنه آنتریقه‌لر ارتكاب ایلسه‌لر آرتق بركره دها ملتك آرزوسی استمزاج ایدیله‌مز . ملت ذاتاً بودفعه كندی آرزوسنی عیاناً

ژاپونلرده حمام و استحمام [مقالهٔ مخصوصه‌سنه مراجعت]

اظهار ایتدی . آرتق بوبابده یكیدن تشبثاتده بولنمق عجزه . ضعفه دلالت ایدر وهیچ برحسن نتیجه‌یه منجر اوله‌ماز . لوردلر آرتق بیلملیدرلركه امتیازات مخصوصه زمانلری چوقدن كچمشدر .

انكلتره‌ده یكی برحیات مشروطیت باشلایور عصرلردن بری عنعنات قدیمه‌یه ربط نفس ایتمش اولان انكلیزلر بویوزدن بالخاصه تصادف ایتدكلری مشكلات عظیمه‌یی نظر دقته آله‌رق ارتق شمدی‌یه قدر یشادقلری حیات مشروطیتده جدی برتبدل ، مهم برتجدد حصوله كتیرمكه قرار ویرمشلردر . ذاتاً انكلیز ملتی بوقرارینی اخیراً علنی وفعلی برصورتده اثبات ایلدی . انتخابات اخیره نتایجی بوبابده بردلیل صریح تشكیل ایدر . انكلیز ملتی ارتق لورد عنوانتی حائز برطاقم ارباب یسارك تشكیل ایتدیكی برزمرهٔ قلیله‌نك تحت تحكمنده یشامق ایسته‌میور ، كندی مقدراتنی كندی ید اداره‌سنه آلمق استیور. انكلیز ملتنك بوحق اوقدر صریحدركه هیچ برتأویل قبول ایتمز . شمدی‌یه قدر انكلیزلرك تصوراتی ملتك انجق برزمرهٔ قلیله‌سنی تمثیل ایدن لوردلر قماره‌سنك ید اداره‌سنده بولنیور ایدی . بر مدت صكره ایسه بتون ملتی تشخیص ایدن عوام قماره‌سنك ید داره‌سنه كچه‌جك و اشته او زمان انكلتره‌ده اصل مشروطیت حقیقیه تأسس ایتمش اوله‌جقدر . واقعا ایلك فكر مشروطیت انكلیز ذهنلرینه تبادر ایتمش . ایلك ادارهٔ مشروطیت انكلتره‌ده احداث اولنمش ایسه‌ده محضا انكلیز قومنك حالت روحیه‌سی الجاآتندن اولمق اوزره انكلیز مشروطیتی عصرلرجه عنعنات قدیمه‌نك تحت تأثیرنده قالمشدر . انكلتره‌ده محضا ماضی‌یی تمثیل ایدن لوردلر قماره‌سنك كاملاً لغو اولنماسه بیله هیچ دكلسه نفوذ وتأثیرینك محو اولنسی انكلیز مشروطیت اداره‌سنجه بیوك برترقی تشكیل ایدر ، انكلتره‌ده یكی برمشروطیت حیاتی باشلاجغنه دلالت ایلر .

انكلترهنك يڭى هندستان والیسى
لورد هاردینغ

سفائن جديدهٔ حربيه

حكومات متحدهٔ آمريقانك ١٦ زرهليدن عبارت ودرت فرقه‌يه منقسم بردوننماسى كچن قيش غربى آوروپا صولرنده مختلف ليمانلرده طولاشيوردى ؛ آوروپا غزته‌لرى بونلردن بحث ايتديلر . هربريسى ١٥ اشر بيك طونيلاتو جسامتنده اولان بو زرهليلرده الڭ زياده نظر دقتى جلب ايدن شى ديركلردر . بو ديركلر حكومات بحريه‌جه يڭى قبول اولونمغه باشلامشدر . هربرى ٣٠٥ ميلمترولق . باشده وقيچده اوله‌رق ٤، ٢٥٠ ميلمترولق اوله‌رق‌يه باشده وقيچده ٤، ٢٠٣ ميلمترولق يانلرده كذا ٤ قطعه جسيم طوپى حامل اولان بوزرهليلر ١٩ ميل سرعتنده‌در ؛ كومورلكلرى ٩٠٠ طون كومور آلير وبو كومورله ٦٠٠٠ ميل مسافه قطع اولونابيلير .

پارسك أيفل قله‌سى طرزنده جليك تللردن معمول اولان ديركلر پك مفيد آثار اختراعدندر . زيرا زرهليلرده شيمدى‌يه قدر استعمال اولنان داخلى مرديونلى جليك ديركلر برقاچ مرمى اصابتيله ده ويله بيلديكى حالده بويڭى ديركلر اوكبى تهلكه‌لردن مصوندر . اصابت ايده‌جك مرمى نهايت برقاچ تلى قوپارير . كذلك بوديركلرڭ ديكر بر فائده‌لرى‌ده اوزرلرنده‌كى چناقلغك ، هم پك يوكسك ، همده كنيش وزياده ثقلته متحمل اولماسيدر . بوسببله اثناى حربده بوچناقلقده طوره‌جق برضابط ، مرميلرڭ منزل وتأثيرينى كوزلجه تدقيق وحساب ايده‌بيلير . كذلك شيمدى‌يه قدر زرهليلرڭ عادى طرزده‌كى ديركلرينك چناقلقلرينه آنجق ٣٧ ميليمترولق طوپلر قونه بيليوردى ؛ حال بوكه بوطوپلرڭ . زرهلى‌يه هجوم ايدن طورپيدولره قارشى عدم كفايتى آكلاشلدى . يڭى طرزده . جليك تللردن معمول ديركلرڭ صحنلقلرينه دها بويوك طوپلر وضعى قابلدر .

شو ايضاحاتى ويرديكمز صره‌ده قارئلريمزڭ نظر تجسسلرينه بعض معلومات دها عرض ايتمك ايسته‌رز : برزرهلى ده‌مير اوزرنده طورديغى ، ماكنه‌لرى ايشله‌مه‌ديكى حالده . يمك پيشيرمك ، الكتريق وسائره كبى خدمات عاديه ايچون كونده ٧ طون كومور صرف ايدر . بوكومورڭ بدلى ، بهر طونى حساب وسطى ايله ٤٥ فرانقدن ، ٣١٥ فرانقدر . حال بوكه حركت ايدن برزرهلى ساعتده ١٠ ميل بر سرعت ايله - كه بوسرعت تصرفكارانه اولوب نه ماكنه‌لرى ، نه طائفه‌يى يورماز - يوروديكى حالده ٢٤ ساعتده تقريباً ٦٠ طون كومور صرف ايدر ، بونك بدلى ٢,٧٠٠ فرانقدر . شو حالده شمدى آوروپاده بولنان ١٦ آمريقا زرهليسنك كونده‌لك كومور مصرفى ٤٣,٢٠٠ فرانقدر . حال بوكه ساعتده ١٧ ميل حركت ايده‌ن برقروازور كونده ١٧٠ طون وبناءً عليه ٧,٦٥٠ فرانق صرف ايدر . بو حسابات زرهلى فيلولرينك حركت حالنده نه آغير مصارفى موجب اولديغى كوسترر .

انكلتره قرالى « بشنجى ژورژ » ايلك پارلامنتوسنى كشاد ايتدى .

انكلتره پارلامنتوسنك كشادى تعاملى وقديم مراسم مخصوصه ايله اجرا اولونور . عصرلردن برى لايتغير اولان بومراسم پك مطنطن ومشعشدر . قرال بشنجى ژورژ كچنلرده ، افرنجى شباط بدايتنده ، صوڭ انتخابات اوزرينه تشكل ايدن پارلامنتونك رسم كشادينى اجرا ايتدى . بورسم كشادڭ اسكيلرندن هيچ برفرقى يوقسه‌ده يڭى تشكل ايدن انكليز پارلامنتوسنده افكار وقواعد مشروطيت جهتيله - يوقاريده كورلديكى اوزره - بويوك تجددات واردر . قرال ژورژڭ راكب اولديغى سكز آتلى آرابه ١٧٦٠ تاريخنده قرال ژورژ طرفندن انشا ايتديرلمش اولوب ١٧٥,٠٠٠ فرانق قيمتنده‌در . آرابه‌نك سايسلرى ايله محافظلرى قرون وسطا طرزنده كه يتمش افرادن مركبدر . كذركاهك ايكى طرفنه سه‌يرڭ ديزلمش انكليز عساكرى برهيبت ووقار مخصوص ايله ، قانونه وحكمداره قارشى حرمتكار اهالئ تماشا كرانك اوكنده بر صف متين تشكيل ايله‌يور .

انكليز اوردوسى پياده عسكرى

انكليز اوردوسى هايلاندر عسكرى

يڭى برملتك تولدى

بوسنهٔ افرنجيه بدايتنده « قاپ طوون » شهرنده ، انكلتره قرالنك عمجه‌سى « دوق دوقوناوت » ڭ رياستى آلتنده ، يڭى آفريقا هيئت متحده‌سنك ايلك پارلامنتوسى بر طنطنه واحتشام فوق العاده ايله كشاد اولونمشدر . بو ، برملت جديده‌نك تولدينى اعلان ايدن برحادثهٔ مهمه‌در . جنوبى آفريقا هيئت متحده‌سى ، انكلتره طرفندن ، كندى متبوعيتى آلتنده عالم وجوده چيقاريلان هيئات سياسيه‌نك - « قانادا » وآوستراليادن صوكره - اوچونجيسى‌در .

انكليز اوردوسى سوارى عسكرى [مقالهٔ مخصوصه‌سنه مراجعت]

جنوبی آفریقا هیئت متحده‌سی وقتیله « سه‌سیل رودس » ایله « قروکر » طرفندن تصور اولنمشدی . بوکون موقع فعله چیقان بوتصور ، بوهیئت بش مستعمره‌دن مرکبدر : امید بورنی ، ناتال ، ترانسوال ، اورانژ ، روده‌زیا . بوبش قطعه‌ده ٦ میلیون نفوس ساکندر . بونك $\frac{1}{4}$ ١ میلیونی هولانده‌ز جنسندن یعنی عرق ابیضه منسوبدر . قسم متباقیسی عرق اسوده منسوب ، یاخود ملزلردن عبارتدر . زنجیلر یاتیم مدنی ، یابوسبتون وحشی برحالده‌درلر .

ایلك پارلامنتونك کشادی مناسبتیله اجرا ایدیلن شنلکلرده « آفریقانده‌ر » لر ایله « بریتون » لر و « بوئر » لر ایله « انکلیز » لر آره‌سنده آثار وفاق ومحادنت کوریلیوردی .

معلوم اولدیغی اوزره « بوئر جنرالی » « قریستیان ده‌وت » ك انکلیزلر ایله محاربه‌لرندن درت سنه صوکره : انکلتره طرفندن کندی کندیلرینی اداره‌ده سربست براقیلان بوئرلر ینه کندی محاربلرندن جنرال « لوئی بوتا » یی رئیس وکلا انتخاب ایتمشلردی . تاریخده بلکه‌ده هیچ بولنه‌مایه‌جق اولان بوکوزل مثاله ، بوبرنجی پارلمنتوده‌ده توفیق حرکت ایدلدی ، رسمده کورلدیکی اوزره ، « جنوبی آفریقا هیئت متحده‌سی » نك ایلك پارلامنتوسی ، هولانده‌ز کلیساسنه منسوب برپاپاس طرفندن اوقونان « بوئر دعای ملیسی » ایله کشاد ایدلدی . وبویله‌جه انکلیز کلیساسی بوئرکلیساسنه ایلك دفعه‌عین درجهٔ شرفی ویرمش اولدی .

پورتکیز اختلالی

و

ایکنجی مانوئل

پورتکیز قرالی ایکنجی مانوئلك اوتوزاوچ آی امتداد ایدن دورهٔ حکومتنك براختلال نتیجه‌سنده انتهاپذیر اوله‌رق تأسیس جمهوریت ایدلسندن بحث ایدن فرانسزجه برغزته شویله بیان معلومات ومطالعات ایلیور :

٨ ١٩ سنه‌سی شباطنك برنجی کونی سابق قرال دون قارلوس ویللا ویسوسایه کیدییوردی . تاژ نهرینی برسفینه‌ایله مرور ایتدکدن صوکره اسکله‌ده برآرابه‌یه راکب اولدی . برطرفنده زوجه‌سی قرالیچه آملیا ، دیکر طرفنده‌ده ایکی مخدومی ، ولی عهد ایله دون مانوئل بولنیوردی .

قومرس میدانك کوشه‌سنه واصل اولدقلری زمان ، (آوسنان) ـ وقاغنك مدخلنده بولنان غلبه‌لك ایچندن برکیشی چیقه‌رق اوزرلرینه تشهیر سلاح ایله اوچ ال آتش ایتدی . چیقان قورشونلردن ایکیسی مشارالیه قراله اصابت ایلدی . عین زمانده برآدم دها میدانه آتیله‌رق سلاحنی چکدی وبیچاره قرالیچه آملیانك آغوش شفقتنده حمایه ایتمکه چالیشدیغی ولی عهده طوغری ایکی ال بوشالتدی . ایکی مجروح آنجق برایکی دقیقه قدر یاشایه بیلدکدن صوکره ترك حیات ایلدیلر . مانوئله کلنجه ، مشارالیه پك خفیف صورتده رنجیده اولمش ایدی . ١٩٠٨ سنه‌سی شباطنك (٨) نجی کونی ایکی مقتولك محتشم برصورتده لیزبونده جنازه آلایی مراسمی اجرا اولندی .

بوسوء قصدك باشلیجه مرتبی (مانوئل دوس رامس داسیلوا بوتیسا) نامنده لیزبونده برپروفسوردر . ولی عهدك اوزرینه آتش ایدن ده بواولدیغندن وقعه‌یی متعاقب ضابطاندن بری طرفندن قلیج ایله تلف ایدلشدر . موی الیهك عونه‌سندن (آلفرد لوئو دافوستا) و (بوئائو ساپینو) نامنده ایکی کشی‌ده پولیسلرله قاتللر آره‌سنده وقوع بولان مجادله اثناسنده تلف اولمشلردر .

دون مانوئل اون طقوز یاشلرنده ایدی . اوچ آیدنبری اجرای حکومت ایده بیلمك ایچون لازم

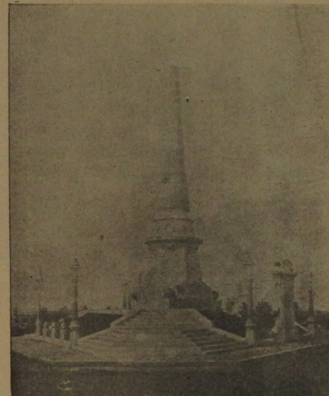

انکلتره قرالی ژورژ ، عهد سلطنتك ایلك پارلامنتوسنی کشاد ایتمکه کیدر ایکن

[١٦٦ نجی صحیفه‌ده مقالهٔ مخصوصه‌سنه مراجعت]

کلن سن مشروعه واصل اولمش بولندیغندن (براغانسلر) ك تختنه صعود ایله (ایکنجی مانوئل) نامی تختنده اجرای حکومته باشلادی .

حکمدار جدید اولا ناظر فرانقوبی موقع اقتدارده براقمق ایستدیسه‌ده موی الیه ٣ شباط ١٩٠٨ تاریخنده استعفاسنی ویره‌رك چکلمسی اوزرینه یرینه آمیرال (فرره یرها دامارال) ك ریاستی آلتنده برهیئت تعیین اولندی .

آبدهٔ حریت

[شهدای حریتك تذكار نامی ایچون حریت ابدیه تپه‌سنده انشا ایدیلن و بو دفعه ختام بولان بوستن روح فریب ، حریت اردو ـ نك استانبوله تاریخ دخولی اولان ١١ نیسانده كشاد ایدیله‌جكدر .]

بو ناظر جدید سلفی زماننده وقوعبولان خطایی تعیین و مملكتك آسایش وانضباطنی تأسیس ایتمك ایستدی. جرائم سیاسیه‌دن طولایی محبوس بولنانلر تخلیه اولندی . ادارهٔ عسكریه طرفندن ویریلن مقررات حكمدن اسقاط اولندیغی كبی مقدما غیر قانونی اوله‌رق سد ایدلمش اولان مجلس مبعوثان واعیانك تعطیلی برشكل مشروطیتده جریان ایتدی .

٥ نیسان تاریخنده انتخابات عمومیه لیزبوندن بشقه یرلرده كمال سكون ایله وقوع بولدی . یالكز شهر مذكورده نمایشجیلرك اوزرینه عساكر طرفندن سلاح استعمالی مجبوریتی حس اولنمسی سببندن بعض تشوشات مؤسفه ظهور ایلدی .

٢٩ نیسان تاریخنده قورتس مجالسی عقد اجتماع ایلدی . مقام حكمداریدن ایراد اولنان نطق كوزل برتأثیر حصوله كتیردی . نطق مذكورده قانون اساسینك تعدیلی واصول انتخاباتك اصلاحی وعد اولنیوردی .

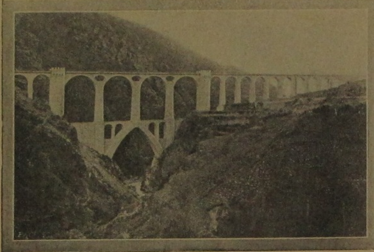
٦ مایسده قرال مانوئل مشروطیته صادق بولنه‌جغنه دائر یمین ایتدی. سوء قصد مسببینده عفو عمومی اعلان اولندی. بودجه قانوننك ده تنظیمندن صكره ایلول نهایتنه طوغری قورتسلرك مدت اجتماعی ختامپذیر اولدی .

١٣ تشرین ثانی تاریخنده اجرا اولنان بلدیه انتخاباتی لیزبوندن بشقه محللرده ادارهٔ مطلقه طرفدارانك مظفریتی ایله نتیجه‌لندی. قرال مانوئل تشرین ثانی طرفنده شمال ایالتلرنده برسیاحت اجرا ایلیه‌رك هرطرفده مظهر حسن قبول اولدی .

مع مافیه باشلرنده ژولیودو ویلهه‌نا) نك بولندیغی محافظه‌كار فرقه‌سنك شرائط لازمه‌یی حائز اولماسی، ١٧ كانون اولده استعفا ایدن (فرره‌یرا) قابینه‌سنك سقوطنی موجب اولمشدی . بونك اوزرینه (قامپوس هانریكز) نامنده برینك تحت ریاستنده برقابینه تشكیل اولندی . (١٩٠٩) سنه‌سی مارتنك برنجی كونی قورتسلرك مدت تعدیلی منقضی اولدیغندن اجتماعات باشلادی . قرال مانوئل ایراد ایتدیكی برنطقده پورتكیزه كلن اسپانیا قرالنك بوزیارتنك ـ مملكتینك مناسبات دوستانه‌سنه بردلیل اولمق اعتباریله ـ

شایان اهمیت و تقدیر بولندیغنی ذكر و مملكتك آسایش داخلیسنك تقرر ایتمش اولدیغنی بیان وبر طاقم اصلاحات وتشكیلات جدیده‌یی تعداد ایلدی .

بواثناده (ژولیودو ویلهه‌نا) نك ریاستی آلتنده بولنان تجددپروراندن برقسمی ترقیپروران وقابینه علیهنده بولنان طرفداران جمهوریت فرقه‌لرینه التحاق ایتمش ایدی. فرقهٔ مخالفه بر استقراض مسئله‌سندن طولایی مالیه ناظری (ئه‌سپره‌كه‌یرا) یه هجوم وموی الیهی طولاندیریجیلق ایله اتهام ایلدی. قورتسلرك اتخاذ ایتدیكی تدابیر اوزرینه آلنان

پیره‌نه طاغلرنده ایلك شمندوفرخطی ، (سه‌ژورنه) ده انشا اولونان آصمه كوپری

[فرانسه ـ اسپانیا شمندوفرلرینی الصاق ایچون انشا ایدیلن بوكوپری اكمال ولنه‌رق بویله‌جه دمیر یول پیره‌نه طاغلرینده آشمشدر .]

وضعیت (هانریكه‌ز) ی مارت نهایتلرینه طوغری استعفایه مجبور قیلدی. برهفته صكره جنرال (سه‌باستییه‌ن) یكی برقابینه تشكیل ایلدی ایسه‌ده برماهدن زیاده پایدار اوله‌مدی .

١٩٠٩ سنه‌سی مایسنك اون اوچنده خارجیه ناظر سابقی موسیو (وانسه‌سلائولیا) نك ریاستی تحتنده یكی برقابینه دها تشكیل اولندی . موی الیه مملكتده سكونی تأمین ایچون ایكی آی دها قورتسلری تأخیر ایلدی . مجلس تكرار آچیلدی . فقط آسایش مطلوب درجه‌ده دكلدی . برطاقم احوال مؤسفه‌نك جریانندن صكره بحران وكلا قورقولری تكرره باشلادی . اصول سیاست مشوش بر حاله كتیرلدی . اوصره‌لرده وقوعی محقق اولان بحران وتبدل وكلا ، انكلتره قرالك وفاتی وقرالك لوندره‌یه عزیمتی مناسبتیله دوچار تأخر اولدی . حتی اوزمان انكلتره‌دن عودت ایدن قرال پارسه اوغرایه‌رق عثمانلی ولی عهد سلطنتی یوسف عزالدین افندینك قبولندن برآز اول ، موسیو فالیه‌ر طرفندن قبول اولنمش ایدی .

قرال مانوئل لیزبونه عودتنده رئیس وكلا اولان (به‌یرائو) كندیسنه بیان اعتماد اولنمسنی وقورتسلرك طاغیدلمسنی طلب ایلمسی وقرالك ده بونی رد ایتمسی اوزرینه برزماندنبری انتظار اولنان بحران وكلا حادث اولدی . بوبحران (٢٦ حزیران) تاریخنده تجدد پروران فرقه‌سی رئیس (ته‌قسه‌را) نك تشكیل هیئت ایلمسیله نهایت بولمش ایسه‌ده صوك لیزبون وقایعنده مشهود اولدیغی كبی موی الیه‌ده هیچ بر اثر تجدد پروری كوستره‌مه‌مشدر .

یكی پورتكیز رجال حكومتی

پورتكیزده صوك اختلالی اجرا ایدن وموقع اقتداره كلن ذوات حقنده غزته‌لر معلومات آتیه‌یی اعطا ایتمكده‌در :

دون رؤسای دولت آره‌سنده اخذ موقع ایدن ، واسملری ١٩١١ سنه‌سی غوطه سالنامه‌سنه كچمش

اسوچده قار اوزرنده آیاق قیزاغیله قاییش

[سقی Schi دنیلن بو قیزاقلر آیاقلره باغلانیر ، رسمده کورلدیکی اوزره ، اوزون واوجی قالقیق برآغاجدر دکنکلرله یری ایته‌رك یاخود چومه‌لوب ال ایله حرکت اولونه‌رق سقی غایت قولای قایار کیدر ؛ بواصول قاعه صوك سنه‌لرده آوروپا اسوجدن انتقال ایده‌رك بویوك براکانجه حالنی آلمشدر . وبعض مرتفع طاغلر جوارنده بالخاصه بواکلنجه مراقلیلری ایچون اوتللر یاپلمشدر . بونك ایچون اسوجه قدر بیله سیاحت ایدن وار .]

کوچوك سقی ایله ، برلکده قاییش

اولان یکی رئیس جمهور کنج دکلدر. ۱۸۴۳ده تولد ایتمش اولمسنه نظراً الیوم ۶۷ یاشنده بولنیور دیمکدر. یکی رئیس جمهور آصور جزائرندن (سان اومیکل) آطه‌سنده (پونتا ده لغرادا) شهرنده تولد ایلمشدر .

آرتق اسمی تاریخه کچن بو ذات پورتکیزده پك معروف اولوب توجه عامه‌یی قزانمشدی . مشارالیه لیزبون ادبیات مکتب عالیسنك ، بو حریت اوجاغنك ، معلملرندندر . کتاب شکلنده نشر ایدیلن درسلری اهالی اوزرنده بویوك برتأثیر اجرا ایتمش وبوکون ثمراتنی کوسترمکه باشلامشدر.

رئیس جمهورك اك مهم اثری پورتکیز ادبیاتنه دائر یازدیغی بر کتاب اولوب بوسایه‌ده اسمی بالجمله مکاتبده طانمش وممالك اجنبیه‌ده‌کی زمرهٔ متفکرین آره‌سنده کندیسنه برتوجه حصوله کتیرمشدر .

استانبولده وبوتون ممالك عثمانیه‌ده ۱۳۲۶ قیشی پك شدتلی اولدی . آناطولیده بر قاچ مترو ارتفاعنده قار یاغدیغی کبی ایزمیت کورفزی قیسی برآز طوکدی . صوغوق استانبولده بیله تحت‌الصفر ۱۰ درجه‌یه قدر دوشدی . بورسم ، استانبولده وقوع بولان پك شدید برتیپی اثناسنده بك اوغلی جادهٔ کبیرینك منظره‌سنی کوستریور .

تئوفیل براغانك اك بیوك آرزوسی اهالی‌یه دموقرات افکارینی تلقین ایتمکدی . مشارالیه طلبه‌سنه قارشی دائما : « استقبال ایچون چالیشیورز » دیردی . بوکون بومساعیسنك ثمراتنی کورمك . آمالنك مبدل حقیقت اولدیغنی مشاهده ایلمك ایله مسرور ومغرور اولمشدر . ایشته آرتق پورتکیز رئیس جمهوری اولمشدر . کندیسنی تقدیر ایده‌جك ، مسعود اوله‌جقدر .

— خارجیه ناظری برناردینو موشادوده برمعلمدر . تئوفیل براغا لیزبونده تدریسانده بولنمقده ایکن موشادوده قوآمبر دارالفوننده درس ویریوردی . موشادونك جمهوریت حقنده‌کی آمال وافکاری معلوم اولمسنه رغماً وقتیله مقام نظارته کچمش ، ۱۸۹۳ ده ریبه‌یرو قابینه‌سنه داخل اولمشدی . کرسیٔ تعلیمده برعلامه اولان بوذات پك مکمل برنافعه ناظری اولدی. کندیسنك نامی پورتکیزك دوست دولتلرله اولان مناسبات خارجیه‌سنك حسن جریانی ایچون برتأمینات مقامنده تلقی ایدیله‌بیلیر . پورتکیز اختلالی ده بالجمله دواملی انقلابلرکبی عسکرلر طرفندن اجرا ایدلمشدر . فقط انقلابك اساسنی برزمرهٔ متفکرین احضار ایتمش ، قلیچ بوافکارك حصولی ایچون آلت وظیفه‌سنی کورمشدر .

اختلال ومحاربات حقنده ، اوزمان آلنان تلغرافنامه‌لر وتفصیلات

لونده ۵ تشرین اول ۱۹۱۱ — لیزبونده اختلال ظهور ایتمشدر . جمهوریت طرفدارلری

سرای قرالیبی طوپه طوته‌رق ضبط وتسخیر ایلمشلردر .

مادرید ٥ — سانتاندردن قید احتیاطله « آژانس فابر » ه بروجه آتی معلومات ارسال اولنمشدر : آلمان باندیره‌لی یارانغو واپوری عین قومپانیه‌یه منسوب اولوب الیوم لیزبون لیماننده لنکرانداز بولنان قاپ یلان سفینه‌سندن آلدیغی برقطعه تلسز تلغرافنامه ده ، شهر مذکورده اختلال ظهور ایدرك لیمانده‌کی سفن حربیه‌سنك سرای قرالیبی‌طوپه طوتعقده اولدقلری واختلالکارانك‌ده سرایدن قرالك باندیره‌سنی ایندیره‌رك یرینه جمهوریت بایراغی کشیده ایلمش اولدقلری بیلدیرلمکده‌در . »

مادرید ٦ استخبارات واقعه‌یه نظراً پورتکیزده جمهوریت اعلان اولنه‌رق حکومت موقته بروجه آتی تشکیل اولنمشدر :

موسیو تهئوفیل براغا : حکومت موقته رئیسی
« ماقادو : خارجیه ناظری
« آلمه‌دا : داخلیه «
« آلفونسوقوستا : معارف «

برلین ٧ — دون‌صباح لیزبون‌سوقاقلرنده هنوزمصادمات دوام‌ایلدیکی برصره‌ده آلمانیا مصلحتکذاری برحیوانه راکب اوله‌رق محل مصادمه‌یه کیتمش وآلمان تبعه‌سنی تحت امنیته آلمق ایچون برمتارکه عقدینی طلب ایلمشدر . بومتارکه قبول ایدلمش . فقط اوصره‌ده عساکر قرالیه برآره‌ده تحشد ایلمشدر . اختلاله اون‌آلتنجی پیاده وبرنجی طوپجی آلایلری طرفندن اجرا ایدیلن حرکت ایله باشلانمش بوعساکر حاکم برنقطه‌ده طوپلانه‌رق طوپلری شهره توجیه ایلمشلردر .

قراله صادق قالان عساکر درحال تدافعی‌وضعیت آلمشه‌ده بوصره‌ده آداماستورو رافائل قرووازوردلری سرای اوزرینه آتش ایتمکه باشلادقلرندن سرای محافظه‌سنه مأمور سواریلرکال جسارتله عاصیرك اوزرینه آتلمشلردر . فقط مهاجمین شدتلی برطوپ آتشی ایله قارشیلانمش ، همان کاملاً تلف اولمشلردر . اختلالجیلرده مصادماتده بیوك برجسارت کوسترمشلردر . قهرمانجه چارپیشمشلردر .

ایکی قرووازور سرایدن ماعدا شهرك مرکزینی‌ده طوپ آتشی آلتنه المشدر . شدتلی برمصادمه‌دن صوکرا قرال طرفدارانی منهزم اولمش ، وقرال مافرا مناسترینه ، بر روایته کره‌ده انکلتره سفارتنه التجا ایلمشدر . الیوم لیزبون شهرنده سکونت حکمفرما اولیورسه‌ده ولایاتك بعض نقاطنده قاریشقلقلر باشلادیغی خبر آلنمقده‌در .

* * *

قرالك نره‌ده بولندیغی اولکی کیجه تعین ایتمش ، تلغرافلر مشارالیهك عائلهٔ قرالی ایله برلکده آنه‌لی یاطی ایله جبل‌الطارقه مواصلت ایلدیکنی والیوم تحت امنیتده بولندیغنی اشعار ایلمشدر .

پارسدن نویه فرایه پره‌سه غزته‌سنه یازیلیور :

امراض عقلیه متخصصی دوقتور بومباردونك قتلی لیزبون اختلالنك ظهورینی تسهیل ایتمشدر . اختلاله اولا برنجی طوپجی آلایی طرفندن قیام اولندی . وبالاخره اقشام اوزری برآوجی آلایی‌ده اشتراك ایتدی . فقط ظن اولندیغنه کوره ایلك اشارت مناصفهٔ جمهوریت وقرالیت طرفدارلغنه انقسام ایتمش اولان اون‌آلتنجی پیاده آلایی طرفندن ویرلمشدر . بوآلایده‌کی ایکی فرقه آره‌سنده شدتلی برمجادله ظهور ایتمش وجمهوریت طرفدارلری احراز موفقیت ایده‌رك قرال طرفدارلرندن برمیرالای ایله برچوق ضابط تلف اولمشدر . متباقی ضابطان ونفرات ایسه جمهوریت طرفدارلرینه التحاق ایتمشلردر . برنجی طوپجی آلایی کوچك ضابطلرك تحت اداره‌سنده اولدیغی حالده برقشله‌یی تحت محاصره‌یه آلمشدر . بشنجی پیاده آلایی ایله برنجی آوجی طابوری اون التنجی الایه معاونت ایتمشدر . ترسانه دخی اشغال اولنه‌رق اوراده بولنان اسلحه اهالی‌یه توزیع ایدلمشدر .

بونك اوزرینه اختلالجیلر حریت‌میدانه طوغری ایلریلمکه باشلامشلردر . بورایه قریب اولان (دولاروتوندا) میدانده برپازار کشاد ایدلمش ایدی . بوراده عسکرلر باراقه‌لری وسائر کوچك بنالری ده‌پو اتخاذ ایده‌رك طوپلری (غراندآوه‌نو) یه طوغری چویرمشلردر . مأمورین حکومت یالکز عساکر ملیه طرفندن حمایه ایدلمکده ایدی . صباحلین ساعت بشده برنجی طوپجی آلاینك بطاریه‌لری شمندوفر استاسیونه طوغری آتش آچدیلر . قراله صادق قالان‌دردنجی پیاده آلایی ماکنه‌لی‌تفنکلر ایله اختلالجیلره قارشی‌شدتلی برآتش آچه‌رق شهرك آنلر طرفندن اشغال ایدلمسنه مانع اولدیلر . صالی کونی اوکله‌دن اول ساعت اونده سوقاق محارباتی عمومی برشکل آلمش ایدی .

عسکر قرمزی بایراغی رکز ایتدیلر . اختلاله قارشی بیان مطالعات ایدن‌بربحریه ضابطی بحریه‌عساکری طرفندن اتلاف اولندی .

لیمانده بولنان سفائن حربیه‌ده محاربانه اشتراك ایدرك مبانیٔ حکومتی ، خصوصیله بحریه نظارتی ، لیزبون فرقه قومانداننك خانه‌سنی ، تلغراف دائره‌سنی وترسانه‌یی طوپه طوتدیلر . دوق دوپورتو جبل طوپی بطاریاسندن برقسمنك قوماندانسی درعهده ایدرك تجاوزاته ابتدار ایتمش ایسه‌ده اختلالجیلر آنك هجوملرینی‌ده رد ایتمکه موفق اولمشلردر . اختلالجیلر بوموفقیتدن جسارت آله‌رق قرالك بولندیغی (نسه‌سیداس) سراینه طوغری ایلریلمکه باشلادیلر .

قرال بولندیغی محلده قالمنی آرزو ایتمش ایسه‌ده ناظرلر سرایی ترك ایتمك‌ایچون کندیسنی اقناع‌ایتمشلردر . قرال سرایی ترك ایده‌جکی اثناده اسپانیانك لیزبون سفیری « ویللابور » کله‌رك قرالی سلاملامشدر . قرال کندیسنه مقابله ایده‌رك برقاچ سوز سویلدکدن صوکره سرایی ترك ایتدی . بونك اوزرینه سفیر «ویللابور» سفارتخانه‌یه عودت ایده‌رك اوراده قالمش واوکله‌دن صوکره رسمی البسه اکتسا ایده‌رك احراز موفقیت ایله جمهوریت طرفدارلرینی سلاملامق ایچون بلدیه دائره‌سنه کیتمشدر . سفیر دائره‌دن چیقدیغی زمان اختلالجیلر طرفندن فوق‌العاده برصورتده آلقشلانمشدر .

اسپانیا داخلیه ناظری « مه‌رینو » نك بیاناتنه نظراً اختلالجیلر قرال طرفداری اولان عسکرلرك لیزبونه کیرمه‌لرینه مانع اولمق ایچون بتون کوپریلری ییقمشلردر . بونکله برابر الواس واوپورتودن پای تختهطوغری قرال طرفداری اولان‌عسکرلر سرعتله ایلریلمکده‌در . اون‌الای قراله صادق قالمشدر .

لیزبون سوقاقلرنده‌کی مجادلات ایچه قانلی ایدی . تلف اولانلر آره‌سنده جمهوریت طرافدارلرینك غزته‌سی اولان « موندو » نك محرری « فرانقوبراغا » ده واردر .

پارس ٦ — لیزبونده حرکات اختلالیه اثناسنده‌کی تلفات ومجروحین مقداری ٥٠٠ قدردر . تلغراف وتلفون خطلرینك تعمیر ومخابراتك تأمین اولندیغی سویلنیور .

پارس لیمان اوله‌جق :

پارس ٢٠ کانون‌اول ١٩١١ — پارس‌شهرینك برقنال‌واسطه‌سیله دکزه الصاقنه دائر موجود تصورات ایله پارلمنتو رسماً اشتغاله باشلامشدر . بوبابده ١٥٠ امضایی حاوی برلایحهٔ قانونیه تکلیف ایدلمشدر . بوتکلیفده پارس ایله روئن آره‌سنده برقنال انشاسندن تولد ایده‌جك فوائد ایضاح ایدلمکده‌در . ٢٦ نیسان ١٨٩٠ تاریخلی امرنامه ایله برای تحقیقات برقومیسیونه حواله‌ایدیلن موسیو بوکه‌نك بوبابده‌کی پروژه‌سی تطبیق ایدیلیر ایسه حکومته یکرمی میلیون فرانقلق کمرك رسومی تأمین ایدیله‌جك وسن نهرینك تطهیری ایچون صرف اولنان ٤٨٠ بیك وطغیانلرك اوکنی آلمق ایچون بونهرك تطهیری ضمننده اختیار اولنه‌جق ١٤٠,٠٠٠,٠٠٠ فرانقلق مصارف تصرف ایدیله‌جکدر .

آیاسته‌فانوسده شمندوفر قضاسی : شدت مصادمه‌دن بربری ایچنه کچن ایکی یولجی واغونی .

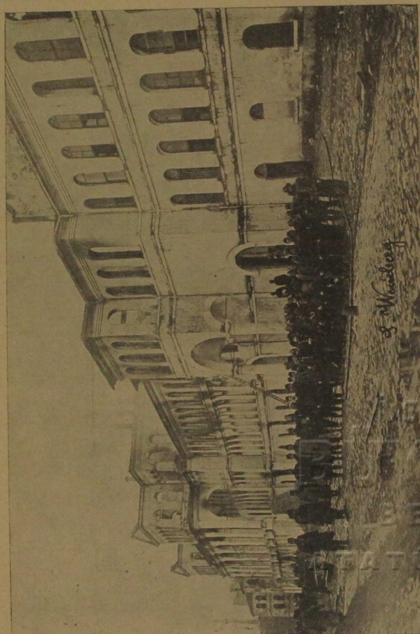
[مقالهٔ مخصوصنه مراجعت]

لوندره‌ده برآنارشیست فاجعه‌سی

هیئت اجتماعیه دشمنلری - انکلیز پولیسلری - ٧٠٠ پولیس . ایکی پیاده الایی ، برطوبجی بطاریه‌سی حال سفو برده - لوندره‌نك برمحله‌سی آتش ایچنده - مدهش برمصادمه .

کچن افرنجی کانون ثانینك اوچنجی کونی لوندره شهرینك تاقلبگاهنده ، لوندره بورسه‌سنك ، انکلتره بانقه‌سنك ، لوندره خسته‌خانه‌سنك یانی باشنده ، (میل ئه‌ند) و (قومرشال رود) نامنده‌کی الك ایشلك مراکز قربنده موجب خشیت بروقعهٔ خونین جریان ایتمشدر . وقعه‌نك محل ظهوری (سیدنه‌ی ستریت) جاده‌سیدر .

لکن شایان دقت برنقطه‌درکه سیدنه‌ی ستریت جاده‌سی وقعه‌سی ، کچن کانون اولك نصف اخیرنده حادث وخیلی ولوله‌یی بادی اولان دیکر بروقعه‌نك ، « هوندزدیچ » وقعه‌سنك ذیلی ومابعدی حکمنده‌در . کانون اولك اون آلتنجی کونی اقشامی ، بر مجوهرات دکاننك دیواريني برطاقم سارقلرك دلمکه چالشدقلری خبر ویرلمش . مأمورین ضابطه‌ده بونلری دردست ایتمکه شتاب ایله‌مش ایدی . پولیسلر ، بوتشبثلری صره‌سنده حیدودلرك تجاوزینه معروض قالمشلر . دها فناسی‌ده هیچ برینی طوته‌میوب قاچردقدن باشقه اوچ تلف ایله ایکی‌ده مجروح ویرمشلردی . بالطبع ایرتسی کونی تعمیق تحقیقات ایدلمش ومحل وقعه‌یه جوار اولر ، بنالر آراشدیرلمش . نتیجه‌ده آرقه‌سندن رووولور قورشونیله اتلاف ایدلمش برشخص مجهولك جسدی

باب عالی حریقی : یانان دائره‌لرك جبهه‌دن کورونیشی [مقالهٔ مخصوصه‌سنه مراجعت]

بولنمشدر . بونك کروه اشرایه منسوب اولدیغی اکلاشلمش وآرقه‌داشلری طرفندن یاقضاء ، یاخود افشاآتده بولنمسنی منع مقصدیله قتل اولندیغی استدلال ایدلمشدر .

ضابطه بونك حقنده معلومات ویره‌بیله‌سی ملحوظ کسانی توقیف ایتمش وبالخاصه مقتولك یاننده بولنمش اولان (روزاسه‌لینسکی) اسمنده برروس قیزینی استجوابه لزوم کورمشدر .

روزا سه‌لینسکی اوکیجه جسدك کشف اولندیغی خانه‌ده اقامت ایدن محرم‌سندن برینك نزدنده بیتوتت

ایتدیکنی ولیلاً برطاقم اشخاص مجهوله‌نك بوقاری قاته چیقه‌رق یره آغیر برجسم براقدقدن صوکره عجلهً فرار ایله‌دکارنی ایشیتدیکنی . بونی متعاقب محبه‌سیله برلکده مراق ایده‌رك کمال احتراز ایله بوقاری قاته چیقوب قان ایچنده برآدم کوردیکنی وهمان برطبیب جلبنه شتاب ایله‌دیکنی افاده ایتمشدر .

ضابطه روس قیزینك بومصالحه آلداغامش وروزانك هرحالده مقتولی پك ایی طانیدیغنه حکم ایلمشدر . بناءً علیه خانه‌ده تحریات اجراسنه قرار ویرمش وفی‌الحقیقه نتیجه‌ده یکی ایزلر کوستره بیله‌جك برطاقم اوراق مهمه الده ایتمشدر .

مقتول روس آنارشیستلری ایله صیق فیق مناسباتده بولنیورمش . دیمك که شریك جرملرینی اوجهتده آرامق ایجاب ایدییوردی . تحقیقات ایلریله‌نجه اوچ روسك تحت توقیفه آلنمسنه لزوم ظاهر اولمش ، حقلرنده توقیف مذکره‌سی اصدار ایدلمش ایدی . بونلردن بری یکرمی بش یاشلرنده (فریج) اسمنده بردمیرجی ، دیکری تقریباً اوتوز یاشلرنده (پیه‌ر) اسمنده برنقاش . اوچنجیسی‌ده (یورقا) نامنده ویکرمی یاشنده بردلیقانلی ایدی . اوچی‌ده روس ایدی .

کانون اولك اون یدنجی کونی صباحندن اعتباراً لونده شهرنده نه‌قدر شمندوفر استاسیونی وارسه هپسی ترصد آلتنه آلنمش ایدی . بناءً علیه مجرملرك (ایست ئه‌ند) طرفلرندن باشقه بریرده اختفاسی قابل دکلدی . پولیس ایشته بوشبهه‌لی محله‌یی دائراً مادار صاردی ، صوکره تحریات وحرکاته باشلادی . بونك ایچون‌ده (اسقوتلاند یار) ده نه‌قدر پولیس مفتشی وارسه جمله‌سنی جمع ایتمشلر ایدی .

کانون اولك ۲۸ نجی کونی (غولد ستریت) ده برخانه‌ده بومبا ورووولور ایله طولو عادتا قوجه بر جبخانه کشف اولنمشدر . اورانك صاحبی (روزاسه‌لینسکی) نك مقتول دوستنك فوطوغرافیسنی کورور کورمز بونك اوخانه‌ده اقامت ایدن مستأجرلردن بولندیغی طانیمقده تردد ایتمه‌مشدر . بوصورتله مقتولك (مورومسته‌ف) نامنی طاشیدیغی‌ده آکلاشلمشدر . خانه صاحبنك بیانته کوره کندیسی رسمه مراقلی کورونور واوطه‌سنك پنجره‌سنده اوتورارق متمادیاً رسم یاپارکبی طورور ایمش . کانون اولك اون التنجی کوننده ۲۸ نجی کوننه قدر غیبوبت ایتمش اولمسی‌ده خانه صاحبنك شبهه‌سنی دعوت ایله‌مه‌مش ایدی . زیرا مقتول آره‌ده صره‌ده رسم بهانه‌سیله آزچوق ابزاق یرلره عزیمت ایدر . کونلرجه قالیرمش .

(مورومسته‌ف) قیومجی (هوندزوویچ) ك دکاننه بتیشیك اولمق اوزره صورت مخصوصه‌ده طوتمش اولدیغی براوطه‌دن باشقه آیری اقامتکاه تدارك ایتمش بولندیغی بالتحقیق آکلاشلمشدر . اشتراقومپانیه‌سنك روحی مثابه‌سنده اولدیغی میدانده ایدی . کندیسنی زیارته کلنلر حقنده معلومات آلنمش ونتیجه‌ده بالاده اسملرینی یازدیغمز اوچ روسك توقیفی ایجاب ایلمش ایدی . بونلری توقیف ایتدیره‌جك اولانه بش یوز انکلیز لیراسی مکافات نقدیه وعد اولنمشدرکه (سیدنه‌ی ستریت) جاده‌سنده ایزلرینك میدانه چیقمسنه بووعدك پك زیاده یاردیمی اولدیغنه حکم ایدیلیور . (دیلی تلغراف) غزته‌سنك روایتنه کوره بونلرك یرلرینی برقادین کوسترمش . ضابطه‌ده آلدیغی معلوماته استناداً قاتللرك اختفا کاهنی تعیین وتحدید ایده‌بلمشدر .

تدارکات

لونده ضابطه‌سی کانون ثانی‌نك ایکنجی کونی صباحندن بری سالف‌الذکر (سیدنه‌ی ستریت) جاده‌سنده کائن (۱۰۰) نومرولو خانه‌یی کمال اهتمام ایله ترصد آلتنده بولندیرمقده ایدی . تحری مأمورلرینك آقشام کیچ وقت آلدقلری معلوماتدن فی‌الحقیقه تحت ترصدده بولنان خانه‌نك اوست قاتنده‌کی ایکی اوطه‌یی (هوندزدیچ) وقعهٔ جنائیه‌سی فاعللرینك اشغال ایلمکده بولندقلری آکلاشلمش ایدی . بوکا بناءً حریفلری دردست ایتمك ایچون لازم کلن ترتیباتی یاپدیلر .

نصف‌اللیلدن برساعت صوکره مفتش (ونسله‌ی) رفاقتنده برقاچ تحری مأموری بولندیغی حالده سیدنه‌ی ستریتك ۱۰۰ نومرولو خانه‌سنه داخل اولدی ، اوخانه‌ده اقامت ایدن‌درت کشی‌یی کوروله‌یسزجه

روسیه اسلام تجارندن اولوب کچن سنه وفات ایدن « محمود بای حسینف » افندی [مشارالیه اوچ روبله‌قدر برسرمایه ایله میلیونلر قازانمش ، روسیه اسلاملرینك امور معارفنه صرف اولونمق اوزره یاریم میلیون روبله ترك ووصیت ایله‌مشدر]

طیشاری‌یه چیقاردی وهنوز یتاقلرنده میشیل میشیل اویودقلرینه حکم ایله‌دیکی جانیلری دردست ایله‌مك تشبثنده بولندی .

لکن جانیلر ، شبهه‌سز ایشی سزمش اولدقلرندن ، اویومیورلردی . اکلاشلدیغنه کوره تهلکه‌یه معروض قالدقلرندن شبهه ایتمشلر ، پولیس مأمورلرینك ، خانه‌یه دخولی آنندن اعتباراً تدابیر ووسائط مدافعه‌لرینی احضار ایله‌مشلر ایدی . زیرا مأمورین ضابطه بونلرك اوطه قپوسنی قیرمغه تشبث ایتدکاری آنده آتی یدی ال سلاح انداخت ایدلمش ، مأمورلر کمال سرعتله رجعته مجبور قالمش ایدی . طیشاری‌یه چیقنجه اوجوارده بولنان اللی‌قدر رسمی پولیس مأمورلرینی خانه‌نك اطرافنه طوپلادقلری کبی اورایه قریبتی بولنان بتون پولیس مراکزینه تلفونله کیفیتی اخبار وهرمرکزده موجود پولیسلرك بلااقاته وقت رووولور ایله مسلح اولدقلری حالده کلملرینی اشعار ایلدیلر .

محاصره

بوصورتله مختلف جهاتدن علی‌العجله کلن پولیس مأمورلری تجمع ایده ایده ، پولیس مفتشنك ترتیباتنه توفیقاً تعیین اولنان نقطه‌لری محافظه ایلیه ایلیه سیدنه‌ی ستریت جاده‌سنده‌کی خانه‌نك درت طرفنده بیوك برمحاصره قوردونی حاصل وجانیلر ایچون‌ده فرار امکانی کلیاً زائل اولدی .

محمودبای حسینف طرفندن روسیه‌ده اورنبورغ شهرنده انشا قلنان « مدرسهٔ حسینیه » اسلام مکتبی

اسپانیا قرالی ملیله‌ده

[کچن سنه اسپانیا طرفندن برصورت غریبهٔ حقوق شکنانه‌ده استیلا ایدیلن فاسك شمال جهتنده ، بوسنه اسپانیا قرالی ۱۳ نجی آلفونس سیاحت ایتمشدر .]

یدی یوزی متجاوز پولیسلرله تشکیل اولنان بوجسیم قوردونڭ موقعنی محافظه ایلدیکی حالده ، تحری مأمورلرندن برچوغی ، دائرهٔ محاصره داخلنده قالان بتون خانه‌لره داخل اولیورلر ، سکنه‌یی برر برر طیشاری‌یه چیقاره‌رق اولری تماميله تخلیه ایدیورلردی .

برطرفدن بوترتیبات دوام ایتدیکی کبی دیکر طرفدن‌ده برقاچ پولیس مفتشی جانیلرك تحصن ایتمش اولدقلری خانه‌یه طوغری ایلریله‌دیلر ایسه‌ده پنجره‌دن آتیلان ایکی (براوونینغ) قورشونی کندیلرینی کری‌یه چکلمکه مجبور ایتدی .

بوراده شایان قید وتذکار بر نقطه واردر : اثنای محاصره‌ده جانیلره یقین وتهلکه‌لی اولان مواقعه یرلشدیریلن پولیسلر آره‌سنده برنك متأهل پولیس یوقدی .

پولیس مفتشلری عقد مشورت ایتدیلر . صباح ساعت یدی راده‌لرنده لوندره تحری مأمورلری میاننده مهارتی ، ذکاوجسارتیله شهرت آلمش اولان (لیزون) خانه‌یه آرقه طرفده‌کی پنجره‌دن ایچری‌یه داخل اولمق تشبثنده بولندی . برکوچك طامك اوزرینه طیرماندی . اورادن ۱۰۰ نومرولی خانه‌نك باغچه‌سنه آتلایه‌جق ایدی . تام اوآنده کوکسنك اورته‌سنه برقورشون اصابت ایتدی ، طام اوزرینه ییقیلوب قالدی . آرقداشلرندن بش کشی بوحالی کورونجه جانیلرك پنجره‌دن یاغدیردقلری مرمیاته کوکس کره‌رك قهرمانانه برصولتله طامه چیقدیلر ، بیچاره مجروح (لیزون) ی قالدیروب آلدیلر . مفتش (قولیزون) ك بیاننه کوره (لیزون) آنجق :

— آه ! سوکیلی جانم ! اوردیلر بنی !..

سوزلرینی تلفظ ایده بیلمش ، صوکره بایلمشدر .

یانی باشنده طوران وقورشونلرك چیقدیغی پنجره‌یه طوغری باقان مفتش (آلن) ك‌ده شابقه‌سی کنارینه برقورشون اصابت ایلمشدی .

درحال لوندره خسته‌خانه‌سندن ارکك ، قادین آلتی یدی خسته باقیجیسی جلب ایدیله‌رك هم بوایلك مجروحك تداویسنه اهتمام ایدلدی ، همده دها باشقا مجروحلر اولمق احتماله مبنی تدارکات لازمه‌ده بولنلدی .

ساعت سکزه طوغری محاصره قوردوننی تقویه ایچون یکیدن برچوق پولیسلر کلدی . بونلر محل وقعه‌یه واصل اولور اولماز ایکی جانی طرفندن اون بش یکرمی ال سلاح ایله استقبال اولندیلر . آلتی ساعت مدتله آتش ایتمکده دوام ایدن بوایکی آنارشیست جانینك مرمیاتی اسرافندن کلی مقدارده جبخانه‌یه مالك اولدقلری استدلال اولنمقده ایدی .

ژاپون آنارشیستلرینك رئیسی : قوتوکوده نژیرو [مقالهٔ مخصوصه‌سنه مراجعت]

ایشه عسکر داخل اولیور .

سلاح سسلری اوزرینه شتاب ایدن بیکلرجه خلق قوردوندن کچمکه تشبث ایتمشلر ایسه‌ده موفق اوله‌مامشلر ، مراقلرینی حس تجسسلرینی تطمین ایده‌مه‌مشلر ایدی .

پولیس مفتشلری ، تحری مأمورلری وپولیس ضابطانی یکیدن بر آره‌یه طوپلانه‌رق مذاکره‌ده بولندیلر ونهایت بویله ضبطی مشکل بریره ساده‌جه اللرنده‌کی رووولورلرایله هجوم ایله کار عاقل اوله‌میه‌جغنه حکم ایده‌رك قوای عسکریه‌نك جلبی لزومنه قرار ویردیلر .

ساعت اونه طوغری براسقوجیا نشانجی طابوری یتشدی ، تجمع ایتمش اولان خلق طرفندن فوق العاده آلقیشلاندی . عسکرك مواصلتی ، جوار سکنه‌سنه ذاتاً استیلا ایتمش اولان هیجان عصبی‌یی برقات دها تزیید ایله‌دی ، بناءً علیه اصلا اضاعهٔ وقت اولنمدی ، عسکره کمال سرعتله تعلیمات ویرلدی . اسقوچیالیلر طاقم طاقم اوله‌رق کندیلرینه کوستریلن مواقعی درحال اشغال ایله‌دیلر . برقسمی (هاوکنیس) ، برقسمی (سیدنه‌ی) ، برقسمی‌ده (لینده‌ی) جاده‌لری کوشه باشلرینی طوتدیلر .

جانیلر ، پنجره‌ده کورونورلر ، یاخود فرار تشبثنده بولنورلر ایسه درحال اوزرلرینه آتش ایتملری ایچون امر آلمشلر ایدی . اکثریسی دیزچوکمشلر ، برقسمی‌ده یول اورته‌سنده یوزی قویون یاتمشلر ، تفنکلرینی کوستریلن خانه‌نك پنجره‌لرینه چویرمشلر ایدی . اون قدر نفر ۱۰۰ نومرولو خانه‌نك عینا تام قارشیسنده کائن برمیخانه‌نك طامنه چقه‌رق اورادن آنارشیست جانیلرك اشغال ایتمکده بولندقلری اوطه‌نك پنجره‌لرینه برچوق قورشون آتدیلر . لکن آنارشیستلر بوپنجره‌لری اولجه تخته‌لر قالاتلرله کوزلجه طیقامش اولدقلرندن اونلرده اورادن آتشلرینه برآن بیله فاصله ویرمدیلر .

آتش کرمی کسب ایدیور .

پنجره‌ده‌کی پرده‌نك اوجی هرقیملداندقجه لااقل اللی عسکر بردن آتش ایدییوردی . برقاچ دفعه‌جانی حیدودلرك یان طرفنده‌کی پنجره‌یه کله‌رك اورادن عسکر اوزرینه غایت ساکن برر نظر آتدقلری ؛ صوکره چکیلوب کیتدکلری کورولدی .

عسکرلرك آتدقلری مرمیات احتمال که هپ بوشه کیتمه‌مش ایدی . زیرا بردفعه پرده‌نك کناره قالقدی ، قان ایچنده قالمش برچهره ایکی اوچ ثانیه قدر برمدت منظور اولدی .

آنارشیستلر خانه‌ده کندیلرندن باشقه کیمسه بولنمدیغنی کوره‌رك برنجی قاته ایندیلر ، اورادن‌ده آتش ایتمکه باشلادیلر . لکن عسکر بونك فرقنه وارمقده کچ قالمدی ، آتشنی اورایه توجیه ایتدی . بر آز صوکره آتدقلری قورشونلردن ، اوده برتك صاغلام جام قالمامش ایدی .

جانیلرده لاینقطع مکان دکیشدیره‌رك خاطر وخیاله کلمیه‌جك برلره صوقولیورلر ، فقط بردقیقه بیله آتشلرینه فاصله ویرمیورلر ایدی . کاه اوکه طوغری ، کاه چاپراست آتش ایدیورلردی .

بومصادمه ومحاصره اثناسنده پولیسلردن‌ده ، اهالیدن‌ده برچوق کیمسه‌لر یاره‌لاندی . ساعت اون‌بره طوغری عسکرلر محاصره اولنان اوه برآز دها زیاده تقرب ایتدیلر ایسه‌ده بو، جانیلرك آتشی تزییدوتشدید ایتملرندن باشقه برایشه یارامادی .

اوکله‌یه طوغری اورادسی عادتا برمیدان حربه دونمش ایدی . عسکرلرده ، حیدودلرده هرطرفدن ،

یکی آقادمی اعضاسی پروفسور برانلی
[مقالهٔ مخصوصه‌سنه مراجعت]

بوقاریدن، اشاغیدن ، طامدن، سوقاقدن، پنجره‌لره فنارلره طاملره ، هر یره لاینقطع آتش ایدییورلر، قورشون یاغدیرییورلردی .

ضابطلر معیتلرنده‌کی افرادك حیاتنی دها زیاده تهلکه‌یه صوقمقدن اندیشه ایتدکلرندن بکیدن استشاره و افرادك موقعلرینی تبدیل ایله‌دیلر .

ینه وقت ظهره طوغری ایدی که، وقوع حاله ذاتاً صباحدن بری واقف بولنان داخلیه ناظری مسیو (ویلستون چورجیل) محل وقعه‌یه کلدی . بتون ضابطانی جمع ایله بعض تعلیمات متممه ویردکدن صوکره برآز اوته‌یه چکیله‌رك نتیجه‌یه انتظاره باشلادی .

ساعت یارمده حیدودلردن بری ینه پنجره‌نك پرده‌سنی قالدیردی ، چهرهٔ منفوری برآن کوروندی ، صوکره ینه نهان اولدی . ضابطلر داها برمقدار قوهٔ عسکریه جلبنه لزوم کوردیلر . برآز صوکره برقاچ بلوك اسقوچیا نشانجیلری دها یتشدی . مأمورین ضابطه ایله ضابطان عسکری آره‌سنده ویریلن برقرار اوزرینه یکی کلن قوای امدادیه‌نك انضمام معاونتیله هپ بردن اوه قارشی صوك بر هجوم اجراسنه تشبث ایتدیلر . لکن جانیلر اوقدر شدتله آتش ایتدیلرکه بو هجومدن‌ده برنتیجه حاصل اولمدی . فقط ایشی اصل مشکلاته دوشورن ، تهلکه‌سی اولان جهت آنارشیستلرك کلیتلی دینامیت و بومبالره مالك بولنمسی ملاحظه‌سی ایدی که او تقدیرده بلا احتیاط اوك یانسه قدر قوای کافیه ایله صوقولمق ، آن واحدده یوزلرجه بلکه‌ده بیکلرجه کیمسه‌لرك محو واتلافنه بادی اولمق ایدی . ایشته بوندن طولایی قطعی برنتیجه حاصل اوله‌میوردی . بو صوك هجوم اوزرینه آتشی تشدید ایدن جانیلر ، هجومك تأخیری اوزرینه ایلك دفعه اوله‌رق آتشی جزؤی بر مدت کسدیلر .

تحری مأمورلرینك ویردیکی امره توفیقاً بیوك بر (مانکن) بولدیلر ، بر پولیس اونیفورمه‌سی کیدیردیلر ، ١٠٠ نومرولو خانه‌نك درونی کورمك قابل اولان بر پنجره‌یه قویدیلر . آنارشیستلر درحال بونی حقیقةً پولیس ظن ایتدیلر ، اون دقیقه قدر اوزرینه قورشون آتدیلر . فقط یرندن قیملدانمادیغنی کوره‌رك نهایت موقعنك نشان آلمغه مساعد اولمدیغنه حکم ایله وازکچدیلر . مؤخراً اجرا ایدیلن معاینه‌سنده مانکنه اون یدی قورشون اصابت ایتمش اولدیغی کورولمشدرکه بو جانیلرك نه‌قدر ایی نشان آلدقلرینی اثباته کافیدر .

جسور تحری مأمورلرندن بری طامدن طامه کچه‌رك محصور خانه‌نك آرقه‌دن آلت قات پنجره‌سنه قدر صوقولمش وطبانجه‌سنك قونداغی ایله جاملرینی قیره‌رق ایچری‌یه کیرمکه حاضرلانمش ایسه‌ده بیهوده تلف اوله‌جغندن اندیشه ایدن آمری اورادن چکلمسنی امر ایتمش ، مأمور غیورده تشبثندن ایسته‌ر ایسته‌من فارغ اولمش ایدی .

آتش ایچنده

ساعت بره طوغری ضابطلر جانیلری لده ایتمك امیدینی غائب ایتملری اوزرینه بنایی تخریب ایتمك

ژاپونیا قطب جنوبی هیئت کشفیه‌سی [مقالهٔ مخصوصه‌سنه مراجعت]

ایچون ماقسیم طوپلری جلب اولنمسنی امر ایتدیلر . بو سایه‌ده جانیلر دوچار عجز اوله‌جقلر ایدی . فقط ایسته‌نیلن طوپلر بریدن قوای جدیدهٔ عسکریه ایله ورود ایتدیکی اثناده بتون حاضرونك سینه‌سندن : « یانغین وار ! یانغین وار ! » دیه برندای دهاش قوپدی .

فی‌الحقیقه ١٠٠ نومرولو خانه‌نك ایکنجی قات پنجره‌لرندن کثیف بردومان چیقمقده ، برآز صوکره‌ده بودومان آره‌سنده قیغلجملرده منظور اولمقده ایدی . همان اطفائیه طاقملری جلب اولندی . فقط بومبا اشتعالی قورقوسیله بونلره آتشه صو بولاملری امری ویرلدی . شبهه‌سز عمرلرنده بویله یانغینك قارشیسنه کچوب‌ده سیرجی قالملری احتمالی اولدیغی خاطرلرینه بیله کتیرمه‌مشلر ایدی .

آنارشیستلر خانه طوتوشدقدن صوکره سوقاق قپوسنی آره‌لق ایدوب طیشاری‌یه فیرلامق نیتنی کوسترمشلر ایسه‌ده کندیلرینی یوزلرجه قورشون قارشیلانجه شمشك کبی سریع برحرکتله چکلدیلر . آتش خانه‌ده سرعتله توسیع دائرهٔ سرایت ایدییوردی . حیدودلرك آتدقلری قورشونلر کیتدکجه سیرلشمکه باشلادی ، نهایت کسیلدی . او اثناده ١٠٠ نومرولو خانه‌ده جسیم بر آتشکده حالنده یانیوردی ، بردنبره طاوانی مدهش بر طراقه ایله قسماً جاده‌نك اورته‌سنه یقیلوب دوشدی ، اوزمان طلومبه‌جیلره اطفای حریق ایچون امر ویرلدی . هردرلو احتیاط ایله حرکت ایتدیکی حالده طلومبه‌جیلردن آلتی کشی اغیر صورتده مجروح اولدی . النهایه آتشك اطفاسی قابل اولدی . انقاض آره‌سنده تحریات اجرا اولندی . تحریات قولنك باشنده داخلیه ناظری مستر چورچیل بولنمقده ایدی . آلت قاتده کمور حالنه کلمش ایکی جسد بولدیلر . ایشته بونلرك انارشیست فیرتج ایله یورقانك جسدلری اولدیغی تشخیص ایدلدی . لوندره شهرینك برکوشه‌سنی میدان حربه چویرن او مدهش فاجعه‌ده بو صورتله نهایت بولدی .

تلف اولانلردن ماعدا بو وقعه‌ده مجروح دوشنلر اون کشیدر .

جانیلرك جسدلرنده قورشون پارەلری بولندیغندن بونلرك انتحار ایتدیکنه حکم ویریلیور ایسەده هرحالده عسکرك آتدیغی قورشونلردن‌ده بعضیلرینك اصابت ایتمش اولدیغی‌ده محقق کورولیور .

بووقعهٔ مدهشه بتون انکلیز مطبوعاتنده هیجان آمیز مقالەلر نشرینی موجب اولمشدر . عمان هپسی انسانیت دشمنلری اولان بویله آنارشیستلرك محو وازالەسی اسبابنه توسل اولنمسی طلب ایدییورلر . بالخاصه انکلترەیه دنیانك هرطرفندن سربست سربست آنارشیستلر کلوب اوراده اختیار اقامت ایلەدکلرندن بوحالك اوکنی آلمق ایچون برقانون یاپلمسنی ایستەیورلر .

دها اولکی کون آلنان تلغرافنامەلرده بعض انکلیز مطبوعاتنك ، انکلتره حکومتنك نظر دقتنی بومسئلەیه کمال اهمیتله تکرار جلب ایلەدکدن صوکره ، آنارشیستلره قارشی بین‌الملل تدابیر عمومیهٔ مشترکه اتخاذی ایچون برقونفرانس عقدی ضمننده حکومات سائرەیی دعوت ایتمسی لزومنی درمیان ایلەدیکنی بیلدیرمکدەدر .

آمریقا ایله آوروپا آرەسنده بالون ایله

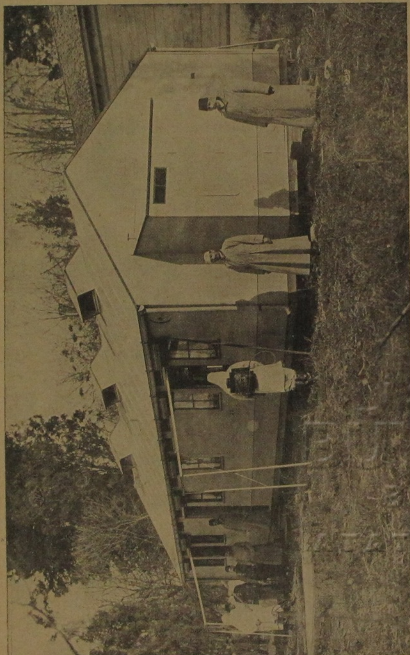
« آمریقا بالونی » ٧٦ مترو طولنده و ٤٧ مترو عرضندەدر . یوموشاق مالزمەلی بالونلر جنسندندر ، اسکلتی درونده ٦ کوچوك بالون واردر . آلتندەکی بالون سپتی ٥٢ مترو طولندەدر . پترول ایله متحرك اوچ موتوری اولوب بونلردن ایکیسنك بهری ٨٠ بارکیر قوتندەدرکه بونلر بالونی سوق خصوصنده قوللانیلیر . اوچنجیسی‌ده ١٠ بارکیر قوتنده اولوب بالونجیلرك طولدیرلەسنده ، کرك تنویرات وکرك تلسز تلغراف مخابراتی ایچون الکتریق استحصالنده وسائرەده مستعملدر . بالونك آلتنده ١١٠ مترو طولنده ، تلسز تلغراف مخابرەسی اجراسنه مخصوص برقابلو موجود . کذلك حین حاجتده بینلمك اوزره بالونك آلتنه مربوط ٩ مترو طولنده « قانو » دینلن سیستمده برصندال بولنیوردی .

بالونجی وەلمان ودرت آرقەداشی (ایچلرندن بری مهندس ، بری تلغرافجی ایدی) ١٥ تشرین اول ١٩١٠ تاریخنه مصادف جمعه ایرتەسی کونی صباحلەین ساعت طقوزده آمریقا ساحلنده کائن « آتلانتیق سیتی » دن آوروپایه متوجهاً حرکت ایتمشدی . بالون « وەلمان » ایله معاونی « وانیمان » طرفندن سوق ایدیلیوردی . ایرتەسی پازار کونی اقشامه قدر بالون بلا عارضه سیاحتنده دوام ایتدی . وآوروپا ایله آمریقا آرەسنده سیاحت اجرا ایتمکده اولان پوسته واپورلری بالوندن تلسز تغرافله معلومات آلیورلردی . فقط پازار ایرتەسی کونی هیچ برخبر آلنەمادی . نهایت صالی کونی صباحلەین بالونك فورطنەیه طوتیلەرق قضایه اوغرادیغی وبالونجیلرك « برمود » آطەلرینه اوغرایان « ترەنت » اسمندەکی واپور طرفندن تخلیص ایدلدیکی خبری آلندی .

بالون قضایه اوغرادیغی صرەده آلتندەکی تخلیصیه شالوپەسنك تنزیلی پك مشکل اولمشدی . بو بالونك ٦٠ ساعت قدر منتظماً اجرای سیاحت ایتمەسی وشمال غربی‌یه یعنی اوروپایه طوغری سوق قابل اولماسی برآتیٔ قریب ایچون پك بیوك امیدلر اویاندیریور .

برلوحهٔ سفالت

لوندرەده « رانفلیف های وەی » دە کائن (مادلند هال) مسافرخانهٔ لیلیسی ، بونوع مؤسسەلر آرەسنده ، مجاناً اولەسی اعتباریله ، یگانه برالتجاگاهدر . لوندره کبی بیوك ، فقراسی چوق برشهرده بویله بادهوا بر « انسان تونکی » نك - بوتعبیر الك مناسبدر - حال ذلیل سفالتی قولایجه تصور اولنەبیلیر . جیبلرنده ، یاتەجق بر بولمق ایچون حتی بر « پەنی » - الك کوچوك انکلیزپارەسی - بولنمایان ارباب سفالت ؛ ایشسزلر ، کلخان بکلری ، برقاچ ساعت استراحت ایتمك ، تونەمك ایچون لوندره شهر جسیمنك هر

کچن سنه استانبولده وقوع بولان قولەرا مناسبتیله تأسیس ایدیلن خستەخانەلردن بری

[استانبولده بش آلتی یوزقدر وفاتی موجب اولان صوك قولەرا حقنده شهرامانتنده تنظیم ایدلمکده بولونان ایستاتستیقلر ختامه ایرمەدیکندن بوسنەکی سالنامەمزه بوکا دائر مکمل برایستاتستیق درجی قابل اولەمامش وبو ، کلەجك سنەیه تعلیق قلنمشدر]

طرفندن ، کیلو مترولرجه اوزاق مسافەلردن بورایه قوشارلر . ومؤسسەیی اداره ایدن ارباب خیر طرفندن طاغیدیلان اکمك قیرینتیلرینه هجوم ایدرلر ؛ بوراده صنوف مختلفهٔ جمعیتدن هر یاشده برچوق اشخاص ، دیرسك دیرسکه تماس ایلرلر ؛ اسکی آقتورلر ، ایشسز قالمش برعملەنك یاننده بردوقتور ، سکسانلك براختیارك اوتەسنده سکز یاشنده برسرسری کورولور . بوسفیل ابنای بشرك اکثری آنجق شویله

بویله که‌یدمشدرلر ؛ اوقدرکه ، بونلری ، یاتاق دینلن بولمه‌لره یاته‌جقلری زمان کورمه‌لیدر . ایچنده برقاچ ساعت قاله‌جقلری بوتخته بولمه‌لره کیردکن ، کیجه‌لك تووالتی اولاق اوزره ، صویوندقلری زمان صیرتلرندن البسه نامنه الك پیس ، الك عادی پاچاوره‌لر چیقار . دها دوغروسی دوکولور . وبوتون آجیقلریله ، بوتون جالب دقت تفرعاتیله ضعیف قوللر ، بسلنمه‌مش سینه‌لر ، قدرتسز قابورغه‌لر ، الك بدبخت عریانلقلر نکاه تألمه خشیت ویرر . الك مدهش سفالتلری طوپلایان بومجسم مصیبت لوحه‌نك تفصیلاتنی اتمام ایچون سویله‌مك اقتضا ایدرکه : ملجألك دوشه‌مه‌سی اوزرینه صره‌لانمش دار یاتاقلر درت تخته‌نك چاتلماسندن حاصل اولمشدر . سفیل ملتجیلر ، یاری چیپلاق ، تابوته بکزه‌ین بوبولمه‌لره کومولدکلری وکنارندن تخته‌یه جویلنمش اینجه‌جك اورتی‌یی اوستلرینه چکدکلری زمان ، یوزلرجه محتضرك برصره‌یه دیزلدیکی ظن اولنور . هله یارینك اندیشهٔ حیاتیله رنجیده‌خاطر اولمایان بومخلوقلر درین اویقویه کندیلرینی قاپدیردقلری وقت ، ملجألك واسع صحنه‌سی ، عادتا بی‌روح نعشلرك مقبرهٔ سکونته دونر ...

پیه‌رلوتی

(ژولین ویو) اسمنده برفرانسز بحریه ضابطنك عنوان مستعاری اولان (پیه‌رلوتی) ، قدرت تحریر وتصویرده نوعی شخصنه منحصر برادیبك علم حقیقیسی اولمشدر .

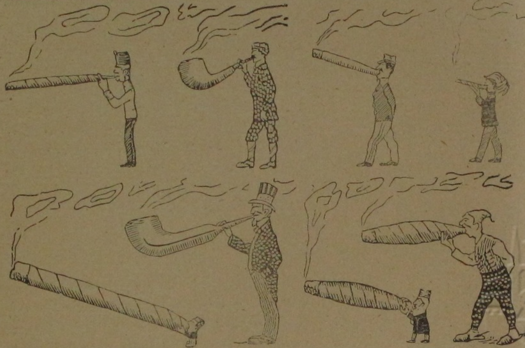
فی‌الحقیقه صحائف مطبوعاتده دکل ، حتی فرانسز بحریه ژورناللرنده بیله (ژولین ویو) اسمنك شایان تذکار هیچ بر موجودیتی یوقدر . حال بوکه (پیه‌رلوتی) بتون عالمده پایدار برصیت بلندك صاحبیدر . دیمك ایسترزکه ژولین ویو ، نام مستعاری اولان پیه‌رلوتی‌یه برشهرت ابدیه تأمین ایتمش ، حتی اسم حقیقیسی پرده‌پوش اولدیغی کوشهٔ مجهولیتدن بونام مستعارك دلالتی ایله چیقاریله بیلمکده بولنمشدر.

پیه‌رلوتی‌نك رومانلری عمان عمومیتله سیاحت محصولاتی اولوب ادیب وی‌الیه ، دنیانك هرآدمه اره‌دی سویله‌مه‌ین نیجه قطعاتنی حقیقی برصورتده انطاق ایتمشدر دینه‌بیلیر . مثلا عقبه‌دن قدس شریفه کلنیرکن کوریله‌جك ساحه محتویاتی ؛ نهایتسز چوللردن ، زمان زمان بودور آغاجلردن ، پرپر صرب وخشین قیالردن عبارتدر . هرکسه کوره اوصافی بوقدراولان بوصفحات ارض ، پیه‌رلوتی‌نك قارشیسنه کلدیکنده ، صانکه برقوهٔ حفیه‌نك تأثیرات اعجازکارانه‌سنه معروض قالمش کبی جانلانمش ، بتون اسرار ونکاتی برفصاحت وحسیه ایله اورته‌یه دوکمش ؛ بومزامیر صحرا ، عرب قیافتنه تمثل ایدن فرانسز ادیبی طرفندن طوپلانه‌رق صحیفه‌لره دیزلمشدر . شیمدی هرکس قدس صحرالرینه کیتمکه حاجت قالمقسزین ، اویرلرك الك طوغری افادهٔ شاعرانه‌سنی ، پیه‌رلوتی‌نك اثرلایموتنده اوقویه‌بیلیور ؛ حتی ـ دها طوغری سویلمك ایچون ـ حوالئ مذکوره‌نك ماهر برفیرچه‌دن چیقمش تصویر دلفریبنی ، او اثرك سطور وصحائفی آره‌سنده نظر حال ایله تماشا ایدییور .

پیه‌رلوتی شرقك ، بالخاصه اقلیم عثمانینك مفتونلرندندر . استانبولده برمدت سفارت معینته مأمور استاسیونرده واریلك ایده‌رك شهرمزك بدایع طبیعیه‌سنه مفتون اولمش ، آندن صوکره هر فرصتده بورایه اوغرایوب برقاچ کون کچیرمکی الك بیوك اذواق حیاتیه‌سندن عد ایتمکده بولنمشدر .

(آزیاده) و (ده‌زانشانته) کبی بوحوالی‌یه دائر یازدیغی اثرلرده وقایعك تخیلیت عمومیه‌سی ، ادبی ، احوال اجتماعیه‌مزه نظراً ، حقیقتدن آز چوق اوزاق دوشورمش ایسه‌ده بوحال پیه‌رلوتی‌نك یالکز بوراسی ایچون یازدیغی اثرلرنده دکل . عمان بتون آثارنده حکمراندر .

پیه‌رلوتی احوال وامزجهٔ بشریه مشرحی دکل ، الواح وصفحات کونیه مصوریدر . حتی فرانسز اقاده‌میسنه قبول ایدلمسنك سببی‌ده بو وادیده‌کی اقتدارینك فوق‌العاده‌لکندن ایلری کلمشدر .

ملل متمدنه‌ده توتون صرفیاتی

آدم باشنه صرفیات : ایتالیاده ۰٫۳۲۵ ، فرانسه‌ده ۱٫۰۲۳ ، انکلتره‌ده ۱٫۳۱۰ ، آوستریا ومجارستان ۱٫۳۵۰ ، المانیاده ۱٫٤۸۵ ، بلچیقاده ۱٫۵۵۲ ، آمریقاده ۲٫۱۱۰ ، هولانده‌ده ۳٫٤۰۰ کیلوغرام .

حقیقةً اشکال طبیعتی تصویر وافاده‌ده پیه‌رلوتی‌نك کعبنه ایریشه‌جك برادیبك هنوز یتشمه‌مش اولدیغی ادعا اولنسه ، پك‌ده مبالغه عد ایدیله‌مز . بوکا آثاری شاهددر .

طرز افاده‌سی ده کندیسنه خاص اولوب طبیعت کبی پرپر روان وخروشان ، پرپر قیریق ، کسیك ؛ فقط هیئت مجموعه‌سی لطیف ودلفریبدر .

ایشته قدرت ادبیه‌سی بوقیراط کالده اولان بوشرق مفتونی ادیب مقتدر ، کچن‌سنه‌ینه متنکراً شهرمزه کلمشدر.

پیه‌رلوتی‌نك « ایسلانده بالقجیلری » و « مادام قریزانته‌م » کبی بعض اثرلری دور سابقده ثروت فنونه درج ایدلمشسه‌ده بونلر ، سانسورك دست تخریبی آلتنده هویت ادبیه‌لرینی قسماً ضایع ایتمشلر وحتی « ایسلانده بالقجیلری » نك مترجمی اولان حسین جاهد بك کتابك اوستنه اسمنی قویمق ایسته‌مه‌مشدی ..

---

۷ اغستوس تاریخلی اقدام رفیقمزدن :

پیه‌رلوتی ، بودفعه درسعادته مواصلتنده کلدیکنك اخبارینی متضمن معلمنه (زکی مغامز بکه) لاتین حروفیله وترکجه الفاظ ایله برمکتوب یازوب کوندرمشدر . بومکتوب برآقاده میسیه‌ن طرفندن یازلمش اولمسنه کوره برقیمت مخصوصه‌یی حائزاولدیغندن عیناً بروجه‌آتی درج ایله لسانمزی بودرجه‌یه قدر تحصیله رغبت ایدن ادیب مشارالیهی شایان تبریك کوریرز :

صورت مکتوب

عزیز بکم افندم

کچن پازار ایرتسی چالیشقان شاکردیکز مملکتکزه بردها کلدی . فقط بوراده آز قاله‌جق . قندیللیده برهفته اوتوره‌جق . قونت ... یانده . اسکله‌یه یقین . صوکره استانبولده . بش سنه‌در آیرلدیغمز . قورقارم‌که بنی طانیمیه‌جقسکز . شمدی دها چوق یاشلی کورینیورم . صاچم باشلادی آغارمغه . وذهنم قاریشقدر . سزك ایچون راحتسزم . چونکه چوقدن بری بکا خبر ویرمدیکز . چابوق کله‌جککزی امید ایدییورم . اولدن بکا مکتوب یازیکز . اویله‌که سزی بکلیه‌یم . سزی کوره‌جکم کلدی . صحتده اولمکزه دعا ایدییورم . بکم افندم .

پیه‌ر لوتی

قورت دره‌لی

کچن رمضانده تقسیمده ، اوروپانك اك مشهور پهلوانلریله هرطرزده ، آلاتورقه وآلافرانغه کوره‌شه‌رك تورك بازوسنك متانت وتفوقنی اثبات ایدن ، جهان پهلوانلغی عنواننی بحق احراز ایله‌ین قورد دره‌لی محمد پهلوانه کچنلرده ذات حضرت پادشاهی طرفندن بر صنایع مدالیه‌سی ایله اون لیرا احسان بویورلمشدر . سنه‌لردن بری کوره‌شه‌رك آرتق یاشنی طولدیران وبو دفعه‌ده تورکیانك پایتختنده تورك شان وشرفنی - کندنجه - اعلا ایدن محمد پهلوان ، مدالیه‌یی کوکسنه طاقان باش مابینجی لطفی بکه « بو احسان عالٰی‌العالٰی بنم ایچون اك بیوك بروسیلهٔ شرف وافتخاردر . جناب حق عمروشوکت وشاهانه‌لرینی مزداد بویورسون . سایهٔ شاهانه‌لرنده شان ملی‌یی شیمدی‌یه قدر محافظه ایتدم . سنمده پهلوانلقده حد اعظمیسنی بولدی ، بوندن بویله کولشمیه‌جکم . » دیمشدر .

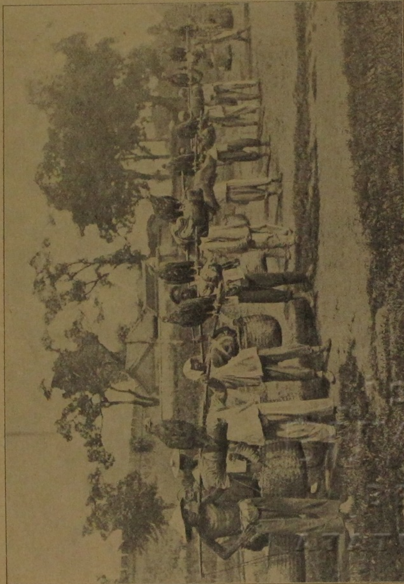
قوجه پهلوان شیمدی‌یه قدر چالیشدی . کندی مسلکی داخلنده شان ملی‌یی محافظه ایتدی ، آرتق استراحت ایتسین ومسعود ، آسوده برعمر کچیرسین !

انکلیز اوردوسی

صوك بهار انکلیز مانوره‌لرنده حاضر بولنمش اولان بر فرانسز ارکان حرب ضابطی شو مقاله‌یی نشر ایدییور :

« صوك انکلیز مانورالری انکلیز اوردوسنك ماهیتنی اثبات ایده‌جك برکوزل فرصت ایدی . انکلیز اوردوسی ظریف وایی برعسکردر . بواوردو شمدی‌یه قدر قیمت حقیقیه‌سیله تقدیر ایدیله‌مه‌مشدر .

بویوك بریتانیا حکومتی اك بویوك برحکومت بحریه‌در . بوراده اوردو ، بحریه‌نك همان کولکه‌سی آلتنده ، هیچ مثابه‌سنده قالمغه آلیشمشدر ، دینه بیلیر . اوقدرکه انکلتره‌ده بیله هنوز اوردویه براهمیت معتدله عطف اولنیور . تقریباً یاریم عصردنبری‌درکه انکلیز اوردوسی یاواش یاواش طرز قدیم تشکلی غائب ایده‌رك ، همان بوسبوتون انتظام تشکیلاتدن محروم ، بوتون آوروپا اوردولرندن کری بر حالده قالمش ایدی . بواوردونك ضابطانی بویوك فامیلیالردن آلینیور وهربری بر « جنتلمن » . براسپور متخصصی بولنیور ایدی . کندیلری تعاملی برمربوطیتله ، صنعتلرندن زیاده ، اونیفورمه‌لرینه باغلی ایدیلر . عسکرك

چینده قرتال آوی : آلیشدیرلمش قارتاللرله آوه کیدرایکن [مقالهٔ مخصوصه‌سنه مراجعت]

بوتون تعلیم وتربیه‌سی کوچوك ضابطلرك النده ایدی . کذلك نفرات ، خلقك اك آشاغی طبقه‌سندن طوپلانمش ، همان‌ده محقر برحالده کوریلیور ایدی . حتی « تومی‌ئه‌تکینس » - بواسم انکلیز نفرینه اهالی طرفندن ویرلمش استهزا آمیز لقبدر - باشی بوزوق وطنداشلریله یان یانه پیاده قالدیرمنده یورومکه جسارت ایتمك تهلکه‌سنی کوزه آله‌مایور کیدی ؛ قالدیرمدن دکل ، یولدن یورومکی دها مناسب کورییوردی .

بویله برعسکر ، آنجق نیم وحشی اولان انکلیز مستملکاتنده ، هندستانده ، آفریقاده ، قبائلی تحت اطاعته آلمق ایچون کفایت ایده بیلیوردی . حتی جنوبی آفریقا محاربات اخیره‌سی - ترانسوال محاربه‌سی - قانلی صفحه‌لریله انکلیز اوردوسنك اساسندن بوزوق تشکیلات وتأسیساتنی اظهار ایتدی واصول جدیده

اوزره تعليم وتربيه كورمش آوروپا اوردولرندن بريسنك قارشيسنه چيقمق ايسته‌نيورسه بو اوردونك تا اساسندن تنسيق ايجاب ايتديكنی كوستردی .

ايشته بوزماندن اعتباراً ، بواوردو برنفخهٔ حيات آلمغه باشلادی . « بوئر » محارباتی انكلتره‌يی باشدن آشاغی صارصمشدی . انكليز ضابطانی ، عادت قديمه‌لرينی تبديل ايتمك لزومنی ، كنديلرينك معلومات عسكريه‌لرينی تزييد ، كذلك اوردويه مانوره‌لر اجرا ايتديرمك ايجاب ايله‌ديكنی آكلاديلر . انكليز اوردوسی - وقتيله « مارلبورغ » و « وه‌للينغتون » زماننده اولديغی كبی - آوروپاده بررول ايفا ايتمك ايسته‌يورسه بوسبوتون تنسيق ايدلك لازم كلديكنی درك ايتديلر .

ايشته بوادراك اوزرينه‌دركه صوك سنه‌لرده بويوك مقياسده مانوره‌لر ياپلمغه وتعليم وتربيه‌يه پك زياده اهميت ويرلمكه باشلادی . حتی بوسنه‌كی صوك بهار مانوره‌لرينه اوچ فرقه اشتراك ايتدی .

❦

انكليز اوردوسی ، تشكيلات حاضره‌سی ايجابنجه - كه بو تشكيلاتك مبدأی سير « هايده‌ن » ك حربيه نظارتی زماننه تصادف ايدر - ايكی قسمدن مركبدر . بريسی « نظاميه عسكری » ، ديكری « ملی عسكر » . هرايكی قسم عسكرده كوكلی افرادن ترك ايدر . زيرا انكلتره‌ده مجبوری خدمت عسكريه يوقدر .

نظاميه اوردوسی انكلتره داخلنده دكل ، انكلتره خارجنده استخدام اولنمق ايچون احضار ايدلمشدر . ٦ فرقه ايله درت آلای سواريدن مركب اولان بواردو انكلتره‌نك اك مهم وشايان دقت عسكريدر . وانكلتره آطه‌لری خارجنده استعماله الويريشليدر . بواوردو ، يووارلاق حساب ، ١٥٠ بيك نفردن مركبدركه بومقدار ، درت فرانسز ياخود آلمان قول اوردوسنه معادلدر . بوعدد هرنه‌قدر آز ايسه‌ده اوردونك قيمت كيفيه‌سی يوكسكدر . عسكر ايی يتشديرلمش ، ايی اداره ايدلمش ، وايسته‌نيلن يره قابل سوق بر حالده‌در .

ملی عسكره كلنجه : بوده ١٢ فرقه‌دن مركب اولوب ٢٧٥ بيك نفری حاويدر . وظيفه‌سی انكلتره‌يی براستيلايه قارشی مدافعه ايتمكدر . بواوردونك بووظيفه‌سی ايله مكلف اوله‌رق تشكيلی بر خطادر . زيرا آطه‌لردن عبارت برمملكت داخلاً وقره‌ده دكل ، خارجاً دكزده ، ياخود آوروپايه عسكر اخراجی صورتيله مدافعه ايديلير . بو ، سهل الايضاح وتاريخاً ده قابل اثبات بر قاعده‌در ؛ كذلك بوكون انكلتره ايچون اسكی زمانلردن دها زياده ، طوغرودر . ايشته بونك ايچوندركه يوقاريكی سطرلرده انكلتره‌نك « خارجی يعنی « نظاميه » اوردوسنك اك شايان دقت قسم اولديغنی سويله‌مشدك .

صوك مانوره‌لرده بوحقيقت باهر صورتده آكلاشلمشدر . بومانوره‌لرده انكليز اوردوسنك ايی تجهيز ايدلمش ، ايی براداره وقومانديه مالك ، انضباط تامی حائز ، مشاقه متحمل ، نادر تصادف اولونور درجه‌ده دينج اولديغی ثابت اولدی . بواوردو عسكرلك صنعتنك شكل جديدينی احراز ايتمكده‌در . واكر حسن اداره اولونورسه مدهش برقوت تشكيل ايده‌جكدر .

يوقاريده سويله‌ديكمز كبی انكليز اوردوسی كوكلی افرادن مركبدر . بوكوكلليلردن برقسمی اوزون مدتليدر . يعنی ٦ - ٩ سنه قدر اوردوده استخدام اولندقدن صكره ٣ - ١٨ سنه احتياطده قوللانيلير . كوكلليلرك ايكنجی قسمی « احتياط خصوصی » عنوانی حائزدر . و ٦ آی مدتله استخدام اولونورلر . « احتياط خصوصی » عموم اوردونك ٣/١ ينی تشكيل ايدر .

انكليز نظاميه قسمی اوردوسی كرك تجهيزات وملبوسات جهتيله ، كرك آلات وادوات فنيه اعتباريله ، بوتون اوردولره فائقدر ، دينه بيلير . واوروپا اوردولری كنديسندن بر چوق درسلر آله‌بيلير . مثلا خاكی البسه‌سی وبورنكده‌كی تجهيزاتی ، كوچك ضابطلره عموميتله دوربين ويرلمه‌سی ، وه‌لوسيپدلی افراد ، تلفون وهليوغراف واشارات مخابره اعتباريله انكليز اوردوسی موجب استفاده بر زمين تتبعدر .

بخاراده ، چارشيده آستراقان تجارتی [مقاله مخصوصه‌سنه مراجعت]

عموميله انكليز اوردوسنك تعليم وتربيه‌سی مكملدر . پياده تشكيلات اراضيدن استفاده خصوصنده ذكيدر . كذلك بوتون وظائفنده متشبث ومعلمدر . سواری مكملاً يتشديرلمش ، تنظيم اولنمش ، كوستريشلی ، چالاك وايی معلمدر . طوپچی وسائط حربيه‌جه زنكين ، آلات وادواتی اعلا ، موقع انتخابنده ماهردر . كذلك عموم اوردونك اداره خصوصی‌ده پك اييدر . قوماندانلق خصوصنه كلنجه : انكليز اوردوسی ، محارباتده تجربه كورمش ووظيفه‌لرينك اهميتنی بحق ادراك ايتمش فرنچ ، پاكت ، اسمايت دوريه‌ن ، دوغلاس ، پلومر كبی قوماندانلره مالكدر .

حاصلی انكليز اوردوسی كوزل وايی بر اوردودر . يالكز بواوردو مع التأسف عدداً آزدر . اكر لورد « روبرتس » ك طلبی وجهله خدمت مجبوريه اصولی قبول ايديليرسه بواوردو ، عدداً ده دنيانك برنجی اوردولری يانده برموقع مهم احراز ايده‌جك برحاله كلير . »

بر اسلام عالمنك تأييد خاطره‌سی

پترسبورغدن عثمانيشرلويده يازيليور :

حكومتك رسمی غزته‌سی ٢٦٠ نومرولی نسخه‌سنده ، راصد شهير اولغ بكك تذكير خاطره‌سی ايچون بر آبده ركزی ضمننده اعانه طوپلامق اوزره تشكل ايدن قوميسيون رياستی ايمپراطور نيقولانك برادری طرفندن درعهده ايدلديكنی خبر ويرييور . غراندوق ميشلك بو قراری اسلام علماسنك ، روس محافلنده كسب لياقت ايتدكاری درجه‌ده مظهر تقدير اولدقلرينی كوسترمكده‌در . روس ناسيوناليستلری عالم اسلامی مدنيت عليهنده كوسترمكه چاليشدقلرندن بو نتيجه برقات دها شايان تقديردر زيرا پانسلاويستلرك فكرنجه اسلاملر آراسنده عالم ومتفنن كيمسه‌لر يتشمش ، بر تربيۀ اسلاميه اساسی وضع ايدلمش اوليوب بو حالك استقبالده حصولی ده محتمل دكلدر .

روس عائلۀ ايمپراطوريسنه منسوب كنج پرنسك بو قراری ، اولغ بك نامنه ركز ايديله‌جك آبده‌نك تأسيسنه معاونت ايده‌رك پانسلاويستلره وروس مليتپرورانه بر درس عبرت ويرمسی‌ده پك زياده شايان تقديردر . مشاراليه روس اسلاملرينه علوم وفنون تحصيلی وملیتلرينك محافظه‌سی ايچون ده تسهيلات كوستريلمسندن طولايی شايان ستايشدر .

جزايرده (شرشل) ده بولنان آپوللون هيكلی ، قيريق پارچه‌لر ياپيشديرلدقدن صوكره

[مقالۀ مخصوصه‌سنه مراجعت]

بر مؤسسۀ علميه‌نك احياسی

تقريباً اون بش سنه اول الغا ايدلمش اولان « انجمن دانش طبی » كچن كانون اولك ١٩ نجی بازار كونی اعضای قديمه‌سيله فاكولته معلمينی حاضر بولنديغی حالده مراسم مخصوصه ايله احيا ايدلمشدر .

رسم كشادك تفصيلنه كيريشمه‌دن اول ، مملكتمزك تاريخ عرفانده كمال حرمتله ياد ايديله‌جك اولان بو انجمنك ترجمۀ حالنی كوسترمك فائده‌دن خالی دكلدر . انجمن دانش طبی جنت مكان عبدالمجيد خانك مستشار معارف عنوانی حائز تحرير شهير صالح افندی‌يه خطاباً اصدار بويوردقلری فرمان همايونله تشكل ايتمش بر هيئت علميه‌در . مكتب طبيه‌نك مملكتمزده ايلك تأسس ايتديكی سلطان محمود عدلی دورندن انجمن دانشك تشكلنه قدر تدريسات طبيه فرانسز لسانيله اجرا ايدلمشدر .

بوندن متأثر اولان بعض حميتپرورلر (قريمی عزيز بك ، دوقتور نظيف پاشا ، ابراهيم لطفی پاشا ، حسين صبری بك ، حاجی عارف افندی ، امين بك وطبيب اديب مرحوم حسين رمزی بك بو جمله‌دندر .) طبابتك تركجه ايله امتزاجنی تأمين ايچون تلقيناته باشلامشلر و بو صورتله انجمن دانشك تشكلنی احضار ايتمشلردر . عبدالمجيد جنت مكانك فرمان همايوننده انجمنك كتب وتعبيرات طبيه‌يی تركجه‌يه نقل ايده‌جكی ، هر دورلو

مباحثات فنيه‌ده بولنه‌رق طبابتی مملكتمزده تقريره چاليشه‌جغی مصرحدر .

انجمن دانش طبی ، مؤسس عالی تباری اولان بيوك پادشاهك مقصدينه خدمت ايده‌رك تدريسات طبيه‌نك تركجه اوله‌رق اجراسنی دائرۀ امكانه ادخال ايتمشدر .

بازار كونی فاكولته‌نك قونفرانس صالوننده فنك پرستشكاران وخادمينی اولان ذوات اوكنده نطق افتتاحيی قرائت ايدن رئيس جميل پاشا ، انجمنك بو ذی شرف تاريخچه‌سنی چيزمش واون بش سنه اول بر عدو عرفانك اراده‌سيله فسخ ايديلن انجمنك احيا اولنديغنی اعلان ايتدكدن صوكرا ١٢٨٢ تاريخنده‌كی اعضای مؤسسه‌دن حاجی عارف افندی نامنده‌كی پيردانشمند ايله طبيب محترم نظيف پاشايی حاضرونه تقديم ايلمشدر . جميل پاشانك تكليفی اوزرينه بو ايكی محترم ذات ايله ديكر بعض اساتذۀ طب فخری رئيسلكلره انتخاب اولنمشلر و آلقيشلانمشلردر . متعاقباً هيئت اداره‌نك تشكيلاتنه ابتدار ايديله‌رك رياسته خيرالدين پاشا ، برنجی رئيس ثانيلكه ضيا نوری بك ، ايكنجی رئيس ثانيلكه معلم محترم سليمان نعمان بك انتخاب ايدلدكاری كبی كاتب عموميلك ايچون توفيق واجد ، كاتب خصوصيلك ايچون كمال جناب ، صندوقكارلق ايچون توفيق رجب بكلر وحافظ كتبلك ايچون مصطفی منيف پاشا احراز اكثريت ايتمشلردر .

انتخاباتی متعاقب مذاكراته ابتدار ايديله‌رك اسكی نظامنامه‌لرك مكملاً تعديلی قرارگير اولمش وكيفيت هيئت اداره‌يه حواله اولنمشدر .

كليسالر اتحادی

روما وشرق كليسالرينك اتحادينه دائر كچن سنه پرنس ماقس دوساقس طرفندن بر مقاله يازلمشدی . بو مقاله اوروپاده وبالخاصه پاپالق مقامنده بيوك بر هيجان حصوله كتيرمش ، دينی غزته‌لر بر چوق مقالات رديه يازمشلردی .

اخيراً جيورناله ديتاليا غزته‌سنك استانبول مخابری بو بابده مطالعه‌سنی استحصال ايتمك اوزره روم پطريقی يواكيم افندی ايله بر ملاقات اجرا ايلمشدر . يواكيم افندی بيانات آتيه‌ده بولنمشدر :

« پرنس ماقس طرفندن موضوع بحث ايديلن كليسالر اتحادی مسئله‌سی بالطبع پك زياده شايان تمنيدر . لكن عين زمانده قوه‌دن فعله چيقمسی‌ده پك مشكلدر . اساساً اتحادك حصولی قولای اولسه بيله پرنسك بيان ايتديكی طرزده وقوعی قابل دكلدر .

اتحادك حصولی ايچون اولجه بو زمينی حاضرلامق اوزره اوزون بر سعی وغيرت ايستر . اتحادده علاقه‌دار اولان كليسالرك صرف ايده‌جكلری بو غيرت‌ده بيوك مشكلات عرض ايدر . جهت روحانيه نقطۀ نظرندن پاپا بر حكمدار مطلقدر . مشاراليهك اوامری بالجمله قتوليك عالمنده بيوك بر تأثير اجرا ايدر . حالبوكه شرق كليساسی ، دموقرات اساسلرينه ابتناءً تأسيس ايتمش اولوب هر بری كندی اداره‌سنده مستقل مختلف شعباته انقسام ايلمشدر .

پطريقلكمزك ايلك سنه‌لرنده اورتودوقس كليسالرينی توحيده وبعده بر طرفدن روما ، ديكر طرفدن آنغليقان كليساسی ايله طوغريدن طوغری‌يه بر ائتلاف حصولی ايچون اجرای مذاكرات زمينی احضاره چاليشدق . فقط مع التأسف بالجمله اورتودوقس كليسالری استاتوقونك محافظه‌سی خصوصنده اصرار ايتدكلرندن آرزولرمز قوه‌دن فعله چيقه‌مدی .

انغليقان كليساسی ايله اولان مناسباته كلنجه شرق كليساسی ايله آنغليقان كليساسی پك صميمی مناسبات ادامه ايتمكده اولوب بوده ايكی طرفدن ابراز اولنان حسن نيت سايه‌سنده‌در . بوندن ماعدا ايكی كليسا بيننده منعقد بر ائتلاف مخصوصه بناءً بر يرده راهب بولنمديغی تقديرده آنغليقانلر اورتودوقسلره ، اورتودوقسلر آنغليقانلره وكالت ايده بيليرلر . مع مافيه بو بر اتحاد مقدمه‌سی ديه تلقی ايدله‌مليدر . »

انجمن دانش

معارف ناظر سابق امرالله افندی برعثمانلی انجمن دانشی تشکیلنی تحت قراره آلمشدی . بومناسبتله محرر محترم احمد راسم بك بوخصوصده یازدیغی برمقالهده ، کندیسنه کوندریلن برمکتوبدهکی شایان دقت ایضاحات آتیهیی نشر ایلهیور :

« انجمن دانش جنتمکان سلطان عبدالمجید خان حضرتلرینك عهد همایونلرنده قوجه رشید پاشانك همتیله تشکیل اولنوب حتی جودت پاشانك وخیراه افندی مرحومك تاریخلری انجمن مذکورك تنسیب وقراریله یازلمغه باشلامش اولدیغی وبرده الیوم عدلیه دائرهسی اولان بنای عظیمك « دارالفنون » اولمق اوزره تأسیسی انجمن مذکور قرارینه مستند بولندیغی اول دوره یتیشنلرك معلومیدر . انجمن مذکورك صدر اعظم وشیخ الاسلام افندی اعضای طبیعیهسندن اولمق اوزره آتیدهکی هیئتدن عبارت اولهرق اجتماع ایدر اولدیغیده (١٢٧٢) سالنامهسنده مندرجدر :

رئیس اول : صدوردن شریف منلا افندی

رئیس ثانی : خیراه افندی

اعضای داخلیه

ذات والای حضرت صدارتپناهی مصطفی رشید پاشا ، ذات والای مشیختپناهی عارف حکمت بك افندی ، محمد رشدی پاشا (مترجم) ، فؤاد پاشا (بیوك) ، یوسف کامل پاشا ، سامی پاشا ، صدوردن رشدی افندی ، احمد جلال بك ، لبیب افندی ، صبحی بك (صبحی پاشا اولهجق) ، امین افندی ، فریق ابراهیم پاشا » مکه پایهلولرندن الیاس افندی ، نورالدین بك ، صالح افندی ، میرلوا نورالدین پاشا ، موالیدن احمد جودت افندی (جودت پاشا) ، مدرسیندن شاکی افندی ، تبرز شهبندری احمد حلمی افندی ، علی غالب پاشا ، رفعت پاشا ، اسماعیل پاشا ، صدوردن تحسین بك ، زیور افندی ، استانبول پایهلولرندن حسام افندی ، رجائی افندی ، احمد وفیق افندی (پاشا) ، فریق درویش پاشا ، مکه پایهلولرندن عثمان صائب افندی ، کمال افندی ، موالیدن عزیز افندی ، طاهر بك ، مدرسیندن علی فتحی افندی ، مدرسیندن حسین ناظم افندی ، دارالمعلمین فارسی خواجهسی توفیق افندی .

انجمن مذکورك برده اعضای خارجیهسی اولوب بونلردن اول زمانده شیخ الحرم حضرت نبوی بولنان وافاضل عصردن اولوب ١٢٦٦ سنهسنده ارتحال ایدن بغداد والیسی مرحوم داود پاشا ومصر افاضلندن مشهور (رفاعه) بك ایله فضلای اجنبیهدن مؤرخ شهیر (هامر) وادبای غربدن شاعر مشهور (لامارتین) وسائره بوجملهدندر . »

چینده تورکجه غزته

قریهده چیقان (ترجمان) غزتهسندن :

تورکستان چینینك ایلی ولایتنده (یکی کوره) بلدهسنده رسمی اولهرق تأسیس ایدلمش (ایله ولایتی نتك کزیتی) نك برنجی نسخهلری ادارهمزه کلدی .

ایلی غزتهسی هفتهده ایکی دفعه چیقهجق ومحرری (چواتوچیغو) اسمندهدر . غزته غایت اینجه یرلی کاغد طاش باصمهسی اولهرق باصلمشدر . کاغد شفاف اولدیغندن برطرفی بوش قالمشدر .

ایلی غزتهسنك لسانی اولدقجه آکلاشیلور تورکجهدر . نمونه اولهرق برقاچ سطر نقل ایدییورز .

باش مقالهسندن عیناً : « برمملکت نتك حکومتی منصیبدار آدم لاری اوزینك فقرا یورتی آیای دورغان

بولسه آنلر ایچون اول باشلایوب مکتب هم کزیت خانهلر بنا قیلادور واز فقرالری نتك علملق ومعرفتلی بولاتوغونتی اویلاب فقراسنك نادان علمدین بی خبر بولوب قلیشی غهراضی بولمایدور » .

خبرلر قسمندن عیناً — « اورومچی » شهریده «لو» دیکان برعسکر باشلق منصیبدار اوزینك عسکرینه بیرلکان پادشالق کوشنی جیب قویغان سببدین اورون منصیبدن توشرول قویوبدر . اوشبو خبرنی اشتکان صونك خاتونی برآزغنه آغرق ایکان نهایت خفا بولوب اولوب کتیبدور . ینهده برقزی بارایکان اول هم أفیون جیوب اولبدر » .

برهزیلیا بحریهسنده برعصیان

برزیلیا بحریهسنده اخیراً برعصیان ظهور ایتدیکنی ٢٢ تشرین ثانی افرنجیده تلغرافلر اخبار ایتمشلر ، فقط بومسئلهنك اسباب وماهیتی حقنده هیچ برمعلومات ویرهمهمشلردی . قارئلرمزه بومسئله حقنده ایضاحات کافیه اعطا ایتمك مقصدیله رسمی درج ایتدیکمز کبی بر فرانسز غزتهسنده مصادف اولدیغمز تفصیلات آتیهیی بالترجمه نقل ایلیورز :

اخیراً برهزیلیا ریاست حکومتنه انتخاب اولونان مارهشال « هرمزدافونسهقا » نك شرفنه ویریلن ضیافت مشعشعه ختامپذیر اولیوردی . « ریودوژانهیرو » اوکنده لنکرانداز بولونان برهزیلیا فیلوسی کوندوز بایراقلرله ، کیجه نظربا الکتریق ضیالریله تزیین وتنویر ایدلمشدی . فقط بواثناده فیلو مرتباتنك قلبلرنده برحس عصیانك مقدماتی اویانمغه باشلایوردی .

آمریقانك قطعات سائرهسنده کمال شدتله حکمران اولان حسیات تعصبکارانهدن ، زنجی دشمنلغندن عاری اولان بومحیط حلم ومسالمتده بویله برحس عصیانك ظهوری جداً جالب دقتدی . اسارتك اك شدید واك ظالمانه زمانلرنده بیله برهزیلیاده اسرایه قارشی دائما کمال رفق وملایمتله معامله ایدلمشدی . زنجیلرله بیاضلر متعدد تصالبلر نتیجهسنده یکدیکرلریله پك زیاده عقد روابط ایلهدیکلری ، مختلف رنکلرده برچوق ملزلر پیدا اولدیغی ایچون بونلرك بربرلرینه قارشی حسیات عداوتکارانه پرورده ایلهملری عادتا ممتنع ایدی .

فقط بوتون بونلره و « ١٨٨٩ » ده اشکنجه واسارتك صورت قطعیهده الغاسنه رغماً کمیلرده نظامات قدیمهٔ غدارانه محافظه ایدلمکده واوفاق برقباحتی کورولن طائفهلره درحال اك شدید طیاق جزالری تطبیق اولونمقده ایدی . ایشته بوحاللردن بیزار اولان فیلو مرتباتی بوآذیتلردن ، اشکنجهلردن تخلیص نفس ایچون بویله بریوم محتشمی اله کچمز برفرصت عد ایلهمشلر ، ومحضا بوسبیله اعلان عصیانه حاضرلانمشلردی .

بوعصیان مجبوریتك بشقه برمقدمهسی دها واردی . رئیس حکومت مارشال « هرمز دافونسهقا » یی برهزیلیایه کتیرمك شرفنه نائل اولان « ساوپالو » زرهلیسی مرتباتی ، دها اوروپا صولرنده ایکن ، بحریهده تطبیق اولونمقده بولونان مجازات غدارانهنك الغاسی حقندهکی تمنیلرینی یکی رئیس حکومتلرینه برصورت حرمتکارانهده عرض ایلمشلر ، ونشوهٔ ریاستله سرمست اولان مارهشالك جواب موافقتنی استحصاله موفق اولمشلردی .

مع مافیه بوعصیان برآز نامأموسم ایدی . چونکه رئیس ، مرکز حکومته داها یکی مواصلت ایتدیکی ایچون تمشیت اموره دها مباشرت ایدهمهمش ، ووعدینی ایفایه هنوز برزمان بولامامشدی . بناءً علیه کمیلرده طیاق هنوز دوام ایدییور . وطائفهنك صبری آرتق توکنیوردی . افرنجی تشرین ثانینك ٢٣ نجی کیجهسی « میناس چراز » زرهلیسی مرتباتندن برینك ، یمش اولدیغی شدتلی برطیاق نتیجهسنده برصورت

وخیمه‌ده جریحه‌دار اولمسی بوحس عصیانك تظاهرینه بروسیله اولدی . « میناس چراز » مرتباتی ، آرقداشلرندن برینه قارشی کوستریلن بومعاملهٔ شدیده‌دن خبردار اولور اولماز دوچار هیجان اولدیلر . ودرحال کوکرته اوزرینه طوپلانه‌رق کمال عصبیتله مداولهٔ افکاره باشلادیلر ، اسکی اصولك محافظه‌سنه طرفدار اولانلرله ، عصیان ایدنلر آره‌سنده پك شدتلی وکورولتولی مجادله‌لر اولدی. فقط چاوشلر وسائر کوجوك ضابطان طائفه‌نك عصبیتی تسکین ایچون بیهوده چالیشیورلردی . نوبت بکله‌ین نفرلردن بری سونکوسنی نوبتجی ضابطنك قارننه صاپلادی ، ضابطده مقابلةً رووه‌لورینی صیقارق نفری اولدوردی . صادق قالان برقاچ نفر ، مجروح ضابطی بقیه‌لرنده لنکرانداز بولونان « ساوپاولو » زرهلیسنه کوتوردیلر. بووقایعك شیوعی اوراده‌ده حس عصیانك ظهورینه بروسیله تشکیل ایتمشدی .

بوأثناده ، شهرده طعام ایتدکدن صوکرا کمیسنه عودت ایدن « میناس چراز » قوماندانی طائفه‌یی نافله یره تسکینه چالیشدی . آرتق ایدن ایی‌یه کسب عصبیت ایتمش ، قودورمش اولان طائفه زواللی آدمی اولدوردکدن صوکرا قفا طاسی قیریلمش برحالده کوکرته اوزرینه آتیویردیلر ، آرتق عاصیلر آمیرال کمیسی اولان « میناس چراز » ه صورت مطلقه‌ده حاکمدیلر .

عاصیلر ، کمینك بلا مزاحم اداره‌سی ایچون ، ماکنه‌لری اداره ایدن ضابطلری جبر وتهدید ایله استخدام ایتمك چاره‌سنی بولمشلردی .

« میناس چراز » ه بوصورتله حاکم اولان عصات سرکرده‌لرندن الك جرئتکارلری (ساوپالو) زرهلیسنه کیده‌رك اورانك مرتباتی‌ده عصیانه تشویق ایتدیلر . وبوتشبث حسن صورتله نتیجه‌لندی .

غریب براثر تصادف اولارق « سا او پاولو » زرهلیسی اوروپاده بولندیغی أثناده طائفه‌سی بیوك طوپلره مالك، قوتلی برحرب سفینه‌سنك نه‌کبی ایشلر یاپا بیله‌جکنی. پورتکیز اختلالی مناسبتیله، پك ایی اوکره‌نمشلردی.

پورتکیز خاندان قرالیسنه عائد اولان « نه‌سه‌سیداد » سرایی پورتکیز کمیلری طرفندن بومباردمان ایدلدیکی أثناده ، اوراده بولنان « سا او پاولو » مرتباتی وقعه‌یی کاملاً مشاهده ایتمشلردی ، ایشته بوندن طولایی «میناس چراز» عاصیلرینك تشبثی کمال موفقیتله نتیجه‌لندی. براز صوکرا « باهیا » سفینهٔ حربیه‌سی‌ده بوایکی بیوك زرهلی ایله اتفاق ایتمشدی .

بوکمیلرك بوتون انبارلری کشاد ایدیله‌رك اتخاذ تدابیره ابتدار ایدلدی . تلسز تلغرافلر کمال فعالیتله ایشله‌مکه باشلادیلر. بوتون سفائن حربیه‌یه بومقصد مقدسك استحصالی ایچون حاضرلانمالری حقنده امرنامه‌لر، بحریه نظارتنه مسئله‌نك ماهیتنی ومطالبك اسعافنی مبین اخطارنامه‌لر ، رئیس حکومته « شربورغ » ده‌کی مواعیدینی مخطر عریضه‌لر تسطیر اولوندی. آرتق ایش تماميله آلولنمشدی؛ اوفاق بر مخالفت شهرك بومباردمانی موجب اولا بیله‌جکدی .

بوتون بونلره برابر عاصیلر تدابیر لازمه‌نك اتخاذنده اصلا قصور ایتمیورلردی . حتی دور بیننه برملاحظه ایله لیمانده لنکر انداز اولان بیطرف کمیلره طوپ ساحه‌سندن مصون قالا بیلملری ایچون موقع حاضرلرینی ترك ایله دها امینتلی یرلره کیتملری خصوصنده وصایای دوستانه‌ده بولونولدی .

آرتق وضعیت ایدن ایی‌یه کسب وخامت ایتمشدی. کرك « ساوپاولو » . کرك « میناس چراز » یکرمی بیك طونو حجمنده ، الك شدید ومؤثر وسائط تخریبیه ایله مجهز ، مقاومت برانداز ایکی قلعهٔ سیار ایدی . مقدما شهری مدافعه مقصدیله یاپلمش اولان استحکاملرك بونلره قارشی مقاومت ایده‌بیلمه‌لری عادتاً ممتنعدی حکومت متردد، پرتلاش ، وعظیم بر خلجان ایچنده حالا اتخاذ تدابیر ایده‌میوردی. صباحك ساعت دردندن اعتباراً سفائن عاصیه ، تفنکلر ، طوپلر ، دانه‌لرله لیمان داخلنده سیر وسفری منع ایدرك هنوز کندیلرینه التحاق ایتمه‌ین سفائن سائرهٔ حربیه‌یه کندیلریله برلشمك ایچون شدید ومؤثر خبرلر کوندردیلر . بوایکی

بیوك زرهلی‌نك طوپلرینه مقاومت احتمالی اولمایان کوچوك سفینه‌لر بوتهدیده قارشو طبیعی درحال قیرمزی اختلال بایراقلرینی چکدیلر .

مقدما واقع اولان « ١٨٩٤ » اختلالی قهرمانلرندن اونباشی « یوآقاندیدو » بوتون افراد عاصیه‌نك اتفاق آراسیله آمیرال انتخاب اولونارق « میناس چزار » ك وبوتون فیلونك قوماندانلغنی درعهده ایتدی. ساحلده‌کی استحکاملردن برینك طوپلرینه قارشی انداخت ایدیلن برقاچ کله اونی اسکاته کافی کلدی. ویکی آمیرال برغایش بحری اجرا ایتمك مقصدیله فیلوسنی لیمان داخلنده کمال مهارتله برابرنده دولاشدیردی. صوکرا فیلو کمال هیبتله « لاژ » استحکامی اوکنده لنکر انداز اولدی .

ریختیملره طوپلانارق خائفانه ، متجسسانه نظرلرله فیلونك حرکاتنی تعقیب ایده‌ن اهالی ، عاصیلرك مهارت ملاحانه‌لرینه عادتا مفتون اولیورلردی . بویله مقتدر طائفه‌لره ، بوقدر عظیم وقیمتدار زرهلیلره مالك اولمقدن متولد غریب برافتخار هرکسك قورقاق نظرلرنده لمعه‌دار اولیوردی.

« میناس چراز » ایله ایکی رفیق مهابتی بوتون صباح « لاژ » استحکامیله « سانتاقروز » استحکامی آراسنده کزیندیلر . آرا صیرا ایچلرندن بری ترسانه‌یه دوغرو یاقلاشارق اورایه التجا ایدن طورپیدو مخربلری اوزرینه برقاچ کله صاوورییوردی . حکومته صادق قالان بو زواللی مخربلر کله‌لرك تأثیراتندن قورتولمق مقصدیله نهایت « غووه‌رتور » آطه‌سنك آرقه‌سنه چکیلمکه واوراده کندیلرینه امین برملجأ بولمغه مجبور اولدیلر .

حکومت عاصیلرك مطالباتنی کلیاً رد ایده‌رك اونلرله چارپیشمقدن ، ونتیجةً غالب کلسه بیله بوایکی قیمتدار سفینهٔ حربیه‌یی کندی الیله باتیرمش اولمقدن پك زیاده چکینیوردی . بودرجه عظیم برفدا کارلق کندی قوای مادیه ومعنویه‌سنك فوقنده ایدی . بناءً علیه بدکه بواسباب طولاییسیله عاصیلرله مذاکراته کیریشمکه مجبور اولمشدی .

مذاکرات دها ختامپذیر اولمادن کیجه تقرب ایتمشدی . قرا کلقدن بالاستفاده طورپیدو مخربلرینك کندیلرینه ایراث خسار ایتمه‌لرندن قورقان عاصیلر آچیغه چکیلوب شهر اوزرینه توجیه ایتدکلری الکتریق پروژکتورلریله پارلمنتونك مذاکراتنی تسریع ایتمك ایستیورلردی .

تشرین ثانینك « ٢٤ » نه‌مصادف اولان ایرتسی کون ، اوکله‌یه طوغری فیلو شهرك یقیننه کلدی . « ١٨٩٨ » ده انشا اولنان « دودورو » اسمنده برساحل محافظی‌ده عاصیلره التحاق ایتدی .

بوکیجه « باردوژو » و « ریوغراند » سفینه‌لری عاصیلردن آیریلارق ترسانه‌یه التجا ایتدیلر .

کومور آلمق مقصدیله « نیفت هه‌روووا » یه کیدن « تیمیرا » سفینه‌سی برده‌ها عودت ایتمدی ، « پره‌میه دومارس » ، « بنژامن قونستان ، » « تیرادانت » . « سامپاییو » سفینه‌لرینك مرتباتی طوپلری تخریب ایدوب ماکنه‌لری قوللانیلماز برحاله کتیردکدن صوکرا قاچدیلر .

اوکله‌دن صوکرا ، مذاکرات کمال فعالیتله دوام ایتمکده ایدی. عاصیلر کرك تلسز تلغرافلر واسطه‌سیله حکومتله ، کرك پارلمنتودن برای مذاکره کلن هیئت مبعوثه ایله اجرای مذاکرات ایدییورلردی . بوایکنجی کونك آقشامی « میناس چراز » آرقداشلرینی آچیغه کوندردکدن صوکرا استحکاملرك آتشی آلتنده بولونان برمحلده لنکر انداز اولاجق قدر جسارت وامنیت ابراز ایتدی .

تشرین ثانینك ایرتسی یکرمی بشنجی کونی حکومت اوفاق براثر حدت ابراز ایتدی . آرتق عاصیلرك مطالباتنه جواب رد ویره‌رك استحکاملره « آتش ! » امرینی اعطا ایده‌جکدی . فقط فیلو کمال مهابتله ومحاربه‌یه مهیا برحالده شهرك یقیننه کلنجه بوحدت درحال زائل اولدی . اوکله‌دن اول اعیان مجلسی تام برعفو عمومی اعلانی تحت قراره آلدی، وبوقرار اوچ ساعت صوکرا مجلس مبعوثان طرفندن تصدیق اولوندی.

آرتق ایش تسلیم پروتوقولنك مذاکره‌سنه قالمشدی . فقط بوده ایکی کونلك اوزون برمذاکره نتیجه‌سنده تقرر ایده‌بیلدی . بونی متعاقب سفینه‌لره یکی تعیین اولونان قپودانلر ، طائفه‌نك خشین نظرلری آکنده امور مأموره‌لرینه مباشرت ایتدیلر .

آمریقالی قارنه‌جینك یکی مؤسسه‌سی

ملل مختلفه آره‌سنده محاربه ظهورینك اوکنی آلمق وصلح ومسالمت دائمه‌یی تأمین ایتمك ایچون برمؤسسه وجوده کتیرلمسی ضمننده (قارنه‌جی) یکیدن اللی ملیون فرانق اعطا ایتمشدر . بونك ایچون تشکل ایده‌جك جمعیت مستر (الیهاروت) ایله (تافت) ك تحت ریاستنده اولوب بو جمعیت اللی ملیون فرانقك واردات سنویه‌سی اولان یاریم ملیون دولاری الك مناسب برصورتله ادامهٔ صلح ایچون استعمال ایتمکی دوشونه‌جکدر. صلح عمومی تقرر ایتدکدن صوکره جمعیت مانع ترقی اولان احوال مشئومه‌نك ازاله‌سنه چالیشه‌جقدر .

قارنه‌جینك بوامل ایچون تنظیم ایتدیکی بیانامه‌ده‌دینیورکه : « یالکز حیوانات وحشیه‌نك اتلافی قابل عفودر . محاربه‌یه سببیت ویرن حق اولمایوب قوتدر . بونك ایچون صلح محکمه‌سنه مراجعتدن استنکاف ایدن دولت وملته برجرم ایقاع ایتمش نظریله باقلملیدر . » قارنه‌جینك بو خصوصده‌کی محرم اسرارلری اکثریتله دارالفنون مدیرلری اولوب ایچلرنده (اندیووایت) و (شارلمانی تورو) کبی سابق رئیس جمهورلرده بولنمقده‌در .

قارنه‌جی بودفعه اعطا ایتمش اولدیغی پاره ایله صلح ومسالمت اوغورنده ١٨٠ ملیون دولار صرف ایتمش اولیورکه بومقدار روقفللرك ویردیکی ١٢٠ ملیون دولاری‌ده کچمکده‌در .

ذاتاً قارنه‌جینك عظیم برثروتی الك مناسب برصورتده صرف ایتمك صنعتنه وقوف تامه‌سی واردر . مومی‌الیهك شمدی‌یه قدر وجوده کتیردیکی مؤسسات خیریه‌یی تعداد ایتمك قابل دکلدر . آمریقاده‌کی فقیر اطفالك تعلیم وتدریسی ایچون تأسیس ایتدیکی مکتبلر برچوق آدملرك مدار تعالیسی اولمشدر .

اتفاق مثلثك تاریخی

فرانسز غزته‌جیلرندن موسیو (پیه‌ر آلبه‌ن) دول معظمه سیاسیات بین‌المللی انتاج ایدن وثائق‌سیاسیه معاهداتی محتوی براثر نشر ایتمشدر . « بیوك معاهدات سیاسیه » نامی آلتنده بولنان بواثر فرانسه‌خارجیه نظارتی مطبوعات مدیری موسیو (موریس هه‌ربه‌ن) طرفندن یازلمش برفورمه‌یی محتویدر . بومقدمه‌ده اتفاق مثلث تاریخی بروجه آتی ذکر ایدیلیور :

(١٨٧٩) ده عقد ومتنی (١٨٨٨) ده نشر ایدیلن اوستریا ـ آلمانیا اتفاقی همان اوچ سنه قدر صوکره ایتالیانك موافقت واشتراکی ایله اتفاق مثلثه تحویل ایدلدی . اتفاق مثلث معاهده‌سنك متن اصلیسی ایله متن مذکورده بالآخره اجرا ایدیلن تعدیلات بوکونه قدر مخفی قالمشدر . بومعاهده‌نك مدتی ایله تجدید ایدلدیکی تاریخلرده لایقیله معلوم دکلدر . دول متعاقدینك بیاناتنه استناد ایدن افکار عمومیه‌نك تخمیناتنه نظراً ، اتفاق مثلث ٧ تشرین‌اول ١٨٧٩ تاریخلی آوستریا ـ آلمانیا اتفاقنه معادل وموافق اولدیغی کبی صرف تدافعی برماهیتی حائزدر . بوندن بشقه دول متعاقدین خارجاً دوچار هجوم اوله‌بیله‌جك متفقلردن برینك مدافعه‌سنه اشتراکی‌ده درعهده ایدییورلر . اتفاق مثلث مقاوله نامه‌سنی (١٨٨٢ شباطنده ویانه) ده قونت (قالنوکی) ایله آلمانیا سفیری پرنس (دوروس) وایتالیا سفیری قونت (روبیلان) آره‌سنده وایمپراطور فرانسوا ژوزه‌ف نزدنده

مذاکره و ٢٠ مایسده بش سنه مدتله امضا ایدلدی . معاهده‌نامه ایلك دفعه اوله‌رق (٨٨١) مارتنده برلینده قونت (روبیلان) طرفندن تجدید ایدلدی . ظاهره نظراً بوبرنجی تجدید مدتی ٢٠ مایس (١٨٩٢) ده ختام بوله‌جق ایدی . حال‌بوکه (١٨٩١) حزیرانده مارکی (دورودینی) قابینه‌سی زماننده وموسیو (قاپریوس) المان باش وکالتنده بولندیغی صره‌ده ایکنجی‌دفعه تجدید ایدلدی. عموماً ظن ایدلدیکنه کوره معاهده مدتی متعاقدینه آلتی سنه صوکره فسخ حقی بخش ایدلمك شرطیله اون ایکی‌سنه ایچون تمدید اولندی . (١٨٩١) سنه‌سنده اوچ حکومتك هیچ بری بوحقی استعمال ایتمدیکندن معاهده‌نك مدتی ٢٠ مایس (١٩٠٣) ده منقضی اولیور ایدی . فرانسه ایتالیا ائتلاف صمیمانه‌سی ، فرانسه ـ روسیه اتفاق ، فرانسه ـ انکلتره ائتلاف صمیمانه‌سی ، انکلتره روسیه مقارنتی حسبیله اهمیت سیاسیه‌سنی خیلی غائب ایدن اتفاق مثلث ٢٨ حزیران ١٩٠٢ ده ینه اون ایکی سنه مدتله برلینده تجدید ایدلدی . بناءً علیه محققاً ادعا ایدیله‌مه‌مکله برابر اتفاق مثلثك ٢٠ مایس (١٩١٥) ه قدر حکمی جاری اوله‌جغی فرض اولنه بیلیر . »

هندستان خط کبیری

پترسبورغدن قارشی غزته‌لرینه یازیلیور:

ماورای ایران خطنك انشاسنده علاقه‌دار اولان سرمایه‌دان ، افکار عمومیه‌یی مطبوعات واسطه‌سیله لهلرینه اماله ایچون هیچ بر فدا کارلقدن چکینمه‌مکده‌درلر .

بوسرمایه‌دارانك باشلرنده روس تجارت خارجیه بانقه‌سی مدیری موسیو تمیریاسه‌ف بولنمقده‌در . تمیریاسه‌ف وقتیله تجارت ناظری اولوب الیوم محافل حکومتله مناسبات صمیمیه ادامه ایتمکده وتعقیب ایتدیکی پروژه حقنده پك زیاده مظهر تسهیلات اولمقده‌در . بوتشبثه قونت ویته‌نك ادخالی ایچون‌ده چالیشلمقده‌در . اکر بوکا موفقیت الویررسه هندستان خط کبیری پروژه‌سنك یقین برزمانده قوه‌دن‌فعله چیقمسی قابل اوله‌بیله‌جکدر .

بوندن ماعدا مذکور پروژه‌یی تعقیب ایدن سرمایه‌داران آره‌سنده دوما مجلسی سابق اوچنجی‌رئیسی شومیاقوف‌ده بولنمقده‌درکه مومی‌الیه روس تاجرلری آره‌سنده بیوك برصیت واعتماده مالکدر ، کچنلرده عقد ایدیلن عمومی برمتینغده بوشمندوفر مسئله‌سی موضوع بحث اولمش وبرچوق کیمسه‌لر تشبثك لهنده ادارهٔ کلام ایتمشدر . متینغده ایراد ایدیلن الك مهم نطق روسیه‌نك برلین سابق مالیه مأموری موسیو رافولوویچ طرفندن سویلنمشدر . مومی‌الیه اهالی‌یه چوق نیکبین اولمالرینی ، بوتشبثك نتایجی حقنده بیوك امیدلر بسله‌مه‌لرینی توصیه ایتمشدر . مومی‌الیهك آلمانیاده اکتساب ایتدیکی تجارب اوزرینه بغداد شمندوفرینك بصره کورفزینه قدر منحصراً آلمانلر طرفندن تمدیدایدیله‌جکنی ، بناءً علیه بوخطك منحصراً ترك ـ آلمان منافعنه خادم برتشبث منزله‌سنده قاله‌رق لوندره ، پارس وسن پترسبورغ رجال سیاسیه‌سندن بعض ذواتك بیان ایتدکلری کبی بین‌الملل برماهیتی حائز اولمیه‌جغنی بیان ایلمشدر . مومی‌الیه نطقنه دوام ایله دیمشدرکه : « ایران مناسبات اقتصادیه‌سنك منحصراً انکلیز وروسلره تخصیص ایدیله‌بیله‌جکنی ظن ایتمك شرق قریب احوال سیاسیه‌سنی طانیمامق دیمك اوله‌جقدر . حکومت عثمانیه ایران حقنده‌کی مخالصتنی آچیقدن آچیغه بیان ایتدی . بناءً علیه بوحکومت روسیه وانکلتره‌نك ایران مناسبات تجاریه‌سنی حصر وتخصیص حقنده‌کی تشبثلرینه قارشی لاقید برسیرجی صفتیله قالمیه‌جقدر . »

برطاقم ناطقه پردازلرده ایرانك احوال داخلیه‌سندن بحث ایدرك اغتشاشاته نهایت ویرلسنه انتظار لازم کلدیکنی وآنجق اوزمان ایران شمندوفر انشا آتی ایچون اجنبی سرمایه‌لری بولنه‌بیله‌جکنی سویلمش والیوم کیمسه‌نك ایرانه پاره‌سنی وضع ایتمك آرزوسنده اولدیغی بیان ایتمشدر .

بردیکر ذات‌ده ماورای ایران خطنك منحصراً منافع اسلامیه تعقیب ایده‌جکنی وبوخط انشا ایدیلیرسه ترکستان روسیدن برچوق اسلاملرك شوصورتله جانب حجازه عزیمت ایده‌جکلرینی سویلمش وبناءً علیه خطك صرف منافع اسلامیه‌یه خدمت ایده‌جکنی بیان ایتمشدر . میتنغده هیچ برقرار اتخاذ ایدلمکسزین اهالی طاغلمشـه‌ده ایراد ایدیلن نطقلر اجرای تأثیردن خالی قالمامشـدر . الك نیکبین اولانلر بیله ماورای خطنك ایران خطنك ایرانده آسایش تام تأسس ایتمدکجه انشا ایدیله‌میه‌جکنی بیان ایلیورلر .

هندستان خط کبیرینك انشاسی ایچون دها برچوق سـنه‌لر کچه‌جك وبومدت ظرفنده ، الیوم انشا ایدلمکده اولان بغداد خطی ، اوروپا ایله آسیای وسطی آره‌سنده یکانه واسطهٔ نقلیه اوله‌جقدر

ژاپون هیئت سفریه‌سی

کچن تشرین ثانیٔ افرنجینك ۲۹ نده توکیودن قطب جنوبی‌یه متوجهاً حرکت ایدن ملازم « سیرازه » نك اداره‌سنده‌کی ژاپون هیئت کشفیه‌سی ۲۷ کشیدن مرکبدر . بوهیئت ، ژاپون قطب جمعیتی طرفندن وحکومتك معاونتیله ارسال ایدلمکده‌در . هیئت میانده مشهور اسملر دکل ، متواضع ارباب غیرت واردر . هیئتك راکب اولدیغی « قاینان ـ مارو » سفینه‌سی ، (بواسم قطبی کشف ایدن سـفینه معناسنده‌در .) ۱۹۹ طون جسامتنده اولوب قامچاتقا سـواحلنده بالق آولامق ایچون ٦ سنه اول انشا ایدلمش اخشاب برکمیدر . هیئت کشفیه‌جه ایچنه ۸۰ بارکیر قوتنده بخار ماکنه‌سی وضع ایدلمش اولوب بوسایه‌ده سفینه ایی هواده (٥) نود سرعت کسب ایدر . فقط احوال فوق‌العاده‌دن غیری زمانلرده سفینه یلکن ایله حرکت ایده‌جکدر .

هیئت توکیودن مفارقت ایدر ایکن میقادو طرفندن مراسم مخصوصـه ایله قبول ایدلمش وبو مراسمده ژاپون قطب هیئتی رئیسی قونت اوقوما ایله اعضاسی ودارلفنون طلبه‌سی ، درت بش مبعوث ویکرمی بیك قدر اهالی حاضر بولونمش ، قونت اوکوما طرفندن ایراد ایدیلن نطقده استقبالك بویوك ژاپونیاسی حقنده تمنیات رفع اولونمشدر .

هیئتك برابرنده قیزاق چکمك ایچون برچوق سـاخالین کوپکلری‌ده واردر . قاینان ـ مارو واپوری بو شباطده یکی زه‌لانده واصل اوله‌جقدر . هیئت ۱۹۱۲ تموزنده عودت ایده‌جکدر . فقط عجبا عودت ایده‌بیله‌جکمی ؟ .

چینده قارتال آوی

چینده هرسـنه ، آغستوس ایلول آیلریـه طوغری شانغ ـ تونغ اهالیسنك موغولستانه طوغری کیتدکاری کوریلور . بواسکی بر عادتدر . چینلیلر موغولستانده ، اوراده پك چوق بولنان . قارتال صید ایدرلر . موغولستانده ، یر یر حیوانات وحتی انسان نعشلری بولندیغندن قارتاللر بونلری یرلر . قارتال آوجیلری ، فرقه فرقه کیدرلر . بونلرك اوموزلرنده لوازمی حاوی برر سپت ایله برده آلیشدیرلمش بر قارتالك تونه‌کی واردر . اثنای راهده آلیشمش قارتال بوتونه‌کده طورور . حال استراحتده‌ده هرقارتال تونه‌کندن آیرلماز .

قارتال آوی برطرز مخصوصده اجرا اولونور . یره برآغ کررلر وبونك اوته‌سنه بریسنه قورو بالق پارچه‌لری قورلر . بونك اورته‌سنده‌ده آلیشدیرلمش برقارتال براقیرلر . بوقارتال چیغیرتغانلغه باشلار ، قوری بالقلری یابر یمك ایچون همجنسلرینی دعوت ایدر . اطرافنه کلن قارتاللر یملرك اوستنه قوندقلری کبی ، ایکی اوچ یوز مترو قدر اوزاقده صاقلانمش اولان آوجی درحال آغك ایپنی چکر وقارتاللر آغه طوتولور .

قارتال آوی اپچه اهمیتلی برتجارته سبب اولور . طوتولان قارتاللردن قیمتدار تویلر چیقاریلیر . وبونلر چینده قیمتدار یلپازه‌لر اعمالنده قوللانیلیر . قارتاللردن چیقاریلان تویلر اوچ نوعدر :

۱ — « کی‌یه ـ په‌ی » دینیلن ، اورته‌سی بیاض سیاه تویلر .

۲ — « چه ـ ما » دیدکلری ، سیاه لکه‌لی بیاض تویلر .

۳ — « تو ـ چینغ » دنیلن ، یاریسی بیاض یاریسی سیاه تویلر .

قارتال تویندن بریلپازه یاپمق ایچون برچوق قارتاللر لازمدر . زیرا هرقارتالدن یلپازه اعمالنه صالح پك آز توی چیقار . بونك ایچون بویلپازه‌لر پك پهالیدر . مثلا (کی‌یه ـ په‌ی) دن معمول بریلپازه ٥ ـ ٥٠ تائل یعنی ۱۲۰ ـ ۱٥٠ فرانق قیمتنده‌در . (چه ـ مادن) معمول بریلپازه‌ایسه ۳۰ تائل دکر . ذکر ایدیلن اوچ نوع تویدن ماعدا تویلرله اعمال ایدیلن یلپازه‌لر ایسه برقاچ تائل دکرنده‌در .

شمندوفر قضاسی

ایاستفانوسله مقری کوی آراسنده وقوعه کلن بوقضای الیم حقنده‌کی راپوری بروجه زیر درج ایدییورز :

سرکه‌جی استاسیونندن یدی‌یی یکرمی بش کچه حرکت ایدن ٥٨ نومرولی تره‌ن ایله تعرفه موجبنجه ادرنه‌دن درسعادته متوجهاً حرکت ایدن مارشاندیز تره‌ننك مقری کوینده قارشولشملری ایجاب ایتدیکی حالده مارشاندیز تره‌ننك تأخراتی وقوع بولمسندن ناشی اشبو تره‌نلرك آیاستفانوس استاسیوننده قارشولشملری ضمننده مقری کوی حرکت مأمورانی طرفندن آیاستفانوس حرکت مأمورلغنه تلغرافله معلومات ویرلمش ومذکور تلغراف اوزرینه آیاستفانوس حرکت مأموری جواباً مذکور تره‌ننك حرکتنی بیلدیرمش ایسه‌ده مقری کوی مأموری سکزی درت کچه تره‌ننك حرکت ایتدیکنی بیلدیرمش وایاستفانوس مأموری‌ده تره‌ننك سکزی آلتی کچه قالقدیغنی بیلدیرمش وهمان مأمور مومی‌الیه استاسیوندن طیشاری فیرلایه‌رق تره‌نی طوردیرمق اوزره دودوك چالمش ایسه‌ده ایشیتدیرمك ممکن اوله‌مدیغندن موفق اوله‌مامشدر .

آیاستفانوس حرکت مأمورینك بوبابده‌کی خطاسی شودرکه مقری کوی استاسیوننده ٥٨ نومرولو بانیلیو تره‌ننك حرکتنی مشعر اولان تلغرافنامه‌نك یدی قله استاسیوندن کشیده ایدلدیکنی وهر ایکی تره‌نك تعرفه موجبنجه مقری کوی استاسیوننده قارشیلاشـه‌جقلرینی ظن ایتمش وبوظنه کوره حرکت ایدن ٥٨ نومرولی تره‌ن یدی قله‌دن مقری کوینه وارنجه‌یه قدر مارشاندیزده مقری کوینه کله‌جکندن اوراده قارشولاشیرلر فکریله مارشاندیز تره‌نه حرکت امری ویرمشدر .

مقری کویندن حرکت ایدن و ۳۲۱ نومرولو ماکنه طرفندن جر ایدیلن ٥٨ نومرولو تره‌ن خطك اون آلتنجی کیلو متروسنك ایکی یوزنجی متروسنده ایکن ماکنیست مارشاندیزی کورمش ، تره‌نی همان توقف ایتدیرمشدر .

شوقدرکه مارشاندیز تره‌نی ، مذکور یوللرك منحنی اولمسندن مذکور تره‌نی کورمه‌مش وسرعتله یولنه دوام ایدرك ٥٨ نومرولو تره‌نك ماکنه‌سنه شدتله چارپمش وبو یوزدن مصادمه وقوعه کلمشـدر . اثنای مصادمه‌ده اللی سکز نومرولو تره‌نك ماکنه‌سی تماماً پارچالنمش ودروننده بولنان غازلامبه‌سنك اشتعالیله بوکا متصل کیاه یوکلی واغون آتش آلمشـدر . ظهوره کلن بوآتشدن اون بر عدد واغون حموله‌لریله برابر کاملاً ، بانیلیو تره‌نندن‌ده ایکی عدد واغون محترق اولمش ومتباقی قالان یکرمی بر عدد واغون‌ده آیاستفانوسه کتیرلمشدر .

مجروح اولانلر : ٥٨ نومرو تره‌نك ماکینستی دولوقاو برنجی ایله آتشجی ابراهیم مجروح اولمشدر . مارشـاندیزك ماکینستی لوبن ایله دروسـقوویچ ، ایکی شف تره‌ن ، ایکی قوندوکتور خفیف صورتده مجروح اولمشلردر . مارشاندیزك غاردوفرنی خوندوروپولوس وفات ایتمش وبعده حریقده‌ده محترق اولمشدر .

باب عالی حریقی

تبلیغ رسمی

بازارایرتسی کیجه‌سی (۲٤ کانون‌ثانی) صباحه قارشو باب عالیده شورای دولت‌دوائری‌داخلنده بولنان تلغراف‌اوطه‌سندن آتش ظهورایده‌رك شورای‌مشارالیها دوائری تماماً وصدارت وداخلیه‌اقلام ودوائری قسماً محترق اولدیغی حالده باصدیرلمشدر . مقام صدارته مخصوص دائره ایله خارجیه دوائری آتشدن مصون قالمشدر. صدارت وداخلیه دوائری محترق اولمیان اقسامه یرلشدیریله‌رك ایفای وظائفه باشلامش وشورای دولت دوائری ایچون دیگر مناسب برمحل تحری اولنمقده بولنمشدر .

باب عالی قیودات مهمه‌سی اوته‌دن بری آیری بردائره اولان‌خزینهٔ اوراقده محفوظ اولدیغندن یانغیندن مصون قالمشدر .

***

اون اوچنجی قرن هجریده

باب عالی حریقلری

[صوك حریقك ایرته‌سی کونی یازلمشدر]

بیك ایکی یوز ایله بیك اوچ یوز سنه‌لری آراسنده ۱۲۲۳ و ۱۲٤۱ و ۱۲٥٤ سنه‌لرنده باب عالی تماماً و ۱۲۹٥ ده دخی قسماً محترق اولمشدر . شویله‌که :

۱۲۲۳ رمضاننك یکرمی یدنجی کیجه‌سی سحری‌واقع اولان علمدار پاشا وقعه‌سنده یکیچری‌باغیلری بی‌صورت وصدا کلوب باب‌عالی‌یی دائراً مادار قوشاتدیلر وآلای کوشکی طرفنده حربه‌جیلر قوللی‌جوارنده برمحلده آماده ایلدکلری قوری اوتی کوشکك قارشوسنده اصل باب‌عالی اطلاق اولنان کبیر قپونك‌اوزرنده کتخدای صدرعالی اوطه‌سی آلتنه‌وضع ایله اول محلدن القای نارایلدیلر . علمدارك توابعی داغنیق اولوب آتشی خبرآله‌رق اطفاسنه قوشانلری یکیچریلر خارجدن‌تفنك انداختیله اورکوتوب‌قاچیردیلر آتش بردنبره هرطرفه‌سرایت‌ایتمکله‌باب‌عالی‌چابر چابر یاندی. شانی زاده‌نك روایتنجه علمدار ، الیوم طمرق دائره‌سنده‌که اول زمان صدر اعظملرك حرم دائره‌سی‌مبنی ایدی. جبخانه‌مخزننه کیروب‌مخزنه متصل‌اوطه‌ده مدافعهٔ نفسه چالیشیور ایدی. بغات‌عسکریه‌نك‌تیغ انتقامندن قورتیله‌میه‌جغنی‌اکلاینجه « النارولاالعار » قاعدهٔ دلیرانه‌سنی‌اختیار برله همان‌یاننده موجود کبیر باروت‌واریلنه‌طبانجه‌بوشالده‌رق‌اه اکبر کبیرازلزلهٔ قیامت آسا برصاعقهٔ دهشت نثار بدیدار وقبهٔ مخزن جوانب وجوار قربنده‌کی تراب واحجار ایله جانب قبهٔ سمایه صعوده ابتدار ایتمکله اوزرنده بولنان بشیوزه قریب یکیچریان جوهواده قوش کبی پران وبقیننده بولنانلری صدمهٔ احجار برباد وویران وماعداسنی دخی چیل یاوروسی کبی پراکنده وپریشان ایلدی. علمدار مصطفی پاشا وباننده بولنان برجاریه ایله بر حرم آغاسی باروتك دومانندن بونالوب وفات ایتمشلردی .

برسنه‌قدر باب‌عالی عرصه‌سی خالی ومنسی قالوب بعده ۱۸۰۲ کیسه آقچه‌یه بالغ اولان کشفی موجبنجه وخواجکاندن حسین افندینك بنا امینی تعیینی ایله ۱۲۲٥ محرمنك اوتنجی کونی سر منجمین راقم افندینك ارائه ایلدیکی وقت مسعود ومختارده وضع اساس رسمی وقوع بولدی . استانبولك کون طوغیشی روزکارینه معروض اولان خواجه پاشا وجبه علی وفندقلی ، قباطاش سمتلری بالدفعات بیوك حریقلره کرفتار اولدیغی معلومدر . ۱۳٤۱ سنه‌سی ذالحجه‌سنك یکرمی یدنجی کونی‌نه بیوك خواجه پاشا حریقی وقوع‌بولمش ایدی . آتش خواجه پاشاده الوان محله‌سندن ظهور ایدوب یکی قپویه‌قدر ممتداولمق وباب‌عالی وجفته سرایلر وحتی بتون چارشوایچی وبالموجیلر ولایعد بیوك اماکن یانمش ورصانتیله مشهور وزیرخانك

بعض طرفلری دوچار خسار اولدیغی کبی درونه تحصن ایدن نفوسجه دخی تلفات وقوعه کلمش ایدی ! استانبولك ربعنه یقین مقدارینی سیلوب سوپورن‌وبوحریق اوتوز آلتی ساعت سورمش ایدی . وبو درجه امتدادینه روزکارك شدتندن بشقه طلومبه‌جیلرك قسم کلیسنی تشکیل ایدن یکیچریلرك طاغیدلمسی سبب اولمش ایدی (وقعهٔ خیریه ۹ ذی‌العقده ۱۲٤۱ ده‌در) .

وقعهٔ خیریه‌یی متعاقب آغاقپوسی باب‌فتوی اتخاذقلنمش ایسه‌ده تفریشاتی‌اتمام اولنه‌میه‌رق شیخ‌الاسلام افندی هنوز نقل ایتمه‌مش اولدیغندن اوراسی موقتاً باب‌عالی اتخاذ اولندی .

اشبو حریقده محمود پاشا محکمه‌سی سجلاتی دخی یانمش اولدیغندن محکمهٔ مذکوره‌دن هرکیمك نزدنده حجت و علام مثللو سندات شرعیه بولنور ایسه بلااجرت قید ایتدیرلمسی ایچون بلاد ثلثه واستانبول قاضیلرینه بیورلدیلر تصدیریله اهالیٔ محلاته کیفیت اعلان قلندی .

حریقی متعاقب صدر اعظم محمد سلیم پاشایه خطاباً صادر اولان خط همایون صورتیدر :

« بقضاءاه تعالی محترق اولان باب‌عالیمزك بمنه‌تعالی اول‌بهارده انشااولنمسنه ارادهٔ من تعلق‌ایتمش ومستقل »
« آخرك بنا امانتنه حاجت اولمیه‌رق سنك نظارتنله یاپلمسنه بالمشافهه سکا امر وتنبیهم صدور ایلمش اولدیغنه »
« بناءً شمدیدن‌کافهٔ مالزمه‌سی تدارك وبرمأمن‌محلده حفظ‌اولنمق اوزره شمدیلك جیب‌همایونمز خزینه‌سندن »
« علی‌الحساب اوله‌رق بشیوز کیسه آقچه طرفکه کوندردم . آنجق سنك آچیقدن مأموریتك اولمیه‌جغنه »
« بناءً ابنیه‌نك اوزرینه برادرك خلیلی بکی مأمور یده‌سك . »

خط همایونك منطوق منیفنجه سلیم پاشانك برادر وخزینه‌داری خلیل بك بنا امینی نصب اولنه‌رق وباب عالی عرصه‌سنك اطرافنده بعض‌عرصه‌لردخی اشتراوعلاوه قلنه‌رق‌باب‌عالی‌یکیدن انشا اولنمشدر .

۱۲٥٤ سنه‌سی ذی‌القعده‌سنك بشنجی پازار ایرتسی کونی‌سحروقتی باب‌عالینك‌داخلیه دائره‌سی آلتنده‌کی آخوردن آتش ظهوریله اطفاسی قابل اوله‌میوب بنا سرایا محترق اولمشدر . مصالح دولتك تأخردن وقایه‌سی ایچون باب‌عالی مأمورلری سلطان بایزیده نجیب افندی قوناغنه (الیوم دارالفنون اولان زینب خانم‌قوناغی) نقل اوله‌رق بش اون کون اقامتدن صوکره مکتب عرفانیه‌یه تخصیصی تصور اولنان اسکی دفتردار قاپیسنه (شمدیکی شهراماتنی‌دائره‌سی) نقل ایدلمش‌وباب‌عالینك ختام انشاآتنه قدر اوراده قالمدر . ۱۲٦ سنه‌سی پازار ایرتسی کونی (مارت اواسطی) باب‌عالینك رسم کشادی اجرا اولنمش وصبو لری هنوز قورومامش اولدیغندن صدراعظم محمد امین‌رؤف پاشا ایله رجال‌دولتك اختیارلری رطوبتدن متأثر اولمشلردر . برقاچ کون صوکره ذات حضرت پادشاهی باب عالیلرینی تشریف وتماشا ایله وکلاومأمورینی تلطیف بویورمشلردر . بنایه مأمور اولان استفان قالفه برقطعه نشان افتخار ایله تلطیف قلنمشدر .

وقعه‌نویس لطفی افندی مرحوم ۱۲۲۳ ایله ۱۲٥٤ سنه‌لری اراسنده باب‌عالینك اوچ دفعه سوزان وبالحساب اون‌سنه برکره اوبنای عالینك طعمهٔ لهیب فلاکت نشان اولدیغنی ذکر ایلدکدن صوکره صرف اولنان امکلرك وپاره‌لرك تام‌کارکیره صرفی واقع اولسه ایدی نه اعلا اولوردی دیوبیان تأسف ایتمکده‌در .

۱۲۹٥ ده علی روایة ، اوطه‌جیلرك تسیبندن ناشی باب عالی بناسنك وسطنه تصادف ایدن شورای دولت دائره‌سی محترق اولمش وهیئت شورای ختام انشا آتنه قدر الیوم معارف نظارتنك بولندیغی دائره‌نك اوست قاتنده ایفای وظیفه ایلمشدر .

ادوار سالفه‌ده ۱۱٦۸ تاریخنده دخی باب عالی محترق اولمش واول وقت بکلکجی بولنان ذاتك همت مخصوصه‌سیله دیوان قلمنه عائد اوراق مهمه‌نك قسم عظیمی قورتاریلوب مهترخانه قربنده‌کی مخزنه کتورلمش ایدی . دونکی حریقده دیوان همایون دفاتر وقیوداتنك مصون قالمش اولمسی تنیٔ مخصوصدر.

وقعه‌نویس

عبدالرحمن شرف

کچن یاز شهرمزی زیارت ایدن روسیه‌لی طلبه ایله دارالفنون عثمانی طلبه‌سی

ژاپونیاده انارشیستلر

شیمدی‌یه قدر ژاپونیا محیط صلح وسکونتی آنارشیستلرك بومبالریله اخلال ایدلمه‌مش . اوراده بوکبی حرکات اختلالیه وجوده کله‌جکی حتی تصور اولنمامشدی . فقط اخیراً توکیودن آلنان خبرلر . ژاپونیانك محال مختلفه‌سنه یاییلمش بر آنارشیست جمعیتنك ضابطه طرفندن میدانه چیقارلدیغی وحتی محاکمه‌لرینك اجراسنه بدأ اولوندیغی کوستریور .

کچن یاز رومانیایه اجرای سیاحت ایدن عثمانلی طلبه‌سی ایله رومانیا طلبه‌سی بر آراده

انظار دقتی جلبه جداً شایان اولان بومسئله حقنده قارئلرمزه معلومات ویرمك ایچون فرانسز غزته‌لرندن برنده مصادف اولدیغمز تفصیلات آتیه‌یی نقل ایدییورر :

کچن نیسان آیی اثناسنده ژاپون ضابطۀ خفیه‌سی « نایانو » طاغلری آره‌سنه صیقشمش کوچك بر قریه‌ده بومبا اعمالیله مشغول ایکی آدم الده ایدر . و بو کوندن اعتباراً ملغا « شاقوایتو » سوسیالیست قومیته‌سی اعضاسی حقنده تعقیبات شدیده اجراسنه باشلار .

(١٩٠٧) ده « آزهیو » تعطیل اشغالی وجوده کتیره‌ن ومؤخراً غزته‌لری وقلوبلری حکومت

طرفندن لغو ایدیلن بوقومیته اعضاسندن ومسالك مختلفه اربابندن یکرمی آلتی کشی خاندان حکمداری علیهنده سوء قصدده بولنمق جرمیله توقیف ایدیلیر .

بوسوء قصدك الك باشلیجه‌لرینی قروپوتکینك نظریاتنه مجلوب سابق معلم وغزته‌جی . اسکی سوسیالیست « قوتوکوده ژیرو » ایدی . « قوتوکو » نك متره‌سی « سوغاسوغانو » . برمدعئ عمومینك برادری ، برطاقم ارباب تجارت ، بربودی راهبی ، برطاقم مکتب طلبه‌سی ، خلاصه مسالك مختلفۀ اجتماعیه‌یه منسوب آدملر بوسوء قصد ترتیباتنده « قوتوکو » یه اشتراك ایتمکله مظنوندیلر .

ضابطه‌نك تحقیقاتی ، استنطاقات ، محاکم رسمیه‌نك تدقیقاتی بوآدملرك خاندان حکمداری علیهنده بر سوء قصد ترتیباتیله اشتغال ایتدکلرینی پك واضح برصورتده اثبات ایدییوردی . وبوتشبث ژاپونیا کبی حکمداره پرستش ایدیلن برمملکتده هرحالده پك بویوك ونتیجه‌سی پك مشکوك براثر جسارت ایدی .

مسئله مهم اولدیغی ایچون بوآدملرك محاکمه‌سی توکیو محکمۀ عالیه‌سنه حواله اولندی . واثنای محاکمه‌ده حرکات نامناسبه ظهورینه مانع اوله‌بیلمك ایچون محاکمه‌نك خفیاً اجراسی کبی مستثنا برطاقم تدابیر احتیاطیه اتخاذ ایدلدی . محکوملر حقنده مطلقا حکم اعدام ویرمه‌لری تهدیدیله هیئت حاکمه‌یه دائما یوللانیلان امضاسز مکتوبلر ، بومنحوس وجودلری ژاپون طوپراغندن قالدیرمق ایچون اهالینك کوستردکلری غلیان اوکبی تدابیر اتخاذینی هرحالده استلزام ایدییوردی . بونلرك محاکمه‌لری هنوز ختامپذیر اولمامقله برابر هرحالده محکوملرك قسم اعظمنك جزای اعدامه چارپدیریله‌جقلری شبهه‌سز عد اولونیور .

پروفسور برانلی

بوسنۀ افرنجیه بدایتنده فرانسز فن اقاده‌میسی اعضالغنه تعیین ایدیلان پروفسور برانلی ، مذکور آقاده‌می اعضاسندن « غره‌نه‌ز » ك وفاتی اوزرینه منحل قالان یره آلتی نامزد ایچندن انتخاب اولونمشدر .

هرنه‌قدر رادیوم کاشفی مادام « کوری » نك برچوق طرفدارلری وار ایدیسه‌ده نهایت فرانسز سیدسته‌ی تلسز تلغراف موجدی موسیو برانلی انتخاب اولونمشدر . موسیو برانلی مقدما بوایجادندن دولایی ١٩٠٣ سنه‌سنده « اوزیریس » مکافاتی موسیو ومادام کوری ایله مشترکاً قازانمشدی . موسیو برانلی ١٨٤٦ ده « آنی‌یه‌ن » ده تولد ایتمشدر .

شرشه‌لده آپوللون هیکلی

اخیراً جزایرده یونان آثار صنعتندن کوزل برآپوللون هیکلی بولونمشدر . اصحاب املاکدن موسیو « لوئی فه‌لیسیه‌ن » ك شرشه‌لده‌کی اراضیسنده عملیات زراعیه اجرا ایدلدیکی اثناده عمله قیریق برهیکل پارچه‌لرینه تصادف ایدرك موسیو فه‌لیسیه‌نه اخبار ایتمشلر وبعض اصحاب وقوفك یاردیمیله بوپارچه‌لری ترتیب وتنظیم ایدرك رسمده کورولن هیکلی وجوده کتیرمشلردر . یکنظرده یونان آثار صنعتندن ظن اولونان بوکوزل هیکل ، ارباب اختصاصك مطالعه‌لرینه نظراً یونان آثارینك برنجی ایکنجی عصرنهایتلرینه دوغرو یاپیلمش برقوپیه‌سی ایمش . مع‌مافیه هرنه اولورسه اولسون اپی مهم برقیمتی حائز اولان بواثر قریباً « شرشه‌ل » موزه‌سنه زینت بخش اوله‌جقدر .

آستراقان مملکتنده

سالنامه‌مزه درج ایتدیکمز رسم ، آستراقان نامیله معروف اولان قوزی دریلرینك مرکز استحصالی بخارانك چارشوسندن برمنظره‌یی مصوردر .

رسمده کورلدیکی اوزره ، مشتریلردن بری بعض حیوانلرك دریلرینك یوزله‌سنه نظارت ایتمکده‌در .

کرك مشتریلرینك اطرافنده ، کرکسه یوقاریده‌کی تراجه‌ده بویوك برداد وستدك معاملات ابتدائیه‌سی اهمیتله جریان ایدییور .

هرسنه بخارادن آوروپا وآمریقایه بربوچوق ملیون آستراقان دریسی کوندرلمکده‌در . قوزیلر الك چوق ایلك بهارده تولد ایدرلر وهمان طوغار طوغماز اتلاف اولونورلر . زیرا بوآنده تویلری الك زیاده پارلاق ویکنسقدر .

بخاراده ، چوق دفعه (٥٠٠٠٠) رأسه بالغ اولان سوریلره تصادف اولنور . آلیجی الك ایی حیوان منطقه‌لرینی ، الك ایی حیوان یتشدیرنلری ، تلوین ایدلمنجه الك ظریف ودلربا دریلری حاصل ایده‌جك حیواناتی تفریق ایچون پك زیاده آلیشیق اولمالیدر . آستراقان تاجرلری مملکتك هرطرفنده ، الك معروف مراکز استحصالاتده دائمی آلیجیلر اقامه ایتمکده‌درلر . بونلرایش موسمنده پازارلغی اجرا ایله حیواناتی بخارانك مرکزینه سوق ایدرلر . دریلر بوراده بالخاصه انشا ایدلمش برفابریقه‌ده برمعاملۀ ابتدائیه‌دن کچیرلدکدن صوکره یالانمق وایجاب ایدن معاملات تالیه‌یی کوره‌رك موقع فروخته چیقارلمق اوزره آوروپایه ارسال اولنور .

بعض دفعه کوچك قوزیلر وقت معیندن اول تولد ایدر . بوحالده دری یاصی ، تویلری دوز ، پارلاق وخاره‌لی اولور . و « برایت شوانس » تعبیر اولنورکه ایشته بودری کرك یوموشاقلنی ، کرك لطیف چیزکیلری ایچون پك زیاده مقبولدر .

بخاراده سوریلر محلی چوبانلرك تحت محافظه‌سنده اوتلاتیلیر . بونلر حیوانلری متمادیاً برمحلدن دیکرینه کوتوریرلرکه قویونلر ، غدالری اولان قیصه ونادر اوتدن تغدی ایده‌بیلسینلر .

بوحیوانلرك یتشدیرلمه‌سی ایچون آوروپا وآفریقانك نقاط مختلفه‌سنده برچوق تجربه‌لر اجرا ایدلدیکی حالده هیچ برصورتله موفقیت حصوله کتیریله‌مه‌مسی شایان تذکاردر . بخارانك اقلیم وغدا شرائطی نقطۀ نظرندن آستراقانلر آنجق اوراده یتیشدیریله بیلور . معلوم اولدیغی اوزره موجود کورکلرك الك طبیعیسی وعین زمانده الك ظریفی آستراقاندر .

ایکی فتوای عالی

١ : دونانما اعانه‌سنه دائر

دونانمای عثمانینك ترقی وتعالیسنه مدار اولمق اوزره زکاتك اعانه‌یه اعطاسی جائز اولوب اولمیه‌جغی حقنده دونانمای عثمانی معاونت ملیه جمعیتی طرفندن وقوع بولان استفتا اوزرینه زکاتده نیت وفقیره تملیك لازم ومزکی اولان کیمسه‌نك مالندن زکاتی افراز حیننده نیت ایلمسی کافی اولمغله دونانما جمعیتی طرفندن اعانه قاصه‌سی باشنده برفقیر مسلم بولندیریله‌ره مزکیلر جانبندن زکات اولمق نیتیله تفریق ایدیلن مبالغ مادون‌النصاب اوله‌رق بالطوع اول فقیره تملیك واعطا وفقیر مذکور مالك نصاب اولمامق ایچون یدنده جمع وابقا ایتمکسزین اختیاریله همان اعانه قاصه‌سنه تسلیم ایتمسی مقارن جواز شرع عالی اوله‌جغندن تزاید وتعالیسی جداً درجۀ لازمه‌ده بولندیغی امر غیر منکر اولان دونانمای عثمانی‌یه بوصورتله اعانه‌ده بولنان مسلمین هم فرض زکاتی ادا ایتمش همده باشقه‌جه نائل اجر جزیل وشایستۀ مکافات اخرویه اوله‌جقلری فتواخانۀ عالیدن جواباً بیان اولنمشدر .

فتواخانۀ عالینك بوجوابنامه‌سنی بوتون دین قرداشلرمزك نظر دقت وطنپرورانه‌لرینه وضع ایتمکی وجیبه‌دن عد ایلدك . قویاً امید ایدرزکه بوتون عالم اسلام دینمزك بوجواز عالیسنی ومملکتمزك سلامت وسعادتنك تأمینی آنجق متین ومستحکم بردونانمانك وجودیله قائم اوله‌جغنی دوشونه‌رك فریضۀ دینیه اولان زکاتك حین اعطاسنده دونانمای عثمانی‌یه معاونت ایلیه‌جکلردر .

***

تنسیقات جدیده‌مزدن : درامه‌ده تحت انتظامه آلنان کوی بکجیلری

٢ : آرناوود لسانی حقنده

آرناوود لساننك لاتین حروفیله تحریرینه مساغ شرعی اولوب اولمدیغنه دائر مقام عالیٔ مشیختپناهی‌یه اخیراً تقدیم ایدیلن استفتانامه ظهرینه بالحواله فتوی خانهٔ عالیجه یازیلان درکنار صورتیدر :

« محمد امضاسیله تقدیم اولنوب حواله بیوریلان اشبو عرضحال مطالعه ایدلدی . درون عرضحالده محکی خصوص حقنده تیران قضاسی علما واهالیٔ اسلامیه‌سی طرفلرندن کشیده اولنان تلغرافنامه وسینوب مبعوثی حسن فهمی افندی جانبندن معطی تقریر اوزرینه مابه‌النجاة مؤمنین ونصب عین مسلمین اولان قرآن لطیف البیان وفرقان جلیل العنوانك حروف مرکبهٔ عربیه‌نك غیری حروف ایله تحریری جواز شرعی‌یه اقتران ایتمیوب حتی حروف مقطعهٔ عربیه ایله دخی یازلسه صفت جلیلهٔ قرآنیه‌یی اکتساب ایتمیه‌جکی معتبرات فقهیه‌ده منصوصدر . وهرمؤمن ایچون مرتبهٔ معلومه مقداری تعلم قرآن کریم ایتمك فرض عین اولدیغی کبی اطفال مسلمینك قرائت قرآن کریمی تعلمی دیناً لازممیدر سؤالنه « اوت » دیه جواب تصدیقدن بشقه سوز سویلیه‌جك مسلمین معتقدین میانده فرد آفریده تصور اولنه‌میه‌جغی بدیهاتدندر. حروف عربیه‌نك تحصیلی بغایت سهل اولدیغی اربابنجه معلوم اولمقله برابر اولادوطنك اشکال حروف عربیه‌یی مدت قلیله‌ده اوکرندکلری دخی چشم شکران ایله همه آن مشهود اولدیغندن تحصیل مذکوره عسرت اسنادی اوتحصیلك نصل اوله بیله‌جکنی هنوز اوکرنمیوب کندوسنی زمرهٔ نحریرینه‌دن فرض وعد ایدن بعض کسانك ظنیات غیر واقفانه‌سندن منبعث خطیئات عظیمه‌دندر . نشر معارفك مانعی عامیانه اوله‌رق حروف دینیه ورسمیه‌مزك عسرت تحصیلنده آرامقدن ایسه کویلیلرمزك مکتبسزلکنده وقصبه وشهرلرمز مکتبلرینك انتظامسزلغی ومعلملرینك اقتدار واهتمامسزلغنده آرامق دها طوغریدر. حروف عربیه‌نك آرناوود لساننده کفایتسزلکنه

تنسیقات جدیده‌مزدن : آطنه‌ده تحت انتظامه آلنان محله بکجیلری

گلنجه : آرناوود علمای محترمه‌سندن وارباب تجربه‌دن بعض ذوات فضائلسمات طرفندن قلمه آلنوب مشاهده اولنان « الفبا » ده حروف عربیه اوزرلرینه وضع اولنان اشارات مخصوصه ایله اصوات متعدده مطلوبه تحصیل وبوصورتله لهجهٔ لسان تکمیل ایدلمش اولمغله اصول مذکوره توفیقاً آرناوود مکتبلرنده تحصیله اهتمام اولندیغی حالده مقصود حاصل اوله‌جغندن دیناً ومصلحةً قبولنده اصلا بر اضطرار مشروع بولنمیان وهیچ برصورتله بزمله مناسبتی اولمیان لاتین حروفنی قبول اولاد واطفال موحدینی دیناً تحصیله مجبور اولدیغی حروف عربیه‌دن بشقه برده لاتین حروفنی تحصیل مجبوریتنه سوق ایده‌جکندن تحصیلده تسهیل ظن ایدیلن شی یا معکوساً تصعباتدن عبارت قاله‌جق ویاخود دیناً تحصیلی تحت مجبوریتده اولان حروف عربیه‌نك کوشهٔ نسیانده براقلمسنی بادی اوله‌جقدر. شق اول هنوز ابتدای تحصیلده بلافائده اضاعهٔ اوقاتی موجب وشق ثانی ایسه اولاد واطفال اسلامیه‌نك هم قرآن مبین قرائتنی تعلمدن وهمده حروف عربیه ایله تحریر واملا ایدلمش برچوق آثار وعلوم موروثهٔ اسلامیه‌یی تحصیلدن مهجوریتی مستلزم اولوب هرحالده مفاسد دینیه‌دن ومحاذیر شتادن غیر خالی اولمغله برشیئك فعلنده مضرت ومفسدت خوفی بولندقجه آنده منفعت مصلحت ملحوظ اولسه بیله ترکی فضله ترجیح اولنه‌جغی قواعد اساسیهٔ شرعیه‌دن بولندیغندن بوصورتده ذکر اولنان لاتین حروفنك قبولی ومکاتب اسلامیه‌ده تدریسی اصلا مقارن جواز شرع عالی اوله‌میه‌جغی « غره ربیع الاول سنه ٣٢٨ » تاریخلی تذکره ایله عرض وافاده ایدلدیکی قیداً مستباندر . .

روسیه‌ده‌کی اهالیٔ اسلامیه

روسیه‌ده بولنان یکرمی بش اوتوز میلیون اهالیٔ اسلامیه هر وقت چارلغك اڭ صادق تبعه‌سندن بولنمش و ۱۹۰۵ سنه‌سنده روس اختلال کبیری هرشیئی صارصدیغی وقت یالکز بوعنصر ایمپراطورلغی مدافعه ایتمشدی . شمدی‌یه قدر روسیه اهالیٔ اسلامیه‌سنك مملکت مذکوره‌یه ایفا ایتدیکی خدمتلر پك چوقدر . اختلالدن صوکره موقع اقتداره موسیو استولیپین کچوبده روسیه‌یی دمیر اللریله اسکی مطلقیته ارجاعه باشلادیغی وقت تاتارلرك یاپمش اولدیغی خدمتلر چارچابوق اونوتلدی . وحتی دیه‌بیلیرزکه استولیپین اداره‌سی اڭ زیاده تاتارلره کوزدیکدی . انقلاب اثناسنده عناصر سائره‌یه اولدیغی کبی مسلمانلره‌ده ویرلمش اولان بعض مساعدات هپ کری آلندی . تاتار غزته‌لری قپاندی . مکتبلری دهشتلی وصیقی برتضییق وتفتیش آلتنه آلیندی .

روسیه حکومتی ایله مناسباتی پك معلوم اولان (نوویه‌ورمیا) بزه روس حکومتنك بوبابده تعقیب ایتمکده اولدیغی سیاست حقنده یکی معلومات ویرمکده‌در . مذکور پان اسلاویست غزته‌سی مسلمانلر وروسیه سرنامه‌سیله یازدیغی برمقاله‌ده روس داخلیه نظارتنك « اوفاواورنبورغده‌کی مسلمان ادارهٔ روحانیه‌سی ایشلرینی تدقیق » ایتمك اوزره بعض مأمورین کوندرمش اولدیغنی بیلدیریور . بوتدقیقات روسیه مسلمانلرینك احتیاجاتی نقطهٔ نظرندن اجرا اولنه‌جقمش . مسلمان مکتبلری آرتق مدرسه‌لکدن چیقوب یاواش یاواش تربیهٔ عمومیه مکتبلری حالنه کیرمکده بولندقلرندن بونلرك حال حاضرینی تفتیش ایتمك وظیفه‌سی‌ده مأمورین مذکوره‌یه حواله ایدلمشدر .

(نوویه‌ورمیا) شمدی‌یه قدر روس حکومتنك روسیه‌ده‌کی عناصری بالتدقیق احوالك استلزام ایتدیکی صورتده حرکت ایتمه‌مش اولدیغنه تأسف ایدییور . روسیه حکومتی شمدی‌یه قدر عناصر سائره‌یی صرف مجبوری اولدیغی وقت ، سطوت حکومتی عناصر مذکوره‌نك مسکون بولندیغی یرلرده تزلزله اوغرادیغی صره‌ده تدقیق ایتمکده ایمش . فلاندیایی تحت اسارته آلمق ایچون روس حکومتنك تصادف ایتدیکی اعتراضلری نظر دقته آله‌رق (نوویه‌ورمیا) فینولرك اوچ بچق میلیون اولدقلری حالده اهالیٔ اسلامیه‌نك یکرمی میلیون اولدقلرینی اخطار ایدییور . مذکور غزته اهالیٔ مزبوره‌نك روسیه حکومتنجه رسماً مسلمان اوله‌رق طانیمسندن ممنون کوروییور . روسلاشدیرمق ایچون اتخاذ ایدیلن بیکلرجه تدابیری اونوته‌رق روس حکومتنك اونلری اسلامیتده ادامه ایتدیکنی بیله چکینمه‌دن سویلیوردیورکه :

« یکرمنجی عصرك ابتداسنده بتون دنیاده‌کی اهالیٔ اسلامیه عصرلردن بری دالمش اولدیغی اویقوسندن قالقدی . روسیه ، خصوصیله ترکیه‌ده‌کی انقلاباتی دقتله تعقیب ایتملیدر . زیرا میلیونلرجه مسلمان تبعه‌سی بیننده بووقایعك عکس تأثیری مطلقا اوله‌جقدر . روسیه‌ده‌کی اهالیٔ اسلامیه‌نك کندی قومیتلرینی حس ایتملری حکومتمزجه اهمیتله تلقی اولنمسی لازم برکیفیتدر . »

اموری تفتیش ایدلك اوزره هیئت کوندریلن اوفا ادارهٔ روحانیه‌سی بتون روسیه اهالیٔ اسلامیه‌سی اوزرنده حائز نفوذدر . کثیرالعدد اولان اهالیٔ اسلامیه ایچون اورنبورغ ادارهٔ روحانیه‌سنك یکانه مرکز دینی اولدیغی ، مأمورین روحانیه ایله مسلمان مکتبلری معلملرینك اوراده تربیه ایدلدیکی نظر دقته آلنه‌جق اولورسه اوراسنك روسیه مسلمانلری ایچون نه درجه‌ده حائز اهمیت بولندیغی ، عناصر سائره‌یی تاتارلشدیرمق ایچون نه‌درجه‌یه قدر اجرای تأثیر ایده‌بیله‌جکی ودرسعادت کنج ترکلریله مناسباتده بولنان آدملری واسطه‌سیله پان تورکیزم وپان اسلامیزم افکارینی نه قدر سهولتله نشر ایده‌بیله‌جکی قولایلقله آکلاشیلور . »

(نوویه‌ورمیا) وناشر افکاری اولدیغی پان اسلاویزم وروسلاشدیرمق نظریه‌لری طرفدارانی اهالیٔ اسلامیه مکتبلرنده اصول جدیده پروغرامی تطبیق ایدلمکده اولدیغندن قوشقولانیورلر . « معلومدرکه یکی مسلمان مکتبلری پروغرامنه لسان نامیله وبتون اقوام ترکیه لهجه‌لرینی توحید ایتمك فکریله عثمانلی دیلی‌ده ادخال ایدلمشدر . مکاتب مذکوره‌ده ترکیه تاریخ وجغرافیاسی تدریس اولندیغی کبی درسعادتده چیقان کتابلر دخی اوقوتدیرلقده‌در . حتی بعض مکتب طلبه‌سنه عثمانلی طلبه‌سی اونیفورمه‌سی کیدیرلمکده‌در . » دییورلر .

(نوویه‌ورمیا) ترکستانده نه‌قدر مکاتب اسلامیه بولندیغندن وهرسنه بونلرده بیکلرجه طلبه تربیه ایدلدیکی حالده کندیلرینه نه‌لر اوقوتلدیغنك معلوم اولمدیغندن طولایی عدم ممنونیتنی صاقلامیور . بومکتبلر « قومیتنی ادراك ایتمکده اولان » قزان تاتارلری طرفندن اداره ایدلمکده ایمش .

پان اسلامیزم افکاری شمدیلك مکتب صره‌لرنده نشر ایدلمکده بولندیغندن روسیه حکومتی بوآمالی کوکندن محو ایده‌بیله‌جکمش . زیرا اهالیٔ اسلامیه هنوز آدم عقللی مکتبه مالك دکلدر .

لکن (نوویه‌ورمیا) نك اڭ زیاده اعتراض ایتدیکی مسئله اهالیٔ اسلامیه‌ایله مسکون بولنان یرلرده روسیه حکومتنك اهالیٔ مذکوره‌نك احوال وخصوصاتنه واقف مأمور بولندرمه‌مقده اولمسیدر . غزته اوزون اوزادی‌یه انکلتره‌نك هندستانده تعقیب ایتمکده اولدیغی اصولی تشریح ایدرك پترسبورغ حکومتنه بونی توصیه ایدییور وداخلیه نظارتنك اتخاذ ایتمش اولدیغی تدبیری تبریك ایله بونده‌دوام ایدیلیرسه ۱۸۹۸ سنه‌سنده‌اندیجان اهالیٔ اسلامیه‌سنك عصیانی کبی ضربه‌لره روس سطوتنك معروض قالیه‌جغنی علاوه‌ایدییور .

روسیه مجلس مبعوثاننده مهم برنطق

صراط مستقیم غزته‌سندن :

برقاچ آیدن بری روس مجلس مبعوثانی ، روسیه‌لی مسلمان قارده‌شلریمزك استقباللری ایچون فوق‌العاده حائز اهمیت اولان تدریسات ابتدائیه قانون لایحه‌سنك مذاکره‌سیله مشغولدر . مذاکره اثناسنده آزلقلرینی اقدام وغیرتلریله تضمینه چالیشان مسلمان مبعوثلری ، مدافعهٔ حقوقدن اصلا کیری طورمدیلر . هربری برقاچ دفعه جدی ومهم نطقلر سویله‌دیلر . ازجمله قزان مبعوثی صدری افندینك بالخاصه آلکسیه‌ف نامنده برروسك تعرضاتنه مقابله اولمق اوزره ایراد ایتدیکی نطق ؛ مسلمانلق وتورکلك نقاط نظرندن پك شایان دقت اولدیغندن بعض اقسامنی آشاغی‌یه نقل ایدرز .

آلکسیه‌ف شویله دیمشدی :

« مسلمانلرك‌ده مکاتب مسأله‌سنده آمال سیاسیه‌لری وار . مسلمانلر تدریسات ابتدائیه قومیسیونده مکاتب ابتدائیه‌ده عربجه‌نك تدریسی لزومندن بحث ایتدیلر ، چونکه قرآن عربجه یازیلی ایمش . صوکره‌ده تورکجه اوقودیلالی ایمش . بیلورسکزکه عرب لسانی بزم تاتارلر ایچون لسان مادر زاد دکلدر . عربجه‌نك تدریسنی ایسته‌مه‌لری ؛ آنجق اتحاد اسلام فکرینك نشرنده قولایلق اولمه‌سی ایچوندر . تورکجه دیدکلری‌ده ، عثمانلی تورکلرینك دیلیدر . بونی اوکرتدیرمکدن مقصدلری‌ده اجنبی تورکلرله برلشه‌بیلمکدر . حاصلی تاتارلرك بومطالباتی صرف مقاصد سیاسیه‌دن نشأت ایدیور .. »

صدری افندی نطقنك ابتداسنده معارف ناظری وکیلنك افاداتی تنقید ایتدکدن صوکره ، آلکسیه‌فه جواب اوله‌رق شویله دوام ایتدی :

« آلکسیه‌ف ظن ایدییورکه بز مسلمانلر ، اتحاد اسلامه وپان تورکیسمه خدمت ایچون ، بعض مطالباتده بولنیورمشز . بومناسبتله بن بوایکی مهم مسأله حقنده‌کی فکریمی میدانه قویمق ایستیورم .

افندیلر ، هپکز بیلیورسیکزکه روسیه‌ده یکرمی میلیونی متجاوز اهل اسلام وار . لکن بونلرك هپسی عین نسلدن اولدیغی ، بلکه جمله کزك معلومی دکلدر . أوت ، روسیه مسلمانلرینك هپسی ، عدداً پك آز قافقازیا طاغلری سکانی مستثنا اولمق اوزره جمله‌سی ، بر نسلدن ، تورك - تاتار نسلندندر . بونلرك عینی نسلدن اولمه‌سی اویله بر وقعهٔ تاریخیه‌درکه آلکسیه‌فك اعتراضی بوكا هیچ بر تأثیر اجرا ایده‌من . بوجهتله بز مسلمان دیدیکمز زمان ، اوكلمه‌نك تحتنده ، تورك - تاتار معناسنی‌ده مراد ایتمش اولیورز . مسلمان کلمه‌سی ، بوآنده اهالیزك احوال روحیه‌سنه دها موافق وتورك - تاتار کلمهٔ مركبه‌سندن دها سهیل التلفظ اولدیغندن اونی ترجیحاً استعمال ایتمکده‌یز .

بكا تقدم ایدن خطبادن بریسی ، بوتورك — تاتار ملیتی فکرینی کویا بزم خلقه نشر ایتمکده اولدیغمزی ادعا ایتدی . بوادعا واهیدر . روسیه‌ده ساکن مسلمانلرك جملةً تورك - تاتار اولدیغی علماً مصدقدر . ایشته سزه روسجه بر اتنوغرافیا خریطه‌سی . بوخریطه‌یی نه‌بن ونه‌ده بنم آرقداشلرم یاپمادی . بوخریطه‌ده مائی رنکله کوسترلمش برساحه وارکه اوستنه تورك - تاتار یازیلمش . قزل بویالی اسلاولردن صکره روسیه‌نك سطحنده اك زیاده براشغال ایدیور . ینه بو خریطه‌ده ، تورك - تاتار نام عمومیسیله یاد اولنان اقوامك اسمای خصوصه‌لری‌ده صایلمش ، ایشته اوقیورم ، اك اوكجه تاتارلر ، صوكره باشقردلر چواشلر ، صارتلر . تاجیکلر ، قرغزلر ، برجیلر ، تورکمنلر ، نوغایلر ، تاراتجیلر ، قریملیلر ، قاراچقلر ویاقوتلر ..

تکرار ایدیورم افندیلر ، بوخریطه‌یی مجلس مبعوثانك مسلمان فرقه‌سی ترسیم ایتمدی ، بو ، نه مجلس مبعوثان ونه‌ده مسلمان فرقه‌سی موجود اولمادیغی برزمانده ، صرف تدقیقات علمیه نتیجه‌سی اوله‌رق ترسیم اولنمش برخریطه‌در . حقیقت بویله آب آشکار ایکن ، اکر بز قومیسیونلرده ، یاخود مذاکرات عمومیه‌ده ، روسیه مسلمانلرینك جمله‌سی عینی نسلدن ، عینی لسان ایله متکلمدرلر ، دیرسه‌ك ، بوندن پان تورکیسم پروپاغاندیستلکی چیقارمق ، بیلمم طوغرو اولورمی ؟

تورکلرك اتحادی ، بوکونلرده وقوعه کلکده اولان برحادثه دکلدر . پك اوزاق برماضیده اولوب بیتمش بروقعه‌در . برچوق عصرلر اول جنکیز خانك فتوحاتی نتیجه‌سی اوله‌رق عموم ترکلر برلشمشدی . روسیه مسلمانلری ، بعضلرکزك ظن ایتدیکی کبی تاتار دکل ، تورکدر . ذاتاً تاتار کلمه‌سی ، علمی ، تاریخی برسوز اولمایوب صرف برتعبیر عسکریدر . جنکیزك اردولری هپ تورك ایدی . جنکیز واولاد واحفادندن قالمه آثار عتیقه ، روس خزائن اوراقنده موجود اردوخانلرینك فرمانلری صاف تورکجه محرردر . بوجهتله روسیه‌ده ساکن مسلمانلر تورك اوغلی تورکدرلر . جمله‌سنك لسانی بردر ، تورکجه‌در . آنجق اهمیتسز بعض شیوه فرقلری وار . برقزان تاتاری ، قرغزلر آره‌سنه کیدرسه ایلك کوندن اعتباراً پك قولای قونوشوب آکلاشه‌بیلور . تورکستاندن کلن برصارت ، هیچ زحمتسز بزمله مکالمه ایدر . نته‌کیم کچن سنه بخارا امیریله ترجمانسز قونوشه‌بیلمشدم . حاصلی روسیه مسلمانلری ، دیناً هپ مسلمان ، جنساً هپ تورکدر .

پان اسلامیسم دیمکدن مقصدکز نه اولدیغنی ایجه آکلایامیورم . اکر روی زمینده بولنان مسلمانلرك جمله‌سی بردین ایله متدین دیمك ایسه بو بروقعهٔ حقیقیه‌در . هم اویله بروقعه‌درکه بونی انکاره مجال اولمادیغی کبی بوكا اعتراضدن‌ده برنتیجه حاصل اولماز . لکن بوبرچوق عصرلردن بری واقع برشیدر . بونکچون آیروجه پروپاغاندایه لزوم واحتیاج یوقدر . دین بالجمله مسلمانلری چوقدن توحید ایتمشدر . اکر بووقایع ، بعض کیمسه‌لرك خوشنه کیتمیورسه ، اونکچون بزه حدت ایتمه‌سینلر ، روسیه‌ده برقسم خلقك عینی نسل ودیندن اولماسنده قصور بزم دکل تاریخکدر . آلکسیه‌فه سویلیه‌جکلرم بوقدر .

بعض کیمسه‌لر بزم ملی ادبیاتمز اولوب اولمه‌سنده متردد بولنیورلر . کندی لسانلرنده مکتب

ایستیورلر اما عجبا ادبی لسانلری وارمی ؟ دیورلر . بن بوجهله تعجب ایدیورم . جمله‌کز بیلملی ایدیکزکه تورك - تاتار ادبیاتی‌ده طبق روس ادبیاتی کبی اسکی وزنکین برادبیاتدر . ادوار اخیره‌ده بوادبیاتك ترقیسی برآز سکته‌یه اوغرامشدر ، لکن ادبیات تورکیه اویله قدیم آبده‌لره مالکدرکه علمای غرب تدقیق ایدرکن متحیر قالیورلر . اورخون محکوکاتی ، قوداتقو بیلیکی ، میر علی شیرنوایی‌یی ، بابرخانی البته ایشتمشسکزدر . بزکبی آثار یتشدیره‌ن برقومه ملی ادبیاتکز وارمی ؟ ادبی لسانکز وارمی ؟ دیمك دیمك نه‌دیمکدر ؟ »

روسیه‌ده تدریسات ابتدائیه قانون لایحه‌سی

« صراط مستقیم » غزته‌سندن :

مکاتب ابتدائیه تدریساتندن باحث قانون لایحه‌سی روسیه مجلس مبعوثانی طرفندن بعض تعدیلات ایله قبول اولنمشدر . آلدیغمز خصوصی معلوماتدن اکلاشیلیورکه روسیه‌لی تورك قارده‌شلرمزك بوبابده‌کی اجتهادلری ثمره‌سز قالمامشدر . پترسبورغدن کلن برمکتوبده بومسأله‌یه دائر شویله دینیلیور : تدریسات ابتدائیه مسأله‌سنده مسلمان مبعوثلری وطنداشلرینك حقوقنی جداً مدافعه‌یه موفق اولدیلر . لایحهٔ قانونیه‌یه مسلمانلر فائده‌سنه اولمق اوزره آتیده‌کی تعدیلات مهمه‌یی اجرا ایتدیردیلر : اولا ، مکاتب ابتدائیه‌نك درت سنه‌لك مدت تحصیلیه‌سنده لسان تدریس ، آنادیلی ، یعنی مسلمانلر ایچون تورك - تاتار دیلی اولاجقدر . ثانیاً : اکر مکاتب مجلسی (هر سنجاقده برمکاتب ابتدائیه مجلسی تشکیل اولنمه‌سی مقتضای قانوندر .) مساعده ایده‌جك اولورسه درت سنه‌دن فضله مدت تحصیلیه‌سی اولان مکاتب ابتدائیه‌ده بیله لسان ملی ، لسان مخصوص اوله‌رق تدریس ایدیله‌بیله‌جکدر . ثالثاً : صرف دینی اعتبار اولونان مکاتب ابتدائیه وتالیه واعدادیه قانون مبحوثدن خارج قالمشدر . اصل اشبو مکاتب دینیه‌که روس مسلمانلرینك مکاتب ملیه‌سنی تشکیل ایدر . »

روسیه‌لی قارده‌شلریمز قانون لایحه‌سنی منافع ملیه‌لرینك ایجاب ایتدیردیکی صورتله تعدیله موفقیتلرندن دولایی تبریك اولنمه‌یه شایاندرلر . انجق مدافعهٔ دین وملیت جهادلری بونکله ختام بولمیور . لایحهٔ قانونیه‌نك قانون حالنی اکتساب ایتمسی ایچون روسیه‌نك مجلس اعیانی دیمك اولان شورای دولتدن کچمه‌سی وصوکره‌ده چارك تصدیقنه اقتران ایتمه‌سی اقتضا ایدییور . غیرتلی قارداشلریمزك بوموانع قارشیسنده دخی حقلرینی کماینبغی مدافعه ایده‌بیلمه‌لری ایچون عون الهی‌یی استدعا ایلیورز .

قرال قامهامها وقریم محاربه‌سی

١٢٧٠ قریم محاربه‌سی تاریخك اك حیرت انکیز ، اك غریب واك بیوك وقایعندن بریدر . اوچ خرستیان دولتی (انکلتره ، فرانسه وساردنیا) اتفاق ایدییورلر ؛ کیمه قارشی ؟ دیکر بر خرستیان دولتی اولان روسیه‌یه قارشی ... بو اوچ دولت اردو ، دونانما سوق ایدییور ؛ بیکلرجه عسکر فدا ایدییور . کیمك ایچون ؟ تورکیا ایچون .. هیچ برزمان صلیبك هلاله قارشی بو قدر توجه ومحبت کوستردیکی کورلمامشدر .

وثائق سیاسیه‌نك تتبعی ، قریم محاربه‌سنك خصوصیتنی نظرمزده تثبیت ایدییور ؛ روسیه‌نك مشهور سن سینود مجلس روحانیسی - که سکسان میلیون اورتودوقسه حکم ایدر - ١٨٥٥ شباطنده خرستیانلره خطاباً نشر ایتدیکی بیاننامه‌ده فرانسز ، انکلیز وساردنیا عسکرینك اوده‌سایه صورت مجوملری حقنده بعض شایان دقت معلومات ویرییور . هلالی مدافعه ایچون صلیبیونك روسیه‌یه قارشی حرب آچملرندن ذاتاً پك مبهوت ومنفعل اولان سینود مجلسی : « عساکر متفقه اوده‌سایه خرستیانلرجه بر روز مقدس یعنی

بیوك یورطی اولان سبت کونی هجوم ایتدیلر . اهالیٔ محلیه کلیسالرده عبادت ایله مشغول بولنیورلردی . سولوجك مناسترله دیکر معبدلری یقدیلر . » کبی تفصیلات ایله خرستیانلری فداکارلغه دعوت ایدییور .

بوتفصیلات پك زیاده شایان دقتدر ؛ مع مافیه ۱۲۷۰ قریم محاربه‌سنك اهمیتی یالکز بوتفصیلاتده مکنوز دکل ، انکلتره کبی حاکم ابحار ، فرانسه کبی دماغ معارف ومهد انقلاب اولان ایکی مملکتك حاکمیت معنویه‌سی پك واسع اولان خلافت اسلامیه ایله اتفاق ایتمسی وروسیه‌یه یعنی دنیانك اك ذی شوکت بردولتی علیهنه یورومسی . یعنی محاربه‌ده رول اوینایانلرك نفوذ واحتشامی بومحاربه‌نك ناقابل تقدیر اهمیتنی تشکیل ایدییور .

مع مافیه قریم محاربه‌سی نه قدر مهم اولورسه اولسون بزه بردورلو آتیده بحث ایده‌جکمز وثیقه‌نك اسباب صدورینی ایضاح ایلیه‌مز . قریم محاربه‌سنك دائرهٔ شمولی نه قدر واسع اولورسه اولسون بحرمحیط کبیرده آمریقا ایله آسیا آره‌سنده غائب اولمش ساندویچ یاخود هاوایی آطه‌لرینه قدر اجرای تأثیر ایده‌بیله‌جکنی حوصله‌مز آله‌مز .

ساندویچ نام دیکر هاوایی جزایر صغیره‌سی قرالی حشمتلو قامهامها حضرتلری طرفندن اصدار ایدلمش اولان بیاننامه ۱۶ مایس ۱۸۵٤ تاریخنی حاویدر . هونولولو سراینده امضالنمش اولان بو یکرمی بش سطرلق بیاننامه‌ده اوچنجی قامهامها حضرتلری قریم محاربه‌سنه ساندویچ قراللغنك اشتراك ایتمدیکنی ، کندیسنك بیطرف قالدیغنی وبناءً علیه بیطرفلغه رعایت ایدلمسی لازم کله‌جکنی اعلان ایدییور !

تورکیا ، انکلتره ، فرانسه ، مستقبل ایتالیا وساندویچ ... دوغریسی روسیه علیهنه بوصورتله . یعنی قامهامها حضرتلرینك اشتراکیله یوروتلمش اولسه‌یدی بلکه پترسبورغه بیله کیدیلیردی !

ساندویچ قرالنك بو بیاننامه‌سی ، بعض کوچك ملت وحکمدارلرده « کندیسنی دیو آیینه‌سنده » کورمك علتنك نه درجه‌لره قدر ایلرولدیکنی اثبات ایدر .

سوریه‌یه موسوی مهاجرتی

پترسبورغ دن یازیلیور :

یونیزم طرفداری بولنان مشهور دوقتور (بوکوچ) کچنده سوریه‌ده لهستانده کائن (لوده‌ز) ه مواصلت ایتمشدی . کندیسیله ملاقاته موفق اولدم ، مومی الیه سوریه‌ده موسوی مهاجرتی حقنده آتیده‌کی معلوماتی ویرییور :

« سوریه‌یه کیدنلر قطعهٔ مذکوره‌ده موسویلکك توسع و تزایدندن متعجب قالیر . انقلاب عثمانی سوریه‌ده بولنان موسویلره‌ده بخش حریت ایلمشدر . قدسده موسوی عنصرینك تکثر فوق العاده‌سی نتیجه‌سی اوله‌رق شهر مذکور بوکون کاملاً برموسوی بلده‌سی عد واعتبار اولنه بیلور . دیکر عناصرك مقداری موسویلره نظراً هیچ مثابه‌سنده‌در . قدس موسویلرینك مقداری یوز یکرمی مکتب وسیناغون داخل اولدیغی حالده سکسان بش بیکی متجاوزدر . حیفاده ویافه‌ده دخی موسوی جماعتی عینی نسبت دائره‌سنده تزاید ایدییور . سوریه‌یه وقوع بولان موسوی مهاجرتی روسیه‌ده بولنان بش میلیون موسوینك دوچار اولمقده بولندقلری اعتسافاتك نتیجه‌سیدر . ایستاتستیقلر مهاجرلردن قسم اعظمنك روسیه‌دن کلمکده اولدیغنی اثبات ایتمکده‌در . همان هر واپور سوریه‌یه آز چوق مقدارده موسوی کتیرییور . موسوی مهاجرین جمعیتی مهاجرتك تأمینی ضمننده برچوق مبالغ صرف ایتمکده‌در . جمعیت مذکوره جسیم اراضی صاتون آلمقده (کچنده یکرمی بش بیك دونم دها آلمشدر) واراضی‌یی بر عائله‌یه کفایت ایده‌جك درجه‌ده

اقسام صغیره‌یه تقسیم ایدرك مهاجرینه توزیع ایلمکده‌در . بوندن بشقه جمعیت خسته‌خانه‌لر ، ایتامخانه‌لر ، سیناغونلر دخی انشا ایدییور . موسویلر حوالیٔ مذکوره‌ده مهاجر صورتنده اسکان ایدلمکده‌در . بونلر آغیر وزحمتلی ایشلری یرلیلره براقه‌رق مساعیٔ زراعیه ایله اشتغال ونتایج مفیده استحصال ایلمکده‌درلر . ایشته بو سایه‌ده موسویلرك قابلیت زراعیه‌دن محروم اولدقلری فکرلری تکذیب اولنیور . چونکه سوریه مهاجرلری اك یکی اصوللری تطبیق واك جدید ماکنه‌لری استعمال ایله پك مبذول محصولات الده ایدییورلر . یافه ایله غزه آره‌سنده‌کی اراضی ایله (سارون) وادیسی بر شطرنج تخته‌سی کبی کاملاً موسوی چفتلکلری ایله مستوردر . اك محصولدار حوالی موسویلرك النده‌در . (اردن) نهری ساحللریله (حوران) حوالیسی‌ده موسویلرك النه کچه‌جکدر . موسوی صناعتی سوریه‌یی آز برزمان ظرفنده جنت حالنه کتیره‌جکدر . »

سیونیزم

شهرمزده موسویجه انتشار ایتمکده اولان التیه‌مپو غزته‌سی صاحبی داوید فره‌سقو افندی بعض اجنبیلرك سیونیزم نامی آلتنده تعقیب ایتدکلری مقصدك عثمانلی موسویلری ایچون موافق اولوب اولمدیغنی آکلامق اوزره غربده اقامت ایدن بعض موسوی مشاهیرینه مراجعت ایلمش وآلدیغی جوابلری منسوب اولدیغی غزته ایله نشر ایلمشدر .

فرانسه انستیتوسی اعضاسندن اولوب آلیانس اسرائیلیت جمعیتی رئیسی بولنان موسیو صالومون ره‌یناخ شوصورتده بیاناتده بولنمشدر : « سیونیزم اساسسز وغیرقابل تطبیق برحرکت اولوب شیمدیکی کبی ترکیه کبی برمملکتده بوآمالك توسیعنه چالیشمق حقشناسلق ایله‌ده قابل تألیف دکلدر . موسویلرك دوچار ظلم واعتساف اولدقلری مملکتلرده بوحرکت بردرجه‌یه قدر موافق کوروله‌بیلیرسه‌ده ترکیه کبی برمملکتده بیوك بردوشونجه‌سزلك عد اولنه‌بیلیر . »

لوندره دارالفنونی اقتصاد وفلسفه معلمی انکلتره حقوق بشر جمعیتی کاتب فخریسی پروفسور له‌وی « عثمانلی موسویلرینه خطابه » سرلوحه‌سیله اوزون برمکتوب کونده‌رەرك سیونیزمك بوش وارتجاع کارانه برحرکت اولدیغنی اثبات ایلمکده ونهایت شوصورتله مکتوبه نهایت ویرمکده‌در :

« عثمانلی موسویلری سیونیزمی قطعیاً ترویج ایتمه‌ملیدرلر . یوقسه عکسی صورتده حرکتله برخیانت اجرا ایتمش واك آغیر مجازاته کسب استحقاق ایلمش اولورلر . اکر بوجریانه قارشی لاقید قالیر وسیونیستلرك اجرای فعالیت ایتمسنه میدان براقیرلرسه وظائف عثمانیه‌لرینی ایفا ایتمه‌مش اوله‌جقلردر . بناءً علیه موسویلرله سیونیستلری تفریق ایتمسنی حکومت عثمانیه‌دن طلب ایتملیدرلر . موسویلرك مهاجرتی تشویق ایدیله‌بیلیر ومهاجرلرده عثمانلی تابعیتنه داخل اوله‌بیلیرلر . فقط مهاجرتك اجراسی وتبدیل تابعیت ایچون‌ده سیونیستلری صورت مطلقه‌ده ایچلرندن طرد ایلملری لازمدر . »

لوندره‌ده واقع آنغلویه ویش آسوسیاسیون جمعیتی رئیسی موسیو قلودده جوابنده عثمانلی موسویلرینه وصایای آتیه‌ده بولنمقده‌در :

« بالجمله موسویلرك ، هرشیدن اول وطنلرینه قارشی صادق وفداکار اولملری لزومنده مصرم . بالخاصه ترکیه کبی سائر ملتلر مثللو حقوق ومساواته نائل اولدقلری برمملکتده بولزوم برقات دها آرتار . »

سیونیستلرك مرکز عمومیسنك بولندیغی قولونیا ... ی خاخام باشیسی دوقتور فرانق‌ده شوصورتله بیاناتده بولنمقده‌در :

« بن سیونیستلرك علیهداری‌یم ؛ و بو ... رکتی حسیات وطنپرورانه‌یه مغایر ، فنا عد ایلرم . ترکیه‌ده‌کی مذهبداشلرمك بتون قوتلریله کنج ترکیه‌نك ترقی وتعالیسنه چالیشملرینی کمال شدتله توصیه ایلرم . اکر

عثمانلی مو-ویلری ایی ومعتقد اولمق ایسترلرسه عقائد دینیه‌مزك شووصایاسنه توفیق حرکت ایلملیدرلر. بر انسان یشادیغی ، تأمین معیشت ایلدیکی مملکتك تعالیسنه چالیشملی . بومملکتده پك درین برصورتده مربوط بولنمیدر . وطننك تعالیسنه ، سعادتنه چالیشمق ، کندی سعادتنی تأمین ایلمك دیمکدر . »

آمریقایه هجرت

(ژاماناق) غزته‌سنك آمریقاده منتشر (هایره‌نك) غزته‌سندن نقلاً نشر ایتمش اولدیغی برمقاله‌نك خلاصه‌سیدر :

« آمریقا حکومتنك مهاجرت دفاترنده‌کی رقملر ، حقیقهٔ تأسف ایده‌جك بریکون تشکیل ایدر . کثرت مهاجرت بلیه‌سی ، وطنمزده اعلان مشروطیتدن صکره تناقص ایتمك لازم کلورکن بالعکس تزاید ایلدی . آمریقا دفاتر رسمیه‌سندن استحصال ایتدیکمز آتیده‌کی رقملر ادعامزی اثباته کافیدر .

سنه	ارمنی مهاجرلری
١٩٠١ ده	١٨٥٥
١٩٠٣ ده	١٧٥٩
١٩٠٥ ده	١٨٧٨
١٩٠٧ ده	٢٦٤٤
١٩ ٩ ده	٣١٠٨
١٩١٠ ده	٥٥ ٨

بالاده‌کی رقملره کوره اعلان حریتدن صکره‌کی مهاجرت ، سنین سابقه‌نك ایکی مثلنه بالغ اولدی . شمدی عثمانلی مطبوعاتنه ترتب ایدن وظیفه ، اك جدی واك صمیمی تشبثاتنه توسل ایدرك برنوع امراض اجتماعیه حالنی اکتساب ایدن بودرده بردوا بولمغه چالیشمقدر .

دور سابقده معمورة العزیزدن پك چوق ارمنیلر آمریقایه هجرت ایتدکلری زمان « ظلم یوزندن قاچیورز » دیبورلردی . شمدی ایسه « کار وکسب یوقدر » دیبورلر . حالبوکه حقیقتده ١٠ تموز انقلابمزدن صکره‌کی سنه‌لرده حاصلاتمز ممنونیت بخش برحالده‌در. هرکس کار وکسبیله اشتغال خصوصنده سربست براقلدی . اهالینك تأمین سعادتنه واسطه وچاره‌لر اکسیك دکلدی . بناءً علیه اسباب اقتصادیه بهانه‌سیله برنوع علت مدهشه دیمك اولان آرزوی مهاجرتی ستر ایدن بیچاره‌لرك حالنه بتون موجودیتمزله تأسف ایتمك قابل دکلدر . بوساده‌دلان ، آمریقانك دولارلرینی تخیل ایدرك هجرت ایدییورلر . وطنلرینك صاف وتمیز وحیات بخش اولان هواسنی فابریقه‌لرك ملوث هواسنه فدا ایدییورلر .

ایوم آمریقاده یکرمی - یکرمی بش یاشلرنده ٣٠٠,٠٠٠ عثمانلی موجوددر. کنجلر ، وطنك اعمارینه خدمت ایده‌جك یرده آندن تباعد ایدییورلر .

نظارك ، وکلای ملك ، رجال سیاسیه‌نك ، مطبوعاتك شومهلك علتی نظر اهمیته آلەرق بتون قوتلری ایله اسباب اندفاعیه‌سنی استحصال ایتملری بروظیفهٔ وطنیه‌در . ابتدای آجی اولان شو مسئله‌نك انتهاسی مع التأسف موت اجتماعی دیمکدر .

برترك محبنك وفاتی

مجارستان مجلس مبعوثانی اعضاسندن موسیو (اورغون) ك وفاتی حقنده مجارستان تلغراف آژانسی معلومات آتیه‌یی ویرییور :

« موسیو (اورغون) ك وفاتندن بحث ایدن پشته غزته‌لری متوفی طرفندن شرق مسئله‌سنده اوینانمش اولان رولی یاد ایدییورلر .

عثمانلی — روس محاربه‌سنك بدایتنده (پلونه) ، روس ورومانیا هجوملرینه قهرمانانه برصورتده مقاومت ایتدیکی صره‌ده (غابریه‌ل اورغون) ، عائله‌سنك بیوك برنفوذه مالك اولدیغی (ترانسیلوانیا) ده روسیه علیهنده تحریکات وترتیبات احضار ایدر . بونك پلانی (٢٠) بیك کشی تجهیز وروماینایه کیده‌رك روس اردوسنه لوازم ومأکولات ارسالی غیرممکن براقمق ایچون طرق مناقلاتی قطع ایتمك مقصدینه معطوف ایدی . (اورغون) ایله طرفدارلری بوپلانك آوستریا — مجارستانی‌ده روسیه ایله حال اختلافه صوقه‌جغنی وبوصورتله ترکیا احوالنك دها مساعد بررنك آله‌جغنی دوشونیورلردی .

بوپلانی موقع تطبیقه وضع ایتمك ایچون انکلتره ایکی ملیون فرانق ویرمش وبوپاره اسلحه اشتراسنه صرف ایدلمشدر . فقط بوپلان موقع تطبیقه وضع اوله‌جغی صره‌ده مسئله‌یه حقیله واقف برپولونیالی ایشی ویانه‌ده‌کی روسیه سفیرینه اخبار ایدر . بونك اوزرینه حکومت باشلیجه محرکلری توقیف ایتدیرر . (غابریه‌ل اورغون) ایتالیایه‌قاچمشدی . مومی الیه انکلتره‌نك مداخله وتوسطی اوزرینه آوستریا ومجارستان ایمپراطوری طرفندن محرکلرك تعقیبندن صرف نظر ایدلمسی امر اولننجه‌یه قدر اوراده قالمشدر .

مجلس مبعوثان اعضاسنك سجل ورقه‌لری

معلوم اولدیغی اوزره مجلس مبعوثان ریاستی بالجمله مبعوثلره برر نوع ترجمهٔ حال ورقه‌سی یازدیرییور. مبعوثان کرام بوورقه‌یه شخصلرینه دائرنه‌قدر معلومات وارایسه درج ایده‌جکلردر . مجلس مبعوثان کتابت دائره‌سی‌ده مساعئ مبعوثان حقنده غایت منتظم بر دوسیه تشکیل وتطبیق ایتمك اوزره‌در . بوصورتله مبعوثان حقنده غایت مکمل وهرطرفی جامع ایستاتستیقلر نشری ممکن اوله‌جقدر . آنجق بومفصل ایستاتستیقك نشرینه قدر الده ایتدیکمز بعض معلومات احصائیه‌یی بورایه درج ایدر ایسه‌ك قارئلرمزك بعض مراقلرینی تسکین ایتمش اوله‌جغز . ایستاتستیقه اك شایان تأثر بر فصلدن باشلایه‌جغمزدن طولایی قارئلریمزك عفولرینی دیلرز . مع مافیه بوشایان تأثر فصل فصللرك اك مهمنی تشکیل ایدر . زیرا حیات مبعوثانه تعلق ایدر . معلوم اولدیغی اوزره شمدی‌یه قدر وفات ایدن مبعوثان کرامك مقداری مبعوثانك یکوننه (٢٧٢) نظراً مهم برنسبت تشکیل ایدییورلر . فی الحقیقه ترك دغدغهٔ حیات وسیاست ایدنلرك عددی (١٨) در . بوحسابه نظراً نسبت وفیات سنه‌ده یوزده آلتی بچقی بیله متجاوزدرکه بوعادتا برمیدان حربده‌کی تهلکه واحتمال موت قدر مهمدر . بونکله برابر قورشوندن تلف اولان مبعوثلرك عددی یالکز بردر . واوده ٣١ مارت فاجعه‌سنك قربانی اولان مرحوم بیچاره محمد ارسلان بکدر . دیکرلری موت طبیعیلری ایله وفات ایتمشلردرکه اسامیلری بروجه آتیدر :

ادرنه — عاصم بك ، تکفور طاغی — آغوب بابکیان افندی ، استانبول — رفیق بك ، اشقودره — شاکر بك ، مرسین — عارف حکمت بك ، بصره — احمد پاشا ، منتفك — رأفت سنوسی افندی ، لاذقیه — محمد ارسلان بك ، بیغا — علی رضا افندی ، بیغا — عارف عصمت بك ، حلب — رفعت بك ، شام — محمد عجلانی افندی ، طربزون — محمود عمادالدین افندی ، پرشتنه — مصطفی حمدی افندی ، ایلصان — عبدالله ماهر افندی ، دبره — اسماعیل بك ، صنعا — سیدعلی بن حسن افندی ، عسیر — شیخ احمد افندی .

استعفا ایدن مبعوثلرك عددی خیلی مهم بریکونه بالغ اولیور . اونلرده بروجه آتیدر :

آیدین - سلیمان افندی ، کوتاهیه - مصطفی صفوت پاشا ، سیروز - یوسف ناشد بك ، شام - سلیمان

افندی ، قسطمونی ـ یوسف کمال بك ، پرزرین ـ محمد امین بك ، سرفیجه ـ قوچودیریزی افندی ، حدیده ـ سید محمد عبدالرحمن افندی ، حدیده ـ طاهر رجب افندی ، صنعا ـ حسین الهلالی افندی .

مأموریته کچن مبعوثان

بیروت ـ سلیمان البستانی افندی « اعیانه » ازمیر ـ آریستیدی پاشا « اعیانه » حلب ـ مرعی پاشا « اوقاف محاسبه‌جیلکنه » مصطفی افندی « شورای دولت اعضالغنه » جانیك ـ عبداه افندی ، محکمهٔ تمییز اعضالغنه » نائل بك « اعیانه »

قره‌سی ـ شفیق افندی « محکمهٔ تمییز اعضالغنه » (اخیراً وفات ایتمشدر) پرووزه ـ عزمی بك « خداوندکار والیلکنه » آطنه ـ علی منیف بك « انقره والیلکنه »

محیط المعارف

کچن جمعه کونی (٢١ کانون ثانی) بایزید کتبخانه‌سی دروننده محیط المعارف هیئتی طوپلانمشدر .
اعضای جمعیتدن یوزه قریب ذوات ایله ذات مشیخت پناهی بورسم بهینده حاضر بولنمشلردر .
اجتماع روز نامه‌سی :

١ — رسم افتتاح

٢ — جمعیتك مقصد عمومیسی ومسلك مساعیسی حقنده معارف عمومیه ناظری (سابق) امراه افندی حضرتلری طرفندن بعض ایضاحات عمومیه اعطاسی

٣ — شعبات علمیه تشکیلاتنك اجراسی

٤ — شعبه‌لر ایچون برر یوم اجتماع تعیینی

٥ — هیئت اداره انتخابی

ساعت ایکی بچق راده‌لرنده امراه افندی قیام ایله برنطق افتتاحی ایراد ایله‌مشدر .

بونطقده اولا جمعیتی حمایهٔ ترقی پرورانه‌سی آلتنه آلوب مادةً ومعناً هردرلو معاونت معارفپرورانه‌ده بولونمق وعد کریمانه‌سنده بولونمش اولان ولی عهد سلطنت یوسف عزالدین افندی حضرتلرینك بوبابده‌کی بیانات دولتلرینی اعضای جمعیته تبلیغ ایتدی . افندیٔ مشارالیه حضرتلرینك بوجمعیت علمیه‌نك تأسیس وتشکلنی فوق العاده اهمیتله تلقی وتقدیر بویوردقلرینی ، رسم افتتاحده حاضر بولونه‌مدقلرندن طولایی پك متأثر اولدقلرینی ، کرك بوتأثرینی وکرك محیط المعارفك تألیفنه اشتراك ومعاونت صورتیله معارف ملیه‌مزك تأیید اساسنه همتلرندن طولایی بالجمله اعضای جمعیته تشکرینی تبلیغه کندیسنی توکیل ایتدکارینی وجمعیتك مساعیٔ علمیه‌سنه صورت دائمه ومطرده‌ده الندن کلن هردرلو مظاهرت ومعاونتی مفتخراً ایفایه حاضر بولندقلرینی بیان وتأمین ایله‌مش اولدقلرینی افاده ایتمش ومتعاقباً (محیط المعارف) حقنده‌کی تشبثات سابقه‌یی حکایه ایده‌رك نهایت اوتشبثلرك بوکون قطعی برشکل آلدیغنی بیان وبالخاصه بوکا مملکتمزك اك کزیده ارباب فضل وکمالندن مرکب برهیئت عزمه رفاقتیله حصول موفقیتدن طولایی جمله اعضای جمعیته اظهار شکران ایله‌مشدر .

محیط المعارفك اولا معارف شرقیه وغربیه‌یی جامع برکلیهٔ علمیه ، ثانیاً لسان علم وادبمزه داخل بالجمله کلماته شکل مضبوطیت ویره‌جك واصطلاحات علمیه‌مزك نواقصنی واملامزك شکل پریشانیٔ اکمال وتعمیر ایده‌جك برمصنفهٔ لغویه اوله‌جغنی افاده ایله امر تحریر وتألیفده تعقیب اولونه‌جق مسلك عمومی‌یی ایضاح وبو اجتماعده شعبات علمیه ایچون آیری آیری بریوم اجتماع تعیینیله اکتفا قلنه‌رق بعده اجتماعات مذکوره‌ده هرشعبه‌نك خط حرکتنی بالاطراف تعیین ایده‌جکنی وبوبابده کندیلرینه یاردیم ایده‌جك بعض اساسلرده ویریله‌جکنی بیان

ایله‌دی . برمملکتده آنسیقلوپه‌دیلرك اجرا ایده‌جکی تأثیراتی وتکامل ملی‌یه اك بیوك خدمتلری ایفا ایدن اثرلرك محیطلر اولدیغنی سویله‌مشدر .

اعضای جمعیته مکرراً بیان تشکردن وبواحتیاج ملینك امکان مساعد اولدیغی قدر مکمل برصورتده استیفاسی ایچون هیئت مؤسسه‌جه انجق اعضای کرامك معاونت وهمت متمادیه ومطرده‌سنه استناد ایدلدیکنی افاده‌دن صوکره نطق افتتاحی‌یه نهایت ویرمشدر .

بعده اولجه تنظیم قلنان شعبات علمیه تقسیماتنه توفیقاً مختلف شعبات ایچون برر یوم ومحل اجتماع تعیین قیلنه‌رق هرشعبه اعضاسنه تبلیغ ایدلمشدر .

دارالفنون الهیات وادبیات شعبه‌لری مدیری اسماعیل حقی بك افندی حضرتلرینه هیئت اداره اعضالغی بالتکلیف قبول وتصویب ایدلدی . بعده رسم افتتاحه نهایت ویرلدی . هوانك عدم مساعده‌سنه ومعذرتلرینه مبنی اعضای جمعیتدن برقسمی کلمه‌مکله برابر ینه خیلی غلبه‌لك وار ایدی .

نطقك ختامنده برایکی وضعیتده حضارك فطوغرافلری دخی اخذ اولنمشدر .

تشکیل اولنان باشلیجه شعبات علمیه شونلردر :

١ — لسان وادبیات شعبه‌سی

٢ — حکمت وعلوم اسلامیه شعبه‌سی

٣ — حقوق شعبه‌سی

٤ — فنون عسکریه شعبه‌سی

٥ — فنون طبیه وبیطریه شعبه‌سی

٦ — ریاضیات شعبه‌سی

٧ — طبیعیات شعبه‌سی

٨ — سیاسیات واقتصادیات شعبه‌سی

٩ — تاریخ وجغرافیا وبیبلیوغرافی شعبه‌سی

١٠ — صنایع بدیعه وآثار عتیقه شعبه‌سی

لسان وادبیات ، حکمت وعلوم اسلامیه ، تاریخ وجغرافیا وبیبلیوغرافی شعبه‌لرینك جمعه ایرتسی بعدالظهر ساعت ایکیده دارالفنون الهیات شعبه‌سی دائره‌سنده ، ریاضیات شعبه‌سنك کله‌جك جمعه کونی بعدالظهر ساعت ایکیده مکتب سلطانیده ، فنون طبیه وبیطریه وطبیعیات شعبه‌لرینك کله‌جك جمعه کونی بعد الظهر ساعت برده نورعثمانیه‌ده شرف افندی سوقاغنده حریت مطبعه‌سنده محیط المعارف ادارهٔ مرکزیه‌سنده ، حقوق وسیاسیات واقتصادیات وصنایع بدیعه وآثار عتیقه شعبه‌لرینك اون بش کون صکره‌کی جمعه کونی بعدالظهر ساعت ایکیده کذلك حریت مطبعه‌سنده اجتماعی تقرر ایتدی . فنون عسکریه شعبه‌سنك یوم ومحل اجتماعی بالآخره قرارلاشدیریله‌جقدر .

شعبات علمیه‌یی تشکیل ایدن هیئت تحریریه اعضای کرامنك اسامیسی :

لسان وادبیات شعبه‌سی

معارف عمومیه ناظری امراه افندی ، دارالفنون معلملرندن علی اکرم بك ، مجلس معارف اعضاسندن حاجی ذهنی افندی ، مجلس معارف اعضاسندن بابان زاده احمد نعیم بك ، آیدین مبعوثی عبیداه افندی ، مبعوثاندن بصری بك ، مبعوثاندن صبری افندی ، دارالفنون معلملرندن علی فهمی افندی ، دارالفنون معلملرندن حسین دانش بك ، دارالفنون معلملرندن ضیا افندی ، دارالفنون معلملرندن طاهر افندی ، دارالفنون معلملرندن یوسف آقچورا بك ، کتبخانه‌لر سرمفتشی محمود بك ، خارجیه حقوق معاونلرندن منیر بك ، دارالفنون معلملرندن عاکف بك ، محررندن احمد اغایف بك ، محررندن صاحب بك ، محمد امین بك ، معلم وحی افندی .

حکمت وعلوم اسلامیه شعبه‌سی

شیخ‌الاسلام موسی کاظم افندی حضرتلری ، اعیاندن مناسترلی اسماعیل حقی افندی ، احمد مدحت افندی ، دفتر خاقانی ناظری محمود اسعد افندی ، دارالفنون الهیات وادبیات شعبه‌سی مدیری اسماعیل حقی بک ، دارالفنون معلملرندن ومبعوثاندن مصطفی عاصم افندی ، دارالفنون معلملرندن عبداللطیف افندی ، اوقاف حقوق مشاور سابقی عمر اشرف افندی ، محکمهٔ تمیز اعضاسندن حمدی افندی ، دارالفنون معلملرندن شوکت افندی ، بدایت محکمه‌سی رئیسی مصطفی فوزی افندی ، مبعوثاندن حمدی افندی ، صراط مستقیم محررلرندن ابوالعلا بک ، شیخ علی افندی ، دارالفنون معلملرندن وعلمای حدثدن مکی بن عزوز افندی ، دارالفنون معلملرندن شکری افندی ، دارالفنون معلملرندن کورجی حاجی حافظ افندی ، دارالفنون معلملرندن اسماعیل حافظ افندی ، دارالمعلمین مدیری ساطع بک ، مظهر بک ، منیر بک ، فاضل احمد بک ، شهبندر زاده حلمی بک .

حقوق شعبه‌سی

محمود اسعد افندی ، بدایت محکمه‌سی رئیسی مصطفی فوزی افندی ، باش مدعیٔ عمومی ممدوح بک ، عدلیه مستشار سابقی قسطاکی افندی ، امور جزائیه مدیری حلال بک ، دارالفنون حقوق شعبه‌سی معلملرندن یورغاکی افندی ، محکمهٔ تمیز اعضاسندن طلعت بک ، دارالفنون حقوق شعبه‌سی معلملرندن دیران افندی ، درسعادت اجرا مأموری بکر صدقی بک ، استیناف حقوق رئیسی شوقی بک ، استیناف اعضاسندن ممدوح بک ، شورای دولت محکمهٔ تمیز اعضاسندن ضیا بک ، بك اوغلی اجرا مأموری بدری بک ، دارالفنون معلملرندن جلال‌الدین عارف بک ، رنجی مجلس تجارت اعضاسندن ثروت بک ، یوسف بک ، خارجیه حقوق مشاور معاونلرندن نصرت بک ، دارالفنون معلملرندن صلاح‌الدین بک ، دارالفنون معلملرندن محمد جمیل بک ، شورای دولت اعضاسندن استپان افندی .

فنون عسکریه شعبه‌سی

ارکان حربیه رئیسی عزت پاشا ، ارکان حربیه میرآلایلرندن ضیا بک ، ارکان حربیه میرآلایلرندن پرتو بک ، تدریسات عسکریه مفتش عمومی معاونی ارکان حربیه قائمقامی فیضی بک ، قرق کلیسا فرقه قوماندانی میرآلای حلمی بک ، احتیاط ضابطانی مکتبی مدیری بیکباشی ناجی بک ، طوبجی مکتبی مدیری بیکباشی حسن بک ، حربیه نظارتی استحکام دائره‌سنده بیکباشی جمال بک ، مکتب حربیه درس ناظری ارکان حربیه قوماندانی خیری بک ، مکتب حربیه‌ده ارکان حربیه قول اغاسی سداد بک ، ارکان حربیه قول اغاسندن کاظم بک ، ارکان حربیه قول اغاسندن کرامی بک ، سواری قول اغاسی اسعد بک ، ارکان حربیه یوزباشیسی صالح بک ، سواری مشاوره انجمننده قدری بک .

فنون طبیه وبیطریه شعبه‌سی

دوقتور بسیم عمر بک ، یوسف رامی بک ، دوقتور توفیق واجد بک ، دوقتور اسعد بک ، دوقتور قدری راشد پاشا ، دوقتور ضیا نوری بک ، دوقتور آصف درویش بک ، دوقتور سلیمان نعمان بک ، دوقتور عدنان بک ، دوقتور عاقل مختار بک ، دوقتور کمال جناب بک ، دوقتور جلال مختار بک ، دوقتور نجم‌الدین عارف بک ، دوقتور کلیسلی رفعت بک ، دوقتور یوسف راغب بک ، دوقتور سرور کامل بک ، دوقتور خالد شاذی بک ، دوقتور مصطفی منیب بک ، دوقتور حلمی قدری بک ، دوقتور بهاءالدین شاکر بک ، دوقتور بافره‌لی یانقو بک ، باقتریولوغ عثمان نوری بک ، بیطر اسماعیل حقی بک ، بیطر نوری بک ، بیطر احمد مسعود بک .

ریاضیات شعبه‌سی

مکتب سلطانی مدیری صالح زکی بک ، تلغراف فن قلمی مدیری محمد امین بک ، دارالشفقه معلملرندن محمد عزت بک ، ارکان حربیه قائمقاملرندن شوقی بک ، مهندس معمار کمال‌الدین بک ، مهندس مکتبی مدیری رفیق بک ، مهندس کنعان بک ، مهندس حیدر بک ، مهندس فکری بک ، مهندس طلعت بک ، مهندس ضیا بک .

طبیعیات شعبه‌سی

صالح زکی بک ، طب فاکولته‌سنده حکمت طبیعیه معلم معاونی دوقتور شوقی بک ، کیمیاگر واسیل نعوم بک ، جواد مظهر بک ، کیمیاگر ضیا بک ، خلقه‌لی زراعت مکتبی مدیری عارف بک ، دارالفنون طبیعیات شعبه‌سی مدیری دوقتور مظهر بک ، اورمان مدیر عمومیسی علی رضا افندی ، تشریفاتیٔ ولی عهدی نسیب بک ، اورمان نظارتنده زراعت مدیر معاونی بکیان افندی ، دوقتور خلوصی بک ، بیطر اسماعیل حقی بک ، دوقتور اسعد شرف‌الدین بک ، ادرنه مبعوثی فائق بک .

سیاسیات واقتصادیات شعبه‌سی

مالیه ناظری جاوید بک ، شورای دولت اعضاسندن قسطنطین افندی ، مطبعهٔ عامره مدیری حامد بک ، یوسف آقچورا بک ، خارجیه قلم مخصوص مدیری صالح بک ، باب عالی حقوق مشاور معاونلرندن سعاد بک .

تاریخ وجغرافیا شعبه‌سی

عبدالرحمن شرف بک ، محمود اسعد افندی ، علی رشاد بک ، احمد مدحت افندی ، دارالمعلمین تاریخ معلمی احسان بک ، تاریخ انجمنی اعضاسندن افضل‌الدین بک ، تاریخ انجمنی اعضاسندن توحید بک ، دارالفنون معلملرندن عمر خیری افندی ، شهبندر زاده حلمی بک ، دارالمعلمین معلملرندن فؤاد بک ، عمر نصرت بک ، منیر بک ، حمداه صبحی بک ، فاضل احمد بک ، احمد جواد بک ، دارالفنون معلملرندن علی فهمی افندی ، (بیبلیوغراف) بورسه مبعوثی طاهر بک ، میرلوالقدن متقاعد اسماعیل پاشا ، حافظ اسماعیل افندی ، معلم وحی افندی .

صنایع بدیعه وآثار عتیقه شعبه‌سی

توحید بک ، کنعان بک ، رؤف بک ، اسماعیل حقی بک .

شعبات قادرولری هنوز تکمیل دکلدر . موافقتلری استحصال ایدلك وزره بولنان دها بعض اساتذهٔ فضلا موجوددر .

قول آغالقدن متقاعد نیازی بك

قهرمان حریت قول‌اغاسی نیازی بکك تقاعدی حقنده قسطمونی والیسی ادیب بدیعه‌سنج سلیمان نظیف بك برادریمز طرفندن کونده‌ریلن و«ثروت فنون»ده مندرج بولونان برمطالعه نامه‌یی قیمت برکزیدهٔ ادبیه‌سنه بناءً درج ایدییورز :

فیاض دماغی ، انسانیت متفکره‌نك اك یوکسك شواهق الهامندن اولان ویقتور هوغو ، سن تهرنده بوغولان قیزینك ماتم ضیاعیله شکسته - توان قالدیغی برزمانده ، (جزردن اول چالیشان ، آقشامدن اول چکیله بیلیر) دیمشدی .

بو-وز بعضاً برماتك تقاضای انزواجویانیسی اولمقسزین ، معقول براندیشه ، مصیب برحساب ایله‌ده

بحقِ ایراد وتطبیق ایدیله بیلیر . ایشته بیوك نیازینك یوم موعوددن اول حیات عسکریه‌دن چكلمك ایستمسی او اندیشه وحسابدن متولد ومقبول برحرکتدر .

فقط نصل برسی قبل‌الفجر !...

هرطرفه اجل باقشلی خیانتلر ، چورومش اخلاق وماهیتلر ، پیس وصردار اولوملر آقیدان قراكلق برکیجه ایچنده برامید کریزانك التماع دورا دورنی رهبر ایده‌رك ، تپه‌لرنده (اولوم) نوبتجی ، دره‌لرنده (فلاکت) پوصوجی اولان صارپ واوچوروملی یوللردن یورومك ... ماضینك ظلمت عنادینی کوکسیله ایته‌رك ، مستقبلك شعاع فیضنی أليله یده‌رك ایلریلمك !...

ایشته قهرمان نیازینك سی قبل الفجری بوایدی !...

اویله بردقیقه اولدی‌که بوقوجه کتلهٔ عثمانیه آراسنده چارپان برقلبك ، دوشونن بردماغك ، کورن برکوزك ، ایچین برناموسك وجودندن عمومیتله شبهه ایدلمکه باشلاندی . اعتراف ایده‌لم‌که هپمز طین وغباره انقلاب ایده‌جکنی محقق بیلدیکمز بوسفلی موجودیت مادیه‌مزه دکرندن بك چوق زیاده ربط آمال ایتمش ، امتك قیامت کونلرنی یاشامقدن اوتانمیوردق . ییلدیزك افق عثمانی‌یه چکدیکی ردای اهانت آرقه‌سنده رماد فنایه اوزانمش جنازه‌لردن بشقه برشیٔ بولنمادیغنه هرکس قانع ایدی . نیازی واعوانی او پرده‌یی اولوالعزمانه برهمتله قالدیردقلری زمان کورلدی وایمان ایدلدی‌که بوقوم ، انسانیتك - احیاسی امواتنه غالب - بر(تودهٔزنده) سیدر .

انقلاب‌اخیرك سلیم ثالثله مدحت‌پاشا انقلابلرندن فرقلی وپایداراولدیغنی نیازی‌بك خاطراتنك‌مقدمه‌سنده سویلیور . حق وار . چونکه نیازی ایله رفقای جهادی ، احتیاجات انسانیه‌سنی حس ایتمش اولان بر قوم‌مغدورك مطالبنه لسان‌ادراك وواسطهٔ‌استیفا اولدیلر . سلیم‌ثالثله مدحت‌پاشا ایسه مقاصد وطنپرورانه‌لرینه یابانجی وحتی دشمن برر نسل غافله استناد ایتمك ایستمشلردی . بونکله برابر صوك انقلاب متین ، ایلك ایکی انقلاب نامرادك مابعد مسعودی عد اولنمق اقتضا ایدر . اونلر باشلاماسه‌یدی بونلر بیتیره‌مزدی .

انقلابك شان وشرفنی یالکز برقاچ آدمه حصر ایتمك ملتی کچولتمکدر . ملت کچولورسه او اعاظم بسبتون هیچلکه سقوط ایدر . بوایسه هرایکی طرف ایچون ذل وضرردر .

لکن کون بشقه برمناسبتله وبشقه بریرده دیدیکمز کبی ، اقوام نائمه‌یی ادبیات وفلسفه‌دن زیاده حکومتلرینك مظالمی ایقاظ ایدر . ییلدیزك قدرت متنخره‌سی حکومتلرك الك ظالمی اولمقله کندی فناسنی هرکسدن زیاده تعجیل ایتمشدی . بونکله برابر ظلم ظالمه اعتراف ختام ایندیرمك شرفنی نیازی ایله منسوب بولندیغی جمعیت سیاسیه‌نك افراد ذی عزمنه نصیب اولدی . بوبیوك آدملرك هپسنی شکران وحرمتله سلاملاملی‌یز .

نیازی‌بكك افعال متقدمه‌سنده نه‌قدر قهرمانلق وفداکارلق مشهود ایسه ، تقاعدینی استدعا ایتمسنده‌ده اوقدر اصابت موجوددر .

فرنكلر (طالع قصتانجدر) دیرلر . نیازی بك برانسان ایچون تاریخاً ممکن اولان الك بیوك برشان وشرفی بحقِ استحصال ایتمکله بخت حسودك هدف‌کینه دیکلدی طوردی . کچوك برسبب ، محیل برعارضه اومبنای بلند تاریخی بردن بره‌ده ویره بیلیردی . ریاح وعواصف الك زیاده شاهقه‌لری دوور .

آه!.. اکر عثمان پاشا پلونه‌ده آلدیغی جریحه‌دن لطف سوقیله عزم‌جنات ایلمه ویا استانبوله‌کلدکدن صوکره قزل سلطانك مابین مشیرلکی درکه‌سنه سقوط ایتمه‌یدی نامنه رکز اولنه‌جق هیکلك پای جلالنی آلهات‌اساطیر طوتار وسنکین‌کوزلرینك انظار وقاری‌اوکنده انسانیتك تحفهٔ تعظیمی قومنك تقدمهٔ‌شکرانیله برلکده تتردی .

بوراده سوءالتباسه محل قالمامق ایچون اخطار ایده‌لم‌که عثمان پاشا مابین مشیری اولدقدن صوکره‌ده

ناموسلی برعثمانلی قاله بیلمشدر . او بیوك آدم بوکچوك مقامده اخلاقاً دکل ، تاریخاً سقوط ایتدی .

مابین مشیرلکی پلونه قوماندانی کیرلتمامش . فقط أسکیتمشدی . مظلومین امتك ییلدیزه مرکوزاولان انظار غیظی ، او مظالمسرای استبدادك بالطبع - وبلکه الك زیاده - او پارلاق ماضیلی مشیرینه انعطاف وبومظلومیتله یانان نظرلر اوکنده پلونه‌نك نجم ناموسی دقیقه بدقیقه انکساف ایدییوردی .

آمیرال طوغونك بوکون نه‌حالده اولدیغنی بیلمم . فقط بن او بختیار ژاپونیالینك یرنده اولسه‌یدم ، چوشیما محاربه‌سنك فردای مشعشنده طالعك نوازشنه تشکرله حیات عمومیه صحنه‌سندن چکلیردم .

روس آمیرالی ماقاروف ، بختنك حقنده برلطف مخصوص وعظیمی اوله‌رق ، پورآرتور اوکنده کمیسیله غرق اولمسه‌یدی ، کیم بیلیر ، بلکه دیکر روس آمیرالی نه‌بوغاتوفك محبس آرقداشی اولوردی!...

اردومزك‌سیاسیات ایله اشتغال ایتمش اولدیغنی تعییب ایدنلرك خلوص نیتنده شبهه‌م ، دها طوغروسی منفی برقناعتم واردر .

نه‌دیمك !... برمملکتك سرحدلری تجاوز اعدایه آچیق براقدیریلیرسه وبرامتك امنیتی ، یشینی ، استعدادی . احتیاجی ، حیاتی کرچکدن تهدید اولنه‌رق استقبال نامنه هیچ برشیئی قالمامغه باشلارسه بومهالکه اردوسی قارشی طوره‌باسونمی ؟... دور سابقك رئیس واعوانی بردشمن استیلا اردوسندن دها آزمی مضرومهلك ایدی؟.. عثمانلی اردوسی او بیوك حرکتلری - ۱۰ تموز و ۱۱ نیسان حرکتلری ایله - وظائف وطنپرورانه‌سنك الك مهم والك مقدسنی ایفا ایتدی .

(وطن تهلکه‌ده !) فریادی ، وظیفه‌سنی بحقِ تقدیر ایدن هراردونك نفیر ایقاظ وانتباهی اولملی . وفقط تهلکه‌ده بولنان‌وطنی قورتاره‌رق قشله‌سنه چکلدکدن صوکره هیچ براردو ، هیچ برمسئلهٔ‌سیاسیه‌یه هیچ برنام وسبیله مداخله ایتماملی‌در .

پولتیقه‌جی اردولرك ماهیات فجیعه‌سنه ، اسکی رومادن یکی یونانستانه قدر هریرده وهردورده بیك مثال اضمحلال کوستریله بیلیر .

بیچاره عثمان ثانی ایله زواللی سلیم ثالثی بوغازلایان وقایعك مرتبلری اولان یکیچریلرك یاد مشئومی ، بزم کبی الك زیاده اجداد پرست احفادی بیله اوتاندیره‌جق قدر عار آور ایدی .

رسنه‌لی قول آغاسی نیازی بك شان وشهرتی ایکی منبع بلندن استحصال ایتمشدی : اردو واتحاد وترقی جمعیتی .

وطنپرور نیازی اردو قدر جمعیتك‌ده صادق افرادندن ایدی . هم بش پیکار محاربه‌سنك ، هم رسنه مجاهده‌سنك قهرمانی اولان نیازی ، برآنده هرایکی طرفه مربوط قالمق متناسب اولمیه‌جغنی او بیوك وجدانیله تقدیر ایدنجه - وطنك مقصد سلامتنه مادام الحیاة مهیای خدمت برفدائی قالمق شرط وعهدیله - اون‌بش سنه‌لك مسلك پاك عسکریسنی براستقبال بی‌پایانك آغوش ذیشاننه تودیع‌ایتمکده اصلا تردد ایتمدی .

او آرتق قول آغاسی نیازی بك دکل ، رسنه‌لی وحمیتلی بروطنداشدر .

رسنه‌لی نیازی ، مظفریتلرینك دبدبهٔ عالمکیرینی برر عائله اوجاغنك پیغولهٔ ساکت ومعصومنده تنویم ، دها طوغروسی تمیه ایتمش اولان رومالی چینچیناتوس وآمریقالی واشنغتون کبی اعاظم قهرمانان جهان ایله دست بدست ناموس اوله‌رق حریم تاریخه چکلیور .

بوعثمانلی‌یه تاریخ مستقبلنك هرصحیفه‌سی وهرعثمانلی تشکر ایتملی‌در .

قسطمونی ، ۲۰ کانون ثانی ۱۹۱۱

سلیمان نظیف

اعلان مشروطیتدن بری تشکل ایدن آنونیم شرکتلری

سرمایه (عثمانلی آلتونی)	
٢٢٠٠٠٠٠	شرق تیمور یوللری قومپانیه‌سی عثمانلی آنونیم شرکتی (مؤخراً عثمانلی آنونیمه تحول ایتمشدر مرکزی درسعادتده)
٢٠٠٠٠	بولدان ترقیٔ منسوجات شرکتی (درسعادت)
١١٠٠٠٠	امور نافعه واعتبار مالیٔ عثمانی شرکتی (درسعادت)
٢٥٠٠٠	اشکبتار شرکت بحریه‌سی (پروزه)
١٠٠٠٠	بروسه منسوجات عثمانیه آنونیم شرکتی (بروسه)
٢٠٠٠	اناطولی تدقیقات صناعیه وتجاریه شرکت عثمانیه‌سی (ارضروم)
٢٠٠٠٠	عثمانلی آلیم وصاتیم شرکتی (درسعادت)
٤٤٠٠٠	بانق پوپولەر عثمانلی آنونیم شرکتی (سلانیك)
١٥٠٠٠	حامض قاربون اعمالنه مخصوص عثمانلی آنونیم شرکتی (درسعادت)
٤٧٠٨٠	اتحاد دکرمنجیلك آنونیم شرکت عثمانیه‌سی (درسعادت)
٥٥٠٠٠٠	ترکیه تجارت وصنایع بانقه‌سی (درسعادت)
١٠٠٠٠٠	خلیج واپور شرکتی (درسعادت)
٣٠٠٠٠	اخوت عثمانیه خالی آنونیم شرکتی (درسعادت)
٢٥٠٠٠	فلسطین تجارت بانقه‌سی (قدس شریف)
٢٠٠٠٠٠	ممالك عثمانیه‌ده تجارت وصنایع وزراعت شرکت ملیه‌سی (درسعادت)
٢٠٠٠٠	تجارت شرکت ملیۀ عثمانیه‌سی (درسعادت)
١٠٠٠٠٠	زراعت واعمارات آنونیم شرکتی (سلانیك)
١٥٠٠٠	طربزون طوغله وکره‌مید وچنطو آنونیم شرکتی (طربزون)
٢٢٠٠٠	معادن وجواهر معدنیه آنونیم شرکتی (درسعادت)
١١٠٠٠٠٠	ترکیه ملی بانقه‌سی (درسعات)
٣٠٠٠٠	درسعادت اوتوبوس واومنیبوس آنونیم شرکتی (درسعادت)
٢٠٠٠٠	فس ومنسوجات شرکت عثمانیه‌سی (سلانیك)
١١٠٠٠	صوصیغرلق سیر سفائن واروا واسقا آنونیم عثمانلی شرکتی (درسعادت)
١٢٠٠٠	دراه زراعت شرکتی (درامه)
٢٠٠٠٠	شرکت ملیه (درسعادت)
١٠٠٠٠٠	تمیۀ سرمایه عثمانلی آنونیم شرکتی (درسعادت)
٤٤٠٠٠	پاشا بغچه‌سی کره‌مید وطوغله فابریقه‌سی آنونیم شرکتی (درسعادت)
١٥٠٠٠	عثمانلی صابون ویاغ اعمالاتی آنونیم شرکتی (درسعادت)
٥٠٠٠٠	درسعادت تجارت وزراعت وصنایع شرکت عثمانیه‌سی (درسعادت)
٥٠٠٠٠	ممالك عثمانیه‌ده صنعی چنطو وشوایدرولیك اعمالنه مخصوص ارسلان عثمانلی آنونیم شرکتی (درسعادت)
٢٠٠٠٠	شرق تجارت شرکتی (سلانیك)
فرانق	
٥٠٠٠٠٠٠	قره صو عثمانلی انونیم معادن شرکتی (درسعادت)

مینی مینی فلمنك ولی عهدی ، والده‌سنك قوجاغنده ، خلقی سلاملامغی اوکره‌نیور .

بخارا امیری

بخارا امیر سابقنك وفاتندن صوکره پترسبورغدن قارشی غزته‌لرینه یازلمشدر :

بخارا امیرینك وفاتی عالم اسلام ایچون بیوك بر ضیاعدر . متوفی ٢٤ سنه اجرای حکومت ایلمشدر . بو مدت حکومتك مملکتی اوزرنده‌کی تأثیراتی روس خارجیه نظارتی آسیا اوری شعبه‌سی مدیری موسیو تافت کچنلرده ایضاح ایلمشدر . امیر مرحوم سید عبدالاحد مملکتنك تعالیسنه ومدنیتی تعمیمه اوقدر صرف مساعی ایلمشدر که بخارا آسیا حکوماتی آره‌سنده برنجی درجه‌ده برموقعی احرازه باشلامشدی . مشارالیه دائما روسیه ایله حسن مناسبات ادامه ایتمش اولوب چارنیقولاده بو خلوصی تقدیر ایلمکده وهر وسیله‌دن بالاستفاده متوفی امیره قارشی صمیمیت کوسترمکده ایدی . امیرك درایت وذکاسی سایه‌سنده صوك زمانلرده بخارانك روسیه ایله مناسباتی هیچ بر زمان کوریله‌مین بردرجۀ صمیمیت ابراز ایلمشدر .

امیر ، روسیه ممالکنده متمکن ملیونلرله اسلامك ترقیاتنه یاردیم ایتمك ایچون مبالغ مهمه صرف ایلمشدر . برمحلده جامع ویا مکتب انشاسی لازم کلنجه همان بخارا امیرینه مراجعت ایدیلیردی . بالخاصه صوك زمانلرده برچوق طرفدن بو بابده مراجعت وقوع بولمشدر . متوفی بعضاً اراضی ، بعضاً مصارفات انشائیه‌نك قسم مهمنی ، بعضاً ده لازم کلن مفروشاتی احضار وترك ایلیه‌رك ابراز حمیت ایدردی . روسیه حکومتی هرهانکی برمسئله‌ده اسلاملره لزومسز یره اظهار مشکلات ایلسه ینه بخارا امیری توسط ایلردی . مشارالیه ایجاب ایدرسه اسلاملرك مطالب محقه‌سنی اسماع ایچون ایمپراطوره قدر مراجعت ایدردی . پترسبورغده‌کی جامع شریف امیرك تبرع ایلدیکی برعرصه اوزرینه انشا اولنمشدر . متوفی کچن ایلك بهارده بالذات جامعك وضع اساس رسمنی اجرا ایتمشدی . بو مناسبتله بتون اسلاملر طرفندن بیوك برحرمت وتعظیمه مظهر اولمشدی .

مشارالیهك آنسزین وفاتی بالجمله اسلاملر ایچون کندیسنه قارشی بسله‌نیلن حسیات احترامپرورانه‌نك تظاهرینه وسیله اولمشدر . اسلام مطبوعاتی سید عبدالاحد حقنده اوزون مقاله‌لر نشر ایتمکده ومشارالیهك

نامی روسیه مسلمانلری تاریخنده غیر قابل نسیان برصورتده محکوك قالهجغنی سویلمکدهدرلر. الیوم روسیه اسلاملری آرهسنده مشهود اولان اثر انتباه قسماً متوفانك ارشاداتی سایهسندهدر .

یکی امیر سید عالم ۱۸۸۰ سنهسی کانون ثانیسنك اوچنده تولد ایتمشدر . مشارالیه ۱۳ یاشنده ایکن پترسبورغه کوندرلمش وسواری مکتبنه داخل اولمشدر . سید میر عالم بوراده درت سنه تحصیل ایلدکدن صوکره چرکس قزاقلری آلاینده ملازم ثانی رتبهسیله ایفای خدمت ایلمشدر . کنج خان ۱۹۰۲ ده عمجهسنك کریمهسیله تزوج ایلمش واوزماندن بری بخاراده قالمشدر . مشارالیه ابتدا قورشان، بعده کرمین ولایتلرنده بولنمشدر. یکی امیر کچن سنهوقوعه کلن قاریشقلقلرده والی صفتیله بیوك برذکای اداری کوسترمشدر.

مشارالیه روسیهده اکمال تحصیل ایتمش اولدیغندن روس محبی عدایدلمکدهدر . پدرینك طلبی اوزرینه میر عالك ولایت عهدی برقاچ سنه اول روسیه طرفندن قبول اولنمشدی .

ژاپونیالیلرك شهدامز حقندهکی تقدیساتی

ارطغرل فرقینینك ژاپونیا صولرنده ضیاع الیمنك اونجی سنهٔ دوریهسنده یاپیلدیغی کبی یکرمنجی سنهٔ دوریهسنه تصادف ایدن کچن سنه ایلولنك دردنجی کونی بشیوز سکسان شهید حقنده برخاطرهٔ معززهٔ موالاتکارانه اولمق اوزره (اوشیاموره) قریهسی ایله قرای متجاوره اهالیسی طرفندن ینه برآیین روحانی ومراسم تقدیسیه اجرا ایدلمشدر .

اشبو راسمهنك اجراسنه دلالت ایدن هیئت آیینه اشتراك ایدن بالجمله اهالی نامنه آیین مذکور حقنده مطبوع برراپورك حکومت معرفتیله حکومت عثمانیهیه تقدیمنی طلب ایلمش وبناءً علیه مذکور راپور ژاپونیانك لونده سفیری موسیو طافا آلی فاطو طرفندن لونده سفارت سنیهسنه تقدیم ایدلمشدر .

راپور محتویاتی بروجه آتی اوچ قسمدن عبارتدر :

۱ — بوآیین روحانی حقنده تشویقات

۲ — آیین روحانینك پروغرامی

۳ — متشبثلرك وکیلی موسیو کینوه هیغاشی (مورو) سنجاغنك حاکمی موسیو قاطو، (میی یامه) ضابطه رئیسی موسیو یوقاما کی ، (اوشیا) قریهسی مختاری موسیو هیشی غاکی ودیگر اوچ ذات طرفندن قرائت ایدیلن نطقلر .

سفارت سنیهدن بابعالی واسطهسیله بحریه نظارتنه کوندریلن مذکور راپور اوزرینه مجلس رؤسای بحریهجه حساس ومحترم ژاپون قومی طرفندن ارطغرل شهداسی وطولاییسیله عثمانلیلر حقنده شو صورتله ابراز اولنان مأثر احترامکاریدن طولایی عموم هیئت بحریه تنظیمی قرارکیر اولان تشکر نامه بالتحریر لوندره سفارت سنیهسی واسطهسیله ژاپونیا دولت فخیمهسنه ارسال اولنمق اوزره مقام صدارته تقدیم قلنمشدر.

دنیانك اك بیوك لیمانی

برعصردنبری فعالیت تجاریه نقطهٔ نظرندن دنیانك اك بیوك لیمانی هراون سنهده برتبدل ایتمکده بولنمشدر . دینیلهبیلورکه بولیمانلر آرهسنده غریب بررقابت جریان ایتمشدر . شمدی یه قدر دنیانك اك بیوك لیمانی لونده وهونغ قونغدن صوکره بلچیقاده کائن آنورس لیمانی ایدی . بلچیقا غزتهلرنده اوقوندیغنه کوره آنورس لیمنی تبدیل موقع ایتمشدر . شمدی دنیانك اك بیوك لیمانی نویورق لیمانیدر . فی الحقیقه اون سنه ظرفنده بولیمانه ایشلهین کمیلرك حجم استیعابیسی یوزده ٥٦ نسبتنده تزاید ایتمشدر. ارتق آنورس لیمانی ایکنجی موقعه تنزل ایلمشدر. چونکه عینمدت ظرفنده اکا ایشلهین کمیلرك حجم استیعابیسی یوزده ٥١ نسبتنده آرتمشدر . لونده ایسه اوچنجی وهامبورغ دردنجی موقعه تنزل ایلمشلردر .

بلغارستانك نفوسی

صوك اجرا ایدیلن تحریر نفوسه کوره بلغارستانك نفوسی ٤,۱۲۹,۱۰۸ اولدیغی اکلاشلمشدر .

سال مالی

[۱۳۲٥,۱۳۲٦,۱۳۲۷ بودجهلری حقنده مجلس ملیده جریان ایدن مذاکرات ومناقشاته مستند وبعض تتبعات ومطالعات ذاتیهیی متضمندر .]

مجلس ملینك اوچنجی دورهٔ اجتماعیهسنی کشاد ایدن نطق همایون : حیات مالیهمزك کذارش تاریخیسنی محیط ،حال واستقبالمزی مصوردر — مشروطیتی متعاقب استقراض مجبوریتلری ، ۱۹۱۱ استقراضی ، یاخود « حادثهٔ استقراض » — عثمانلی بانقهسیله مناسبات — موسیو روویهوغروبی — المان غروبی — افکارده تحول ؛ ویرکومی ، استقراضمی ؟ — استهلاکات ویرکولری — ۱۳۲۷ بودجهسندهکی آچیق دوقوز ملیونمی ؟ — بوسنهیی کچن سنهکی المان بورجیله کچیریرز — کلهجك سنه ؟ عادی بودجهمز آچیقسز اولاجقمی ؟ — بوواردانه کوره مطلقا آچیق اولاجق — اویله ایسه نهیاپاجغز ؟

سالنامهٔ ثروت فنونك سال مالی قسمنه مجلس ملینك اوچنجی دورهٔ اجتماعیهسنی کشاد ایدن نطق همایونك امور مالیهمزه متعلق فقراتیله باشلیورم :

« برطاقم احتیاجات مبرمه ومهمهنك سعهٔ حاله تأخیر اولنهمامسی وواردات دولت برترقیٔ مطرد ارائه ایدیورسهده اقدمجه تصور ایدلمش بولنان بعض منابع جدیدهٔ وارداتك هنوز حیز حصوله کلهمامسی سنهٔ آتیه ایچون دخی بودجهمزده سنهٔ حالیهده کندن آز وفقط مهم برآچیق احداث ایدهرك استقراضه مراجعت لزومنی ادامه ایتمشدر . دولتمزك استقبال مالیسندهکی استعداد وسعتدن قطعیاً امین اولمقله برابر آچیغك ممکن مرتبه دون اولمسی وجوبی دائما نظر دقتده بولندیرلملیدر . آزوقتده توازن مالینك حصولیله دهاواسع برمقیاسده مصارف مثمره واسباب عمرانیهیه حصر همت اولنهبیلمسی ایسه تمنیاتمدر . »

ملت ومشروطیت عثمانیه ایچون پك قیمتدار اولان ذات اقدس حضرت پادشاهینك شوکلام مطبوع همایونلری اوچ سنهلك حیات مالیهمزك کذارش تاریخیسنی محیط، حالی واستقبالی مصوردر.

عثمانلی انقلابنك حل ایدهجکی مسائل حیاتیهدن باشلیجهسی ، حیات مالیهمز مشروطیته نائل اولهلی نهحالدهدر ؟ شیمدی یه قدر ناصل یاشادق ، ناصل یاشیورز وناصل یاشایاجغز ؟ کچن هفته مجلس مبعوثانده ایکی کون تمادی ایدن بیاناتنده ، مالیه ناظری جاوید بكده بوسؤاللره جواب ویرمکه چالیشیوردی .

اوچ سنه‌لك تاریخچهٔ مالیمزك الڭ مهم والڭ نازك جهتی شبهه‌سزكه، بودجه‌لرمزده‌كی آچیقدی. مشروطیته نائل اولدوغمز ۱۳۲٤ سنه‌سی بقایاسنی استقراض ایله كچیردیكمز كبی ۱۳۲۵، ۱۳۲٦ سنه‌لری بودجه‌لرینی ده استقراض ایله‌دویوردق. ونهایت بوصوك ۱۳۲۷ بودجه‌سنده‌كی آچیغی ده استقراض ایله قاپایاجغز.

فی الواقع، الڭ قوتلی وزنكین حكومتلرك استقراضدن اجتناب ایده‌مه‌دكارینی ویكی برفیض اقتصادی‌یه، یكی برتوازن مالی‌یه نائل اولمش حكومتلركده منابع اجنبیه‌دن استفاده ایله مقصده واردقلرینی نظر دقته آلیرسه‌ق اوچ سنه‌لك سیاست مالیه‌مزی قطع واستیلا ایدن طریق استقراضدن قورتولمامز لازم كلیر. یالكز اختیار ایدیلن استقراضاتك معقول ومثمر برصورتده استعمالنی تأمین ایتمه‌لیدر. یوقسه هركس طرفندن تصدیق اولونور برحقیقتدركه عثمانلی مشروطیتی (۱۰) تموزده برخرابیت احتضار ایچنده بولدوغی حكومتله، او آلات ووسائط ایله اداره اولونامازدی. حیات عمومیه‌یه برنظام ویرمك، ونطق همایونده «سعهٔ حاله تأخیر اولونامایان برطاقم احتیاجات مهمه ومبرمه» صورتنده اشارت بیوریلان بعض تنظیمات واصلاحات ایله برنظام حكومت تأسیس ایتمك ایچون پاره‌یه لزوم واردی. «تحصیلاتك انتظامی مصارف تحصیلیه‌یه، رسومات وپوسته معاملاتنك تزاید وارداتی برطاقم مصارف تأسیسیه‌یه، مملكتك امنیت داخلیه‌سنك وجودی پولیس وژاندارما تشكیلاتنه، مملكتمزك بقاسنی وسلامتنی تأمین ایده‌جك اولان اوردولریمز مصارف تشكیلیه‌یه، عدلیه‌مز تشكیلاتنه، معارفمز مكتبلره، استحصالات یوللره ...» وبونلرك هپسی مهمجه حاضر پاره‌یه توقف ایدیوردی. ترقی، نظامك محصلهٔ ضروریه‌سیدر. قوتلی وعادل برحكومت تأسیسنه، حیات عمومیهٔ معشریه‌یی تنظیمه صرف ایدیله‌جك پاره ینه پاره كتیرر. دیشاریدن، یابانجیدن آلنوب بویله اهمیتلی شیلره صرف ایدیله‌جك پاره‌نك منافعی ویریله‌جك فائضی مثللرله تجاوز ایدر. دیكر طرفدن مملكت ثروت طبیعیه‌سی اقتضاسنجه آز زمانده پك مهم فیوضات اقتصادیه‌یه ومهم بورجلری ایفایه مساعد شرائطی حائزدر.

حیات مشروطیتمزك ایلك دورلرنده محافل مختلفهٔ سیاسیه‌نك امور مالیه‌مز حقنده‌كی مطالعاتی بوصورتله خلاصه اولونابیلیر. اوروپالی زنكین ملتلرك عثمانلی انقلابنه قارشی مساعد وضعیتلرندن استفاده واستقراضده هركس اصابت كوروپوردی. ذاتاً دارهٔ احوال ایچون بوندن باشقا چاره یوقدی.

ایشته بو اعتبارلرله‌دركه، مشروطیتك ایلك ۱۳۲۵ بودجه‌سی اوچیوز سكسان كسور ملیون غروش آچیقله مجلسه عرض اولندیغی حالده برطرفدن ایشلرنده موفق اولمق غیرتنده بولونان ناظرلر ودیكر طرفدن دائره‌لرینه خدمات نافعه‌ده بولونمق ارزوسنده‌كی مبعوثلر طرفندن

كوستریلن احتیاج ولزوم اوزرینه انجق ٥٤٦،٨٥٨،٣۷۲ غروش آچیقله قانونیته اقتران ایتدی. ۱۳۲٦ سنه‌سی بودجه‌سنده ایسه مصارف فوق العادهٔ عسكریه ونافعه ایله ۹٦۷،۸٦۸،۲۹۷ ملیون غروشلق مهم برآچیق واردی. حكومت ایلك احتیاجلرینی و ۱۳۲۵ بودجه‌سنده‌كی آچیغی ۱۹۰۸ و ۱۹۰۹ سنه‌لرنده، شرائط مساعده دائره‌سنده عقد ایتدیكی اون ایكی میلیون كسور لیرالق استقراضلرله قاپایه‌بیلدیسه‌ده ۱۳۲٦ بودجه‌سنك، وارداتك برثلثندن فضله آچیقله چیقدیغی واوچنجی براستقراضه مجبور اولدوغی صره‌لرده تكون ایدن بعض حادثات ایله بورج پاره بولمق كوجلشدی. وبواستقراض مالیه ناظری جاوید بكك بالذات دیدیكی كبی بر «حادثهٔ استقراض» حالنی آلدی. بوتون عالم بو ایشله مشغول اولدی. حادثه‌نك لدنیات حقیقیه‌سنی سویله‌مك ایچون مالیه ناظری جاوید بكك؛ «بانق عثمانینك اوته‌دن بری اعتیاد ایتدیكی تحكمه غیر متحمل بروضعیت آله‌رق بانقایه امنیت واعتبار ایتمدیكنی ایلری سورمك ایجاب ایدر:

«۱۹۰۸ استقراضندن بری خزینهٔ مالیه بانقایه بورجلو اولمایوب الاجقلی اولدوغندن سنهٔ حالیه حزیرانده پاره‌یه احتیاج كورونمه‌سی اوزرینه ÷۷ اوزرندن حساب جاری آچیلاجغنه مذكور استقراض تحویللرینك صاتلماسی تنسیب ایدلمشدی. عثمانلی بانقاسی ایسه ۸٦ دن فضله فیأت ویرمه‌دی. وحكومت برمیلیون لیرالق تحویلاتی پارسده قره‌دی موبیلیه بانقاسنه عثمانلی بانقاسنك فیأتندن یوزده ایكی فضله‌سنه صاتدی.

حكومتله عثمانلی بانقاسنك مناسباتی بووسیله ایله كرگینلشدیكی كبی، ینه بووسیله ایله پارسده اسبق باش وكیل ومالیه ناظری موسیو رووییه‌نك ریاستنده بولوندوغی (قره‌دی موبیلیه) مؤسسه‌سی ایله مناسبت باشلامش اولویوردی.

دیكر طرفدن عثمانلی بانقاسی – اهمیتلی فرانسز سرمایه‌سی – اولدوغندن فرانسه حكومتجه اهمیت مخصوصه‌یی حائزدی. وعثمانلی مالیه نظارتنه كلن مشاور موسیو لورانك ویردیكی اصلاحات مالیه پروژه‌سنده مالیه نظارتی امور نقدیه‌سنك – تره‌زوره‌ری – بانقایه تودیعی براساس تشكیل ایدیوردی. مالیه ناظری جاوید بكله عثمانلی بانقاسی آراسنده‌كی مناسباتك كرگینلكی تره‌زوره‌ری ایشنی‌ده طبیعتیله تعویق ایدیوردی. نته‌كیم، موسیو لورانك بو ایشه دائر لایحه‌سی مالیه ناظرینك فكری دائره‌سنده بعض تعدیلات ایله مجلس مبعوثانه سوق ایدلدیكی حالده انجمنجه رد ایدلدی. «چونكه، جاوید بك بوایشی تسهیل ایتمه‌دی.»

ایشته بوسببلرله مملكتده موقعی پك تهلكه‌لی كوره‌ن عثمانلی بانقاسی اوروپا پیاسه‌سنی ولوله‌یه ویردی. حكومتك ۱۳۲٦ آچیغنی قاپامق اوزره عقد ایده‌جكی استقراضه مانع اولمق ایچون بیك درلو دولابلر دوندی. عثمانلی حكومتنه، استقلال مالیسنه خلل ویره‌جك تكلیفلرده بیله بولوندی. حكومت وبالخاصه مالیه ناظری جاوید بك بویوك برمسئولیت قارشیسنده صوك

دقیقه‌یه قدر مقاومت وپارسده موسیو رووییه غروبیله قرارلاشان استقراضك فرانسه حکومتنجه بورسایه قبول ایدلمه‌یه‌جکنی اکلایارق فرانسز پیاسه‌سیله قطع مناسبت ایتدی .

بوصره‌ده آلمان سرمایه‌دارلرینك وقوع بولان مراجعتی اوزرینه حکومت عثمانیه ٪ ٥ ½ فائض و ⅛ قومیسیون ایله مایس ابتداسنه قدر ٥,٥ میلیون لیرا استقراض ایله‌دی . یالکز پیاسه‌نك ایجاباتی ، انکلتره والمانیا بانقه‌سی اسقونطو فیئاتلری یوزده بشه چیقدیغی ایچون اخراج معامله‌سی احتیاطاً ایکی اوچ وعده ایله تأخیر اولونمشدر . [بو ٥,٥ میلیون شیمدیلك اوانس حالنده‌در . استقراض کومرك وارداتی قارشیلق اولمق اوزره ١١ میلیون لیرا اوزرینه عقد ایدلمش ؛ ٧ میلیونی قطعیدر ، ٤ میلیونی ١٣٢٧ بودجه‌سنك قانونیتنه تابعدر.]

حادثهٔ استقراض ایشته بوصورتله قسماً زائل اولمشدی . فرانسه وآلمان پیاسه‌لری فرقندن صوك استقراض براز بهالی‌یه مال اولدیسه‌ده مبعوثلردن برینك دیدیکی کبی حیثیت دولت میلیونلر قیمتنده‌در . شوقدرکه ، ایشی یاقیندن تعقیب ایدنلردن بعضلرینك تقدیراتنه کوره جاوید بك بوحادثه‌یی دعوت وتسریع ایتمشدر. اساساً دها معتدلانه حرکت ایدلسه‌یدی، بوتون بوحادثاته، اعتبار مالیمزك معروض اولدوغی بوتهلکه‌لره محل قالمایاجقدی . ومالیه انجمننك تلقیسنه کوره « ١٩١١ استقراضی بزم ایچون هیچ بر وقت اونوتولامایاجق بردرس عبرت اولمالیدر .

قره‌دی موبیلیه غروپی طرفندن سرد ایدیلن شرائط مقاوله‌ایله آلمان غروپی ایله امضالانان مقاوله آراسنده‌کی فرق مادی ، بویوزدن آیلرجه له وعلیهمزده سویله‌نن سوزلر و ملتك اوغرادیغی تأثر وهیجان ، فی الحقیقه اونوتولور شیلردن دکلدر . و بزی تکررندن اجتنابه سوق ایتسه یریدر . » انجق « بعض زمانلر واردرکه ، یا یورویه‌جکسکز ویاخود یورومه‌یوب‌ده دوروسه‌کز دوشه‌جکسکز » وبعض ایی و امین دوزلر واردرکه ، مطلقا فورطنه‌لردن صوکرا کلیر . بواستقراض حادثه‌سنك فرانسه ایله مناسباتمزی دها جدی برجریانه صوقدوغی موسیو پیشونك صوك بیاناتیله اکلاشیلدیغی کبی فرانسه‌نك مادرید سفیر سابقی موسیو ره‌ووالك - موسیو ده‌فس یرینه - عثمانلی بانقاسی مدیریت عمومیه‌سنه تعیینی اوزرینه حکومت عثمانیه‌نك بانقا ایله عقد ایتدیکی ائتلافه خدمتی انکار اولوناماز . شوحالده دینیله‌بیلیرکه ، شوحادثهٔ استقراضك ظهوری ایله جاوید بك اغیر مسئولیتلره معروض اولمقله برابر ذکاسی ومتانتی سایه‌سنده حادثه‌نك بوتون محذورلرینی ازاله ایده‌رك وایلری‌یه دوغرو یورویه‌رك اعتبار مالیمزك برآز دها یوقازانماسنه دلالت ایتمشدر .

١٣٢٦ بودجه‌سی آچیغنك کوجلکله قاپانماسی وبوحادثهٔ استقراض مملکتده برائر انتباه حاصل ایله‌دی . شیمدی‌یه‌قدر استقراض ایله بودجه آچیغی قاپامقدن ، اهالی‌یه بار اولمامقدن باشقا برشیدن بحث اولونمادیغی حالده شیمدی - ویرکومی ، استقراضمی؟ - سوأللری وضع وایراد اولونیوردی.

بوسوأله افکار عمومیه‌جه ، مجلس مبعوثانجه مختلف و - عندی دینیله‌جك قدر - هر درلو قوای تأییدیه‌دن مجرد جوابلر ویرلدی . بووسیله ایله : بعضلری برقاچ میلیون لیرا سرمایه ایله مملکت سرمایه‌سیله ملی بربانقا تأسیسندن وحکومتك احتیاجاتی بوبانقا واسطه‌سیله تسویه‌دن ، بعضلری استقراض داخلیدن بحث ایتدیلر . عجبا مملکتمزده چابوجاق طوپلاناجق ، بربانقایی ویاخود داخلی براستقراضی غدالاندیره‌جق درجه‌ده پاره وارمیدی ؟ ضرب اولونان التونلره ومداولات عمومیه‌یه نظراً مملکتده موجود آلتونك بر بانقایی دکل برقاچ بانقایی ، براستقراضی دکل ، برقاچ استقراضی تأمین ایده‌جکی شبهه‌سزدی . انجق بربانقانك تأسیسی ، بر استقراضك عقدی ایچون اول امرده مملکت سرمایه‌دارانده بعض عنعنات واعتیاداتك حصولی لازمدر . بوکون مملکتده ملی بر بانقایی اداره ایده‌جك (ملی ومتفنن آدملر) محدود اولدوغی کبی حکومتده‌ده هنوز منابع داخلیه‌دن استفاده ایده‌جك قدر قوت واعتبار حاصل اولمامشدر. شوحالده بوسؤاللر مقصده موافق جوابلره نائل اولامازدی . انجق تکالیف موجوده‌یه قسماً ضمیات ایله آچیغی قاپامق ممکن دکلمیدی ؟

١٣٢٦ بودجه‌سی مصارف عمومیه‌سنی (٣٠) میلیون فرض ایتدیکمز اهالی‌یه تقسیم ایدرسه‌ك (١٠٢ ½) نسبتنی بولورز . دیمك که ، افراد عثمانیه‌دن هر بری وسطی اوله‌رق دولته بونسبتده برپاره ویریور . حال بوکه ، فرانسه‌نك درت میلیار یوزسکسان کسور میلیون فرانقلق (١٩١٠) مصارفنه و (٤٠) میلیون اهالیسنه کوره بونسبت سنه‌ده (١٠٠) فرانق ، انکلتره‌نك (١٢٠) فرانق ، المانیانك (٨٠) فرانق بولویور . بو معظم دولتلرك بودجه‌لری ثروت ملیه‌لری ایله متناسبدر . وکندمزی اونلره قیاس ایتمك غریبدر . دوغرو فکرلر ... فی الواقع بوکون بر فرانسز ، بر المان ، بر انکلیز ، حکومته برعثمانلینك حکومته ویردیکندن (٥—٦) نسبتنده فضله تکلیف ویرمکده ایسه بونلردن هر بری‌ده ثروت ومعرفتجه برعثمانلیدن شبهه‌سزکه ، (٥—١٠) مثل فضله قیمتی حائزدر. شوقدر وارکه ، حیاتده هرشی متناسبدر. بوکون اوروپا بزدن زنکین ایسه اوراده حیاتده اونسبتده کوچ وبهالیدر. مملکتمزده ایسه وسعت حیات اهالی‌یی عطالته سوق ایده‌جك درجه‌ده‌در ، دینیله‌بیلیر . شرقده هنوز [آجاقدن اولوم] تهلکه‌سی یوقدر . زنکینلر پك چوق دکل ، فقط هرکسده معیشت اسبابی موجوددر . بونك ایچون بزده طرح تکالیف دها عادلانه اساسلره استناد ایده‌بیلیر .

دیکر بر اعتبار ایله بز اوروپالیلر قدر زنکین دکلز . فقط اونلرله محاطز . حقمزی طانتدیرمق ، کندمزه حرمت ایتدیرمك .. خلاصه ، اونلرله چکیشه‌بیلمك ایچون اونلر قدر قوتلی اولمالی‌یز . حال بوکه ، تدارکات عسکریه ، بری وبحری اولسون ، نه قدر بهالی‌یه مال اولویور ؟ بر اوبوس یوزلرجه لیرا ایدیور ، برکمی سنه‌ده بیکلرجه لیرا مصرف ایستیور ! وبونتیجه ایله حربیه وبحریه بودجه‌لری قاباریور ...

شوحالده اوروپاده تأمین موجودیت ایچون مصرفه وبومصرف ایچون تکالیفك برآز تزییدینه لزوم وار . ثروتمز یوقسه‌ده وسعت حیاتمزدن برآز قصر ایله دولتك بودجه‌سنی دولدورمق بروظیفهٔ وطنپرورانه‌در .

حادثهٔ استقراضك اك ضجرت آور ادوارنده تأثر وحمیتله یورودیله‌ن پارلاق منطقلر ، فداكار فكرلر ....

شوقدر واركه، یوقدن نه آلنابیلیر . ویركونك تزییدی مملكتك طبیعتنده مكنوز فیوضات اقتصادیه‌نك انكشافی ایله دوغرودن دوغرویه علاقه‌داردر . بوانكشاف ایسه مملكتده داخلاً وخارجاً بردورهٔ سكون وراحتك تأمینیله مناسبتده‌در . شوحالده مصارف حربیه وبحریه‌یه ، بعض تشبثات نافعه وعمرانیه‌یه ... محتاج ومجبورز. ایشته بر دائره‌كه ، متمادیاً دونر واوجی بولونماز : ویركویی ارتیرمق لازم ، فقط اولا ثروت طبیعیه‌نك انكشافی ؛ بونك ایچون‌ده بردورهٔ سكونك تأمینی، اویله‌ایسه قوای حربیه، بوده پاره‌یه و ویركویه متوقف، كورولویوركه ، بونك ایچندن چیقمق قولای دكل .

انجق ویركولر بالواسطه‌وبلاواسطه اولمق اوزره‌ایكی‌یه آیریلیر. مكلفدن بالذات تحصیل اولونان ویركولره ضمائم اجراسی موافق اولماسه‌بیله دولتلرك بودجه آچیقلرینه اك بویوك امداد اولان بالواسطه ویا استهلاك ویركولرندن استفاده خاطره كلیر . بركره كومركلر هریرده اك‌ذنكین برمنبع وارداتدر. مواد منبهه‌یه ، كئوله ، شرابه، توتونه وسائره‌یه وضع اولوناجق استهلاك ویركولری ، انحصارلرعثمانلی ایمپراطورلغی كبی بوموادك مبذولیتله استهلاك اولوندوغی برمملكتده پك‌بویوك بودجه آچیقلرینی قاپامغه كافی برمنبعدر .

فی‌الواقع استهلاكات داخلیه‌وانحصارلره‌عائد شوارقام بومنابعك ممالك سائره‌ده‌كی وارداتی وبزده‌كی قوای الاستیقیه‌سنی كوسته‌ریر .

۱۹۱۰سنه‌سی بودجه‌لرینه كوره درت‌مملكتده بعض‌استهلاكات‌داخلیه‌یه‌وضع‌اولونان رسوم:

	میلیون ، ملیار فرانق	
المانیاده	۱ , ۰۱۲	توتون ، شكر ، طوز ، كئول ، بیرا
انكلتره‌ده	۹۵۰	اسپرتو وبیرا اوزرندن
فرانسه‌ده	۷۸۱	بیرا ، كئول ، شكر .. الخ
روسیه‌ده	۷۱۰	مشروبات، توتون، سیغاره‌كاغدی، شكر، نفت، كبریت
تركیه‌ده	۷	شراب وكئول

ینه ۱۹۱۰ بودجه‌لرینه كوره انحصاردن :

	میلیون، ملیارفرانق	
روسیه	۱ , ۹۱۷	كئول انحصارندن
فرانسه	۵۵۱	توتون ، كبریت وباروت
تركیه	۲۲	توتون وطوز

سائر مملكتلرده میلیارلره بالغ اولان بواستهلاك وانحصار ارقامنك بزده اوتوز میلیون فرانقه بیله بالغ اولماماسی قارشیسنده انسان برخزینهٔ لایفنی بولدوغنه قانع‌اولور. وحقیقةً حال حاضر مالیمزه نظراً بومنابع قولایلقله فنا بولماز برخزینه‌در . فقط ینه بوراجقده قاپیتولاسیونلر خاطره كلیر. ماضینك بر بركذاری اولان بوتعهدات ایله بز بوكون اوروپا دولتلرینك مطالعه‌سنی آلمادن نه بر كومرك فضله‌سی ، نه بر انحصار وضع ایده بیلیرز . ایشته بوسبیلرله اك مساعد امكانلره قارشی اك مزعج امكانسزلقلر ایچنده یووارلانوب كیدییورز ...

مع مافیه : حكومت ادخالاتك حال حاضرده تابع اولدقلری (آدوالورم) ÷ (۱۱) رسومك ÷ (۱۵) ه ابلاغنه بدایت مشروطیتدن بری چالشمقده اولمقله برابر كومرك اساسی‌ده دكیشدیره‌رك (آدوالورم) قیمت وتخمین اصولی یرینه تعرفه اصولنی وضع چاره‌لرینه توسل ایتمشدر . بوسنه ـ هرسك پروتوقولنده تركیه واوستریا آراسنده تعرفه‌اصولك تطبیق اساسی قبول ایدلمشدر. دیكرطرفدن شیمدی‌یه قدر (انحصار ـ شركت) اصولیله اداره اولونان توتونلرمزك دها صاغلام براصوله ربطی ایچون تدقیقات لازمه‌ده بولونلقده وكئولك برانحصاره ربطی آرزو ایدلمكده‌در.

*
* *

۱۳۲٦ بودجه‌سندن و ـ حادثهٔ استقراضیه ـ دن صوكرا جریان ایدن بوتون بومطالعات وتشبثات ۱۳۲۷ بودجه‌لایحه‌سنك ۳,۵٤۹,٦۰٦,٦٤۷ غروش مصارف عادیه و ۲,۸۳۹,٤۹۲,۵۰۰ غروش واردات وشوحالده ۷۱۰,۱۱٤,۱٤۷ غروش آچیقله مجلسه‌ورودینی منع ایده‌مه‌دی. چونكه « اقدمجه تصور ایدلمش بولونان بعض منابع جدیدهٔ واردات هنوز حیز حصوله » كله‌مه‌مشدر . حال بوكه ، ۳۲٦ ده قبول ایدیلن فوق‌العاده حربیه بودجه قانونی موجبنجه تسویه‌سی ایجاب ایدن ۱۷۵,۰۰۰,۰۰۰ غروشله معارف ونافعه نظارتلرینه فوق‌العاده اولان تأدیه ایدیله‌جك ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ غروش داخل حساب ایدلدیكی تقدیرده آچیق مقداری (۹) میلیونه تقرب ایتمش اولور . (۱۳۲٦) بودجه آچیغنك اون‌بچق میلیونه یاقین اولدوغنه باقیلیرسه (۱۳۲۷) بودجه‌سی آچیغی دها آزدر . فقط كچن‌سنه‌لردن برآز آز ویاچوق اولسون ، كله‌جك سنه‌ایچون مهمجه برآچیغمز واردر . وبوآچیق حكومتك كله‌جك سنه ایچون‌ده « استقراضه مراجعت ایتمه‌سی لزومنی ادامه ایتمشدر . »

مع مافیه ۱۳۲۵ آچیغنك تطبیقاتده ایكی میلیون یدی‌یوز كسوربیك لیرا اولارق تحقق و ۱۳۲٦ بودجه‌سنك اون‌میلیونی كچن آچیغنك ۵,۵ میلیون لیرا ایله قاپادلماسی كوسته‌رركه ، سنهٔ آتیه آچیغی‌ده تطبیقاتده (۹) میلیوندن چون دون ظهور ایده‌جكدر . وبودجه انجمننك (۱۳۲۷) آچیغنك (۱۹۱۱) آلمان استقراضی بقیه‌سیله قاپانماسی حقنده‌كی تخمینی دوغرو

چیقماسه‌بیله ، دنیله‌بیلیرکه ، حکومت آیریجه استقراضه محل قالمادن ، کوچوك برخزینه معامله‌سیله تسویهٔ احتیاجات ایده‌بیله‌جکدر .

دیمککه ، کله‌جك سنه‌ده قسماً بورجله یاشایاجغز . فقط بوالی‌نهایه دوام ایده‌مز . بورج ایدندکجه بودجه‌مزده برفائض ، اوبورجی اطفا ایده‌جك برتخصیصات آیرمغه مجبورز . بوصورتله مصرفمز ایچون منابع اجنبیه‌دن استعانه ایتدکجه بودجه‌مزی ، حیاتمزی دارلاتیورز دیمکدر . فی‌الواقع « بودجه آچیغنك برفضیلت تربیتکاریسی واردر » فقط ، احوال اقتصادیه‌لریله ، واردات ملیه‌لریله متناسب اولمایارق « بودجه آچیغنی قاپاتمق ایچون ــ متمادیاً ــ استقراضات خارجیه‌یه مراجعته مجبور اولان دولتلر استقلال مالیلرینی تحدید ایتمش اولورلر . »

دیون عمومیهٔ منتظمه‌مزك ١ ایلول ١٣٢٦ ده‌کی یکونی ١١٨،٦١٦،٩٥٩ عثمانلی آلتوننندن عبارت بولنیورکه ، مصارف عمومیه‌سیله (٦،٥) میلیون آلتونی متجاوز مرتبات سنویه‌سی واردر . سنه‌نك (٢٦) میلیوندن واردات عمومیه‌سنه نظراً ٪ ٢٥ نسبتنده‌در . فرانسه‌نك ١٩١٠ ده بر میلیار ٣٢٦ میلیون کسور فرانقلق دیون عمومیه ترتیب سنویسنی کوز اوکنه کتیریرسه‌ك بونك بزده‌کی نسبتی‌ده تجاوز ایتدیکی کورولورسه‌ده ، بوقیاس ، باطل وقیاس مع‌الفارق اولور . بوراده فرانسز مملکتنك احوال عمومیهٔ اقتصادیه‌سنی موازنه ایتمك ویالکز ممالك اجنبیه‌ده (٤٠) میلیاردن فضله فرانسز سرمایه‌سنك ایشله‌دیکنی خاطره کتیرمك لازمکلیر . بزم دیکر مملکتلرده جریان ایدر نه‌قدر پاره‌مز وار ؟! حال بوکه ، بورجمز بواوچیوز یکرمی‌التیده کوردیکمز مقداردن‌ده عبارت دکلدر . مالیه نظارتنك همتیله قسم اعظمی تسویه ایدیلن درت میلیونه یاقین آوانسلرله آز زمانده کندینی قورویاجق اولان دمیر یوللر تأمیناتی ومعاشات ذاتیه وتقاعدیه‌ده دیون منتظمه‌مزدن معدوددر .

١٣٢٧ انجمن مضبطه‌سنده کوروله‌جکی اوزره متقاعدین ومعزولین صندقلرینك دور سابقده ٢٨,٠٠٠,٠٠٠ غروشدن عبارت مصرفی ، شیمدی (٢٢١) میلیون کسور غروش آچیغی اولمق اوزره ٣٢٣,٣٢٨,٣٦٠ غروشه بالغ اولمشدر . مملکت وملت خدماتنه حصر نفس ایدنلرك تأمین حیات واستقباللری حکومت ایچون بروظیفه ، بربورج ایسه‌ده خزینه‌نك ودولتك شومضایقه‌لی ادوارندن ایکی میلیون لیرالق بوفرقی اعظام ایتمه‌مك ممکن دکلدر . بوحالی برطرفدن بعض نظارك معیتلرینی مبالغه کارانه وقایه ایتمه‌لرینه عطف ایتمك نه‌قدر جائز ایسه اصول تقاعدیه‌نك عالمانه وعادلانه براساسه مستند اولمادیغنه ویرمك‌ده اوقدر دوغرودر . دیکر طرفدن تنسیقات وذیل تنسیقات قانونلرینك وبالخاصه « عدل واحسان » سیاستنك بوایشلری تشویش ایتدیکنی ذکر ایتمك‌ده موافق انصافدر . بوکون شوحال ضعفنده ، دولت ، خدمتنده برایکی سنه بولونمش وحالا حیاتنی قازانمغه لایق کنج ، تقاعده مستحق علیل وپیرفانی قادرو

خارجی ، معزول ویا تقاعدکن جواز استخدام قراری آلمش مأمورلردن مرکب براردو بسله‌مکده‌در . باقالم مجلس ملی بومسئله‌لر حقنده نه‌قرار اتخاذ ایده‌جکدر ؟

ونهایت منتظماً تسویه‌سی ایجاب ایدن بودیون خارجنده (٢٠) ملیون لیرایه یاقین بریکون طوتان دیون غیر منتظمه‌مز واردر . بویکوندن مهم برقسمی عثمانلی زراعت بانقاسنه ، وجودلرینی وطنك سلامتی اوغورنده افنا ایدن عسکرلره ویتیملرینه عائد اولدوغی کبی برقسم مهمی‌ده تهلکه‌لی زمانلرمزده حکومته معاونتده بولونان وطنپرورانه عائد بربورج ، مقدس بر امانتدر . و بو بورج و امانتلرك برآن اول هرهانکی صورتله اولورسه اولسون ایفا واعاده‌سی ــ بومعاملات دور سابق ویا دور لاحقده اولسون ــ عثمانلی ایمپراطورلغی ایچون برعدالت وحیثیت مسئله‌سیدر .

بواعتبارلرله کورویورزکه ، دیون حاضره‌مز حیات یومیه ویاسنویه‌مزی اداره ایچون یکیدن بورجلره مساعد اولمایاجق درجه‌ده مهمدر . اونك ایچون مالیه ناظرینك (١٣٢٨) حیات طبیعیه مالیه‌سنی آچیقسز توزینه عائد قراری بوتون ملت طرفندن بشارت مخصوصه ایله تلقی ایدلمشدر .

انجق ١٣٢٧ بودجه‌سنده (٩) ملیون لیرایی بولان ــ حقیقتده (٥) ملیون دیه‌لم ــ آچیغی ١٣٢٨ ده قاپامق ، بو بروقعهٔ خارق‌العاده‌در . بو بویوك وقعه ناصل حاضرلاناجق ؟ مالیه ناظر محترمنی ، اطرافمزی ، برآزده کندمزی دیکله‌یه‌لم :

مالیه ناظری بیاناتنده : « بزم ایچون ، بیلمه‌لیسکزکه افندیلر ، کله‌جك سنه‌دن اعتباراً احتیاجات عادیه‌مز ایچون استقراض عقد ایده‌بیلمك قاپوسی قاپاناجقدر . » دیورو ١٣٢٧ بودجه‌سنده کوروله‌ن آچیغی نه‌قدر تنزیل ایتسه‌ك ینه بش ، بش بچق ملیون التونلق برآچیق قالاجغنی سویله‌دکدن صوکرا بونك ناصل قاپانابیله‌جکنی ایضاح ایدیور : « دولتلرك النده مصرفلرینی صورت عادیه‌ده تأدیه ایتمك ایچون برتك واسطه واردر . اوده تحصیل واردات » . فی‌الواقع طرح وتوزیع تکالیف نه‌ماهیتده وهانکی اساسه مستند اولورسه اولسون موفقیتی تأمین ایده‌جك امور تحصیلیه‌نك یولنده ووقتنده اجراسیدر . تحصیلاتك احوال اقلیمیهٔ مملکتله متناسب زمانلرده ، امین ومتخصص مأمورلر طرفندن ایفاسی تحققاتك تمامیٔ تحصیلنه خدمت ایدر . دیکر طرفدن مطرحلرك یاقیندن تدقیق وتعقیبی امور تحصیلیه ایچون دیکر مهم براساسدرکه ، تزاید وارداته یکانه چاره‌در . تحصیلدارلر هیئتنك یکیدن وتقیدات مخصوصه ایله تشکیلی واوروپاده اکمال معلومات ایدن هیئت تفتیشیه‌نك فعالیتی بوخصوصده بویوك امیدلر ویرر . وصوك ایکی سنه بودجه‌لرنده وارداتك ٢٥ ملیوندن ٢٨ ملیونه بالغ اولماسی بوکا قیمتلی بردلیلدر . برملیون لیرایه یاقین ، بدل عسکرینك ، کومروك تجهیزاتنك وسائر اوفاق تفك بعض تکالیفك عفونی‌ده حساب ایدرسه‌ك

وارداتك حقيقتده درت ميليون تزايدى قبول ايدلمك لازم كلير . انجق بو تزايدك بر تزايد حقيقى اولماديغى ، بقايانك تحصيلندن عبارت اولدوغى‌ده ايلرى سورولويور . بز بو تزايدك بقايا قدر ، معاملات ماليه‌نك مظهر اولدوغى انتظام تدريجى‌يه تعلقنه قانع ايسه‌كده ، بقاياده اولسه مادامكه ، بوبقايا تحصيلاتى هرسنه تزايد ايتمكده‌در . بو ، بالنفس بر اثر انتظام وصلاحدر . حال بوكه ، ٣٢٧ موازنه‌سى لايحه‌سنه مربوط تحصيلات جدوللرندن عياناً آكلاشلديغى اوزره واردات‌ده بر ترقئ نسبى‌يه نائل اولمشدر . استهلاك رسومنك وكومروكك تزايدنده ايسه بقايا موضوع بحث اولاماز .

بوتون بوتفصيلاتدن ماليه‌ناظرينك برنقطۀ نظرينى استخراج ايتمش اولورز : «ايرادى چوغالتمق» واردات برطرفدن اصول جبايتك اصلاحى ايله تزايدايده‌جكى كبى برطرفدن‌ده بعض تكاليفك اصلاح وتعديلى وديكر بعضلرينك تزييد ويكيدن تأسيسى صورتلريله زنكينلشديريله‌بيلير .

« مملكتمزده تطبيق اك مشكل ، قانونى اك فنا ، مطرحى اك عدالتسز » ويركو تمتع ويركوسيدر . عينى طوپراق اوزرنده عينى شرائط حياتيه‌يه تابع صنوف خلقدن بر قسمى بو ويركويى ويريور ، ديكر قسمى ويرميور . عثمانلى تجارت داخليه وخارجيه ى همان اجنبى مسافرلرمز النده اولدوغى حالده كنديلرى يرليلرك مكلف اولدقلرى تمتع ويركوسندن معافدرلر . بواستثنائيت مملكتمزده يرلى واجنبى آراسنده رقابت عادلۀ تجاريه اساسلرينى بيله اختلال ايدر . حال بوكه ، تمتع ويركوسنك قرق ميليون سكز يوز كسور بيك غروشلق واردات حاضره‌سى « دها ايى وخصوصيله اجنبيلره شامل صورتده طرحى حالنده ، حس اولوناجق درجه‌ده تزايد ايده‌جكدر . اجنبيلرك‌ده تمتع ويركوسنه اشتراكى هم حقلى ، هم‌ده عثمانلى خزينه‌سى ايچون كارلى برمعامله اولاجقدر . » [١]

ديكر طرفدن كومروكلرمزده ادخالات رسومى حكومات سائره‌يه نسبةً پك دون بر حالده‌در . (١١) دن رسمك ٪ (١٥) ه ابلاغى ايچون – يوقاريده ذكرايتديكمز وجهله وقاپيتولاسيونلر دولاييسيله – دول معظمه‌يه مراجعتده بولونلمشدر . آنجق بغداد شمندوفرى مقاولۀ منضمى اقتضاسنجه كومروك ضمائمى بوشمندوفر انشاآتنه قارشيلق اولدوغندن انكلتره حكومتى (بصره وكويت مسئله‌لرى سببيله) بو ٪ ٤ ضمنه‌يك مساعد كورونمه‌مكده‌در .

برده توتون مسئله‌سى واردركه ، مشروطيتدن صوكرا افكار عموميه‌يى اك زياده مشغول ايدن وبوكا لايق اولان مسائل ماليه‌دن باشليجه‌سيدر . باشقا اعتبارله بوبر مسئلۀ اقتصاديه واجتماعيه‌در . براحتكار قومپانياسى دينسه سزا اولان بوكونكى (رژى شركتى) اصولنك ،

[١] ١٥ مارت ١٩١٠ ده پارس علوم سياسيه مكتبنده موسيو شارل لوران طرفندن ويريلن قونفه‌رانسدن‌كه ، بوقسمى بوتون فرانسزلر وخصوصيله حاضر بولونان عثمانلى طلبه‌سى طرفندن شدتله آلقيشلانمشدر .

محصولك بذاته ترقيسنه وزراعك رفاه اقتصاديسنه بيك درلو انكللرله مانع اولماسى برطرف ، قوجيلرله توتون قاچاقچيلرى اراسنده‌كى مصادمات خونريزانه برچوق تلفاته سببيت ويرمشد . حالبوكه قوجى ، قاچاقچى هپ وطن اولاديدر .

بوقدر فداكارلغه قارشى (رژى – شركت) اصولى بزه نه تأمين ايتمش ؟ اك بركتلى محصول الان كچن سنه دولتك استفاده‌سى اولكى سنه‌يه نظراً ١,٥٧٨,٧٠٠ فضله‌سيله ٩٦,٦٧٥,٤٠ غروشدن عبارت ايدى . شركتك بدايت تأسسندن شيمدى‌يه قدر وارداتك وسطيسى ايسه (٨٨,٩٨٤,٣٠٠) غروشدر . تخميناً (٥٠٠) بيك دونم اراضيده توتون زرعياتى اجرا اولونان وسنه‌ده شبهه‌سزكه ، (٥٠) ميليون كيلودن فضله محصول النان برمملكتده حكومت بودجه‌سنك بوجهتدن استفاده‌سى برميليون ليرايه چيقامامش ! بو ، اصول ماليه‌مزك اك زياده ذكره شايان تجليات غريبه‌سندندر .

ينه اك بيوك غرائبندركه ، رژى بو (٥٠) ميليون كيلودن يالكز (٨) ميليونى اعمال ايده‌بيليور . (٢٥) ميليون اخراجات ، پك اعلى – كرى‌يه قالان (١٧) ميليونى‌ده قاچاق . بونلر ارقام ايستاتيستيقيه‌يه وبناءً عليه ، بعض تخميناته مستند ايسه‌ده شوجهت‌ده محققدركه ، مملكتده قاچاقچيلق ، عدالتلى براصول جبايت وضع ايدلمه‌دكجه قاچاقچيلر حقنده كوستريلن تضييقات ايله متناسباً انبساط ايدر . ديكر طرفدن رژينك اعمال ايتديكى توتون سكز ميليون كيلودن عبارت اولسه‌ده حكومتك استفاده‌سى برميليون ليرايى تجاوز ايتمك ايجاب ايدر .

توتوندن استفاده‌مزك درجه‌سى حقنده بر فكر ايدنمك اوزره ١٣٢٢ سنه‌سنده حكومات مختلفه بودجه‌لرينه توتون محصولنك درجۀ معاونتى حقنده برقاچ رقم كورمك فائده‌دن خالى دكلدر .

المانياده	٤,٣٧٠,٤٣٦	عثمانلى آلتونى
انكلتره‌ده	١٤,٦٤٩,٧٠٠	—
فرانسه‌ده	١٦,٥٦٢,١٢٨	—
اوستريا ومجارستان	١٤,٩٢٥,٨٢٥	—
ايتاليا	١٠,٥١٤,٩٤٤	—
بلغارستان	٢٧٦,٠٠٠	—
يونانستان	٤٥٧,٦٠٠	— [١]

بومملكتلر اراسنده انكلتره كبى هيچ توتون يتشديرمه‌ين ويالكز ادخالاتدن بوقدر ميليون التون استحصال ايدنلر وار . حالبوكه ، ممالك عثمانيه‌ده صايديغمز مملكتلرك هپسندن هم فضله ، هم نفيس توتون يتشير . بزم ايچون اك سزاى عبرت حال ، دها دون برايالت عثمانيه اولارق اداره اولونان بلغارستانك اوفاجق مملكتندن همان بزم قدر توتون وارداتى تأمين ايتمه‌سيدر .

ديمككه ، هرشيئى تلخيصه مجبور اولدوغمز شو سالنامه‌يه توتونلرمز حقنده مجملاً قيد

[١] رژى اداره‌سى معاملاتنى تدقيقه مأمور قوميسيون دوسيه‌سى

اولوناجق برشیوارسه : (رژی ـ شرکت) اصول حاضرینك برکره الغاسیدر. صوکرا انحصارمی باندرول اصولیمی یاپمالی ؟ بوده باشقا برمسئله‌در . ایریجه تدقیق اولونور ، قرار ویریلیر . فقط هرهانکی اصول ایله اداره اولونورسه اولونسون حسن نیت وبر آز مهارتله وضع ایدیله‌جك براصول جبایت توتونلرمزدن بزه آز وقتده ۲، ۳، ۴، دها ایلریده دها فضله واردات تأمین ایدر.

بولردن صوکرا مالیه ناظری جاوید بك بر پترول انحصاری وضعی ، طریق مکلفیتنك بدل نقدی‌یه تحویلی وتمغا وفراغ وانتقال ویرکولرینك اصلاح وتنسیق صورتلریله واردات دولتك کله‌جك سنه‌لرده آچیغمزی قاپایاجق درجه‌ده تزاید ایده‌جکنی تخمین ایتمکده‌در .

۱۳۲۷ موازنه لایحه‌سنده بوتزاید شورقملرله کوسته‌ریلیور :

کومروك ضمائمی	۱,۲۵۰,۰۰۰	عثمانلی آلتونی
توتون	۱,۰۰۰,۰۰۰	—
تمتع رسمی	۱,۰۰۰,۰۰۰	—
پترول انحصاری	۱,۰۰۰,۰۰۰	—
طریق مکلفیتی	۲۵۰,۰۰۰	—
تمغا ، فراغ وانتقال	۵۰۰,۰۰۰	—
	۵,۰۰۰,۰۰۰	یکون

ایشته جاوید بك بوواردات ایله کله‌جك سنه بودجه‌سنی آچیقسز مجلسه تقدیم ایده‌جکنی قوتلی ومهم براعتماد نفس ایله اعلان ایله‌مشدر . بوراده ظن ایده‌رزکه ، (نیکبینلك) دن زیاده ، برامنیت ، براعتماد وار : کله‌جك سنه بودجه‌سنك هرحالده آچیقسز اولماسی . یوقسه بش ملیون آچیغك بوبش ملیون یکی وارداتله مطلقا قاپانابیله‌جکنی ادعا ایتمك حقیقة ـ صافدلانه ـ بر نیکبینلك اولور . وذاتاً بوکونك کنج ، ذکی وعالم مالیه ناظری جاوید بکك سوزلرینی باشقادرلو اکلامق دوغرو دکلدر . چونکه ، ذکر اولونان واردات همان وضع ایدلسه برسنه‌یه قدر ، حتی بش ملیوندن فضله بریکون کتیرمه‌سی محقق ایسه‌ده ، تأسف اولونورکه ، حکومتمز ، اسلافك میراث خطیئاتی اولان قاپیتولاسیونلر آلتنده حالا زبوندر. هنوز بوقیوددن سیلکینه‌جك ، اجانبه القای حرمت ایده‌جك درجه‌ده قوت بولمامشدز . بوکون توتون اصول تکلیفنی دکیشدیرمك ایچون بیله ـ وقتیله بومحصولك قارشیلق اولارق تودیع اولوندوغی ـ دیون عمومیه ایله اویوشمغه مجبورز . دیکر طرفدن کومروك ، تمتع کبی تشبثات سائره دها ایچه اول موضوع بحث ایکن برنتیجه‌یه اقتران ایتمه‌مش وبوجهتله نطق همایونده اشارت بیورلمشدر . بنا برین : حال حاضرده قطعیاً تقرر ایتمش مهمجه برواردات یوقکن جاوید بکك سوزلرینی اولدوغی کبی تلقی ایتمك بر آز مشکلدر .

انجق کله‌جك سنه موازنهٔ عادیه‌سنك آچیقسز تنظیمی امکانسز دکلدر : تحصیلاتجه وقوع

بولاجغی محقق اولان تزایدله تمغا، فراغ وانتقال خرجنه ویریله‌جك الاستیقیتدن حاصل اولاجق استفاده بر طرفدن ، مصارف عمومیه‌مزجه ایکی ملیون درجه‌سنده اجراسی قابل اولان تصرف دیکر طرفدن بودجه‌یی قاپایا بیلیر ظننده‌یم . جاوید بك طرفدن ذکر واتیان اولونان واردات تحقق ایده‌مه‌دیکی تقدیرده بونلردن ونهایت اوفاق‌تفك برایکی رسم دها علاوه سندن باشقا چاره‌لرله واردات تأمینی شیمدیلك جائز وممکن دکلدر .

آرزو اولونورکه ، حیات اجتماعیه‌لرینی آسیا وافریقاده‌کی مستملکه‌لریله وواسع برمقیاسده تأمین ایتمش اولان اوروپالیلر عثمانلیلرك‌ده حکومتلرینی ینه کندی منابع ثروتلریله تأمین ایتمه‌لرینه مساعد مروتلی وانسانیتکار بروضعیت آلسینلر . ۲۰ شباط ۱۳۲۶

مصطفی صبحی

(سال مالی) یه عائد لواحق

۱۳۲۵ سنه‌سی ایچون مقدار تحصیلات اوزرینه تخمین اولنان واردات عمومیه‌یی مبیندر

املاك وعقار ویرکوسی	۲۴۳ ۵۷۶ ۴۰۰
تمتع	۴۷ ۲۱۷ ۵۰۰
بدل نقدی	۱۲۸ ۹۶۱ ۲۰۰
طرق ومعابر مکلفیت شخصیه‌سی	۴۸ ۳۴۴ ۴۰۰
اغنام ، دوه ، جاموس وجنوار رسومی	۱۶۶ ۹۳۴ ۹۰۰
اعشار	۵۳۸ ۳۱۰ ۲۰۰
خصوصی اورمانلر حاصلاتندن آلنان رسوم	۱۲ ۶۸۶ ۱۰۰
معادن رسومی	۵ ۵۵۵ ۸۰۰
ویرکو نذاکری اثمانی	۵ ۶۶۰ ۱۰۰
خزینهٔ خاصه‌دن مدور املاك امیریه حاصلاتی	۶۲ ۰۲۳ ۳۰۰
منافع ومعارف حصهٔ اعانه‌لری	۷۷ ۱۲۳ ۰۰۰
تمغا رسمی	۴۲ ۵۱۶ ۰۰۰
خرجلر	۳۷ ۰۱۲ ۸۰۰
قیدیه‌لر	۲۶ ۸۸۵ ۸۰۰
مسکرات رسومی تنباکو بیعیه‌سی	۲۸ ۵۲۴ ۳۰۰
کمرك رسومی	۳۹۴ ۶۲۴ ۴۰۰
رسوم بحریه	۱۶ ۱۵۵ ۴۰۰

رسوم صحیهٔ حیوانیه	١ ٩٣٢ ٨٠٠
صید بری وبحری	١٣ ٥٣٤ ١٠٠
طوز	١١٦ ٤٨١ ٨٠٠
رژی اداره‌سندن مقطوعاً ودیون عمومیه وخزینه حصه‌سی اوله‌رق آلنان	٩٥ ٠٩٧ ٣٠٠
تنباکو رژیسندن	٤ ٠٠٠ ٠٠٠
باروت	٧ ٢٦٣ ٤٠٠
مسکوکات	١ ١٠١ ٣٠٠
پوسته وتلغراف	٧٩ ٢٥٨ ٩٠٠
حجاز شمندوفری ایشلتمه حاصلاتی	٧ ٦٠٠ ٠٠٠
طوله باغچه غازخانه «	٥ ٧٢٠ ٦٠٠
مکتب صنایع حاصلاتی	٩١٠ ٠٠٠
خلیج کوپریلری وارداتی	٥ ٩٣٦ ٥٠٠
معادن حاصلاتی	١٢ ٤١٣ ٤٠٠
فروخت اولنان املاك معجله وایجار وحاصلاتی	٨ ٦٢٦ ٠٠٠
« « اشیا بدلی	٢ ٤٣٧ ١٠٠
میری اورمانلری حاصلاتی	١٥ ٤٨٥ ٠٠٠
مصر ، زیلع ، قبریس ، آینه‌روز ، سیسام مقطوع ویرکولری	٨٧ ١٣١ ٦٠٠
خزینه معاملاتندن حاصل اولان واردات	٨ ٩٤٦ ٧٠٠
زراعت بانقه‌لری تمتعاتی	٧ ٧٠٩ ٨٠٠
مکتب طبیه حاصلاتی	٣٠٧ ٧٠٠
اختراع براتلری	١٩٣ ١٠٠
جزای نقدی	١ ٧٢٥ ٧٠٠
امتیازلی شرکتلر حاصلات وتمتعاتندن خزینه حصه‌سی	١ ١٠٣ ٥٠٠
شمندوفرلردن « «	١٧ ٣٢٠ ٤٠٠
امتیازلی قومپانیه‌لردن تفتیش مصارفنه مقابل آلنان	١ ٧٦٨ ٠٠٠
حجاز شمندوفری اعاناتی	٢٤ ٠٥٤ ٠٠٠
تجهیزات عسکریه	٥٨ ٦٣٤ ٣٠٠
حاصلات متفرقه	٣٩ ٠٠١ ٦٠٠
یکون عمومی	٢ ٥٠٧ ٨٩٦ ٢٠٠

١٣٢٥ و ١٣٢٦ و ١٣٢٧ سنه‌لری مخصصات عادیهٔ منضمه وفوق العاده‌لرینك مقایسه‌سی

دوائر	تخصیصات ١٣٢٥ [*]	تخصیصات منضمه وفوق العاده	١٣٢٦ تخصیصاتی [*]	تخصیصات منضمه وفوق العاده	١٣٢٧ ایچون مالیه نظارتنجه طلب اولنان
دیون عمومیه	٨٢٩ ٤٢٦ ٢٠٢	٩ ٢٣١ ١٧٣	٨٣٧ ٤٤٨ ٠٤٤	٠	١٠٧٠٥٥٢٩٢٣
خزینهٔ خاصه	٥٢ ٢٥٧ ٠٢٧	٠	٤٩ ٣٦٤ ٠٠٠	٠	٤٩ ٣٢٨ ٠٠٠
مجلس عمومی	٢١ ٥٣٤ ٦٠٠	٠	٢١ ٧٦٣ ٠٤٠	٠	١٩ ٦٢٥ ٨٤٠
مالیه	٢٧٢ ٣٢٣ ٤٨٢	٧٠ ٧٣٩ ٩٠٥	٣١٦ ٨٥٤ ٤٣٥	٥ ٧٦٥ ٠٠٠ ١ ٨٠٥ ٧٦٠	٢٥٥ ٩٥٨ ٣٥٧
دیوان محاسبات	١ ٦٢٨ ٤٠٠	٠	١ ٨٨٨ ٨٠٠	٠	١٩١٧٠٩٠
دفتر خاقانی	١١ ٣٨٢ ٠٠٠	٠	١٠ ٨٩٨ ٧٣١	٠	١١ ٥٨٢ ١١٧
رسومات	٥١ ٤٨٣ ٨٧٦	٠	٤٧ ٧٥٦ ٦٩٩	٠	٥١ ٠١٥ ٧٢٨
پوسته وتلغراف	٦٩ ٢٨٩ ٩٥٣	٢ ٢٠٠ ٠٠٠ ٣٦ ١١٤	٧٩ ٠١١ ٤٤٦	٠	٨٠ ٤١٠ ٨٣٥
صدارت	٣ ٤٤٩ ٤١٧	٠	٢ ٦٧٧ ٧٦٠	٠	٢ ٧٤٧ ٧٦٠
شورای دولت	٥ ١٥٢ ٢٢٧	٠	٣ ٢٧٥ ٢٠٠	٠	٣ ٣٠٨ ٢٠٠
داخلیه	١٠٨ ٥١١ ٢٩٢	٥ ٦٧٦ ٠٠٠ ١١٨ ٠٠٠ طبیه	١٣١ ٠٥٤ ٤١٢	٤ ٠٠٠ ٠٠٠ ٧٥٧ ٠٨٠ ١ ١٠٠ ٠٠٠ ٤٥٠ ٠٠٠	١٣٤ ٦١٢ ٢٧٣
امنیت عمومیه	٤٠ ٣٦٣ ٠١٠	٢٠٠ ٠٠٠	٤٥ ٠٤٠ ٥١٠	٠	٤٨ ٣١٠ ٩١٠
خارجیه	٢١ ٨٣١ ٠٢٥	٦٧٠ ٠٠٠	٢٥ ٨٧١ ٣٥٩	٠	٢٣ ٩٢١ ٦١٩
حربیه	٨٢٨ ٠٥٤ ٢٦٣	٢٠ ٢١٦ ١٥٠ ٤٨ ٧٩٩ ٢٧٠	٩٠٠ ٠٠٠ ٠٠٠	٠	٩٠٧ ٠٢٧ ٠١٥
طوبخانه	٤٣ ١٤٥ ١٤٨	٥٠ ٦٠٠	٤٨ ٩٦٧ ٠٦٢	٠	٤٩ ١٣٧ ١١٤
بحریه	١٢٢ ٨٨٤ ٠٨٦	١ ٤٣٤ ٨٠٠	١٦٤ ٠٣١ ١٨١	٠	١٤١ ٤٢٦ ١٥٢
ژاندارمه	١٨٠ ٠٧١ ٤٦٢	٥٠٠ ٠٠٠	١٧٥٧ ١٩٠٠	٠	١٨٤ ٣٦٣ ٥٦٣
علمیه	٤٨ ٥٤٣ ٣٧٧	٠	٤٩ ٨٥٧ ٠٨١	٠	٥٠ ٤٧٥ ٤٠٥
عدلیه	٦٥ ١٩١ ٧٢٠	٤٥٠ ٠٠٠	٧٦ ٣٦٨ ٣٤٤	٠	٧٨ ٣٢٦ ٩٤٤
معارف	٦٦ ٠٥٣ ٧٥٩	٠	٩٤ ٦٣٩ ٨٠٤	٠	٩١ ٢١٧ ٨٦٠
اورمان	٣٤ ٥٤٩ ٦٩٥	٣٦ ٧٦٨	٣٩ ٥٨٤ ٣٥٠	١ ٥٠٠ ٠٠٠	٤٩ ٥٠٨ ٠٦٩
تجارت	١٠٦ ٤١٢ ٣٥٥	٠	١١٦ ١٣٣ ٧١٥	٠	١١٥ ٩٧١ ٩ ٦
حجاز	٦٩ ٣٢٥ ١٢٤	٥٤٥ ٠٣٨ ١ ١٩٩ ٢٣٨	٦١ ٥٨٤ ٣٢٤	٠	٧ ٩٢١ ٥٣٢٤ [*] [٢]
یکون	٣٠٥٣٩٥٤٥٧٢	١٦٢١١٣٠٥٦	٣٢٩٩٧٧٢١٩٧	١٤ ٧٧٧ ٨٤٠	٣٤٩٩٩٦١٠١٤

[*] بوتخصیصات میاننده تقاعد صندیقلرینك یالکز مالیه‌جه ویریله‌جك آچیغی ایچون بودجه‌یه قونولان مبالغ داخلدر .

[٢] ملغا عسکری تقاعد صندیغی مخصصات اداریه‌سی اولان ٧٨٣٦١٨ غروش بویکونده داخل دکلدر .

۱۳۲۷ سنه‌سی ایچون بودجه انجمننجه احضار ومجلسه تقدیم ایدیلن لایحه‌دن مقتبس :

فصل	ماده	نوع واردات	۱۳۲۶ سنه‌سی واردات تخمنه‌سی غروش	۱۳۲۷ سنه‌سی وارداتی حکومتجه تخمین اولنان غروش	۱۳۲۷ سنه‌سی وارداتی انجمنجه تخمین اولنان غروش
		برنجی قسم - بلاواسطه النان ویرکولر			
۱		مسقفات واراضی وعرصه‌لر ویرکوسی	۲۵۹ ۹۴۲ ۰۰۰	۲۸۲ ۰۸۱ ۹۰۰	۲۶۶ ۷۹۸ ۰۰۰
۲		تمتعات ویرکوسی	۴۰ ۸۵۵ ۲۰۰	۳۷ ۳۰۰ ۷۰۰	۳۱ ۹۹۵ ۶۰۰
۳		بدل نقدی	۱۲۸ ۹۶۱ ۲۰۰	۱۰۲ ۰۰۰ ۰۰۰	۱۰۲ ۰۰۰ ۰۰۰
۴		طریق بدل نقدیسی	۵۵ ۳۹۳ ۸۰۰	۵۵ ۳۹۳ ۸۰۰	۵۵ ۳۹۳ ۸۰۰
۵		اغنام ، دوه ، جاموس ، جانوار	۱۸۰ ۴۱۴ ۱۰۰	۲۲۳ ۷۱۰ ۷۰۰	۱۹۵ ۷۱۲ ۲۰۰
۶		اعشار :	۶۷۴ ۶۹۵ ۰۰۰	۶۹۸ ۶۶۶ ۸۰۰	۶۸۸ ۵۹۰ ۰۰۰
۷		خصوصی اورمانلر حاصلاتندن النان رسوم	۱۳ ۰۰۹ ۵۰۰	۵ ۲۴۳ ۴۰۰	۵ ۷۹۸ ۳۰۰
۸		معادن رسومی	۴ ۵۱۴ ۳۰۰	۶ ۶۲۰ ۸۰۰	۷ ۴۲۳ ۲۰۰
۹		ویرکو تذکره‌لری	۵ ۸۴۳ ۴۰۰	۳ ۵۰۰ ۰۰۰	۳ ۵۰۰ ۰۰۰
		برنجی قسمك یکونی	۱۳۶۳ ۶۲۸ ۵۰۰	۱۴۱۴ ۵۱۸ ۱۰۰	۱۳۵۵ ۲۱۱ ۱۰۰
		ایکنجی قسم - تمغا، خرجلر، قیدیه‌لر			
۱۰		تمغا رسمی	۴۶ ۰۰۷ ۹۰۰	۴۸ ۲۶۹ ۲۰۰	۴۸ ۲۱۸ ۱۰۰
۱۱		خرجلر :	۳۵ ۸۱۰ ۵۰۰	۴۰ ۸۶۰ ۶۰۰	۴۲ ۷۳۹ ۰۰۰
		قیدیه‌لر	۲۹ ۵۲۶ ۰۰۰	۳۲ ۱۴۳ ۳۰۰	۳۶ ۷۷۸ ۴۰۰
		ایکنجی قسمك یکونی	۱۱۱ ۳۴۴ ۴۰۰	۱۲۱ ۲۷۲ ۵۰۰	۱۲۷ ۷۳۵ ۵۰۰
		اوچنجی قسم - بالواسطه النان ویرکیلر			
۱۳		مسکرات رسمی	۲۸ ۳۰۸ ۰۰۰	۲۸ ۶۹۰ ۰۰۰	۲۹ ۱۱۳ ۷۰۰
۱۴		تنباکو بیعیه‌سی	۲۰۳ ۷۰۰	۲۰۳ ۷۰۰	۱۹۸ ۴۰۰
۱۵		کمرك رسومی :			
	۱	ادخالات رسمی	۲۹۸ ۰۳۹ ۵۰۰	۴۳۷ ۰۰۰ ۰۰۰	۴۴۵ ۳۱۹ ۹۰۰
	۲	ترانسیت رسمی	۲ ۰۲۷ ۶۰۰	۲ ۵۰۰ ۰۰۰	۲ ۵۰۰ ۰۰۰
	۳	اخراجات رسمی	۱۶ ۸۹۹ ۳۰۰	۱۷ ۳۲۴ ۶۰۰	۱۷ ۴۱۳ ۸۰۰
	۴	رسوم سائره	۴ ۸۰۸ ۸۰۰	۴ ۸۰۸ ۸۰۰	۴ ۸۰۸ ۸۰۰
		رسوم بحریه	۱۴ ۸۴۲ ۴۰۰	۱۴ ۹۶۴ ۱۰۰	۱۱ ۳۱۲ ۰۰۰
۱۷		رسوم صحیهٔ حیوانیه	۲ ۰۵۲ ۹۰۰	۱ ۹۴۹ ۲۰۰	۱ ۸۷۷ ۷۰۰
۱۸		صید بری وبحری	۱۵ ۳۹۴ ۹۰	۲۰ ۰۸۳ ۶۰۰	۱۹ ۹۵۳ ۰۰۰
		اوچونجی قسمك یکونی	۴۸۲ ۵۷۷ ۱۰۰	۵۲۷ ۶۲۴ ۰۰۰	
		دردنجی قسم - انحصارلر			
۱۹		طوز	۱۲۲ ۷۷۵ ۰۰۰	۱۱۶ ۹۶۴ ۰۰۰	۱۱۶ ۹۶۴ ۰۰۰
۲۰		توتون :			
	۱	رژی شرکتندن مقطوعاً النان	۷۶ ۹۵۰ ۰۰۰	۷۶ ۹۵۰ ۰۰۰	۷۶ ۹۵۰ ۰۰۰
	۲	رژی تمتعاتندن دیون عمومیه حصه‌سی	۱۱ ۶۷۳ ۷۰۰	۱۴ ۵۶۸ ۶۰۰	۱۴ ۳۸۴ ۲۰۰
	۳	رژی تمتعاتندن خزینه حصه‌سی	۹ ۸۳۴ ۶۰۰	۱۲ ۴۸۷ ۳۰۰	۱۲ ۳۱۲ ۰۰۰
	۴	یرلی تنباکو رسومندن خزینه حصه‌سی	۱۶۷ ۱۰۰	۱۶۷ ۱۰۰	۱۶۷ ۱۰۰
		تنباکو	۴ ۱۰۴ ۰۰۰	۴ ۱۰۴ ۰۰۰	۴ ۱۰۴ ۰۰
۲۱		باروت	۱۰ ۳۶۲ ۵۰۰	۷ ۴۵۱ ۵۰۰	۷ ۴۵۱ ۵۰۰
۲۲		مسکوکات	۷ ۰۴۶ ۶۰۰	۲۹ ۳۰۰ ۰۰۰	۲۹ ۳۰۰ ۰۰۰
۲۳		پوسته وتلغراف	۹۱ ۲۱۲ ۹۰۰	۷۹ ۹۰۷ ۰۰۰	۸۲ ۱۷۵ ۲۰۰
۲۴		دردنجی قسمك یکونی	۳۳۴ ۱۲۶ ۴۰۰	۳۴۱ ۸۹۹ ۵۰۰	۳۴۳ ۸۰۸ ۰۰۰
		بشنجی قسم			
۲۵		حجاز تمور یولی حاصلاتی	۱۵ ۲۰۰ ۰۰۰	۲۱ ۵۳۰ ۰۰۰	۲۱ ۵۶۲ ۸۰۰
۲۶		طوله باغچه غازخانه‌سی حاصلاتی	۵ ۹۱۳ ۰۰۰	۵ ۹۰۷ ۸۰۰	۵ ۵۴۴ ۷۰۰
۲۷		مکتب صنایع حاصلاتی	۸۵۳ ۶۰۰	۱۲۲ ۵۰۰	۱۲۲ ۵۰۰
۲۸		فرات دجله واپورلری حاصلاتی	۶ ۲۵۱ ۳۰۰	۷ ۰۸۴ ۰۰۰	۷ ۰۸۴ ۰۰۰
۲۹		معادن :			
	۱	ارکلی	۴ ۴۲۸ ۰۰۰	۵ ۶۷۴ ۶۰۰	۳ ۵۶۳ ۸۰۰
	۲	معادن سائره	۷ ۶۴۳ ۷۰۰	۷ ۶۴۳ ۷۰۰	۷ ۶۴۳ ۷۰۰
		بشنجی قسمك یکونی	۴۰ ۲۸۹ ۶۰۰	۴۷ ۹۶۲ ۶۰۰	۴۵ ۵۲۱ ۵۰۰
		آلتنجی قسم			
۳۰		املاك امیریه حاصلاتی	۳۰ ۷۶۶ ۴۰۰	۴۱ ۶۱۱ ۳۶۰	۴۷ ۰۴۷ ۶۰۰
		فروخت اولنان اشیا بدلی	۳ ۰۴۷ ۳۰۰	۳ ۰۴۷ ۳۰۰	۳ ۳۰۶ ۱۰۰
		میری اورمانلری حاصلاتی	۱۷ ۴۷۰ ۱۰۰	۲۵ ۸۷۰ ۰۰۰	۲۹ ۰۰۹ ۹۰۰
		آلتنجی قسمك یکونی	۵۱ ۲۸۳ ۸۰۰	۷۰ ۵۲۸ ۶۶۰	۷۹ ۳۶۳ ۶۰۰

فصل	ماده	نوع واردات	١٢٣٦ سنه‌سی واردات تخمنه‌سی غروش	١٣٢٧ سنه‌سی وارداتی حكومتجه تخمين اولنان غروش	١٣٢٧ سنه‌سی وارداتی انجمنجه تخمين اولنان غروش
		يدنجی قسم — مقطوع ويركولر			
٣٣		مصر وزيلع ويركوسی	٧٨ ٤٨٩ ٠٠٠	٧٨ ٤٨٩ ٠٠٠	٧٨ ٤٨٩ ٠٠٠
٣٤		قبريس ويركوسی	١٠ ٥٢٥ ٧٠٠	١٠ ٥٢٥ ٧٠٠	١٠ ٥٢٥ ٧٠٠
٣٥		آينه‌روز ويركوسی	٧٢ ٤٠٠	٧٢ ٤٠٠	٧٢ ٤٠٠
٣٦		سيسام ويركوسی	٣٠٠ ٠٠٠	٣٠٠ ٠٠٠	٣٠٠ ٠٠٠
		يدنجی قسمك يكونی	٨٩ ٣٨٧ ١٠٠	٨٩ ٣٨٧ ١٠٠	٨٩ ٣٨٧ ١٠٠
		سكزنجی قسم			
٣٧		خزينه معاملاتندن حاصل اولان واردات :	٩ ١٦٣ ٠٠٠	١٠ ٠١٢ ٧٠٠	١٠ ٠١٢ ٧٠٠
٣٨		زراعت بانقه‌سی تعتاتی	٧ ١١١ ٣٠٠	٧ ٠٠٠ ٠٠٠	٧ ٠٠٠ ٠٠٠
٣٩		مكتب طبيه حاصلاتی	٣٣٣ ٨٠٠	٣٧٣ ١٠٠	٤٢٢ ٢٠٠
٤٠		اختراع براتلری	٢١٣ ٨٠٠	٣٥٢ ٢٠٠	٣٤٦ ٤٠٠
٤١		جزای نقدی	١ ٧٢٣ ١٠٠	١ ٤٦٦ ٥٠٠	١ ٠٣٨ ٩٠٠
٤٢		امتيازلی شركتلر حاصلات وتعتاتندن خزينه حصه‌سی	١ ١٩٥ ٣٠٠	١ ٥٤٩ ٤٠٠	٢ ٢٦٥ ٨٠٠
٤٣		شمندوفرلردن خزينه حصه‌سی :	٢٠ ١١٧ ٩٠٠	٢٢ ٠١٦ ١٦٤	٢٤ ٣٦٦ ١٠٠
٤٤		امتيازلی قومپانيه‌لردن تفتيش مصارفنه مقابل النان	١ ٨٦٨ ٢٠٠	٢ ٦٠٦ ٩٠٠	٢ ٦٠٦ ٩٠٠
٤٥		حجاز تيمور يولی اعانه‌سی	٢٧ ٤٤٠ ٠٠٠	٢٧ ٤٤٠ ٠٠٠	٢٧ ٤٤٠ ٠٠٠
٤٦		حاصلات متفرقه :	٥٩ ٦٥٢ ٨٠٠	٤٥ ٨٣٨ ٤٠٠	٤٧ ٥٠٦ ٤٠٠
		سكزنجی قسمك يكونی	١٢٨ ٨٧٣ ٢٠٠	١١٨ ٦٥٥ ٣٦٤	١٢٣ ٠٠٥ ٤٠٠
		طقوزنجی قسم ـ استردادات			
٤٧		بغداد تيمور يولنه انشاآت اثناسنده ويريلوب استرداد ايديله‌جك اولان	.	٢٥ ٢٥٣ ٢٤٥	٢٥ ٢٥٣ ٢٠٠
٤٨		٣٢٦ سنه‌سنده وقوع بولان تعويضات اولوب ٣٢٧ سنه‌سنده استرداد ايديله‌جك اولان	.	٢ ٠٠٠ ٠٠٠	٣ ٥٠٠ ٠٠٠
٤٩		مشترك محافظه مصرفنه مقابل رژی شركتی طرفندن اعطا اولنه‌جق اولان	.	٨٥٥ ٠٠٠	٨٥٥ ٠٠٠
		طقوزنجی قسمك يكونی	.	٢٨ ١٠٨ ٢٤٥	٢٩ ٦٠٨ ٢٠٠

فصل	ماده	نوع واردات	١٣٢٦ سنه‌سی واردات تخمنه‌سی غروش	١٣٢٧ سنه‌سی وارداتی حكومتجه تخمين اولنان غروش	١٣٢٧ سنه‌سی وارداتی انجمنجه تخمين اولنان غروش
		اوننجی قسم			
		تقاعد ومعزولين صندوقلری			
٥٠		ملكيه تقاعد صندوقی :	٣٠ ٧٨٤ ٥١٠	٣٥ ٠٥٠ ٣٨٤	٣٥ ٠٥٠ ٣٠٠
٥١		معزولين صندوقی :	٤ ٧٨٢ ٠١١	٤ ٧٥٩ ٣٢٢	٥ ٧٥٩ ٣٠٠
٥٢		عسكری تقاعد صندوقی :	٥٦ ١٠٤ ٠٢٥	٥٧ ٩٢٦ ٢٤٠	٦٥ ٤٢٦ ١٠٠
٥٣		علميه تقاعد صندوقی :	٣ ٠٢٢ ٣٦٠	٣ ٦٢٧ ٥٠٠	٣ ٦٢٧ ٥٠٠
		اوننجی قسمك يكونی	٩٤ ٦٩٢ ٩٠٦	١٠١ ٣٦٣ ٤٤٦	١٠٩ ٨٦٣ ٢٠٠
		واردات عموميه يكونی	٢ ٦٩٦ ٢٠٣ ٠٠٦	٢ ٨٦١ ٢٩٧ ١٨٥	٢ ٨٣٩ ٤٩٢ ٥٠٠

ممالك عثمانيه‌ده مأمورين واصحاب معاش

مالیه ناظری جاويد بكك افاده‌سنه مستند براستاتستيق :

ممالك عثمانيه‌ده بيك غروشه قدر معاش آلان ٦٩,٣١٥ ، بيكدن ايكی بيك بش يوز غروشه قدر معاش آلان ٦,٦٢٥ ، ايكی بيك بش يوزدن بش بيك غروشه قدر معاش آلان ١,١٦٣ ، بش بيكدن يدی بيك بش يوز غروشه قدر ٢٣١ ، يدی بيك بش يوزدن اون بيك غروشه قدر معاش آلان ٢٩، مأمور واصحاب معاش ، اون بيكدن فضله معاش آلان ٦٩ رجال ونظار واردر .

شو حالده عموم اصحاب معاش ٧٧,٤٣٢ كشی‌در. يوقاريده آلتی صنفه تقسيم ايتديكمز اصحاب معاشك معاشلرينی ، برنجی صنفه داخل اولانلرينی اوسط اوسته بش يوز، ايكنجی صنفده‌كيلری اوسط اوسته بيك يدی يوز، اوچونجی صنفده‌كيلری اوچ بيك بش يوز، دردنجيده‌كيلری آلتی بيك ايكی يوز. بشنجيده‌كيلری سكز بيك بش يوز. آلتنجيده‌كيلری اون اوچ بيك غروش آليور فرض ايده‌رسه‌ك شو نتيجه‌يی بولورز:

برنجی	قسم سنه‌ده	٤,١٥٨,٩٠٠	ليرا
ايكنجی	« «	١,٣٥١,٥٠٠	»
اوچونجی	« «	٤٨٨,٤٦٠	»
دردنجی	« «	١٧١,٨٦٤	»
بشنجی	« «	٢٨,٧٣٠	»
آلتنجی	« «	١٠٧,٦٤٠	»

بو نتيجه‌يه نظراً ممالك عثمانيه اصحاب معاشنه سنوی ٦,٣٠٧,٠٩٤ ليرا ويريليور ديمكدر .

سال ادبی

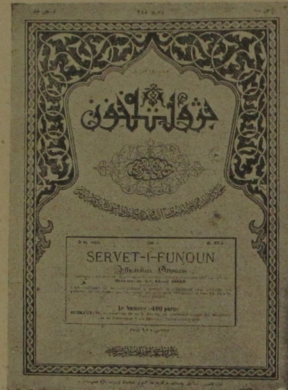
سالنامهٔ ثروت فنونه بوسنه‌نك حادثات مهمهٔ ادبیه‌سنی یازمق مقصدیله قلمی المه آلیرکن ، مفکره‌مده اوفاق برندای استفهامك یوکسلدیکنی دویدم: فی‌الحقیقه بوسنه‌نك مهم وَشایان تدقیق حادثات ادبیه‌سی وارمیدی ؟ وَاکر یوقسه سال ادبی عنوانی آلتنده نه‌لردن بحث ایده بیلیردم؟

اپی اوزون برملاحظه‌دن صوکرا ، شو سطرلری یازمقده اولدوغم بوآنده بیله بوسؤالاره معین، قطعی برجواب ویره‌میه‌جکمی کوریورم. شبهه‌یوقکه سال کذشته‌نك بسیط وَکورولتولی جریانات افکاری آراسنده ادبیات‌ده بوسبوتون محروم‌حرکت قالمادی. مثلا کچن‌سنه بوصحیفه‌لرده بزه اوزون وَیکی برموضوع مصاحبه تشکیل ایتمش اولان « یکیلر، اسکیلر » مسئله‌سی اطرافنده بوسنه پك‌بویوك کورولتولر ایقاع اولوندی. بومناسبتله یازیلان یازیلر اوقدر حوق ونتن وقدر بی‌معنا و هذیان آمیز ایدیکه بوتون ساحهٔ ادبیات بومتفسخ موضوعك اسیلای مزادی التنده ثولو فقط پرسراب برآفریقا چولنه بکزه‌دی : نه براثر ادبی ، نه براثر علمی ، وَصیحی نه‌ده برعلامت ترقی ... فقط هرطرفده جاهل وَبوش مفکره‌لردن دوکولن نامتناهی برچوق سوزلر، بره فونه‌ژیه‌ن » دماغنده نشو ونما بولمش ظن اولوناجق‌قدر ابتدائی برچوق مطالعه‌لر، کفرلر، تحقیرلر ، مدحیه‌لر ... ویکنظرده بویوك برفعالیت فکریه‌نك مقدماتی ظن اولونان بو طوفان مطالعات ، حقیقت حالده بوش وَعادی کورولتولردن ، نامتناهی برشو ره زارك قیزغین افقلرنده یوکسه‌لن برسرابدن باشقا برشی دکلدی .

اکر بوتون بومناقشات جدی وَمقتدر قلملر ، معنای ادبیاته جداً واقف متفکر دماغلر آراسنده جریان ایتسه‌یدی، شبهه یوقکه بوسنه‌نك حادثاتی تدقیق‌ایده‌رکن عصرلردنبری خوابیده بولونان شرق محیط کسل وعطالتنده یکی برفعالیت فکریه‌نك ابتدا ایتدیکنه قانع اولابیلیردك . حالبوکه حادثاتك مشی‌الیمی بالعکس بونك ضدینی اثبات ایتمش اولدی. نسل سابقی مدافعه ایچین نسل حاضر ادبه کمال شدت وحرارتله هجوم ایده‌نلرك هپسی ، تربیهٔ فکریه‌دن ، قدرت علمیه وَادبیه‌دن محروم ، جاهل برطاقم آدملردی . بونلرك کیمسی موزه‌لری برمجمع منخرفات عد ایدیورو ، حتی برطاقمی‌ده داها تکاملك معناسندن بی‌خبر بولونیوردی. اك غریبی، نسل‌حاضری هیچ برشی میدانه کتیره‌مه‌مکله اتهام ایده‌ن بو آدملرك هپسی‌ده ، شایان اهمیت براثر وجوده کتیرمش دکلردی ...

ایشته بوتون بوشیلر کوستریورکه بوسنه، سال ادبی ستونلرنده تدقیقه شایان هیچ بر حادثهٔ ادبیه یوقدر . ملتك قابلیت فکریه‌سی حقنده هر حالده اپی بر حس بخش ایتمیه‌جك اولان بوفقر آثاره بیان تأسفله برابر ، سنهٔ جدیده‌نك تاریخ ادبیاتمزده پارلاق براز براقماسنی وَبزه مالامال حادثات بر سال ادبی تهیئه ایتمه‌سنی تمنی ایله‌یلم .

کوپریلی زاده محمدفؤاد

SERVET-I-FUNOUN

« ثروت فنون »ك ایلك جلدلرینك قپاغی
[بیکنجی نومروسنك نشری مناسبتیله]

ثروت فنونك

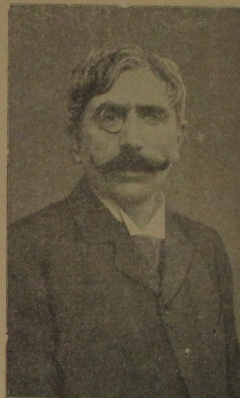
(۱۰۰۰) نجی نومروسی

۲۲ تموز ۱۳۲۶ تاریخنه مصادف اولان پنجشنبه کونی « ثروت فنون » تقریباً بر ربع عصردن بری یورولمق بیلمز بر سعی ایله معروض قالدیغی برچوق مهالکه رغماً بیوك برثبات ومتانتله چالیشدیغنك برنجی مکافاتنی غایت صمیمی بر صورتده اقتطافه موفق اولدی . یعنی بیکنجی نسخه‌سنی نشره موفق اولدی .

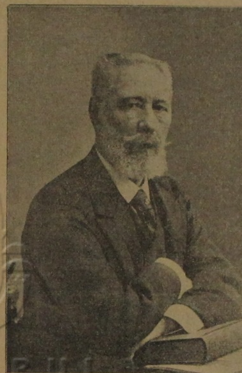

« ثروت فنون »ه « ۱۸۹۳ » تاریخنده اشتراك ایتدیکی شیقاغو سرکیسنده ویریلن مدالیه

بو مناسبتله « ثروت فنون »ك مقدم وغیور مؤسسی احمد احسان بك یکرمی یاشنده‌کی بوکزیدهٔ مجموعه‌یه خدمتلری سبق ایتمش اولان اسکی ویکی بالجمله رفقای ادبی ، شیمدی‌یه قدر احتمال که بربرلریله آنجق اثرلریله طانیمش برچوق کزیده ذواتی‌هپ بر آراده بولندیره‌رق

ژان موره‌آس

مه‌حیور دوووکه

کندیلرینی بر مسلکداش اوله‌رق یکدیکرینه تقدیم ایتدی. بو صمیمی مکافاتدن بوتون ثروت فنون عائلهٔ ادبیه‌سی حصه‌مند اولمقله برابر هیچ شبهه‌سزکه بونك اك بویوك قسمی‌ده احسان بکه راجعدر.

بوکونه قدر بزده انتشار ایدن ادبی مجموعه‌لردن هپسی مع التأسف دوغدقلرینك برفردای قریبنده افوله محکوم قالدقلری حالده «ثروت فنون» صاحبنك قوهٔ تشبثیه‌سنه، عزمنه دلالت ایدن برغیرت ایله بوکون کندیسنه برموقع احترام تأمیننه موفق اوله‌بیلمشدر.

ارکان تحریریه‌سی میاننده برقسمی بوکون غنودهٔ خاك مغفرت، دیکر برقسمی‌ده وطن جدا بولندقلری جهتله «ثروت فنون» ك شو مسامرهٔ ادبیه‌سنه شرفبخش ذوات آراسنده خالد ضیا بك افندی، عزت فؤاد پاشا، امراه افندی، بابان زاده اسماعیل حقی بك، دیران کلکیان افندی وسائر برچوق ذوات محترمه کورونمکده ایدی. بونلردن باشقه دیکر برچوق ادبا ومحررین محترمه‌ده بو اجتماع ادبی‌یه اشتراك ایتمشلردی.

شهزاده صلاح الدین افندی حضرتلری، مالیه ناظری جاوید موزه مدیری خلیل، بصره والیسی

بیورنسون

اوژه‌ن بریو

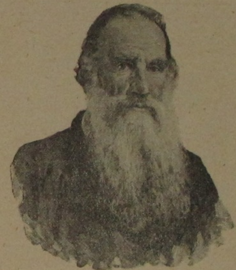
(سابق) سلیمان نظیف، مدللی متصرفی فائق عالی بکلرله قونیه‌ده ولدچلبی افندی طرفلرندن‌ده تبریکنامه‌لر کوندرلمشدی.

احمد احسان بك رفقای مساعیسی میاننده، «ثروت فنون» ك تاریخچی نسخه‌سندن بری هردرلو آلام ومسارینه اشتراك ایتمش بولنان ایکی صاف سیمایی، لیطوغراف اوسته‌سی حافظ محمد وسر مرتب خلیل افندیلری حاضرونه تقدیم ایتدی. عزت فؤاد پاشاده عموم نامنه کندیلرینه تبریکاتده بولنه‌رق صمیمیتله اللرینی صیقدی.

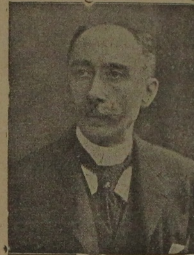
معارف ناظری امراه افندی هنوز ضرب ایدلمکده بولنان معارف مدالیه‌سندن ایلك برنجیسنك ثروت فنونه اهدا وتوجیهی نظارتجه تقرر ایتدیکنی احمد احسان بکه تبشیر ایتمشدر.

متعاقباً دیران کلکیان افندی، احمد احسان بکك «ثروت فنون» ده یکرمی سنه‌دن بری سبق ایدن خدمات فوق العاده‌سندن، رسملی غزته‌لرك مطبوعات آراسنده اشغال ایتدیکی موقع مهمدن، بونلرك اهمیتدن بحث ایده‌رك مملکتمزده بو یولده‌کی تشبثات معارفدن یالکز «ثروت فنون» ك پایدار اوله‌بیلدیکنی سویله‌مش و بو مناسبتله احمد احسان بکه تشکر ایتمشدر.

احمد احسان بك دیران افندینك بو نطقنه ویردیکی جوابده، حقنده ابراز ایدیلن توجهات عمومیه‌دن دولایی بالخاصه تشکرده بولنه‌رق مومی الیهك عالم مطبوعاتده کندیسنه ارشاداتده

تولستوی

واندال

بولندیغندن بحث ایله أسکی خاطراتی بالمناسبه تجدید أیلمش وهر ایکی نطق فوق العاده آلقیشلانمشدی .

حاضرون غایت مکلف برصورتده تنظیم ایدلمش اولان بوفه‌دن نواله‌چین اولدقلری کبی خاطره اوله‌رق « ثروت فنون » ك بیکنجی نومروسندن بر نسخه‌سی‌ده کندیلرینه هدیه ایدلمشدر . ثروت فنونك اسکی ویکی بالعموم معاونین تحریریه‌سنك رسملرینی واثرلرینی محتوی اولارق نشر ایدیلن بونسخهٔ ممتازه ، قیمت ادبیه ونفاست طبعیه‌سیله هر کسك انظار حیرت وتقدیرینی غیر اختیاری اولارق جذب ایده‌جك برماهیتده ایدی .

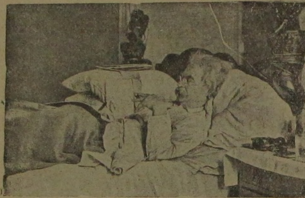
درسعادت وطشره‌ده منتشر تورکجه ، رومجه ، ارمنیجه ، یهودیجه ، آلمانجه ، فرانسزجه برچوق جرائد ورسائل مهمه طرفندن کمال حرمت وصمیمیتله آلقیشلانان بوحادثهٔ مهمهٔ ادبیه وفکریه حقنده سالنامهٔ ثروت فنون قارئلرینه دها ایی برفکر ویرمك ایچون بیکنجی نسخه‌ده مندرج ثروت فنونك حیاتنه متعلق ایکی رسمی نقل ایتدك .

بوسنه وفات ایده‌ن ویا اقاده‌می‌یه قبول اولونان ادبا

ژان موره آس

نام حقیقیسی « پاپادیاماندوپولوس » اولان شاعر شهیر ژان موره آس مبتلا اولدیغی اوزون ومزعج برخسته‌لقدن رهایاب اولامایارق اخیراً پارسده سفیل برخسته‌خانه کوشه‌سنده وفات ایله‌مشدر . کندیسی آتنه‌ده دوغمش ، لکن داها ابتدای صباوتنده یونانستانی ترك ایده‌رك فرانسه‌یه کلمش وسنین

صباوتی مارسلیاده کچیرمشدر . اولا بر بیوك سیاح اولارق المانیایی ، اسویچره‌یی ایتالیایی دولاشدقدن صوکرا (١٨٨٢) ده آرتق پارسده اختیار اقامت ایله‌مشدر . فرانسه تاریخ ادبیاتنده ایی مهم بر موقع قازانمش اولان بو شاعر او اثناده ظهور ایده‌ن ده‌قادیزم مسلك ادبیسنك رؤسای مهمه‌سندن معدوددر . مسلکنك ایلك دوره‌سنده « Les cantilènes » ، « Les syrtes » وبومسلك ادبی مفتونلرینك انفس آثاری عد ایتدکلری « le pèlerin passionné » نامنده‌کی شعر مجموعه‌لرینی نشر ایتمشدر .

مارق توه‌ین

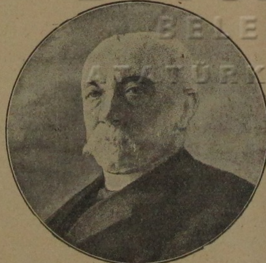
موره آس ، سنبولیزمك بوتون شواهق خولیاسنه صعود واعماق جاذبه‌دارینه لایقیله نفوذ ایتدکدن صوکرا بوسفرده باشقا برتجدد کوسترمك مقصدیله « ئه‌قول رومان » نامنی ویردیکی یکی برمسلك ادبی تأسیس واون آلتنجی عصر شعراسنك وبالخاصه رونسارك آرتق متروك ومنسی قالمش لساننی احیایه تشبث ایله‌مشدر . « les stances » اسمنده‌کی مجموعهٔ اشعاری بوتکاملك محصولیدر .

موره آس ، « ئوریپید » ك « ایفیژه‌نی آاولیس » نامنده‌کی اثرینی نفیس برصورتده ترجمه ایتمش وبو (١٩٠٣) ده « ته‌آتردورانژ » ده بعده « اوده‌ئون » ده تمثیل اولونمشدر . اساساً شاعر اولان ژان موره آس وادیٔ نثری‌ده اهمال ایتمیه‌رك « پول آدام » له مشترکاً یازدیغی « لوته‌شه‌میراندا » دن باشقا « یونانستانده سیاحت » ، « اسکی فرانسه حکایه‌لری » ، « فرانسه قرالی ژان دوبارینك حکایه‌سی » ، « مادموازه‌ل غوبه‌ر » کبی بعض اثرلر داها نشر ایتمشدر .

بیورنستیه‌رن بیورنسون

نوروه‌چك اك بویوك ادباسندن « بیورنستیه‌رن بیورنسون » چوق زماندر مبتلا اولدیغی « آرته‌ریوس قلوروس » خسته‌لغنی تداوی ایتدیرمك مقصدیله برقاچ آی اول پارسه کلمشدی . فقط اجرا ایدیلن مداوات کارکیر تأثیر اولامایارق برصالی اقشامی ترك حیات ایله‌مشدر .

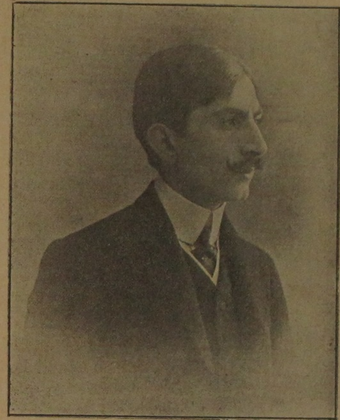
بیورنسون (١٨٣٢) ده نوروه‌چك « کیویغن » قصبه‌سنده تولد ایتمش ، حیاتی دائمی کشمکشلر ایچنده ، غزته‌جیلك ، درام محررلکی ، شاعرلکله کچمش ، بعضاً ده حیات سیاسیه وعلمیه‌یه داخل اولمشدر .

جنرال لانغلوا

بیورنسون حیات سیاسیه‌سی اثناسنده الڭ زیاده نوروه‌چك اسوه‌چدن افتراقنه چالیشمش ونهایت بوامللك حصولنی مشاهده ایله‌مشدر . فقط تاریخ مدنیتك صفحات تکاملنده بیورنسونك نامی آنجاق ادیب اولارق تأبد ایده‌جکدر .

بیورنسونك اثرلرینی فرانسزلر ابتدا « اوور » تیاتروسنده تماشا ایتمشلردر . «قوای بشریه‌نك فوقنده» و« برافلاس » کبی آثار بدیعه‌سی ، بوتون اوروپا ادبیاتلری آراسنده اندر بولونان نفائس ادبیه‌دندر . تورکجه‌ده بیورنسونك اسمی کبی آثاری‌ده تماماً مجهولدر . یالکز ، وفات ایتدیکی هفته ثروت فنونده غایت نفیس بر حکایه‌سی نشر اولنمشدی .

احمد صمیم

مارق توه‌ین

آمریقا مشاهیر محررینندن مارق توه‌ین « ۱۸۳۵ » سنه‌سنده میسوری ایالتنه کائن فیلوریدا ده تولد ایتمش وچوجقلغی بیوك بر ضرورت ایچنده کچمشدر . کوچوك یاشنده ابوینی‌ده غائب ایدنجه کچنمك ایچون بر مجلد دکاننده چراق اولمغه مجبور قالمشدر . او چ سنه قدر مجلدك یاننده قالدقدن صوكرا میسیسیپی نهرنده‌کی واپورلردن برینه اون یدی یاشنده اولدیغی حالده ماکینیست اولمشدر . سکزسنه بوایشده قالارق حیاتك هر درلو احوالی ایله کسب الفت ایتدکدن صوکرا ناصلسه « ناوادا » والیسنك مظهر تقدیری اولارق اونك کاتب خصوصیلکنه کیرمشدر . مارق توه‌ین بواثناده بیله اصلا کبار عالمیله انسیت ایده‌میه‌رك اسکیسی کبی برچوق سرسریلرله دوشوب قالقمش ، ونهایت بر غزته‌یه محرر اولمشدر . (۱۸۶۴) سنه‌سنده سان فرانسیسقویه کیده‌رك اوراده مضحك اثرلر تحریرینه باشلامشدر . بالاخره اوروپا ، آسیا وآفریقایه سیاحت ایتمش وسیاحتنی « خارجده برجولان » نام اثرنده کولونج برصورتده آکلاتمشدر . افریقایه عودت ایدنجه نویورق قربنده برصیفیه صاتون آلارق وفاتنه قدر اوراده منزویانه یاشامشدر .

مارق توه‌ینك آثار مضحکه‌سی اوروپاده پك معتبردر . هله چوجوق حسیاتنك ، چوجوقلق حیاتنك تصویرنده مارق توه‌ین بی امثل بر محرردر .

ویقونت مه‌لخیور دووه‌که

کچن مارت آیی اثناسنده آلتمش ایکی یاشنده اولدیغی حالده وفات ایدن فرانسز آقاده‌میسی اعضاسندن «ویقونت اوژه‌ن مه‌لخیور دووه‌که» ۱۸۶۸ سنه‌سنك «۲۵» شباطنده نیسده تولد ایتمشدی . «آرده‌ش» ك اسکی بر عائله‌سنه منسوبدی . بوعائله منسوبیننددن اولان مارکی دووه‌که‌ده آقاده‌می اعضالغنی قزانمشدی .

ویقونت دووه‌که ابتدا سیاسیات مسلکنه کیردی . فرانسه‌نك استانبول سفارتی معیتنده ، مصره کوندریلن هیئت آراسنده ، ونهایت پترسبورغ سفارتی کتابتنده بولوندی . پترسبورغده ایکن ژه‌نرال آنه‌نقوفك همشیره‌سیله تزوج ایتدی . بوراده اقامتی کندیسنك روس ادبیاتی حقنده اجرای تتبعات ایتمسنه وسیله اولدی . دووه‌که‌نك الڭ مشهور اثری اولان « روس رومانی » [۱۸۸۶] بو تتبعاتك نتیجهٔ شعشعه‌داریدر .

احمد شعیب

دووه‌که بواثردن اول : سوریه ، فلسطین ، آینه‌روز ، حکایات شرقیه ، بویوك پترونك اوغلی ، قیش حکایه‌لری . خاطرات ومشاهدات نامیله اثرلر چیقارمش و(۱۸۸۸) ده دوزیره نیزاری استخلافاً آقاده‌می‌یه داخل اولمشدر . (۱۸۹۰) ده مبعوث اولان دووه‌که آن وفاتنه‌قدر الڭ بویوك غزته‌لره معاونت تحریریه‌ده بولونمش ، و « سویله‌ین اولولر » ، « ژان داغره‌و » ، « لورایه‌لده زومبر » ، « لومه‌تر دولامه‌ر » ، « افقك آلتنده » ، کبی رومانلر ، « سپه‌قتافل قونتانپوره‌ن » ، « تورد یستوار » ، « دووان لوسیه‌قل » ، « صحائف تاریخ » کبی تاریخی وتنقیدی اثرلر نشر ایتمشدر .

احمد صمیم

عساکر عثمانیه بیباشیلغندن متقاعد توفیق بکك مخدومی اولان احمد صمیم بیك اوچیوز سنه‌سنده پرزرینده تولد ایدرك سلطانیه‌ده وروبر قولجده اکمال تحصیل ایتمشدر . دورسابقده ثروت فنونده پك آز بعض اثرلر نشر ایده‌بیلن صمیم ، اعلان حریتدن صوکرا برچوق جرائد ورسائلده محررلك ایتمش . وفرقهٔ احراره انتساب ایله‌مشدی . اوتوز برمارت اختلالنده استانبولده مدهش ومسلح براستبداد حکمفرما اولودکن بعض ارقداشلریله برلکده « هلال » ی نشر ایدرك عبدالحمید علیهنده شدتلی مقاله‌لر یازمش وحتی مطبعه‌نك عصات طرفندن باصیلماسی اوزرینه ایاستفانوسه التجا ایله‌مشدر . مؤخراً امنیت عمومیه مدیرلکنك

هانری دوره‌نیه

امور تحریریه‌سنده برمدت خدمت ایتدکدن صوکرا ، ینه غزته‌جیلکه باشلایه‌رق صدای ملت، جدال ، ائتلاف غزته‌لرینک سرمحررلکنده بولونمش واتحاد وترقی جمعیتی علیهنده‌کی نشریاتیله اشتهار ایتمشدر . بر کیجه طنین و ثروت فنون محررلرندن فاضل احمد بکله برلکده کوپرویه دوغرو کیتمکده‌لر ایکن باغچه‌قپوسنده بوغاجه‌جی فرونی‌اوکنده برید مجهول طرفندن بر صورت ردیئه‌ده قتل ایدلمشدر .

مجرآتی جمعیت ادبیه‌سنه منسوب اولان احمدصمیمک آثارادبیه‌سی پک آزوپرا کنده‌در . اوزون بر حیات سعادته نائل اوله‌مادیغی ایچون ، شایان دقت بر اثر ادبی میدانه کتیره‌مه‌دن وفات ایدن زواللی احمدصمیم ، اکریاشامش اوله‌یدی ، هرحالده شایان اهمیت ، قیمتدار اثرلر وجوده کتیره‌جکدی .

اوژه‌ن بریو .

فرانسه‌نك حال‌حاضرده‌کی تماشا مؤلفلری آراسنده یوکسك برموقع احراز ایتمش اولان اوژه‌ن بریو بوسنه فرانسه اقاده‌میسنه داخل اولمق شرفنی احراز ایتمشدر .

فوبورغ دوتامپلده ساکن اوفاق بردکانجی عائله‌نك چوجغی اولدیغی حالده استعداد مادرزادیله بوکونکی موقع ممتازینی احراز ایدن بریو « بلانشه‌ت » ، « انغره‌ناژ » ، « قیرمیزی البسه » کبی مشهور پیه‌سلریله فرانسه حیات اجتماعیه‌سنده‌کی نقائصه اعتراض ایلمشدر . دها ایلك زمانلردن بری تیاترویی برغایه عدایدن بریو قیود اخلاقیه‌یه دائما کمال شدتله رعایت ایتمش ، وبویله‌جه دائما جسور ، بی پروا بر منقد اخلاق اولمقله اشتهار ایله‌مشدر . اقاده‌می ، بریویی انتخاب ایتمکله هرحالده مصیب برحرکتده بولوندی .

آلبه‌ر واندال

ایکنجی ایمپراطورلق اعاظم مأمورینندن برقونتك مخدومی اولان واندال (١٨٥٤) ده تولد ایتمش وایی برتحصیلدن صکره حیاتنك اوتوز سنه‌سنی منحصراً تتبعات تاریخیه ایله امرار ایتمشدر .

علوم سیاسیه مکتبنده سوره‌لك یرینه معلم ، هنوز قرق ایکی یاشنده اقاده‌می‌یه اعضا اولان واندال مسائل شرقیه حقنده‌کی اختصاصنی « اون بشنجی لوئی دورنده شرقده برفرانسز سفارتی » و « بر سفیرك سرکذشتی » نامنده‌کی اثرلریله اثبات ایتمشدر . فقط واندالك الك مشهور اثری « بوناپارتك جلوسی » نامنده‌کی بدیعهٔ تاریخیه‌سیدر . وفاتی ساحهٔ تاریخده ناقابل املا بربوشلق براقمشدر .

هانری روژون

تولستوی

بوسنه ، بوتون ادبیات جهان اوزرنده احرای نفوذه، احراز شهرته موفق اولمش بویوك، پك بویوك بر روس ادیبی: قونت لئون تولستوی وفات ایتدی.

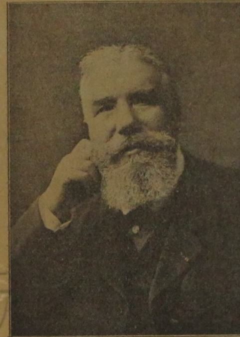
(١٨٢٨) ده تولا ایالتی داخلنده « یاسنایا۔پولیانا » ده روسیه‌نك الك اصیل برعائله‌سندن تولد ایده‌ن تولستوی ایکی یاشنده والده‌سنی ، سکز یاشنده پدرینی غائب ایتمش ، اون بش یاشنده ، قزان دارالفنونی ادبیات شعبه‌سنه داخل اولارق اجنبی معلملرك تحت نظارتنده السنهٔ شرقیه تحصیلنه باشلامشه‌ده داها ایلك سنه‌سنده صنفده ابقاء قالمسنه مبنی حقوق شعبه‌سنه دخالت ویکرمی بریاشنده بویوك بر موفقیتله شهادتنامه اخذینه کسب موفقیت ایتمشدر .

حیاتی برکردباد مسالك مختلفه ، برکردباد طرز معیشت ایچنده یوارلانمشدر . سن کماله قدر تولستوی مدهش ،عقوربرارتیابه، براعتقادمتبدله‌مالك اولمشدر . اولا حیاتك صفحات خارجیه سنه مرکوز اولان نظرلری، برآرالق وجدانه ارتکاز ایدر ایتمز اوراده معنای حیاتی آ کلامق اندیشه‌سیله بیقرار یکی برحسك تولدینی کورمشدی . بواندیشه ، ضعیف ومریض بربنیهٔ دماغیه‌یه مالك اولان تولستویی حتی بر آرالق انتحاره سوق ایده‌جکدی . فقط مقاومت ایتدی ، چالیشدی . عائله‌سنه ، آثار ادبیه‌سنه ، علوم مثبته‌یه ، فلسفه‌یه ونهایت معاشر انسانیه‌یه عطف انظار تدقیق ایتدی . ونهایت معنای حیاتك « ایمان » ده بولونا بیله‌جکنه قانع اولدی .

تولستویك افکاری اوزرنده اجرای تأثیر ایده‌نلر «سوتائیه‌ف» و«بونداره‌ف» اسمنده ایکی کویلیدی. بونلرك افکارندن ملهم اولان تولستوی « سعی ومحبت » اوزرینه مؤسس بردین رحم وشفقت تأسیس ایتدی . بومذهبك قواعد اساسیه‌سی شو ایکی جمله‌ده خلاصه اولونا بیلیر : « بربریکزی سویکز . » « فنالغه فنالقله مقابله ایتمه‌یکز . »

ثروت فنونك (١٠١٧) نومرولی نسخه‌سنده تولستوی حقنده مهم وشایان دقت بعض مقالات مفصله موجود اولدیغی ایچون بوراده ، تولستویك فلسفهٔ اجتماعیه‌سندن ، آثار وماهیت ادبیه‌سندن اوزون اوزادی‌یه بحث ایتمیه‌جکز . یالکز شونی سویله‌مکله اکتفا ایده‌لمکه « حرب وصلح » ، « آننا قاره‌نین » ، « سونات آقروچه‌ر » ، «مذهبم» ، « مدهش ایوان » کبی برچوق بدایعیله بوتون جهان متمدنك حرمت وشکرانی قازانمش ، روسیا محیط جبر واستبدادنده چاره وسن سینوده اعلان حرب ایده‌رك حریتی ، حقوق انسانیه‌یی مدافعه‌یه چالیشمش اولان « تولستوی » بشریتك یتیشدیردیکی الك بویوك آدملردن بریدر .

احمدشعیب

دەنی قوشەن

عثمانلی متفکرینِ حاضرەسندن اولان احمدشعیب ، (۱۲۹۲) تاریخنده تولد ایدەرك حیاتنك الك آیلرنده پدری صالح افندی‌یی غیب ایتمك فلاكتنه دوچار اولمشدر . اپی صیقینتیلی برحیاتك هـای وهوی زائلی اثناسنده فاتح رشدیەسنده ، صوكرا وفا اعدادیسنده ، مكتب حقوقده اكمال تحصیل ایدەرك ثروت فنونك الك پارلاق زماننده ادبای جدیده نامی ویریلن زمرهٔ گزیدەیه التحاق ایتمش ، ونشر ایتدیكی مقالات علمیه واجتماعیەسیله نسل حاضرك تربیهٔ فكریەسنه بحق خدمت ایلەمشدر . « حیات وكتابلر » ، « اثمار مطبوعات » كبی آثار نفیسەسی اوزمانه كوره جداً امثالی نامسبوق ، جدی ، اساسلی اثرلردی .

شعیبك آثار علمیەسی صدرحاضر حقی پاشانك انظار دقتنی جلب ایتدیكی ایچون بومتفكر كنجی كندیسنه معاون تعیین ایلەدی . وبویلەجه شعیب دور استبدادده اپی برمدت مكتب حقوق معلملكنده ، ومؤخراً جمعیت رسومیه اعضالغنده بولوندی .

اعلان حریتله برابر ، شعیبك اسكی خدمتلری اونوتولمادی . حقی پاشانك ناظرلغی اثناسنده مجلس معارف اعضالغنه ، صوكرا تدریسات ابتدائیه مدیرلكنه ، استانبول معارف مدیرلكنه ونهایت دیوان محاسبات مدعیٔ عمومیلكنه تعیین اولوندی . مكتب حقوقده ، حقوق اداره ، حقوق دول درسلری ده عهدهٔ اهلیتنه حواله اولونمشدی .

شعیب هیچ بروقت اشتغالات علمیەسنی ، مساعیٔ تحریریەسنی ترك ایتمەدی . حریتك ایلك آیلرنده رضا توفیق ومحمد جاوید بكلرله برلكده « علوم اقتصادیه واجتماعیه مجموعەسی » نی تأسیس ایدەرك فرانسه انقلاب كبیری ، روسیه تاریخی ، عوامل اجتماعیه كبی برچوق مقالات مفیده نشر ایتمش ، وبرحیات مساعیسنك منسوب اولدیغی ملته نەقدر خدمت ایدەبیلەجكنی پارلاق برصورتده كوسترمشدی .

هیچ اومولمادیغی ، كندیسندن بیوك خدمتلر بكلەندیكی براثناده ، قربان بایرامنك دردنجی وكانون اولك ایكنجی پنجشنبه كیجەسی آپاندیسیتدن ارتحال ایدەرك بوتون عثمانلی شباب متفكرینی داغدار یأس والم ایتدی .

هانری دورەنیه

آقادەمی فرانسز ، متوفی قونت مەلحیور دووو‌كەنك یرینه اون سكز رأی ایله ایلك دورده فرانسه مشاهیر ادباسندن هانری دورەنیەیی انتخاب ایلمشدر . شعرلری ، حكایەلری ، مقالات ادبیەسیله فرانسه عالم ادبیاتنده بویوك برموقع ممتاز احرازینه موفق اولان هانری دورەنیه سنبولیزم مسلك ادبیسنك الك ایلری كلنلرندن اولدیغی ایچین بوانتخابك فرانسز نسل جدید ادبیجه بویوك بر ممنونیتی بادی اولەجغی طبیعیدر .

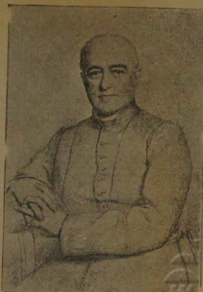

لوحه : ال ایشی

[سالنامهٔ ثروت فنون — ایكنجی سنه]

جنرال لانغلوا

متوفی مارکی قوستا دو بوروغاردن منحل موقعه طالب اولان درت محرردن . آثار عسکریه‌سیله معروف جنرال لانغلوا آقاده‌می اعضالغنه انتخاب اولونمشدر . الحالة هذه بلفور سناتوری اولان جنرال لانغلوا ١٨٣٩ ده بزانسونده دوغمش و (ئه‌قول پولیتقنیك) دن طوپجیلقله نشئت ایتدکدن صوکرا (١٨٧٠) محاربه‌سنه‌ده اشتراك ایتمشدر . برمدت فرانسه مکتب عالیٔ عسکریسنده معلملك ایتمش اولان جنرال لانغلوا ایی برمدتدنبری « ره‌وووده دوموند » و « تان » غزته‌لرنده مقالات عسکریه نشر ایتمکده‌در . « عثمانلی - روس » محاربه‌سی ، « انکلیز - بوئر » محاربه‌سی کبی آثار مشهوره‌سی علمای عسکریه بیننده مجلداتدن عد اولونمقده‌در .

مه‌غر دوشزن

[٢٦ مایس ١٩١٠ تاریخنده فرانسه آقاده‌میسنه اعضا انتخاب اولنمشدر . بعض آثار ادبیهٔ دینیه‌سی واردر .]

هانری روژون

آقاده‌می فرانسه‌ز ، متوفی موسیو باربودن منحل قالان موقعه ، آندره هاللای ، آناتول لورووابولیو ، هانری روژون کبی اوچ مقتدر وممتاز نامزد آراسندن هانری روژونی اوچنجی دورده واون سکز رأی ایله انتخاب ایله‌مشدر .

(١٨٥٣) ده تولد ایده‌رك صنایع نفیسه نظارتنده مهم برچوق مأموریتلرده بولندقدن صوکرا نهایت عالم مطبوعاته تماماً انتساب ایده‌ن هانری روژون «فیغارو» ده ، «تان» ده مندرج مقالات نفیسه‌ی وتنقیدات وحکایاتیله فرانسه عالم صنعتنده مهم برموقع اشغالنه موفق اولمشدر . صنایع نفیسه آقاده‌میسی کاتب دائمیسی اولان بو محرر مقتدرك الك مهم آثاری « میرموند » ، « انسانلر آره‌سنده » ، « غاله‌ری‌ده یوست » ، « اسکی زمان قادینلری » کبی حکایات و تنقیدات در .

ده‌نی قوشه‌ن

مورخ شهیر آلبر واندالدن منحل قالان موقعه ، آلفره ده‌قاپو ، پیه‌ر دولاغورس کبی مهم رقیبلره رغماً پارس مبعوثی خطیب شهیر موسیو ده‌نی قوشه‌ن انتخاب ایدلشدر .

پارسلیلرجه پك زیاده سویلن وسیاست خارجیه حقنده‌کی نطقلریله پارلانتو عالمنده بیوك برشهرته مظهر اولان بوذات ابتدا پاستور دارالاشتغالنده تتبعات علمیه ایله مشغول اولارق « تکامل حیات » ، « عالم خارجی » ناملرنده ایکی اثر مهم نشر ایتمشدر . معمافیه ده‌نی قوشه‌نك الك شایان دقت اثرلری ، سیاست خارجیه حقنده‌کی نطقلرینی محتوی اولان « باربارلره قارشی » ، « فکر جدید » ، « ائتلافلر وقطع مناسبتلر » عنوانلی اثرلردر . موسیو « ده‌نی قوشه‌ن » ، قارئلریمزده بیلیرلرکه ، یونان طرفدارلغیله معروفدر .

وطن شرقیلری

اعلان حریتدن صوکرا مملکتك هر کوشه‌سنده ترنم اولونمغه باشلانان اسکی ، یکی وطن شرقیلرندن الك مشهورلرینی بروجه آتی درج ایدیورز :

وطن شرقیسی

ای غازیلر یول کوروندی
ینه غریب سریمه
طاغلر طاشلر دایانماز
بنم آه وزاریمه
قالق سلامت نازلی یاریم
بریانه سن برده بن
دون کیجه یار خانه‌سنده
یاصدیجاغم طاش ایدی
ال بنی یالکز صاندی
یار بکا یولداش ایدی
آلتیم طوپراق اوستم یاپراق
ینه کوکلم سنده‌در

وطن شرقیسی

قالقك ای وطنداشلر
سوینه‌لم قرداشلر
ایشته بو بر مسرت
یله‌لل یله‌لل یله‌لل یله‌لل

براحسان ایتدی خدا
نه رؤیادر نه خلیا
سویلیه‌لم قرداشلر
(پادشاهم چوق یشا)

کیجه‌مز کوندوز اولدی
دیده‌لر روشن اولدی
(پادشاهم چوق یشا)
قوللرك احیا اولدی

ایشته بز شکر ایده‌رز
هپ برابر سویله‌رز
(یشاسون سلطان محمد)
جمله‌مزده کوله‌کز

وطن شرقیسی

ای وطن ای ام مشفق شاد وخندان اول بوکون
عالم عثمانیانه پرتو افشان اول بوکون

قورتول ابر حیله‌کاریدن سمای صدقه چیق
قلبمز اولسون منور مهر رخشان اول بوکون

بخش اولندی غیری حریت بوکون اولادینه
کل کل ای حق مقدس مظهر شان اول بوکون

سینه‌کی چاك ایله کورسون بونلری اجدادمز
انلرك ارواحنه رهبر نگاه اول بوکون (؟!)

قوش بتون اولاد واحفادکله باب وحدته
صحت وعمر همایونه دعا خون اول بوکون

نامق کمال

وطن شرقیسی

آماللز افکاریمز اقبال وطندر
سرحدیمزه قلعه بزم خاك بدندر
عثمانلیز زینتمز قانلی کفندر

غوغاده شهادتله بتون کام آلیرز بز
عثمانلیلرز جان ویریرز نام آلیرز بز

قان ایله قلنجدر کورینان بیراغمزده
جان قورقوسی کزمز اوواموزده طاغمزده
هر کوشه‌ده بر شیر یاتار طوپراغمزده

عثمانلی آدی هردویانه لرزه‌رسالندر
اجدادیمزك هیبتی معروف جهاندر
فطرت دکیشور صانمه بوقان ینه اوقاندر

طوب پاطلاسون آتشلری اطرافه صاچلسون
جنت قپوسی جان ویرن اخوانه آچلسون
دنیاده نه بولدقکه اولومدن‌ده قاچلسون

نامق کمال

انقلاب مارشی

اردومز ایتدی یمین
تترەدی خاك وزمین
ملتی ایتدك امین
آچلدی راه نوین
سنجاغمز شانمز
عثمانلی عنوانمز
وطن بزم جانمز
فدا اولسون قانمز

٢

ترك آرام ایلدك
جهد واقدام ایلدك
نشر مرام ایله‌ك
حقله قیام ایلدك

٣

عثمانلی احفادی‌یز
بر وطن اولادی‌یز
ملتك افرادی‌یز
حریت اشهادی‌یز

٤

آغاچله اوتاغمز
شو طاشلر یتاغمز
سوندروب اوجاغمز
ییقدیلر بوجاغمز

٥

عثمانلی ، طبعی کریم
صاحب سیف قویم
نجل نجیب قدیم
اسیر اولمق پك عدیم

مارش

سیواستپول اوکنده یاتان کمیلر
آتار نظام طوپنی بر کوك ایکلر
صله‌یه کیدنلر بنام یکیتلر آمان آمان
آمان پادشاهم اذن ویر بزه
صله‌ده نشانلمز دعاجی سزه

وطن شرقیسی

— ١ —

بر فدائی ملتز ، مرد اوغلی مرد عثمانلی‌یز ؛
برج استبدادی ییقدق ؛ قهرمانز ، شانلی‌یز ،
بر وطن ، بر حق طانیر ، احرارز ، آرسلان جانلی‌یز ،
جانله شانله - ای وطن تأییدکه پیمانلی‌یز ...
جان ده‌سن ، شان ده‌سن ، هپسی سنسك ، یاشا !
ای وطن ، ای مبارك وطن ، بیك یاشا !

— ٢ —

طوپراغك جوهر ، صویك کوثر ، بهارك بی خزان ؛
ایشته دنیا : براشك ، بر بکزرك یوقدر ، ایناں ،
مشفق اولادك بولورقوینکده هرکون ، هرزمان
باشقه شفقت ، باشقه نعمت ، باشقه قوت ، باشقه جان ..
جان ده‌سن ، شان ده‌سن ، هپسی سنسك ، یاشا !
ای وطن ، ای مبارك وطن ، بیك یاشا !

توفیق فکرت

ملت شرقیسی

چیکنندی یترواراغمز جهل ایله قهره
دوغراندی مبارك وطنك باغری سبەسز
برلکده بوکون بولمالی‌یز دردینه چاره
جان قارداشی ، قان قارداشی ، شان قارداشی‌یز بز

ملت یولیدر ، حق یولیدر طوتدیغمز یول
ای حق یاشا ، ای سوکیلی ملت یاشا ، وار اول

ظلمك طوپی وار ، کولله‌سی وار ، قلعه‌سی وارسه
حقك‌ده بوکولمز قولی ، دونمز یوزی واردر
کوز یومه کونشدن نه‌قدر نوری قارارسه
سونمز ابدی هر کیجه‌نك کوندوزی واردر

توفیق فکرت

سال عسكری

مشروطیت ـ كه شورای امت ایله ادارهٔ حكومت دیمكدر ـ بوملكده احیا ایدیلنجه بز عثمانلیلرده حر برملت اولدق .

اسكی زمانلرده اسیرلرینی صاحبلری « عتق نامه » دینیلن برحجت ایله آزاد ایدرلر ایدی . نیجه دورلر كیفی اداره آلتده ، هله صوكره‌لری استبدادك ظالم اللرنده اسیر قالان عثمانلیلرك عتقنامه‌سی‌ده، « برات حریت » نامیله تبجیل ایتمك بزه بورج اولان قانون‌اساسی شرطنامه‌سیدر. اسیرلكدن آزاد اولان برملت حر اولنجه البت باشی بوش كزه‌مز . اصل حریت چالیشمقله تأمین اولونور . حریت انسانلقدر . انسانلغك شرفی‌ده چالیشمقدر .

بوحقیقتی ادراك ایدن عثمانلیلر « قانون اساسی » نك اونلره باغشلادیغی حریتله ، حریتك اونلره ویردیكی شوق ایله ، غیرت ایله چالیشمق لزومنی‌ده اكلامشلردر .

انسانك كیریشدیكی هرایش، دوشونیلن مقصده واره بیلمك ایچون برترتیب وانتظام ایستر. برملته‌ده چالشمق ایچون ترتیب‌وانتظام قطعی‌الوجوبدر. بوده هرمملكتده‌قانونلرله، نظامنامه‌لرله تأمین ایدیله بیلور . بوحالده بزه دوشن حكومت طرفندن حاضرله‌نان، مجلس مبعوثانك كوزدن كچیروب، تصدیقنه مقرون اولدقدن صوكره قبول وتطبیقنه پادشاهمزك اراده‌سی شرفتعلق ایدن قانونلر دائره‌سنده چالیشمقدر. بوسعی منتظم‌ایله‌دركه ـ عمومك تحصیلاتی، تربیه‌سنی ضامن اولان ـ مملكتك معارفنی نشر ایتمك ، زراعت وتجارتنی اویاندیرمق ، بوسایه‌ده‌ده ملتك رفاهله ، سعادتله یاشاماسنی استحصال ایتمك ممكن اوله‌بیلور. حكومتك هرشعبه‌سی بووظیفه‌نك تماميله اجراسنه حصر آمال وافعال ایدنجه ایش یولنی آلور ، غایه‌سی ملتك رفاه وسعادتی اولان مقصده ایریشمك میسر اولور .

*
* *

بومقاله‌ده مشروطیتك بزه تأمین ایلدیكی فعالیته استناداً « اوردی » نك وجوده كتوره‌بیلدیكی تبدلات وترقیاتدن صورت عمومیه‌ده بحث ایله « سالنامهٔ ثروت فنون » ك محترم قارئلرینه معلومات‌ویرمك ایسترز .

معلومدركه هرملت كندینه مخصوص بعضی خاصه‌لر ایله دیگر ملتلردن آییرد اولور . عثمانلیلری تمییز ایدن ، باشقه ملتلردن آییران خاصه‌لردن بری‌ده ـ نه‌یارك ، نه‌ده اغیارك ردینه

اوغرامقدن هرزمان منزه قالمش اولان ـ عسكرلكه پك‌چوق الویریشلی بریرا دیلیشده بولونمالریدر .

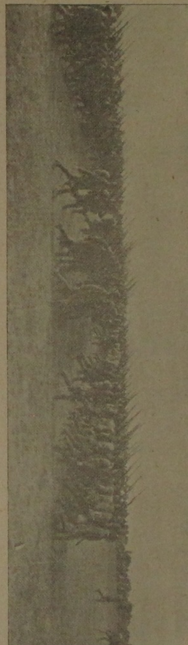
عثمانلی خاندان‌مفخمنك آتاسی‌ارطوغرولك مدفن فانیٔ ابدیسی‌اولان «سكود» ده یتیشن، عثمانلیلر ملتمزك عنوان مفخرتی آدینه نسبتله یاد ایدیلن مؤسس مبجل (عثمان) باشلرنده اوله‌رق ـ تاریخ انسانیته داستان شهامتدن اك‌پارلاق برصحیفه یاپشدیران ـ سلطنتی ، ملیتی عسكرلكله قورمش اولدقلرندن ، مایه‌سی‌عسكر اولان برملتك خصائص ممتازه‌سندن‌ده اك ایلروكلن خصلتك « عسكرلك » اولماسی طبیعی دكلمی‌در ؟

[گچن سنه تشرین اولنده ایكنجی اوردو داخلنده اجرا قلنان ۷۰ بیك كشیلك بویوك مانوره‌لردن صوكره قاریشدیران اوواسنده حضور شاهانه‌ده یاپیلان گچید رسمنده بولونمغه گیدن ذات حضرت پادشاهی سیدلر استاسیونده ترندن اینر ایكن [معلوم اولدیغی اوزره ذات حضرت پادشاهی بورادن صوكره ادرنه‌یی تشریف بویوره‌رق برهفته قدر قالدیلر وبعده عودت ایلدیلر .]

وقتاكه ، اجدادك بزه میراث براقدیغی بو معزز طوپراق دایهٔ حریت اقوام اولان‌مشروطیت كونشینك ـ انسانك كوكلنی افتخارله قاباردان ـ نورلریله آیدینلاندی . اوردی‌ده او ضیادن اقتباس فیوضات ایتمكه باشلادی .

سلطان سلیم شهیدك احیاسی اوغورنده فدای حیات ایتدیكی ، سلطان محمود عدلی‌نك ـ او اثر فداكارانه وشاهانه‌یی تعقیب‌ایله ـ تأسیسنه موفق اولدیغی نظاملی اوردویی مشروطیت، آفت استبداد ایله معلول برحالده بولمش ایدی .

كچن سنه بيوك مانوره‌لردن صوڭره ، قارشيلشديريلان اوردولر اثناسنده حضور همايونده اجرا قيلنان بر رسم كچيد منظره‌لرندن

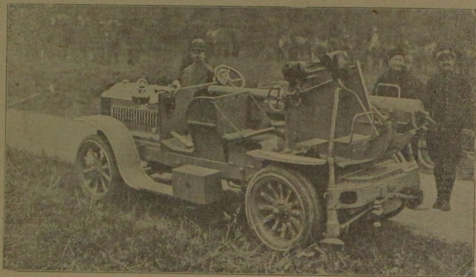
اوني مشروطيته ياقيشور برصورتده تصفيه وتنسيق وتأييد ايتمك لازم كلدي . كمال افتخار ايله اعتراف ايتمليٍزكه اوردينك هيئت ضابطاني عهده‌لرينه دوشن بو وظيفه‌يي ملتك تقديراتنه كسب استحقاق ايده‌جك برصورتله ايفاده ابراز فعاليت ايتدي .

*
* *

ملت مسلحه ـ بوتون عثمانليلرك محافظهٔ وطنه موظف اورديده خدمته اشتراكاري ـ هيئت ضابطان ـ البسه ـ سلاح ـ مهمات ـ خدمت صحيه ـ خدمت اعاشه ـ تعليم وتربيه ـ خدمات نقليه ـ تشكيلات جديده ـ

برباغچوان چاليشديغي باغچه‌ده چيچك ، ميوه يتشديرمكله ايش بيتمز . چيچك تارلالريني ، ميوه آغاجلريني قارغه‌لردن ، بريابانجينك اوزاته‌جغي الدن قورومق ايستركه بوبربكجي‌يه لزوم كوستريز. بكجي كوجلي ، قوتلي اولورسه مال صاحبنك منفعتنه دهاموافق دوشر . طبقي برملت‌ده بويله‌در. تارلاده چاليشان كويلينك طوپراغي امنيتله تيرپانلايه بيلمسي ، فابريقه‌ده چاليشان عمله‌نك تيموري امنيتله چكيچله‌يه بيلمسي ايچون ، مملكتك حدود بويلرنده يبانجينك ال اوزاتمه‌سنه ميدان ويرميه‌جك بربكجي‌يه احتياج وار. ايشته وطنك بكجيسي ملتك اورديسي‌در . صيراسي كلنجه كويلي النده‌كي تيرپاني ، عمله النده‌كي چكيچي تفنكله دكيشديرمكه حاضر بولونمليدر آنجق بوحاضرلقله‌دركه وطن دشمن آياغيله چكينه‌نمكدن قورتولور .

وطني محافظه ايچون حين حاجتده سلاحني قاورايوب سانجاق التنده‌سينور باشنه قوشمغه حاضرلانان برملته « ملت مسلحه » دينوركه مشروطيت ، حريت عثمانليلري برملت مسلحه صورتنده يتشديرمكي ده درعهده ايتمشدر .

اختراعات جديده‌دن : فرانسه‌ده عسكري براوتوموبيل ، طوپ آرابه‌سي خدمتي كوريور .

اولدن عسكرلك خدمتي عثمانلي طوپراغنده يالكز محمديلردن برقسمي ايفا ايتمكله مكلف ايدي . حكومت مطلقه ، هله دور استبداد اداره‌سزلكدن ، اهمالدن ، ياڭليش حسابلردن بو طوپراغك اوغللري آراسينه نفاق تخمي‌ده سرپمش ايدي. بوتخم زهرليدر. اونك يتشديرديكي نفاق عناصر مختلفه‌نك دماغلريني زهرله‌يور ايدي .

وقتيله شرق وشمال حدودلريمزدن طيشاري‌يه طاشقينلق كوستيرن اوردو-لريمزي تشكيل ايدن عثمانلي ييكيتلري توركك ، ارناوود ، عرب ، كورد ، تاتار ، روم ، ارمني ، اولاح ، مولداوان ، صرب ، بولغار ، مجار كبي (دوزينه) لرله صاييلان اقوام مختلفه نامليني برسانجاق التنده طوپلايورلرايدي. تسيب اداره‌نك طوغورديغي نفاق بوصاييلري ـ برچوغيني بزدن قوپاروب آتمقله ـ آزالتيور ايدي .

فرانسه‌ده طياره‌لره قارشي قوللانيلان ميتراليوز وآرابه‌سي

مشروطیت عثمانلی اقوام مختلفه‌سنه « حقوق »ده مساوات تأمین ایتدیکی کبی «وظیفه» ده‌ده اومساواتی تکلیف وطلب ایتدیکندن بوندن بویله بو برکتلی طوپراغك یتشدیردیکی هریکیت، ـ عرق ومذهب فرقی طامارلرله دماغلرده هرعنصرك محرم معززی قالمق شرطیله ـ مادرمهربان وطنك محافظهٔ شرف و اعتلای شانی ایچون هپ برسانجاق التنده طوپلانوب حدودلردن دشمن قیشقیرتمغه یورویه‌جکدر .

برچیچك تارلاسی مختلف جنس چیچکلر یتشدیرر اما ، هپسینك یتشدیکی طوپراق ،.. قوهٔ نامیه‌لرینی بسله‌ین هوا هپ برجنس طوپراق ، هپ برجنس هوادر .

کونشلی هواده یره دشن بربرکت یاغمورینك سمواتده چیزدیکی قوس قزح رنکنده وطن طوپراغنده یتیشن بوازهار متنوعه‌دن طوپلانوب مشرطیت قورده‌لاله‌لریله باغلانمش خوشبوی بردمت بوکون اوردونك ابدی حماست وورزشنده‌در .

امید ایده‌لم‌که یارین ایکنجی بردمتی ده معارف عمومیـه مکتبلرینك رحلهٔ سعی وفیضنه ایرمغان ایدلسین ؛ ایشته اوکون الحان وطنپرورانه ایله یکزبان اوله‌جق عثمانلیـلر براللرنده کتاب سعی ، دیکراللرنده سلاح مدافعه اولدیغی حالده بوطوپراغی معمور ایتمکه . شنلندیرمکه ، صیراسی کلنجه‌ده اوطوپراغی دشمنه قارشی محافظه‌یه ال برلکیله چالیشه‌جقلردر. اوردی بیکارله، یوزبیکلرله افرادن تشکل ایتمش برهیئت منتظمه‌در .اونده الدقتله آرانیله‌جق خاصه افرادینك قیافتده ، تربیهٔ فکریه‌ده ده برابرلکیدر .

مشروطیت ، عثمانلی وطنك حفظ واماتی اوغورنده ، محترم پادشاهلرینك برامر واشارتی ایله سانجاق آلتنه طوپلانان یکیتلرك لباسی ، عسکرلك شرفنه یاقیشور برصورتده تمیزو یکنسق یاپدی .حدودلریمزده‌ایاغی چیپلاق ، پانطولونی یمالی نفر بولوندیرمق عارندن بوممکلتی قورتاردی، ردیف دبویلرینی البسه ایله طولدیرمغه چالیشیور .مانوره ایچون اولسون ، باشقه بروظیفه یاپمق ایچون اولسون، بوکون سلاح‌التنه طوپلانان ردیف‌طابورلری‌الای‌مرکزلرینه، فرقه‌مرکزلرینه نظر افتخاره چاریه‌جق برتمیز قیافتله‌کلیورلر . اوردی لباس عسکری‌یه بویله دقت ایتدیکی کبی مهماتجه اولان نقصانلری‌ده اکمالده ، حاضرلامه‌ده قصورایتمه‌یور .

عسکری ای کیدیرمك ، ای‌بسله‌مك لازم اولدیغی کبی صاغلغنی ، صحتنی دوشونمك‌ده لازم . بوندن خدمت اعاشه (لوازم)وخدمت صحیه (اطباوخسته‌خانه‌لر) اموری میدانه‌چیقارکه‌بونلری اکمال ایتمه‌ین براوردی کندندن بکله‌نن وظیفه‌یی تمامیله یاپه‌ماز . هیئت عسکریه بووظیفه‌سنی‌ده اکماله‌چالیشیور. بوصورتله ای کیدیرلمش ، اعاشه‌سی،صحتی تأمین اولونمش‌اوردینك‌خدمتندن وطن امین ومطمئن اوله‌بیلور .

انسانك یاپه‌جغی ایشـه کوره قوللرینی ، باجاقلرینی فائده‌لی صـورتده قوللانمسنه دماغ بر

« عامل » اولدیغی کبی بر اوردینك سلاحنی قوللانمه‌سنده ، محاربه ایدرکن قطعات عسکریه‌نك (برآلایك ، برفرقه‌نك ، برقول اوردینك .... الخ) آله‌جغی وضعیتلرده ، ترتیبلرده ، میدان محاربه‌یه طوغری قول قول یورومکده ، یر دکیشدیرمکده یاپه‌جقلری بوتون حرکات وسکناتی‌ده آنجق « دماغ » قوللانور. ایشته‌بوندن معلومات وتربیهٔ عسکریه‌وجوده کلور. ایمدی اوردینك عامل دماغیسی اولان « ارکان‌حربیه » هیئتی‌ده مشروطیتك ـ طبیعی‌قوانین‌موضوعه‌دائره‌سنده ـ اوکابخش‌ایتدیکی حریت افعال ایله اوردینك معلوماتنی توسیع ایده‌جك واسطه‌لره مراجعتدن کری قالمایور .

قیشله‌میدانلرنده، تعلیمخانه‌لرده، قیرلرده سلاح استعمالنی،« تعلیم » دیدیکمز اشکال مختلفه وضعیتلرینی ، آوجیلق حرکتلرینی ، یول یورویشلرینی ، «خدمت سفریه» دینیلن محاربه‌تقلیدی مانوره‌لری حاصلی بوتون بو عسکرلك درسلرنده ملکه اکتسابنه چالشان بلوکلری، طابورلری، آلایلری ، فرقه‌لری یاتصادفله ویاخود مراقله کیدوب سیرایدنلر ، اوکنج غیرتلی ملازم ویوزباشیلرك ، اونلردن آز یاشلیجه دینج وداها تجربه‌لی بیکباشیلرك ، میرالایلرك (امرا) واقفانه وحمیتکارانه شوق وسعیلرینی کورنجه اوردینك عامل دماغیسنده‌کی فعالیتی تقدیردن عاجزقالمزلر .

اوردینك تربیهٔ فکریه‌سنده کورولمکه باشلایان ترقی‌یه بومثال کافی دکلدر .

افراده ای چاووش یتشدیرمك ایچون ایکی‌سنه‌دنبریدر شمدیلك استانبول ایله ادرنه‌ده آچیلان « کوچوك ضابط » مکتبلرینی ، تحصیلات‌عالیه کورمش کنجلری،حین‌حاجتده ضابطلك ایده‌بیلمك‌ایچون‌الده برقیمتلی‌احتیاط بولوندیرمق مقصد واقفانه‌سیله کچن‌سنه آچیلان بکلربکنده‌کی احتیاط ضابط مکتبنی،قطعات‌عسکریه‌ده اوچ دورت‌سنه بولونانلردن‌وجوده کتورلمش‌ییلدیزده‌کی ارکان‌حرب مکتبنی ، حاصلی تعلیمکاه مکتبی، انداخت مکتبی کبی برچوق یکی‌عسکر مؤسسات علمیه‌سنی، برچوق اصلاحاته مظهر اولان مکتب حربیه‌ایله برلکده پیش نظرتدقیق و تفکره القوده ایستر .

بوبون اوهمتلرك ، سعیلرك نتیجهٔ محصله‌سی کچن صوك بهارده «قاریشه‌یرانلر» حوالیسنده نظـامیه وردیف قاریشق یدی‌سـکز فرقهٔ عسکریه طرفندن حرب تقلیدی اوله‌رق یاپیلان مانوره‌لر تشکیل ایتدی .

نجه کنج وتوانا یکیتلری تارلالرندن، ایشلرندن، عائله‌لرندن آییروب سنه‌لرجه قیشـله‌لرده، چادیر آلتنده تعلیم وتربیه ایده‌رك، بواوغورده ملتك یوکلرله آلتونی خرجه‌یه‌رق براوردی وجود کتورلمکدن‌مقصد دشمنی وطن طوپراغنه آیاق‌باصدیرمامق . باصمق جرأتنده بولونورسه آیاقلرینی قیرمق یعنی محاربه ایتمك‌دیمك اولدیغندن محاربه تقلیدی‌مانوره یاپمایان ، یاپماسنی بیلمه‌ین براوردی‌اجنمغه‌لایق‌اولور ،اوکا«واردر»، محاربه‌ایده‌بیلمك‌ایچون«حاضردر»دیمك‌طوغری‌اوله‌ماز.

مشروطیتك وجوده کتوردیکی اوردی بووظیفه‌سنده‌ده قصور ایتمامشدر .

*
* *

اوردینك اك صوك اجرا آتندن اولمق اوزره‌ده هنوز تطبیقنه باشلانان « تشکیلات جدیده » یی تذکار ایدرز .

بویکی تشکیلات اوردی‌یه حرکت ایده‌بیلمه‌سی قولای ، قوماندانه قاورایجی برکوزله عسکرینی کوروب قوللانمغه الویریشلی فرقه‌لر ویرمشدر . که بونلرك عمومیتله اوچندن وبعضاً ایکیسندن برقول اوردی وجوده کلور . یکی تشکیلاتك وجوده کتوردیکی ۱٤ قول اوردی ایله بش مستقل فرقه‌نك مرکزلری صره نومروسیله شودر :

قول اوردی	مرکز	قول اوردی	مرکز	قول اوردی	مرکز
۱	استانبول	٦	مناستر	۱۱	وان
۲	تکفورطاغی	۷	اوسکوب	۱۲	موصل
۳	قرق کلیسا	۸	شام	۱۳	بغداد
٤	ادرنه	۹	ارضروم	۱٤	صنعا
٥	سلانیك	۱۰	ارزنجان		

مستقل فرقه‌لرك مرکزلری‌ده قوزانه ، یانیه ، اشقودره ، طرابلس غرب ، وحجاز در .

اوچرلی تقسیمات ایله یاپیلان بوچالاك فرقه‌لر کندیلرینه مربوط سواری الایلری ، طوپجی بطریه‌لری وخدمات فنیهٔ عسکریه‌ایله مجهز اولدقلرندن باشلی باشنه وظیفه‌لرینی ایفاده سربستی حرکاته مالك اوله‌بیله‌جکلردر .

بویکی تشکیلاتك بوکون باشلامش اولان تطبیقاتی اکمال ایدیلنجه [۱] نظامیه اوردیسی قرقدن زیاده فرقه وجوده کتوره‌جك ، بونلرك ایکی صنف ردیف فرقه‌لری‌ده حسابه قاتیلنجه عثمانلی اوردیسنك اوچر آلایلی یوزیکرمی فرقه‌سی ، (ایلروده ترتیب ایدیله‌جك مستحفظ قطعاتی هنوز حسابه قاتیلمقسزین) یالکز پیاده اوله‌رق برمیلیون سلاح بدست یکیتی حدود بویلرنده خاك پاك وطنی محافظه‌یه قوشمق ایچون الده بولندیریله‌جقدر .

بوملیون بهادره قرق نظامیه آلایی ایله بعضی عشایر اولادندن جمع ترتیب ایدیله‌جك اولان قیرقی متجاوز « خفیف سواری آلایی » نك وجوده کتوره‌جکاری قوت ایله سیار طوپجی بطریه‌لرینی ، جبل طوپلرینی ، مترالیوزلری ، ساحللر ایله بعضی مواقع محکمه‌یی مدافعه‌ایدن آغیر طوپجی‌یی ، استحکام عسکرینی ، کوپریجی پارقلرینی ومتفرعات سائره‌یی علاوه ایدنجه عثمانلی اوردیسنك یالکز قیمت معنویه‌جه دکل ، کمیتجه‌ده شایان اعتبار برقوهٔ مدافعه وجوده کتوره‌جکی پیش نظر افتخار وشکرانده تجسم ایدر .

[۱] اکمال ایدلشدر . مارتك برنجی کونی معاملات عسکریه تشکیلات جدیده موجبنجه جریانه باشلامشدر .

عثمانلی اوردوی همایونی‌نك دورمشروطیتده باشلامش اولدیغی بواقدامات واکمالات ایله عهد قریبده اوروپانك مکمل ومترقی اوردولریله هم عنان اوله‌بیلمه‌سی متمنا ومأمولدر .

غرب اقوام متمدنه‌سنك همان هپسنده بزم « اوردی » تعبیر ایتدیکمز منتظم هیئت مسلحه‌یه « آرمه » نامی ویرلمکده‌درکه بونك معناسی « مسلح » دیمکدر .

لسانمزده « اوردی » کلمه‌سی « اورمق » مصدرندن کلمه‌در . فقط بزم اوردیمزی شرف ملیمزه لایق بر درجهٔ مکملیته ایصالدن مقصدمز اوکومزه کلنی اوروب قیرمق دکلدر . بوکون بین الاقوام جدال ، جدال سعی وثروتدر . استحصال ثروتله مظهر سعادت اولمق ، چالیشمغه ، هیچ طورمایوب کیجه ، کوندوز چالیشمغه احتیاج کوستریبور .. بوده معارفله ، انشا آت عمومیه ایله (یوللر ، شمندوفرلر ، لیمانلر کبی) تجارت بحریه ایله ، اومانلریمزی شنلندیرمك ، تارلالریمزی سورمکله اوله‌جق .

بزی بوسعی مدنی‌ده یبانجیلرك تسلطندن قورومق ایچون اوردی‌یه محتاج اولدیغمزدن اونك اکمالنه چالیشمالی‌یز .

اوردیمز مکمل اولسون ، قوتلی اولسون ؛ طوپراغمزه ال اوزاتمق ، آیاق باصمق ایسته‌ینلری اوقوتك خیزیله اوروب یوزکری‌یه طرد ایدملم . انجق بوسایه‌ده وطنك اعماری ، ملتك سعادتی تأمین اولونه‌بیلور . اوردیمزدن بوخدمتی بکله‌مکده یانیلمادیغمزی اونك برقاچ سنه ایچنده‌کی اتدامی بزه تبشیر ایتمکده‌در .

شباط ، ۱۳۲٦ . م . ق .

حربیه بودجه‌لری

قومشولرمز اولان بلغارستان ، صربستان ، یونانستان ، رومانیا کبی بالقان حکومتلرینك بودجه‌لرینه وحربیه ایچون اختیار ایتدکلری مصارفه برنظر تدقیق عطف ایلمك فائده‌دن خالی دکلدر .

بلغارستان حکومتنك مجموع وارداتی ۱٥۳,۱٦۹,۰۰۰ فرانقدن عبارت اولوب امور حربیه وبحریه ایچون ۳۸,٥۱۰,۰۰۰ فرانق تخصیص ایدلشدر . بوحسابجه بلغارستان ، واردات عمومیه‌سنك یوزده یکرمی بشنی عسکری ایچون صرف ایتمکده‌در .

صربستان واردات عمومیه‌سی ۱۰۳,٦٤٤,۰۰۰ فرانق اولوب عسکری بودجه‌سی ۲۷ میلیون فرانقدن عبارتدر . یعنی مجموع وارداتك یوزده ۳۸٫٤ قسمی امور عسکریه‌یه صرف ایدلمکده‌در .

یونانستانك واردات عمومیه‌سی ۱۳٦,٥۰۰,۰۰۰ فرانقدر . حربیه بودجه‌سی ۱۸,٦۲۷,۰۰۰ ، بحریه بودجه‌سی ۸,٤۰٥,۰۰۰ فرانق که جمعاً ۲۷,۰۳۲,۰۰۰ فرانق عسکری بودجه‌سنی تشکیل ایتمکده‌در . اجرا ایدیلن حساباته باقیلیرسه یونانستان وارداتنك یوزده یکرمیسنی امورعسکریه‌نك بلع ایتدیکی آکلاشیلیر .

رومانیانك واردات عمومیه‌سی ٤۳٥,٦۸۳,۰۰۰ ، فرانق مصارف عسکریه‌سی‌ده ٥٦,۱۷٥,۰۰۰ فرانقدر . رومانیا بودجه‌سنك وسعتنه رغماً شواوچ حکومته نظراً اك آز مصارف عسکریه اختیار ایلمکده‌در . عسکری بودجه‌سی واردات عمومیه‌یه نظراً یوزده ۱۲,۸ نسبتنده‌در .

بودرت حکومتك مجموع وارداتی ۹۲۹ میلیون ، مصارف عسکریه‌لری ۱٤۸,۷۱۷,۰۰۰ فرانقدر . بوبودجه‌یه نظراً اختیار ایدیلان مصارف عسکریه ، یوزده ۱٦ نسبتنده قالمقده‌در . بوحسابدن رومانیایی اخراج ایدرسه‌ك هم حدود اولان اوچ حکومتك بودجه‌لری ، ٤۹۳,۳۱۳,۰۰۰ فرانغه ، مصارف عسکریه‌لری‌ده ۹۲,٥۲٤,۰۰۰ فرانغه ، یعنی یوزده یکرمی درده تنزل ایدر .

سال بحری

یکی زرهلیلریمز

آلمانیادن کچن‌سنه تموزنده صاتین آلنان « براندنبورغ » سیسته‌منده‌کی « باربادوس خیرالدین » و « طورغود رئیس » تسمیه ایدیلن ایکی زرهلیلریمز حقنده معلومات :

یکی زرهلیلریمزك تاریخ انشالری : ۱۸۹۱ ـ ۱۸۹۴ ، تعدیللری : ۱۹۰۴ ـ ۱۹۰۵ ، طوللری : ۱۰۸ مترو ، عرضلری : ۱۹,۵ مترو ، عمقلری : ۷,۴ مترودر .

ماء مخرج طونیلاتولری : ۱۰,۰۶۰ ـ ۱۰,۶۱۸ ، زرهلری : هاروه‌ی چلیکندن یاپلمش اولوب صو کسیمندن یوقاری ۴۰۰ ، قوماندا کوپریسنده ۳۰۰ ، بیوك طوپلرك محافظه‌سنه مخصوص باربتلرده ۳۰۰ ، وسط طوپلرك قوله‌لرنده ۴۰ ، کوکرته‌ده ۶۰ میلیمتره‌در .

بیوك طوپلر : درت‌دانه یکرمی سکز سانتیمتره‌لك قرق چاپنده وایکی دانه‌ده ینه یکرمی سکز سانتیمتره‌لك اوتوز بش چاپنده آلتی طوپ . بونلر سریع آتشلی دکلسه‌ده عدد انداختلری قابل اولدیغی قدر زیاده ومنزللری‌ده اوزوندر . قرق چاپنده‌کی طوپلر باشده وقیچده ، ۳۵ چاپنده‌کیلرده اورته‌ده‌در . (بارباروس خیرالدینك باشده وقیچده‌کی طوپلری اخیراً سریع آتشلی‌یه تحویل اولونمشدر .)

ایکنجی درجه‌ده طوپلر : « بونلر سریع آتشلیدر » اون‌بوچوق سانتیمترلك ۳۵ چاپنده سکز عدد ، ۸۸ ملیمتره‌لك ینه ۳۵ چاپنده سکزعددکه بونلرك برقسمی ، یعنی درت دانه‌سی آرقادیره‌کك دیبنده ، ایکی دانه‌سی اوك دیره‌كك دیبنده ، ایکی‌دانه‌سی‌ده بیوك طوپلرك جانبینده‌در .

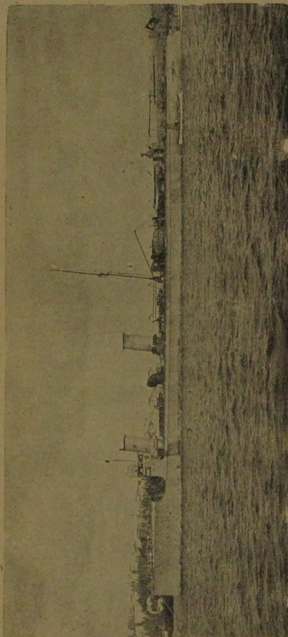
درت دانه‌ده سریع آتشلی کوچوك طوپلری ، اوچ دانه‌ده طورپیدو قوواڭی واردر . بونلردن ایکی دانه‌سی تحت‌البحر ، بردانه‌سی اوستده‌در .

ماکنه‌لرینك جنسی اوچ انبساطلی قائم ماکنه‌لردر . قازانلری اون ایکی سیلیندرلیدر . ماکنه قوتی ۹۷ ـــ ۱۰,۲۰۰ بارکیر قوتی آراسنده تحول ایدر . سرعت متمادیه‌سی اون ایکی میل اولوب اعظمی سرعتلری (۱۵) میلدر .

یونان دوننماسی

دوننمامزله یونان دوننماسنی مقایسه ایچون یونانك یکی آلدیغی (آوه‌رف) قرووازوری حقنده شورا‌ده معلومات مجمله اعطاسی فائده‌دن خالی دکلدر : آوه‌روفك ماء مخرجی تقریباً ۱۰,۰۰۰ طون ، طول اعظمیسی (۴۶۱) ، عرضی (۹۶) ، چکدیکی صو (۲۴) قدمدر . طوپلری السویق سیستمنده اولوب قرق بش چاپنده درت قطعه (۹,۲) پوسلق ، سکز عدد (۷,۵) پوسلق ، اون آلتی عدد (۳) پوسلق ، سکز عدد (۱۰۸) پوسلق اولمق اوزره جمعاً یکرمی سکز عدددر . اوچ عدد (۱۸) پوس قطرنده طورپیدو قوغانی واردر . اعظمی زره ثخنی (۸) پوسدر . اعظمی سرعتی یکرمی ایکی بچق میل اوله‌رق کوستریلیور . عمان بونك برعینی ایتالیا دوننماسنده‌کی پیزا زرهلی قرووازوریدر . بو سفینه یونان حکومتنه ۹۶۰,۰۰۰ انکلیز لیراسنه مال اولمشدر .

یونانستانك اصل دوننماسی حقنده‌ده برآز معلومات اعطا ایده‌لم : یونانستانك بحری تقریباً (۴۸۰۰) طون ماء مخرجنده اوچ زرهلیسی واردر . بونلر یکدیکرینك عینی اولوب طوپلری اوچ عدد (۱۰,۵) ، بش عدد (۵,۹) ، برعدد (۳,۹) ، سکز عدد (۲,۵) ، درت عدد (۱,۸) ، سکز عدد (۱,۴) پوسلق طوپلری حاملدر . بونلر ۱۸۸۹ سنه‌سنده انشا واکمال ایدلمشلرسه‌ده بوکون پك بیوك نواقصی واردر . اول امرده بو زرهلیلرك قازانلری محتاج تجدیددر . بو نقصان باشلی باشنه اهمیت عظیمه‌یی حائزدر . ثانیاً بو زرهلیلرك سرعتلری آنجق (۱۲) میل اولدیغی بالفعل تحقق ایتمشدر . بوکون بو سرعتدن فضله‌سنی تأمین ایده‌مدکلری ، الك مشهور انکلیز آلماناقنك جملهٔ بیاناتندندر . مهمات حربیه‌لرینك نقصان بولندیغی‌ده قویاً روایت ایدیلیور . بو زرهلیلرك تعمیری چوقدن بری متصور اولدیغی حالده هنوزدن ایسه حکومت یونانیه بوکا مقتدر اوله‌مامشدر . یکی اوله‌رق آنجق سکز مخربی ایله آلتی طورپیدوسی واردر . بونلردن بشقه سفره چیقه‌بیله‌جك حرب سفائنی یوقدر .

عثمانلی دوننماسنك استقبال مهیبنه آتدیغی ایلك تمل طاشی : دوننمای عثمانی معاونت ملیه جمعیتی طرفندن صاتین آلنان وکچن تموزده شهرمزه ورود ایدن طورپیدو مخربلرندن (معاونت ملیه) سفینه‌سی

دوننمای عثمانی معاونت ملیه جمعیتی قونغره‌سی

کچن‌سنه دوننمای عثمانی معاونت ملیه جمعیتنك ، کندی شعبه‌لری ایله حکومت نزدنده مصدق جمعیتلر طرفندن منتخب اوله‌رق کوندریلن ۶۸ مرخصدن مرکب قونغره‌سی اجتماع ایتدی . قونغره‌نك اجتماعی ، «معاونت ملیه» جمعیتنك یوم تأسسی اولان ۶ تموز ۱۳۲۵ تاریخنك سنهٔ دوریه‌سنه مصادف ۶ تموز ۱۳۲۶ تاریخنده بحریه نظارتنده خنکار دائره‌سی صالوننده وقوع بولدی .

قونغره برآی قدر حال اجتماعده بولنه‌رق دوننما جمعیتنك برسنه‌لك معاملات وحساباتنی یکان یکان تدقیق ایتدکدن صوکرا بوبابده اداری ومالی مفصل برر راپور تنظیم ایتدی وطاغلدی . بو راپورلرك

صورتلری اوزمان مطبوعاته تبلیغ اولنه‌رق نشرایدلدی ایسه‌ده بونك عیناً نشرینه سالنامه‌مز مساعد اولمادیغندن یالکز بعض معلومات اعطاسیله اکتفا ایدیورز :

دوننمای عثمانی معاونت ملیه جمعیتنك بدایت تشکلندن ۲۰ تموز ۱۳۲٦ تاریخنه قدر کچن برسنه‌دن برآز فضله برزمان ظرفنده . اعانات جمیتمندان ایله مختلف منابعدن طوپلانان وارداتی ٤٨٩١٩٥٦٨ غروشدرکه عثمانلی ملتنك شوفقرحالیله برابر اعطای اعاناتده‌کی سماحت وطنپروانه‌سنی اثبات ایدر . بوکا مقابل مصارفات ٤٦٧٤٠٧٤٤,٢٩ غروشدر .

دوننمای عثمانی جمعیتی ایلك سنهٔ تشکلی ظرفنده آنجق تشکیلاتنی تنسیق ایله برابر درت طورپیدو مخربی اشترا وملته هدیه ایتمکه امکان بوله‌بیلدی .

قونغره . جمعیتك تزیید وارداتنه ویکی منابع کشفنه متعلق برچوق مقررات اتخاذ ایلمشدر . سنین آتیه ظرفنده جمعیتك حال مالیسی دها مکمل اوله‌جغی امید اولنور .

جمعیت ، حکومتك معاونتیله کچن سنه المانیادن ایکی زرهلی صاتون المشدرکه بوده پك محتاج اولدیغمز دوننمامزك تقویه‌سی امرنده ایکنجی بویوك آدیمدر . [بوبابده تفصیلات آلمق ایچون یکی زرهلیلریمز بحثنه مراجعت]

دوننما جمعیتنك صاتین آلدیغی درت طورپیدو عربیددن (یادکارملت) . (غیرت وطنیه) و (نمونهٔ حمیت) اسملرنده‌کی دیگر ایکی غربده طبق بونلره بکزر .

باربا‌روس خیرالدین و طورغود رئیس کلیور

[کچن اغستوسده یازلمشدر .]

باربا‌روس خیرالدین ، طورغود رئیس کلیور ! بوسوز اونجی قرن مجریده آق دکزده سویلنسه ایدی برقیزیلجه قیامت قوپاردی . ایشیدن اهالی وقتیله خبر آلمش ایسه یالی کویلرینی ترك وبهاده آغیر ، یوکده خفیف اشیالرینی استصحاب ایله مواقع مرتفعه‌یه قاچیشیر ایدی ؛ آنسزین باصقینه اوغرار ایسه باشنه کله‌جکی معلوم .

«باربا‌روس» ویا « طورغود » کلیور ! ینه آق دکز قیيلرنده اویومیان ، یرامزلق ایدن چوجقلری اویوتمق وصوصدرمق ایچون والده‌لرك وسائط اخافه‌سندن ایدی .

باربا‌روس خیرالدین ایله طورغود رئیس کلیور ! چناق قلعه بوغازینه ایرشدیلر ! بونلرده اسکی « اوجماجیلر » کبی اورته‌لغه دهشت صاله‌جقلرمی ؟ خایر : انلر شمدی صلح مژده‌جیلریدر ؛ آفات بشریه‌نك قدیم ومستمری اولان محاربه‌نك سد آهنینلریدر . عثمانلیلر برعصردن زیاده‌درکه متجاوزوحربجو پولتیقه‌دن متوقیدر . الحالة‌هذه بوایکی اسم تاریخی‌یی یاده آلمسی بوپولتیقه‌سنه قوت ویرمك ، فیوض مسالمتی ادامه ایتمك ، عالم مدنیتی مشاهدهٔ آلام حربدن اسیرکه‌مك ایچوندر . ملت عثمانیه‌ده بشقه درلو دوشونن برفرد متصور دکلدر .

باربا‌روس خیرالدین ، طورغود رئیس بونلر کیمدر ؟ اسملرینی ایشیدنجه نه‌دن یورکلرمزلبریز شوق

باربا‌روس خیرالدین زرهلیسی بوغاز ایچنده لنکرانداز مهابت [مقالهٔ مخصوصه‌سنه مراجعت]

وحميت اوليور ؟ شوندن ايچون كه اودريا پلنكلرى بوكون افعئ حربك زهر محتملنك پانزهرلرى اولدیغى كبى وقتيله سوكيلى بيراغمزك شان و عظمتنى سنه‌لرجه اعلا ايدن مجاهدين كزيندر .

قورصان رئيسى صوكره جزاير بكلربكى و قپودان دريا اولان بارباروس خيرالدين پاشانك غزوات دليرانه‌سى آزچوق هركسك معلوميدر . دور سليمان خان قانونى‌يى يازان بالجمله كتب تواريخده ذكرلرى كچديكى كبى غزوات مشاراليهى نقل و تصوير ايچون آيروجه كتابلر دخى تأليف قلنمشدر . حتى طوپقپو سراى همايوننده صاريق اوطه‌سنده محفوظ كتب ثمينه مياننده داستان طرزنده قبا تركجه يازلمش يدى سكز يوز كبير صحيفه‌لك برمنظومهٔ طويله مصادف نظرمز اولمشدر . كندى معلوماتى و بلكه امريله انشاد ايدلمش اولان بو منظومه حقنده رفيقمز نجيب عاصم بك مجموعهٔ انجمنك كله‌جك جزئنه بر تعريفنامه يازه‌جقدر .

بارباروسك غزوات بحريه‌سى حقنده مورخلر برچوق تفصيلات ويرمشلردر . بز اشبو مقاله‌مزده آنلرك ذهول ويا اهمال، اختلاف ايله‌كلرى مناقب و احوال خصوصيه‌سنه دائر برقاچ سوز سويليه‌جكز .

بارباروسك مدللولى بر روم مهتديسى اولديغى روايت ايدن مورخين اجنبيه يا بلمشلردر . مشاراليه اجه اووه‌لى[۱] يعقوب نام سپاهينك اوغليدر . يعقوب دخى سپاهى زاده‌در . مدللونك فتحنده واردار يكيجه‌سنده خدمتده بولنان يعقوب مدللو اوزرينه كوندريلان عسكره داخل اوله‌رق بعدالفتح محافظلر ميانده قالمشدر . بونلر جملةً بكار اولوب جزيره‌ده مسلمان قادين بولنمديغندن تأهلده دوچار مشكلات اولدقلرينى بر واسطه ايله سمع همايونه ايصال ايتمشلر . « وجه شرعى اوزرينه روم قيزلريله ازدواج ايتسونلر . ويرميان اولورسه جبراً آلنوب طالبى اولان دلاوره ويرلسون . » مآلنده حضرت فاتحدن براص صادر اولمغله يعقوب بر روم قيزيله مدللوده تأهل ايتمش و اسحاق، اوروج ، خضر ، الياس اسميله درت اوغلى دنيايه كلمشدر . خضر خيرالدين مرحومدر .

بكچن سنه ۱ تموز عيد مليسنده ، ذات حضرت پادشاهينك راكب اولدقلرى ارطغرل ياطى اوكنده اجرا قلنان بحرى كچيد رسمى مناظرندن

[۱] اجه اووه كليبولى نيم جزيره‌سنده مايدوس مركزى اولان قضادر .

دونمای عثمانى معاونت مليه جمعيتى قونغره‌سى اعضاسى ، هيئت اداره اعضاسى اوك صره‌ده بولنيورلر
[مقالهٔ مخصوصه‌سنه مراجعت]

تحقيقات موثوقه‌مزه نظراً خضرك مولدى مولوه جوارنده قاپيا قريه‌سيدر . والده‌سنك روم اولمسى وكندوسنك لسان مادرى سلاسته سويلمسى روم مهتديسى اولديغى روايتنك منشأى اولديغنده شبهه يوقدر . بارباروس لقبى ايچون ايكى روايت واردر : برى بيوك برادرى اوروجه ويريلن « بابا اوروج » لقبنك

اوروپالیلر لساننده بالتحریف کندینه انتقال ایتمسی ، ودیکری معنای لغویسی وجهله « قیزیل صقاللی » اولمسیدر . اصح اولان وشمائلنه موافق بولنان ایکنجی روایتدر. مخفف اوله‌رق « بربریچه » املاسنی دخی کورمشز . اسمنك خیرالدینه تحویلنه کلنجه ۹۴۰ سنه‌سی کمیلریله برابر استانبوله کلدکده کندوسی ومعیتی ارکانندن اون‌سکز بهادر دیوان یرنده حضور همایونه چیقوب ال اوپه‌دن بشقه رسم احترام بیلمدکلرندن دیز چوکه‌رك تقرب ایله سلطان سلیمان‌خانك النی اوپمشلر وحضاری بلااختیار کولدرمشلر. پادشاه‌حضرتلری پك ممنون اولمش وصوردقلری سؤاللره کلفتسز ودیك جوابلر آلمش . ذاتاً بحر سفیدده نام وشهرتی ومناقب جلادتی شایع ودرکاه شوکتپناهه صداقتی راسخ اولدیغی حالده بوملاقات وسیله‌سیله حقنده‌کی توجه وتقدیر ملوکانه مزداد اوله‌رق « خضر رئیس سن دین ودولته خیرلی بریکیت سین . سنی شمدن کیرو خیرالدین دیو چاغیره‌جقلردر . » التفاتنه مظهر اولنجه بوتسمیهٔ شاهانه غالب کلوب اصل اسمی اونودله درجه‌سنه وارمشدر .

یعقوبك وفاتنده آغابکاری اسحاق عائله‌یه رئیس اوله‌رق مدللوده قالدی. دیکر اوچ قرداش تجارت بحریه‌یه سلوك ایتدیلر . ومدت قلیله‌ده ایشلرینی صیره‌یه قویدیلر [١] آناطولی وروم ایلی اسکله‌لری آره‌سنده ومصر وسوریه لیمانلرنده کمیلری تجارت ایدر وکندولری فریغ و فخور کچینورلر ایدی . برسفرده بیروت آچیقلرنده ردوس شوالیه‌لرینه منسوب سفائنك تعرضنه اوغرایوب واقع اولان غوغاده کوچکلری اولان الیاس شهید دوشدی واوروج اسیر اوله‌رق ردوسه کتورلدی وبرخیلی زمان ردوس بانیولاسنده (زندان) وکمیلرنده قالدی . خضر الیاسی قورتارمق ایچون بیك آلتونه قدر فدیه تکلیف ومدللو قوجه‌باشیلرندن برینی توسیط ایلدیسه‌ده موفق اوله‌مدی. نهایت اوروج انطالیه سواحلنده کمینك قیچنه باغلی اولان براوفاق بالق قایغی ایله برکیجه قاچوب مدللوده برادرلرینه قاوشمشدر .

اودمدن اعتباراً بونلرك قورصانلق حیاتی باشلایور . قونیه والیسی سلطان قورقود تکه وایچ ایل ساحللرنده مجاهدین بحریه‌یی کوروب کوزه‌دیر ایدی حتی پدری سلطان بایزید خان ثانینك اواخر سلطنتنده وکلایه اغبرارندن طولایی مصره صاوشمسی بو کمیجیلر واسطه‌سیله میسر اولمشدی ایله اوزرینه بوستانجی باشی مأمور ایدیلوب سواحل مذکوره‌ده قورصانلر شدتله تعقیب وتأدیب وپای تعدیلرینی اوحوالیدن قطع ایلدی .

بولدیغی کمویی پرتار ایلدی
صاحبنك کارینی زار ایلدی
نامی اسکندر ولکن رحمی یوق
اهل دریایه قیلوبدر بوری چوق [٢]

اوروج ، خضر ، قورد اوغلی مصلح‌الدین ، آیدین وعیسی کبی آناطولی یالیلرینك جسور سرکرده‌لری آرتق کندی یوردلرنده بارینه میه‌رق غرب صولرینه چکلدیلر وجربه آطه‌سنی مأوی اتخاذ ایدرك کارلرینه آب‌وتاب و یردیلر . سواحل اسلامیه‌نك هرطرفنده « ترله‌دن پاره قزانمغه ، صولومه‌دن جان ویرمکه » هوسکار اولان اشهبلر ، قبادایلر اللرینه برتکنه کچنجه آتلایوب طوغری جربه یوه‌سنده صولوغی آلدیغندن آزمدت ایچنده جمعیتلری وقوتلری زیاده‌لشدی . اوروج هپسنه باشبوغ اولمشیدی. جمعیتلرینك

[١] تجار کمیلرینه مرتب طائفه‌دن ماعدا او تاریخلرده قورصان قورقوسندن لوند نامیله برمقدار اهل سلاح دخی آلیرلر ایدی. لوندلر کمینك عنعنه اورتاق‌ایدی. اونجی قرن‌هجرینك کوزی پك قورصانلری علی‌الاکثر دریا لوندلکندن یتشمشدر . اوروج وبرادرلرینك بوصورتله معاملات بحریه‌یه مباشرت ایتمش اولملری خاطره کلیور .

[٢] بالاده مذکور منظومه‌دن

ازدیاد سریعنه برسبب‌ده شودرکه بونلر قزانچ طمعندن بشقه اندلسدن مستثقل ومطرود اولان اهالیٔ اسلامیه‌یی افریقا قیلرینه نقل ایتمك کبی برخدمت مبروره‌یه‌ده باشلامش وانظار اسلامیانده نائل توجه اولمشلر ایدی . بابااوروج دکزلری تترتدیکی کبی جزائر بلادینی استیلایه آغاز ایلدیکی جهتله دیار مغربده حکومت‌ایدن طوائف ملوك بوآزیلی توربدیلردن قورتلمق‌ایچون اسپانیوللرك معاونتنه‌مراجعت ومملکتلرینك قپوسنی حنیقی دشمنلره کشاد ایلدیلر . اوروج ایله اسحاق وهران Oran() قلعه‌سنده اسپانیول محاصره‌سی النده شهید اولمشلردر . اسپانیوللر قلعه‌یه کیردکده محصورلر:

اوردیلر تیغی عدویه اولزمان
ایلدیلر اول نفس جنك کران
کندو داخی تیغی عریان ایلدی
نیجه دشمن بغرینی قان ایلدی
اول آراده دوشدی اسحاق آشکار
رحمةاه علیه بی‌شمار
باقیسیده اولدی هپ آنده شهید
آلدی ینه قلعه‌یی جند پلید
(نه قدر وارسه عرب آنده مکین
اولمشدی دشمنه یار ومعین)
انده دوشدی هم اوروج ذی وقار
رحمةاه علیه صد هزار .

خضر بیوك برادرلرینه وارث وخیرالخلف اولدی وجزایرك اقطار ساحلیه‌سنی قبضهٔ تسخیره آلدی. لکن قره‌ده ودکزده موقعنی محافظه ایتمك ایچون اسپانیوللره قارشو برحامیٔ قوی‌یه محتاج ایدی ووطننه علاقه‌سی قلبنده جایکیرایدی. سلطان سلیم خانك مصر سفرنده رکاب همایونه واروب دخالت‌ایتدی. مظهر حسن قبول اولدی . آندن صوکره مقام معلای سلطنت سنیه‌یه پیشکشلرینك اره‌سی کسیلمامش ومقابلهٔ طرف پادشاهیدن دخی هدایا واعانات مناسبه ایله تطیب قلنمشدر .

۹۴۰ تاریخنده بالاستیذان استانبوله کلدکده عهده‌سنه « قلیجله آچدیغی جزایر » بکلربکیلکی توجیه قلنمغله خضر رئیس ایکی طوغلی « خیرالدین پاشا » اولدی. متعاقباً قپودان دریا نصب اولنه‌رق دولتك بتون قوهٔ بحریه‌سی یدینه تسلیم ایدلدی . ارتق بارباروسك بیلکی بوکیلورمی، اوکنه چیقیلورمی؟ اون‌بش سنه آق دکزی چالقامش وطول براقنجیه قدر اوغراشمشدر [١] .

غازی مشارالیه ۹۵۳ جمادی‌الاولاسنك سکزنجی کونی حمای محرقه‌دن اون درت کون ایچنده‌وفات ایتمشدر . تصادفات تاریخیه‌دن اوله‌رق اون‌سنه اول پروزه محاربه‌سنی اوکون قزانمشیدی . « مات رئیس البحر » تاریخ وفاتیدر . سنی کچکین ایدی . وصیتی موجبنجه بشکطاش ساحلنه دفن اولنمشدر . انکلیز مورخین‌بحریه‌سندن مورغان Morgan عرب اوجاقلری احوالنه دائریازدیغی اثرده (۱۷۳۱ سنه‌سنده طبع‌اولنمشدر) باربارسك معاصرینی اولان اسپانیول مورخلرندن نقلاً شمائلنی‌بروجه آتی تعریف‌ایلیور: اورته‌دن فضله‌جه بویلی ، کمیکلی وطیقناز ، متناسب الاعضا ، کوزلری ایری ، نکاهی جوال ، قاشلری قالین ، کیربکلری اوزون ، صقالی آغارمزدن مقدم قیزیله مائل پارلاق صاری وغایتله کور ، اندامی

[١] وندیك جمهوریتنده برعادت قدیمه وار ایدی . هرسنه برآیین مخصوص اجرا اولنوب بحرسفید طوجه‌یه تزویج اولنور وطوجه قاریسی اوزرینه حاکم وقوام اولدیغنی کوسترمك ایچون عصاسیله اوچ کره صویه اورر ایدی . باربارس دورنده وندیك طوجه‌سی عروس حاکمهٔ دریایی الندن قاپدرمش ایدی .

مردانه ولوندانه ایدی . متدین ورحیم وسخی وکرمکار ایدی. اما غوغاده وحال غضبنده یانه وارلمز بر آتش کسیلور ایدی .

ینه مورغان دیورکه (صحیفه ۲۹۳) « عثمانلی دونغماسی هردفعه‌عزیمت وعودتده تربه‌سنی طوپله‌سلاملر، وکمیجیلر روحنه اوچ‌اخلاص برفاتحه‌اهدا ایلر. » مورخ مرقومك زماننده جاری‌اولان بوعادت احترامکاری‌یه ینه عودت ایده‌مزمی‌یز ؟ هیچ اولمزسه ییلده برکره مثلا یوم وفاتنده تربه‌سنده بحریه‌جه بررسم احتفال اجرا اولنه‌مزمی ؟

غازئ مشارالیه اك‌مشهور قپودانمزدر. لوندره‌ده‌آمیرال نلسونك هیکلنك زیرنده جلی‌خطایله «انکلتره هربحریه نفرندن نلسون اوله‌بی بکلر » فقره‌سی محرردر. بزده « وطن هربحریه ضابطندن بارباروس‌خدمتی‌، طورغود حسارتی کورمکه منتظردر » تمنیسیله ختم کلام ایلیه‌لم . دیکر برمقاله‌ده طورغود رئیس حقنده دخی برقاچ فقره یازارز .

۲۳ شعبان ۱۳۲۸

وقعه نویس
عبدالرحمن شرف

طورغود رئیس

طورغود رئیس فکر عاجزانه‌مه کوره اك بیوك قپودانمزدر. امرای بحریه‌مزده دها مشهورلری، دها بختیارلری ، دها متفننلری واردر . لکن کمیجیلکده ، جرأت وجلادتده انك نظیری یوقدر ، دیه بیلیرم . طورغود عثمانلیلرك نلیسونیدر .

طورغود استانکوی کورفزنده سرالوز قیلرنده ولی اسمنده بر فقیر کویلینك اوغلیدر . دها چوجقلغنده کورش ودوکوش واوق آتمه کبی اویونلره مراقلی ، دیك باشلی وبنیه‌سی قوتلی ایدی . اصول زمانه اوزره اویالیلرك بتون آتشلی دلیقانلیلری کبی بوده بابا اوجاغنی ترك ایله دریا لوندانه (بحریه سلاح انداز طاقمی) قاریشدی . مورخ مورغان برآره‌لق بکلك قدرغه‌لردن برنده طوب اوسته‌سنك یانه یناشدیغی ومکمل برقلاغوز واعلی برطوپجی اولدیغنی ذکر ایدییور . وظیفۀ رسمیه‌نك ایجاب ایده‌جکی خدمت محدوده‌یه جولان فطریسی متحمل دکل‌ایدی . برقاچ آرقداشیله بر (برکنته) صاتون آله‌رق قورصانلغه چیقمش وچوق کچمه‌دن برکوزل «قالیته» صاحبی اولمشدر . ایشی ایلرولتمك ایچون طورغوده بوکافی ایدی . کوندن کونه نام شهرتی وآوازۀ دهشتی آق دکزده یاییله‌رق اسمنی ایشتمیان قورصان ودایی قالمدی .

اوحینده بارباروس بتون دایلرك ورئیسلرك مرجع ویاشبوغی اولدیغندن طورغود رئیس جزایره عزیمتله غیابندن مشتاق اولان بارباروسك بیراغنه التحاق ایلدی ومأمور اولدیغی برایکی سفردن موفقیتله عودتی ترفیع قدر ومنزلتنه باعث اوله‌رق‌بارباروسه کتخدا اولدی. ومعیتنه‌اون‌ایکی کمیلك برفیلو ویرلدی.[۱]

طورغود کهیایه اون ایکی کمی بربیوك دونغماحکمنده ایدی . آق دکزه اویله بربیلغینلق چوکدی‌که سواحلده بو « دکز عفریتنك » تقربنی خبر ویرمك ایچون نقاط مناسبه‌یه راصدلر تعیین اولنمشدی . بارباروس قپودان پاشا اولدقدن وپروزه محاربه‌سنی قازاندقدن صکره (۹۴۳) وندیك جمهوریتیله مصالحه اولندیغندن (۹۴۷) وندیك مستملکه‌سی اولان اطه‌لر مصونیت عهدیه تحتنه کیرمکله طورغود جنویزلرله‌پك زیاده اوغراشمغه باشلادی. ۹۴۸ سنه‌سی اللرینه اسیر دوشمشدر .

شویله‌که آندره دوریا طورغودك قورسیقا صولرنده اولدیغنی خبرآله‌رق یکنی جانه‌تینو قوماندا‌سیله

[۱] معلوم اوله‌که ازمنۀ سالفه‌ده کتخدالق بر افندینك خانه‌سی امورینه دکل . وظائف رسمیه‌سنه نظارتی متضمندر. مثلا کتخدای صدرعالی صدراعظمك اوینك دکل ایشنك کهیاسیدر .

اوزرینه بربیوك قوت سوق ایدوب طورغود جیرالتا حصاری اوکنده امین برموقعده یاتارایکن جانه‌تینو ناکهان باصدیرمغین واقع اولان غوغاده قوت جسارته غلبه چاله‌رق طورغود ناچار قید اسارته کرفتاراولدی. والك اغیر دمیرلره اورولدی ودرت سنه قدرجنویز کمیلرنده چاقیلی قالدی . آمیرال ایله ماجراسی معلومدر . بارباروس خیرالدین پاشا طورغودی تخلیص ایچون چوق اوغراشمش‌وجنوزی‌طوپه طوته‌بی کوزه‌آلدرمش ونهایت مارمولك روایتنه کوره اوچیك آلتون فدیه ویره‌رك ـ اوغضنفر دریایی قورتارمشدر . مارمولك روایتی صحیح اولسه‌بیله بواخذواعطاده کارلی چیقان البته بارباروسدر. فقط دیکر برروایته نظراً بارباروس تام قوتیله جنویز اوکنده کورنمش و « ایشته طورغودك فدیه‌سی » دیو طوپلری شهره چویرمش ومتو طرفندن بعض هدایا ایله طورغود کندوسنه تسلیم اولنمشدر .

طورغود استانبوله کلمه‌مش وکندینی سودیرمامش ایدی . اجانبدن شتکیلری وبزدن حسودلری چوق ایدی . منصب قپودانی‌یه‌نصب نظرایدن پاشالراونی بحق قصقانیور وتوجه پادشاهیدن دور ومهجور اولمسنه چالیشیورلر یدی . یکانه حامیسی بارباروس خیرالدین پاشانك وفاتندن صوکره (۹۵۳) قریحۀ شهریاریدن عهده‌سنه توجه قلنان قارلی ایلی سنجاغنی بیله چوق کوردیلر، اوصره‌د حمیتشعار ایسه انتریقه‌لردن فتور کتیرمز وکمافی‌السابق جانسپارانه خدمتدن کیروطورمز ایدی. سنان پاشالره، پیاله‌لره نام قزاندیران یوزلرنی آغارتان اودر . طرابلس غربی فتح ایتدکده کیمسه برشی دیه‌مه‌یوب طرابلس بکلر بکی اولدی. واون سنه‌دن زیاده اومسنده قالدی .

طورغود پاشا ۹۷۲ ده مالطه محاصره‌سنده‌نائل سرتاج شهادت اولمشدر. باش قوماندان اولان وزیر رابع مصطفی پاشایه وبریلن تعلیماتده طرابلس بکلربکی اردویه مواصلت ایتمه‌دن حرکات عسکریه باشلامامسی امر اولنمش ایکن آل اسفندیار یادکارلرندن اولان مصطفی پاشا « قلعه محاصره‌سی دکزده آدم صویغه بکزه‌مز » دیو برطور استخفافکارانه ایله طورغودی بکلمه‌دن قلعه‌یی محاصره‌یه‌مبادرت ایتمش ومشارالیهك وصولنده ارائه ایتدیکی تدابیره حوالۀ سمع اعتبار ایتمامش اولدیغندن مالطه‌نك هربوجاغنی قاریش‌قاریش بیلن ویکرمی اوتوز سنه‌دنبری اطرافنده دومان آتدیران اوپیر میدان رزمك شو حقارتلی معامله‌لر کوجنه کیدوب دکزده کمی اورمق قدر قره‌ده قلعه آلمغی‌ده بیلدیکنی اظهار ایچون کندینی اوك صفلره آتمش وسان آنجلو برجندن کلن برکله بر قیایه اوره‌رق قوپاردیغی برطاش پارچه‌سنك اصابتیله طورغود پاشا ویانده‌بولنان سهیل‌رئیس یاره‌لانمشدر. طاش صاغ‌قولاغی توزینه‌اصابت ایلدیکندن‌همان‌یره‌دوشه‌رك آغزندن وبروندن وقولاقلرندن قان بوشانمشدر. مصطفی پاشا قوشه‌رق کلوب مجروحیتی عسکر بیننده شایع اولمامق ایچون اوزرینه برقاپوط اورتدیره‌رك کیزلیجه چادرینه کوندرلشدر. برقاچ دقیقه صوکره قوجه غازی تسلیم روح ایتمش وقلعه‌نك فتحی امیدی مشارالیهك وفاتیله مقطوع اولمشدر . (علیه‌الغفران) شهید دوشدیکی محله الی‌یومنا « دراغوت » برونی تسمیه اولنور .

بارباروس خیرالدین پاشا « طورغود بندن یکیتدر » دیمشدی. مورخلرطورغودك اثنای شجاعتنده سوز براقدقلری کبی مکارمندن وانسانیتندن دخی بحث‌ایدرلر. راهب ورتو l'abbé Vertot دیورکه «عالمده‌جسارتنه بهایتشمز برقپودان‌ایدی، قورصانلر آره‌سنده‌مثلی کورلمامش برانسان.» یاپدقلرنی، ایتدکلرنی دوشوندکجه ، خیالمزده برر هیکل مهیب دهشت کبی تجسم‌ایدن ایکی قهرمانك رحم وکرم کبی فضائل اخلاقیه‌لرینه دائر دشمنلری طرفندن یازلمش ستایشنر اوقوندقجه آدمك محبت وحیرتی تضاعف ایلیور .

اشبو مقالۀ مختصره‌یی اتمام ایتمزدن اول طورغودك اشهر مأثر بهادارانه‌سی اولان جربه وقعه‌سنی ذکر ایتمك لازمدر . طورغود کتخدا کمیلریله قولونا (استراحت) حالنده جربه‌نك جنوب لیماننده‌یاتیور ایدی . جاسوسلری معرفتیله معلومات آلان آندره‌دوریا عظیم برقوت ایله کلوب لیمان آغزنی طوتدی . وسریعاً برمقدار عساکر بریه ارسالی ایچون تونسه وسجلیایه خبرلر کوندردی . مقصدی جزیره‌یی

وطورغودی بهمه‌حال اله كچیرمك ایدی . شو ترتیباته نظراً طورغوده یا تسلیم اولمق ویا دوكوشه دوكوشه اولمكدن بشقه طریق قالمیورایدی. فقط طورغود كیمسه‌نك تصور ایده‌میه‌جكی اوچنجی برطریق بولدی.
برطرفدن دشمنه مقابله‌یه وطوپ آتشنه دوام ایدر ودیكر طرفدن جربه عربلرینی‌اوشوروب قازمه‌وكورك
ایله جزیره‌نك برصیغ محلندن قنال كشادینه چالیشور ایدی. ایشته اوقازدیردیغی یولدن بعضاً یلكن وبعضاً
جر ایله بركیجه قرا كلغنده كمیلری برر برر لیماندن طیش دكز قیسنه اشیرمش وآندره دوریانك صقالنه
كوله‌رك صاووشوب كیتمشدر . حتی اثنای راهده سجلیادن كلان ناپولی پطورنه‌سنی وتونسدن - جربه
عربلرینی قاندیرمق ایچون - حركت ایدن بنی حفص پرنسنی‌ده یقالامشدر . اشبو جربه وقعه‌سنی اوزمانك
مورخلری اوزون اوزادی نقل وتصویر ایتمشلر وبرچوغی طورغودك فرارینی « سحر قوتنه » عطف
ایلمشلردر . راهب ورتو « بوایش تاریخده نه‌اولمش ونه‌اوله‌جق شیدر » دیور .

وقعه‌نویس
عبدالرحمن شرف

سال سیاسی

١٣٢٦ سنهٔ رومیه‌سنه عائد

مقدمه

« سالنامهٔ ثروت فنون » ك محترم قارئلرینك — بوكون یاخود یارین — بویوك براهمیتله آچاجقلرینه شبهه ایتمه‌دیكم « سال سیاسی » صحیفه‌لرنده ، كندیلرینه جدی برتتبع نتائجی ، ایی برمفكره محصولاتی اولارق كوزل سوزلر ، پارلاق محاكمه‌لر عرض ایده‌میه‌جكمدن دولایی بنی عفو ایتمه‌لرینی اول باول رجا ایده‌رم. كچن سنه « سالنامهٔ ثروت فنون » ه یازدیغم ، انقلابمزدن‌صوكراكی بربوچوق سنه‌لك وقایعی حاوی « سال سیاسی » نك برچوق ذوات طرفندن مظهر اولدوغی حسن‌قبول ، — كچن سنه‌كی سالنامه‌نك پك عجله‌یه كلمش اولماسندن دولایی — اوزمان یاپامادیغمه قانع اولدوغم تتبعاتی هیچ اولمازسه بوسنه اجرا ایتمكلكمی و بویله‌جه اوحسن قبوله لایق براثر وجوده كتیرمكلكمی ایجاب وحتی امر ایدییوردی . فقط بوسنه اوامر وایجابه كوره حركت ایده‌بیلدمی ؟. كچن سنه موفق اولامادیغمی بوسنه یاپابیلدمی ؟.. خایر؛ هیچ‌ده یاپامادم . ایشلرم اوقدر آرتدی‌كه . دكل برسنه‌لك وقوعات داخلیه وخارجیه‌مزك صوك درجه متفرع مسائلنی احاطه ایتمك ایچون اوغراشمغه ، حتی برمسئله حقنده بسیط برمقاله قارالامغه وقتم یوق. وبونك ایچون، سالنامهٔ ثروت فنونك انتشارینه بربوچوق آی قاله . تم ایفا ایده‌مه‌یه‌جكم بو آغیر وظیفه‌یی لطفاً باشارمه‌لری ایچون ، قدرت فكریه وقلملرینه اعتماد ایتدیكم بعض ذوات كرامه مراجعت ایتدم . فقط سوء طالع ! كیمیسنك غیرمأمول برمعذرتی ظهور ایتدی؛ كیمیسندن ایشلرینك بو آغیر تكلیفی یوكلنمكه مساعده‌سی اولمادیغی جوابنی آلدم. یعنی بوبویك آغیر وظیفه‌شوعاجز، بوتون معناسیله عاجز قلمه قالدی. مسئله‌نك اصل فناجه‌تی‌ده، هرطرفدن ممدی كسدیكم زمان، شباطك یكرمی اوچنجی بولماسی ایدی . بوندن‌صوكرا، سالنامه‌نك چیقارلماسنه قالان اوچ درت كون ایچنده نه تتبع یاپابیلیر ، نه‌یازا بیلیردم ؟... فقط ناچار ! سالنامه‌مزك بر حصه‌م داخلنده اولان بوقسمنی مطلقا یازمق ، « سال سیاسی » صحیفه‌لرینی بوش براقامق لازم ایدی . وایشته بن‌ده برسنه‌لك غزته قولكسیونلرینی - بركیجه ایچنده قاریشدیرا بیلدیكم قدر - آچارق ، خاطره‌می آراشدیرارق برسال سیاسی یازییورم . بوكا باشلادیغم زمان ، صوكنی كتیره‌مه‌مكدن . برچیقماز سوقاغه صاپمقدن اوقدر قورقیورم‌كه بومقدمه . اوتردد واندیشه‌نك . غیر اختیاری، كاغد اوزرینه دوكیلیویرمش بر كولكه‌سندن باشقه برشی دكلدر . قارئلرم معذرتمی لطفاً قبول ایتسینلر .

مناسبات خارجیه‌مز

١٣٢٦ سنه‌سی ظرفنده‌كی مناسبات سیاسیهٔ خارجیه‌مزی ایكی جمله‌ده خلاصه ایتمك لازم كلیرسه :
بو مناسبات خارجیه‌نك غایت قاریشیق ، متردد ، متموج ، ثباتسز اولدیغنی وبونكله برابر آتیده آله‌جغی استقامته دوغری هیچ براثر تمایل ، هیچ برعلامت فارقهٔ ثابته كوسترمه‌دیكنی مع التأسف اعتراف ایتمه‌لیدر.

شیخ الاسلام حسنی افندینك یرینه تعیین قلنان اعیاندن موسی کاظم افندی

شریف علی حیدر بکك یرینه اوقاف نظارتنه تعیین قلنان نکده مبعوثی خیری بك

سیاست عمومیهٔ خارجیه‌مز حقنده شو حکمی ویردکدن صوکرا تفرعات اعتباریله تدقیقاتمزه باشلایه‌لم :

۱۳۲۶ سنه‌سی امور داخلیه‌مزده اولدوغی قدر مناسبات خارجیه‌مزده ده شایان دقت صفحات کوستردی. ربقهٔ استبداددن یکی قورتولان دولت عثمانیه‌یه قارشی ، کندیلری ایله آز چوق تماسده، مناسبتده بولوندوغمز کوچوك بویوك دولتلر ، اسکیدن بری تعقیب ایتدکلری غایهٔ آماله وصول ایچون، باشقه یولده برخط حرکت تعقیبی لازم کله‌جکنه حکم ایله تبدیل مسلك ایدر کبی کوروندکلری حالده ، ینه تورلو تورلو فیرلاقلر چویرمکه باشلامشلر ایدی. بونلرك منفعتلرینه کوره آمالی ده متخالف اولدوغندن، بزم جمله‌سیله روابط دوستانه محافظه ایتمکلکمز ، تعبیر آخرله اونلرك تصادمکاه آمالنی کشف ایده‌رك سیاستمزه اورایی برمحور یاپمقلغمز ایجاب ایدییوردی . چونکه اوته‌دن بری اوزرمزه چوکن کابوس ضعفك ازاله‌سی ایچون سنه‌لرجه صلحپرورانه چالیشمق مجبوریتنده بولندوغمز بدیهیدر .

بناءً علیه ، اوروپا دول معظمه‌سی بللی باشلی ایکی زمرهٔ سیاسیه تشکیل ایله‌دیکی جهتله ، بونلره قارشی بی طرفانه برمسلك اتخاذ ایتمکلکمز انقلاب عثمانی‌یی متعاقب تقرر ایتمش و بوقرار مهما امکن کچن سنه‌یه قدر تطبیق ایدیله کلمش ایکن ۱۳۲۶ سنه‌سی ظرفنده — اعتراف ایتمه‌لیدر که سوق وقوعات ایله — اتفاق مثلث طرفنه متمایل کوروندك و بو، زمرهٔ دیکرك ، ائتلاف مثلث ارکانك اغبرارینی موجب اولدی . و بادیٔ تأسف بعض تظاهراتی کورولدی . واقعا برقسم رجالمزك اجتهادینه کوره بی طرف طاورانمقدن ، بتون دولتلر ایله دوست کچینمکه چالیشمقدن برفائده ملحوظ اولمادقدن باشقه ضرر کورمك محتمل ایدی . لکن بزشو حال ضعف وفقرمزده بو ایکی زمرهٔ دولیه‌دن هر هانکیسنه انتساب ایده‌جك اولسه‌ق ، بو زمره‌دن مثمر وقطعی برصورتده معاونت کورمکه موفق اولمقسزین ، بلکه‌ده زمرهٔ دیکرك ضربهٔ اضرار وتخریبنه اوغرایه‌جغز . بوتقدیرده ایسه حکومات صغیره‌نك اوینایه‌جقلری رول ده نظر دقته آلینمالیدر . زیرا اونلر ایجابات منفعته کوره

صالح پاشانك یرینه بحریه نظارتنه تعیین قلنان آیدین والیسی میرآلای محمود مختار بك

بو ایکی بویوك زمره‌دن برینك آمالنه خدمت ایده‌جکلردر . هر حالده، «بو کون ایچون هانکیسی ده» دوغری اولدوغی بنم نظرمده دها ثابت اولامایان بو ایکی فکر واجتهاددن بزمع التأسف هیچ بریسنه خدمت ایدمه‌دك . قرارسزلق ایچنده یووارلاندق.

بالقان حکومتلری ایله مناسباتمز :

۱ : بولغارستان ایله

۱۳۲۶ سنه‌سی بدایتنده ایکی حکمدارك درسعادتی زیارتی برقاچ سطر اول ذکر ایتدیکمز مقاصدك بر نتیجهٔ طبیعیه‌سی عد اولونا بیلیر. فی الحقیقه بولغارستان قرالی فردیناند ایله صربستان قرالی پترونك شهرمزه کلمه‌سی برائر نزاکت دکلدی. البته براساس سیاسی‌یه مبتنی ایدی . علی الخصوص که بو زیارتلر اسلاولرك حامئ معظمی چار حضرتلرینی زیارتدن صوکرا وقوع بولماسی و بالقان حکومتندن مرکب براتحاد دولینك وجوده کتیرلمك فکر واملنك ایلری یه سوریلمه‌سندن مؤخر اولماسی پك زیاده جالب دقت ایدی.

(«بالقان اتحادی» حقنده دوران ایدن متباین روایتلرك بو مناسبتله شورادہ اخطار ایدلمه‌سی فائده‌دن خالی اولاماز. برروایته کوره بو اتحاد تورکیه علیهنده اولاجق ایدی. برروایته نظراً بالقان اتحادی تورکیانك ریاستی آلتنده و جرمانلرك « درانغ ناخ اوستن » یعنی شرقه دوغری ایلریلمه پوليقه‌سنه و دها دوغروسی بالقانلره متوجه بوتون احتراصاته قارشی عقد ایدیله‌جك ایدی . شیمدیکی حالده بالکز افکاره وارد اولمش اولمقدن باشقه ماهیتی یوق . بلکه ایلریده اولاجقدر.)

مع مافیه صرب و بولغار قراللرینك زیارتلرینی صرف کندی حصه‌لرینه منافع تأمینی مقصدینه معطوف عد ایدنلرده بولوندی که الك دوغرو تخمین بزدر دینیله بیلیر . بولغار قرالنك درسعادتی زیارتی تقرر ایله‌دیکی زمان دولت عثمانیه‌دن ماکدونیانك مختاریت اداره‌سنی طلب ایده‌جکی و بوکا مقابل ده کندیسنك آمال استیلا کارانه‌سندن واز کچه‌جکی مطبوعات اجنبیه‌ده کورولدی . مهارتله معروف اولان قرال فردینادنك زیارتنده برفکر مخصوصه خدمت ایتمش اولاجغی محقق عد ایتمکله برابر اویله برشی طلب وهر هانکی برزمینده برموفقیت الده ایتدیکنه ده حکم ایله‌یه‌میز. زیارتندن صوکرا تورکیه - بولغارستان مناسباتنده دواملی برائر صلاح کورولمه‌دکدن باشقه. رومانیا ایله بر

اتفاق عسکری عقد ایتدیکمز شایع اولمامش اولسه ایدی ، احتمال آرامزده بر اختلاف مسلح چیقاجقدی . شورایی‌ده دوغرو-درکه قرال فردیناندک سیاحتی بولغارلرک ده پك خوشنه کیتمش دکلدی .

بولغارستان قرالی فردیناند رفاقتنده زوجه‌سی قرالیچه اله‌ئونورا بولندوغی حالده ۱۳۲۶ مارتنك سکزنجی کونی استانبوله مواصلت ایتدی . پك پارلاق استقبال اولوندی . ذات حضرت پادشاهی سرکه‌جیده خاصةً احضار اولونان موقفه عزیمت بویورارق قرال ایله زوجه‌سنی استقبال ایله‌دیلر . بولغار قرالی و قرالیچه‌سی شهرمزده بر هفته قالدیلر . بونك اوچ کونی رسمی ایدی . او مدت ظرفنده شرفلرینه ضیافتلر کشیده ، بر ده حریت ابدیه تپه‌سنده مکمل بر تچید رسمی اجرا ایدلدی . تچید رسمنده قرال فردیناند عساکر عثمانیه‌نك ۳۱ مارت فترتندن صوکرا کچن بر سنه ظرفنده کوستردیکی آثار فوق العادهٔ ترقی‌یه جداً تقدیرخوان اولدی که بونك ، او آنه قدر آرا صیرا چیلغینجه آثار تهور کوسترمکده اولان بولغارلر طرفندن صلحك اخلال ایدلمه‌سنده تأثیر کاییسی اولدوغی مأمول قویدر . قرال غیر رسمی صورتده شهرمزده کچیردیکی درت کون ظرفنده‌ده زوجه‌سیله برلکده استانبولك شایان تماشا محللرینی کزدی . حتی آناطولی شمندوفریله کوچوك بر سیاحت اجرا ایتدی .

طلعت بکك یرینه داخلیه نظارتنه تعیین قلنان منتشا مبعوثی خلیل بك

بولغار قرالی استانبولده بولندیغی صیراده ، بولغارستانده تورك دشمنلغی قلبلرنده کوکلشمش خلق ، رأس کارده بولونان دهموقرات قابینه‌سنك مخالفی غزته‌لر طرفندن قیشقیردیله‌رق بو زیارت علیهنده فریاد ایتمه‌لرینه رغماً . بولغار وکلاسیله باب عالی آراسنده بر زمین ائتلاف تحریسی ایچون تعاطیٔ افکار ایدلدی . او زمان محافل سیاسیه‌ده ، قومانووه - کوستندیل التصاق خطی ایله . بولغار استقلالندن صوکرا میدانه چیقان تابعیت و اکسار خلق مسئله‌لرینك و تجارت معاهده‌سی عدی کیفیتنك مذاکراته اساس تشکیل ایتدیکی ادعا اولونمشدی . بونلردن یالکز تابعیت و تحدید حدود مسئله‌لرنده بعض مرتبه اوزلاشلدیغی ، دیکرلری حقنده هیچ ائتلاف ایدیله‌مدیکی صوکرالری آکلاشلدی . بو بابده او زمان خارجیه نظارتندن غزته‌لره وقوع بولان فرانسزجه تبلیغ رسمی صورت ترجمه‌سنی ایشته درج ایدیورز :

بیاننامه

« قرال حشمتلو فردیناند حضرتلرینك درسعادتده ذات شوکتسمات حضرت پادشاهی‌یه وقوع بولان

زیارتی ، دولت علیهٔ عثمانیه ایله بلغارستان قراللغی آراسنده‌کی مناسباتك تأییدی نقطهٔ نظرندن ، حسن نتایج حصوله کتیرمه‌سی طبیعی ایدی . حسن قبول و اخلاص ایله مشبوع بر محیطده حکمدارانِ ضرّانك ملاقاتی ، حکومتین رجالنك بلا واسطه مکالمات و مناسباتی ثمرات مستحسنه ویرمشدر . بوندن بشقه دها شو تأثیری حصوله کتیرمشدرکه ایکی مملکت آره‌سنده بر ائتلاف و محادنت پولتیقه‌سنك وضعیت جغرافیه‌لری ایجابات منطقیه‌سندن اولدوغی نسبتنده نتایج مطلوبه تولید خصوصنده مثمر اولاجغی مکانیتك فکرلرنده عیاناً تبارز ایتدیرمشدر .

حکومت عثمانیه و بلغارستان رجالی بالطبع احوال و شرائطك تهیئه ایلدیکی زمین مساعددن استفاده و مملکتینك منافع متقابله‌سنه ، بالخاصه منافع اقتصادیه‌سنه عائد و راجع بعض مسائلی‌ده تدقیق ایتمشلردر .

دیکر بر جهتدن‌ده هر ایکی حکومتك تجاوزی پولتیقه تعقیبندن اوزاق بولونارق مناسبات دوستانه و حس همجواریدن حصولی تأمین اولوناجق فوائد و محسناتی اخلاصکارانه حس و تقدیر ایله‌دکاری‌ده مشاهده اولنمشدر . »

شو بیاننامه‌نك ، مملکتینك او زمانکی مناسبتی و طرفین افکار عمومیه‌سی نقطهٔ نظرندن بر اهمیت مخصوصه‌سی واردر . لساننده‌کی ابهام و عمومیت ایله برابر مملکتینك او آنه قدر کچیردیکی بارد اطواری و بوندن حصوله کلن بیغینلغی اشراب ایدیور .

شایان دقتدرکه بولغار قرالی استانبولدن عزیمت ایدوب کیدر ایکن حدودمزده بر مصادمه وقوع بولیور و بولغارلر طرفندن بزه یکیدن تجاوز ایدیلیوردی . قرال فردیناند ، استانبوله کلمه‌دن ، پترسبورغده بولونورکن‌ده شدید حدود مصادمه‌لری اولمشدی . حتی بو ، بولغارلرك بر اثر حرجویانه‌سی عد ایدلش و روسیه طرفندن تك طورمالری سویلنمه‌سی اوزرینه سکوت بولدوغی‌ده روایت اولنمشدی . بو حدود مصادمه‌سی آرتق بر غائله ایدی . قرال فردیناندك پترسبورغ زیارتنده بر تشویق جدالجویانه کورمه‌سی ، استانبول زیارتنده اوممادیغی بر منظرهٔ عسکریه قارشیسنده قالماسی اوزرینه بو مصادمه‌نك اوکنی آلمق ایچون دولت عثمانیه ایله برلکده تدبیر اتخاذنده استعجال کوستردی . و بولغار حربیه ناظری حدود قوماندانی تبدیل ایتدیکی کبی منع تجاوز ایچون حدود بولوکارینه بر امرنامه کوندردی . بالآخره طرفیندن عسکری دلکه‌لر تعیین اولونارق تحدید حدوده تشبث ایدلدی . الیوم بزم دلکه‌لریمز صوفیه‌ده بولونیورلر . بو ۱۳۲۷ بهارنده هیئت اکمال وظیفه ایده‌جکدر .

بولغارستان ایله مناسباتمزك کچن سنه کچیردیکی صفحه‌یی اکمال ایچون یازیله‌جق شیلر آراسنده ماکدونیا فرارلیلری مسئله‌سی باشده کلیر . روم ایلی احوالی بحثنده کوروله‌جکی اوزره کنج تورکیه آرناؤدلق وقوعاتی متعاقب اجراسنه باشلادیغی سلاح طوپلامه عملیه‌سنی عموم روم ایلی‌یه تشمیل ایتدی . بو ، حد ذاتنده پك معقول و ماکدونیانك رفاه و آسایشی ایچون پك لزوملی بر تدبیر ایدی . فقط تطبیقات بویله اولمادی . سلاح طوپلامه اثناسنده مأمورین ملکیه و عسکریه‌نك بعضلرینك کویلیلری سلاحلرینی اظهار و تسلیمه اجبار ایچون ضرب ایتدکلری روایت ایدلدی . فی الواقع بعض یرلرده بویله مؤسف و حکومت مشروطه‌جه حد ذاتنده ترویج ایدله‌یه‌جك قانون شکنلکلر اولدوغی ایشیدلدی . بو مؤسف احوال اوزرینه ذاتاً فرصتجو اولان بولغار قومشولریمز و اوبولایی کیتدکجه آرتدیردیلر . فردیناندك درسعادت زیارتندن اوچ بوچوق آی قدر دوستانه و صمیمانه دکلسه بیله نسبةً ساکنانه بر دور کچمشدی که بولغار قومشولریمز کندی طبیعتلرینی کوستردیلر . بدایت مشروطیتدن بری ایشسز و منفعتسز قالان بولغار اختلالجیلری پاچالری صیوایه‌رق حدودی کچدیلر . کویلیلری فراره تشویق ایتدیلر .

مسئله‌نك بدایتنده ۶۰ . ۷۰ قدر بولغار کنجی — او اثناده تطبیق ایدلمکده اولان ملل غیر مسلمه‌نك اخذ عسکر معاملاتندن قورتولمق ایچون سلاح طوپلامه مسئله‌سنی نعم الوسیله عد ایده‌رك — اوطرفه فرار

کچن سنه شهر امانته تعیین ایدیلن سابق قدس متصرفی صبحی بك

ایتمشلردی . اختلالجیلر ایسه کاه جبر وتضییق ایله ، کاه وعدلر ایله بیچاره کویلیلری کوستندیله وصوفیه یه جلب ایتدیلر . و « ماکدونیا فراریلری » نامی آلتنده طوپلادقلری بو برقاچ یوز کشی یی صوفیه سوقاقلرنده کویا عالم مدنیته قارشی تشهیر ایده رك برقاچ بیك (!) ماکدونیا ملتجیسی نامنه معدلت خواه اولدیلر . فقط اعتراف ایتمه لیدر که باب عالی ، اوز ماننکی بعض حرکاتنه نسبتله بو مسئله ده متینانه حرکت ایتدی . وطور متخذندن پك آیرلمادی . یعنی سلاح طوپلامقده دوام ایتدی . فقط ینه سویله مه لی یز که بو متانت آز سوردی . چونکه مسئله یی تکمیل روم ایلیده تطبیق ایتمه یه رك ناقص براقدی . بو متانت قارشیسنده و – بدایت مشروطیتده بزه کوستردکاری توجه صمیمانه یی حسب المنفعه یردن یره شدید بر مداخله وحق ناشناسی یه تحویله جسارت ایده مه ین – دول معظمه دن روی معاونت کوره مه ین ، بولغار قابینه سی اعلان حربی توصیه ایدن بولغار مطبوعاتنه رغماً نتیجه ده بزم ایله ائتلافه یاتدی . وبلکه ده بزم بولغارلره قارشی ایلك موفقیتمزدن اولارق ، صوفیه عثمانلی سفارتی . ماکدونیا ملتجیلرینك بلا قید وشرط ، حدودده سلاحلری طوپلانمق – یالکز متبوعلری دولت عثمانیه دن جزا کورمه مك – اوزره عودتلری ایچون بولغار خارجیه ناظریله ائتلاف ایتدی . بونکله ده مسئله قاپانمش اولدی . نه چاره که قرال فردینانده زیارتنك یاره لره صاردیغی غازهٔ آشتی بیرتلمش ، – قاندن باشقه برشیئك تمیزله مه یه جکنه هم چوقدن قانع اولدوغم – تورك – بولغار خصومتی ینه آچلمشدی .

بولغارلرك کچن سنه بوقدر یایغاره لرینه رغماً یرلرنده راحت طورمه لرینه سبب اولان شیلردن بریسی ده تورکیا – رومانیا اتفاق عسکریسی شایعه سی ، یاخود ، واقعه سیدر که بوندن رومانیا ایله مناسباتمزی سویلرکن بحث ایده جکز . برآرالق ، بو شایعه نك انتشارینی متعاقب بولغارلر ایله یونانلیلر منافرت مؤبده لرینی اونوتارق اوزلاشمق ایسته دیلر . حتی براتفاق عقد ایتمکه قدر واردقلری سویلندی ؛ بوخصوصده بعض تشبثلرده

تشریفاتی خارجیه مأموریته تعیین قلنان اسماعیل جنانی بك

سلیمان البستانی افندینك یرینه مجلس مبعوثان ریاست اولاسنه انتخاب ایدیلن قسطمونی مبعوثی احمد ماهر افندی

بولوندقلری ایشیدلدی ایسه ده الیوم برموفقیت ایتدکلری کورلمه دی . یالکز بو تأثیرات خارجیه ، مملکتمز داخلنده بر زوم / – بولغار مقارنتی وجوده کتیرمك ایچون بعض مبعوثلرك وپطریق ایله اکسارخك تشبثلرینی انتاج ایتدی . مع مافیه بو تشبثلرك ثمره سی ده هنوز بلیرمه دی .

بولغارستان ایله کچن سنه کی منابتمزك بلانچوسنی . تجارت معاهده سی مسئله سی قاپادی . بولغارستانك بزمله دور سابقدن ، یعنی برنسلکی زماننده قالمه برمقاوله تجاریه سی واردی . بو مقاوله نك مدتی اولکی سنه بیتدی . بولغارلر بونی برسنه تمدید ایتمك ایسته دیلر . باب عالی ده ، نصله راضی اولدی . بولغارستانك بزه قارشی تابعیتی زماننده عقد ایتدیکی بو معاهده کندیسی ایچون پك فائده لی ایدی . شیمدی مستقل اولدوغندن البته باشقه دورلو معامله کوره جك ایدی . علی الخصوص کنج تورکیه آرتق آلدانمامق ایسته یوردی . فردینانده زیارتندن صوکرا مذاکراته کیریشلدی . فقط بونده اویوشیله مادی . تورکیه نك ، اسکیدن بری بزکین اولدیغی عهود قدیمه وامتیازاتدن ، بولغارستانه هیچ برشی ویرمك ایسته میه جکی طبیعی ایدی . بولغارلر ایسه من القدیم بزم لاقیدیمزدن تورلو تورلو یوللرله استفاده یه آلیشمش ، منفعت پشنده قوشمقدن یورولماز قورناز جه دیپلوماتلر اولدقلری ایچون بهمه حال فضله مساعده لر قوپارمق ایسته دیلر . بناءً علیه ایام اخیره ده مذاکرات منقطع اولدی . وطرفین آغیر کومروك تعرفه لرینی تطبیقه باشلایه رق برحرب اقتصادی یه کیریشدی . فقط بولغارلرك اك بیوك مشتریسی اولدوغمز وبزه صاتدقلری بزدن آلدقلرندن پك فضله بولوندوغی ایچون بو « بلوف » جیلکده پك اصرار ایتمه یه رك ، ادعالرندن رجعت ایدرکبی طاورانه رق ینه مذاکراته باشلادیلر . تمنی اولونور که تورکیه نك منافعنی هرطرفده صیانته غیرت کوستردیکی آکلاشیلان مالیه ناظری جاوید بك الیوم دوام ایدن مذاکراتده بولغار دیپلوماتلغنه مغلوب اولماسین . فقط باب عالینك حرکتنده بو درجه متانت اولوب اولمادیغی بیلنه مز .

کچن سنه قونیه‌ده مولانا جلال‌الدین رومی پوست نشیندلکنه تعیین ایدیلن ولد چلبی افندی

کچن قیش اثناسنده صوفیه عثمانلی سفارتخانه‌سندن بعض اوراق رسمیه‌نك آشیرلدیغی و بر قسمنك اوقونوب بلکه‌ده استنساخ ایدلدیکی تحقق ایتدی . هر نه قدر غزته‌لرده ایجه تموج ایدن بو حادثه‌نك طرفین مناسبات رسمیه‌سنه دوغرودن دوغرویه تعلقی اولمادیغی بدیهی و صرف بزم سفارتمز مأمورلرینك بو قبیل اوراقی - علی الخصوص کوزدن سورمه‌یی چالان کار کذار بولغار دوستلریمزك پای تختنده - صاقلامه‌سنده کوستریله‌جك اهتمامده قصور ایتمه‌لرندن ایلری کلدیکی ثابت ایسه‌ده ذاتاً ناخوش اولان مناسباتمزی طبیعی خوش ایتمه‌دی .

۲ : صربستان ایله

صربستان قرالی پترونك درسعادتی زیارتی . فردیناندککندن دها نافع ثمرات ویرمش کبی کوروندی . فی الواقع بو زیارتدن صوکرا دولت علیه - صربستان مناسباتنده دها زیاده اثر صلاح و حتی صمیمیت مشاهده اولوندی . قرال پترو قرال فردیناندن اون اوچ کون صوکرا، یعنی مارتك ۲۱ نجی کونی شهرمزه مواصلت ایتمش ایدی. کندیسنه اولان استقبال پارلاقلقده فردیناندہ اولان استقبالدن آشاغی قالمادی . عین مطنطن ضیافتلر کشیده اولوندی . ینه مکمل بر چیچك رسمی اجرا ایدلدی . قرال پترو شهرمزك هان هر یرینی کزدی . هم‌ده قرال پترونك زیارتنده دها زیاده بر صمیمیت روینما اولیور، خلق کندیسنه قارشی دها زیاده آثار محبت کوسته‌رییوردی . بورادن رفاقتنده مأمورین مخصوصه بولندیغی حالده آینه‌روزی ، سلانیکی زیارت ایتدی . واسکوب طریقیله عودت ایله‌دی .

صربستان ، بوسنه - هرسك الحاقندن صوکرا پك زیاده صوغودیغی آوستریادن ، تجارت معاهده‌سی عقدنده‌ده مساعده‌کار بر طور کورمه‌دیکندن ، ناچار . کندیسی ایچون بر مسئلهٔ حیاتیه اولان، تجارتی ایچون سلانیك طریقنه کوزلرینی چویردی . بولیمانك صاحبی اولان تورکیا ایله خوش کچینمك اساسنی اسلم طریق بیلدی . ذاتاً صربستانك ، بولغارستان کبی خیالات - یاخود - افکار عظیمه بسله‌دیکی‌ده یوقدر . کرك قرال پترو و کرك فعال خارجیه ناظری موسیو میلوواونوویچ زیارتلرنده صرب محصولات و حیواناتنك سلانیك لیماننده سهولتله اخراجی و کذلك مهمات حربیه‌نك ینه بو طریقله ادخالی ضمننده باب عالیدن مساعدات مخصوصه تأمیننه حصر دقت ایتدیلر . و بونده موفق اولدقلری‌ده کورولیور . کذلك انشاسی موضوع بحث ایدیلن طونه - آدریاتیق خطی خصوصنده صرب منافعنی تأمینه چابالادیلرسه‌ده شیمدی‌یه

اعیان اعضالغنه تعیین ایدیلن جانیك مبعوثی نائل بك

قدر بوندن بر نتیجهٔ شافیه کوریلمه‌دی . باب عالینك بویله مهم بر خط حقنده‌کی نظری یالکز ، یالکز عثمانلیلق و بزم ایچون پك زیاده حائز اهمیت اولان ولایات شمالیه‌مزك منافعی اولاجغی شبهه‌سزدر . بو خط حقنده بوسنه صوکنه‌قدر بر قرار جدی ویریله‌مه‌دکدن باشقه ، مسئله‌نك آرا صیرا بر شعلهٔ موجودیت اظهار ایتمه‌سنه رغماً ، انسانك متروك قالدیغنه حکم ایده‌جکی کلیور . نه اولورسه اولسون ، بولغارستانك خصومتنه قارشی صربستانك دوستلغی ، هیچ اولمازسه سکونی بزم ایچون قیمتداردر . آنجق باب عالینك ، صربستانه کوستردیکی منافع تجاریه‌یه مقابل بو سکوندن باشقه‌نه تأمین ایتدیکنی بیلمه‌یورم !...

۳ : یونانستان ایله

بولغارستان و صربستان قراللرینك درسعادته کلمه‌لری ، قره طاغ پرنسی نیقولا ایله یونان قرالی یورکینك‌ده پایتخت دولت علیه‌یی زیارت ایده‌جکلرینك شایع اولماسنه سببیت ویردی . آنجق قره‌طاغ پرنسی کلمه‌دیکی کبی یونانستانله آرامزده‌کی مناسبات، کرید مسئله‌سی و هله خاندان قرالی علیهنده یونانلیلرك کوسته‌ردکاری جریان قرال یورکینك بورایه کله‌بیلمه‌سنی امکان خارجنه چیقارمشدر .

یونانستان ایله اولان مناسباتمز بوتون بحرانلر ، هیجانلر ، حدتلر ایچنده کچمشدر، دینه‌بیلیر . بوتون بوسنه ظرفنده ، یونان طرفندن کریده طوغری اوزاتلمق ایسته‌نیلن اوزون و قدرتسز ، فقط حریص و خائن الك قورقاق حرکاتی قارشیسنده الزسلاحمزده ، متبصر و متهیج بولوندق . سنه باشنده ذاتاً دوزکون اولمایان مناسباتمز ، کریدده یونان قرالی نامنه ایدیلن یمین اوزرینه بوسبوتون چیغیرندن چیقدی . و آرتق بو مناسبات بر دها دوزه‌له‌دی ؛ چونکه یونانستان حکومتی ، نفاقجویانه حرکتده یونان غزته‌لرندن پك‌ده کری قالمادی . کرك صلحپرورلکمز ، کرك دول معظمه‌یه قارشی وضعیتمز بزی بر حربك — ولو یونانه قارشی یاپیله‌جق بر تنزه عسکری اولسون -- صارصینتیلرندن صاقینمق مجبوریتنده بولوندیرییوردی . بز محور صلح اوزرنده نه‌قدر ثبات ایتمك ایسته‌یور ایدیسه‌ك، یونانستان‌ده بزی تحریك و اغضابده او درجه اصرار ایدییور ؛ فقط هیچ بر وقت آچیقدن آچیغه اظهار مافی الضمیر ایده‌مه‌یه‌رك هپ کیزلی قپاقلی ، یونانلیلره پك‌ده شرف ویرمه‌یه‌جك وسائط عادیهٔ احتیال ایله بزی تحریك ایله‌یوردی .

کریدده‌کی یمین حادثه‌سنی متعاقب یونان مجلس مالیسی ایشی ظهور ایتدی. معلوم اولدوغی اوزره یونانستان - کچن سنه‌کی سالنامه‌مزك « سال سیاسی » قسمنده یازدیغمز کبی - بر اختلال عسکری آلتنده قیورانیوردی . یونانستانده خلقك دوچار اولدوغی فساد معنویات ، بو قرالقده ، بدایت تشکلندن بری ، همحالی اولان بالقان حکومتنده کوریلن جدیت و قوت اداره‌نك حصولنه مانع تشکیل ایتدیکی کبی ، صوك سنه‌لر ایش بوسبوتون شیرازه‌سندن چیقارق، کویا کنج تورکلری تقلید مقصدیله اولکی سنه بر جمعیت عسکریه تشکل ایله قوای ثلثهٔ حکومتی النه آلدی . بو جمعیت مملکته بر نظام بخش ایده‌بیلمك ایچون فوق‌العاده بر مجلس ملینك اجتماعه دعوتنه

اعیان اعضالغنه تعیین ایدیلن ازمیر مبعوثی آرستیدی پاشا

قرار ویرمش و هواپرست یونانیلرك تحف بر بازیچه‌سی اولان قرال یورکی‌ده - تحف : چونکه قرال یورکی یونانیلرك خیالاتنه‌هم هرزمان متأسفانه،متألمانه نکران اولیور، همده بومملکتده هیچ برشی یاپیله‌میه‌جغنه برتورلو قرار ویره‌مه‌یه‌رك صیم صیقی یاپیشدیغی تاج و تختی براقامایور - بو قراری خواه ناخواه تصدیق ایتمشدی . بو مجلسك انتخاباتی باشلادی . کریدده، اوقدر اخطارات ونصایحه رغماً، بش مبعوث انتخاب ایدلدی. کریدك حال حاضر عهدیسی بزه تابعیت مرکزنده اولدوغندن و دولت عثمانیه حال حاضرك ذره‌جه وخامتنی آرتدیره‌جق هر حرکته قارشی غایت متعصب طاوراندیغندن کریدلیلرك یونان مجلس ملیسنه مبعوث انتخابنه قالقمالری بر جنت صاییلدی. فقط صوکرا بوحرکتلرنده قسماً موفق اولدقلری کورولدی. یعنی باب عالینك دول حامیه نزدنده‌کی پروتستولری اوزرینه بوبش مبعوثدن، « وه‌نیزه‌لوس » ایله برابر ایکیسنك من القدم تابعیت یونانیه‌یی حائز اولدقلری ارائه ایدلدی. و کریدلی، بناءً علیه عثمانلی اولان دیکرلرینك آتینه مجلسنه کیتمکدن منع ایدیله‌لریله برابر بونلره برشی دینیله‌میه‌جکی جوابی ویرلدی. دول حامیه‌نك مسئله‌نك آلت طبقه‌لرینی قاریشدیرمامق خصوصنده کی غریب مسلکلرینك بر نتیجه‌سی اولان بوغریب قراری قبولده باب عالی پك مستغنی طاورانمادی ، یالکز افکار عمومیهٔ عثمانیه‌نك جریان شدیدینه تبعاً کیاراته (؟) بر ناخشنودی کوسترمکی کافی بولدی .

بویله‌جه ، بر یونان مبعوثی اولان وه‌نیزه‌لوس آتینه‌ده بویوك بر منجی ، بر بیسمارق کبی تلقی ایدلدی. وهمان فترت یونانیه‌یی بر بنیهٔ مرصوصه‌یه قلب ایچون ، رأس کاره کتیرلمکله صاواشلدی .

حکومت عثمانیه ، وه‌نیزه‌لوسك بر عادی مبعوث صفتیله آتینه مجلسنده بولونماسنه قارشی ، معارضه چیقاره‌جق قدر خیرچین کورونمه‌مش ایدیسه‌ده بویله کریدك سابق قوهٔ اجرائیه رئیسی ایله یونان رئیس وکلاسی طور وصفتنده مناسباتده بولونامایه‌جغنی آتینه‌یه آکلاتمشدی . بونك ایچون اوراده تردد ایدیلیوردی . نهایت ، حساس یونانیلر باب عالینك ظاهری بر تیزلکدن باشقه برشی یاپامایاجغنی آکلامش اولمالیلرکه دراغومیس قابینه‌سنی اسقاط ایدرك وه‌نیزه‌لوسی باش وکیل یاپدیلر . برکت ویرسین بو ، آتینه سفیرمزه نائی بکك مأذون بولوندوغی صره‌یه تصادف ایتدی‌ده ، قطع مناسبته هرنه‌دنسه جسارت ایده‌مه‌ین باب عالی ، یالکز سفیر مشارالیهك بلا مدت مأذونیتنی اوزاتمقله ایشك ایچندن صیریلدی .

وه‌نیزه‌لوس باش وکیل اولدقدن صوکرا، هم دولت علیه‌نك حرکتنك مثلنی یاپه‌رق استانبولده یالکز

اعیان اعضالغنه تعیین ایدیلان دلبر زاره افندی

بر مصلحتکذار بولوندیرمق ، همده یونانستانه کلدیکی کوندن بری هرطرفده ترنم ایندیکی « دولت علیه ایله اوزلاشمق » پولتیقه‌سنه کویا بر مبدأ اولمق اوزره استانبول سفیری - مناسبات حسنه طرفدارلغیله مشهور - موسیو غریپاریسی قابینه‌سنه خارجیه ناظری یاپدی . وکرید مسئله‌سنك حکومت مشروطه‌مز مواجهه‌سنده تحدثندن بری هرمسئله‌نك قالبنی ده‌کیشدیره‌رك ماهیت وخیمه‌سنی احساس ایتمه‌مك پولتیقه‌سنده استاد اولدوغنی بردفعه دها کوسته‌ردی . شیمدی مناسباتمز بوطرز غریبده وبالطبع صوغوق صوغوق جریان ایدوب طوریور . شباطك صوك کونلرنده حدودده ظهور ایدن قانلی مصادمه‌لر بومزمن شکل مناسبتی برقات دها آغیرلاشدیریور .

شو حکایه ایتدیکمز، یونانستانله مناسبات رسمیه‌مزدر . برده بونك ملته تعلق ایدن قسمی واردرکه « بوی قوتاژ » دن عبارتدر . کریدده یونان طرفندن خفی ، جلی تحریکات واقع اولیور و بو، عثمانلیلری غضاب ایدیوردی . صوکرا کریدده یونان قرالی نامنه یمین ایدیلیر ایدلمز آرتق خلق غلیان ایتدی وطرف طرف یونان امتعه‌سنه ، یونان مغازه‌لرینه ، دکانلرینه، یونان واپورلرینه بوی قوتاژ اعلان اولوندی . بوی قوتاژ ابتدا پك شدتلی اولدی . و بوندن سواحل عثمانیه‌ده مکیك طوقویان یونان واپورلری فوق العاده متضرر اولدیلر. حتی صاحبلرندن برقسمی بونلری الدن چیقاردیلر ، برقسمی بایراقلرینی تبدیل ایتدیلر . بوی قوتاژك بوشدتی ایکی آی قدر دوام ایتدی. وصوکرا، کرك یونانك آلدیغی نسبةً درست ورجاکار وضعدن ، کرك باب عالینك ، دولتلرك تشبثات دوستانه‌سی اوزرینه اهالی‌یه واقع اولان تبلیغات ونصایحندن ، مطبوعاتك ده مصلح بر لسان قوللانماسندن دولایی کسب خفت ایتدی . فقط الآن بوی قوتاژ قالقمش دکلدر . ملت ، حصه‌سنه دوشن بر وظیفهٔ خصوصیّ ، هیچ ده حدودینی تجاوز ایتدیرمکسزین ، پك کوزل ایفا ایدیور.

بوی قوتاژك خیلی فائده‌سی اولدی . بوسنه‌یه قدر ماوی بیاضلی بزدن باشقه بایراق کورمه‌ین سواحلمزده - بوی قوتاژ ، رقابتك دها دوغروسی انحصارك شدتی آزالتدیغندن - عثمانلی متشبثلرك آلدقلری واپورلرك آل بایراقلری طولاشمغه ، حتی برایکی سیر سفائن قومپانیه‌سی ده تشکله باشلادی . بو باشلانغیجك فائده‌سی غیر منکردر .

٤ : رومانیا ایله

رومانیا ایله ، بواك قدیم واك مدنی ، سسزجه چالیشانه یم بالقان حکومتی ایله مناسباتمز - منافعمزك اتحادندن طولایی - غایت صمیمی‌در . کچن سنه آراده خالصانه طلبه زیارتلری‌ده وقوع بولدی‌که بوکا عائد بر رسمی رسملریمز آراسنده کورورسکز. صدر اعظم حقی پاشا کچن سنه‌کی سیاحتنده رومانیادن کچدی . و(سینایا) ده رومانیا قرالی حضرتلرینه عرض احترام ایتدی. شبهه‌سزکه بو، ساده بر لازمهٔ نزاکت اولمقدن پك اوزاقدر.

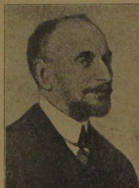
یکی معارف ناظری بابان زاده اسماعیل حقی بك

دیپلوماتلر بربرلرینه بوشنه ال اوزاتمازلر. بوزیارتدن صوکراحقی پاشانك آوستریایه‌ده اوغرامه‌سی بر شایعه تولید ایتدی : پارسده چیقان « ماتن » غزته‌سی عثمانلی وروماتیا دولتلری آراسنده بر مقاولهٔ عسکریه‌عقد اولندوغنی وبونك بولغارستانه قارشی اولدوغنی نشر ایتدی . بو خبر ـ استقراض بحثنده کوروله‌جکی اوزره ـ تام تورکیا استقراضنك عقدی هنکامنده نشرایدیلیوردی. احتمال که بو، تورکیانی، اتفاق مثلثه انجذابی معلوم اولان رومانیایه متمایل کوستروب ، بویله‌جه ائتلاف مثلثك ایکی رکن مهمنده ، فرانسه و انکلتره‌ده‌بزه پاره ویردیرمه‌مك مقصدیله روسیه‌ایله‌بولغارستانك بردخمهٔ افسادی ایدی.

بوشایعه‌یه بردنبره برچوق طرفلردن ایناتیلدی. چونکه رومانیا ایله بزم ـ آراده موازنه‌یی بوزمغه‌دائما آماده ـ بولغارستانه قارشی وضعیتمز بوخبرایچون اك صاغلام برسند کورولیوردی . کذلك برمدت اول‌ده رومانیا حربیه ناظری استانبولی زیارت ایتمشدی. ائتلاف مثلث دولتلرنده حیرت و اغبرار ، اتفاق مثلثده مسار و تقدیرایله قارشیلانان بو خبر نیم رسمی تکذیبه اوغرادی ، وحالاده تکذیب ایدتلر بولونیور ، فقط نتیجه ، اویله بر اتفاق عسکری معاهده‌سنك عدمی نه قدر محتمل ایسه وجودی‌ده او قدر ، حتی دها زیاده محتملدر . چونکه وجودینی اثبات دکل اما خفیفجه احساس ایده‌جك اماره‌لر کوزه چارپدی. هرحالده بو ، مشروطیتك ایلك سنه‌سندن بری سیاست عالمنده‌قولتوق دکنکندن قورتولمغه چالیشان باب عالینك یکی وبلکه پارلاق برآدیمی‌در . فقط بووسیله ایله، اتفاق مثلثه دخولمز حقنده چیقاریلان قصدی شایعه‌لرك دوغرو اولمادیغنی اثباته حاجت یوق.

٥ : قره‌طاغ ایله

کوجوجك قره‌طاغ . — پرنسی نیقولانك اللنجی سنهٔ حکومتنه مصادف — کچن آغستوسده قراللغنی اعلان ایتدی. فقط دها اول استحضاراتنده بولوندی ؛ هرطرفی یوقلادی وموافقت کوردی . صوکراده اللنجی سنهٔ حکومتی ایچون دولتلردن کان هیئات تبریکیه مواجهه‌سنده ـ ایتالیا قرال وقرالیچه‌سی وبولغار قرالی فردیناند ایله روسیه‌دن غراندوق نیقولا ، یونان وصرب ولی عهدلری کلشلردی ـ مطنطن شنلکلر یاپارق قراللغنی اعلان ایتدی. شوحالده براین معاهده‌سنك وضع ایتدیکی اساسلردن بریسی دها بوزولمش اولیوردی . انقلابمزدن صوکرا پارچه پارچه اولمش دینه‌جك قدر پایمال اخلال اولان بومعاهده‌نك

روسیه خارجیه ناظر جدیدی موسیو ساسونوف
[موسیو ایزوولسکی‌نك یرینه]

یونان باش‌وکیلی وه‌نیزه‌لوس
[قسم مخصوصنه مراجعت]

اساساً شکلادن باشقه برشی اولمایان برحکمنی قره‌طاغك اخلال ایتمه‌سی ، پرنسلك ایکن قراللق اولماسی بزم منافعمزه وحتی حیثیتمزه قطعیاً تعلق ایتمه‌دیکی جهتله برشی دیمه‌دك . یالکز طرف دولت علیه‌دن برای تبریك حمیدیه قرووازوریله کونده‌ریلن صدر سابق حسین حلمی پاشا یالکز پرنسك اللنجی سنهٔ دوریهٔ حکومتی مراسمنده حاضر بولونارق ، تتوج مراسمی باشلامادن چتینه‌دن مفارقت ایتدی . وبویله‌جه یکی بروقعهٔ تاریخیه مواجهه‌سنده عثمانلی یوره‌کنی قاناتمقدن قاچیندی .

دول معظمه ایله مناسباتمز

روسیه ایله

روسیه ایله مناسباتمز مشروطیتمزك اوچونجی سنه‌سنده آهسته وساکن برجریان تعقیب ایتمه‌دی دینیله‌من. روسیه، استانبول سفیری موسیو چاریقوفك کوسته‌رمك ایسته‌دیکی سویله‌نن معاملات مجامله‌کارییه رغماً ، بدایت مشروطیتده بزه قارشی آلدیغی وضع خیرخواهی‌یی وطورخالصتی آزچوق ترك ایتمش، اوستنی اورتن کسوهٔ راهبانه آرا صیرا ایش کوروور ایکن آچیلارق آلتندن مسلح بر قازاق کوزه چارپمقده بولونمش ایسه‌ده شیمدیکی حالده قادر ، برآزده مغرور ، فقط مشغول برقومشو کبی طاورانیور ؛ مشغولیتی برآز خفیفلرسه نه‌یاپاجنی حقنده کوزلری پك امنیت بخش دکل . ژاپونیا ایله عقدایتدیکی ائتلاف، کندیسنی آوروپاده وغربی آسیاده فعال برپولتیقه تعقیبنده سربست براقه‌جنی حقنده‌کی تخمین دوغروچیقدی .

روسیه ابتدا بزم بحریه‌مزی اصلاح خصوصنده‌کی عزممزدن ، آلمانیادن ایکی زرهلی آلدیغمزدن فوق‌العاده قوشقولاندی. وحمان موازنه‌یی(!) ـ یعنی قره‌دکزده‌بزه اولان تفوقنی ـ ادامه‌ایچون بحریه‌نظارتی تخصیصات عظیمه طلب ایتدی ؛ برقاچ حرب لیمانی احداثنه وموجودلری‌ده اصلاحه قالقیشدی .

بولغارستان وماکدونیا کوروولتیلرنده یوکسك موقع نظارتندن انظار حمایت فیرلاتمقدن خالی قالمادی . ولایات شرقیه‌مزده شمندوفر انشاسی حقنده‌کی تشبثاتمزی کمال دقتله تعقیب ایدییور . وبغداد شمندوفری امتیازی ویریلیر ایکن قره دکزده‌کی عثمانلی ولایتلری حقنده کندیسنه بخش ایدلمش اولان حق ـ اوراده یا روس سرمایه‌سنی، یاخود کندی سرمایه‌مزی قوللانارق شمندوفر یاپه‌جغز واجنبی سرمایه‌سی قوللانمق ایسته‌رسه‌ك روسیه‌نك موافقتنی آلاجغز ـ متعصبانه محافظه ایدییور . بالخاصه ایران ایشلری کندیسنی پك

قوشقولاندیرییور ؛ ایران حدو.
دنده بولونان عسکرمزك ایرانك
شو حال الیم پریشانیسنده بزم
منافعمزه نکهبان اولماسی ، شیمدی‌یه
قدر بزی باشقه تورلو کوره‌ن
و بیلن - روسیه‌یه غیر طبیعی
کلدیکندن هر وسیله ایله اوراده
علیهمزده فیرلداق چویرییور .
کذلك تورك ادبیات و ترقیسنك ،
بدایت مشروطیتدن بری ، مملکتنده
ساکن همعرق وهمدینمز خلق اوزر.
نده‌کی تأثیراتی برقات دها آرتدیغندن ،
اخیراً وضع ایتدیکی مکتب وجماعتلره
دائر شدید قانونلرله ، آرتق موجودیتی
طانیان ، نورمنجی ترقی‌یه قوشان بو
خلقی روسلاشدیرمق . یولندن
چویرمك ایسته‌یور . بری طرفدن
قافقاسیه‌یی بر بر تحکیمدن ، کیزلی
تحشیداتدن‌ده کری قالمایور . بزه
کلنجه : کندیسنه قارشی ، هرزمان
تورك قلبی نه بول کوسته‌ررسه
اوحالده‌یز . فقط آرتق ، آغزمز
دکل . صمیم قلبمز پك یانديغندن
بزی اسکی تورکیا کبی غافل اولایوب
قولایجه یریمزدن قوپارامایه‌جغنه امین
اولابیلیر . شونی‌ده خبر ویره‌لم که
اصوك روس محاربه‌سنده ضرردیده
اولان روس تبعه‌سنه ویریله‌جك
تضمیناتدن دولایی طرفین آره‌سنده حادث اولان اختلاف لاهی حکم محکمه‌سنه حواله ایدلمشدر که بوده باب عالی
ایچون برموفقیت وروسیه‌نك بزم حقمزده‌کی نظرینی آزچوق تبدیل ایتدیکنه بر دلیل تشکیل ایدر . حکمك
قراری لهمزده چیقماسه بیله بو بولده آتدیغمز آدیم خیرلی بر آدیمدر .

کچن سنه قرال فردینات ایله برلکده شهرمزه کلن بولغار رئیس
وکلاسی موسیو مالینوف

آوستریا ایله

آوستریا ، بوسنه - هرسکی قاپدیغندن بری ، احتمال راحت یه‌مك ایچون ، احتمال آرتق کوزی
دویدوغندن بزمله پك دوستدر . کندیسنك‌ده پك صاقیندیغی اسلاو اتساع واستیلاسندن قورتولاق ایچون
هروضع وحالیله بزه ، بربریمزه آرقه ویره‌لم ، دیبور کبی . بونکله برابر بوسنه - هرسك الحاقنده روسیه‌یه چالدیغی
غلبه‌دن بری قازاندیغی موقع نفوذده طورییور . بالعانلرك دائمی . فقط کوزلری شمدی بزه قارشی پك مشفق کولن

برحاکمی . آرناوودلقده‌کی
اختلال وسیله‌سیله‌یز ، اوراده
صالدیغی کوکار میدانه چیقار
کبی اولدیسه‌ده بونی پك چابوق
اونوتدیردی ؛ شمدی سلانیکدن
غنا کتیرمش کبی کورونیور
وبزده ساده تاجرجه حرکت
ایتمك ایسته‌یور . یالکز روسیه‌نك
ایلری قاره‌قوللری اولان بلغراد
ایله چتینه آره‌سنده‌کی ، برقسمی
کندی تابعیتنده بولونان خلقه
قارشی پك متبصر . صوك بودجه.
سنده تزیید قوای بحریه‌یه پك
متمایل کورونمکله ایتالیانی آدریا.
تیقده ، حتی آرناوودلقده یالکز
باشینه براقایه‌جغنی احساس
ایدییور . بلکه بو تزیید قوای بحریه
املی ، جرمان عالمنك « آوروپائی
پولتیقه » سی ایله‌ده علاقه‌دار .

کچن سنه قراللغنی اعلان ایدن قره‌طاغ قرالی نیقولا سرای او کنده اداره‌ٔ
حکومت ایدر [بحث مخصوصنه مراجعت]

آلمانیا ایله

ایمپراطور غیلهلمك کرمی
حکومتی شرقده‌ده غربده‌ده
ذی‌نفوذ ومتعالی . هله استانبولده
بدایت مشروطیتده برآز صار.
صیلان موقعی دها محکم ، دها
متین . بغداد شمندوفرینی انشا ایدییور ؛ پوتسدام ملاقاتنده حتی بزی‌ده اینجیتمه‌یه‌رك ایشی طاتلی‌یه
باغلاییوردی . آوستریانك ظهیری ، اسلاو جریاننك قاصد بی‌امانی . استانبول سفیرینك ادای کباری
آلتنده کیزله‌نن ایش بیلمك . اولدن دوشونمك ، صبر وثبات خصائلی هرکون یکی برفیلیزله ثمره‌دار . استقراض
مسئله‌سنده پاریس ولوندره‌دن سقوطمزده بزه آغوش التفات آچان او . تورکیانك هر طرفنه دوکدیکی « یاخ ! »
تدالی مأمورلریله ، تاجرلریله ، صنعتکارلریله ، غزته‌جیلریله ، بانقه‌لریله ، نفس آلدقجه آرتان بر منبع ثروت ،
برمخرج استحصالات تدارك ایدییور ؛ کولریوزی شرقلیلرك رقیق قلبلرینه ، عبوس چهره‌لردن دها نافذ اولیور .
هرحالده ، زورله کوزللك اولماز قاعده‌سنی زورله بوزییور : بزی ، بیك دره‌دن صو کتیره‌رك کندینه جذب
ایدییور .

ایتالیا ایله

ایتالیا ایله برسنه‌لك مناسباتمز شکرونك کیندی . حتی رنکی کیتدکجه آچیلمادی . قوبولاشدی . طرابلس

آرناؤدلق اختلالی : قچانيك كچيدنده عاصيلر

آرناؤدلق حركات عسكريه‌سی قوماندانی شوكت طورغود پاشا [بحث مخصوصنه مراجعت]

غربك قارشيسنده. آرناوودلغك تجربه‌سنه ناظر بو كنج آوروپا مملكتی آرتق كنديسنده خارجه‌طاشاجق بر قوت حس ايتمش اولماليدر كه ، بو بيوك برادری اولان دول معظمهٔ سائره‌دن كورديكی اصولی تطبيق ايله ، ياواش ياواش ألنی صوقاجق بر كديك آرايور. طرابلسده كيف مايشاء ياپيلماسنه ، دور سابق كبی دور حاضرك‌ده ، لاقيد و بی حس تماشات ايتمه‌سنی ايسته‌يور. اوراده ، بر مملكتده يرله‌شمك ايچون مدنيت جديده‌نك بولدوغی « حلول مصلحانه pénétration pacifique » اصولنه اتباعاً : بانقه‌لر ، مكتبلر وسائره كبی هر نوع مؤسسات اجتماعيه وجوده كتيره‌رك حقوقنی هر كوشه‌يه بوجاغه صوقدقدن صوكرا ، كونك برنده ، « الك زياده صلاحيتدار ونافذ » بر آدم صفتيله قاپی‌يی قيروب مفلس‌أو صاحبنك پيليسنی پيرتيسنی طيشاری آتمق املنی پرورده ايديور. بو سببدن ، قارشيسنه رسمی غير رسمی حسيات وطنپرورانه چيقارسه همان قيرمق غيرتنی كوستريور . مثلا طرابلس غرب قونسولوسی ايله بزم واليمز ابراهيم پاشا آراسنده بو يوزدن صوغوقلق كيردی . ايتاليا عليهنده نشرياتده بولونان « كوزمان » اسمنده بر آوژانتيلی‌نك مملكتدن طرديني - تجاوز صلاحيتيله - ايسته‌ين قونسولوسك آرزوسی بردن بره يرينه كتيرلمه‌سی دولاييسيله آچيلان باب مناقشه ايكی طرف مطبوعاتنی خيلی اشغال ايتدی. هله ايتاليا مطبوعاتی ناپوليدن بر قول اوردونك واپورلره بيندير لديكنی اشاعه ايده‌جك قدر ماقارناجی شماته‌سی ياپديلر . ايتاليانلر ايسته‌يورلر كه : طرابلس غربده‌كی « منافع مخصوصه »لری اعتباريله قونسولوسلری ديكر قونسولوسلردن فضله بر صلاحيتی ، نوعما بر امتيازی حائز اولسون . مسئله كندی مجلس مبعوثانلرينه‌ده دوشدی . خارجيه ناظرينك افاداتی آداب رسميه درجه‌سنی آشماديسه‌ده ايتاليانك طرابلس غربده‌كی « نفوذ ومنافع مخصوصه‌سنی كمالی دقتله محافظه ايده‌جكی » طرزنده عمومی و آتيه‌ده‌كی قوتی ، سعه‌سی مجهول بعض سوزلر صرف ايتمكدن‌ده كری طورمادی . ايتاليانك اوراده‌كی آمالنی آكلامق ايچون ذاتاً بو سوزلری ايشيتمكه محتاج دكلز ، آتش صاچاغی صارمادن باشمزك چاره‌سنه باقالم .

ايتاليا ايله يمن ساحللرنده‌ده بولوشدق . مصوعده كندی مالی كبی يرله‌شن ايتاليا ، كندی باندیراسنی حامل بر « سنبوق » ك . قاچاقچيلق مسئله‌سندن ، آواشديرلمامی اثناسنده بايراغنه تجاوز وقوعه كلديكنی

آرناوود عاصيلری

ادعا ايله عثمانلی مأمورلرينك جزاسنی طلب ايتدی . باب عالی ، مأمورلرينی ، اسكيسی كبی اولو اورتا فدا ايتمه‌يه‌جكنی آكلاتدی ، حيثيتنی محافظه‌يه چاليشدی ؛ اويله ذليلانه ترضيه‌لری قبول ايتمه‌دی . شيمدی طرفينك تعيين ايتديكلری دالكه‌لر حديده‌ده تحقيقاتله مشغول .

ايتاليا ايله ييلديزيمزك باريشماديغنی ايچون اولماليدر كه برايكی كوچوك وقعه دها اولدی . بريسی درسعادت ايتاليا سفيری مايور ده بلانش حضرتلرينك طوپخانه‌ده بر آرابه‌جی ايله مجادله ايتمه‌سيدر كه حد ذاتنده هيچدر . يعنی طبيعی طانيماديغی مشتريلری ، آتلری يورغون اولدوغی سويله‌يه‌رك آرابه‌سنه آلمق ايسته‌مه‌ين بر آرابه‌جی‌يی قواسك تضييق وقيلجی ايله تهديد ايتمه‌سی . آرابه‌جينك مقابله‌ده بولونماسی وقفاسنه سفير حضرتلری طرفندن بر باستون ايندير لمه‌سی ، خلقك طوپلانمه‌سی . سفير حضرتلريله مادامه‌سنك دوچار هيجان اولماسی . ايتاليان غزته‌لری بوندن بر تحقير چيقارمق ايسته‌ديلرسه‌ده حادثه‌نك هر مملكتده يوزلرجه دفعه تكرر ايدن وسفيره آرابه‌جی طرفندن شخص عادی كبی معامله ايدلمه‌سندن عبارت اولان بو وقعه چابوق قاپاندی .

ايتاليانك آرناوودلقده آوستريا ايله آشيق آتمغه اوغراشديغنی‌ده بيليورز . مكر اوراده اجرا ايتديكی پروپاغاندانك خيلی ايله‌ريله‌ديكی‌ده مظنون . بو ، صورت رسميه‌ده بالطبع اظهار ايدلمزسه‌ده كچن شباطده غريب بر شايعه چيقدی : آرناؤدلقده بو ايلك بهار طرفنده اختلال چيقاريلاجقمش وبونك ايچون ، مشهور غاريبالدينك طورونی ريچيوتی غاريبالدی كوكللی طوپلايورمش . بركت ويرسين ، بو كولونج قيرميزی كوملكلی قهرمانلرك حادثه‌سی درحال تكذيب ايدلدی ورسمی ايتاليا ، بويله بر شيئه مساعده ايتمه‌يه‌جكنی بيلديردی .

ايتاليا مناسباتمزه متعلق بر كوچوك شی ده : ايتاليا مطبوعاتی پك زياده شدتله عليهمزه يورودكلری صره‌ده اونشرياته مقابله ايدن فرانسزجه بر عثمانلی غزته‌سنك ، ايتاليا سفيری طرفندن واقع اولان تشبثله بر مدت تعطيل ايدلمه‌سيدر . ايتاليا كبی مدنی بر مملكتك حريت مطبوعات عليهنده‌كی شو تشبثی نه قدر جالب حيرت ايسه ، داخليه نظارتمزك بو غير محق ومداخله‌كار طلبی قبول ايتمه‌سی‌ده اداره وحيثيت حكومت نامنه اوقدر سزای اسفدر .

كچن سنه ايلك بهارده ايتاليايه برقاچ يوز عثمانلی بر سياحت اجرا ايتديلرسه‌ده بونك تأثيری ساحهٔ تجارتی پك كچمه‌دی . بو قدری‌ده آتی ايچون بر فائده‌در . هر حالده ايتاليا ايله مناسباتمز ايچون سنهٔ حاليه ظرفنده حسن طالع تمنی ايدملم .

فرانسه ایله

کچن سنه فرانسه ایله مناسباتمزا استقراض مسئله‌سی کبی بیوک برمانعه‌یه چارپمقله برابر نهایت دوزه‌لدیکی ادعا اولونابیلیر . فرانسه ، بدایت انقلابده بزی آلقیشلایان افکار عمومیه‌سنك تلقیناتنه قابیله‌رق بزه جداً آثار دوستی کوسترمشدی : صیراسی دوشدکجه فرانسه‌یی « وطن فکری » عد ایتدکلرینی سویله‌یه‌ن کنج تورکلر بو تظاهراته فضله‌سیله مقابله ایتدیلر . فقط بر صیرا کلدی که منفعت بحثی اورتایه چیقدی . واوراده ایکی دوست قوم وایکی دوست دولت ، آز برمدت اولسون ، بربرندن آیرلدیلر . حادثهٔ استقراضده (« سال مالی » بحثنده ٢٢٩ نجی صحیفه‌یه مراجعت) فرانسه حکومتی خارجیه ناظری موسیو پیشون . روسیه‌نك پارسده جویردیکی فیرلداقه‌ بیلمه‌یه‌رك آلت اولدی . روسیه‌نك مقصدی ایکی اولابیلیر : بریسی نه اولورسه اولسون بزم احتیاجمز ایچون بر پاره استقراض ایتمه‌مکلکمز . بریسی‌ده کندیسی یاقینده ، مأکول ایتدیکی پارس پیاسه‌سنه مراجعت ایده‌جکی جهتله ، قولایجه پاره بولمق ایچون ، تورکیانك ١٠ میلیونلق قدر بر استقراضیله پیاسه‌یی بوشالتدیرمامق . استقراض کبی پاره مسائلنی صرف اشخاصه وصاحبلرینه براقمق حکومتلر ایچون الك درست بر حرکت اولمقله برابر شو عصرك پاره عصری اولماسی وزمانمزده دیپلوماسینك یالکز منفعت تأمین ویا محافظه واسطه اتخاذ ایدلمه‌سی سببیله‌درکه فرانسه خارجیه نظارتی ایش قاریشدی . وابتدا مجرا استقامتده کوزلجه جریان ایدن معاملاتی ، فرانسه پاره‌سنك منافعنی محافظه بهانه‌سیله ، یولندن چیقاردی .

باب عالی بو ایشده فنا حرکت ایتدی دینه‌مز . مالیه ناظری حیثیت دولتی محافظه ایچون ، ایکی اوچ یوز بیك لیرا ضررایله ، نسبةً آغیر فائضله ، آلمان بانقه‌لرندن عقد استقراض ایتدی . آنجق شوراسنی‌ده آچیقجه سویله‌مه‌لی یزکه بزم طرفدن‌ده بصیرتکارانه حرکت ایدلمه‌یدی ، احتمال ، کچن یاز بوتون دنیایی ولوله‌یه بوغان مناقشه‌لر چیقمازدی . فرانسز مطبوعاتی اودرجه یایغاره ایتمز وبلکه‌ده مسئله - فرانسه ایله صمیمیت مناسباتمزی تهلکه‌یه صوقابیله‌جك بر شکل آلمادن - سسسزجه قاپانیردی . آرایه حیثیت ، شرف ، عزت نفس سوزلری کیرمز ایدی . هر نه ایسه ، استقراض ایچون پاریسه قدر کیدن مالیه ناظریمزك بو خصوصده‌کی حرکاتی تاریخ برخطا وقصور اوله‌رق

قید ایتسه‌ده ، کندیسنك حسن نیت وثباتی وامور مالیه‌مزده‌کی موفقیاتی اوغورنده بخش ایدر .

استقراض حادثه‌سنك چیقاردیغی برودتٔ طرفینجه ناخشنودی ایله تلقی اولونارق هر ایکی طرف مطبوعاتنده ، افکار عمومیه‌سنده بونك ازالهٔ آثارینه غیرت ایدلدیکی وبونده اغلبیتله موفق اولوندوغی کبی طرفین پارلامنتولرنده متقابلاً کوستریلن حسیات دوستانه‌ده مسئله‌یی ـ یکیدن تکرر ایتمه‌مك شرطیله ـ اونوتدیرمشدر ، دینه‌بیلیر .

فرانسه ایله مناسباتمزك بوکون اوزاقدن اوزاغه قولاغه کلن ـ فقط بلکه بعید بلکه پك قریب بر آتی ایچون حائز اهمیت اوله‌جق اولان ـ قسمی آفریقاده تحدث ایدن مسائلدر . کچن سنه‌کی سالنامه‌مزده تونس ـ طرابلس غرب حدودندن دولایی چیقان اختلافك حلی ایچون مذاکراته باشلاندیغنی یازمشدق . باب عالی نظرنده الآن بر امارت اولان تونس ایالتیله دولت علیه طرفندن نصب ایدیلن مرخصلر کچن سنه ظرفنده اوغراشه‌رق حدودی تحدید ایتدیلر . بو تحدید حدودده عثمانلی اراضیسنك قازانلمقدن زیاده غائب ایتدیکی ظن اولونیورسه‌ده اورته‌دن بر وسیلهٔ اختلافك قالقماسنی ، بر آز ضرر ایله‌ده اولسه ، خوش کورورز .

کچن سنه فرانسه ایله آفریقاده بزی قارشی قارشی‌یه بولوندیران یالکز بو اولسه‌یدی ، ینه شایان تشکردی . کچن یاز بدایتنده برده (قاوار) حادثه‌سی تحدث ایتدی . فیزاندن قاواره کیدن بر عثمانلی کاروانی افرادی ، فرانسز عسکری طرفندن قتل وکاروان یاغما ایدلدی . فرانسه حکومت مرکزیه‌سی ایشك صلحپرورانه اوکنی آله‌رق وقعه‌یه سبب اولانی تأدیب ایتدی . بوندن صوکرا ینه طرابلس غرب ولایتنك جنوب وغرب طرفلرنده‌کی مناطق نفوذده بعض واحه‌لره ، بعض قبائله عائد متمادی شکایتلر ایشیدلدی دورردی . انکلتره‌یی مصرده راحت براقمق مقابلنده آفریقانك قسم غربیسنی استیلایه اوغراشان فرانسه‌نك ، مرکزی وغربی آفریقانك بوتون تجارتی جزایره ، تونسه ، سنه غاله جلب ایچون چالیشدیغی ، وبونك ایچون ، موقع مهمی آشکار اولان طرابلس غرب ولایتنی هر طرفدن حصر وتجرید ایتمکه ، کاروان یوللرینی هپ کندی اراضیسی طرفنه دوشورمکه چابالادیغی هرکون کورولیور . وبز ، یوزلرجه

حورانلی بر دروز شیخی

دردلریمزك آلامی ایچنده چیرپینیرکن ، او بزی منافع آتیه‌مزدن محروم ایتمکه . المزده‌کی طرابلسی هر طرفدن اختلاطی کسیلمش بر چول کبی براقمغه تدریجاً موفق اولویور . صوك آیلرده آلنان تلغرافلر فرانسز مفرزه‌لرینك وادای سلطانی (دودمره‌یه) قارشی برقاچ مغلوبیتنی خبر ویردیلرسه‌ده ، بونلر موقت اولدوغی وفرانسزلرك . هرتورلو استناد کاهدن محروم بوقبائلی ، ضعیف حکومتلری — هنوز اویانمغه وبزدن معاونت کوره‌جك زمانی ادراکه موفق اولامادن — یوتاجقلری شبهه‌سزدر . حتی شباطك صوك کونلرنده ، بحرسفید ساحلندن مرکزی آفریقایه قدر بویوك برنفوذی حائز اولان سنوسیلر شیخی ایله اوغلنك فرانسزلر طرفندن رووولور طوپیله قتل اولندوغنی خبرویردیلرکه بوشیخك اصل سنوسی سلطانی‌می ، یوقسه رؤسادن بریمی اولدیغی لایقیله تحقق ایده‌مه‌مشدر . فقط اصل سنوسی سلطاننك بزه عائد اراضیده وخیلی ایچریده مقیم اولماسنه کوره شیخ مقتولك ایکنجی درجه‌ده رؤسادن اولدوغی دها مظنوندر .

آفریقا مسائلندن دولایی باب عالی‌یی اولو اورته تخطئه ایده‌مه‌یز . اوقدر اوزاق برمسافه‌ده فعال بر پولتیقه تعقیبی فقط مشکلدر . بو مشکلات ، اودرجه مهم اولان آفریقای عثمانی‌ده بی‌حرکت طورمق معناسنی تضمن ایتمه‌یه‌جکی‌ده آشکاردر .

کچن سنه فرانسه‌یه برده سیاحت ترتیب ایدلدی‌که ، طرفینده لطیف خاطره‌لر براقان بو وقعه شایان ذکردر .

انکلتره ایله

انکلتره ، تورکلرك بودوست قدیمی ایله اولان مناسباتمزی . بررنك ثابت ایله تعیین ایده‌بیلمك خیلی مشکلدر . اعلان حریتدن صوکرا ، اسکی قریم محاربه‌سی دوستلغنی احیا ایده‌بیلمك ایچون چالیشدق . فقط هیچ کیمسه انکار ایده‌مزکه بونده تماميله موفق اولامادق . هرحالده عبدالحمیدك ایام سلطنتنده بربرندن آیری طوران ایکی دوست مملکتك مودت قدیمه‌لری خیلی صوغودوغی آکلاشیلیور . وبونده اك بویوك قصور بزه توجه ایدییور دییورلرسه‌ده بجه حتی او برطرف دها مسئولدر . بزم انکلیز دوستلغنی اوقدر آرزو ایتمکلکمزه مقابل بعضاً چوجقجه ، عجیبجه سببیت ویردیکمز کوچوك خطالره قارشی ، انکلیزلر بویوك بر برادره خالص بردوست کبی حرکت ایتمه‌یورلر .

استقراض مسئله‌سنده فرانسه‌نك تعند خطا آلودینه مقابل ، لوندره بورسه‌سنی بزه آچاجق برده سد ایدن انکلتره حکومتنه نصل متشکر اولابیلیرز ؟ انکلتره ، آلمان دشمنلغنی بزه سرایت ایتدیره‌جك قدر تعمیم ایتمکله خطا ایدییور . ظن ایدییورکه آلمانلرك تورکیاده موفقیاتی . انکلیز سیاستنه معارض بر سیاست تعقیب اولنماسی اثریدر . حالبوکه بوظن خطا آلوددر . بزم ، دائما کندیمزه رهبر و بویوك برادر تلقی ایده‌جك قدر صفوت کوستردیکمز انکلتره هرحرکتمزده بزی توقاتلار ویا هیچ اولمازسه غیرقابل تفهم برمعنای خشونت کوستریر و آلمانلر تماميله بونك ضدینی اختیار ایده‌رك . بز هر سنده‌له‌دکجه ، ولوجعلی براهتمامله امداده شتابان اولورلرسه اوحالده نه طرفه توجه ایتمکده حقلی‌یز ؟ انکلتره ، احتمال که «اتحاد اسلام» دیه برمقصد سیاسی ایله اورتایه آتیلان خیال خامدن اورکیور ؛ والنده طوران یوز میلیوندن فضله مسلمانك . برحرکت آتیه ایله بزه طوغری آقاجقندن قورقیور . فقط بوقورقو منطقسز اولماسندن صرف نظر ، بالفرض واقع اولسه بیله ، مجرد خشونت اطوار ایله . بزی اضرار ایتمکله تهلکه‌نك اوکی آلینا بیله‌جکنی‌می ظن ایدییور ؟

هیهات ! .. انکلتره یالکز بزه قارشی دکل . جرمان عالمی ازمك ایچون آوروپاده‌ده یا کلش حرکت ایدییور . بوسنه ۱۳۰ میلونه یاقلاشدیغنی ایستاتستیقلر کوستره‌ن اسلاو ترقی وتوسعنی اونوتیور . وبودهشت توسعه مقابله . آنجق لوندره‌دن هامبورغه واورادن ویانه طریقیله استانبوله و بغداده قدر برحل متین دوستی اقامه ایتمك ایله ممکن اولا بیله‌جکنی دوشونمه‌یور ...

استقراض مسئله‌سندن صوکرا انکلتره ایله . بغداد شمندوفرینك انشاسی مناسبتیله ، بصره کورفزنده تصادف ایتدك . بغداد شمندوفرینك بو کورفزده نقطهٔ انتهائیه‌سی اولمق محتمل اولان « کویت » لیمانی حقنده انکلیزلر حمایه ادعا ایدییورلر .

کویت شیخینك عثمانلیلرك تحت حاکمیتنده دکل ، مستقل وانکلتره حمایه‌سنده اولدیغنه دائر « تایمس » غزته‌سی طرفندن اورتایه آتیلان ومخالف فرقه رئیسی موسیو بالفور طرفندن صوریلان برسؤال اوزرینه خارجیه ناظری سر « ادوار غره‌ی » طرفندن «شیمدیکی حالده بغداد شمندوفری آلمانلره ویرلمش بر امتیازدر . اونك ایچون هرشیئی اونلره عائددر . یالکز شمندوفر تورکیا حدودینی تجاوز ایدرسه (؟) اوزمان انکلتره حکومتی منافعنی محافظه ایده‌جکدر . سوزیله برنوع رسمی تصدیقه اقتران ایتدیریلن و شیمدیکی حالده مطبوعات عثمانیه طرفندن دلائل تاریخیه ایله ، حتی سابق هندستان والیسی لورد کورزون طرفندن عجم کورفزینه دائر نشر اولونان برکتابدن مستخرج فقراتله چوروکلکی اثبات ایدیله‌ن دعوا الآن معلقه‌ده‌در . حکومت عثمانیه بومسئله‌دن وبوکا متعلق بغداد شمندوفرندن دولایی انکلتره ایله ائتلاف ایچون مذاکراته کیریشمك املنده‌در . علی الخصوص بغداد شمندوفرینك کویت لیماننده نهایت بولماسی‌ده فرض عین دکلدر . باشقه بربرده ساحل بحره ایریشدیریله بیلیر . هرحالده عراقده کندیسی ایچون « منافع حیاتیه » کوزه‌دن انکلتره ایله آرامزده بر ائتلاف قریب تمنی اولونور . شونی‌ده تمنی ایتمکدن کندیمزی آلامایزکه انکلتره عربستان شبه جزیره‌سنده وعلی العموم ایشلریمزده یمنی ، معقول بردوستلق کوسترمك ایسته‌مه‌یورسه بیله بزی راحت براقسین .

کچن ایلك بهارده انکلتره قرالی ادواردك وفاتی ، ساده‌بزم انکلتره ایله مناسباتمز فصلنده دکل ، بوتون وقایع عالم آراسنده بویوك براهمیتله تذکاره شایاندر . قرال ادوارد نجیب ، کاردیده بر انسان کامل اولقدن باشقه جداً ماهر بر دیپلومات وعثمانلیلره پك خیرخواه ایدی . بناءً علیه وفاتی بزجه بادئ تأثردر . جنازه آلاینده حاضر بولونمق ایچون کوندردیکمز ولی عهد یوسف عزالدین افندی حضرتلریله خارجیه ناظرندن مرکب هیئت مخصوصه لوندره‌دن عودتده پارسه‌اوغرادیغی کبی ویانه‌یی وذات حضرت پادشاهی نامنه اعادهٔ زیارت ایچون صوفیه وبلغرادی زیارت ایتدی . قرال ادواردك یرینه جالس تخت حکمداری اولان قرال ژورژ حضرتلرینك سیاستی حقنده هنوز برفکر تام پیدا ایده‌مه‌دك . عثمانلیلره قارشی پدرلرینك موقع حرمت ومحبتنی قازانه‌جقلرمی ؟ بونی‌ده بیله‌مه‌یز .

کرید مسئله‌سی

کرید مسئله‌سی حالا دوام ایدوب طورییور . ودولتلرك بوکونکی آرزولری ، یاخود آرزوسزلقلری دوام ایتدکجه اوده دوام ایده‌جکدر .

کچن سنه بهارنده کرید مجلس ملیسنك کشادندن اول ، باب عالی دول اربعهٔ حامیه نزدنده تشبثاتده بولوندی . وکریدلیلرك بریمین ایتمه‌لرینك اوکی آلنماسنی سویله‌دی . دولتلرك تأميناتنه رغماً ، کچن نیسانك ۲۱ نده کشاد اولونان کرید مجلسنده مبعوثلرك یونان قرالی نامنه یمین ایتدکلری تحقق ایتدی . افکار عمومیهٔ عثمانیه‌یی بویوك برغلیانه دوشوره‌ن وهر طرفدن « یاحرب ، یا کرید! » ندالی میتینغلری ایجاد ایدن ودول حامیه‌یه ، سودا لیماننه برسفینهٔ حربیه‌دها اعزام ایتدیره‌ن بوحادثه‌یی باب عالی شدید بر پروتستو ایله قارشیلادی . وبرایکی نوطه تعاطیسندن صوکرا دولتلردن یمینك کان لم یکن حکمنده اولدوغی ، استاتوقویی اخلال ایده‌مه‌یه‌جکی جوابنی استحصال ایتدی . لکن کریدلیلر یونان قرالی نامنه یمین ایتمه‌ین اسلام مبعوثلری مجلسه قبول ایتمك و معاش ویرمك ایسته‌مه‌دکلری کبی ینه یمین ایتمه‌ین اسلام قاضیلری ، مفتیلری ، مأمورلری اجرای مأموریتدن منع ایله‌دیلر . فقط باب عالینك تشبثیله دول حامیه‌نك قونسولوسلری وساطتیله کریدلیلره تبلیغات اجرا اولنه‌رق بونك ده اوکی آلندی . آرتق بو وقایعدن صوکرا هرزمان برسبب صداع اولان کرید مسئله‌سنك حل قطعیسی ضمننده مذاکراته کیریشلمه‌سی طلبنی حاوی باب عالی

بولغارلر طرفندن ماکدونیاده وقوعه کتیریلن جنایاتدن : اشتب قصبه‌سنده قتل ایدیلن آلتی مسلمان

دول حامیه‌یه برتحریرات عمومیه کوندردی . وبوندن اولکی تشبثلرمزده ، هپ مسئله‌نك حل قطعیسی زمانی حلول ایتمه‌دیکی فکرینی هرنه‌دن ایسه ارکه سوره‌ن انکلتره اولدیغی ایچون ، بوتحریرات عمومیه‌نك برصورتی‌ده درسعادت انکلتره سفارتنه ویرلدی . بونوطه اوزرینه مذاکرات باشلادی . موفقیت مأمول ایکن قرال ادواردك وفاتی وجنازه مراسمی هرشیئی عقیم براقدی . واقعا جنازه مناسبتیله‌ولیعهد حضرتلری رفاقتنده انکلتره وفرانسه‌یه کیدن خارجیه‌ناظری رفعت پاشا بومسئله حقنده تشبثات جدیه‌ده بولوندی وحتی فرانسه خارجیه ناظری موسیو پیشوندن بعض مرتبه وعد معاونتده آلدی ایسه‌ده صوکرا ایشلرینه یوزاوستی قالدی . اوزمان بوکاسبب اوتق اوزره یکی، انکلتره قرالی ژوژر حضرتلرینك اقرباسندن اولان وجنازه مراسمنه لونده‌ده بولونان یونان قرالی یورکینك — یونان خاندان قرالیسنك موقع وخیمنی ایلری سوره‌رك واقع اولان — تشبثاتی ارائه ، روایت ایدلمشدی .

دیکر جهتدن کریدلیلرده مسئله‌نك حل قطعیسنی طلب ایدیورلردی . اونلرك آمالی طبیعی بزمکنه مخالف ایدی . حتی بوصره‌ده کریده انقلاب عثمانیدن مقدمکی استاتوقونك اعاده‌یعنی یونانلی سابق قومیسر موسیو (زائیمیس)ك اعزام ایدلمه‌سی روایتی‌ده چیقدی ، حال بوکه باب عالی بوکاشدتله معارضدی . بالکه‌ده دول حامیه مختلف امللرك نتایج مجهوله‌سندن اورکه‌رك تهلکه‌یی آتی‌یه تعلیق ایتدیلر ، حل قطعی‌یی باشقه برزمانه براقدیلر . شوقدرکه بزی ممنون ایتمك ایچون بوسفر ویردکاری نوطه‌ده دولت عثمانیه‌نك (حقوق حاکمیت)ی یازیلیوردی . معلوم اولدیغی اوزره بعدالانقلاب ایلك نوطه‌لرده « حقوق عالیه » تعبیر غریبی وصوکرا « حقوق حکمرانی » تعبیر خفیفی قوللانلمش ایکن الك صوك نوطه‌ده « حقوق حاکمیت » تعبیر قوی ومطلقی استعمال ایدلمه‌سی باب عالی ایچون برموفقیتدر . والدن اوچمش اولان کریدك — سایهٔ حریتده — قولوفظاً بزه ارتباط ایتمکده اولدوغنی اثبات ایدر .

کچن سنه دول حامیه ، بلکه‌ده یالکز جه ایشك ایچندن چیقامایاجقلرینی دوشونه‌رك شیمدی‌یه قدر خارج طوران

پطریقخانه مجلس ملیسی مبعوثلرینك فنار پطریقخانه‌سی اوکنده توقیفی [بحث مخصوصنه مراجعت]

آلمانیا وآوستریانك‌ده رأیلرینی صوردیلر . اونلرده دولت عثمانیه‌نك محافظهٔ حقوق حاکمیتی یولنده جواب ویردیلر . فقط حل قطعی تکلیفی اویله‌جه قالدی .

بو آراده کریدلیلرك‌ده حرکاتی واردر . کریدلیلر یونانه مبعوث کوندردکاری کبی (یونان بحثنه مراجعت) دول حامیه اوزرنده کیتدکجه نفوذ وتأثیری آرتان دولت عثمانیه‌یه قارشی کندی قوتلریله مقاومت ومدافعه ایتمك (!) اوزره اسلحه‌مبایعه‌سی وجزیره‌ده عسکرلك احداثی کبی تدابیره تشبث ایله‌دیلر . هرحالده ، بوسنه مجلس مبعوثانمزك کشادنده قابینه‌نك بیانات عمومیه‌سی صره‌سنده حقی پاشا طرفندن افاده ایدلدیکی کبی ، کندیسی ایچون برمسئلهٔ حیاتیه کورن دولت عثمانیه‌نك موافقتی اولمادن ، کرید مسئله‌سی حل ایدیله‌مز . ویونانك کریدله علاقه‌سی هیچ اولمازسه رسماً کسلمشدر . دولتلرجه حق حاکمیتمزك تأمینی برموفقیتدر . وبز وادیٔ مشروطیتده یورویه‌رك قوتلندکجه بو موفقیتده آرته‌جقدر .

امور داخلیه‌مز

مشروطیتمزك اوچونجی سنه‌سنك کذارشنی حکایه ایدن شو « سال سیاسی » ده بلکه‌ده الك کوچ . تقدیری الك مشکل بحث امور داخلیه بحثی‌در . مسائل خارجیهٔ سیاسیه حقنده منابع دها آز اولدوغی . مسائل آراسنده‌کی مناسبات دها اوزاقدن اوزاغه رؤیت وتدقیق ایدلدیکی ایچون بو ، نسبةً محدود وقولایدر . حال بوکه مسائل داخلیه ، کوزلریمز اوکنده وبیك تورلو متخالف فکرلر آراسنده قارمه قاریشیق جریان ایتدیکی ایچون حقیقتی بولوب چیقارمق پك مشکلدر . دینیله بیلیرکه : بو مسائلده حقیقتی اظهار ایده‌جك آنجق زماندر . بو سببله بز یالکز کوره بیلدیکمز قدرینی ، سالنامه‌مزك مساعده‌سی درجه‌سنده مختصراً ، یازاجغز .

بر قابینه‌نك هر طرفده، هر ایشده موفق اولماسی مستبعد، حتی امكانسزدر. اونك ایچون مسائل داخلیه‌یی مختلف اقسامه آییرارق، بونلرده‌كی موفقیت وعدم موفقیتی بشقه‌جه سویله‌مك دها دوغرو بر حركتدر.

حقی پاشا قابینه‌سنك سیاست عمومیه‌سی حقنده بزم‌ده اعتراض ایده‌بیله‌جكمز بر نقطه، مجلس مبعوثانده دفعاتله ذكر ایدلدیكی وجهله، منتظم ولایتغیر بر پروغرام دائره‌سنده حركت ایدله‌مه‌سیدر. قابینه‌یی تركیب ایدن ذوات كرام خلوص وناموس وحمیت دائره‌سندن ذره قدر آیرلمامش اولالریله برابر، قابینه شعبات مختلفهٔ اداره‌ده یالكز «ایلك» هدف غیر معین وعمومیسنه دوغرو ایله‌ریله‌مكه چالیشمشدر. یوقسه مملكتك هر طرفنده ایسته‌نیلن «ایلك» ك شكل ایقاعنی تعیین ایده‌رك اوكا كوره مطرداً چالیشمق واونی استحصال ایتدكدن صوكرا «بن یاپاجغم بوقدردر» دیمك یولنده بر حركتی كورله‌مشدر. ایضاح مقصد ایچون شو مثالی سویله‌یه‌لم كه: قابینه بو مملكتده قوی بر بنای حكومت یاپمق ایسته‌یور. بو بنانك بزم احتیاجمزه كوره مكمل اولماسی كندیسنجه‌ده مطلوب. حسن نیت وغیرتی‌ده وار. فقط اول باول مكمل بر پلان چیزه‌رك، بنانك اقسامنك احوال عادیه داخلنده، نه قدر زمانلرده نه‌قدر مصارفله بیته‌جكنی تعیین ایده‌رك، صوكرا بو معین حساباته كوره عملدن باشلایوب تدریجاً یوكسه‌له‌رك حركت ایتمه‌یور. هپ بردن دولكرلری، رنجبرلری اوشوشرمش، تكمیل بنایه باشلامش، یاپمغه اوغراشیور. آراده زمان‌ده غائب ایدیور، بر یاپدیغنك اوبر یاپدیغنه اویماماسی‌ده اولیور.

بو كون اورتاده اتحاد وترقی جمعیت محترمه‌سنی تشخیص ایدن فرقهٔ اكثریت پایدار: قابینه اونك قابینه‌سی. ومملكتك احتیاجاتنه الك موافق كوردوكمز پروغرام‌ده اونك پروغرامی. شو حالده قابینه‌نك پروغرامی یوق دكل، آنجق تطبیقاتی یوق.

مجلس مبعوثانك اوچونجی دورهٔ اجتماعیه‌سنك كشادنده ذات حضرت پادشاهی لوجه‌لرنده نطق همایونی قرائتنی استماع ایدرلر ایكن

دها دوغروسی: اتحاد وترقی فرقه‌سنك عمومی پروغرامنی دها زیاده توضیح ایده‌جك بر مفردات

حاكمیتمزك پیشدارلری: كرید مجلس ملیسنده اسلام اعضاسی

پروغرامی مفقود. ایشته بو سببدن قابینه‌نك حركات عمومیه‌سنده غیر منكر ترقی آثاری كورلمكله برابر اطرادسزلقلر، وقت ضیاعلری، یورولمالر، وقتسز تشبثلر. سنده‌لمه‌لر اولیور.

مثلا معارف مسئله‌سنی اله آلالم. ساده شیمدیكی قابینه‌نك دكل. دها اول كلن قابینه‌لرك‌ده معارف ایشینده بر معین پروغراملری اولمادیغندن هر معارف ناظری كندینه مناسب كورونن خط حركتی اختیار ایده‌رك بر شیلر یاپیور وبونده خطایه دوشمه‌سندن صرف نظر، كندیسنك سقوطیله برابر، یاپدیغی شیلر ایی بیله اولسه، بونلرده سقوط ایدیور. چونكه یكی كلن ناظر اسكیسنك اثرینی یا تعقیب ایتمه‌یور، یا تعقیبه قالقسه‌ده سلفنك آرزو وامللی حقنده. ناتمام وغیر قابل تعقیب ایزلردن باشقه. برشی بولامایور. شیمدی‌یه قدر معارف امورنده یاپیلان شیلر هپ یاكلش، قاریشیق، موقت شیلر اولوب قالدی. ناظر سابق امرالله افندی‌نك مجلس مبعوثانده ومطبوعاتده اوغرادیغی اعتراضات، هپ نظارتك معین، ایی دوشونلمش بر پروغرامی اولماماسندن دولایی اجتهاد ذاتی دائره‌سنده حركت ایدلمه‌سندن واجرا آتك تماميله «ذاتی» و «خلفه غیر ساری» اولماسندن عبارت.

امور داخلیه‌یه كلنجه: پروغرامسزلقده معارفك عینیدر. دینیله بیلیر كه امور داخلیه‌ده حكومت مشروطه یالكز پولیس وژاندارمه‌یی اصلاح وتنسیق خصوصنده منتظم بر پروغرام تعقیب ایتمكده ومكتبلی پولیس وژاندارمه‌لر تدریجاً مملكتك هر طرفنه توزیع ایدلدكجه آسایش وانتظامده قوت بولمقده‌در. امور داخلیه‌نك دیگر شعباتی، مأمورینك، والیلردن ناحیه مدیرلرینه قدر، حركاتی قارمه قاریشیق وآهنكدن محروم بر كتله تشكیل ایدیور. مأمورینك عزل ونصبی، حقوق ووظائفی ایچون الده بر نظامنامه اولماسی

کچن سنه مایسنده بکفوز قصرنده ، رئیس احمد رضا بك طرفندن مبعوثانه ویریلن مائدهٔ ربیعیه‌ده

بونلری هپ کیف (بوتون - وزلریمز کبی بوکلمه‌دن سوء معنا مقصود دکلدر) واجتهاده براقدیغی کبی ، ادارهٔ ولایات قانوننك اوچ سنه‌دنبری ، هنوز برقاچ آی اول مجلس مبعوثانه ویرلمه‌سی وبونك بوسنه درجات تدقیقدن کچه‌رك کسب قانونیت ایده‌جکنك مشکوك بولونماسی‌ده مأمورلرك اجرا آتنده عدم موفقیتی ودغدغه‌یی موجب اولور . حاصل هرمأمور ، هر متصرف ، هروالی ، بوتون رجال دولت ، کندیلرنده بویوك براقتدار وروئیت وارسه . مشکلات ایچنده ، غیرمعین وغیر محدود حقوق ووظائف داخلنده چیرپینا چیرپینا ، چوق مساعی مقابلنده آزموفقیتلر الده ایده بیلیورلر . بوسببله طشره‌لرده ، تضییقات ، ظلم ، رشوت دورسابقه قیاس قبول ایتمه‌یه‌جك قدر ، حتی یوزده دقسان اکسلمش اولمقله برابر ، اهالی هنوز حکومتده مطرد معاملات کورمیور وفوائد مشروطیتی لایقیله ادراك ایتمه‌مش بولونیور . بنی ، اویله هرشیئی بردن ایسته‌ین وتدرج قاعده‌سنك وجودینه اینانمایان مفرطلردن صانمایك . فقط کیمسه انکار ایده‌مزکه بوکون داخلیه نظارتی ماکنه‌سی آهنکدار برصورتده ایشله‌یه‌میور . بونك ایچون دها خیلی زمان لازم اولدوغنی آکلایورز . وبوتون حسن نیتلریمزه ، همتلریمزه رغماً ، آز فوائد استحصالیله یورولیورز . بالطبع چرخ اداره‌نك مکملاً دوری زمانی‌ده کچیکیور .

حال ضعفمزدن بزی قورتارمقده پك مهم برموقعی اولان امور نافعه‌ده‌ده شیمدی‌یه قدر برخیلی خطالر ، سنده‌له‌مه‌لر اولدی . بوده‌ینه پروغرامسزلقدن ، بوتون ایشلرك ناظرك شخصنه ، فکرو اجتهادینه موقوف قالماسندن ایلری کلدی . بزده شیمدیلك معارفدن زیاده امور نافعه حائز اهمیتدر . چونکه پك فقیردوشمش ، قانی قورومش اولان بومملکتك عروق واعصابنه آز مدتده جولان وقوت ویره‌جك شی یوللر ، شمندوفرلر ، لیمانلر ، قناللر ، کوپریلر وسائره‌در . بونلری ، هله شوسه یوللرینی سرعت کامله ایله یاپمالی ایدك . حال بوکه نافعه ناظر سابقی خلاجیان افندی بزم ایچون بوکون حتی شمندوفرلردن زیاده حائز اهمیت اولان شوسه یوللرنده ، اولمایه‌جق ایشلره صاپدی ؛ « مه‌غالومانی » یه دوشدی . و ٣٠ بیك کیلومترو یول یاپمغه قالقیشدی . پروژه‌لر احضار ، مناقصه‌لر کشاد ایدلدی . ١٠ بیك کیلو مترولك ایلك قسم برفرانسز شرکتنه احاله اولوندی . شرکت‌ده ایشه باشلادی . هرطرفده قازیقلر چاقلدی ؛ طاشلر دوکلدی ؛ آور ، پادن مهندسلر کتیرلدی . فقط بوتشبثاتك خطا اولدوغی ، بوقدر یولك مادةً یاپیلامایاجغی حقنده ارباب وقوفك ادعالری بوکون ثابت اولیور . و ایشلر ایله‌ری کیتمه‌یور . بوکون هنوز نافعه نظارتنه کیمسه کلمه‌دی . کلسه‌ك ذاتده سلفنك ساده نظریات وادیسنده ، « پروژه » دریاسنده یوزمش اولدیغنی کوره‌رك یکیدن ایشه باشلامق لزومنی حس ایده‌جك . وبوقدر زمان ، بوقدر پاره ضایع اولدیغی کبی ، ایشه باشلایان قومپانیایه‌ده تضمینات ویریله‌جك .

امور نافعه‌ده هیچ برشی اولمادی دیمك حقسزلقدر . یالکز ، کچن زمانك وصرف ایدیلن پاره‌نك یوزده اللیسی قدر اولسون فائده کورمه‌دك . نافعه امورنده فعله چیقان باشلیجه تشبثات صوما - باندیرمه دمیر یولی ، سرکه‌جی - آیاستفانوس چیفته خطی ، حدیده — صنعا دمیر یولی ، بابا اسکی — قرق کلیسا خطی درکه بونلره باشلانمشدر . کذلك حکومت طرفندن انشاسنه مباشرت ایدیلن صامسون - سیواس خطی و ، بغداد شمندوفرینك امتدادی اولان ، بلغورلی — آطنه قسمی انشاآتنی ذکر ایتمك لازم کلیر . بوندن ماعدا بوتون تشبثات یاریم وناتمام دینه بیلیر . نه الکتریق ، نه ترامواي ، نه تلفون ، نه لیمان ، بونلره دائر هیچ برقرار قطعی ویریله‌مشدر . طرابلس غربده آرته‌زیه‌ن قویولری حفری طرابلس غربده برلیمان انشاسی ، دده آغاج لیماننده ، قواله‌ده ، صامسونده ، ارکلیده لیمان انشاسی ، استانبولده الکتریق تأسیسی ، کذلك آطنه‌ده چوقور اوه‌نك اسقاسی کبی خصوصات‌ده هنوز موقع تذکره‌ده‌در . ذاتاً اولجه باشلانمش اولان قطعهٔ عراقك اسقاسی ایله قونیه اوواسنك اسقاسی عملیاتی قسماً حال عملیاتده‌در . صوك براجرآات اولمق اوزره شباط طرفنده ، حربیه نظارتنك تشبثیله ، تشکیلنه وادارهٔ مخصوصه موقعنه اقامه‌سنه مجلس مبعوثانجه قرار ویریلن عثمانلی سیر سفائن شرکتی‌ده اونوتمامه‌لیدر . برده الآن برقرار قطعی شکلنی آلامامش اولان ، و آطنه‌ده بومورطه‌لق لیماندن باشلایه‌رق آناطولی ولایات شرقیه‌سنده واسع شمندوفر خطوطی انشاسنی متضمن ، آمریقالی موسیو « چستر » ك پروژه‌سی واردرکه بوهنوز برطاسلاقدن عبارتدر .

بوتون بونلر مفید شیلر اولمقله برابر دیدیکمز کبی غیر معین بر یولده آتلمش ونسبةً فائده‌سی آز آدیملردر . یاقین برزمانده دها مطرد وصیق آدیملر آتمغی تمنی ایده‌لم .

مملکتك مهم منابع حیاتیه‌سندن اولان اورمان ومعادن وزراعت نظارتی بلا مبالغه ادعا اولونابیلیرکه هیچ برفعالیت کوستره‌مه‌مشدر . اوچ سنه‌ده یاپدیغی شیلر هیچ کبیدر . بونظارتك موظف اولدیغی امور ، بوچیفتجی وطوپراق مملکتنده اوقدر مهم ایکن میدانده کوچوك اجراآتدن باشقه برشی کورولمه‌سنی تأسفله یاد ایتمکدن باشقه نه دینیر ؟

مالیه نظارتی فعالیت کوسته‌ریور . ونظارتك امورینی برخیلی تنظیم ایتمکه موفق اولیور . دور سابقه‌دکی عثمانلی مالیه نظارتیله بوکونکی مالیه نظارتی آراسنده داغلر قدر فرق واردر . کوچوك خطالر اولسه‌بیله بو اجراآتی تحسینله یاد ایتمك الدن کلمز . (سال مالی بحثنه مراجعت)

حربیه نظارتنك اجراآتی هپسندن پارلاقدر . عثمانلی اوردوسنك شو دور مشروطیتده اکتساب

ایتدیکی ترقی هر تورلو تخمینک فوقنده‌در. واقعا ملت اوچ سنه‌لك بودجه‌سنده الڭ بویوك پاره‌یی حربیه نظارتنه ویرمشسه‌ده، آز زمانده، حدود قاپیلرنده بکله‌ین دشمنلره قارشی مکمل براوردو وجوده کتیره‌رك اونلری اسکات و داخلده راحتجه چالیشمق اسبابنی استحصال ایله‌مشدر. (سال عسکری بحثنه مراجعت).

بحریه نظارتی‌ده بدایت مشروطیتدن بری الڭ فعال اولان نظارتلردندر. دور سابقده معطل اولان بحریه‌مزڭ بوکونکی فعالیتی و بودجه‌نڭ امکانی درجه‌سنده کسب قوت ایتدیکی غیرقابل انکاردر.

عدلیه نظارتی، ذاتاً قوانین معینه داخلنده حرکت ایدن برنظارت اولدوغی ایچون، تضییق استبداددن قورتولدقدن صوکرا، معین حدود حرکتنده تدریجی بر ترقی و تکامل ایله چالیشیور. محاکمی تنسیق، حکامی مکتبلیلردن انتخاب ایدیور.

اوقاف نظارتنڭ ایشلری پك قاریشیق. انقلابی متعاقب مقام نظارته کلن مصرلی حماده پاشانڭ شهرتنه و بوکبی ایشلرده موفقیات مسبوقه‌سنه نظراً امور مذبذبهٔ اوقافی اصلاح ایده‌جکی تخمین اولونیور وفی الحقیقه بوآدمك تشبثاتی تخمینڭ دوغرو اولدوغی فکرینی ویریور ایدی. فقط حسین حلمی پاشا قابینه‌سنڭ سقوطیله دوشونجه، تشبثاتی‌ده بالطبع متروك قالدی. شیمدی یکی ناظرڭ اقداماتی روایت اولونیور. هرحالده اعصارڭ توزلری اوزرنده دوران بونظارت اموری الڭ کچ والڭ کوچ یولنه کیره‌جك کبی‌در.

داخلی وقایع مهمه‌مز

آرناوودلق اختلالی

کچن سنه مارت اواخرنده آرناوودلق حادثه‌سنڭ ظهوری، مناسبات داخلیه و خارجیه‌مز اوزرنده بردن بره بر تأثیر شدید ایقاع ایتدی. دوست دشمن بویله حدود بوینده تکون ایدن بر غائله‌نڭ نه صورت آلاجغنه منتظر اولدوغی کبی بزم‌ده دقتمز اوطرفه انحصار ایله‌دی. بعضلرینڭ بیانه باقیلیرسه آرناوودلق حادثه‌سی اجنبی پارماغنڭ اثر تشویقی ایدی؛ بعضلری آرناوودلغڭ عصردیده قانونسزلغنڭ، قانون دائره‌سنده حرکت ایتمکه چالیشان مشروطیته برعصیانی اولدوغنی سویله‌یورلردی؛ بر قسمنڭ فکرنجه ییلدیز سراینده‌ن طرد ایدیلن، بول بول معاشلرینی غائب ایده‌ن برچوق آرناوود رؤساسی حکومت مشروطه علیهنده براختلال ایقاع ایتمشلردی. دوغروسی آرانیرسه. بو اوچ سببك آیری آیری، جزئی کلی، تأثیرلری واردی.

آرناوودلرڭ عثمانلمغه درجهٔ مربوطیتی و دولت عثمانیه‌نڭ متین بر ایله‌ری قاره‌قولی حکمنده اولدقلری معلومدر. فقط بو صاف و متین آدملر جاهل. یالکز بر صداقت فطریه ایچنده بویومش اولدقلرندن، ایچلرندن ییلدیز سراینه منسوب و بو دور مشروطیتده بالطبع عبدالحمیدڭ حلقهٔ انعامندن مطرود، عادی، وجدانی صاتمش بعض کیمسه‌لرڭ، بعض رؤسانڭ حق کبی کوستردکلری اغفالاته قولایجه قاپیلاجقلری درکاردر. ینه بوطریق ایله، اوراده اوینامق ایسته‌ین اجنبی پارماغی وارسه — که اولدوغنده، حتی بردن زیاده بولوندوغنده شبهه‌یوقدر — اونڭ‌ده ایشه کیره‌بیله‌جکی آشکاردر. کذلك هرتورلو تکالیفدن مستثنا، قرون وسطی تعاملاتی ایچنده یاشامش برآرناوودلغڭ اویله بردن بره وقوع بولاجق مالی، بدنی تکلیفات حکومته درحال رضا کوسته‌ره‌میه‌جکی، یکانه محافظ حق و حیات اولمق اوزره قوینده طاشیدیغی سلاحنه صاریلاجغی اثباته محتاج دکلدر. شوجهتی درمیان ایتدکدن صوکرا وقعه‌نڭ کذارشنی حکایه ایده‌لم:

مارتڭ اون دوقوزنده ایپك متصرفی بیکباشی اسماعیل حق بك سوقاقده جرح ایدلمشدی. بوخبری کتیره‌ن تلغرافلری اوقویانلر، جنایتی آرناوودلغڭ محیط جهالتنده هرزمان کوروله‌ن بروقعه صاندیلر. فقط آرادن برایکی کون کچوبده آرناوودلرڭ اجتماع ایتدیکی، پرشتنه، وولچترن، یاقوه، فریزوویك اهالیسنڭ سلاح بدست اولدوغی خبر آلنتجه، کذلك حکومتڭ کمال کرمی ایله سوقیاته باشلادیغی کورولنجه مسئله‌نڭ اهمیتی تظاهر ایتدی؛

نظرلرده برمعنای اندیشه اوقونمغه باشلادی. ٣١ مارت نجیعه‌سنڭ سنهٔ دوریه‌سنده وقوعه کلن بواختلال دولت عثمانیه ایچون پك مهم برتجربهٔ طالع ایدی. کنج تورکلرڭ حرکاتنی کمال دقتله تعقیب ایدن دشمنلریمز درحال تتبکده بروضعیت آلدیلر و مسئله‌نڭ انجامنی صبرسزلقله، مراقله بکله‌مکه باشلادیلر. کنج تورکیه‌مزه وحقی پاشا قابینه‌سنه شرف ویره‌جك خصوصاتدندرکه حکومت، دها کیمسه‌نڭ وخامت وقوعاتی ادراك ایده‌مه‌دیکی باشلانغیجده، بردن بره ٥٠ طابوراق قوای جسیمه‌یی یوله چیقارمغه قرار ویروب همان اجرا ایتدی. سوقیاتده کورولن سرعت، مکملیت، انتظام پك آز زمانده عصیانی باصدیرمغه، هرکسڭ کنج تورکیانڭ اوردوسنڭ ترقیاتنی حیرتله تقدیر ایتمه‌سنه سبب اولدی. اوزمان بعضلری کرڭ مجلس مبعوثانده، کرڭ خارجده بو بویوك سوقیاته وکوسته‌ریلن معقول شدته اعتراض ایتدیلر، حکومتی مؤاخذه ایله‌دیلرسه‌ده زمان بونلرڭ حقسزلغنی و حکومتڭ ماهیت وقوعاتی کشفده بویوك براصابت کوسته‌ردیکنی اثبات ایتدی.

عسکرله ارباب اختلالڭ ایلك مصادمه‌سنده عسکر آزلغندن و موقعڭ عدم مساعده‌سندن دولایی پك مشکل موقعده قالدی. حتی عصات بر طوپ بیله ضبط ایتدیلر. فقط صوکرا یتیشه‌ن قوای امدادیه شوکت طورغود پاشانڭ اداره‌سی آلتنده، هرطرفده طوپلانمش اولان بیکلرجه آرناوود ارباب عصیانی طارف طرف تنکیل ایتدی. الڭ بویوك مقاومت «قاچانیك» کچیدنده کورولدی. عصات بوراسنی طوتدیلر. شمندوفری کچیرمه‌دیلر. نهایت اوزون وشدید برمصادمه‌دن صوکرا انتظام و فن ایله مترافق مشروطیت عسکرینڭ جسارتی مواجهه‌سنده جسور آرناوود عصاتی ترڭ موقع ایتدیلر.

قاچانیکڭ سقوطندن براون کون صوکره «چرنالووا» کچیدنده تحشد ایدن عصات اوزرینه کیدیله‌رك برایکی کونلك شدید مصادمه‌لری متعاقب بومنیع موقع‌ده ضبط اولوندی. وبویله‌جه صرب طاغلره صیقیشمش عصاتڭ قولی، قانادی، قوای معنویه‌سی قیرلدی.

وقعه‌نڭ باشلامه‌سی پك آنی اولمشدر. فقط بوقاریده سویله‌دیکمز اوزره، مسئله‌ده الڭ بویوك رولی اوینایان «عیسی بولاتین» وسائره کبی وقتیله ییلدیزڭ پرورده‌سی اولمش دره بکلری ایدی. بونلر، قوصوه والیسی مظهر بکڭ اسکوب شهرینی اعمار ایچون اوقترووا رسمی احداثنه تشبث ایتمه‌سندن بالاستفاده ذاتاً خیلی زماندر حاضرلادقلری اختلال پروغرامنی موفقیتله تطبیق ایتدیلر. جاهل طاغلیلری او درجه اغفال ایتدیلرکه بوزوالیلر، تسلیم اولمالرینی، ترڭ سلاح ایتمه‌لرینی تکلیف ایدن اوردویه قارشی «حکومت بزدن صقال ویرکیسی، یومورطه ویرکیسی ایسته‌یورمش. بوراده یول، مکتب آچاجقمش. بزنه ویرکی ویریر، نه‌ده اویله بدعتلر ایسته‌رز» یولنده کولونج جوابلر ویرمشلردی.

عصیانڭ الڭ حاد برزماننده حربیه ناظری محمود شوکت پاشا آرناوودلغه کیتدی. بو اثناده ارباب قیام اوزرنده بویوك تأثیری اولدی. وذاتاً حکومت عثمانیه‌یه صادق، دینی بوتون آدملر اولان آرناوودلرده کندی همذهبلرینه، قارداشلرینه مقاومتڭ بی‌معنا و مضر اولدیغنی آکلادیلر، طاغلمغه باشلادیلر. آرتق عصیان طاوساشدی. بوصیراده بوتون وخامتی تکرار کوسته‌ره‌ن کرید مسئله‌سی مناسبتیله یونان ایله برحرب وقوعندن بحث ایدلمکه باشلامشدی‌که محمود شوکت پاشانڭ «بزبوراده آنجق قارداش غوغاسی ایدییورز. وطن عثمانیدن برقاریش یر تهلکه‌یه دوشرسه اوردو، شیمدی عاصی اولان آرناوودلر ایله برابر اورایه حرکت ایدر» یولنده برافاده‌سی غزته‌لرده نشر اولندی. بوده آرناوودلر ایله دولت عثمانیه‌نڭ ات طیرناق کبی بربرندن آیریلامایه‌جغنی انظار خصومتده اثباته کافی بروثیقه ایدی.

بوندن صوکرا اوردو آرناوودلغڭ شمالندن باشلایه‌رق اوزمانه‌قدر کیرلمه‌مش یرلری سراپا دولاشدی. ومالیسیا، مردیتا طاغلرینی آشارق اشقودره‌یه، اورادن جنوبه طوغری دونوب مناستره قدر هرطرفی طارادی؛ سلاحلری طوپلادی، مستحکم قلعه‌لری هدم ایتدی. و آرناوودلق طاغلرنده ایلك دفعه نفوذ حکومتی

حس ایتدیردی . اعلان اولونان ادارهٔ عرفیه‌ده دیوان حربلر ارباب جرایمی، اوك ایاق اولانلری جزا . لاندیردیغی کبی معصوم اهالینك حقوقنی کوزتدی . کذلك تحریر نفوس واخذ عسکر معاملاتی اجرا ایدلدی . آرتق بوندن صوکرا . اوردونك کچوب تمیزله‌دیکی یرلرده تأسیس حکومت ایتمك ، مکتب آچمق ، یول یاپمق ، محکمه وعدالت قویمق ، فقیرخلقك حال الیم اقتصادیسنی دوزه‌لتمك لازم کلیوردی . حکومتك اك آغیر، اك کوچ وظیفه‌سی بودر . بونی حسن تطبیق ایدوب ایده‌مدیکنی ، آوروپالیلرك « تورکیانك آرناوودلق فتحی » دیدکلری موفقیت عسکریه‌مزی برده موفقیت تمدنیه وتنظیمیه ایله مسك الختام ایله‌یوب ایله‌یه‌مه‌دیکنی زمان کوسته‌ره‌جك .

آرناوود حروفی

شوراجقده قید ایتمکی اونوتمایه‌لم که آرناؤدلق وقوعاتی اسبابندن اولمق اوزره برده عرب ولاتین حروفی مسئله‌سی ایله‌ری‌یه سورولمشدی. برقسم آرناوودلر آرناوودجه‌نك —اکثریتله، شمالده مقیم « که‌غا»لر— عرب حروفیله یازلماسنه . برطاقم دها مدنی ومترقی آرناوودلرده — اکثریتله، جنوبده مقیم «طوسقا»لر— لاتین حروفیله یازلماسنه طرفدار بولونیورلر . حکومت ایسه وحدت دین ووحدت منافع حسبیله عرب حروفاتی ترجیح ایتدیکندن لاتین حروفی طرفدارلرینك بواختلالی کوروکله‌دکلری سویله‌نیوردی . دیکر جهتدن عصیان ایدن که‌غالر، حکومتك کندی مملکتلرینه لاتین حروفنی صوقمق ایسته‌دیکنی خبر آلدقلرینی وبویله برشیئه مساعده ایدوب دیندن ایمانده‌ن چیقامایه‌جقلرینی ادعا ایله‌یورلردی. حالبوکه حکومت، بوادعا خلافنه، عرب حروفنه مساعد طاورانارق، لاتین حروفی ایله درس اوقودیلان مکتبلری سد ایتمشدی . بوادعاده کوسته‌ررکه که‌غالر اغفال اولونمشلردر .

لاتین وعرب حروفنك، برطاقملرینك فکرنجه: آرناوودلغك استقبالی اعتباریله اهمیتی واردر: تورکیانك روم ایلی حدودنده منیع برسد اولان آرناوود قومی . عرب حروفنی براقوب لاتین حروفنی استعماله باشلارسه اوحالده عثمانلیلقدن تباعد ایده‌جکدر . بعضلری‌ده بونك عکسنی ادعا ایله اوکره‌نمه‌سی پك سهل اولان لاتین حروفیله مرتب آرناوود الفباسنك آرناوودلر بیننده معارفك وبناءً علیه مدنیتك تعممنه فوق العاده خدمت ایده‌جکنی وبوندن دولت عثمانیه فائده کوره‌جکنی سویله‌یورلر . بوایکی فکرك‌ده طرفدارلری پك چوق . اوقدرکه استانبولده آرناوود مبعوثلری‌ده ایکی فرقه‌یه آیریلارق عرب ولاتین حروفنی مدافعهً بیانامه‌لر نشر ایتدیلر . مسئله الیوم تورکلر ودیکر عثمانلیلر ایچون قطعیاً مداخله ایدیله‌جك بر شکلده اولمامقله برابر شوراسنی‌ده سویله‌مه‌لی‌یزکه لاتین حروفی طرفدارلری — بزم میلان قلبمزك خلافنه — دها غالب کبی کورونیور . وبوالفبانك سهولتی انتشارینی تعمیم ایده‌جکدر . بوکیفیت — صدراعظم حقی پاشانك مجلس مبعوثانده آرناوودلق وقوعاتنه دائر ایضاحات ویریر ایکن دیدیکی کبی — تاج عثمانینك قیمتدار بر پرلانطه‌سی اولان آرناوودلقده تعمیم معارف اعتباریله سزای شکران ایسه‌ده ، بوقوم نجیب آراسنده بعض زهرله‌نمش دماغلر ، حتی — آ اصیرا اولدوغی کبی عصیان اثناسنده‌ده اسمی کچن وکندینی آرناوودلق تختنه وارث کورن « پرنس کیغا »نك ، یاخود بر باشقه‌سنك اداره‌سی آلتنده — مختاریت ویا استقلال تصور ایدنلر واردرکه بونلرك بولسان مسئله‌سندن آتیاً سوء استفاده ایتمه‌مه‌لرینی بوتون قلبمزله تمنی ایده‌لم .

روم ایلیده سلاح طوپلانمه‌سی

آرناوودلق وقوعاتی متعاقب اوراده کمال موفقیتله تطبیق ایدیله‌ن وسلاحنی جانی کبی سه‌وه‌ن آرناوودی سلاحندن آییران « بواصول » تدریجاً روم ایلی ولایاتنده‌ده تطبیق اولونمغه باشلاندی . آرناوودلقده برقاچ یوزبیك سلاح طوپلاندقدن باشقه ، روم ایلینك صوك سنه‌لرده سلاح ده‌پوسی حالنی آلان نواحیسنده‌کی روم

وبولغار واسلام وصرب واولاح بوتون کویلردن سلاح طوپلانمغه باشلادی . حکومتك بوحرکت عاقلانه‌سی ، بولغار قومشومزك ایشینه کلمزدی . اونك ایچون سلاح طوپلامه اثناسنده اهالی‌یه ظلم ایدلمش ، کویلولر ضرب اولونمش کبی اسنادلر . شایعه‌لر ایله اورتالغی ولوله‌یه ویردیلر . وبولغار تان ایله مناسباتمز بحثنده سویله‌دیکمز اوزره ، برقاچ یوز عثمانلی تبعه‌سی بولغاری تورلو صورتلرله فرار ایتدیره‌رك ایشی دیپلوماسی‌یه قدر دوشوردیلر . زیرا بولغارلر ، بلکه برزمان کندیلرینه استنادکاه خدمتنی کوره‌جك اولان بولغار اهالی نزدنده‌کی سلاحلرك آلیندیغنی ایسته‌مزلردی . حدذاتنده پك معقول اولان عثمانلی حکومتنك بوقرارینك تطبیقاتنده بلکه بعض شدید معامله‌لر ، حقسزلقلر اولور . فقط بوندن دولایی حکومت مشروطه‌یی مؤاخذه‌یه کیمسه‌نك حق یوقدر . کوچوك مأمورلرك خطاسی هریرده اولابیلیر . باخصوص حکومت قباحتلری تبین ایدن مأمورلری جزالاندیردی .

فقط یوقاریده دیدیکمز کبی ، سلاح طوپلانمه‌سی بولغارلرك ایشنه کله‌دیکندن کوندردکلری برچوق چته‌لر واسطه‌سیله کویلیلر اوزرنده ، سلاحلرینی ویرمه‌سینلر ایچون ، اك شدید صورتده اجرای تضییقات ایتدیلر ؛ برپاندن‌ده یاپغارایه دوام ایله‌دیلر . برطرفدن بوچته‌لر النده اینکله‌ین کویلی، دیکرطرفدن حکومته یا سلاح ویرمکه ویاجزا کورمکه مجبور ایدی . روم ایلیده وقوعی اشاعه اولونان ظلم حوادثلری اوقدر آرتدی‌که داخلیه ناظری طلعت بك اسکوبه‌قدر برسیاحت تفتیشیه اجراسنه مجبور اولدی ؛ حکومت داخلی خارجی رفع ایدیلن بویایماره‌لره نهایت ویرمك ایچون، آرناوودلق وقوعاتی متعاقب طرف طرف اعلان ایدلمش اولان دیوان حربلری رفع ایتدی . وسلاحلرك طوپلانمه‌سی روم ایلینك بعض یرلرنده تطبیق ایدیله‌مه‌یه‌رك ناقص قالدی .

باب عالینك صلحپرورلکنی وروم ایلیده آسایش بولوندوغنی اثبات ایچون یاپدیغی بوتدبیر پك‌ده مصیب دکلدی . زیرا دیوان حربلرك رفعنی متعاقب ماکدونیانك هرطرفنده بولغار وروم چته‌لری ظهور ایتمکه باشلادی . وصوك بهارده بعض قراده بومبالر بولوندی ؛ اسکوب شمندوفر خطی اوزرنده برقاچ بومبا پاتلادی ؛ فاعللردن بعضلری اله کچدی . حاصلی بوکون روم ایلیده هرنه قدر مشروطیتدن اولکی حال اغتشاش یوقسه‌ده بونلرده علامت خیر دکل . بز ماکدونیاده توزیع عدالتله ، تنظیم امور ایله تأسیس سکون وآسایش ادعاسنده‌ییز . بونلر خارجدن فساد روزکارلری اسمه‌ین مملکتلر ایچون دوغرودر . فقط روم ایلی‌یه اختلالجیلر ، چته‌لر ، سلاحلر، بومبالر کونده‌ره‌ن قومشولریمز بولوندقجه وبز اونمبعلری بواقتدارده‌ن اسقاط ایتمه‌دکجه روم ایلی سکون بولاماز . نیته‌کیم قیش مناسبتیله سکون بولان حرکاتك بوبهارده تکرار باشلاماسی مستبعد دکلدر .

مهاجرت

روم ایلی‌یه متعلق احوالدن بریسی‌ده مهاجرت بحثیدر . روم ایلینك بوکونکی قاریشیق ، راحتسز حالی اوراده مقیم عناصرك اختلاف منافعندن وبربرینه تفوق داعیه‌سندن ایله‌ری کلیور . وآراده اسلام عنصری برنوع موازنه خدمتی کوریور . شوحالده اسلام عنصرینك تزییدی هم دولت ایچون ، هم‌ده روم ایلی ایچون خیرلی اولاجق ؛ اورتادن نزاعی رفع ایده‌جك ؛ اوراده بر محیط صلح وسلم وجوده کتیره‌جکدر . حکومت عثمانیه بونی دوشونه‌رك روم ایلیده اسلام مهاجرلر اسکانتی پك خیرلی تلقی ایتدی ؛ بوسنه — هرسکدن هجرت ایتمك ایسته‌ین مسلمانلری روم ایلیده اسکانه باشلادی . بونك ایچون‌ده بودجه‌ده برخیلی مبلغ تخصیص وبرچوق چیفتلکلر اشترا ایتدی . وبونلرده قاعدهٔ عدالته رعایت ایده‌رك اراضی‌یی ، اولا اوچفتلکلرده وجوارلرنده مقیم اولوب اراضی صاحبی بولونمایان اسلام، خرستیان اهالی‌یه تقسیم ایتدکدن صوکرا، متباقیسنی مهاجرلره ویرمکه باشلادی . هیچ برشیدن ممنون اولمایان بولغارلر وبولغار غزته‌لری بوندن‌ده شکایت ایتدیلر . علی الخصوص برقاچ یرده مهاجر کویلرینه وخانه‌لرینه حسودانه تجاوزلر وقوعه

کتیردیلر . بوکا رغماً حکومت فکرنده دوام ایتمکده‌در . زیرا روم ایلینک دها برخیلی نفوسی بسله‌یه بیله‌جکنه قانعدر .

آنجق اسکان مهاجرین مسئله‌سی نازك ومهم بر مسئله اولدیغندن اییجه تتبع ایدیله‌دن تطبیقنه مباشرت اولونورسه فائده یرینه ضرر کوروله‌جکی شبهه‌سزدر . روم ایلی اقلیمی بوسنه وبولغارستان مهاجرلرینك مزاجنه وممکلکتلرینك اقلمنه موافق اولقله برابر مهاجرلرك برقسمی باقیمسزلقدن ، برقسمی وخیم هوالی یرلرده اسکان ایدلدکلرندن تلفات ویردکلری وبر طاقمنك بوسنه‌یه عودت ایده‌رك ، کندیلرینه برآغوش مشفق قبول آچان آوستریا طرفندن تکرار یرلرینه یرلشدیرلدکلری ایشیدلدی‌که قسماً صحیح اولان بو حاللر سزای اسف ومنع تکررلری واجبدر .

روم — بولغار ائتلافی

کرك روم ایلی احوالنك تولید ایتدیکی ناخشنودی وکرك دیکر بعض احوالك ایسته‌دکلرینه موافق چیقماماسی کبی برطاقم تأثیرات اوزرینه روم وبولغار قوملری بیننده کچن‌صوك بهارده برصلح‌واتفاق زمینی آراشدیرلدیغی وحتی ایشه روم وبولغار کلیسا وروحانیلرینك اول آیاق ایدلك ایسته‌ندیکی کورولدی فقط بوندن هنوز برنتیجه استحصال ایدلمش دکلدر . روملر ایله بولغارلر ، دور سابقده عنصر اسلامك حال تذبذب وضعفنده روم ایلیده پای غوغاسی ایدییورلردی . شیمدی ایسه مشروطیتك نفخ ایتدیکی روح ایله حقوق وقدرتی طانیان عنصر اسلام مواجهه‌سنده آمال مضره‌لری قیریلان بعض حریص وجودلر ، ایکی عثمانلی عنصرینی اوچونجی عنصر اکثریته قارشی اتحاد ایتدیرمك وبویله‌جه عناصر مملکت بیننده ملیت پولتیقه‌سی صوقق ایسته‌یورلر که بو حرکت نه کندیلرینك ، نه مملکتك منفعتنه موافق دکلدر . شیمدیلك ناتمام اولان اوتشبثلر ایچون بوقدر سویله‌یه‌لم .

اتحاد عناصر

ممالك عثمانیه‌نك فاتحی اولان تورك عنصری استحصال حریتدن صوکرا ، شیمدی‌یه قدر حقلرینی ولسان وملیتلرینی محافظه ایتدیکی دیکر عناصر عثمانیه‌یی « اتحاد عناصر » ه وبویله‌جه تقویهٔ دولت مقصد مهمنه دعوت ایتدی . هرطرفدن نشوهٔ حریتله بوکا جواب موافقت ویرلدی . فقط تطبیقاتده بوشیئك اوقدر قولای اولمادیغی ، عصرلردن بری بربرینه منزج ایدله‌یه‌رك ، بزتورکلرك خطاسیله ، آیری یاشامش بوعنصرلرك اویله برسوز ایله بربرینه ایصینامایاجقلری وبو امرعظیم ومقدس ایچون تورکلرك وعلی‌العموم مسلمان عنصرینك قاتلاندیغی فداکارلغه دیکرلرینك قولایجه قاتلانامایاجقلری آکلاشلدی . مع‌مافیه بوایشك کوچ اولماسی ، بزم عدم ثباتمزی دکل ، بلکه تزیید ثباتمزی ایجاب ایدر . بزثبات ایده‌رسه‌ك ، مرور زمان ایله عناصر مختلفهٔ عثمانیه آراسنده شایان ممنونیت بروفاق واتحاد حصوله کتیره بیلیرز .

ملل غیر مسلمه افرادندن عسکر

شیمدیکی حالده اتحاد عناصر غایهٔ عالیه‌سنك اك پارلاق تجلیاتی ، اوردوده کورولیور . اوردوده ملل مختلفهٔ غیر مسلمه‌دن ٤٠ ، ٥٠ بیك کشی‌یی ـ ٪ ـ ٢٠ ـ سینهٔ اخوتنده بسله‌یور . تورکیاده خدمت عسکریه‌نك ملل غیر مسلمه‌یه تطبیق ، بعضیلرینك ظنی کبی فنا ومشکل نتیجه‌لر دکل ، مسعود نتیجه‌لر ویردی . جزایر بحر سفید ولایتی کبی بعض یرلرده کثرتله عسکردن قاچانلر اولدیسه‌ده عمومیت اعتباریله عناصر غیر مسلمه افرادی وطنك بوخدمت مقدسهٔ بدنیه‌سندن ممنون کورونیورلر . وبو سلاح آرقاداشلغی ، مکتب صیراریله برلکده شبهه‌سزکه اتحاد عناصره اك چوق یاردیم ایده‌جکدر .

ولایات شرقیه‌ده اراضی مسئله‌سی

بوده مملکتمزك داخلی مسائل سیاسیه واجتماعیه‌سندن بریسنی تشکیل ایدییور. دورسابقده اکثریسی

کندیلرینه ایدیلن ظلمدن ، برقسمی‌ده « ارمنستان حکومتی » کبی آمال واهیه پیننده دولاشمقدن دولایی ترك‌دار ودیار ایدن آناطولی ولایات شرقیه‌سی ارمنیلری اعلان حریتدن صوکرا قسماً مملکتلرینه عودت ایتدیلر . کرك بوفراریلرك ، کرکسه فرار ایتمه‌یه‌رك یرلرنده قالمش ضعفانك ـ که بونلر آراسنده اسلاملرده واردر ـ اراضیسی اوراده متغلبه وبکار طرفندن‌ضبط اولونمشدی . شیمدی بو آدملر ، شوحق دورنده ، حقلرینی طلب ایدییورلر . بوطلبك محق اولدیغی اثباته حاجت یوق . حکومت‌ده بونك ایچون برقانون لایحه‌سی حاضرلادی ؛ کیفیت مجلس مبعوثانده تذکر ایدیله‌جکدر .

پطریقخانه وکلیسالر قانونی

روم ایلیده بولونان عناصر خرستیانیه آراسنده کلیسا مجادله‌سنك نه قدر قانلی حادثاته ، دائمی اختلافاته سبب اولدوغنی هرکس بیلیر . دور مشروطیت ماکدونیا اختلافاتنك ـ تابولغار کلیساسنك روم کلیساسندن اعتزالندن بری ـ اساسنی تشکیل ایدن بومرضی کوکندن قالدیرمق ایسته‌دی . وکچن‌سنه مجلس مبعوثان ، دورهٔ اجتماعیه‌سنك نهایتنه‌دوغرو « کلیسالر قانونی » نی قبول‌ایتدی . بوقانون ایکی‌سنه‌در مجلسده بولونیوردی . فقط اولکی سنه روم مبعوثلری قانونك مذاکره‌سنه ممانعت ایتمشلردی . بناءً علیه کچن‌سنه قانون مجلسدن چیقار چیقماز روم پطریقخانه‌سی شدت و فعالیتله تشبثاته قویولدی . پطریق قانونك عدم تصدیقی ضمننده سرایه کیتدی . ذات حضرت پادشاهی تام برحکمدار مشروطیت پرور اولدقلری ایچون ملت مجلسنك قبول ایتدیکی برقانونی تصدیقدن باشقه برشی یاپمادیلر . بونك اوزرینه پطریق یوا کیم افندی استعفا ایده‌جك اولدی ؛ صوکرا قانونك تأخیر تطبیقی ایچون‌حکومت نزدنده شدید تشبثاتده بولوندی ؛ حتی برایکی تقریری ، درونده استعمال‌ایدیلن شدید لساندن‌دولایی ، حکومتجه بلاقبول‌رداولوندی . وحکومت ، برخیلی پاتیردیلر آراسنده ، عزم ایله قانونك تطبیقاتنه باشلادی .

پطریقخانه نهایت برچیبان باشی قوپارمق ، فنارده برمجلس فوق‌العادهٔ ملی طوپلامق‌ایسته‌دی . ادارهٔ روحانیه‌سی آلتنده بولونان یرلرده ، کلیسالرقانونی علیهنده پروپاغاندا اجراسنه‌ومجلس‌ملی‌یه کونده‌ریله‌جك‌اعضانك انتخابی ایچون روم‌اهالی‌یی تشویقه‌باشلادی . حکومت تورکیاده یالکز برمجلس‌ملی بولوندیغنی سویله‌یه‌رك ، بویله حکومت ایچنده حکومت حسنی ویره‌جك‌انتخاباته ممانعت ایدله‌سنی ، بحق ، مأمورلرینه‌امرایتدی . نتیجه‌ده‌بعض طرفلردن کیزلی انتخابلرله‌درسعادته برقرق اللی‌اعضا کلدی . بونلرفنار پطریقخانه‌سنده طوپلانمق ویونانستانده مجلس ملی فوق‌العاده‌نك کشادی کوننده (١١ ایلول) ـ پطریقخانه‌جه‌ایی‌دوشونیلمش برتصادف ! ـ اجتماع ایتمك ایسته‌دیلرفقط حکومت ایشی صاغلام‌طوتدی . ودها اول پطریقخانه وجوارینی قوای‌ضابطه‌ایله تحت انضباطه آلارق‌کلن مرخصلری توقیف‌ایتدی ، پطریقخانه‌یه‌دکل ، محکمه‌یه کوندردی . حکومتك ، پطریقخانه‌نك‌ایچنه کیرمه‌یه‌رك طیشاریدن وقوع بولان بوعاقلانه وجدی تشبث قارشیسنده بالطبع پطریقخانه بی معنی شکایتلردن باشقه برشی یاپامادی . وبناءً علیه ، تاریخده مثلی نامسبوق غریب برمجلس ملی اجتماع ایتمه‌دی . کلیسالر قانونی‌ده تطبیق اولوندی ؛ کیتدی . ماکدونیانك بوقانوندن استفاده‌سنك نه قدر بیوك اولدوغنی آکلامق ایچون ماکدونیانك صوك اوتوز بش سنه‌لك تاریخنی کوزدن کچیرمك وکذلك قانونك نه قدر عادلانه وحکومتك نه‌قدر مشفقانه طاوراندیغنی آکلامق ایچون‌ده قانونی اوقومق کافیدر . پطریق یوا کیم افندی هرطرفه‌باش ووردقدن صوکرا قوت قانون مواجهه‌سنده سرفرویه مجبور اولدی ؛ مجلس‌ملیده‌کی‌نطقی یادیم قالمشدی !.. پطریقخانه‌نك بوغریب ، حتی بعضلرینك پك دوغری اولارق دیدکلری کبی ، مجنونانه حرکتی ، عقلی باشنده روم وطنداشلریمزجه‌ده تقبیح اولوندی .

کومروك رسم منضمی

کنج تورکیا ، بودجه‌سنی توازن ایتدیرمك ایچون تزاید وارداتدن ، انحصارلردن باشقه ، برده

كومروك رسم منضمندن مدد اوميور . كومروكلريمزك تعاملاً ، عهود عتيقه تأثيراتى آلتنده ./٨٠دن عبارت اولان رسمنه اعلان حريتدن آز اول دولتلرك موافقتيله ./. ٣ ضم ايدلشدى . كنج توركيا ، هردولتك اصول حمايه‌يه دوكولديكى، پك آغير رسملر آلديغى شو صيراده بوقدرحق بررسمله اكتفا ايده‌مزدى . اونك ايچون كومروك رسمنه‌دها ./٤ ضمى وبناءً عليه ./١٥ ه ابلاغى ضمننده تشبثاتده بولوندى . بوتشبثات هنوز تماماً ثمره‌دار اولمادیسه‌ده كچن سنه انكلتره‌دن ماعدا دول معظمه جواب موافقت ويرديلر . بناءً عليه سنهٔ حاليه ايچنده تماماً موفقيت مأمولدر .

سياحت پادشاهى

تبعهٔ همايونلريله تماسى اقدم وظائف تلقى بويوران پادشاهمز سلطان محمد خان خامس حضرتلرى اولكى سنه بروسه وازميته سياحت بويوردقلرى كبى كچن سنه‌ده بويوك مانوره‌لردن صوكرا ياپيلان كچيد رسمنى تماشا وبعده ادرنه‌يه عزيمتله برهفته قدر اقامت وسياحت بويورديلر. ١٣٢٧ بهارنده‌ده سلانيكه واسكوبه عزيمت بويورملرى مقرردر . سياحت شاهانه‌نك تأثيرات حسنه‌سنى تذكاره حاجت يوقدر .

قوله‌را

كچن سنه ، سياسى دكلسه‌ده ، داخلى بر وقعه اولمق حيثيتيله شهرمزده وقاره دكز ليمانلريله ايله عراقده ، ازميرده ، بروسه‌ده ، سلانيكده ظهور ايدن ، مانوره‌لرده اوردويه كچن ، وروسيه‌دن سرايت ايله‌ين قوله‌راى‌ده ذكر ايله‌مه‌ليدر . بو قوله‌را ، پك چوق تلفاتى موجب اولمق قوياً محتمل ايديسه‌ده ، حكومتجه واهاليجه ـ نه‌قدر غيركافى اولسه‌ده فائده‌سى كوريله‌ن ـ متخذ تدابير سايه‌سنده اوچ آى قدر برزمان ايچنده برقاچ يوز تلفات ايله صاووشدى .

چاقيرجه‌لى

آيدين ولايتنك غانغره‌ن اولمش برجيبانى كبى، وجودى قالقمادقجه كيمسه‌يه راحت ويرمه‌يه‌جك اولان بو حيدود كچن سنه‌ده ايجه تلاشلره سبب اولدى. مغله پوسته‌سنى وورارق بش آلتى بيك ليرايى آلدى؛ تعقيب جته‌لريله مصادمه‌سنده جته‌سى افرادندن اوچ كشى‌يى ضايع ايتدى ؛ روايته كوره كنديسى‌ده يارالاندى. فقط اوقدر تعقيبانه ، اهتمامانه رغماً ، براركان حرب ضابطى كبى صنعتنده ماهر، حتى ديپلومات اولان بوقيرسردارى، اهالى‌اوزرنده‌كى نفوذندن استفاده‌ايده‌رك كنديسنى صاقلايور وبرتورلو اله كچيريله‌مه‌يور. صوك مصادمه‌دن برى سسى چيقمايور . باقالم ، بهارده ينه باش كوستره‌جكمى ؟

جمعيت خفيه مسئله‌سى

كچن سنه‌نك بدايتلرنده استانبول وولايات عثمانيه‌ده ، حكومت مشروطهٔ حاضره عليهنده بولونمق وبعض اركان دولتى قتل ايتمك مقصديله مرتب بر جمعيت خفيه كشف ايدلديكى خبرى چيقدى . فى الحقيقه حكومت برچوق كيمسه‌لرى توقيف ، برخيلى تحقيقات اجرا ايتدى . وبوجمعيت فساديه‌نك ، استوقهولم سفير سابق پارسده مقيم وحكومت حاضره عليهنده نشرياتله مشغول شريف پاشانك اداره‌سى آلتنده اولدوغى وهنوز تماميله كسب قوت ايده‌مه‌ديكى آكلاشيلدى . حتى ابتدا سينوب مبعوثى رضا نور بك‌ده جمعيته دخالت مظنونيتيله توقيف اولونديسه‌ده بالآخره موقوفلرك ديوان حرب حضورنده اجرا قلنان محاكمه‌لرنده ديكر برچوقلريله برابر برائتى آكلاشيلارق تخليه‌سى اجرا اولوندى . جمعيت خفيه‌يه منسوبيتله مظنون كيمسه‌لردن سكز اون كشى محكوم وجزا ديده ايدلديلر .

ادارهٔ عرفيه

استانبولده حركت اوردوسنك دخولندن ويلديزك تطهيرندن برى دوام ايدن ادارهٔ عرفيه بوسنه نهايتنده ختام بولويوردى . فقط حكومت شباطك صوك كونلرنده ادارهٔ عرفيه‌نك بلامدت دوامنه قرار ويردى . وبوبابده برده تبليغ رسمى نشر ايتدى كه‌صورتى بروجه‌زيردر :

« ادارهٔ عرفيه‌نك ٣٢٧ سنه‌سى مارتنك برنجى كوننه‌قدر تمديدى ٢٣ تموز ٣٢٥ تاريخنده شرفصادر اولان ارادهٔ سنيه حضرت پادشاهى ايجاب عاليسندن اولوب امن وانضباطك وسائط تأمينيه‌سى بولنان پوليس وژاندرمه‌يه عائد تشكيلات ونظامات هنوز اكمال اولنه‌مامش وآسايش مملكته تأثيرى آشكار اولان قوانين حاضره‌دن بعضيسنك تعديل واكمالى مقتضى بولنوب ادارهٔ عرفيه‌نك بواحتياجات مهمه‌نك اكمالندن اول رفعى غيرجائز كورلمش اولديغندن ادارهٔ مذكوره‌نك برمدت دها دوامى ضرورى بولنديغى مجلس مخصوص وكلا قراريله لدى العرض موجبنجه ارادهٔ سنيه جناب پادشاهى صادر اولمشدر . »

بويله سربست ، آسايشى كافل برادارهٔ عرفيه‌دن شكايت ايتمك خطادر . مملكتك هيچ برتورلو حركاتنه مداخله ايتمه‌ين ويالكز مجرملر حقنده وخيم اولان بويله برادارهٔ عرفيه نجه ، حكومت ومملكت قوتله نجه‌يه قدر دوام ايتمه‌ليدر .

حوران حادثه‌سى

كچن سنه‌نك قانلى وقايعى آراسنده بوده موجوددر . حوران ، دور سابقده كراتله دولتك باشنه غائله آچمش بريردر . بوراده مقيم درزيلر هروسيله بولدقجه يغما وشقاوت ايدرلر . بوسفرده كچن صوك بهارده عادت قديمه‌لرينى تكراره جرأت ايتديلر . فقط حكومت مشروطه ، آرناوودلقده اولدوغى كبى بوحركتى‌ده همان ٣٠ طابوردن فضله عسكر كونده‌ره‌رك قارشيلادى واحوال محليه‌يه واقف اعياندن سامى پاشايى قومانداان تعيين ايتدى . مسئله برقاچ آى ايچنده تسويه اولوندى . واوراده‌ده تحرير نفوس ، سلاح طوپلامه عملياتلرى اجرا ايدلدى. شيمدى اوراسنك‌ده بكلديكى، اصلاحات اساسيهٔ اجتماعيه واداره‌در .

كرك و قوعاتى

حوران وقوعاتى متعاقب ، ايكى آى قدرصوكرا ، كرك سنجاغنده برعصيان ظهور ايتدى . وعربان عاصيه كرك قصبه‌سنده‌كى مأمورين وعسكردن بعضلرينى بغتةً قتل وشهيد، حجازشمندوفرينك برقسمنى تخريب ايتديلر. فقط كرك قلعه‌سنه صيغينان عسكر مقاومت كوستردى . نهايت حوران مرتب قول اردوسندن كونده‌ريله‌ن امداد قلعه‌يى قورتاردى، عاصيلرى دردست وبالمحاكمه جزاديده ايتدى .

يمن احوالى

« يمن » قطعه‌سنك بوكون نه‌يه مال اولدوغى ، يوز بيكلرجه نفوس ، ميليونلرجه ليرا ضياعنه سببيت ويرديكى معلومدر . دورسابق بوغائله‌يى‌ده ديكرلرى كبى دورحاضره دوراتدى . بدايت مشروطيتده يمنده بعض حركات كورولدى . وسيد ادريس اسمنده برمتمهدى ظهورى ايتدى . حكومت مشروطه برقوت ترتيبيله كوندردى . هرنه‌دنسه ـــ احتمال مشروطيت وقانون اساسى خبرلرينك تأثيرفسونكارندن ـــ يمنليلر مقاومت ايتمه‌يه‌رك دائرهٔ سكونه عودت ايتديلر .

بوباشلانغيجى متعاقب حكومت مشروطه ايشى اولدقجه جدى طوتدى ، ياخود اويله صاندى . داخليه ناظر سابق طلعت بك بوايشله برخيلى مشغول اولدى. حتى يمنده مقيم ومنسوب اولدوغى زيدى مذهبى ايجابى ادعاى خلافت ايدن امام يحيى حميدالدينه برنوع مختاريت و يرله‌سى‌ده موضوع بحث اولدى . فقط بونلر كرى قالارق حكومت صنعا ايله حديده آراسنده برده‌ميريول امتيازى ويردى ؛ يمنده اسكيدنبرى آلنان وفقيراهاليى اضرار ايدن ـــ مجموعى برقاچ يوز بيك ليرا واردات كتيره‌ن ـــ رسوم متفرقه‌يى لغو ايتدى ؛ محاكمده

اصول شرعیه‌نك بحق دوام تطبیقنه چالیشدی . مكتبلر آچمغه قیام ایتدی . یعنی سطحی بعض اصلاحاته كیریشدی .

یمنك عسیر جهتنده ساكن متمهدی ادریس ابتدا بوتون اجراآتنده حكومته مظاهر و مربوط كبی كورونیور ، حكومت مأمورلرینه معاونت ایدیوردی . فقط بونك ساخته بر حركت اولدوغنی ، واقف حال اولانلر بیاندن كری طورمایورلردی . بری طرفدن زیدی امامی — كه مذهبی ایجابی ، خلافت ، زیدی امامنه یعنی كندیسنه مخصوص اولدوغندن مقام خلافت اسلامیه‌یه قارشی دائما اظهار غیظ واعلان جهاد ایتمكله مكلفدر — امام یحیی ده راحت طورمامغه ، بعض حركات كوسترمكه باشلادی . و بو سنه قیش طرفنده بوتون بو ، ایچین ایچین یانان آتش اشتعال ایتدی . امام یحیی صنعایه دوغری و سید ادریس ده عسیره دوغرو حركت و محاصره حركاتنه مباشرت ایتدیلر . حكومت مشروطه اولدن هر احتمالی درپیش ایله لزومی قدر ارزاق و مهمات ادخار ایتدیكی ایچون ، عساكر عثمانیه كمال موفقیتله مدافعه‌یه قویولدی . دیكر طرفدن ، كمال سرعت و مكملیتله ترتیب ایدیلن قوای جسیمه ، حربیه نظارتجه یكی آلنان نقلیه سفینه‌لرینه اركاب اولونارق سوق ایدلدی ؛ بر طرفدن ده ایدلیور . یمن احوالنه واقف اولان اركان حربیهٔ عمومیه رئیسی عزت پاشا قوماندان نصب اولوندی . مشارالیه حمیدیه قروازوریله حدیده‌یه مواصلت ایتدی . و شیمدی حركات عسكریه‌یه باشلاندیغی خبر آلنیور . عصات ، دها قوای معاونه وارمادن بیله انهزامه یوز طوتدقلرندن چابوجاق قهر ایدیله‌جكلری شبهه‌سزدر .

حركات عسكریه‌دن صوكرا ، حكومت مشروطه یمنده جدی اصلاحات یاپمق عزمنده‌در . بونك ایچون شیمدیدن تشبثاتده بولونیور . درسم مبعوثی لطفی فكری بك طرفندن ، یمنه بر والیٔ عمومینك اداره‌سی آلتنده ، نیم مختاریت ویرلمه‌سنه دائر بر قانون لایحه‌سی ویرلدی كه بونی « ثروت فنون » ده نشر ایتدك . دیكر بر قانون لایحه‌سی دها احضار ایدلدیكی ایشیدیورز . هر حالده مسئله‌یه بر حسن خاتمه ویرلمه‌سی شدتله آرزو اولونیور . یالكز شوراسنی ده اونوتمامالی كه یمن غائله‌سی ، ساده سوء اداره‌دن منبعث اولمایوب زیدی مذهبنك مقام خلافته قارشی كوستردیكی خصومتدن منبعث اولدوغندن حلی بر قات دها مشكلدر .

ارض فلسطین احوالی وسیونیزم

قدسك وارض فلسطینك من القدیم خرستیانلرجه حائز اولدوغی اهمیت معلومدر . بو اهمیته سنین اخیره‌ده بر باشقه عنصر دها اشتراك ایتدی . او ده موسویلردر . موسویلرجه ارض فلسطین من القدیم مقدس وحتی كندیلرنجه (ارض موعود) در . فقط ایش شیمدی‌یه قدر اعتقادیات درجه‌سنده ایدی . سنین اخیره‌ده ایسه سیاسیات واجتماعیات وادیسنه دوكولدی . آوروپا موسویلری بیننده سیونیزم افكارینك تكون واتساعی ، بزم مملكتمزده ده تأثیراتی كوسترمكه باشلادی .

فی الحقیقه بوندن اون سكز سنه قدر اول باشلایان « سیونیزم » فكری ، اقطار مختلفهٔ جهانه یایلمش موسویلرك ارض فلسطینده یرلشدیرلمه‌لری واوراده بر حكومت اسرائیلیه تأسیس ایتمه‌لری معناسنی مفید اولوب بوكا بناءً دور سابقده ارض فلسطینه برخیلی مهاجرت واقع اولمش وحكومت سابقه بیله بونك فرقنه وارارق بعض تدابیر مانعه اتخاذ ایتمشدی . بو سنه مجلس مبعوثانده بودجه مذاكره‌سی اثناسنده ، بو مسئله بر مبعوث طرفندن اورتایه آتلدی وتهلكه‌سی ایضاح ایدلدی ؛ حكومتك بو تهلكه‌یی نظر دقته آلمادیغندن ، بعض كیمسه‌لرك ده بو فكره خدمت ایتدیكندن بحث ایله‌دی . صدراعظم پاشا « سیونیزم » ی غیر قابل حصول بر خیال صورتنده و برقاچ شارلاتان یهودینك فكرندن عبارت بر ماصال عد ایده‌رك هیچ بر تهلكه بولونمادیغنی سویله‌دی . صدراعظم پاشانك افاده‌سی قطعیاً دوغرو دكلدر . كچن سنه هامبورغده

اجتماع ایدن دوقوزنجی سیونیزم قونغره‌سنه ۷۵۰ مرخص اشتراك ایتمشدی . كذلك سیونیستلرك النده ، مقصدلری اوغورنده استعمال ایدلمك اوزره یكرمی میلیون لیرا قدر بر سرمایه بولونیور . و بر چوق عقلای موسویه استحصال مقصده فعالانه چالیشیور . شو حالده صدراعظم پاشانك بونی شارلاتان ایشی وماصال عد ایتمه‌سی دوغرو دكل . یالكز شو واركه عثمانلی موسویلری ، من القدیم بو مملكتده راحت وانعام ایچنده پرورده اولدقلرندن ، بویله بر فكری ترویجه قالقیشارق ، یهودیلرك دوراندیشلكنه یاقیشمایه‌جق بر حركتله ، راحتلرینی اخلال ایتمزلر فكرنده‌یز . فقط بو حال تهلكه‌یی رفع ایتمش اولماز . بوكون الك بیوك سوز پاره‌نك اولدوغی وموسویلر ایسه بو خصوصده الك قادر بولوندقلری ایچون بز تهلكهٔ آتی‌یه قارشی شیمدیدن حاضرلانه‌رق موجود دردلریمزه بر درد دها علاوه ایتمك خطاسندن صاقینالم . اراضیمز اوزرنده خطالریمز اثری اوله‌رق ، تولد ایدن بونجه طفیلی حكومتلردن صوكرا برده ارض فلسطینده حكومت موسویه چیقارسه بوكا ذكی ، فعال ، دنیانك هر طرفنده هر كسه متفوق بر قومك سیئهٔ مجاورتی بزی یالكز سوریه‌دن دكل ، دها واسع یرلردن ، حضور وآرامدن ده محروم ایده بیلیر .

سیونیزم وارض فلسطین وسیله‌سیله آلمانیانك قدس متصرفلغی داخلنده‌كی نفوذ وحلولندن بحث ایتمكی ده اونوتمامه‌لی‌یز . آلمانیا ایمپراطورینك بوندن اون درت سنه اولكی سیاحتنده اوغرادیغی سوریه‌ده براقدیغی خاطراتی ، آلمانلر نسیانه محكوم براقمادیلر . بالعكس بو خاطراتی دها دری بر صورتده قازیمق ایچون هیچ بر فرصتی فوت ایتمه‌دیلر . كچن سنه قدسده انشا ایدیلن پك جسیم ومتین آلمان خسته‌خانه‌سیله یتیمخانه‌سنك كشادی وسیله‌سیله اورایی زیارت ایدن ایمپراطور ویلهلمك مخدومی پرنس آیتل طرفندن : اوراده آلمان نفوذینك آلمان منافعنك ، آلمان تبعه‌سنك تزایدینه دائر ایراد ایدیلن نطق ، مع التأسف بزم محیط سیاستمزده ، مطبوعاتمزده هیچ بر عكس براقمادن ، یالكز حوادث عادیه صورتنده كچدی . اونوتمایه‌لم كه ، آلمانیا ایله نه قدر دوست اولسه‌ق ، نه قدر ایلك كورسه‌ك ، نفسمز ومنافعمز هر شیدن اقدمدر .

مجلس مبعوثانمز

مجلس مبعوثانمزك ، ۱۳۲۶ سنهٔ مالیه‌سنه ، ایكنجی دورهٔ اجتماعیه‌سی بقیه‌سی ایله اوچونجی دورهٔ اجتماعیه‌سنك بر قسمی تصادف ایتدی . مجلس مبعوثان ایكنجی دورهٔ اجتماعیه‌سنی ۱۵ حزیران ۱۳۲۶ تاریخندن اول تعطیل واكمال ایده‌مه‌دی . بعض مستعجل قانونلر واردی . بونلرك چیقارلمسنه چالیشلدی . كچن سنه بودجه قانوننك تصدیقی ، چراغان حریقندن دولایی ، برخیلی كجیكدی . ۱۳۲۶ بدایتندن حزیران اواسطنه قدر مجلس باشلیجه ، قانون قسممزده كوروله‌بیله‌جك لوایح قانونیه ایله ، آرناوودلق مسئله‌سی استیضاحی ، امور نافعه استیضاحی ، اوقاف محاسبه‌جیسی نجاتی افندینك توقیفندن دولایی ادارهٔ عرفیه‌نك طرز تطبیقنه دائر واقع اولان استیضاح ، ارضروم والیسنك قانون اساسی‌یه مخالف اولارق مكتوب كشاد ایتدیكنه دائر وقوع بولان استیضاح ، بر ده یلدیزده اله كچیریلن ژورناللرك نشری مسئله‌سی كبی شیلرله مشغول اولدی .

بو سنه‌كی اجتماعدن بری ده ، قابینه‌نك سیاست عمومیه‌سنك مذاكره‌سی ، ده‌موقرات فرقه‌سنه منسوب برقاچ غزته‌جینك توقیفی حقنده‌كی استیضاح ، جمعیت خفیه مسئله‌سنده توقیف ایدیلنلر دیوان حرب هیئت تحقیقیه‌سنجه اشكنجه‌یه وضرب جزاسنه دوچار اولدقلرندن آنكت پارلامانته‌ر « تحقیقات شورائیه » اجراسنه دائر اولونان استیضاح وتكلیف ، معارف ناظری امرالله افندیدن ایدیلن اجراآت استیضاحی ایله اعیانك حاكمیت ملیه‌یه درجهٔ اشتراكی یعنی قانون لایحه‌لرینك بدایةً تدقیق حقنك اعیانه ده ویرلمه‌سی ، بودجه واخذ عسكر قانونی ، اصول حقوقیه قانونی كبی شیلرله مشغول اولدی .

بوتون استیضاحلر اعتماد قراریله نتیجه‌لندی . اعیانك بدایةً قانونلری تدقیق حقنده وقوع بولان طلبی رد اولوندی . بونلر مهم مباحث اولدوغی ایچون بوراده تفصیلنه امكان مساعد دكل . یالكز مجلس

مبعوثانك حالت روحیه‌سی وطرز مساعیسی داخلنده شونی سویله‌مك ایسته‌رزکه، قوهٔ تشریعیه‌مز هنوز دها پك عجمیدر. مجلسده باشلیجه منتظم ــ بالنسبه منتظم ــ بر فرقه واردر. اوده اکثریت فرقه‌سی، اتحاد وترقی فرقه‌سیدر. نه «اهالی فرقه‌سی»، نه «معتدل حریتپروران فرقه‌سی»، نه‌ده «دەموقرات فرقه‌سی» بحقٍ اثبات موجودیت ایده‌مه‌دیلر. وانتظام واطرادده کوستره‌مه‌دیلر. مشروطیتك اساسی مشاوره ومخالفت معقوله اولماسنه کوره مجلسده فرقهٔ اکثریتك آرزو واجتهادلرینی بر حدود معقوله دائره‌سنده جریان ایتدیرمکه سبب اولاجق منتظم بر فرقهٔ مخالفه‌نك عدم وجودی هیچده ایی اولمایور؛ مجلسك مساعیسنك، یورغونلغی نسبتنده ثمره ویرمه‌مسنه، ایش چیقماماسنه سبب مستقل تشکیل ایدییور. واقعا فرق مخالفه نامی آلتنده طوپلانان فرقه‌لر بو دورهٔ اجتماعیه‌ده کچن دورلره نسبتله دها آهنکدار ومنتظم برکتله تشکیل ایدییورلرسه‌ده، کندیلری فرقهٔ اکثریتله برموازنهٔ مکمله تشکیل ایده‌بیلمك ایچون دها خیلی زمان، خیلی تربیهٔ سیاسیه، خیلی تجربه لازم. بوکون مجلسده بولونان هیئتلر، بربرینی آکلار افرادی متجانس بورفرقه تشکیل ایتمکدن زیاده غیر متجانس برر کتله‌دن، برر مجموعه‌دن عبارتدر. اکثریت فرقه‌سنه کلنجه: بونك‌ده هنوز برخیلی نواقصی وار. مع‌مافیه اك چوق انتظام پیدا ایدن، کندیسنی طوپلایان اعتراف ایتمه‌لیدرکه اکثریت فرقه‌سیدر. وبونده شبهه‌سزکه، مخالف هیئتلرك تأثیری اولمشدر.

مجلس اعضالرینك حالت روحیه‌لری حقنده سویله‌نه‌جك سوزده: مجلس مبعوثانمزك، سرمستیٔ انقلابك بقیهٔ آثاری اوله‌رق، برآز سربهوا، مغرور حرکت ایتمه‌سی، اعضانك مجلسه دوامده، سعی وفعالیتده لاقید طاورانمالری، وهمان هر مسئله‌ده یوزده دوقسان بلاتدقیق کرسیٔ خطابته چیقمغه یلتنمه‌لریدر. انضباطسزلغه میل ایتمه‌لری اودرجه‌ده‌که: هنوز کندیلرینه مخصوص نظامنامهٔ داخلی‌یی چیقارامادیلر. شباط طرفنده بودجه‌نك مذاکره‌سی اثناسنده بعض نامناسب افاداتده بولونان برات مبعوثی اسماعیل کمال بکله سیروز مبعوثی درویش بکك برتوقات آتماسی‌ده شایان تأسف، مع‌مافیه تاریخده مؤبد قالمغه محکوم برسیاه نقطه‌در.

برآتیٔ قریبده مجلس ملیمزده، ملتك بومشخص مرکز قوتنده دهازیاده آهنك، نفوذ وانتظام کورمکی تمنی ایده‌رز.

مسائل دنیویه

آوروپاده

آوروپاده دول معظمه بیننده مناسبات حسنه بردوام. «اتفاق مثلث» ایله، «اتفاق مثلث»یه برده «ائتلاف مثلث» انضمام ایتدی. انکلتره‌نك جرمانیا اطرافنده برده‌میر چنبر چویرمك ایسته‌دیکی روایت اولونیورسه‌ده بونك پك قولای اولماسندن صرف نظر، موقع امکانه چیقاریلا بیله‌جکی‌ده مشکوك. هرحالده بویله دمیر چنبرلری صیقاجق خارق‌العاده قوی بازولر، یکرمنجی عصرك دکل، اسکی عصرلرك مخصوصاتندندر. مع‌مافیه انکلیز ثبات وفعالیتندن، انکلیز دوراندیشلکندن، اقتدار جهانشمولندن نه‌لر مأمول دکلدر!...

§ آوروپاده الیوم اوچ عالم، اوچ عرق فعال وار. بریسی لاتینلر: بونلرك قوای فعاله‌سی فرانسه باشده اولدوغی حالده درجهٔ ثانیه‌یه دوشمش. بریسی جرمان عالمی: بونلر یکی برحیات ایله برحمای فعالیت وبرطوفان موفقیت ایچنده. بریسی‌ده اسلاولر: عصرلردن بری اویویان بوعرقده عقلانسنك، بالخاصه روسیه‌نك تازیانهٔ تشوقیله کوندن کونه خروشان برکثرت وتزاید ایله ساحهٔ علوم وفنوندن بالجمله شعبات فعالیته قدر دوکولیور. انکلیزلر آوروپادن خارج کبی یاشایورلر. بزعثمانیلرده هنوز دوغریدن دوغری‌یه اوعالمه داخل اولاماق.

§ کچن سنه‌کی وقایع آراسنده ــ اسلاو عالمنك فعالیت وتشکلنه عائد ــ صوفیه‌ده طوپلانان اسلاو قونغره‌سنی ذکر ایده‌بیلیرز. کچن یاز طوپلانان بوقونغره‌یه بوتون اوروپا ممالکندن یوزلرجه مرخصلر اشتراك ایتدیلر.

یالکز پولونیالیلر، روسیه‌یه پك قیرغین اولدقلرندن کلمه‌مشلردی. پك مطنطن اولان بوقونغره‌ده اسلاو عالمنه عائد مسائل علمیه واجتماعیه قونوشلدی ومقررات اتخاذ ایدلدی.

§ بوندن باشقه لاتین عالمنه عائد پورتکیز اختلالنی ذکر ایده‌بیلیرز. «شئون مدنیه» فصلنده بوکا دائر ایضاحات مکمله واردر. چوقدن بری حاضرلانان ولاتین عالمنك تربیهٔ فکریه واجتماعیه‌سی نتیجه‌سی اولان بوانقلابده اسپانیانك‌ده پورتکیزه التحاق ایتمه‌سی پك بعید دکلدر. اسپانیا هرنه‌قدر بوجریانه قارشی اتخاذ تدابیر ایله مشغولسه‌ده موفقیتی مشکوکدر.

§ اسپانیا ایله پاپالق آراسنده مناسباتك بوزولماسی واسپانیانك قاتولیکلره قارشی تدابیر تضییقیه تطبیقنه باشلاماسی‌ده اوروپانك کچن سنه‌کی وقایع مهمه‌سندندر.

§ فرانسه کندی حالنده ایسه‌ده داخلاً روابط اداره‌نك کوشه‌دیکی، برانقلاب اجتماعی‌یه دوغری خیزلی آدیملر آتیلدیغی حس اولونیور.

§ انکلتره، «شئون مدنیه» فصلنده ایضاحات ویرلدیکی کبی، لوردلرك حقوقنی تحدید ایده‌رك برتجدد مشروطیتکارانه کوسته‌ریور. بونك نتایجی یالکز انکلتره داخلنده قالمایه‌رق ممالك سائره‌یه‌ده سرایتی ملحوظدر.

§ آوروپایه عائد وقایع میاننده آوستریا ایمپراطوری فرانسوا ژوزه‌ف حضرتلرینك بوسنه ــ هرسك زیارتی، بوایکی ایالته ویریله‌ن قانون اساسی‌یی، بویله‌جه تشکل ایده‌ن بوسنه ــ هرسك دیه‌ت مجلسنه اسلاملردن علی بك فردوسی اسمنده‌کی ذاتك رئیس تعیین اولوندوغنی، فقط وفاتنه مبنی ینه یرینه براسلام تعیین ایدلدیکنی سویله‌مه‌لی‌یز. بوسنه‌ده آوستریا، اکثریت تشکیل ایده‌ن اسلاولره قارشی موازنه حاصل ایده‌بیلمك ایچون اسلاملری طوتیور.

§ ینه آوروپا وقایعی میاننده یونانستان ایله رومانیا بیننده برقاچ سنه اول انقطاع ایده‌ن مناسباتك هنوز تأسیس ایدلمه‌دیکنی‌ده ذکر ایتمه‌لی‌یز.

§ یونانستان، بزمله مناسباتی بحثنده سویله‌دیکمز کبی، کرید خولیالرینه دوشمه‌سندن دولایی برمرض کچیریور. خارجی امللرنده عدم موفقیتی کندیسنی داخلاً عادتا ورم ایتدی. اتحاد ضابطان هیئتی طاغیلدقدن صوکرا رأس کاره کلن وه‌نیزه‌لوس قابینه‌سنك ومجلس فوق‌العادهٔ ملینك هنوز برموفقیتی، مملکتك احوال عمومیه‌سنده براصلاح کوردولدیکی یوق. شباطك صوك کونلرنده برده لسان مسئله‌سی ظهور ایتدی. خلقك برقسمی تصفیهٔ لسان طرفداری، برقسمی لسان قدیم طرفداری. وه‌نیزه‌لوس اصلاح وتنسیق مملکت ایچون یکیدن یکی‌یه برخیلی تدابیره، قانونلر تنظیمنه مباشرت ایله‌دیکی کبی فرانسه‌دن جنرال «ئه‌یدو» نك ریاستی آلتنده اوردویی اصلاح ایچون برهیئت معلمین جلب ایله‌دی. معنویاتی تفسخ ایتمش برمملکتك صلاحنی مأمول ایده‌مه‌یز. آتی‌یه باقالم.

§ آوروپایه عائد مسائلی بیتیرمك ایچون «پوتسدام» ملاقاتی‌ده ذکرایتمه‌لی‌یز. بوسنه روسیه وآلمانیا ایمپراطورلری وخارجیه ناظرلری آراسنده پوتسدامده وقوعه کلن ملاقات، کرك ائتلاف مثلث ایله اتفاق مثلث آراسنده‌کی مناسبات وکرك ایران مسائلی نقطهٔ نظرندن بالخاصه جلب انظار ایتدی. حتی بوملاقاتده بغداد شمندوفری مسائلنك موضوع بحث اولدوغی وآلمانیانك ایرانده سربستیٔ تجارت استحصال ایتمه‌سنه مقابل آسیای عثمانینك شرق شمالیسنده شمندوفر انشا ایتمه‌مکی تعهد ایتدیکی، انکلیزجه «ئه‌وینیغ تایمس» غزته‌سی طرفندن خبر ویرلدی وبوملاقاتده امضالانمش دیه برمقاوله صورتی نشر اولوندی. فقط بومقاوله بالآخره تکذیب ایدلدی وهنوز قطعی برشی قرارلاشمایوب یالکز دردست مذاکره اولدوغی بیلدیرلدی. کندی اراضیسنه عائد شمندوفرلر حقنده کندیسنه خبر ویرلمکسزین مذاکره اجراسندن دولایی کنج تورکیا بحقٍ انفعاله دوشدیسه‌ده آلمانیا، درسعادت سفیری واسطه‌سیله تأمینات دوستانه ویردی. بزم خبرمز اولمقسزین

قطعیاً بویله برشیئه کیریشمه‌یه‌جکنی بیان ایتدی. مجلس مبعوثاندن واقع اولان سؤال نتیجه‌سنده خارجیه ناظری رفعت پاشا مسئله‌یی بویله حکایه وحقوقمز محافظه ایدلدیکنی افاده ایله‌دی .

§ آوروپایه عائدامورده برکوچوك شیئی اونوتدق . اوده فنلاندیامسئله‌سیدر . عصرلردن بری بر قانون اساسینك زیر حریتی آلتنده یاشامش اولان فنلاندیالیلرك بوحقی، روسیه‌جه تنظیم ودوما مجلسنه قبول ایتدیریلن برلایحهٔ قانونیه ایله نزع اولوندی . آوروپا پارلامنتولرینك ، عالملرینك ، نامدار ذواتك پروتستولرینه رغماً بیچاره حر فنلاندیا ، استبداد پرور روسیه‌نك الندە حقوقندن محروم قالدی. فنلاندیالیلرك ساده عرقاً بزه قرابتندن دولایی دکل . انسانیت نامنه‌ده بوحاله تأسف ایده‌رز .

§ روسیه‌ده ظاهراً مشروطیت وبر « دوما » وار . فقط حالا دارالفنون طلبه‌سی سورولرله سیبریایه نفی اولونیور . سانسور شدتله اجرای حکم ایدییور . جهل حالا قوپ قویو .

آسیاده

آسیا امورنده اك زیاده شایان اهمیت اولان شی ایران احوالی‌در . بوقومشومزك حالی اوقدر اسف انکیزدرکه تفصیلاتنه کیریشمك ایسته‌میورز . ایران کچن سنه محمد علی شاهی خلع ایتدکدن صوکرا دها باشقه ، بك بویوك موانع اوکنده ایکله‌مکه باشلادی . مملکت سراپا جاهل ، متعصب ، وسائط نقلیه وسائط ارشادیه یوق ، پاره یوق ؛ صوکراده ایکی آوروپا حکومتی ، انکلتره وروسیه ، آشاغیدن یوقاریدن متمادیاً تضییق ایدییورلر . مشروطیتك حامیسی اولان ستار خان ورفقاسی ایله حکومت آراسنده بر اختلاف مسلح چیقدی ؛ ستار خان مجروح اولدی . پارلامنتو ایش کوره‌میور . کورسه‌ده بوتون اجراآت پاره‌یه توقف ایدییور . اوده یوق .متمادیاً ناظرلر دکیشیور . متمادیاً خلق بربرینی ییور . روس عسکری شمالدن ایلریله‌مش ، جنوبده انکلیز قاره‌قوللری طورییور .

کچن قیشك بدایتنه دوغری انکلتره‌نك بر اولتیماتوم تبلیغ ایتدیکی تحقق ایتدی . انکلتره بواولتیماتومده ایرانك جنوب حوالیسنده امنیت بولونمادیغی واوچ آی ظرفنده اعادهٔ آسایش اولونمازسه انکلتره‌نك بالذات تأمین آسایشه تشبث ایده‌جکی محرردی. اولتیماتوم کرك ایرانده، کرك ممالك اسلامیه‌ده عظیم براسف والمی موجب اولدی . و « ایرانك تقسیمی » نه دوغری آتلمش بر آدیم تلقی ایدلدی . وحریت پرور انکلتره‌یه ، بویله حریت اوغورنده مجادله ایدن برقومی تضییق ایتمك یاقیشدیریلامادی . استانبولده مقیم ایرانیلر وبعض عثمانلی تبعه‌سی طرفندن عقد اولونان برمتینغ، پروتستوسنی ایمپراطورویلهلمه عرض ومعاونتنی استرحام ایتدی . فقط بالطبع بوندن هیچ بر نتیجه چیقمادی . شوقدر وارکه انکلتره بردنبره آتدیغی آدیمك هرطرفده وبالخاصه عالم اسلامده حاصل ایتدیکی درین تأثیری نظردقته آلمغه مجبور اولدی. ایران جوابنده : ولایات جنوبیه‌ده تأمین آسایشه غیرت ایده‌جکنی، فقط بونك ایچون کندینی اوچ آی قدر برزمانده عدم امکان مواجهه‌سنده براقمایه‌رق دها زیاده مساعد طاورانماسنی وصرفی لازم کلن پاره‌نك اقراض ایدلمه‌سنی بیان وطلب ایدییوردی . فی الحقیقه بیچاره ایرانك قاصه‌سنده حتی اللی بیك لیرا یوقدی . انکلتره بونوطه‌یه مساعده‌کارانه جواب ویردی .

فقط ایران کندیسنی ایکی منطقهٔ نفوذه تقسیم ایدن روسیه ایله انکلتره‌نك بی انصاف ضربات حرصی آلتنده پریشان وبی چاره ایکله‌یور .

بزه کلنجه ادباً دیناً تاریخاً مربوط اولدوغمز قومشومزك، بوخادم قدیم مدنیتك ادبارینه بیك تأسفله برابر اکر شایان حیف براصرواقع قارشیسنده بولونورسه‌ق منافعمزی محافظه‌ده التزام سرعت واهتمام ایتمه‌لی‌یز.

§ آسیا ایشلرندن : هندستانده آراصیرا حرکات اختلالیه اماره‌لری کورولیور . فقط درحال اطفا اولونیور . بونلرك نتایجی کشف اولونامزسه‌ده انکلیز اشغالنك دها چوق زمان بردوام قاله‌جغی تخمین اولونابیلیر .

§ انصای شرقده ژاپونیا ، اوراده کندینی ایچه یرلشدیرمکله مشغول اولدوغی کبی روسیه ایله ائتلاف ایده‌رك مانچوری‌یی‌ده « مناطق نفوذ » ه آییرمنی نظر اهمیتدن اوزاق طوتمامشدر .

§ بوسنه‌لرده ... رضه‌لان چین ایسه کندی حالنده چالیشیور. برامرنامهٔ ایمپراطوری ایله برمجلس ملی اجتماعه دعوت ایدلدی‌که بو ، چینده مشروطیته دوغری آتلمش ایلك آدیم تلقی ایدیلیور . دیکر طرفدن آوروپا وژاپونیا مؤسسات علمیه‌سی چین طلبه‌سیله طولو. چین اردوسی‌ده اصلاح ایدلمکده. شوحالده قریباً «انتباه چین» مواجهه‌سنده قالاجغز. ذاتاً آسیانك قطعات سائره‌سنده مثلا تورکیا ، ایله ایران وهندستانده کوریلن آثار انتباه آسیانك یکرمنجی عصرده مهم بررول اوینایاجغنی کوستریور . ایام اخیره‌ده روسیه ایله چین آراسنده تورکستان چینی حدودندن ، اوراده‌کی کومروکاردن وتجارتدن دولایی اختلاف ظهور ایتدی . وروسیه چینه براولتیماتوم ویردی . فقط چین ، اسکی چین کبی. بوکا جواب سرفرو دکل، مناقشه کار برجواب ویردی. باقالم ، سنهٔ آتیه‌یه قالان بومسئله‌نك نتیجه‌سی نه اولاجق ؟

§ چینده آمریقانك حرکاتی‌ده آز حائز اهمیت دکلدر . امریقا اوراده آچیق قاپی تجارتنه مخرج پولتیقه‌سی تعقیب ایدییور . نیته‌کیم آلمانیا ، فرانسه‌ده بویله‌در .

آمریقا

آمریقاده برزیلیا اختلالی ایله (شئون مدنیه فصلنه باق) جنوبی آمریقا حکومتلری آراسنده‌کی مجادلاتدن، مکسیقا عصیانندن باشقه بزی علاقه‌دار مراق ایده‌جك حادثات یوقدر .

آفریقا

بوراده‌ده جنوبی آفریقا هیئت متحده‌سنك تشکلی (شئون مدنیه فصلنه باق). شمالی افریقاده فرانسه‌نك اتساع واستیلاسی وبرده مصر احوالی شایان ذکردر .

§ بزه ربیماً تابع اولان مصرده مشروطیته وانکلتره‌یه قارشی اظهار اولونان آمال وتحسساتدن بحث ایتمه‌لی‌یز. تورکیا مشروطیتنك مصر آفاقنده تولید ایتدیکی اهتزازات مشروطیته دوغری برجریان شدید تعقیب ایدلمه‌سنه سبب اولدی. خدیو مصر مملکته قانون اساسی بخشنه طرفدار دکل؛ حالبوکه مصرلیلر انکلیز استیلاسنه وخدیوك استبدادینه قارشی « حزب الوطنی » وسائره کبی عنوانلرله برطاقم فرق مجاهدهٔ ملیه تشکیل ایتدیلر . بونلرك مساعیسی دائما تزاید ایدییور . بوحرکاتدن اندیشناك اولان انکلتره‌نك مصرده قوای عسکریه‌سنی تزییده ومالطه‌ده مقیم بحرسفید باشقوماندانلغنی قاهره‌یه نقله تشبث ایتدیکی روایت اولونیور. انکلتره‌نك کندیسنك اولمایان برمملکتده بویله حرکت ایتمه‌سی حقوق عثمانیه‌یه شبهه‌سزکه مغایردر. کذلك کچن یاز ، مفرطویا کاشبرحرکت وطنپرورانه اولارق تلقی ایدیلن ، مصر رئیس نظاری بطرس پاشانك ابراهیم ناصیف الوردانی اسمنده برکنج طرفندن رووولورله قتل ایدلمه‌سی (شئون مدنیه فصلنه مراجعت) اوزرینه انکلیزلر مطبوعات قانونی احکامنی تشدیداً تطبیقه باشلادیلر .

§ مصرده‌کی بوحرکات دیکر طرفلرده کیلرله برابر ، عالم اسلامك قیملدانمغه باشلادیغنی اثبات ایدر . هرحالده ، غرب بوحرکات خفیفه‌یی شیمدن لایق اولدوغی اهمیتله تعقیب ایدییور . وبزی ، قلبکاه اسلام

اولمق اعتباریله پك بویوك برنظر خرده‌بین آلتنده بولوندوریورلر . بزیك دقتله حرکت ایتمه‌لی، غربك خصومتنی ، ظنلرینی اوزریمزه جلبدن صاقینمالی‌یز . آتینك بزه نه‌لر کوسته‌ره‌جکنی کیم تخمین ایده‌بیلیر ؟..

آیاسته‌فانوس ، ٢٨ شباط ١٣٢٦ . اسماعیل صبحی

تصحیح واعتذار

(سال سیاسی) نك برنجی صحیفه‌سنك باشده « ١٣٢٦ سنهٔ مالیه‌سنه عائد » دینه‌جك یرده « سنهٔ رومیه‌سنه » یازلمشدر . یرده ٢٨٥ نجی صحیفه‌ده احمد ماهر افندی‌نك (ریاست وکالت اولاسنه) انتخابی یازیلاجق یرده سهواً (ریاست اولاسنه) دیلمشدر .

یرده « سال سیاسی » محرری ، نه زمین ونه زمانك ، نه‌ده اقتدارینك ، ذکر ایتدیکی مسائل سیاسیه‌یی اینجه تشریحه مساعد اولمامسندن وعجله محصولی اولان اسلوب افاده‌نك مهمل - بلکه کلال آور - دوشمه‌سندن دولایی اعتذار ایدر .

بین‌الملل صلح هیئتی اعضالری

عثمانلی پارلامنتوسنده کچن سنه تشکل ایدن (بین‌الملل صلح هیئتی) اعضالغنه مجلس عمومی‌ٔ ملیمزجه انتخاب اولنان ذواتك اسامیسی بروجه آتیدر :

طلعت بك ادرنه ، سلیمان البستانی افندی بیروت ، اسماعیل حقی بك بغداد ، مدحت بك سیروز ، قاسم زینل افندی جده ، روحی الخالدی بك قدس ، مصطفی عارف بك قرق کلیسا ، فاضل عارف افندی اماسیه ، عبیداه افندی آیدین ، نسیم مازلیاح افندی ازمیر ، فؤاد خلوصی بك طرابلس شام ، ساسون افندی بغداد ، دوقتور دیمتریه‌ویچ فندی مناستر ، ابو الضیا توفیق بك قونیه ، دوقتور رضا توفیق بك ادرنه ، زهیر زاده احمد پاشا بصره ، محمد علی بك کرکوك ، رشدی شمعه بك سوریه ، مصطفی عاصم افندی استانبول ، استپان اسپارطه‌لی افندی ازمیر ، احمد نسیمی بك استانبول ، رحمی بك سلانیك ، حسین جاهد بك استانبول ، جاوید بك سلانیك ، لطفی فکری بك درسم ، حلاجیان افندی استانبول ، زهراب افندی استانبول ، حسن فهمی افندی سینوب ، دوقتور عارف بك بیغا ، قوزمیدی افندی استانبول ، فراجی افندی استانبول ، امراه افندی ادرنه ، دوقتور داغاوریان افندی سیواس ، عبداه افندی جانیك ، سعید افندی قدس ، جامی بك طرابلس غرب ، فراشارلی غنی بك دکزلی ، علی جنانی بك حلب ، عمر منصور پاشا بنغازی ، مجدی افندی قره‌سی ، مفید بك ایزمیت ، امین ارسلان بك لاذقیه ، بصری بك دیره ، وارتکس افندی ارضروم ، اونیف افندی ازمیر ، عبدالرحمن افندی الیوسف بك سوریه ، ساموپولوس افندی قره‌سی ، میخالاکی چلبیدی افندی سقز ، قاروليدی افندی ازمیر ، داود یوسفانی افندی موصل ، امیرزاده بها افندی موصل ، محمد عجلانی افندی سوریه ، سعید افندی سلیمانی ، فیضی افندی دیاربکر ، فرید بك کوتاهیه ، طلعت بك انقره ، شفیق المؤید بك سوریه ، اسعد پاشا دراج ، ارتین افندی حلب ، محمد عارف بك کوملجنه .

[اعیاندن]

سامی پاشا ، ماوروییی بك آرام افندی ، حماده پاشا .

١٣٢٦ سنه‌سی ظرفنده هیئت وکلامز

صدر اعظم	حقی پاشا
شیخ الاسلام	حسنی افندی ، (صوکره) موسی کاظم افندی
حربیه ناظری	محمود شوکت پاشا
بحریه ناظری	خلیل پاشا ، (صوکره) صالح پاشا ، (دها صوکره) محمود مختار بك
داخلیه »	طلعت بك ، (صوکره) خلیل بك
خارجیه »	رفعت پاشا
عدلیه »	نجم الدین منلا بك
مالیه »	جاوید بك
نافعه »	خلاجیان افندی (خلاجیان افندینك استعفاسندن بری کیمسه تعیین اولنمامشدر .)
معارف »	امرالله افندی ، (بابان زاده حقی بك)
اوقاف »	شریف علی حیدر بك ، (صکره) خیری بك
اورمان ومعادن وزراعت ناظری	ماوروتورداتو افندی

وفیات مشاهیر

متوفا قرال ادوارد

بیوك بریتانیا وایرلانده قرالی ، هندستان ایمپراطوری آلبر ادوار قرالیچه ویقتوریانك ایکنجی اولادی واك بیوك اوغلی اولوب بوکینغام سراینده ٩ تشرین ثانی ١٨٤ تاریخنده تولد ایتمشدر . برآی صوکره کندیسنه ولی عهده مخصوص اولان (غال) پرنسلکی و (جستر) لوردلغی رتبه‌لری توجیه اولندی . تربیهٔ اولیه‌سی کمال اهتمام ایله کچدکدن صوکره ادینبورغ ، اوقسفورد وکمبریج دارالفنونلرنده اکمال تحصیل ایلدی . ١٨٥٨ ده میرالایلق رتبه‌سنی احراز ایدوب ١٨٦ ده « پراوی قاونسیل » دینیلەن انکلتره‌نك مجلس خاص دولتنه دخول ولوردلر قاره‌سنده مقامنه مخصوص کرسی‌یی اشغال ایتدی . سنهٔ مذکوره مارتنده دانیمارقه پرنسسلرندن آلکساندرا ایله ازدواج ایده‌رك خیر ومنفعت عمومیه ایچون برفعالیت محیره ابرازینه باشلادی . ١٨٧٩ ده ایرلانده ایله‌مصری زیارت ایتدی . بوتاریخده در مادتیده زیارت ایتمشدی . ١٨٧١ ده حمای تیفوئیدی ایله خسته‌لنه‌رك حیاتله ممات آره‌سنده برقاچ هفته کچیردی . ١٨٧٥ ده مشهور هندستان سیاحتنی اجرا ایتدی . اون یدی آی ظرفنده بومملکتك هر طرفنی طولاشه‌رق یکرمی بیك کیلو مترو راده‌سنده مسافه‌لر قطع وموشکافانه احرای تدقیق ایتدی . هندونك رؤساسنی واهالیسنی کندینه جلبه موفق اولدی .

١٨٩٢ ده بیوك اوغلنك وفاتیله ماتمدار اولدی . ١٨٩٧ ده والده‌سنك عید الماسی اولان آلتمشنجی سنهٔ دوریهٔ جلوسنده اجرا اولنان شنلکلرده کندیسنه قراله مخصوص تشریفات اجرا اولنوب « اسپیدهد » ده عموم انکلتره دونانماسنی نظر تفتیشدن کچیردی .

١٩٠٠ ده بروکسلك شمال استاسیونندن چیقارکن کنج برمتهور طرفندن حیاتنه سوءقصد ایدلمش ، فقط سالماً قورتولمشدی . ١٩٠١ ده قرالیچه ویقتوریا وفاتی ایله انطفا ایدرك پرنس دوغال یدنجی ادوارد نامیله تخته جالس اولدی . ٢٦ حزیران ١٩٠٢ ده تتویج مراسمی اجرا اولنمق مقرر ایکن « پریتفلیت » علتنه مبتلا اولمسی وعملیاتك اجراسی مراسم مذکوره‌یی اغستوسه تأخیر ایتدیرمشدی . ١٩٠٣ ده قرال ادوارد پورتکیز ایله فرانسه‌یی زیارت ، بعده ایتالیا قراللری ورئیس جمهور لوبه ایله ملاقات ایتمشدر . پاریسده اثنای اقامتنده فرانسه - انکلتره اتفاقنك اساسلری قورولمشدر . اونك ایچون کندیسنه لوندره‌ده « پیس میکر » یعنی مصالحه‌کار عنوانی ویرلمشدر .

بوصورتله قرال ادوارد ٦٩ یاشنده اولدیغی حالده طقوز سنه سلطنت سوردکدن صوکره وفات ایتمشدر .

زمانندهکی قابینهلر

تخته چیقدیغی زمان «سالیسبوری» قابینهسی رأس کارده ایدی. بو قابینه ۱۳ تموز ۱۹۰۳ تاریخنه قدر موقع اقتدارده قالهرق «لورد سالیسبوری» نك چکیلمسیله «بالفور» قابینهسی رأس کاره کچدی. ٤ کانون اول ۱۹۰۵ ده قونسروا تورلردن مرکب اولان بو قابینه چکیلهرك لیبراللرك رئیسی «قامپل بانرمان» طرفندن حکومت تأسیس ایدلدی. اسباب صحیهدن طولایی بو ذاتك ده چکیلمسیله یرینه الیوم رأس کارده بولنان «آسکیت» قابینهسی کلدی.

متوفی قرال ادوارد

حیات خصوصیهسی

یدنجی ادوار صنایعی، علوم وفنون وادبیاتی سوردی. ملتك سعادتنه تعلق ایدن هر درلو احوال ایله اشتغال ایدردی. فرق سیاسیهدن هر ایکیسنه متساویاً توجهکار اولوب انکلتره مشروطیتنك محافظهسندن بشقه برشی دوشونمزدی. هر صباح ایرکن قالقهرق الافرانقه ساعت طقوزله اون آرهسنده قهوه آلتی ایدر، بوکینغام سراینده بولندیغی زمان بونی متعاقب برساعت قدر سرایك مأمورلریله اشتغال ایدردی.

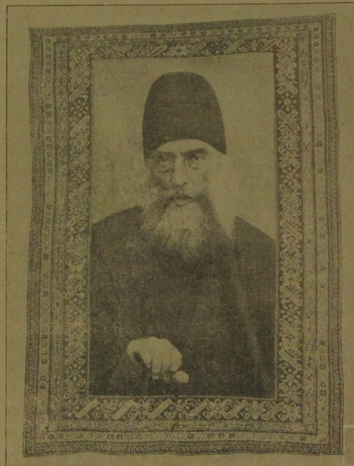

متوفا سیام قرالی :
شولالونغقورن

خزینهٔ خاصه ناظرینی، کاتب خصوصیسنی، وکیل خرجنی یانینه قبول ایدرك املاك خصوصیهسنك ادارهسی حقنده مذاکره ایدردی. بعده ناظرلری وبیوك مأمورلری، خدیولری، والیلری، جنراللری، سفرایی قبول ایدر، اقربا واحباسنهده یانینه کلمك مساعدهسنی ویریردی. دها صوکره آرابه ایله چیقارق طولاشدقدن صوکره ساعت بربچقده طوغری «لونچ» یعنی

اوکله طعامنه باشلاردی. خفیف وبسیط بعکار بو طعامی تشکیل ایدردی.

قرال هر جهتدن قناعتکار ومعتدل ایدی. اوکلهدن صوکره تکرار اشتغاله باشلاردی. عائله افرادیله اولان مخابرهسنی بالذات یازاردی که دنیانك هر طرفنده افراد عائلهسی بولندیغندن بو باشلیجه بر اشتغال ایدی. ساعت درتده «هایت پارق» ده طولاشمق اوزره سوقاغه چیقار، اقربا واحباسنك زیارتیده بو اثناده واقع اولوردی.

ایران نائب سلطنتی مرحوم «عضدالدوله اسعدالملك»

اقشام طعامنی ساعت سکزده یر ولوندرهده بولندیغی زمان کیجهسنی یاتمهدن اول یا تیاتروده ویاخود اوپراده کچیریردی.

طشرهده چفتلکلرنده ویاخود کندیسنه تابع بیوك سنیورلرك چفتلکلرنده بولندیغی زمان بتون کونی قیرلرده کچیریر وآوهده کیدردی. قرال ادوارد صوك درجه اوتوموبیل مراقلیسی اولوب اوتوموبیللری چوق دفعه یاریش مکافاتلری قازانمشدر. اقشاملری مدعولری ویاخود مهماندارلریله بریج اوینامقدن چکینمز، حتی بعضاً بو اویون پارتیلری پك کچ برزمانه قدر امتداد ایدردی. مکمل بر اویونجی ایدی.

پك چوق لسانلره واقف اولوب آلمانجهیی، دائماً ارقه لسانی وفرانسزجهیی تکلم ایدر وبو صوك لسانی صورت خصوصیهده سوردی. کندیسی بوتون پارسلیلردن دها پارسلی ایدی. جلوسندن صوکره سراینده بولسان ترجیحاً استعمال اولنوردی. حالبوکه قرالیچه ویقتوریا چوجقلریله آلمانجه قونوشدیغی کبی محیطنده ده آلمانجهیی قونوشدیریردی. قرال ادوارد ایسه بالعکس فرانسزجهنك وفرانسهنك محبلرندن ایدی. قرال ادوارد هر درلو آثاری اوقور وفرانسز محررلرینه قارشی تحسین وتقدیر ابذالندن فارغ اولمازدی. بالخصوص سیاحی وتاریخی اثرلری چوق سوردی.

اقرباسی

قرال ادوارد آوروپا حکمدارانیله پك چوق قرابتی حائز ایدی. آلمانیا ایمپراطورینك دایسی.

متوفى دوقتور قوخ

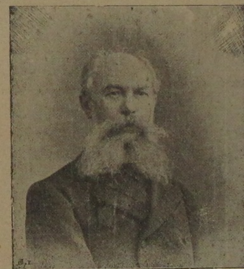

آچیازین قتوغیقوسی متوفی ازمیرلیان افندی

روسیه ایمپراطورینك دایسی. دانیمارقه قرالنك امادی ، یونان قرالنك انشته‌سی. بلچیقا قرالنك خصمی. کذلك « ساقس قوبورغ غوتا ». « شلهزویك خواتاین » ، « هه‌س » دوقه‌لری وهوهنلوهه‌لوئه‌نبورغ ولی عهدی ایله قراتی ویکنی پرنس « والدر » ك متوفاة پرنسس ماری دورلئان ایله ازدواجندن طولایی فرانسه ایله‌ده صهریتی حائزدر .

صوك مرضی ووفاتی

قرالك موتنه سبب اولان مرضك تاریخچه‌سی شودر: مشارالیه صوك موسمی بیاریچه‌ده کچیرمشدی. آزمقدارده مضطرب اولمقله برابر اوراده افاقتیاب اولمشدی . ایجاب مصلحت اوله‌رق لوندره‌یه سرعتله عودت ایتمشدی . اواثناده انکلتره‌ده شدتلی برصفوق حکمفرما اولیوردی . قرال ایسه احتیاطسزلقده بولندی . کندینی اداره ایده‌مدی. برونشیته طوتولدی. وبوخسته‌لق سرعتله کسب وخامت ایتدی . قرالیچه دخی همان کمال استعجال ایله لوندره‌یه کلدی . فقط قرال آرتق بردها قالقمامق اوزره اسیر فراش بولنیوردی . ایشته آنجق درت کون یتاقده یاته‌رق برکیجه نصف اللیلی یکرمی بش دقیقه‌کچه تکمیل انفاس ایلمشدر .

متوفی موسیو نلیدوف

آلنان تلغرافلر بو مرضی اخبار ایتدیکی صره‌ده دها اولکی احوالی حقنده‌شو معلوماتی ویریوردی: قرالك حال صحیه‌سی کسب وخامت ایتدی . پك بحرانلی شرائط حیاتیه ایچنده‌در . پك آززمان صوکره حیاتندن قطع امید اولندی . ساعت طقوز بچقده بتون عائله‌سی دوشسس دالبانیدن ماعدا یاننده بولنیورلردی. نتیجهٔ مشئومه‌یه دقیقه‌دن دقیقه‌یه انتظار اولنیوردی . ساعت اونده « قانته‌ربری » باش پسقپوس سرایه کلدی . نهایت نصف اللیلدن یکرمی دقیقه صوکره قرال صوك نفسنی ویریوردی. سبب وفاتی اولان مرض برونشیت ایله مزمن کبد خسته‌لغنك اختلاطندن عبارتدی . بوندن بشقه ضیق صدرده‌ده مبتلا ایدی .

بیغه مبعوثی مرحوم عارف عصمت بك

ساندر نغام سرایی

قرال یدنجی ادوارد ساندر نغام سرایده وفات ایتمشدر. بوسرای لوندره‌دن شمندوفرله اوچ چاریك مسافه‌ده‌در . واقع . دوللانیدلی ؛ طاش وطوغله‌دن یاپیلمش برسرایدر . خارجاً تزییناتی ، ظرافتی وطرز معماریسی یوقدر . داخلی ایسه غایت مزین اولوب حقیقی براقامتکاه مرالیدر . صنعتکارانه ترسیم ایدلمش برباغچه ایله محاطدر . اوراده ایکی کوزل کولجك بولندیغی کبی پارك برکوشه‌سنده‌ده براوبجره « قوند » ی منظره‌سنده بر نونه چفتلکی واردر . مدخلنك اوستنده شویله یازلمشدر: « بواقامتکاه ١٨٧٠ سنه‌سنده پرنس دوغال ایبر ادوارد وزوجه‌سی الکساندرا طرفندن انشا اولنمشدر . »

قرالك بوراده کچیردیکی حیات لوندره‌ده کیندن فرقلی دکل ایدیسه‌ده دها زیاده انتظام وسربستی ایچنده مرور ایدیوردی . لوندره‌ده اولدیغی کبی آپارتمانلرده وسائره‌ده نوبتجی بولنمیوب سربست سربست زوجه‌لریله کزمه‌لری قابل اولیوردی .

منتفك مبعوثی مرحوم رأفت افندی

مرحوم مظهر پاشا

سلانیكلی توفیق افندی

اوتوز سنه‌دنبری مطبوعات عثمانیه‌ده ایفای خدمت ایده‌ن سلانیكلی توفیق افندی « ١٢٧٧ » سنه‌سنده تولد ایده‌رك والده رشدیه‌سنی بالاكمال « مخرج اقلام » ه كیرمش ومؤخراً فرانسزجه‌یی خصوصی اولارق اوكره‌نمشدر . عالم تحریره ایلك انتسابی روسیه محاربهٔ زائله‌سی اثناسنده نشر ایتدیكی « حقیقت » غزته‌سیله باشلار . بو غزته‌نك تعطیلندن صوكرا ، توفیق افندی عالم مطبوعاتدن آیریلمایارق اوتوز سنه‌لك حیات تحریریه‌سنی بر سعی متعب ودائمی ایچنده كچیرمش ، وهمان بالعموم غزته‌لرك هیئت تحریریه‌سنه داخل اولارق جمله‌سنده‌ده ایفای خدمته ، تنویر افكار ملته چالیشمشدر . ترجمه وتحریر ایتدیكی رومانلر ، مقاله‌لر طوپلاناجق اولسه پك مهم بریكونه بالغ اولور . توفیق افندی بو كردباد مشاغل آراسنده بالخاصه تاریخ عثمانی‌نك تدقیق و مطالعه‌سنه چالیشمش وبوخصوصده جداً كسب اختصاص ایله‌مشدی . مشروطیتدن صوكرا برقاچ جزئنی نشره موفق اولدوغی « تاریخ اصلاحات عثمانیه » بوكا ایی بر دلیلدر . توفیق افندی وفات ایتدیكی زمان طنین غزته‌سی هیئت تحریریه‌سنه داخل بولونیوردی .

موسیو ویتال

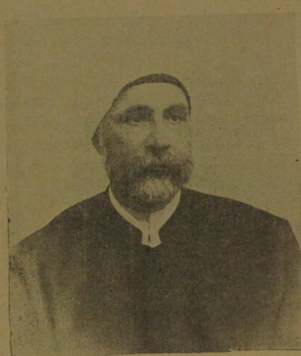
بوسنه ظرفنده وفات ایدن مشاهیر تجاراندن موسیو ویتال ١٨٣٨ سنه‌سنده ازمیرده تولد ایتمشدر . برای تحصیل انكلتره‌یه بالعزیمه اوراده تجارته انتساب ایتدكدن ، واپی برمدت چالیشارق اكتساب ثروت ایلدكدن صكره ١٨٧٣ ده احوال صحیه‌سنه مبنی انكلتره‌یی ترك ایتمش . ویتال تجارتخانه‌سنك درسعادت شعبه‌سی امورینی درعهده ایلمشدی . برآرالق انكلتره تجارت اوطه‌سی ریاستنده بولونمشدی .

مالیه ناظر اسبقی راغب بك

راغب بك قدمای مأمورین مالیه‌دن ایدی . تدریجاً برچوق مالیه مأموریتلرنده واوزون مدت دفترداراقده بولندقدن صوكره متعدد دفعه‌لرله مستشارلغی ایتمش وصوكره مالیه ناظری اولمشدی . افكار منوره اصحابندندی .

دوقتور قوخ

موفی روبرت قوخ ١٨٤٣ ده المانیاده (قلاوستال) شهرنده تولد ایتمش وكوتینكن دارالفنوننده اكمال تحصیل ایتدكدنصكره هامبورغ خسته‌خانهٔ عمومیسنه طبیب تعیین اولنمشدر . برخیلی مدت تدقیقات باقتریولوژیه‌ده بولونارق ١٨٨٠ سنه‌سنده برلین صحیه اعضالغنه تعیین اولندقدن ایكی سنه صكره ورم میقروبلری حقنده‌كی مطالعاتی نشر ایتمكه باشلامشدر . قوخ بو میقروبی وجود بشر خارجنده‌ده تنمیه ایده‌رك خسته‌لكی حیواناتده‌ده حاصل ایتدیرمكه موفق اولمش ، وبویله‌جه میقروبك خواصنی ارائه ایتمشدر . برآرالق

مرحوم مكی منلا بك

مرحوم صادق المؤید پاشا

قولرانك تدقیقی ایچون هندستانه كوندرلدیكی اثناده ویركول باسیلنی كشف ایتمش ، و ١٨٨٤ سنه‌سنده فرانسه‌ده ظهور ایدن قولرانك تدقیقی ایچون فرانسه‌یه‌ده اعزام اولونمشدر .

مومی الیه ١٨٨٥ سنه‌سنده برلینده طب فاكولته‌سی معلملكنه ودارالفنونده مؤسسهٔ صحیه مدیریتنه تعیین ایدلمش ، ١٨٩٠ ده ورمه قارشو (توبركولین) نامنی ویردیكی بوآشی‌نك كشفنه موفق اولمشدر . كرچه بوآشی امید ایتدیكی نتیجه‌یی حاصل ایتمه‌مشسه‌ده حیوانلرده ورمك ابتداسنی تعیین ایچون برعكس العمل تشكیل ایتمشدر . دوقتور قوخ بعده لوندره‌ده انعقاد ایدن ورم قونغره‌سنده بولنمش ، فن طبابت وورمه دائر پك چوق اثرلر نشر ایتمشدر .

حسن فهمی پاشا

بوسنه ظرفنده وفات ایدن رجال عثمانیه‌نك اك مهملرندن بری‌ده حسن فهمی پاشادر . آووقاتلقله اكتساب شهرت ایلیه‌رك مدحت پاشانك تأسیسكرده‌سی اولان ایلك عثمانلی مجلس مبعوثاننده اعضالق ورئیسلك وظیفه‌لرینی كمال درایتله ایفا ایتمش وموخراً مكتب حقوق معلملكنده بولونمش اولان مرحوم مشارالیه رجال عثمانیه آراسنده استقامتی ووسعت معلوماتیله مشهور ایدی . عبدالحمید زماننده ناظرلق ، والیلك كبی برچوق مهم موقعلرده بولوندقدن صوكرا اعلان مشروطیتی متعاقب تشكل ایده‌ن قابینه‌لرك اكثریسنه عدلیه ناظری ، شورای دولت رئیسی صفتیله داخل اولمش ومؤخراً مجلس اعیان اعضالغنه تعیین بیورلمشدی .

حاجی وسیم پاشا

بورمضان ایچنده وفات ایدن وسیم پاشا ١١٤٠ تاریخنده درسعادتده تولد ایتمش و ١٢٥٢ ده مكتب حربیه‌یه داخل اولارق اورادن ملازم ثانیلكله نشأت ایلمشدی . صوكره انكلتره‌ده برقاچ سنه قدر تحصیل

مرحوم حسن فهمی پاشا

وتوسیع معلومات ایده‌رك دیپلومه آلمش ، و ۱۲۶۹ ده سیواستپول محاربه‌سنده دول متفقه دونغماسنه قلاغوزلق وظیفه‌سنه ایفا ایلمشدی .

۱۲۸۱ سنه‌سنده رتبهٔ وزراتله قپودان دریالغه تعیین اولونارق ۱۲۸٤ کرید اختلالنده دونغمای عثمانی باش قوماندانلغنده بولنمش ، و ۱۲۹٤ ده تکرار بحریه نظارتنه بالتعیین برمدت صکره عبدالحمیدك اوامرینی اصغا ایتمدیکندن عزل اولنمش ، ۱۵ سنه قدر أونده اقامته مجبور ایدلمشدی .

موسیو نه‌لیدوف

آن وفاتنده یتمش بش یاشنده بولنان الکساندر نه‌لیدوف روسیه محاربه‌سندن اول درسعادت سفارتی مستشارلغنده بولنمشدی . روسیه محاربه‌سنده باش قوماندانك مشاورلکنده بولنه‌رق «اغناتیه‌ف» ایله ایاستفانوس معاهده‌سنی امضالمش ، بعده درسه‌دو صوکرا درسعادت سفارتلرینه تعیین ایدلمشدی . صوك مأموریتی اولان پارس سفارتنده خسته‌لارق وفات ایتمشدر .

عضدالدوله اسعدالملك

کچن سنه وفات ایده‌ن ایران نائب سلطنتی عضدالدوله اسعدالملك قاچار سلاله‌سی ایچنده حریتپرورلکله ممتاز اولوب شاه مخلوع محمد علی‌یه قارشی دائما ارباب حمیتی مدافعه ایتمش ، خانه‌سنی مجمع حریتپروران حالنه کتیره‌رك حائز اولدوغی قرابت قوتیله شاه مستبدك شرندن قورتولمشدی . وفاتی ایران ایچون ضرردر .

صادق المؤید پاشا

مرحوم صادق المؤید پاشا عسکری ، ملکی برچوق مهم مأموریتلرده ایفای حسن خدمت ایتمش ، مأموریت مخصوصه ایله حبشستانه ، سودانه اعزام اولونمش ، صوفیه‌ده بلغارستان قومیسرلکنده بولونمشدی . عبدالحمید طرفندن شیخ سنوسی‌یه اعزام اولوندقدن صوکرا بوسیاحتنی مصور اولارق «صحرای کبیر سیاحتنامه‌سی» نامیله براثر مهم نشر ایتمشدی .

بینه‌مجیان افندی

کچن سنه وقوع وفاتیله عثمانلی عالم صنعتنی داغدار تأسف ایده‌ن رویه‌ن بینه‌مجیان افندی عثمانلی تیاتروسنك الك ایلری کلن آقتورلرندندی . بوتون مساعیسی عثمانلی تماشاسنك ترقی وتعالیسنه معطوف اولان بوزواللی صنعتکار ، بوتون محرومیتلره قاتلانارق صنعتی ترك ایتمه‌مش ، وامید موفقیتنی ، آمالنی صرف بومسلکه حصر ایتمشدی . بوتون تماشا پرورانك تقدیراتنه مظهر اولمش اولان بویله برصنعتكارك غیبوبت ناکهانیسی عثمانلی عالم تماشاسنده الیم بر بوشلق حصوله کتیرمشدر .

مکی بك

مرحوم زهیرزاده احمد پاشا

صدور عظامدن مرحوم مکی افندی ، ثروت فنون غزته‌سی صاحب امتیازی احمد احسان بکك قاین پدری ، وصدور عظامدن ملغا مجلس والا مفتیسی سیروزی زاده طاهر افندی حفیدی وعلی رضا بکك مخدومیدر . ۱۲۵۹ سنهٔ هجریه‌سنده مکهٔ مکرمه‌ده بالتولد اسکدار رشدیه‌سنده تحصیل ابتدائیسنی اکمالدن صوکرا علوم آلیه وعالیه‌ده وعربی وفارسی لسانلرنده اکتساب ملکه واختصاص ایله‌مش والسنهٔ ثلثه‌ده اشعار برکزیده تنظیمنه موفق اولمشدر . عهده‌سنه ۱۲۷۵ سنه‌سنده استانبول مدرسلکی ، ۱۲۷۶ ده استانبول باب محکمه‌سی کتابتی ، ۸۵ ده لاپسکی ، ۸۶ ده برغمه و ۸۸ ده سلستره نیابتلری توجیه اولوندقدن صوکرا ۹۱ ده آطنه ولایتی دیوان تمییز ریاستنده ۹۳ ده تکه سنجاغی ، ۹٤ ده ساقز ، ۹۶ ده موصل ، ۹۸ ده قره‌حصار صاحب و ۳۰۱ ده دیاربکر ، ۳۰٤ ده سیواس ، ۳۰۵ ده آطنه ، ۳۰۹ ده حلب ، ۳۱۳ ده سوریه ، ۳۱۶ ده خداوندکار و ۳۱۷ ده سلانیك نیابتلرنده بولنه‌رق ، ۳۲۱ ده مجلس ادارهٔ اموال ایتام اعضالغنه تعیین قلنمش ، مؤخراً ۳۲۲ ده محکمهٔ تفتیش اوقاف همایون مستشارلغنه بالتعیین تنسیق اخیرده سنی حد نظامی‌یی متجاوز بولنماسنه مبنی ۳۲۵ ایلولنده تقاعدی اجرا ایدلمشدر . سلسلهٔ مراتب علمیه‌یی مرحله‌سیله قطع ایدرك ۲۲ رمضان ۳۲۵ تاریخنده اناطولی قاضیعسکرلکی پایهٔ جلیلنی احراز ایتمشدی . برنجی رتبه‌دن مجیدی وعثمانی نشان ذیشانلریله آلتون امتیاز وآلتون حجاز مدالیه‌لرینی حائز وحامل ایدی .

صاحب منلا

بوسنه طرفنده وفات ایدن مشاهیر عثمانیه‌دن بری ده صاحب منلا بکدر . اسکیدن بری عفیفانه ومستقیمانه ایفای خدمت ایلیه‌رك رجال عثمانیه واهالی بیننده احراز حسن صیت ایله‌مش بولونان مرحوم مشارالیه ، قانون اساسینك تنظیمی ایچون ایلك دفعه تشکیل ایدیلن هیئت‌ده داخل بولونمق مناسبتیله عبدالحمیدك مظهر کین وغضبی اولان ذوات عالیهٔ معدوده‌دندی .

صاحب منلا اعلان مشروطیتدن صوکرا اعیان اعضالغنه ومقام مشیخت اسلامیه‌یه تعیین ایدلمشدی .

مظهر پاشا

بحرسفید بوغازی محافظ سابق مظهر پاشا مرحوم ۱۲۵۸ تاریخنده مقری کوینده تولد ایتمشدر . پدری چکمجه‌لر مدیری رستم افندیدر . مرحوم معلومات ابتدائیه‌یی تحصیلدن صکره ۱۲۷٤ تاریخنده مهندسخانهٔ بری‌یه داخل اولوب (۱۲۷۹) ده طوبجی ملازم ثانیلکیله نشأت ایتمش ومکتب مذکوره معلم تعیین اولنمشدر . ۱۲۸۱ ده ملازم اوللکله طوبخانه صنایع الآینه داخل اولمشدر .

١٢٩٥ ده میرالایلغه ترفیع و ١٣٠١ ده بحرسیاه بوغازی محافظلغنه و ١٣١١ ده فریقلكله بحرسفید بوغازی محافظلغنه تعیین اولنه‌رق بوراده اون یدی سنه ایفای خدمت ایتدكدنصكره برسنه اول اختیار تقاعد ایلمشدی . مرحوم خلوق ، مستقیم وفعال برذات ایدی .

زهیر زاده احمد پاشا

بصره مبعوثی زهیر زاده احمد پاشا ، اسكیدن بری مبتلا اولدیغی سكتهٔ قلبدن قورتیله‌میه‌رق بوصوك دورهٔ اجتماعیه اثناسنده ارتحال دار بقا ایلمشدر .

ازمیرلیان افندی

اعلان مشروطیتی متعاقب ارمنی پطریقلكنه انتخاب اولنه‌رق براز مدت ایفای حسن خدمت ایتدكدن صكره آچیازین ارمنی قتوغیقوسلغنه تعیین اولنان ازمیرلیان افندی اخیراً آچیازین‌ده وفات ایتمشدر .

رأفت افندی

بوسنه طرفنده وفات‌ایدن مبعوثان عثمانیه‌دن بری‌ده منتفك مبعوثی رأفت افندی‌در . افندیٔ موی الیهك نعش مغفرت نقشی شرفصدور بیوریلان ارادهٔ سنیه اوزرینه سلطان محمود تربه‌سنه دفن اولنمشدر .

قره‌بت افندی

نشر ایتدیكی برچوق مكتب كتابلریله معارف عثمانیه‌یه پك بیوك خدمتلر ایفا ایتمش اولان مشهور كتابجی قره‌بت افندی اخیراً مبتلا اولدیغی راحتسزلقدن قورتیله‌میه‌رق وفات ایتمشدر .

دوقتور عارف عصمت بك

مجلس مبعوثانمزك اعضای مقتدره‌سندن بیغا مبعوثی دوقتور عارف عصمت بك اخیراً مجلس مبعوثان قوریدورنده بغتةً وفات ایلمش وسلطان محمود تربه‌سنه دفننه ارادهٔ پادشاهی صادر اولمشدر .

متوفا سیام قرالی

سیام قرالی متوفی برنجی (شولالونقورن) ٥٧ یاشنده اولوب برقاچ كون سورن برخسته‌لكدن صكره (بانقوق) ده وفات ایتمشدر . ١٨٦١ ده سیام تختنه جلوس ایتمش و١٨٧٤ سنه‌سنده مملكتنده مشروطیت‌اداره تأسیس ایتمشدی . آوروپایه بری ١٨٩٠ ده دیكری ١٩٠٧ ده ایكی دفعه سیاحت‌ایتمشدی .

انقلاب عثمانیدن صوكرا ظهور ایدن وقایع

١٠ تموز ١٣٢٤ قانون اساسیٔ عثمانینك اعلانی

١٢ « « قانون اساسی اعلانندن طولایی درسعادت وولایاتده اعلان شادمانی ومحافظهٔ مشروطیت ایدیله‌جكنه دائر یمینلر

١٣ « « یومی ثروت فنونك انتشاری

١٤ « « عفو عمومی اعلانی

١٥ « « عبدالحمید ثانینك قانون اساسی‌یه صادق قالاجغنه دائر یمین ایلدیكنك شیخ الاسلام طرفندن اهالی‌یه تبلیغی

١٦ تموز ١٣٢٤ اورمان ناظری سلیم ملحمه‌نك مع عائله فراری

١٦ « « ضبطیه ناظری خفیه‌ جمدینك اهالی طرفندن عزل ایتدیرله‌سی

١٧ « « خفیه‌لكك الغا اولوندیغی اعلان ایدلسی

١٨ « « شهر داخلنده‌ قاپالی مكتوب تعاطیسنه مساعده اعطاسی

١٩ « « حربیه وبحریه ناظرلرینك پادشاه طرفندن انتخابی اساسنی قبول

ایتدیرمك ایچون عبدالحمید طرفندن اصدار اولنان وقانون اساسی‌یه مخالف بولنان خط همایونك باب عالیده قرائتی وبین الاهالی هیجان حصولی

١٩ « « اتحاد وترقی جمعیتی اعضاسندن بعضلرینك سلانیكدن درسعادته ورودی

٢٠ « « كوچوك سعید پاشانك اصول مشروطیته توفیقاً قابینه‌یی تشكیلی

٢٢ « « عبدالحمید قرناسنك عزللری

٢٢ « « یدی سنه‌دنبری قاپالی اولان مطبعهٔ عامره‌نك كشادی

٢٣ « « خلقك اعتمادینه مظهر اولامیان سعید پاشا قابینه‌سنك استعفاسی

٢٣ تموز ١٣٢٤ اركان استبدادك حربیه نظارتنده توقیفلری

٢٣ « « خفیه فهیمك بروسه‌دن فرار ایتدیكی یكیشهرده اهالی طرفندن ازالهٔ وجودی

٢٤ « « كامل پاشانك قابینه‌یی تشكیلی

٢ آغستوس « حربیه نظارتنه تعیین ایدیلن رجب پاشانك طرابلس غربدن استانبوله ورودی واستقبال فوق العاده

٣ « « حربیه ناظری رجب پاشانك وفاتی

١٠ « « ایكی بیك قدر خانه احتراقنه باعث اولان چیرچیر حریق كبیری

١٠ « « كامل پاشانك سفرای اجنبیه‌یه ویردیكی ضیافته بلغارستان قپو كتخداسی كشوفی دعوت ایتمه‌مسندن دولایی موی الیهك استانبولی ترك ایتمه‌سی

١٩ « « حجاز تیمور یولنك مدینه‌یه وصولی

٢٠ « « دور استبدادده اوروپاده وفات ایدن داماد محمود پاشانك بقایای عظامیله اوغلی صباح الدین بكك وصولی

٥ ایلول ١٣٢٤ شرق شمندوفرلری عمله‌سنك غره‌وی

٩ ایلول ١٣٢٤ شرق شمندوفر عمله‌سنك غره‌وی بهانه‌سیله مذكور شمندوفرلرك شرقی روم ایلی وبلغارستان داخلنده‌كی قسمنك بلغار حكومتی طرفندن ضبطی

١٥ « « تقویم وقایع جریده‌سنك انتشاری

٢١ « « بلغارستان پرنسی وشرقی روم ایلی والیسی پرنس فردیناندك طرنوه‌ده اعلان استقلال ایتمسی

٢٢ « « بوسنه ـ هرسكك آوستریا طرفندن الحاقی اعلان اولنمه‌سی

٢٢ « « دور استبدادده اوروپاده نشریات وطنپرورانه‌ده بولنان احمد رضا بكك استانبوله عودتی

٢٣ « « اوروپاده چیقان شورای امت غزته‌سنك استانبولده انتشاری

٢٩ « « سلطان احمد میداننده بلغارستان استقلالی وبوسنه هرسك الحاقی علیهنده بیوك برمتینغ عقدی

٢٩ « « كریدلیلرك جزیره‌یی یونانستانه الحاق ایتدكلرینی اعلان ایلمه‌لری

٩ تشرین ثانی « روملرك باب عالی اوكنده اجتماع ایده‌رك استانبول انتخاباتنده تذكرهٔ عثمانیه صورلماسی كبی غریب ادعالره قیاملری

١٩ « « خفیه اسماعیل ماهر پاشانك بر شخص مجهول طرفندن قتلی

٢٨ « « استانبول مبعوثلرینك انتخابی

٣ كانون اول « هیئت اعیان اعضالغنه تعیین ایدیلن ذواتك اعلانی

٤ « « مجلس مبعوثان عثمانینك یوز بر پاره طوب انداختیله رسم كشادی

١٤ مجلس مبعوثان ریاستنه استانبول مبعوثی احمد رضا بكك وریاست وكالت اولاسنه ادرنه مبعوثی طلعت بكك و وكالت ثانیه‌یه ازمیر مبعوثی آریستیدی پاشانك انتخابی

١٥ كانون اول ١٣٢٤ ايتاليانك جنوبنده وسجلياده زلزلهٔ مدهشه

١٨ « « عبدالحميد طرفندن ييلديزده مبعوثان شرفنه ضيافت ويرلهسى

٢٧ « « كريدك يونانه الحاقى عليهنده سلطان احمد ميداننده بيوك بر ميتينغ عقدى

٣١ « « صدر اعظم كامل پاشانك بياننامهسنك مجلس مبعوثانده قرائتى

٢٨ كانون ثانى « كامل پاشانك حربيه ناظرى على رضا پاشا ايله بحريه ناظرى عارف حكمت پاشايى عزل وتبديل ايتمسى

٢٩ « « كامل پاشانك بو حركتى مشروطيته مغاير عد ايديلهرك مجلس مبعوثانده هيجان وقوعى

٣٠,٣١ « كامل پاشانك رفقاسنك چوغنك استعفاسيله بحران وكلا وقوعى

٣١ « « مجلس مبعوثانك براى استيضاح دعوتنه اجابت ايتمهين كامل پاشا حقنده مجلس مبعوثانده عدم اعتماد رأيى اعطاسى

١ شباط « حسين حلمى پاشانك رياستى آلتنده بر قابينه تشكيلى وخط همايون قرائتى

٢٦ « « مجلس مبعوثان واعيانك مدت اجتماعيهسنك ١٣٢٥ حزيرانى غايهسنه قدر تمديدى حقنده خط همايون قرائتى

٧ مارت ١٣٢٥ قرآتى انجمن ادبيسنك تشكلى

٢١ « « كامل پاشانك كچن سنهكى بادئ سقوطى اولان حركتى ايضاح ايچون بياننامهسنى غزتهلرله نشرى

٢١ « « بالآخره وولقان جمعيتى نامنى آلان اتحاد محمدى جمعيتنك يرهباتانده‌كى مركزينك اجراى رسم كشادى وآياصوفيهده مولد شريف قرائتى

٣١ « « آياصوفيهده عسكرك عصيانى وحركت ارتجاعيهنك ابتداسى ولاذقيه مبعوثى امين ارسلان بكله عدليه ناظرى ناظم پاشانك قتلى

٣١ مارت ١٣٢٥ آطنه اغتشاشنك ظهورى

١ نيسان « هيئت وكلانك تبدلى وصدارتك توفيق پاشايه تودىعى

١ « « شوراى امت وطنين مطبعهلرينك يغماسى

٢ « « آثار توفيق سواريسى على قبولى قپودانك ييلديزده عبدالحميدك كوزى اوكنده قتلى

٦ نيسان « حركت اردوسى پيشدارلرينك كوچك چكمجهيه ورودى

٥ « « يومى ثروت فنونك وقايع اختلاليه اثناسنده مملكته خدمت ايچون تكرار نشرى

٧ « « مجلس ملينك آياستفانوسده ياط قلوبده اجتماعه باشلامسى

١٠ « « عبدالحميدك صوك سلاملغى

١١ « « حركت اردوسنك استانبوله مظفراً دخولى

١٢ « « استانبولده ادارهٔ عرفيه اعلانى

١٤ « « عبدالحميدك بافتواى شرعى خلعى وسلطان محمد خان خامس حضرتلرينك جلوسى (يوم صالى)

١٥ « « عبدالحميدك مع عائله سلانيكه سوقى

١٧ « « سلطان محمد خامس حضرتلرينك آياصوفيهيه ايلك سلاملقلرى

٢٠ « « حركت ارتجاعيه فاعللرندن قسم اولنك صلباً اعدامى

٢٠ « « موقت توفيق پاشا قابينهسنك استعفاسى

٢٣ « « حسين حلمى پاشا قابينهسنك تكرار تشكلى

٢٧ « « قلنج آلاينك اجراسى

٧ مايس « ذات شاهانهنك مجلس مبعوثان دائرهسنى تشريفى ونطق همايون قرائتى

٩ « « طولمه باغچه سراينده تبريك عمومى رسمنك اجراسى

١٦ مايس ١٣٢٥ حربيه وبحريه نظارتلرنده مراسم فوق العاده ايله خط همايون قرائتى

٣ حزيران « ذات شاهانهنك براى تنزه شيلهيه عزيمت وعودتى

٢١ « « ذات شاهانهنك سليميه اوكنده لنكرانداز اولان دونماى عثمانىيى تشريفلريله مراسم فوق العاده اجراسى

٢٩ « « دونماى عثمانينك بحر سفيده عزيمتى

٦ تموز « دونماى عثمانى معاونت مليه جمعيتنك تشكلى

١٠ « « ذات شاهانهنك حريت ابديه تپهسنه عزيمتله آبدهنك اساسنى وضع ورسم كچيدى تماشا ايلمهسى

١٣ « « دول حاميهنك كريددن عسكرلرينى چكمهلرى

٥ آغستوس « خانيه قلعهسندن يونان بايراغنك دول حاميه عساكرى طرفندن ايندىرلمسى

٦ « « ذات شاهانهنك مكتب بحريهيى تشريفى وتوزيع مكافات رسمنك اجراسى

١٣ « « ذات شاهانهنك مكتب حربيهيى بالتشريف توزيع مكافات رسمنك اجراسى

١٩ « « ذات شاهانهنك بروسهيى تشريفلرى

١٤ تشرين اول « ذات شاهانهنك ازميتى تشريفلرى

١٥ « « دونماى عثمانينك بحر سفيددن عودتله حضور شاهانهده رسم كچيد اجرا ايدرك بشكطاش اوكنده لنكرانداز اولماسى

١٩ « « درسعادتده ايلك دفعه اولهرق اخذ عسكر فرمانى قرائتى

٢٢ « « حيدر پاشا ساعت سيونك رسم كشادى

١ تشرين ثانى « مجلس مبعوثان عثمانينك ايكنجى دورهٔ اجتماعى ونطق همايون قرائتى

٨ « « ذات شاهانهنك پندكى تشريفلرى

٣٠ كانون اول « ابراهيم حقى پاشا قابينهسنك تشكلى

٥ كانون ثانى « چراغان حريق مؤسفى

٤ مارت ١٣٢٦ مدحت پاشا محاكمهسنك اعادهسى ايچون على حيدر مدحت بكك وكيللرى طرفندن عدليه نظارتنه استدعا ويرلمسى

٨ « « بلغار قرال وقراليچهسنك درسعادته مواصلتى

١٥ « « قرال فرديناندك عزيمتى

١٨ « « آرناوودلق عصيانى

١٩ « « يونانستانده اتحاد عسكرينك طاغلمسى

١٩ « « اپك متصرفنك جرح ايدلمسى

٢٠ « « صربستان قرالنك درسعادته مواصلتى

٢٧ « « صربستان قرالنك عزيمتى

١٧ نيسان « چاتالكچيدينك آرناوود عاصيلرى يدندن ضبطى

٢٠ « « مجارستان سياحينك شهرمزى زيارتى

٢٤ « « قرال ادواردك وفاتى

٣٠ « « ولى عهد يوسف عزالدين افندينك لوندرهيه متوجهاً عزيمتى

٢ مايس « ذات شاهانهنك خرقهٔ شريفى زيارتى

٤ « « معارف مداليهسى احداثى

٥ « « هالهٔ قويروقلى ييلديزينك كرهمزدن تباعدى

٧ « « درسعادت تراموايلرينك غرهوى

١٠ « « ماليه مكتبنك رسم كشادى

١٧ « « ذات شاهانهنك هركهيى تشريفلرى

٢١ « « احمد رضا بك طرفندن مبعوثان واعيانه بكقوز قصر همايونى باغچهسنده ضيافت كشيدهسى

٣٠ « « سعيد پاشا طرفندن اعيان ومبعوثانه توقاتليانده ضيافت كشيدهسى

٣ « « رومانيا واپورينك پيرهده روم پاليقاريالرى طرفندن دوچار تجاوز اولمسى

٣١ « « يوسف عزالدين افندينك عودتى

١ حزيران حسن قلعه فيضانى

٣ « « يونانه بويقوتاژ اعلانى

١٥ حزیران ١٣٢٦ مجلس مبعوثانك ایكنجی دوره‌سنك ختامی
٢٥ « « جمیت خفیه‌نك كشفی
٢٨ « « استانبولده اومنیبوس ایشله‌مسی
٦ تموز « سینوب مبعوثی رضانوربكك توقیفی
١٠ « « بحری رسم تجدید اجراسی
١٦ « « معاونت ملیه‌نك مواصلتی
١٦ « ارضروم مبعوثی پاصدیرمه‌جیان افندینك روسیه‌ده توقیفی
٢٢ « « ثروت فنونك بیكنجی نسخه‌سنك انتشاری
٢٢ « « حوران عصیانی
٢ اغستوس « پاصدیرمه‌جیان افندینك روسیه‌ده تخلیهٔ سبیلی
٥ « « بروكسل سركیسنك احتراقی
١٥ « « موده قایق یاریشی
٢١ « « بارباروس زرهلیسنك مواصلتی
١ ایلول « فنار پطریقخانه‌سی مجلس ملیسنك اجتماعدن منعی
١ « « بولغارستان قابینه‌سنك استعفاسی
١ « « دوائر وزنه‌لرینك مالیه‌یه نقلی
٦ « « درسعادتده قولرا ظهوری
٢٠ « « پورتكیز اختلالی
٢٢ « « پورتكیزده جمهوریت اعلانی
٢٦ « « بویوك مانوره‌لره مباشرت اولنمسی
٢٩ « « یونانستانده دراغومیسك استعفاسی
٢٩ « « فرانسه‌ده عمومی شمندوفرلر غره‌وی
٢ تشرین اول ونیزه‌لوسك یونان قابینه‌سنی تشكیلی
١٣ « « ذات شاهانه‌نك ادرنه‌یه حركتی
٢١ « « موسیو بریانك فرانسه قابینه‌سی تشكیلی
٢١ « « ذات شاهانه‌نك استانبوله عودتی
١ تشرین ثانی ١٣٢٦ مجلس مبعوثانك اوچنجی دوره‌سنك كشادی
٧ « « قونت لئون تولستویك وفاتی
١١ « « مكسیقا اختلالی
١١ « « بره‌زیلیا اختلالی
٢٠ « « قابینه‌نك مجلس مبعوثانده بیاننامه‌سنی قرائتی
٢٧ « « حقی پاشا قابینه‌سنك اعتماده مظهریتی
٢٣ كانون اول تركستانده حركت ارض وقوعی
٢٦ « « انجمن دانش طبینك ایلك اجتماعی
٢٦ « « امیر عالمك بخارا امارتنه قعودی
١ كانون ثانی قولرانك ختامی
٥ « « یمن عصیانی
٢١ « « ایاستفانوس قربنده ترن مصادمه‌سی
٢٤ « « باب عالی حریق اسف انگیزی
٥ شباط « یمن قوماندانی عزت پاشانك حمیدیه قرووازوریله یمنه عزیمتی
١٢ « « یمنده موفقیات عسكریه
١٤ « « فرانسه‌ده بریان قابینه‌سنك استعفاسی
١٧ « « فرانسه‌ده مونیس قابینه‌سنك تشكلی
١٨ « « ایرانده سپهدار قابینه‌سنك تشكلی
١٨ « « حدیده ـ صنعا شمندوفرینك وضع اساسی
١٩ « « روس عساكرینك قزوینی تخلیه‌سی
٢٣ « « سیرادوارغره‌یك عوام قماره‌سنده بغداد خطنه دائر بیاناتده بولونماسی
٢٥ « « شیخ سنوسی‌نك فرانسزلر طرفندن قتلنك شیوعی
٢٧ « « مكتب حربیه‌نك ٧٥ نجی سنهٔ دوریه‌سی مراسمی

[بوسنه اثناسنده دوائر رسمیه‌ده زوالی ساعت استعماله باشلانمشدر .]

سالنامهٔ ثروت فنونك ایكنجی سنه‌سنك صوكی

(سالنامهٔ ثروت فنون) لك فهرستی

علاوه صورتنده ، ١٣٢٥ — ١٣٢٦ سنهٔ اجتماعیه‌سنده مجلس‌مبعوثاندن چیقان قانونلر

سالنامهٔ ثروت فنونك علاوه قسمی

مجلس مبعوثان‌واعیانك ایکنجی، ١٣٢٥—١٣٢٦ سنهٔ اجتماعیه‌سنده تدقیق وقبول اولونارق مرعیت احکامنه ارادهٔ سنیهٔ پادشاهی صادر اولان

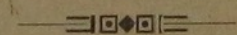
عثمانلی قانونلری

سالنامهٔ ثروت فنونك علاوه قسمی

مجلس مبعوثان واعیانك ایكنجی، ۱۳۲۵ — ۱۳۲۶ سنهٔ اجتماعیه‌سنده تدقیق وقبول اولونارق مرعیت احكامنه ارادهٔ سنیهٔ پادشاهی صادر اولان

عثمانلی قانونلری

مجلس عموميجه ١٣٢٥ - ١٣٢٦ اجتماعى ظرفنده قبول و تصديق ايديلوب مرعيت احكامنه بالاستيذان ارادۀ سنيۀ جناب پادشاهى شرفتعلق بيورلمش اولان قوانين

آطنه ولايتنه مخصوص اولمق اوزره اولجه موقع اجرايه وضع اولنان تصفيۀ معاملات تجاريه قانون موقتى ذيلى

ماده مذيله

اشبو قانونك برنجى ماده‌سنده معين اولان مدت مراجعت درت ماهه ابلاغ اولنمشدر .

٣٠ ذالحجه سنه ١٣٢٧ و ٣٠ كانون اول سنه ١٣٢٥

آطنه حادثۀ زائله‌سنده اموال واملاكى ضايع ومحترق اولان اصحاب املاك واراضى‌يه بر دفعه‌يه مخصوص اولمق وايكى سنه ظرفنده مراجعت ايدنلره منحصر قالمق اوزره مجاناً سند خاقانى اعطاسنه دائر مادۀ قانونيه

آطنه وحلب ولايتلرنده وقايع مؤسفه‌يه آز چوق معروض اولان اصحاب املاك واراضى‌يه اشبو قانونك نشرندن اعتباراً ايكى سنه ظرفنده مراجعت ايتدكلرى تقديرده حق تصرفلرى ثابت اولمق شرطيله بردفعه‌يه مخصوص اولمق اوزره مجاناً سند خاقانى اعطا اولنور .

٢٦ محرم سنه ١٣٢٨ و ٢٥ كانون ثانى سنه ١٣٢٥

دائرۀ صدارت ايله داخليه نظارت جليله‌سنه عائد بعض مخصصاتك عدم كفايتى حسبيله سنه نهايتنه قدر صرفنه لزوم كوريلان بش مليون يكرمى درت بيك بش يوز غروشك متعلق اولديغى فصل وماده‌لره ضم وعلاوه‌سى حقنده مادۀ قانونيه

يكون	غروش	فصل	ماده		
	١٧,٠٠٠	٢	١	قرطاسيه	صدارت
	٧,٥٠٠	٢	٥	متفرقه	صدارت
٢٤,٥٠٠					

داخلیه	مرکز خرجراهی	١	٣	٥٠,٠٠٠
	ولایات خرجراهی	٣	٦	٢٠٠,٠٠٠
	مصارف متفرقه	١٠	٦	٥٠,٠٠٠
	حبسخانه‌لر اعیناتی	٢	٨	٢,٨٠٠,٠٠٠
	مجرمین سوقیه‌سی	١	٩	٣٠٠,٠٠٠
	بیکس محبوسین معالجه بهاسی	٢	٩	١٠٠,٠٠٠
	مهاجرین مصارف اسکانیه‌سی	.	١٣	١,٥٠٠,٠٠٠
				٥,٠٠٠,٠٠٠
				٥,٠٢٤,٥٠٠

دائرهٔ صدارت ایله داخلیه نظارتنه عائد بعض مخصصاتك عدم کفایه‌سی حسبیله سنه نهایتنه قدر علاوةً صرفنه لزوم کوریلان بش میلیون یکرمی درت بیك بش یوز غروشك بالاده محرر مفرداتی وجهله عائد اولدیغی فصل ومادەلره ضم علاوه‌سی ایچون مالیه نظارتنه مأذونیت اعطا قلنمشدر .

٢ صفر سنه ١٣٢٨ و ٣٠ کانون ثانی سنه ١٣٢٥

عثمانلی دونانمه‌سنك محتاج اولدیغی درت طورپیدو مخربنك اعانه جمعیتجه تدارکنه خزینهٔ مالیه‌جه کفالت ایدلمسی حقنده مادهٔ قانونیه

دونانمای عثمانی جمعیتی طرفندن اشترا ایدیله‌جك اولان درت طورپیدو مخربنك تأدیهٔ بدلاتی ایچون مالیه نظارتنجه کفالت ایدلمسنه مأذونیت ویرلمشدر .

٢٦ محرم سنه ١٣٢٨ ٢٥ کانون ثانی سنه ١٣٢٥

اوچ یوز یکرمی ایکی سنه‌سنده داخل سلك عسکری اولان افرادك ترخیصی ایچون مقتضی مبالغك دائرهٔ حربیه تخصیصاتنه علاوةً صرفی حقنده مادهٔ قانونیه

اوچ یوزیکرمی ایکی دخوللی افراد عثمانیه‌نك ترخیصلری اجرا واوچ یوز یکرمی درت سنه‌سی تموزندن اول متداخل معاشلریله حین ترخیصده وقوع بوله‌جق مصرفلری اعطا اولنمق اوزره اون یدی میلیون ایکی‌یوز اون بیك یدی‌یوز طقسان اوچ غروشك ومجدداً سلاح آلتنه آلنه‌جق افرادك مصارف سوقیه‌سی ایچون‌ده اوچ میلیون غروشك حربیه نظارتنك اوچ یوز یکرمی بش سنه‌سی تخصیصاتنه‌علاوةً صرفنه مالیه ناظری مأذوندر .

٢ صفر سنه ١٣٢٨ و ٣٠ کانون ثانی سنه ١٣٢٥

حلب ولایتی داخلنده کسبده محترق مبانینك اکمال تعمیرات وانشاآتی ومحتاجینك اسکان واعاشه‌سی ایچون صرفنه لزوم کوستریلن مبالغ حقنده مادهٔ قانونیه

کسبده محترق اولان مبانینك اکمال تعمیرات وانشاآتی ومحتاجینك اسکان واعاشه‌لری ایچون ١٣٢٥ سنه‌سی بودجه‌سنه ضمیمةً آلتی یوز یکرمی بیك غروشك صرفنه مالیه ناظری مأذوندر .

١٢ صفر سنه ٣٢٨ و ٩ شباط سنه ٣٢٥

بحریه فوق‌العاده بودجه قانونی

ماده ١ قوهٔ بحریه ایچون فوق‌العاده اوله‌رق اون سنه‌مدتله‌سنوی بش‌یوز بیك‌لیرا تخصیص ایدلمشدر.
ماده ٢ اشبو مبلغ حکومتجه معین پروغرام دائره‌سنده صرف ایدیله‌جکدر .
ماده ٣ خزینهٔ مالیه بو پروغرام داخلنده اولمق اوزره دونانمای عثمانی قومیسیونی طرفندن وقوع بوله‌جق مبایعاته کفالت ایده‌بیله‌جکدر .
ماده ٤ بوصورتله وقوع بوله‌جق مبایعات اون سنه‌لك مخصصات یکونندن تنزیل ایدیله‌جکدر .
ماده ٥ اشبو قانونك اجرای احکامنه بحریه ومالیه ناظرلری مأموردر.

١٨ صفر سنه ٣٢٨ و ١٥ شباط سنه ٣٢٥

شهر امانتنجه عقدی مقرر اولان استقراضه دائر قانون

ماده ١ شهر امانتی برمیلیون لیرا رأس‌المال اعتباریلك براستقراض عقدینه مأذوندر .
ماده ٢ خلیج کوپرولری وارداتی بیك اوچ یوز یکرمی آلتی سنه‌سی مارتندن اعتباراً شهر امانتنه ترك ایدیله‌جك وکوپرونك تجدیداً انشاسی‌ایچون خزینه‌جه دویچه بانقدن مقسطاً استقراض ایدیلان ایکی‌یوز اوتوز یدی بیك لیرا ایله ایشلیه‌جك اولان فائضی شهر امانتی‌طرفندن اشبو برمیلیون‌یوزبیك‌لیرلق‌استقراض حاصلندن تسویه اولنه‌جقدر .
ماده ٣ شهر امانتی برملیون یوزبیك لیرالق استقراض ایچون خلیج کوپرولری مروریه رسمی وپاشا باغچه غاز دپولری حاصلاتی قارشولق کوستره‌جکدر .
ماده ٤ اشبواستقراضك قوپون‌وتحویلاتی بدلندن هیچ‌برکونه تنزیلات‌وتنقیحات اجراایدلمیه‌جکدر. کرك‌تحویلات وکرك قوپونلر ممالك‌عثمانیه‌ده حالاً‌واستقبالاً هرنوع رسم‌وویرکو وتمغادن معاف اوله‌جقدر.
ماده ٥ مالیه‌نظارتی استقراضك اطفاسنه‌قدر مرتبات سنویه‌سنك تأدیه‌سنه کفالت‌ایتمکه مأذوندر.
ماده ٦ شهرامانتی استقراضدن حاصل اوله‌جق مبالغی داخلیه ونافعه نظارتلرنجه مصدق برپروغرام دائره‌سنده صرف ایده‌بیله‌جکدر .
ماده ٧ اشبو قانونك اجرای احکامنه داخلیه ومالیه ونافعه نظارتلری مأموردر .

٢٧ صفر سنه ١٣٢٨ و ٢٥ شباط سنه ١٣٢٥

١٣٢٦ سنه‌سی مارت ونیسان آیلرینه مخصوص موقت بودجه قانونی

ماده ۱ بیك اوچیوز یكرمی آلتی سنه‌سی مارت ونیسان آیلرنده خدمات عمومیهٔ دولتك ایفاسنه مخصوص اولمق اوزره دوائر نامنه سنهٔ مذكوره موازنهٔ عمومیهٔ مالیه‌سنه محسوباً بش یوز اللی درت میلیون بش یوز آلتمش اوچ بیك بش یوز یكرمی یدی غروش تخصیصات موقته كشاد اولنمشدر .
شوقدركه ١٣٢٦ سنه‌سی موازنهٔ عمومیه قانونك مصارف اوزرینه وقوع بوله‌جق ضمایم و تنزیلات حقنده‌كی احكامی اشبو آیلر مصارفنه‌ده شامل اوله‌جقدر .

ماده ۲ الحالة هذه جبایت ایدلمكده بولنان رسوم وتكالیفك بیك اوچیوز یكرمی آلتی سنه‌سی مارت ونیسان آیلری ظرفنده قوانین ونظامات واصول موضوعه‌سنه توفیقاً استیفاسنه دوام اولنه‌جقدر .

ماده ۳ اشبو قانونك اجرای احكامنه مالیه ناظری مأموردر .

مالیه ناظری — صدر اعظم
جاوید — ابراهیم حقی

اوقاف همایون نظارتنك ١٣٢٦ سنه‌سی مارت ونیسان آیلری موقت بودجه قانونی

ماده ۱ بیك اوچیوز یكرمی التی سنه‌سی مارت ونیسان آیلرنده اوقاف نظارتی خدمات عمومیه‌سنك تأمین ایفاسی ایچون مفرداتی مربوط دفترده مندرج اولان یدی میلیون طقوز یوز یتمش طقوز بیك ایكی یوز یكرمی طقوز غروش تخصیصات كشاد ایدلمشدر .

ماده ۲ قوانین ونظامات واصول موضوعه‌سنه توفیقاً نظارتجه جبایت اولنان واردات اوچیوز یكرمی آلتی سنه‌سی مارت ونیسان آیلرنده استیفا اولنه‌جقدر .

ماده ۳ اشبو قانونك اجرای احكامنه اوقاف نظارتی مأموردر .

اوقاف ناظری — صدر اعظم
حیدر — ابراهیم حقی

مكاتب اعدادیه نهاری طلبه‌سیله مكاتب عالیه طلبه‌سندن فقر وضرورتلری متحقق اولانلرك اجرتدن استثناسنه دائر مادهٔ قانونیه

مكاتب اعدادیه نهاری طلبه‌سیله مكاتب عالیه طلبه‌سندن فقر وضرورتی مجالس اداره ومعارف مأمورلرنجه مصدق اولانلر اجرت مقرره‌دن مستثنادر .

٥ ربیع‌الاول سنه ١٣٢٨ و ٤ مارت سنه ١٣٢٦

معارف عمومیه ناظری — صدراعظم
امرالله — ابراهیم حقی

اورمان ومعادن وزراعت نظارتنك بیك اوچیوز یكرمی بش سنه‌سی مصارف بودجه‌سنك سكزنجی فصلندن تصرف اولنان مبالغك مذكور موازنه‌نك طقوزنجی فصلنه نقلی حقنده مادهٔ قانونیه

اورمان ومعادن وزراعت نظارتنك ١٣٢٥ سنه‌سی مصارف بودجه‌سنك سكزنجی فصلنك برنجی ماده‌سندن اون بش بیك یدی یوز قرق ایكی . ایكنجی ماده‌سندن درت بیك یدی یوز آلتمش ، اوچنجی ماده‌سندن قرق طقوز بیك یدی یوز . دردنجی ماده‌سندن اللی سكز بیك ، بشنجی ماده‌سندن بیك ایكی یوز ، سكزنجی ماده‌سندن یوز قرق بربیك بش یوز قرق ، طقوزنجی ماده‌سندن اوچ بیك التی یوز ، اونجی ماده‌سندن التمش التی بیك ، اون ایكنجی ماده‌سندن یوزاللی یدی بیك اللی ، اون بشنجی ماده‌سندن اون بش بیك التی یوز غروشكه جمعاً بش یوز اون اوچ بیك یوزطقسان ایكی غروش ایدر بوندن تخصیصاته نقصان كلن طقوزنجی فصلك ایكنجی ماده‌سنه سكز بیك یوز طقسان ایكی . اوچنجی ماده‌سنه اوچ یوز اللی بیك ، اون ایكنجی ماده‌سنه اون بیك ایكی یوز ویكرمی التنجی ماده‌سنه یوزقرق درت بیك سكز یوز غروشك نقلنه اورمان ومعادن وزراعت نظارتیله مالیه نظارتی مأذوندر .

مالیه ناظری — صدر اعظم
جاوید — ابراهیم حقی

تجارت محكمه‌لرینه اعضای موقته‌نك عدم دوامی حالنده هیئت دائمه ایله رؤیت دعوی اولنمسنه دائر ذیل قانون تجارتك سكزنجی ماده‌سنه تذییل ایدیلن مادهٔ قانونیه

تجارت محكمه‌لرنده بررئیس ایكی اعضادن مركب اولان هیئت دائمه ایله رؤیت دعوی اولنور . استینافاً رؤیت دعوی حالنده بدایت محكمه‌سنك دیگر دائره‌سندن التحاق ایدن ایكی اعضا ایله هیئت اكمال اولنور .

١ ربیع‌الاخر سنه ١٣٢٨ و ٢٩ مارت سنه ١٣٢٦

عدلیه ناظری — صدر اعظم
نجم‌الدین — ابراهیم حقی

ایشی چوق اولان قضا بدایت محاكمنده درت اعضای منتخبه استخدامی حقنده تشكیلات عدلیه قانوننه تذییل ایدیلن مادهٔ قانونیه

ایشی چوق اولان قضا بدایت محكمه‌لری ایكی دائره‌یه تقسیم ایدیله‌رك اعضانك عددی اكا كوره درده ابلاغ ایدیلور .

١ ربیع‌الاخر سنه ١٣٢٨ و ٢٩ مارت سنه ١٣٢٦

عدلیه ناظری — صدر اعظم
نجم‌الدین — ابراهیم حقی

حجاز تیمور یولی مبدأنك شامه نقلی ایچون استملاکنه لزوم کوریلان عتیق قشلەلرك بدل استملاکی اولەرق بودجەده مخصص ایکی میلیون غروشك حجاز تیمور یولی مدیریت عمومیەسنك اوچیوز یکرمی بش سنەسی موازنەسنه داخل بولنان اکمال نواقص فصلنك غیر ازصرف متباقیسندن تسویەسنه دائر مواد قانونیه

حجاز تیمور یولی ادارەسنجه تیموریولی مبدأنك شامه نقلی ویاپیلەجق استاسیون واشیای تجاریه انبارلری ایچون استملاکنه لزوم کوریلوب محلنجه دردست مزایده بولنان عتیق عسکری قشلەلرینك بدل استملاکی اولمق اوزره ایکی میلیون غروشك ادارۀ مذکوره موازنەسنك التنجی اکمال نواقص مصرفی فصلندن سکزنجی مصارف فوق‌العاده فصلنه نقل ایدلمك اوزره مالیه نظارتنه مأذونیت اعطا قلنمشدر .

٧ ربیع‌الاول سنه ١٣٢٨ و ٦ مارت سنه ١٣٢٦

مالیه ناظری — صدر اعظم

جاوید — ابراهیم حقی

اوچیوز یکرمی بش سنەسنده حلقەلی وسلانیك وبروسه زراعت مکتبلرینه دوام ایدن طلبەدن اجرت اولەرق النان مبالغ ایله بونلره وقوع بولان صرفیاتك داخل موازنه ایدلمسنه دائر قانون

ماده ١ — بیك اوچیوز یکرمی بش سنەسی ظرفنده حلقەلی ، سلانیك وبروسه زراعت مکتبلرینه مداوم اجرتلی طلبەدن آلنەجق قرق بر بیك قرق بر غروش سنۀ مرقومه واردات بودجەسنك سکزنجی قسمنك اون برنجی فصلنه دردنجی ماده اولەرق ضم ایدلمشدر .

ماده ٢ — حلقەلی ، بروسه وسلانیك زراعت مکتبلری اجرتلی طلبەلرینك مأکولات وملبوسات بدلاتندن یکرمی یدی‌بیك ایکی‌یوز قرق‌برغروشك مذکورموازنەنك دردنجی فصلنك‌ایکنجی مادەسنەویدی بیك‌اوچ‌یوز سکسان‌سکز غروشنك دخی‌اوتنجی فصلنك ایکنجی مادەسنه علاوةً صرفنه مأذونیت‌ویرلشدر.

١٦ ربیع‌الاول سنه١٣٢٨ و ١٥ مارت سنه ١٣٢٦

مالیه ناظری — صدر اعظم

جاوید — ابراهیم حقی

اطنه ولایتنه مخصوص تصفیۀ معاملات تجاریه قانون موقتنك طقوزنجی مادەسی مقامنه قائم اولان مادۀ قانونیه

قونقورداتو عقدی ممکن اولەمامش ویا اکثریت مطلقۀ شخصیه ومبلغیه ایله عقد اولنان قونقورداتو محکمەجه شایان‌قبول کورلیوب مدیون طرفندن دخی اکثریت ثلثان مبلغنی‌یی تأمین ایدەجك برمقدارتزیید

ایدیلەمامش اولور ایسه محکمەجه داینلرك حق‌مطالبەلرینك برسنه مدتله تأجیلنه وبرسنەنك ختامندن‌صکره ایکنجی سنه نهایتنده یوزده اون واوچنجی سنه نهایتنده یوزده اون‌بش ودردنجی سنه نهایتنده یوزده یکرمی وبشنجی سنه نهایتنده یوزده یکرمی بش والتنجی سنه نهایتنده دخی متباقی یوزده اوتوز تأدیەسیله دینك تماماً تسویەسنه حکم ایدەرك معاملۀ تصفیەیه نهایت ویرر . آنجق هرسنه نهایتنده تسویەسی مقرر اولان مقداری تسویه ایتمیان تاجر اشبو مساعدۀ مخصوصەدن مستفیداولەمیوب اصحاب مطلوبنك مراجعتیله ویریلان تصفیه قراری رفع ایدیلەرك حقنده قانون تجارتك احکام عمومیۀ افلاسیەسی تطبیق اولنور .

ذیل

برنجی مادەده معین اولان مدت مراجعتك تمدیدی حقندەکی ذیل اخیر اشبو مادۀ معدلەنك ولایت غزتەسیله نشری تاریخندن ابتدار ایدەجکدر .

١٩ ربیع‌الاخر سنه ١٣٢٨و١٦ نیسان‌سنه ١٣٢٦

عدلیه ناظری — صدر اعظم

نجم‌الدین — ابراهیم حقی

قبائل وعربان مخصصاتنه قارشیلق اولمق اوزره حجاز تیمور یولی بیلت اثمانته ضمیمةً تحصیل ایدلمکده اولان مبالغك بودجەیه ادخالی‌حقنده مادۀ قانونیه

حجاز تیمور یولی ادارەسنجه بیلت اثمانته علاوةً آلنان مبالغ ایله بوکا محسوباً قبائل ومشایخ وعربانه ویریلان تخصیصات ایله مصارف سائرەنك مقداری .

واردات — قسم ٨ — فصل ٩

غروش	
٤٦٦,٤٢٥	سنه ابتداسندن ٢٠ تشرین ثانی سنه ٣٢٥ تاریخنه قدر وقوع بولان تحصیلات
٦٠٠,٠٠٠	٢١ تشرین ثانی سنه ٣٢٥ تاریخندن سنه نهایتنه قدر وقوعی تخمین اولنان واردات
١,٠٦٦,٤٢٥	

صرفیات

غروش	فصل	ماده	
٦٣٢,٥٨٠	٧	٢	قبائل وعربان مخصصاتی
٧,٧٨٠	٧	٣	خرج راه
١,٣٤٠	٧	٣	متفرقه
٦٤١,٧٠٠			
	٧	٣	مصارف سائره
١٢,٥٠٠			ایفای وظیفه اثناسنده عربان طرفندن قتل ایدلمش اولان مهندس فخری افندیله اجستور محمدك عائلەلرینه ویریلن
٦٥٤,٢٠٠			
٥٠٠,٠٠٠			مجدداً تشکیل ایدلمش اولان حجاز ولایتی هجین سواری ژاندارمەلرینك سنۀ حالیه مخصصاتی ایچون مدینۀ منورەیه ارسال اولنان
١,١٥٤,٢٠٠			

حجاز تیمور یولنجه قبائل وعربان مخصصاتنه قارشیلق اولق اوزره بیلت اثمانته ضمیمهً تحصیل اولنوب شمدی‌یه قدر موازنه خارجنده اخذ وصرف ایدیلان ومقدارلری بالاده محرر اولان برمیلیون التمش التی بیك درت یوز یکرمی بش غروش وارداتك اوچ یوزیکرمی بش سنه‌سی موازنه‌سنده مرقم حجاز تیمور یولی اعانه حاصلاتی میانه ادخالیله بوكا مقابل صرف ایدلمش اولان برمیلیون یوز اللی درت بیك ایکی‌یوز غروشدن آلتی‌یوز اللی درت بیك ایکی‌یوز غروشنك حجاز تیمور یولی موازنه‌سنك مصرف قسمنه وبش‌یوز بیك غروشنك‌ده مجدداً تشکیل ایدلمش اولان حجاز ولایتی هجین سواری بلوكنك سنهٔ حالیه مخصصاتنه جهت محسوب اولمق اوزره ژاندارمه موازنه‌سنده مرقم مادهٔ مخصوصه‌سنه علاوه‌سیچون مالیه نظارتنه مأذونیت ویرلمشدر .

٧ ربیع‌الاول سنه ١٣٢٨ و٦ مارت سنه ١٣٢٦

مالیه ناظری — صدر اعظم

جاوید — ابراهیم حقی

اوچ یوز یکرمی التی سنه‌سی مایس آینه مخصوص موقت بودجه قانونی

ماده ١ بیك اوچیوز یکرمی التی سنه‌سی مایس آینده خدمات عمومیهٔ دولتك ایفاسنه مخصوص اولمق اوزره دوائر نامنه سنهٔ مذکوره موازنهٔ عمومیه‌سنه محسوباً ایکی‌یوز یتمش یدی میلیون یوز بربیك ایکی‌یوز اون بش غروش تخصیصات موقته کشاد اولنمشدر . شوقدرکه بیك اوچیوز یکرمی آلتی سنه‌سی موازنهٔ عمومیه قانوننك مصارف اوزرینه وقوع بوله‌جق ضمائم وتنزیلات حقنده‌کی احکامی اشبو آی مصارفنه‌ده شامل اوله‌جقدر .

ماده ٢ الحالةهذه دولتجه جبایت ایدلمکده بولنان رسوم وتکالیفك بیك اوچ یوز یکرمی التی سنه‌سی مایس آیی ظرفنده قوانین ونظامات واصول موضوعه‌سنه توفیقاً استیفاسنه دوام اولنه‌جقدر .

ماده ٣ اشبو قانونك اجرای احکامنه مالیه ناظری مأموردر .

٤ جماذی‌اولی سنه ١٣٢٨ و٣٠ نیسان سنه ١٣٢٦

مالیه ناظری — صدر اعظم

جاوید — ابراهیم حقی

بعض دوائرجه اوچ یوز یکرمی بش سنه‌سی بودجه‌سنده محرر مخصصاته نسبتله فضله تحقق ایدن مبالغك بودجه‌یه ضمی وبعضلرنده‌ده بر فصلدن دیکر فصله نقلی حقنده قانون

ماده ١ مربوط برنومرولی جدولده محرر دوائرك بیك اوچیوزیکرمی‌بش سنه‌سی بودجه‌سنده محرر مخصصاتدن فضله تحقق ایدن اللی درت میلون درت یوزیتمش درت بیك یدی یوزآلتمش غروش تخصیصات

منضمه اوله‌رق بودجه‌لرینه علاوه اولنمشدر . شوقدرکه حربیه ، بحریه ، پوسته و تلغراف اداره‌لری تخصیصات منضمه‌لرینی کندی بودجه‌لری ودیکر دائره‌لر عموم بودجه داخلنده دوران ایتدیره‌جکلردر .

ماده ٢ مربوط ایکی نومرولی جدولده محرر اولدیغی اوزره ژاندارمه دائره‌سنجه بعض فصللرده فضله تحقق ایدن سکز میلیون یدی یوز التمش ایکی بیك سکز یوز یتمش غروش دردنجی فصلك برنجی ماده‌سندن ، دفتر خاقانی بودجه‌سنك بعض فصللرنده فضله تحقق ایدن التمش بیك غروشده اوچنجی فصلك اوچنجی ماده‌سندن نقلاً ضم اولنمشدر .

ماده ٣ البسه بدلی اوله‌رق ژاندارمه افرادندن بوسنه تحصیل اولنه‌جق اوچ میلیون اوتوز التی بیك طقوز یوز آلتمش آلتی غروش واردات بودجه‌سنك آلتنجی قسمنك ایکنجی فصلنه ضم ایدلمشدر .

٨ ربیع‌الاخر سنه ١٣٢٨ و ٥ نیسان سنه ١٣٢٦

مالیه ناظری — صدر اعظم

جاوید — ابراهیم حقی

١٣٢٥ سنه‌سی بودجه‌سنه ضمی لازم کلان

غروش	غروش	فصل	ماده	خلاصه‌سی
				بحریه نظارتی
	١ ٠٨٤ ٨٠٠	١٥	٤	دونمای عثمانینك تعمیرات مصارفی
	٧٠ ٠٠٠	٧	١	خرجراه
	٣٠ ٠٠٠	٧	٢	مصارف سفریه
	١٥٠ ٠٠٠	٨	٤	مهمات ناریه
	١٥٠ ٠٠٠	١٣	٣	مصارف منضمه « حوض قپاقلرینك تعمیری »
١ ٤٣٤ ٨٠٠	١ ٤٣٤ ٨٠٠			
				طوپخانه
	٣٠ ٦٠٠	١٢	١	آلای سوقیاتی
	٢٠ ٠٠٠	١٢	٢	اسلحه وادوات نقلیاتی
٥٠ ٦٠٠	٥٠ ٦٠٠			

خارجیه

متفرقه واعانه ومصارف غیر ملحوظه « جلوس پادشاهی‌یی اوروپایه تبلیغه مأمور هیئتله لیوادیایه کیدن هیئت مصرف وخرجراهی وبعض اتشه‌میلترلر مخصصاتی »	٤	۳	۳۷۰ ۰۰۰	
اقچه فرقی	۳	۳	۱۹۷ ۲۵۰	
سفرا خرجراهی	۱	٦	۱۰۲ ۷۵۰	
			٦۷۰ ۰۰۰	٦۷۰ ۰۰۰

عدلیه

مفروشات	۳	۱۲	۱۵۰ ۰۰۰	
خرجراه	۱	۱۳	۳۰۰ ۰۰۰	
			٤۵۰ ۰۰۰	٤۵۰ ۰۰۰

حجاز تیمور یولی

معاینه قومیسیونی مأمورینه مخصص معاش ایله برای تحصیل اوروپاده بولنان طلبه معاشاتنك التون فرقی	٦	۱	۱ ۵۵۱	
معاینه قومیسیوننك مصارف متفرقه‌سی	۱	۲	۱٤۹	
تفتیش ومطالبات قلمی مدیری معاشنك التون فرقی	۱	۳	٤۵۲	
خرجراه ویومیه واجرت مقطوعه مقدارینه التون فرقی	۱	٤	٦٦۰	
آلات وادوات تلغرافیه ولوازم قرطاسیه وسائره‌نك التون فرقی	۲	٤	۷ ٦٤۵	
قوهٔ الکتریقیه ومعدن کموری و سائر مقدارینك التون فرقی	۳	٤	۱۲٦ ۲۲۵	
مهندسلر معاشاتنك التون فرقی	۳	۵	۳۳۷ ۹۵٦	
اورمان محصولاتندن حجاز تیمور یولی ایچون استیفا اولنمقده اولان وارداتك اونده‌لق عائداتی	۲	۷	٦۹ ٤۰۰	
			۵٤۵ ۰۳۸	۵٤۵ ۰۳۸

پوسته وتلغراف

متفرقه ومحروقات	۵	۱۰	۵۰ ۰۰۰	
منزلخانه‌لر اعانه‌سی	۳	۱۱	۱ ۵۰۰ ۰۰۰	
پوسته نقلیه‌سی	٤	۱۱	۵۰ ۰۰۰	
مصارف غیر ملحوظه	۷	۱۰	٦۰۰ ۰۰۰	
			۲ ۲۰۰ ۰۰۰	۲ ۲۰۰ ۰۰۰

اورمان ومعادن

ورمان ومعادن معاملات مدیرلری «قبول اولنمامشدر»	۱	۸		
اجارات ویومیه وخرجراه	٦	۸		۲ ۱۳۹

امنیت عمومیه

استانبول ولایتی پولیس مصارفاتنه	۱	٤	۲۰۰ ۰۰۰	۲۰۰ ۰۰۰

حربیه

مرکز	۱۳ ۸٦۰ ٤۲۵	۳	٤	
اردولره	۱۰ ۲۷٦ ۳۲۷		۲۵	
	۲٤ ۱۳٦ ۷۵۲			۲٤ ۱۳٦ ۷۵۲
مرکز	۵۳۹ ٤٤٤	۱	٤	
یدنجی اردویه	۱۵۰ ۰۰۰		۲٦	
	٦۸۹ ٤٤٤			٦۸۹ ٤٤٤

اجزای طبیه اثمانی	٤	۲۲		۸۹٦ ۹۸۸

افراد احتیاطیه مصرفی

بشنجی اردوده سلاح التنه آلنان افراد احتیاطیه	۱ ۵۰۰ ۰۰۰			
یوزغاد ردیف طابوری	۱٤ ۳۹۲			
اشقیا تعقیبی ایچون جلب اولنان افراد احتیاطیه	۲۱ ۰۰۰			
	۱ ۵۳۵ ۳۹۲	۱۳		۱ ۵۳۵ ۳۹۲

بیان	غروش	ماده	فصل	غروش	غروش
برنجی ایکنجی دردنجی اردولرله طرابلس غربدن یعنه سوق اولنان قوهٔ منضمه نصف معاشی			١٣	٥٠٤ ١٣٧	
بدنجی اردو ردیف قطعاتی قدیم ضابطاننك تخصیصات نقصانی			٢١	٧٧٥ ٠٠٠	
درسعادت وسلانیكده تأسیس اولنان ضابطان تعلیمگاهلری مصرفی			١٣	١ ١١١ ٠٧٦	
درسمه سوق اولنان قوهٔ عسكریه مصرفی					
معاش	٩٣٤ ٧٧٥		١٣		
حیوان یمی	١ ٣٢٠ ٥٧٩	٢	٢٢		
حیوان تجهیزاتی	١٠٩ ١٢٠	٣	٢٣		
	٢ ٣٦٤ ٤٧٤			٢ ٣٦٤ ٤٧٤	
متفرقه					
متفرقه	١٥١ ٨٩٣				
احتیاط ضابطاننك عطیه‌سی	٤٠٠ ٠٠٠				
	٥٥١ ٨٩٣	٢	٤	٥٥١ ٨٩٣	
آلتنجی اردو ردیف طابورلرینك معاش ومعیناتی			٢١	٦ ٢٣٤ ١١٤	
ارزاق اثمانی				١٠ ٠٠٠ ٠٠٠	
				٤٨ ٧٩٩ ٢٧٠	٤٨ ٧٩٩ ٢٧٠

طبیهٔ ملكیه

بیان		ماده	فصل	غروش	غروش
طبیهٔ ملكیه متفرقه‌سی		١	١٦	٣٠ ٠٠٠	
كیمیا خانه مصرفی	«	٣	١٦	١٥ ٠٠٠	
اوراق مطبوعه مصرفی	«	٤	١٦	٣ ٠٠٠	
داءالكلب تداویخانه‌سی مصرفی	«	٥	١٦	٢٥ ٠٠٠	
تلقیح خانه مصرفی	«	٦	١٦	٤٥ ٠٠٠	
				١١٨ ٠٠٠	١١٨ ٠٠٠

مالیه

بیان	ماده	فصل	غروش	غروش
مرزیفونده تبرك‌زاده شمس‌الدین وقفنه مربوط ایوب اغا مزرعه‌سی ثلثان بدلاتی	٢	٤١	١ ٣٠٠	
سیواسده ایل‌بزم وقفنه مربوط مزرعه ثلثان بدلاتی	٢	٤١	٣ ٦١٣	
			٤ ٩١٣	٤ ٩١٣
				٥٤ ٤٧٤ ٧٦٠

مناقله صورتیله ضم ایدیله‌جك اولان

بیان	ماده	فصل	غروش	غروش
ژاندارمه				
مركز: تعیینات	١	٣	٦٩ ٤٩٦	
مركز: محروقات ، تنویرات ، مفروشات	١	٢	٣٢ ٤٠٠	
			١٠١ ٨٦٩	١٠١ ٨٦٩
طشره: قرطاسیه	٦	٥	٢٩٩ ٧٦٧	
طشره: حطب وكمور	٣	٥	١ ٢٩٧ ٥٣٠	
ادرنه ولایتی ژاندارمه الایی افرادینك ماوزر تفنكیله تسلیح اولنمسنه مبنی پلاسقه وسائر تجهیزاته صرف اولنمغله اشبو اقچه ایچون تجهیزات نامیله التنجی فصلده برمادهٔ مخصوصه احداثی لازم كلن		٦	١ ٠٠٠ ٠٠٠	
			٢ ٥٩٧ ٢٩٧	٢ ٥٩٧ ٢٩٧
بودجه‌نك حین تنظیمنده تكلیف واقع اولمیوب اخیراً مقررات تنسیقیه ایجابنجه ژاندارمه افرادی ملبوساتی اثمانی بالاخره كندیلرندن بالتدریج استحصال ایدلمك اوزره دبویلرجه تدارك ایدلمسی لازم كلدیكندن تنسیقات عمومیه دائره‌سنجه وقوعبولان تكلیف اوزرینه دوائر تنسیقیهٔ محلیه دبوی عمومیلرینه سرمایهٔ ابتدائیه اوله‌رق ویرلمسی لازم كلمكله مادهٔ مذكوره‌نك احداثی لازم كلن	٤	٨	٦ ٠٦٣ ٧٠٤	٦ ٠٦٣ ٧٠٤
				٨ ٧٦٢ ٨٧٠

اوچ یوز یكرمی بش سنه‌سی بودجه‌سنه ضمی لازم كلن

دفتر خاقانی

بیان	ماده	فصل	غروش	غروش
مفروشات وتعمیرات	١	٢	١٠ ٠٠٠	
مطبوعات عمومیه	٤	٢	٥٠ ٠٠٠	
			٦٠ ٠٠٠	٦٠ ٠٠٠

مناقله صورتیله تنزیلی لازم كلان

دفتر خاقانی متفرقه وظهورات فوق‌العاده	٣	٣	٦٠ ٠٠٠	
ژاندارمه ایام حالیه معاشاتندن اولوب بروجه بالا فصللرده احداث اولنه‌جق ماده‌لره نقلی لازم كلان	١	٤	٨ ٧٦٢ ٨٧٠	
			٨ ٨٢٢ ٨٧٠	٨ ٨٢٢ ٨٧٠

واردات بودجه‌سنه علاوه‌سی لازم كلان

بروجه بالا دیونلر سرمایهٔ ابتدائیه‌سی اولان التی میلیون غروشه محسوباً اوچ یوزیكرمی‌بش سنه‌سی ظرفنده مقسطاً افرادن استحصالی تخمین اولنان	٢	٦	٣ ٠٣٦ ٩٦٦

ازمیر قصبه آلاشهر خطنك استقراض تقسیطی اولان ایكی میلیون اوچ یوز بیك فرانقك مقابلی اوله‌رق اعطا ایدلمكده اولان اون میلیون یوز آلتمش درت بیك غروشدن اوچیوز یكرمی بش سنه‌سی مصارف بودجه‌سنه ادخال ایدلمدیكی آكلاشیلان مبالغك تخصیصات منضمه صورتنده سنهٔ مذكوره بودجه‌سنه علاوةً تسویه‌سنه دائر مادهٔ قانونیه

ازمیر ـ قصبه ـ آلاشهر خطنك استقراض تقسیطی اولان ایكی میلیون اوچ یوز بیك فرانقك مقابلی اوله‌رق اعطا ایدلمكده اولان اون میلیون یوز آلتمش درت بیك غروشدن اوچ یوز یكرمی بش سنه‌سی مصرف بودجه‌سنه ادخال ایدلمدیكی آكلاشیلان طقوز میلیون ایكی یوز اوتوز بر بیك یوزیتمش اوچ غروشك تخصیصات منضمه صورتنده سنهٔ مرقومه مصرف بودجه‌سنك دیون عمومیه بابنك سكزنجی فصلنك بشنجی ماده‌سنه علاوةً تسویه‌سنه مالیه ناظری مأذوندر .

١ ربیع الاول سنه ١٣٢٨ و ٢٨ شباط سنه ١٣٢٥

مالیه ناظری — صدر اعظم

جاوید — ابراهیم حقی

ممالك عثمانیه داخلنده منتشر جرائد ورسائل موقوته پوسته اجرتلری حقنده قانون

ماده ١ — ممالك عثمانیه داخلنده انتشار ایدن جرائد ایله رسائل موقوته پوسته انحصارندن مستثنادر.

ماده ٢ — ممالك عثمانیه داخلنده برمحلدن دیكرمحله ارسال ایدیلن جرائد ورسائل موقوته‌نك پوسته اجرتی بونلرك علاوه‌لری داخل اولدیغی حالده بهر اللی غرام وكسوری ایچون ایكی پاره اولمق اوزره تعیین اولنمشدر .

ماده ٣ — پوسته ایله نقل ایدیله‌جك غزته ورسائل موقوته پاكتلرینك حد اعظمی ثقلتی بش كیلو غرام اوله‌جقدر .

٢٩ ربیع الاخر سنه ١٣٢٨ و ٢٦ نیسان سنه ١٣٢٦

مالیه ناظری — صدر اعظم

جاوید — ابراهیم حقی

تنسیقات قانونی ذیلی

ماده ١ ٢٠ جمادی‌الاخره سنه ١٣٢٧ و ٢٥ حزیران سنه ١٣٢٥ تاریخلی قانونك اجرا وتطبیقنه متعلق بالجمله امور ومصالح منحصراً حكومت اجرائیه‌یه ترك ایدلمش وبناءً علیه بوبابده مجلس مبعوثانه معطی شكایتنامه‌لر ومتفرعاتی حكومت اجرائیه‌یه دور ایدلمشدر .

ماده ٢ تنسیقات قانوننك موقع تطبیقه وضعندن متولد وقانون مذكورك اون‌بشنجی ماده‌سنه موافق اولان شكایات سابقه ولاحقه ایله اشبو ذیل قانونك تطبیق واجراسندن منبعث شكایاتك تدقیق درجهٔ اولی‌ده هرنظارتك اولكی تنسیقات قومیسیوننده بولنمامش اولان اركاندن بولنمق اوزره برر وجوازاستخدام قراریله قادروخارجنده قالان مأمورلردن منتخب اوچ ذاتدن مركب اوله‌رق مجلس وكلا طرفندن تشكیل اولنه‌جق برقومیسیونه درجهٔ اخیره‌ده شورای دولت ملكیه دائره‌سنه عائددر. لدی‌الایجاب اشبو قومیسیونلك تعددی جائزدر .

ماده ٣ مأمورین ومستخدمین دولتك صورت استخدام وترقی ومعزولیت وتقاعدی بعدازین نظامات مخصوصنه توفیقاً اجرا ایدیله‌جكدر .

ماده ٤ تنسیقات قانوننك بشنجی ماده‌سی موجبنجه قادروخارجنده قالانلرك وشكایات واقعه‌اوزرینه بعدالتحقیقات جائزالاستخدام اولدق اوزره قبول ایدیلنلرك معاشلرینه مأموریت سابقه‌سی معاش اصلی ومعدللرندن اقلی تجاوز ایتمامك اوزره اشبو قانونك موقع تطبیقه وضعی تاریخندن اعتباراً یوزده اللی ضم اولنمشدر. قادروخارجی مأمورین قانوناً معزولیت معاشنه مستحق اولدقلری حالده برینی ترجیحده مختاردرلر.

ماده ٥ تنسیقات قانوننك اوتنجی ماده‌سی موجبنجه بلامعاش وتضمینات خدمتندن اخراج اولنانلرك حقلرنده‌كی قرار سابق یاشكایتك عدم وقوعنه ویاشكایتك قانون دائره‌سنده ردینه قرار ویرلسنه مبنی قطعیت كسب ایتمش اولدیغی وخدمتلری اون سنه‌یی تجاوز ایلدیكی حالده استدعالری اوزرینه تحقیقات اجراسیله فقراحتیاجلری ثابت اولدیغی تقدیرده مالیه نظارتنك انهاسی ومجلس وكلا قراریله عائله‌لرینك تأمین معیشتلری ایچون كندیلرینه ووفاتلری حالنده عائله‌لرینه محتاجین ترتیبندن مقدار مناسب معاش تخصیص قلنور .

ماده ٦ تقاعد قانوننك طقوزنجی ماده‌سنه خلل كلمامك اوزره تنسیقات قانوننك تطبیقی طولاییسیله معزولیت معاشی آلانلرله بالعموم معزولین سائره‌نك اشبو ذیل قانون تاریخندن اعتباراً زمان معزولیتلری صورت مطلقه‌ده مدت تقاعده محسوب ایدیله‌جك وتنسیقات قانوننك اون برنجی ماده‌سی موجبنجه تضمینات آله‌رق اخراج اولنوبده اصولی دائره‌سنده وقوعبولان شكایت اوزرینه جواز استخدامنه قرار ویریلانلره قانوناً تخصیصی لازم كلن معزولیت معاشلری آلدقلری تضميناتدن تنزیل اولنه‌جقدر .

ماده ٧ ٢٠ جمادی‌الاخره سنه ١٣٢٧ و ٢٥ حزیران سنه ١٣٢٥ تاریخلی تنسیقات قانوننك بروجه بالا تعدیل اولنمیان احكامی باقیدر .

ماده ٨ اشبو قانونك تقویم وقایعله نشری تاریخندن اعتباراً استانبول ولایتی ایچون التی آی وسائر ولایات ایچون برسنه مرورندن صكره ورود ایده‌جك شكایات مسموع اولمیه‌جقدر .

ماده ٩ اشبو ذیل قانونك اجرای احكامنه هیئت وكلا مأموردر .

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول ا لنان اشبو لایحه‌نك قانونیتنه وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم .
٧ جمادی‌الاولی سنه ١٣٢٨ و ٣ مایس سنه ١٣٢٦

محمد رشاد

صدراعظم	شیخ‌الاسلام	اوقاف همایون ناظری	عدلیه ناظری	خارجیه ناظری
ابراهیم حقی	حسنی	علی حیدر	نجم‌الدین	مأموراً اوروپاده
داخلیه ناظری	حربیه ناظری	مالیه ناظری	بحریه ناظری	معارف ناظری
طلعت	مأموراً قوصوه‌ده	جاوید	خلیل	امراه
	تجارت ونافعه ناظری	اورمان ومعادن وزراعت ناظری		
	حلاجیان	ماوروقورداتو		

ملکیه تقاعد قانونی احکامنك مأمورین علمیه ایله ایتام وارامل حقلرنده تطبیقنه دائر مادهٔ قانونیه

مستحق تقاعد اولان بالعموم مأمورین علمیه ایله وفات ایدنلرك عائله‌لرینه علمیه تقاعد صندوغندن الیوم دستورالعمل اولان ملکیه تقاعد قانونی احکامنه توفیقاً معاش تخصیص اولنه‌جقدر. بومادهٔ قانونیه‌نك معاش تخصیص اولنمیانلره شمولی اوله‌جق و ١ ایلول سنه ٣٢٥ تاریخندن صکره تخصیص ایدلمش اولان متقاعدین وعائله معاشلرینك نقصانی دخی بومادّه‌یه کوره اکمال ایدیله‌جکدر واکمال نقصان ایچون خزینهٔ مالیه‌دن ویریله‌جك اقچه یکرمی ایکی بیك لیرایی تجاوز ایتمیه‌جك ومادهٔ قانونیه‌نك حکمی دخی بر سنه جاری اوله‌جقدر .

٢٢ ربیع‌الآخر سنه ١٣٢٨ و ١٨ نیسان سنه ١٣٢٦

صدر اعظم	مالیه ناظری
ابراهیم حقی	جاوید

پرنج زراعتی حقنده قانون

ماده ١ احداث اولنه‌جق چلتك قطعه‌لری اسقا اولنمق اوزره استعمال اولنه‌جق صولر تعفن ایتمامك ایچون راکد برحالده براقلمیوب منتظم خرقلرله سوق وقطعه‌لردن جریان ایتدیرمك وآقدیریله‌جك صولر دخی هیچ بر یرده تراکم ایتمامك وبچدکاری محللرده ویاخود اومحللر جوارنده‌کی کوی ویا قصبه اهالیسنه عائد اراضی‌یه وچشمه‌لره وصو یوللرینه مضرت ویرمیه‌جك صورتده آقدیرلق ومضرت ویردیکی حالده تضمین ایتمك وشوسه‌لردن درت مترو اوزاق بولنمق شرطیله ومواد آتیه‌ده محرر شرائطله پرنج زراعتی سربستدر .

قطعات هنوز تشکل ایتمیان ویاخود تشکل ایدوبده اشبو قطعات خارجنده قالان یرلرده خصوصی پرنجکار احداث ایتمك ایستیانلرده شرائط مسروده وآتیه‌یه تابع اوله‌جقلردر .

ماده ٢ الیوم پرنج زرع اولنان ویا زرعنه الویرشلی اولان قضا ولوا وولایتلرده بهمه‌حال زراعت اوطه‌لری تشکیل وزراعت فن مأمورلری تعیین ایدیله‌جکدر وزراعت اوطه‌لری محلی زراعت فن مأموری ونافعه مهندسی ویا قوندوکتوری وچلتك زراعی ارباب وقوفندن ایکی ذات دخی داخل اولدیغی حالده زراعك واقع اوله‌جق مراجعتی اوزرینه هر سنه پرنج زراعتی موسمندن ایکی آی مقدم پرنجلك اتخاذ ایدیله‌جك قطعه‌لری وصولرك وقطعاته تقسیمنی بالتعیین اعلان ایلیه‌جکدر . صوخرقلری موجود اولمیان یرلرده یکیدن انا خرقلر کشادی مذکور اوطه‌لره عائد اولوب بوبابده سنهٔ آتیه‌ده لزوم کوریله‌جك مصارفی مبین کشف دفترینی یاپوب هرسنه نهایت شهر نیسان غایه‌سنه قدر زراعت نظارتنه کوندره‌جك ومصارف مذکوره زراعت بودجه‌سنه ادخال ایدیله‌رك بعدالتصدیق سنهٔ آتیه‌ده خرقلر وقطعات کشاد اولنه‌جقدر . بوبابده اختیار ایدیلان مصارفی تأميناً دونم باشنه اصابت ایدن مصرف درت تقسیطده ودرت سنه ظرفنده چلتك زراعندن استیفا ایدیله‌جکدر . انا خرقلرك تعمیری دخی زراعت اوطه‌لری واسطه‌سیله اجرا اولنه‌جق ومصارفی اول خرقلرك صویندن استفاده ایدن پرنجلك اصحابندن استیفا ایدیله‌جکدر . قطعاته اساله اولنه‌جق صویی تدارك وخرقلر کشاد ایتمك آرزوسیله بر کیمسه ویا بر شرکت جانبندن مراجعت وقوع بولدقده تکلیف ایده‌جکاری شرائط زراعت اوطه‌لرنجه موافق کورلدیکی تقدیرده مجلس عمومیٔ ولایتك تصدیقنه اقتران ایده‌جکدر . تعامل حکمنه کیرمش اولان ویا کندی اختیار ومصارفیله انا خرقلردن صو آلمق اوزره زراعت اوطه‌لرینك انضمام رأییله یکیدن کشاد ایدیله‌جك خصوصی خرقلرله صولانان پرنجلکلر تکالیف نقدیه‌دن معاف طوتیله‌جقلردر .

ماده ٣ پرنجلکلر نفوسی بش یوزه قدر اولان قریه‌لرك صوك مسکنلرندن ومستقل یاریجیلقله ایشلدلمکده اولوبده عادتا کوی شکلنی آلان ونفوسی مقدار مذکور نسبتنده بولنان چفتلکلرك ابنیه‌سندن اعتباراً بش یوز ونفوسی بش یوزدن بیکه قدر اولان قری وقصباتدن بیك وبش بیکدن یکرمی بیکه قدر اولان قصباتدن ایکی بیك ویکرمی بیکدن یوقاری اولان شهرلردن اوچ بیك مترو اوزاقده اولمق مشروطدر. آنجق من‌القدیم موجود وتطهیری غیر قابل بطاقلق اولدیغی زراعت اوطه‌لری طرفندن تعیین ایدیلان محللرده مسافه نظر دقته آلنمیه‌جقدر . شوقدرکه کوی وقصبه‌لرك ریاح جاریهٔ دائمه‌سی استقامتنه کوره بلدیه طبیبیله سائر محلی اطباسندن مرکب هیئت صحیه‌نك ویره‌جکی راپور اوزرینه پرنجلکلرك مسافه‌لری قضالر مجالس اداره‌سنك تنسیبی ومجالس عمومیهٔ ولایاتك قرارلریله نصفنه قدر تقلیل ویا ضعفنه قدر تزیید ایدیله‌جکدر .

بغداد بصره موصل وحوالیسی کبی اولدنبرو واراضینك وصولرك وضعیتنه کوره بلا قید وشرط پرنج اکیلان محللرده سالف‌الذکر شرائطه باقلمیه‌رق تعامل قدیمه رعایت اولنه‌جقدر .

ماده ٤ پرنجلكلر ایچون یاپیلمش وبعدما یاپیله‌جق اولان بکجی کلبه‌لریله پرنج وضعنه وپرنج آیقلامغه مخصوص مغازه وفابریقه‌لرك مواقعی مادهٔ سابقه حکمندن مستثنا اولدیغی کبی قریه وقصبه وشهر خارجنده متفرق صورتده بولنان مسکن وچفتلك ابنیه‌لری دخی داخل حساب ایدلیه‌جکدر .

ماده ٥ یکیدن کشاد ایدیله‌جك چلتك قطعه‌لری میاه غیر مملوکه‌دن صولاندیغی وصویك عموم قطعاته کفایت ایتمدیکی صورتده مناوبه اصولی تطبیق اولنه‌جقدر . شوقدرکه قطعاتك تقسیمی ومناوبه اصولنك تقریری زمانه دکین هرسنه زراعت اوطه‌لری طرفندن تعیین واعلان ایدیله‌جك قطعات داخلنده پرنج زراعت ایتمك ارزوسنده بولنانلرك موسم عملیات واستحضاراتدن ایکی آی اونه کلنجه‌یه قدر زراعت اوطه‌لرینه بر استدعا اعطاسیله رخصت استحصالنه مجبوردرلر . اشبو استدعانامه اصحابنك اسم وشهرتلری وپرنج ترلالرینك هانکی قریه وناحیه وقطعه داخلنده بولندقلری ووسعتلری واصحاب استدعانك ترلا صاحب ویا مستأجری اولدقلری ذکر اولنه‌جق واستدعانك ویرلدیکی تاریخدن اعتباراً برماه ظرفنده مستدعی‌یه جواب ویرلدیکی حالده ایشه رخصت ویرلمش نظریله باقیله‌جقدر .

ماده ٦ برنجی ماده‌نك صوك فقره‌سنده کوستردیکی وجهله خصوصی پرنج زرع ایتمك ایستیان اصحاب اراضی بشنجی ماده موجبنجه استدعانامه ویرمکه مجبور اولمغله برابر اشبو استدعانامه‌لرینه بالاده‌کی شرائطدن ماعدا چلتکلکلر ایچون استعمال اولنه‌جق صویی نره‌دن آله‌جغنه ودخول وخروج موقعلرینه وبعدالخروج چشمه صولرینه کوی وقصبه اهالیسنك وچفتلکلرك احتیاجات ضروریه‌لرندن اولان صولره وآخرك اراضیسنه برکونا مضرت ایقاع ایتمیه‌جك صورتده ترلانك کرك داخلنه وکرك بعدالاستعمال خارجنه نره‌دن وکیملرك اراضیسندن نه صورتله جریان ایتدیریله‌جکنه وبوکا نه وجهله صلاحیتدار اولدقلرینه وصو کچیریله‌جك اراضی متصرفلرینك رضالری منضم اولوب اولمدیغنه وصویك قطعاتدن خروجندن صکره تراکم ایتمیه‌رك نه صورتله جریان ایتدیرلمسی تأمین ایدلمش اولدیغنه دائر ایضاحات کافیه درج ایلیه‌جکدر .

ماده ٧ چلتك قطعه‌لرینك قربنه قدر کتیریله‌جك اولان صولرك پرهسنه یعنی مذکور قطعه‌لرك باشنه آقیدیرلمسی ایچون کرك حکومت وکرك زراع طرفندن یاپیله‌جق انا خرقلری ویا چلتك قطعه‌لرندن چیقه‌جق صولر ایچون آچیله‌جق مجرالرك کذرکاهنده بولنان اراضی اصحابنی ارضا وممکن اوله‌مدیغی تقدیرده استملاك قانونی موجبنجه معاملهٔ لازمه‌یی اجرا ایلمك حکومته عائددر .

پرنجلکلرده قوللانیله‌جق صولرك پرنجلکدن صکره کچدیکی محللرده ویا جوارنده‌کی کوی ویا قصبه اهالیسی ایله چفتلکلرك محتاج اولدقلری صو یوللری وچشمه‌لرك صولری اولدیغی تحقق ایتدیکی حالده اوکبی محللر ایچون برر چشمه بناسنه واوچشمه‌لره احتیاجه کافی تلویث اولنمامش صو اساله‌سنه پرنجلك صاحبلری مجبور اوله‌جقدر .

ماده ٨ چلتك قطعه‌لری تشکیل ایدلدکدن صکره اشبو قطعه‌لره کلان انا خرقنك کنارلرینه چلتك زراعی زراعت ویا اورمان مأموری اولان یرلرده زراعت واورمان مأمورلریله زراعت اوطه‌لری طرفندن مشترکاً واورمان مأموری اولمیان محللرده یالکز زراعت مأموری داخل اولدیغی حالده وزراعت اوطه‌سنجه ارائه وتعیین اولنه‌جق اصول دائره‌سنده اقالیم وموقعك ایجابنه کوره سکود ویا قالپتوس ویا سائر جنس اشجاردن غرس ایدیله‌جك وکذلك خصوصی پرنج زراعت ایدنلر دخی بوماده احکامنه تابع اوله‌جقلری کبی غرس ایدیله‌جك اغاج مقداری دخی زراعت اوطه‌لری طرفندن تعیین اولنه‌جقدر واوقالپتوس تخمی جانب حکومتدن زراعه مجاناً توزیع اولنه‌جقدر .

ماده ٩ کرك قطعه‌لر داخلنده وکرك خصوصی محللرده پرنج زرعی ایچون رخصت طلبنی حاوی ویریلان استدعانامه زراعت اوطه‌لرنجه بعدالتدقیق اولبابده اتخاذ ایدیله‌جك قرار وپرنجلکلرك بولندیغی قضا

داخلنده اعلان اولنه‌جق اون بش کون ظرفنده اعتراض وقوع بولمدیغی حالده رخصتنامه‌لر اعطا ایدیله‌جك مدت مذکوره ظرفنده منافع عمومیه نامنه اهالی طرفندن اعتراض وقوعنده نظر دقته النه‌رق محلنجه کشفه لزوم کورلدیکی تقدیرده اعزام ایدیله‌جك مأمورلره زراعت نظارتی حسابنه اوله‌رق محل مال صندوقندن نظامنه توفیقاً خرجراه ویریله‌جکدر .

معاملات مسروده‌یه هرحالده پرنج تخمی زرعنه مباشرت اولنمسی معتاد اولان ایامدن برآی اول ختام ویریله‌جك عکس تقدیرده اصحاب مراجعت زراعتده سربست ومختار اوله‌جقدر .

ماده ١٠ زراعت اوطه‌سی طرفندن وقوع بولان اعلان اوزرینه مدت معینه‌سی ظرفنده قومیسیون مذکور اوطه‌یه مراجعتله منافع خصوصیه‌دن طولایی اعتراض وقوع بولور ایسه تاریخ مراجعتدن اعتباراً اون بش کون ظرفنده اعتراض واقع اوزرینه برقرار ویریله‌جکدر . بوبابده اجرا اولنان تحقیقات وتدقیقات ایچون وقوعبوله‌جق مصارف ایلروده حقلی چیقدیغی تقدیرده معترض علیه اولان پرنجلك صاحبندن بالاستیفا اعاده اولنمق اوزره اول باول معترض طرفندن تسویه قلنه‌جقدر .

ماده ١١ پرنجلك اولوبده کذلك رخصت رسمیه ایله ایشلدیلان اراضینك متصرف ویا مستأجرلری طرفندن توسیعی ویاخود بشنجی وآلتنجی ماده‌لری موجبنجه بیان اولنان قیودجه تغیرات وقوعندن طولایی قیود مذکوره‌نك تصحیحی ارزو ایدلدیکی حالده بنه‌مواد مذکوره حکمنه تطبیقاً یکیدن منسوب اولدقلری زراعت اوطه‌لرینه برر استدعانامه ویریله‌جك زراعت اوطه‌لری معرفتیله کشف وتحقیق ایدلدکدن صکره ایجاب نظامیسی اجرا ایدیله‌جکدر .

ماده ١٢ برنجی اوچنجی ماده‌لرده محرر شرائط موجود اولمیان ویا اجرا ایدلمیان محللرده پرنج زرعنه قطعیاً مساعده اولنمیه‌جق واکر اومثللو محللرده بلارخصت پرنج زرع ایدیلور ایسه صویی قوهٔ اجرائیه واسطه‌سیله قطع ایدیله‌جك واوبولده وقوعبوله‌جق مصارف صاحبنه تضمین ایتدیریله‌جکدر . شو قدرکه رخصتسز پرنج زرع ایدیلان یرلرده شرائط مذکوره موجود اولدیغی ویا اجرا ایدلمش بولندیغی حالده بونلرك صویی قطع اولنمیوب یالکز بهر دونمی ایچون اصحابندن یارم مجیدیه جزای نقدی النه‌جقدر .

ماده ١٣ خصوصی وعمومی چلتك ترلالرینه اقندیریله‌جق صویك ترلانك داخل وخارجنه صورت جریانی وعملیات سائره‌سی استدعانامه مندرجاتنه توافق ایتمیان ویاخود نظاماً لازم کلن عملیاتی نقصان اجرا قلنان پرنجلرده‌کی عملیات زراعت اوطه‌سی طرفندن پرنجلك صاحبنه اتمام واکمال ایتدیریله‌جك وبونك ایچون عملیاتك مقدار وجسامتنه کوره کندیسنه مناسب برمهلت ویریله‌جك وبومدت ظرفنده تعهدینی ایفا ایتمز ایسه صوینك قطع ایدیله‌جکی اخطار وایجابی اجرا قلنه‌جقدر .

ماده ١٤ ایجاب ایدن جزای نقدیلر زراعت نظارتی نامنه محلی زراعت اوطه‌سی طرفندن وقوعبولان اشعار اوزرینه محلی حکومتنجه تحصیل اولنه‌جقدر .

ماده ١٥ قطعات تشکل ومناوبه اصولی تقرر ایتمش وپرنج زراعتی صور آخرله تعامل حکمنه کیرمش اولان محللرده اصول زرع موجب مضرت اولمدیغی فناً تحقق ایتدیکی تقدیرده تعامل قدیمه رعایت اولنه‌جقدر .

ماده ١٦ اشبو قانونك اجراسنه زراعت ومالیه وداخلیه ناظرلری مأموردر .

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتنی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم .

١٢ جمادی الاول سنه ١٣٢٨ و ٨ مایس سنه ١٣٢٦

محمد رشاد

اورمان ومعادن وزراعت ناظری	مالیه ناظری	داخلیه ناظری	صدراعظم
ماورو قورداتو	جاوید	طلعت	ابراهیم حقی

حق تأليف قانونی

ماده ١ هرنوع محصولات فكريه وقلميه اوزرنده صاحبلرينك برحق ٭يكی واردر . بو حقه « حق تأليف » دينيلور .

ماده ٢ محصولات فكريه وقلميه هرنوع كتب ومؤلفات ورسم والواح وخطو ومحكوكات وهيكل وپلان وخريطه ومعماری وجغرافی وطپوغرافی وسائر فنی مسطحات مجسمات وموسيقی بسته ونوطه‌لری كبی آثاردر .

ماده ٣ حق تأليف بوكبی آثاری طبع ونشر وموقع تجارته وضع ايلمك وبشقه لسانه ترجمه ويا براثری تياترو پيه‌سی حالنه افراغ ايتمك حقوقنی جامع اولديغی كبی تربيه وتعليم ويا اكلنجه مقصديله‌ويريلن درسلره وموعظه‌لره ونطقلره وقونفرانسلره‌ده‌شاملدر . انجق مجلس‌مبعوثان واعيانده ومحاكمده واجتماعات عموميه‌ده ايراد ايديلن نطقلری هركس ضبط ونشر ايده بيلور . فقط بر ذاتك نطقلرينی وبرمعلمك درسلرينی جمع وتدوين ايله طبع ايتمك صاحبنك حقيدر .

ماده ٤ مطبوعات يوميه وموقوته‌ده « حق محفوظدر » و « اخری طرفندن ونشر وترجمه‌سی ممنوعدر » كبی قيد ايله نشر اولنان مقالاتك وترسيماتك حقی محفوظدر . فقط بويله برقيد ايله مقيداولميان مقاله ورسملرله حوادث وشئون يوميه اوزرنده مأخذ كوسترلمك شرطيله حق تأليف يوقدر .

ماده ٥ ذاتاً موجود وحق محفوظ اولان غزته ومجموعه ورساله وكتابلره مخصوص اسملر بشقه‌لری طرفندن استعمال ايديله‌مز فقط عمومی اسم وعنوانلر تحتنده هركس مؤلفات نشر ايده بيلور .

ماده ٦ حق تأليف مؤلفك حياتنده كنديسنه عائد اولديغی كبی وفاتندن اعتباراً اوتوز سنه‌مدتله‌ده اولاً اولاد وازواجه ثانياً آبا وامهاته وثالثاً احفاده متساوياً عائددر بناءً عليه كتب ومؤلفات اشبو مدتلر ظرفنده مؤلفندن ويا ورثه‌سندن بشقه‌سی طرفندن طبع ونشر والسنهٔ سائره‌يه ترجمه اولنه‌مز .

ماده ٧ الواح وخطوط ومحكوكات ايله رسملر وشكللر وخريطه‌لر ومعماری وجغرافی وطپوغرافی وسائر مسطحات ومجسمات اوزرنده‌كی حق تأليف بعدالوفات اون‌سكز سنه‌در فقط موسيقی بسته ونوطه‌لرينه عائد حق تأليف مدتی وكتب ومؤلفات اوتوز سنه‌در .

ماده ٨ قوانين ونظامات واوامر وتعليمات رسميه واعلانات تجاريه وصناعيه اوزرنده حق تأليف يوقدر يالكز بونلری تحشيه وشرح ايليه‌رك باصديرانلرك حاشيه وشرحلری اوزرنده‌كی حقوقی محفوظدر .

ماده ٩ محررك حال حياتنده نشر ايدلميان آثاری اوزرنده حق تأليف مدتی تاريخ نشرندن اعتباراً بدأ ايدر .

ماده ١٠ علی‌العموم تياترو پيه‌سلری واوپرالر مؤلفك اذنی اولمدقجه كاملاً ويا قسماً تياترولرده اوينانه‌مز وبونلرك اخره ترك اولنمش اولان طبع ونشری حقی موقع تماشايه وضعی حقنی تضمن ايتمز .

ماده ١١ انتفاع مقصديله اولمقسزين مكاتب وجمعيات خصوصيه‌طرفندن ترتيب ايديلان‌مسامره‌لرده تياترو پيه‌سلرينك واوپرالرك موقع تماشايه وضعی حق تأليفه تابع دكلدر .

ماده ١٢ آثار ادبيه وعلميه ايله مكتبلره مخصوص كتابلرده وانتقاداتده مؤلفك اسمی تصريح اولنمق شرطيله براثرك بعض پارچه‌لری برفائده وضرورته مبنی النه بيلور .

ماده ١٣ مكتوب شكلنده‌كی آثار صاحبنك حال حياتنده كنديسندن ووفاتندن صكره عائله‌سندن استحصال رخصت اولنمدقجه نشر ايديله‌مز .

ماده ١٤ براثر اشبو قانون احكامنه توفيقاً بر ويا برقاچ كيمسه طرفندن السنهٔ سائره‌يه ترجمه اولنه‌بيلور . هر مترجمك كندی ترجمه‌سنه عائد حقی حق تأليف كيدر انجق حق ترجمه مدتی مترجمك وفاتندن اعتباراً حق تأليف مدتنك نصفی اولان اون بش سنه‌در .

ماده ١٥ دوائر رسميه ايله حكومتجه رسماً طانمش جمعيات طرفلرندن نشراولنان آثاراوزرنده‌كی حق تأليف نشر ايدن دائره وجمعيته عائددر .

ماده ١٦ براثر برقاچ كشی طرفندن بلا مقاوله مشتركاً تأليف وترجمه اولنمش ايسه حق تأليف ويا حق‌ترجمه متساوياً كافه‌سنه عائددر. شركادن برينك وفاتی حالنده تاريخ وفاتنه قدر نشر ايدلمش‌اولان اقسام ايله نشر ايدلمك اوزره احضار ايدلمش اولان مسوداتدن حق استفاده‌سی ورثه‌سنه انتقال‌ايدر وحق استفاده‌سی ورثه‌سنه انتقال ايدر وحق تأليف ايچون اوتوز وحق ترجمه مدتی اوله‌رق اون بش سنه صوك شريك تحريرك وفاتندن اعتبار ايديلور . اكر شركا بيننده مقاولهٔ مخصوصه عقد اولنمش ايسه مقاوله‌نك حكمی تماماً جاری اولور واختلاف تحدثنده محكمه‌يه مراجعت ايديلور .

ماده ١٧ مؤلفك بلا وارث وفاتندن ويا مدت وراثتك انقضاسنده ويا قبل الانقضا ورثه‌سنك انقطاعنده ويا اسباب سائره حدوثنده براثر صاحبسز قالمقله اواثری هركيم ايستر ايسه طبع ونشر والسنهٔ سائره‌يه ترجمه ايده بيلور .

ماده ١٨ صاحبسز آثاردن اولجه مطبوع اولانلری مادهٔ سابقه حكمنجه هركيم ايستر ايسه طبع ايده بيلور ايسه‌ده هنوز مطبوع اولميانلری طبع ايتمك ايستينلر استدعالری اوزرينه معارف عموميه نظارتی طرفندن اون الی اون بش سنه مدتله امتياز ويريلور . واشبو مدت ظرفنده او اثری صاحب امتيازدن ووفاتی وقوعنده ورثه‌سندن بشقه‌سی طبع ايده‌مز فقط برسنه ظرفنده اثرك طبع ونشرينه باشلانمز ويا باشلادقدن صكره برسنه تعطيل ايديلورسه ويريلان امتياز كأن لم يكندر .

ماده ١٩ عمومك استفاده‌سنی موجب براثر معتبر مؤلفك‌وفاتندن صكره نسخ مطبوعه‌سی توكنوبده ورثه‌سنك فقر ويا اهمال ويا عدم ائتلافی كبی اسباب تأثيريله تكرار طبع اولنه‌ميور ايسه معارف عموميه نظارتی ورثه‌سنك حقوقنی كوزده‌رك اثرك طبع ونشری اسبابنی استحضار ايلر .

ماده ٢٠ مؤلفين حق تأليفی تأمين ايچون اثرك‌اوچ نسخهٔ مطبوعه‌سنی درسعادتده معارف نظارتنه وطشره‌لرده معارف مديريتنه تسليم ايله قيد وتسجيل ايتديره‌جكلردر الواح وتماثيل ومداليه‌لر كبی يالكز بر ورقی اولان آثار بومعامله‌دن مستثنادر .

ماده ٢١ معارف نظارتنده ومعارف مديريتلرنده حق تأليفه دائر طوتيله‌جق دفتر مخصوصنه مؤلفك هويتی واثرك اسم وموضوعی وتاريخ ومحل طبعی ومقدار صحيفه‌سی قيد وتحرير وصره نومروسی ترقيم ايدلدكدن صكره زيری صاحب اثر ويا وكيل رسميسی طرفندن امضا اولنه‌جقدر .

ماده ٢٢ قيد وتسجيل ايچون معارف محاسبه‌لرنجه يالكز بر چاريك عثمانلی التونی خرج النه‌رق مقابلنده عكسی بالمحاكمه ثابت اولنجه‌يه قدر معمول به اولمق اوزره نظارت ويا معارف مديريتلری‌طرفندن تصرف سندی مقامنده برحق تأليف علم وخبری ويريله‌جكدر .

ماده ٢٣ مطبوعات موقوته‌نك قيد معامله‌سی هرسنه نهايتنده نشر اولنمش اولان نسخه‌لرك ارائه وتسجيليله اجرا اولنه‌جقدر .

ماده ٢٤ مسجل اولميان مؤلفات حقنده حق تأليف دعواسی تسجيل ايديلنجه‌يه قدر مسموع‌اولمز برسنه‌ظرفنده قيدايدلمش اولان آثارك ومؤلفلرينك اساميسی سنه‌نهايتنده غزته‌لرله رسماً اعلان‌ايديله‌جكدر .

ماده ٢٥ صاحب اثر ويا مترجم ويا صاحب‌امتياز ياخود بونلرك وارثلری مدت نظاميه‌سی ظرفنده

حق تألیفی ویا امتیازی تماماً ویا موقتاً ویا عدد نسخه تعیین ایدیله‌رك یا مقاوله آخره بدل مقابلنده ویا بلا بدل فروخت وترك ایده بیلور وآلان کیمسه شرائطی داخلنده صاحبلرینك یرینه قائم اولور حتی مدتی اکمال ایتمکسزین وفات ایدرسه مدت باقیه‌سی ایچون ورثه‌سی متصرف عد اولنور .

ماده ٢٦ اشبو فروخت وترك مقاوله‌نامه‌سی درسعادتده معارف نظارتجه وطشره‌لرده معارف مدیریتلرنجه قید وتسجیل ایدلمك لازمدر . قیدیه اوله‌رق یاریم عثمانلی آلتونی خرج آلنور وبوصورتله معاملهٔ قیدیه‌سی ایفا ایدلمیان مقاوله‌نامه‌لرك حین ابرازنده محکمه‌جه جزاءً خرج مذکورك اوچ مثلی اخذ ومعارف وزنه‌سنه ارسال اولنور .

ماده ٢٧ بشقه بری نام وحسابنه چالیشان محرر وصنعتکار خصوصی برمقاوله بولنمدقجه حق تألیفی صاتمش اولور .

ماده ٢٨ طابع محررك اذنی اولمدقجه اثر اوزرنده تعدیلات اجرا ایده‌مز. اجرا ایتدیکی تقدیرده محکمه‌جه اثر مذکور انتشاردن منع ایدیله‌رك اعلام صورتی غزته‌لرله اعلان اولنور. وطابع محرره ویردیکی اجرتی استرداد ایده‌مز .

ماده ٢٩ مدت حقوقیه‌سی ظرفنده صاحبنك رخصتنی آلمقسزین برکتاب طبع وتمثیل ایتمك تقلیددر کذلك مدت حقوقیه‌سی ظرفنده صاحبلرینك رخصتنی الیه‌رق تیاترو واوپرا اویناتمق وآثار موسیقیه نوطه‌لرینی طبع ایتمك وخریطه ورسم لوحه‌لری وهرنوع خطوطی فطوغراف ویا سائر وسائط ایله استنساخ ایلمك وبالجمله آثار قلمیه وموسیقیه‌نك هرنوع وسائط صناعیه ایله قالبلرینی یاپمق وپلاقلرینی یاپدیرمق دخی تقلید حکمنده‌در . مقلدلر حقنده اوتوز ایکنجی ماده‌یه توفیقاً مجازات ترتیب اولنور .

ماده ٣٠ کرك تألیفاتده وکرك فنون نفیسه‌ده بشقه‌سنك اثرینی کندینه نسبت ایتمك انتحال اولدیغی کبی برکتابك عباراتنی وموسیقی بسته‌سنك نغماتنی تقدیم وتأخیر ایله ویاخود اصلی سراپا حس اولنور درجه‌ده طرز افاداتنی تحریف ایله کندی نامنی ویرمك دخی انتحال حکمنده‌در .

ماده ٣١ تنقیدلر ، شرحلر ، حاشیه‌لر انتحال دکلدر کذا برمؤلفك بشقه یردن الدیغی کوستره‌رك دیکر براثرك بعض جمل وفقراتنی کندی اثرینه نقل ایتمسی دخی انتحال دکلدر .

ماده ٣٢ حق تألیف تحتنده بولنان آثاری صاحبلرینك مساعده‌سی اولمقسزین طبع ایدن وایتدیرندن وتیاترو واوپرایی اویناتاندن یکرمی بش عثمانلی آلتوندن یوز عثمانلی آلتونه قدر جزای نقدی النور وفاعللری برهفته‌دن ایکی آیه قدر حبس اولنور وطبع ایتدیردیکی آثار ضبط اولنه‌رق صاحبلرینه ویریلور وبومثللو آثاری خارجده طبع ایدنلرله ممالك عثمانیه‌یه ادخال ایلینلردن کذلك یکرمی بش عثمانلی آلتوندن یوز عثمانلی آلتونه قدر جزای نقدی النور وبومقوله مطبوعاتی بیله‌رك صاتانلر ویا صاتیلغه چیقارانلردن بش عثمانلی آلتوندن یکرمی بش عثمانلی آلتونه قدر جزای نقدی النور .

ماده ٣٣ متضرر اولان اثر صاحبی طرفندن آیروجه ضرر وزیان دعواسی اقامه اولنمش ایسه اکا ده اساس دعوی ایله برلکده عین محکمه طرفندن قرار ویریلور .

ماده ٣٤ مؤلف ایله یاپدیغی مقاوله‌دن زیاده مقدارده کتاب باصان طابعلر حقنده امنیتی سوء استعمال ایدنلر مثللو معامله اولنور وفضله باصدقلری نسخه‌لر ضبط وفروخت اولنانلرك‌ده بدللری اخذ اولنه‌رق صاحبنه اعطا اولنور .

ماده ٣٥ منتحللر حقنده مقلدلر حقنده‌کی اوتوز ایکنجی ماده احکامی تطبیق اولنور .

ماده ٣٦ مشترکاً قلمه النان براثر صاحبلرینك حقوق تصرفیه‌لرینه بشقه‌لری طرفندن وقوع بوله‌جق تجاوزدن طولایی منفرداً دخی محکمه‌یه مراجعتله ضرر وزیان طلبنه حقلری واردر .

ماده ٣٧ مؤلفك هنوز طبع اولنمیان آثاری داینلر طرفندن حجز اولنه‌مز تحت حجزه آلنان آثار ومؤلفاتك فروختنه حکم لاحق اولدقده تدریجاً موقع فروخته وضعیله اصحابنك غدردن وقایه‌سنه اعتنا اولنه‌جقدر .

ماده ٣٨ کتاب طبعی حقنده ٨ رجب سنه ٢٨٩ و ٣٠ اغستوس سنه ٢٨٨ تاریخلو نظامنامه وذیلی اولان فقرات نظامیه اشبو قانون ایله مفسوخدر .

ماده ٣٩ اشبو قانونك نشرندن مقدم صاحبنك ویا ورثه‌سنك رضاسنی استحصال ایتمکسزین اثر طبع ایتمش اولانلر صاحب آثاره ویا ورثه‌سنه مراجعتله رضالرینی استحصال ایتمکه مجبوردرلر رضالرینی استحصال ایتمکسزین آثار مقلده‌یی فروختده دوام ایتدکلری تقدیرده بو قانون موجبنجه جزا دیده اوله‌جقلردر .

ماده ٤٠ اشبو قانونده معین جرائمدن طولایی تعقیبات اجراسی شکایت شخصیه وقوعنه متوقفدر .

ماده ٤١ امضاسز ویا مستعار برامضا ایله نشر ایدیلن آثارك حق تألیفی محرری کندیسنی بللی ایدنجه‌یه قدر ناشرینه عائددر .

ماده ٤٢ معارف وعدلیه ناظرلری اشبو قانونك اجراسنه مأموردر .

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتنی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم .

١٢ جمادی‌الاولی سنه ١٣٢٨ و ٨ مایس سنه ١٣٢٦

محمد رشاد

صدراعظم	عدلیه ناظری	معارف ناظری
ابراهیم حقی	نجم‌الدین	امراه

اوچ یوز یکرمی آلتی سنه‌سی حزیران ماهی موقت بودجه قانونی

ماده ١ بیك اوچ یوز یکرمی التی سنه‌سی حزیران آینده خدمات عمومیهٔ دولتك ایفاسنه مخصوص اولمق اوزره دوائر نامنه سنهٔ مذکوره موازنهٔ عمومیه‌سنه محسوباً ایکی یوز قرق التی میلیون درت یوز طقسان بربیك بش یوز سکز غروش تخصیصات موقته کشاد اولنمشدر . شوقدرکه بیك اوچیوز یکرمی التی سنه‌سی موازنهٔ عمومیه قانوننك مصارف اوزرینه وقوعبوله‌جق ضمائم وتنزیلات حقنده‌کی احکامی اشبو آی مصارفنه‌ده شامل اوله‌جقدر .

ماده ٢ الحالة هذه دولتجه جبایت ایدلمکده اولان رسوم وتکالیفك بیك اوچ یوز یکرمی آلتی سنه‌سی حزیران آیی ظرفنده قوانین ونظامات واصول موضوعه‌سنه توفیقاً استیفاسنه دوام اولنه‌جقدر .

ماده ٣ اشبو قانونك اجرای احکامنه مالیه ناظری مأموردر .

صدراعظم	مالیه ناظری
ابراهیم حقی	جاوید

مجلس اعیان ومبعوثانجه قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتنی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم .

٥ جماذی‌الاخره سنه ١٣٢٨ و ٣١ مایس سنه ١٣٢٦

محمد رشاد

اصول محاسبهٔ عمومیه قانونی

برنجی قسم

بودجه

برنجی فصل

دورهٔ حسابیه

ماده ١ بودجه واردات ومصارفات سنویهٔ دولتك تخمیناتی مبین وبونلرك موقع تطبیق واجرایه وضعنه مأذونیتی متضمن قانوندر .

ماده ٢ دورهٔ حسابیه بودجه‌نك احتوا ایتدیكی امور وخدماتك ایفاسی ومعاملاتنك تسویه‌سی مدتیدر . بردورهٔ حسابیه بودجه‌نك تعلق ایتدیكی برسنهٔ مالیه‌نك مارتی ابتداسندن شباطی نهایتنه قدر ایفا ایدیلن امور وخدماتی واكتساب اولنان حقوقی محتویدر .

ماده ٣ سنه‌سی ظرفنده ایفا ایدیلن امور وخدمات واكتساب اولنان حقوقدن طولایی اصحاب استحقاقه دین اولان مبالغك تحقق وامر اعطا معاملاتی سنهٔ آتیه مارتی نهایتنه وتأدیاتك اجراسی ایله وارداتك تحقیق وتحصیلاتی نیسان نهایتنه قدر اودورهٔ حسابیه‌یه عائد اولمق اوزره دوام ایدر .

ماده ٤ برسنه بودجه‌سیله تخصیص اولنان مبالغ دیكر سنه‌یه قارشولق طوتیله‌ماز بناءً علیه مادهٔ سابقه وجهله دورهٔ حسابیه ظرفنده تماماً ویاقسماً استعمال ایدلمیان تخصیصات ابطال ایدیلور .

ماده ٥ برسنهٔ مالیه ظرفنده ایفاایدیلن امور وخدماتدن واكتساب اولنان حقوقدن دولایی دولتك دینی اولمق لازمكلن وفقط مدت معینه‌سی ظرفنده امر اعطایه اقتران ایتمه‌مش اولان مبالغ سنین آتیه ادوار حسابیه‌سنده قانوناً كشاد ایدلمش تخصیصات منضمه ایله تسویه اولنه‌بیلیر .

ایكنجی فصل

بودجه‌نك احضار وتصدیقی

ماده ٦ نظار هرسنه كندی دائره‌لری مصارفاتنه عائد بودجه‌لرینی احضار ایدرك مفرداتیله برابر تموز نهایتنه قدر مالیه ناظرینه كوندررلر . مالیه ناظری خزینهٔ دولتك ناظری صفتیله مذكور بودجه‌لری تدقیق وكندی نظارتنك مصارف بودجه‌سیله دولتك واردات عمومیه بودجه‌سنی ده علاوه ایدرك دولتك عمومی بودجه‌سنی وجوده كتیرر .

ماده ٧ بوبله‌جه تشكل ایدن بودجه مجلس مخصوص وكلاجه تدقیق وتصدیق اولندقدن صكره صدراعظم ومالیه ناظری طرفندن امضالی بولندیغی حالده متعلق اولدیغی سنهٔ مالیه ابتداسنده موقع اجرایه وضع اوله بیلمك ایچون دورهٔ اجتماعیه‌نك عقیب كشادنده مجلس مبعوثانه تودیع اولنور .

ماده ٨ موازنهٔ مالیه قانونی ماده ماده واكا مربوط اولوب واردات ومصارفك تفصیلاتی محتوی اولان جداول فصل فصل مذاكره وتصدیق اولنور .

ماده ٩ بودجه‌نك حكمی عائد اولدیغی سنه‌یه مخصوصدر انجق احوال فوق‌العاده‌دن دولایی مجلس مبعوثان بودجه‌یی تصدیق ایتمكسزین فسخ اولندیغی حالده حكمی برسنه‌یی تجاوز ایتمه‌مك اوزره هیئت وكلاجه اتخاذ وصدر اعظم ومالیه ناظری طرفندن امضا ایدلمش برقرار ایله باارادهٔ سنیه سنهٔ سابقه موازنه‌سنك جریان احكامی مجلس مبعوثانك كله‌جك اجتماعنه قدر تمدید ایدیله بیلور .

ماده ١٠ موازنهٔ عمومیه‌ده موجود اولوب ماهیتی دكشمكسزین كفایتسزلكی ثابت اولان اموردن برینه اكمال نقصانی ایچون علاوةً ویریلن تخصیصاته « تخصیصات منضمه » تسمیه اولنور . بودجه‌نك تنظیم وتصدیقی زماننده متصور ومجزوم اولمیان بعض احتیاجات جدیده ومبرمه‌نك تسویه‌سی ایچون بر دورهٔ حسابیه‌نك اثنای جریانده ویریلن تخصیصاته دخی « تخصیصات فوق‌العاده » نامی ویریلیر .

ماده ١١ كرك تخصیصات منضمه كرك تخصیصات فوق‌العاده بهمه‌حال برقانونه مستند اولملیدر . مع‌مافیه قانون اساسینك مادهٔ مخصوصه‌سنده مصرح احوالدن بشقه اولمق اوزره مجلس عمومینك اثنای تعطیلنده كرك ادوار حسابیهٔ سابقه مصارفنك تأدیه‌سی كرك تخصیصات متحوله‌یی متضمن اولوب بودجه‌ده تصدیق ایدلمش اولان خدماتك ایجاب ایلیه‌جكی مصارفك تسویه‌سی ایچون دیوان محاسباتك مطالعه‌سی بعدالاستحصال مجلس وكلا قراریله وارادهٔ سنیهٔ پادشاهی ایله تخصیصات منضمه ویا فوق‌العاده اعطاسی جائزدر . تخصیصات متحوله‌یی متضمن خدماتك جدولی هرسنه موازنهٔ مالیه قانونه ربط ایدیله‌جكدر .

ماده ١٢ برقانون مخصوصه ویاموازنهٔ عمومیه قانوننده مصرح برمأذونیته مبنی اولمقسزین حتی قیصه وعده‌لی بیله اولسون هیچ براستقراض عقد اولنه‌ماز .

ماده ١٣ بش میلیون غروش ودها زیاده صرفیاته محتاج اولوب برقاچ دورهٔ حسابیه‌یه انقسام ایده‌جك اولان هردرلو انشاآت واعمالاته عائد تشبثاتك اجراسی برقانون مخصوصه توقف ایدر .

ماده ١٤ وارداته تأثیر ومصارفی تزیید ایده‌بیله‌جك هرقانون لایحه‌سی مالیه ناظرینك دخی امضاسنی حاوی اولملیدر .

اوچنجی فصل

واردات

ماده ١٥ برقانونه مستند اولمادقجه هیچ برتكلیف طرح وتوزیع وتحصیل ایدیله‌من .

ماده ١٦ هرتكلیفه متعلق اصول طرح وجبایت وتعقیبات قوانین ونظامات مخصوصه‌یه تابعدر . موازنهٔ مالیه قانونی تكالیفك هرسنه جبایت واستیفاسنه مأذونیت ویرر .

ماده ١٧ موازنهٔ مالیه قانونیله ویریلن مأذونیتك خارجنده اوله‌رق هرنه نام ایله اولور ایسه اولسون خزینهٔ دولت نام وحسابنه بالواسطه ویا بلاواسطه تكلیف جبایتی صورت قطعیه‌ده ممنوع اولوب خلافنده امر ویرنلرله تحصیل مذكره‌سی تسطیر ، تعرفه‌لر تنظیم ویا فعلاً تحصیلات اجرا ایدنلر جزا قانوننك مادهٔ مخصوصه‌سی موجبنجه مجازات اولنور . نسبت قانونیه خارجنده تحصیلات اجرا ایدنلر حقنده‌ده عین جزا تطبیق اولنور .

ماده ١٨   صاتلمسی لازم کلن اموال منقوله وغیر منقوله اثمانیده داخل اولمق اوزره هر نوع حاصلات و واردات اصول ونظامی دائره‌سنده تنظیم ایدلمش تحصیل مذکره‌لرینه مستنداً مالیه نظارتجه تعیین ایدیلن مأمورین مخصوصه معرفتیله تحصیل اولنور .

ماده ١٩   واردات وحاصلات غیرصافی اوله‌رق ایراد ومصارف تحصیل واداره ایله سائر مصارف متفرعه دخی مصرف قیدایدیلیر .

دردنجی فصل

مصارف

١ — تخصیصاتك استعمالی

ماده ٢٠   ناظرلر کندیلرینه ویریلن تخصیصاتدن فضله صرفیاتده بولنه‌میه‌جقلری کبی تخصیصات مذکوره‌یی هیچ برنوع واردات خصوصیه ایله‌ده تزیید ایده‌مزلر نظاره ویریلن تخصیصاتك فوقنده هیچ برکونا تأدیاته مالیه ناظری‌ده مأذونیت اعطا ایده‌مز .

ماده ٢١   برفصلدن دیکر فصله نقل تخصیصات انجق قانون مخصوص ایله اوله‌بیلیر .

ماده ٢٢   هر نظارتده مالیه ناظرینه مربوط وآنك طرفندن منصوب بر مأمور محاسبه امورینی ایفا وصرفیاتی مستلزم تعهداتی بودجه‌یه مطابقتی نقطهٔ نظرندن مراقبه ایله مکلفدر شاید برناظر اشبو مأمورك مطالعات وافاداتی نظر دقته آلمیه‌جق اولورسه مأمور موی‌الیه کیفیتی مالیه ناظرینه اخباره مجبور اولوب عکس حالده مسئول طوتیلور . اشبو اخبار اوزرینه مالیه ناظری‌ده دیوان محاسباتی خبردار ایلر . دیوان محاسبات‌ده نهایت سکز کون ظرفنده بوبابده‌کی مطالعه‌سنی بیان ایلر .

ماده ٢٣   دیوان محاسبات صرفیات تعهداتنده مطلع اوله‌جغی یولسزلقلردن هر اوچ ای نهایتنده صورت مخصوصه‌ده تنظیم ایلیه‌جکی راپور ایله مجلس عمومی‌یه عرض معلومات ایلر .

ماده ٢٤   بودجه‌ده صراحةً معین اولمیان ویوز بیك غروشدن فضله بر مصرف اجراسنی ایجاب ایدن هر نوع مقررات اول باول مالیه ناظرینه بیلدیرلمك لازمدر . تخصیصات مقدارینك سنه نهایتنه قدر تجاوز ایدلمیه‌جکنه مالیه ناظرنجه قناعت حاصل اولمدقجه بوقبیل مقررات موقع اجرایه قونیله‌ماز .

٢ — مصارفك تحققی واعطا امرلری

ماده ٢٥   خزینهٔ دولت حسابنه برمصرفك تحققی مطلقا برناظر ویا توکیل ایده‌جکی مأمورلر معرفتیله اجرا اولنور .

ماده ٢٦   هر معاملهٔ تحقیقیه اوراق مثبته‌یه مستند اولمق لازمدر . اشبو اوراقك اشکال واجناسی نظامات وتعلیمات ایله تعیین اولنور .

ماده ٢٧   برناظر ویا ناظرك وکالتنه بناءً درجهٔ ثانیه‌ده آمر اعطا اولانلردن بری طرفندن امر اعطا لاحق اولمادقجه هیچ برمصرف تأدیه ایدیله‌مز .

ماده ٢٨   هر بر امر اعطاده ویا تخصیصات حواله‌سنده مصرفك تعلق ایتدیکی بودجه سنه‌سی وفصلی ومادهسی مندرج بولنور .

٣ — مصارفك تأدیه‌سی

ماده ٢٩   دیوان محاسباتك ویزه‌سنی حاوی اولمادقجه هیچ براعطا امری مقرون تأدیه اوله‌میه‌جغی کبی ایکنجی درجه‌ده آمر اعطالرده هیچ برتخصیصات حواله‌سی کوندریله‌مز وبو ویزه معاملاتی اکا عائد اوراقك دیوان محاسباته ورودی تاریخندن اعتباراً نهایت اوچ کون ظرفنده اکمال اولنور .

ماده ٣٠   دیوان محاسبات اعطا امرلرینك ویا تخصیصات حواله‌لرینك بودجه‌دکی فصول ومواد مخصوصه‌نه مطابق اولمادیغی ویا تخصیصاتك عدم کفایتنی کوردیکی تقدیرده ویزه‌دن امتناع ایدرك مذکور امر وحواله‌لری اسباب موجبه‌یی مبین برتقریر ایله برابر عائد اولدقلری نظارته اعاده ومالیه نظارتنه‌ده تقریرك بر صورتنی ارسال ایدر . دیوان محاسباتك ویزه‌دن امتناع ایدرك اوراقنی رد ایلدیکی مصارف منافع عمومیه ویا سلامت ملیه‌یه متعلق احوال مبرمه ومستعجله‌یه عائد ایسه مالیه ناظرینك رأی وموافقتی اوزرینه اتخاذ اولنه‌جق مجلس وکلا قراریله تأدیه اولنه‌بیلور وقرار واقع دیوانه تبلیغ اولنور .

ماده ٣١   مالیه ناظری دیوان محاسباتجه ویزه ایدیلن اعطا امرلرینك آمر اعطا جانبندن تعیین ایدیلن مدت ومحلده تأدیه‌سی اسبابنی استکمال ایلر .

ماده ٣٢   مرکز وولایاتده مالیه ناظری طرفندن منصوب وطوغریدن طوغری‌یه آنك تحت امرنده بولنان برمحاسب طرفندن اولا کوریلوب « تأدیه‌سی لازم کلور » عباره‌سی وضع وامضا ایدلمدکجه هیچ برمصرف تأدیه اولنه‌ماز . شوقدرکه مقداری هردفعه‌سنده بش یوز غروشی تجاوز ایتمین مصارف جزئیه معاملات آنفه‌یه محتاج اولمقسزین علی‌الحساب صورتیله مأمورین مخصوصه‌یه درحال تأدیه اولنه‌بیلور . اشبو علی‌الحساب اقچه‌نك مقداری یکرمی بیك غروشی تجاوز ایتمه‌مك شرطیله مالیه ناظری طرفندن تعیین اولنوب حسابی نهایت برآی ظرفنده اعطا ایدلمك لازمدر .

ماده ٣٣   وزنه‌سنه حواله اولنان برامراعطانك خطای مادی‌یی شامل اولدیغی ویاتخصیصاتك عدم کفایه‌سنی ویاخود معطوف اولدیغی فصول ویامواد اعتباریله برسهو موجود بولندیغنی کورن بر محاسب امر تأدیه‌یی تأخیر ایدر .

ماده ٣٤   بعض امورمهمه ومستعجله‌نك تسهیل اجراسی‌ایچون اشبوامورك تمشیتیله مکلف مأمورین مخصوصه‌یه یکونی یوزبیك غروشی تجاوز ایتمه‌مك وایکی‌آی ظرفنده اوراق مثبته‌سنی محاسب مسئوله ابراز ایلمك شرطیله تخصیصات معینه‌سنه محسوباً علی‌الحساب اقچه‌اعطا اولنه‌بیلور. اشبو مأمورینه برکره علی‌الحساب اقچه ویرلدکدن صکره ایکنجی دفعه علی‌الحساب اقچه ویرلمسی واولکی اقچه‌دن هنوز حسابی ویرله‌مش قسم ایله‌یکی ویریله‌جك علی‌الحساب مجموعنك یوزبیك غروشی تجاوز ایتمه‌مسنه متوقفدر. معمافیه احوال استثنائیه الجا آتیله مالیه ناظری طرفندن ممضی آیری برقرارنامه صادر اولمق شرطیله مذکور علی‌الحساب اقچه‌نك حد اعظمیسی یوزبیك غروشدن فضله اوله‌رق تعیین ایدیله‌بیلیر .

ماده ٣٥   برسنهٔ مالیه‌یه متعلق اولوب سنهٔ آتیه مارتنك غایه‌سنه قدر امر اعطایه اقتران ایدوبده سنهٔ مذکوره نیسانی نهایتنه قدر اصحاب مطلوبه تأدیه ایدیله‌میان مصارف مخصوصاً آچیله‌جق برامانت حسابنه نقل ایدیلور واصحاب حقوقك مراجعتی اوزرینه مادهٔ آتیه‌ده معین وعده‌نك انقضاسنه قدر هرنه وقت مراجعت ایدرلرسه مطلوبلری مجبوری التأدیه‌در .

ماده ٣٦   متعلق اولدقلری بودجه‌نك کشادی سنه‌سنی تعقیب‌ایدن سنه‌نك مارتی ابتداسندن اعتباراً بلامعذرت بش سنه ظرفنده اصحاب مطلوب طرفندن با استدعا نامه طلب اولنمیان کافهٔ دیون مرور زمانه اوغرار ودوات منفعتنه اوله‌رق صورت قطعیه‌ده حکمدن ساقط اولور . انجق قویونلرك وقرعه اصابت

ایدن سندانك تأدیه‌سنده مرور زمان مدتی هر براستقراضك عقدینه مأذونیتی حاوی قوانین ومقاولاته تابعدر.

ماده ٣٧ اوتوز بشنجی ماده موجبنجه امانت حسابنه نقل ایدلمش اولان وبوندن ماده‌ٔ سابقه وجهله مرور زمانه اوغرایانلر حاصلات متفرقه‌یه ایراد قید اولنور .

بشنجی فصل

بودجه‌نك قطع وتسویهٔ حسابی

ماده ٣٨ هر ناظر برسنه بودجه‌سنه عائد مصارفنك حساب قطعیسنی ایکی نسخه اوله‌رق بالتنظیم نهایت دورهٔ حسابیه‌نك قپاندیغی سنه‌نك کانون ثانیسی ابتداسنه قدر مالیه نظارتنه ارسال ایلر مالیه ناظری بونك برنسخه‌سنی بلا تأخیر دیوان محاسباته تبلیغ ایدر .

ماده ٣٩ اشبو حسابات نسق واحد اوزره بودجه‌نك فصللری اعتباریله ترتیب ایدیلوب هر فصلده :

اولا ویریلن تخصیصات

ثانیاً حکومتك تحقق ایدن دیونی

ثالثاً مصارف محققه‌دن تأدیه ایدیلن وتأدیه ایدیلوب صورت مخصوصه‌ده آچیله‌جق امانت حسابنه نقل ایدیلن مقدارلری آیری آیری کوسترلك اوزره امر اعطایه اقتران ایدن مبالغ

رابعاً تماماً ویاقسماً ابطال ایدیله‌جك اولان تخصیصاتك مقداری بیان وارائه ایدیلیر .

ماده ٤٠ مالیه ناظری دخی سنهٔ مالیه واردات ومصارف حساب قطعیٔ عمومیسنی تنظیم ایدرك دورهٔ حسابیه‌نك قپاندیغی سنه‌یی ولی ایدن سنه نیساننك برنجی کوننده‌ن اول مجلس اعیان مبعوثانه ودیوان محاسباته تودیع ایدر .

ماده ٤١ بوحساب واردات نقطهٔ نظرندن بودجه‌نك اقسام وفصول وموادینه متناظراً :

اولاً واردات عمومیه‌نك تخمیناتی

ثانیاً تحققاتی

ثالثاً تحصیلاتی

رابعاً بقایاسنی

محتوی بولندیغی کبی مصارف نقطهٔ نظرندن دخی هر نظارت ایچون .

اولاً ویریلن تخصیصات

ثانیاً حکومتك تحقق ایدن دیونی

ثالثاً تأدیه ایدیلن وتأدیه ایدیلوب امانت حسابنه نقل ایدیلن مقدارلری آیری آیری کوسترلك اوزره امر اعطایه اقتران ایدن مبالغ

رابعاً تماماً ویاقسماً ابطال ایدیلن تخصیصات یکون عمومیسنی ارائه ایلر .

بوندن بشقه اشبو حسابه :

اولاً ادوار حسابیهٔ سابقه بقایاسندن وقوع بولان تحصیلاتك نوع واردات اعتباریله مفرداتی .

ثانیاً اوتوز بشنجی ماده‌ده معین امانت حسابنك دورهٔ حسابیه ونظارت وفصل اعتباریله بولندیغی حالی مبین برر جدول ربط اولنور .

ماده ٤٢ بودجه‌نك قطع حسابی دورهٔ حسابیه‌نك قپاندیغی سنه‌یی ولی ایدن سنه‌نك نیسانی ابتداسندن اول برقانون مخصوص ایله مجلس مبعوثانك نظر تصدیقنه عرض اولنور . اسباب موجبه‌سی‌ده محتوی

اوله‌جق اولان اشبو قانون لایحه‌سنی تدقیق ایچون مجلس مبعوثانه واردات ومصارف محاسبهٔ قطعیهٔ عمومیه‌سیله نظار حساباتی‌ده تودیع اولنور .

ماده ٤٣ نظار حسابلرینك کرك واردات کرك مصارف جهتندن محاسبلر حساباتیله مطابقتی دورهٔ حسابیه‌نك قپاندیغی سنه‌یی ولی ایدن ایکنجی سنه‌نك نهایت مارتی ابتداسنده دیوان محاسبات طرفندن مجلس اعیان ومبعوثانه ویرلمسی ایجاب ایدن عمومی بیاننامه‌لر ایله تأیید اولنور .

ایکنجی قسم

محاسبلر

برنجی فصل

نقده واضع الید بولنان محاسبلر

ماده ٤٤ هر محاسبك یالکز بروزنه‌سی اوله‌جقدر . هر نه نام ایله اولورسه اولسون ید مأموریتنه تودیع اولنان بالجمله نقودی او وزنه‌ده حفظ ایده‌جکدر .

ماده ٤٥ محاسب بووزنه‌یه موضوع نقوددن مسئولدر. سرقت ویاقوهٔ مجبره تأثیریله ضیاع ووقوعی وبونلرده محاسبك صنع وتقصیری بولنمدیغنك اصولاً تحقیقات مقتضیه ایله تبینی حالنده طرفندن وقوع بوله‌جق ابرای ذمت طلبی اوزرینه انجمن مشاورهٔ مالیه‌نك رأییله مالیه ناظری طرفندن اتخاذ قرار ایدیلیر.

ماده ٤٦ جبایت ایدیلن هر نوع واردات مقابلنده محاسبلر درحال قوچانلی برعلم وخبر اعطاسیله مکلفدر .

ماده ٤٧ صفت رسمیه وصلاحیت ومأذونیت قانونیه‌سی اولمیانلردن هر کیم خودبخود اموال امیریه‌نك تحصیل ویا اداره‌سنه قیام ایدر ایسه حقوق شحصیه‌نك استردادینه خلل کلمه‌مك اوزره صلاحیت ومأذونیت خارجنده صفت رسمیه‌یی طاقینانلر حقنده قانون جزانك مادهٔ مخصوصه‌سنده معین جزالرله مجازات اولنور .

ماده ٤٨ محاسبلردن طلب اولنه‌جق تأمینات نظامات مخصوصه ایله تعیین ایدیله‌جکدر .

ماده ٤٩ هر محاسب کندی زمان اداره‌سی معاملاتندن مسئولدر . اداره حسابی برمحاسبك اکر وظیفهٔ مأموریتنده بتون برسنه قالمش ایسه مارت ابتداسندن شباط نهایتنه دکین ایفا ایلدیکی معاملاتك کافه‌سنی اکر برسنه‌دن نقصان قالمش ایسه مدت مأموریتنده ایفا ایلدیکی معاملاتی احتوا ایلر بودجه‌یه تعلق اولمیان معاملات دخی اداره حسابنه داخل اولور .

ماده ٥٠ محاسبلرك حسابلری هرسنه شباطك نهایتنده ویامأموریتلرینك ختامی تاریخنده قطع اولنور.

ماده ٥١ اداره حسابی دورهٔ حسابیه نهایتنده ویریلور . بونده بودجه‌یه متفرع معاملات سنه‌لری تفریق ایدلمك اوزره دورهٔ حسابیه اعتباریله وبودجه‌یه تعلق اولمیان معاملات سنهٔ مالیه اعتباریله کوستریلور.

ماده ٥٢ محاسبلر عهده‌سنده ادارةً ویا حکماً تحقق ایدن ذمم وقوعی تاریخندن حکومتك منفعتنه اوله‌رق فائض نظامیه تابعدر .

ماده ٥٣ ذممك تصفیه وتقرری تحصیل ایچون تعقیباتی اجرا ایده‌جك اولان مالیه ناظرینه عائددر.

ماده ٥٤ ذممك قسماً وتماماً عفوی انجمن مشاورهٔ مالیه‌نك رأیی بعدالاستحصال مالیه ناظری طرفندن وقوعبوله‌جق تكلیف اوزرینه مجلس وكلا قراریله بالارادهٔ سنیه جائز اوله‌بیلیر .

ایكنجی فصل

عینیات محاسبلری

ماده ٥٥ دولته عائد انبار ترسانه فابریقه وسائر مؤسساتك هربرنده موجود وقابل استعمال عینیاتك محافظه ومحاسبه‌سیله مكلف برر مأمور مسئول بولنه‌جقدر .

ماده ٥٦ تفتیش مأمورلری معرفتیله‌سنه ظرفنده اجرا ایدیله‌جك یوقلمه‌لره خلل كلمه‌مك شرطیله هرسنه نهایتنده مؤسسات امیریه‌نك هربرنده موجود عینیاتك بردفتری ثبت وتنظیم ایدیلیر .

ماده ٥٧ عینیات محاسبلرینك حساباتی سنه ابتداسنده‌كی موجود دفتری وادخالات واخراجات اوراق مثبته‌سی اوزرینه تنظیم وتدقیق اولنور . اشبو اوراق مثبته‌نك انواعی نظامات مخصوصه ایله تعیین اولنه‌جقدر .

ماده ٥٨ اشبو قانونك ٤٧ ٤٨ ٥٠ ٥٢ ٥٣ ٥٤ نجی ماده‌لری احكامی عینیات محاسبلری حقنده‌ده جاریدر .

ماده ٥٩ هرنظارت ویادوائر عمومیه‌ده موجود اولوب دولته عائد بولنان تیمور باش اشیانك بردفتری تنظیم وبرصورتی دیوان محاسباته تبلیغ اولنور .

اوچنجی قسم

احكام عمومیه

ماده ٦٠ بالاده مندرج احكامه مخالف اولوب اقدمجه عقد ایدیلن مقاولاتدن منبعث وقانون قوتی حائز بولنان استثنا آت مقاولات مذكوره‌نك انقضای وعده‌لرینه دكین مرعی الاجرادر .

ماده ٦١ وارداتك تحقق وتحصیلنه ومصارفك تحقق واعطا امریله تأدیه سنه متعلق معاملات واوراق مالیه ناظرینك تكلیفی وشورای دولت قراریله بالارادهٔ سنیه وضع ایدیله‌جك نظامات ایله تعیین اولنور . وآمر اعطا نامنه طوتیله‌جق اولان قیودك اشكال وانواعنه عائد قواعد مالیه ناظری طرفندن تنظیم اولنه‌جق تعلیمات ایله تعیین اولنور .

ماده ٦٢ اولا اعطا امرلرینك استناد ایده‌جكی اوراق مثبته‌نك جدول اسامیسنی احضار ایتمك ، ثانیاً اشبو قانونك اجراسنی تأمین امرنده یاپیله‌جق نظاماتده وبونظاماته عائد قواعد حسابیه‌یی متضمن تعلیماتده اجراسنه اثناً لزوم كوریله‌جك تعدیلات حقنده اعطای رأی ایلمك اوزره برانجمن مشاورهٔ مالیه تشكیل اولنه‌جقدر .

ماده ٦٣ انجمن مشاورهٔ مالیه دیوان محاسباتدن ایكی اعضا ایله بالعموم نظارتلر محاسبه مدیرلرندن ومالیه نظارتی محاسبهٔ عمومیه مدیر عمومیسندن مركب اولوب مالیه ناظرینك ویاتوكیل ایده‌جكی ذاتك ریاستی

تحتنده اجتماع ایدر . اشبو قانونك ٤٥ ٥٤ نجی ماده‌لری احكامنجه دفع مسئولیت وعفو ذمت استدعالری اوزرینه انجمن مذكورك رأیی آلنمق مجبوریدر .

ماده ٦٤ اشبو قانونه مخالف اولان احكام قدیمه‌نك كافه‌سی مفسوخدر .

ماده ٦٥ اشبو قانون اوچ یوز یكرمی آلتی سنه‌سی ایلولندن اعتباراً مرعی اوله‌جقدر .

ماده ٦٦ اشبو قانونك اجراسنه مالیه ناظری مأموردر .

مالیه ناظری	صدراعظم
جاوید	ابراهیم حقی

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتنی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم .

٢٨ جمادی‌الاولی سنه ٣٢٨ و ٢٤ مایس سنه ٣٢٦

محمد رشاد

سوریه ولایتی داخلنده سلط قضاسنده كائن اولوب ذوات معلومه‌یه احاله‌سی تقرر ایدن فوسفات دوشو معدنی حقنده قانون

ماده ١ سوریه ولایتی داخلنده سلط قضاسنده كائن فوسفات دوشونك اعمالی حقنك تبعهٔ عثمانیه‌دن نظیف الخالدی بكله فرانسز تبعه‌سندن موسیو ویقتور آرزمه احاله‌سی حقنده اورمان ومعادن وزراعت نظارتیله مومی الیهما بیننده عقدی مقرر مقاوله‌نامه‌نك اون طقوزنجی ماده‌سنده محرر اولدیغی وجهله سلط قصبه‌سنك حجاز تیمور یولنه الصاقی ایچون تقریباً قرق كیلومترولق تیمور یولی ایله حیفاده بر لیمان انشاسی ضمننده مومی الیهمانك حكومت عثمانیه‌یه سنوی یوزده اوچ بچق فائضله ونهایت قرق سنه ظرفنده امحا ایدلك شرطیله اقراضنی متعهد بولندقلری اون ایكی بچق میلیون فرانقك استقراضنه مأذونیت ویرلمشدر .

ماده ٢ مالیه واورمان ومعادن وزراعت نظارتلری اشبو قانونك اجرای احكامنه مأموردر .

اورمان ومعادن وزراعت ناظری	مالیه ناظری	صدر اعظم
ماورو قوزداتو	جاوید	ابراهیم حقی

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتنی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم .

٢٦ جمادی‌الاولی سنه ٣٢٨ و٢٨ مایس سنه ١٣٢٦

محمد رشاد

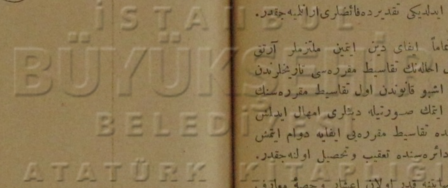
بيك اوچيوز يكرمی اوچ سنه‌سی ايله دها اولكی سنه‌لر اعشار احاله بقاياسنك صورت تحصيلی حقنده قانون

ماده ١ بيك اوچيوزيكرمی اوچ سنه‌سيله دهااولكی سنه‌لراعشار وحصهٔ معارف ومنافع وتجهيزات عسكريه وحزينه‌يه عائد رسوم اربعه يعنی ذبحيه ، قنطار ، كيله و حيوانات آليم صاتيم رسومی بدلات التزاميه‌سندن‌مديون اولان‌ملتزملرك ويا كفيل‌وياخودوارثلرينك اليوم رأس‌المالدن اولان‌دينلری بيك اوچيوز يكرمی سكز سنه‌سی نهايتنه قدر اعشار نظامنامه‌سنه توفيقاً بلافائض تحصيل ايديله‌جكدر . مذكورسنه‌لره عائد اصل دينی اشبو قانونك اعلانندن اول تماماً ويرمش اولان ملتزملرك فائضدن اولان بورجلری كاملاً عفو ايدلمشدر .

ماده ٢ بيك اوچيوز يكرمی اوچ سنه‌سيله‌دها اولكی‌سنه‌لردن‌مديون‌اولان ملتزملرله‌كفيل‌ووارثلری رأس‌المالدن اوسنه‌لره عائد دينلرينی تعقيبات نظاميه اجراسنه حاجت براقمقسزين بيك اوچيوز يكرمی سكز سنه‌سی نهايتنه قدر درت تقسيطده تأديه ايتمك اوزره امهال طلبنده بولنه‌رق تأمينات كافيه ارائه وبرنجی تقسيطی دفعةً تأديه ايلدكلری تقديرده دين باقيلری بيك اوچيوز يكرمی سكزسنه‌سی نهايتنه قدرمساعد زمانلرده واوچ‌تقسيطده تحصيل ايدلمك اوزره بلا فائض امهال ايديلوب اووقته قدر حقلرنده اجرا ايدلمش اولان تعقيبات‌تأخير اولنه‌جقدر. آنجق ميعادنده تأديه ايدلميان تقاسيط ايچون‌تعقيبات نظاميه اجرا اولنور .

ماده ٣ بيك اوچيوز يكرمی اوچ سنه‌سيله دها اولكی سنه‌لره عائد اوله‌رق اشبو قانونك‌اعلانندن اول تقاسيطه ربط ايدلمش اولان ديونك رأس المالی دخی ايكنجی ماده‌يه توفيقاً يكيدن تقاسيطه ربط ايدلمك صورتيله اوچيوز يكرمی‌سكز سنه‌سی نهايتنه قدر تماماًتأديه ايدلديكی تقديرده‌فائضلری‌اراننميه‌جقدر.

ماده ٤ بيك اوچيوز يكرمی سكز سنه‌سی نهايتنه قدر تماماً ايفای دين ايتمين ملتزملر آرتق بوقانوندن استفاده ايده‌ميه‌رك اعشار نظامنامه‌سی موجبنجه اصل بدل احاله‌نك تقاسيط مقرره‌سی تاريخلرندن اعتباراً حساب اولنه‌جق فائضلری‌دخی ادايه مجبور اوله‌جقلردر يالكز اشبو قانوندن اول تقاسيط مقرره‌سنك بر ويا بر قاچی بيك اوچ يوز يكرمی سكز سنه‌سی غايه‌سنی تجاوز ايتمك صورتيله دينلری امهال ايدلمش اولوبده اشبو قانوندن استفاده ايتميه‌رك شرط امهال دائره‌سنده تقاسيط مقرره‌يی ايفايه دوام ايتمش اولانلرك هنوز ايشله‌مامش‌تقسيطلری حين‌امهالده‌كی شرائط مقرره دائره‌سنده تعقيب وتحصيل اولنه‌جقدر.

ماده ٥ اوچيوز سنه‌سندن اوچ يوز يكرمی اوچ سنه‌سی نهايتنه قدر اولان اعشار وحصهٔ معارف ومنافع وتجهيزات عسكريه ورسوم اربعه بدلات التزاميه‌سندن طولايی‌املاك واراضيلری خزينه نامنه قطعياً تفوض اولنوبده اليوم خزينه عهده‌سنده بولنمش اولان ملتزملر وياكفيل وياخود وارثلری واراضیٔ مذكوره‌نك مع مصارف بدل تفرغی اوچ يوز يكرمی سكز سنه‌سی نهايتنه قدر دفعةً تأديه ايلدكلری تقديرده‌املاك واراضيلری كنديلرينه‌اعاده ايديله‌جكدر مع‌مافيه خزينه‌اموال مذكوره‌نك فروختی معامله‌سنی اوچ يوز يكرمی سكز سنه‌سی غايه‌سنه قدر تأخيره مجبور اولميوب بدل تفوضك تأديه‌سندن اول صاتلمش اولان اموال حقنده برادعا درميان اولنه‌ماز املاك واراضيلرينك بدل تفرغی دينلرينه تقابل ايتميه‌رك اليوم فضله بورجلری قالمش اولان ملتزملر بقيهٔ‌دينلرينی اشبوقانون دائره‌سنده تأمين‌وتسويه ايتمدكجه بومساعده‌دن استفاده ايده‌ميه‌جكدر .

ماده ٦ اوچ يوز يكرمی اوچ سنه‌سندن دها اولكی سنه‌لرك مع حصهٔ معارف ومنافع وتجهيزات ،

اعشار ورسوم اربعه بدلات التزاميه‌سندن مديون اولان ملتزملرله كفيل ووارثلرينك ديون غير منتظمه ميانده خزينهٔ جليله‌دن مطلوبلری بولنديغی تقديرده دينلرينك مطلوبلری مقداری ديون مذكوره حقنده برقرار اتحاذ ايدلنجيه دكين بلا فائض امهال ايديله‌جكدر .

ماده ٧ اشبو قانونك اعلانندن اول ويرلمش اولان فائضلردن طولايی اعادهٔ محاسبه جائز دكلدر.

ماده ٨ كرك التزام وكرك تثليث وياتخميس صورتيله قرا اهاليسی نامنه‌مقيد اولان اعشار بدللريله منافع ومعارف وتجهيزات حصه‌لرينك استيفاسی دخی اشبو قانون احكامنه تابع اوله‌جقدر .

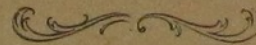
ماده ٩ اشبو قانونك اجراسنه ماليه وداخليه نظارتلری مأموردر .

صدر اعظم	داخليه ناظری	ماليه ناظری
ابراهيم حقی	طلعت	جاويد

مجلس اعيان ومبعوثانجه قبول‌اولنان اشبو لايحه‌نك قانونيتنی وقوانين دولته علاوه‌سنی اراده ايدرم .

٧ جماذی‌الآخر سنه ١٣٢٨ و ٢ خزيران سنه ١٣٢٦

محمد رشاد

منازع فیه کلیسا ومکتبلر حقنده قانون

ماده ۱ روم پطریقخانه‌سیله بلغار اکسارخخانه‌سنه منسوب اولان اهالینك کلیسا ومکتبلره متعلق منازعاتی اشبو قانونه توفیقاً حل اولنه‌جقدر .

ماده ۲ برچفتلك ویا قریه ویا قصبه‌ده عمومیتله پطریقخانه‌یه ویا اکسارخخانه‌یه منسوب اولان اهالینك استعمال ایتمکده اولدقلری کلیسا ومکتبلر اوطرفه عائد عد اولنه‌رق یدلرنده ابقا اولنه‌جقدر . آنجق چفتلك صاحبلری طرفندن یاپیلوب اورتاقجیلره تخصیص قلنان خصوصی معابد بوندن مستثنادر .

ماده ۳ منازع فیه کلیسا ویا مکتب بولنان برقریه ویا چفتلك ویاقصبه‌ده اهالیدن برقسمی پطریقخانه‌یه دیکر قسمی اکسارخخانه‌یه منسوب اولدقلری حالده او کلیسا ویا مکتب اساساً هانکی طرف نامنه مؤسس ایسه اوطرفه واکر اوطرف منسوبینی ثلث درجه‌سندن دون براقلیتده بولنورسه اوحالده دیکر طرفه تسلیم ایدیله‌جك وطرف آخر ایچون مجدداً اوکبی مؤسسات انشا ایدلمك اوزره بشنجی والتنجی ماده‌لره توفیقاً جانب حکومتدن معاونت نقدیه ایفا اولنه‌جقدر .

ماده ٤ اهالیسی قسماً پطریقخانه‌یه وقسماً اکسارخخانه‌یه منسوب اولان چفتلك وقریه ویاقصبه‌ده منازع فیه متعدد کلیسا ومکتب موجود اولدیغی وبونلر یالکز برطرفك نامنه مؤسس بولندیغی حالده‌اشبو طرف انتخاب ایده‌جکی کلیسا ویامکتبه وضع ید ایتدیریله‌جك وایکنجی کلیسا ویامکتب طرف دیکره‌ترك وتسلیم ایدیله‌جکدر شاید کلیسا ویامکتب کندی نامنه مؤسس اولان طرف ثلث درجه‌سندن دون براقلیتده ایسه حق ترجیح وانتخاب دیکر طرفه عائد اوله‌جقدر .

ماده ٥ معاونت نقدیه‌نك کمیت ونسبتی کلیسا ویا مکتبجه اولان احتیاجه وامثالنه نظراً حکومتجه تقدیر وتعیین اولنه‌جق واعانه تخصیصاتنك صورت توزیع واستعمالی وانشا آتك تسریع وتسهیلی حقنده اقتضا ایدن تدابیره حکومتجه توسل اولنه‌جقدر .

ماده ٦ حکومتك معاونت نقدیه‌سی آنجق موجود کلیسا ومکتبلردن متولد بولنان واشبو قانونك تاریخ نشرینه قدر صورت قطعیه‌ده حل ایدیله‌مامش اولان مسائله منحصر وبر دفعه‌یه مخصوص اولوب بعد ازین تحدث ایده‌جك منازعات واختلافات مماثله‌یه شامل اولمیه‌جقدر .

ماده ۷ اشبو قانونك نشر تطبیقندن صکره جماعتلر آره‌سنده تبدیل ویا اعادهٔ منسوبیت وقوعبولمسی کلیسا ومکتبلرك تغییر عائدیتنه سبب اوله‌مز بناءً علیه اهالیدن کرك قسماً وکرك عموماً تحویل منسوبیت ایدنلر کندی مصرفلریله یکیدن مؤسسات مماثله احداثنده مختار اوله‌جقدر .

ماده ۸ اشبو قانونك اوچنجی ودردنجی ماده‌لری شمدی‌یه قدر جماعتین آره‌سنده بالمناوبه‌استعمال ایدیلن کلیسالره دخی شامل اولدیغندن مادتین مذکورتین حکمنك فعلاً تطبیق تاریخندن اعتباراً اصول مناوبه الغا ایدیله‌جکدر .

ماده ۹ کلیسا ومکتبلره عائد عقاراتدن متولد اختلافات سائره حقوق تصرفیه دعوالری کبی محاکم نظامیه‌جه حل وفصل اولنه‌جقدر .

ماده ۱۰ اشبو قانونه توفیقاً حکومتجه وقوع بوله‌جق معاونت نقدیه ایله یکیدن انشا اولنه‌جق کلیسالر ایچون فرمان عالی اصدارینه انتظار اولنمیوب مجلس ادارهٔ ولایتك قرارینه بناءً ولایت مقامندن

اعطا اولنه‌جق رخصت اوزرینه درحال انشا آته باشلانیله‌جق وکلیسانك انشا ایدیله‌جکی اراضینك نوعنه کوره تعیین وتخصیص ایدیله‌جك مقاطعه وبدل عشر معاملاتی دوائرعائده‌سنجه ایفا واکمال ایدلمك اوزره اوراقی‌جانب ولایتدن نظارت عائده‌سنه ارسال قلنه‌جقدر .

ماده ۱۱ اشبو قانونك اجراسنه داخلیه ومذاهب ناظرلری مأموردر .

داخلیه ناظری — طلعت
عدلیه ناظری — اوروپاده
صدر اعظم — ابراهیم حقی

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم . ۲۵ جمادی‌الاخره سنه ۱۳۲۸ و ۲۰ حزیران سنه ۱۳۲٦

محمد رشاد

بابا اسکی جواردن بدأ ایله قرق کلیسا قصبه‌سنه ممتد اولمق اوزره بر تیمور یول انشاسی وایشلدلمسی ایچون شرق تیمور یوللری قومپانیه‌سیله عقد مقاوله‌یه مأذونیتی متضمن مادهٔ منفردهٔ قانونیه ایله عقد اولنه‌جق مقاوله‌نامه

مادهٔ قانونیه

مادهٔ منفرده — بابا اسکی جواردن بدأ ایله قرق کلیسا قصبه‌سنه ممتد اولمق اوزره بر متره درت یوز اوتوز بش میلیمترو عرضنده بر تیمور یولی انشا وایشلدلمسی ایچون شرق تیمور یوللری قومپانیاسیله اشبو قانونه مربوط مقاوله نامه‌یی عقد ایلمکه تجارت ونافعه نظارتی مأذوندر .

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم

١٥ جمادی‌الآخره سنه ١٣٢٨ و ١٠ حزیران سنه ١٣٢٦

محمد رشاد

صدر اعظم	تجارت ونافعه ناظری
ابراهیم حقی	حلاجیان

مقاولهٔ مذیله

بر طرفدن حکومت عثمانیه نامنه حرکت ایدن تجارت ونافعه ناظری حلاجیان افندی حضرتلریله دیکر طرفدن شرق تیمور یوللری قومپانیه‌سی نامنه حرکت ایدن مذکور قومپانیه مدیری موسیو اولریغ غروس بیننده بروجه آتی عقد مقاوله اولنمشدر :

ماده ١ — حکومت عثمانیه درسعادت ادرنه خطنك بابا اسکی جوارنده ٢٣٥ نجی کیلومترو ٣٠٠ نجی متروسندن بدأ ایله قرق کلیساده نهایت بولمق وتیمور چبوقلرك ایچ کنارلری بیننده‌کی مسافه بر مترو ٤٣٥ میلمترو اولمق اوزره بر تیمور یول انشا وایشلدلمسی امتیازی اشبو مقاوله‌نك بر قانونله تصدیق اولنمسنه تعلیقاً احکام وشرائط آتیه ایله شرق تیمور یوللری قومپانیه‌سنه اعطا ایدر ومذکور قومپانیه دخی اشبو امتیازی شرائط مذکوره ایله قبول ایلر .

ماده ٢ — مدت امتیاز ١٩٥٧ سنه‌سی افرنجی کانون اولنك اوتوز برنده نصف‌اللیده ختام بوله‌جقدر .

ماده ٣ — اشبو مقاوله‌نامه‌نك کسب قطعیت ایلدیکی تاریخدن اعتباراً نهایت آلتی ماه مدت ظرفنده خطك خریطه وپروژه‌لری بریسی مشمع اوزرنده اولمق اوزره درت نسخه اوله‌رق قومپانیه طرفندن لاجل‌التصدیق نافعه نظارتنه تودیع قلنه‌جقدر .

نظارت مذکور خریطه وپروژه‌لری بالتدقیق تودیع ایدلدکلری تاریخدن اعتباراً نهایت اوچ آی مدت ظرفنده یا حالیله ویاخود ایجاب ایدن تعدیلاتك اجراسیله تصدیق ایده‌جکدر .

ماده ٤ — تودیع قلنان پروژه‌لرك تاریخ تصدیقندن اعتباراً نهایت درت ماه مدت ظرفنده عملیاته مباشرت اولنه‌جق وکذلك تاریخ تصدیقندن اعتباراً نهایت اون سکز ماه مدت ظرفنده عملیات اکمال ایدیله‌جکدر .

ماده ٥ — اشبو امتیازك موضوعی اولان خط اشبو مقاولهٔ مذیله احکامی دائره‌سنده قومپانیه‌دیلدیکی وسائط ویا اصولی استعمالده مخیر بولنمق وهرکونه مصارف وضرر وخساری کندوسنه عائد اولمق اوزره اشبو مقاوله نامه‌نك اوتجی ویاخود لدی‌الحاجه اون اوچنجی ماده‌سنده معین اولان مظاهرت مالیه‌دن بشقه

دولتدن برکونه معاونت مالیه طلبنده بولنلمقسزین انشا واکمال ایدیله‌جکدر معدنی کوپریلر نافعه نظارتجه تقرر ایدن واشبو مقاولهٔ مذیله‌یه مربوط بولنان اساسه کوره حساب اولنه‌جقدر تیمور یولی مقطع عرضانیلری مربوط ایکی نومرولی نمونه‌لره مطابق اوله‌جقدر خط مذکورده استعمال اولنه‌جق رایلرك بهر متروطولی تقریباً اوتوز بش کیلو غرام ثقلنده بولنه‌جنی کبی تراورسلر دخی معدنی اوله‌جقدر میللرك حد اعظمی بهر مترو باشنه اون درت میلمترو مواقف آره‌سنده‌کی مسافه‌نك حد اعظمی اون بش کیلومترو اولمق اوزره تعیین ایدلمشدر .

ماده ٦ — قومپانیه خط مذکوری کیلومترو باشنه اون بش بیك فرانق قیمتنده اولدیغی تحقق ایده‌جك ادوات متحرکه ایله تجهیز ایلیه‌جکدر . قبول قطعی معامله‌سنك حین اجراسنده ادوات مذکوره‌نك برقطعه دفتری تنظیم قلنه‌جقدر . شوراسی مقرردرکه ادوات متحرکه ممالك غربیه‌ده مستعمل الك ایی نمونه‌لره موافق اوله‌جق وبولجیلرك تأمین استراحتنه مقتضی کافهٔ ترتیباتی حاوی بولنه‌جقدر .

ماده ٧ — مذکور تیمور یول ایله متفرعاتنك تأسیسنه مقتضی اولوب افراد عهده‌سنده بولنان املاك اراضینك مبایعه‌سنده اصحاب املاك ایله قومپانیه بیننده ائتلاف حاصل اولمدیغی تقدیرده استملاك قانونی احکامنه توفیق معامله اولنه‌جقدر .

کذرکاه تصدیق واراضی اوزرینه تطبیق قلندقدن صکره حکومت عثمانیه استملاك خریطه‌لرینك تصدیقی تاریخندن اعتباراً ایکی آی مدت ظرفنده مذکور املاك واراضی‌یی قومپانیه‌نك مصارفنه اوله‌رق بالاستملاك قومپانیه‌یه تسلیم ایده‌جکدر . امتیازك مدت دوامنجه موقتاً استعمالی لازم کلان اراضی وطاش وقوم اوجاقلری قومپانیه‌جه اصحابنه تضمینات ویرلك شرطیله حکومت محلیه معرفتیله قومپانیه‌یه تسلیم قلنه‌جقدر . تیمور یول ایله متفرعاتنك تأسیسنه مقتضی اراضئ خالیهٔ امیریه امتیاز مدتنك ختامنه قدر بلا بدل قومپانیه‌یه ترك ایدیله‌جکدر . عملیاتك دوامی مدتجه بوکبی اراضی ایله درونده بولنان طاش وقوم اوجاقلرینك صورت موقته‌ده بلا بدل استعمالنه دخی مساعده اولنه‌جقدر .

ماده ٨ — تیمور یول ایله متفرعاتنك تأسیسات ابتدائیه‌سنه مقتضی اولوب قبول قطعی معامله‌سنك اجراسنه قدر قومپانیه طرفندن ممالك اجنبیه‌دن جلب ایدیله‌جك آلات وادوات ولوازمه بلا رسم کمرکدن امرار ایدیله‌جکدر .

ماده ٩ — قومپانیه اشبو خط ایله متفرعاتی خطك موقتاً قبول ایدلدیکی تاریخدن اعتباراً مصارف وضرر وخساری کندوسنه عائد اولمق اوزره الیوم مرعی اولان شرطنامه احکامی دائره‌سنده وانتخاب ایده‌جکی اصول ووسائط ایله ایشلته‌جك وخط مذکور ایله متفرعاتنك حاصلات غیر صافیهٔ سنویه‌سندن هر سنه ٢٣٠٠ فرانق ل + ٢٠ ,٠ ر + ٨٠ ,٠ ت دستوریله حساب ایدیله‌جك مبلغی اخذ واستیفا ایده‌جکدر .

اشبو دستورده‌کی ل شعبه خطنك کیلومترو اوله‌رق بابا اسکی جوارنده‌کی مقراض نقطه‌سی قرق کلیسا موقعنده‌کی یولجی بناسی محوری آره‌سنده‌کی طولی ور حرفی خط مذکورك فرانق حسابیله مجموع حاصلات غیر صافیه‌سنی ارائه ایدر (ت) حرفی دخی یولجی واشیا قطارلریله مختلط وعسکری وخصوصی قطارلرك کیلو مترو اوله‌رق قطع ایتمش اولدقلری مسافهٔ حقیقیه‌یی ارائه ایدر قومپانیه سنوی استیفا ایده‌جکی اشبو مبلغ ایله ایشلتمه امورینك صورت منتظمه‌ده جریانی تأمین ایچون لازم اولان هرکونه مصارفی ایفا ایده‌جکی کبی بالخاصه ایلروده ایفا ایده‌جك بالجمله عملیات توسیعیه‌یی دخی کندی مصرفیله اجرا ایلیه‌جکدر . حاصلات غیر صافیه‌دن بالاده ذکر اولنان دستوره توفیقاً قومپانیه‌نك استیفا ایده‌جکی مبلغ تنزیل ایدلدکدن صکره قاله‌جق مقدار حاصلات صافیه‌یی تشکیل ایده‌جکدر .

ماده ١٠ — تیمور یول ایله متفرعاتنك طقوزنجی ماده‌ده کوسترلدیکی وجهله حساب ایدیلان حاصلات سنویهٔ صافیه‌سندن خطك مادهٔ مذکوره‌ده تعیین ایدلمش اولان طولی اوزرینه بهر کیلو متروسی ایچون

مصارف تأسيسيه‌يه مقابل ٥٤٢٠ فرانق قومپانيه‌يه عائد اوله‌جقدر . هرهانكی سنه‌نك حاصلات صافيه‌سی مقدار مذكوردن دون اولورسه نقصانی اليوم قومپانيه طرفندن ايشلدلمكده اولان تيمور يوللرك حكومت عثمانيه‌يه عائد سنهٔ مذكوره فضلهٔ حاصلاتندن ؟

اولا (آ) ١٨٩٤ تاريخلی استقراض قارشولغی اوله‌رق قومپانيه‌نك سنوی بهر كيلو مترو باشنه حكومته تأمين ايلمش اولديغی ١٥٠٠ فرانق .

(ب) ١٥ حزيران سنه ١٩٠٩ تاريخلی مقاوله‌نامه‌نك اوچنجی ماده‌سنك (ب) حرفلی اوچنجی فقره‌سی موجبنجه حكومت عثمانيه‌يه عائد حصهٔ حاصلاته محسوباً حكومت مشاراليها حسابنه اوله‌رق سنوی (بانق دوپاری ئه‌ده‌په‌یی‌با) يه تأديه‌سی قومپانيه طرفندن تعهد ايدلمش اولان ٤٦٤٤٢١ فرانق .

(ت) مقاولات موجوده‌ده معين توقيفات سائره

ثانياً سركه‌جی ايله اياستفانوس بيننده‌كی ايكنجی خطك مصارفندن دولتك حصه‌سنه اصابت ايدن تقسيط سنوی تنزيل اولندقدن صوكره قاله‌جق مقداردن اكمال ايديله‌جكدر . برمنوال محرر قاله‌جق مقدار حاصلات صافيه نقصانی اكماله كفايت ايتمديكی تقديرده ظهوره كله‌جك نقصانلر قومپانيانك «اوانس حسابی» ناميله بلا فائض اچيله‌جق خصوصی برحسابه كچيريله‌جك واشبو نقصانلر خطوط موجوده حاصلاتندن سنين متعاقبه‌ده دولته عائد اوله‌بيله‌جك حاصلات فضله‌سندن اكمال ايديله‌جكدر حاصلات صافيه‌يی اكمال ايچون دولته عائد حصه‌دن بالاده ذكر اولنديغی وجهله افراز ايديله‌جك مبلغ كذلك بلافائض « دولت اوانسلری حسابی » ناميله ديكر برحسابه قيد ايديله‌جك واتيده اون برنجی ماده‌ده كوستريلان شرائط ايله تصفيه قلنه‌جقدر .

ماده ١١ بالعكس هرهانكی برسنه‌نك حاصلات صافيه‌سی مقداری كيلو مترو باشنه ٥٤٢٠ فرانغی تجاوز ايلديكی تقديرده فضله‌سی اول باول قومپانيه‌جه وقوع بولان اوانسلر حسابی تسويه‌يه تخصيص ايديله‌جكدر اشبو حساب كاملاً تصفيه قلندقدن صكره قالان فضله‌نك ربعی قومپانيه‌يه ترك اولنه‌رق ديكر اوچ ربعی « دولت اوانسلری حسابنك » تصفيه‌سنه حصر ايديله‌جكدر .

ماده ١٢ سالف‌الذكر اوانسلر حسابی تصفيه ايدلدكدن صكره وقوعبوله‌جق حاصلات صافيه فضله‌لری يوزده اللي‌سی حكومت عثمانيه‌يه ويوزده اللي‌سی قومپانيه‌يه عائد اولمق اوزره تقسيم ايديله‌جكدر .

ماده ١٣ حكومت عثمانيه كوچك چكمجه خارج وقلعهٔ سلطانيه داخل اولمق اوزره كوچك چكمجه ايله قلعهٔ سلطانيه اره‌سنده كائن مرمره دكزينك برنقطه‌سنه منتهی اوله‌جق ودرسعادت ادرنه تيمور يولنك برنقطه‌سنه يكرمی كيلو مترودن دون برمسافه‌يه قدر تقرب ايده‌جك برخطی كندوسی انشا و ياخود امتيازنی اخره اعطا ايلديكی تقديرده .

اولاً باباسكی قرق كليسا خطندن طولايی قومپانيه طرفندن وقوع بولان اوانسلر حسابنك اول وقتده‌كی موجوديتی تصفيه .

ثانياً كيلو مترو باشنه هرسنه حاصلات صافيه ٥٤٢٠ فرانغه بالغ اولمدقجه اولمقداره ابلاغ ايليه‌جكدر .

ماده ١٤ قومپانيه اشبو تعهداتك اجراسنی تأميناً و بنربانق فراين بانقه‌سنك درسعادت شعبه‌سنه تأمينات اقچه‌سی اوله‌رق اون بيك ليرا توديع ايلمش واشبو تأمينات اقچه‌سندن طولايی اختلاف ظهورنده محاكم عثمانيه‌نك حق قضاسنی قبول ايده‌جكنه دائر مذكور بانقه كندی حكومتی سفارتخانه‌سندن مصدق بربياننامه اعطا ايلمشدر . تأمينات آقچه‌سی خطك قبول موقت معامله‌سنك اجراسنی متعاقب قومپانيه‌يه اعاده ايديله‌جكدر .

ماده ١٥ ١٨ مايس سنه ١٨٧٢ تاريخلی انشا آت وايشلتمه مقاوله نامه‌لريله ايشلتمه شرطنامه‌سنك

ومقاولات ومربوطات سائره‌سيله ١٠ ـ ٢٢ كانون اول سنه ١٨٨٥ واليوم ايشلمكده بولنان خطوطه عائد ١٥ حزيران سنه ١٩٠٩ تاريخلی مقاوله نامه‌لرك اشبو مقاوله نامه‌يه منافی اولميان كافهٔ احكامی باباسكی قرق كليسا خطنه دخی تطبيق اولنه‌جقدر .

ماده ١٦ امتياز مدتنك ختامنده خط ايله متفرعاتی حسن حالده وهركونه ديون وتعهداتدن وارسته اوله‌رق بلابدل دولته ترك ايديله‌جك ومخمنلرك تعيين ايده‌جكی فيئاتله لوازمات ومستحضرات جانب حكومتدن مبايعه اولنه‌جقدر .

بالاده آلتنجی ماده‌ده مصرح دفترده معين وياخود اكا معادل ادوات متحركه حسن حالده وهركونه ديون وتعهداتدن وارسته اوله‌رق بلابدل دولته ترك ايديله‌جك وامتياز مدتنك ختامنده موجود اوله‌بيله‌جك ادوات متحركهٔ منضمه دخی مخمنلر طرفندن تعيين اولنه‌جق فيأت موجبنجه حكومت جانبندن مبايعه اولنه‌جقدر .

امتياز مدتنك ختامنده قومپانيه طرفندن وقوعبولان اوانسلر حسابی تصفيه قلنمامش ايسه قومپانيه‌نك بوبابده بركونه مطالبه‌يه حقی اوله‌ميه‌جقدر كذلك اولوقت حكومته عائد اوانسلر حسابی تصفيه ايدلمامش اولديغی تقديرده حكومت عثمانيه دخی قومپانيه‌دن برشی طلب ايتميه‌جكدر .

ماده ١٧ باباسكی قرق كليسا خطنك موقعلری ايله قومپانيه‌نك شمديكی خطلرينك موقعلری بيننده اجرا اولنه‌جق نقليات اجوراتی خطلرك هربری اوزرنده قطع اولنه‌جق مسافه‌لرله متناسباً خط مذكور ايله ديكر خطوط بيننده تقسيم قلنه‌جقدر .

ماده ١٨ اشبوشعبه خطنك ايشلدلمسنه باشلانديغی تاريخدن اعتباراً اون‌بش سنه صكره حكومت ديلديكی زمان شعبهٔ مذكوره‌يی مبايعه ايده‌بيله‌جكدر . بوحالده حكومت مدت امتيازك ختامنه دكين هرسنه قومپانيه‌يه ذكر اولنان شعبه‌نك مبايعه اولنه‌جغی تاريخدن بش اولكی سنه حاصلات صافيهٔ حقيقيه‌سنك مقدار متوسطنه معادل برتقسيط سنوی تسويه وايفا ايليه‌جك وفقط اشبو مقدار متوسط مبايعه‌نك وقوعبولديغی سنه‌دن اولكی سنه‌نك حاصلات صافيهٔ حقيقيه سندن دون اولميه‌جقدر .

حاصلات صافيه بروجه اتی تعين ايده‌جكدر .

باباسكی قرق كليسا خطنك هرسنه‌يه عائد اولان حاصلات غير صافيهٔ عموميه‌سندن :

اولا (تأسيسات ابتدائيه مصارفنك فائض ورأس‌المالی امحايه مقتضی مبلغ داخل اولمامق شرطيله تيمور يولك سنهٔ مذكوره ظرفنده تحقق ايده‌جك ايشلتمه وحسن حالده محافظه‌سی مصارفی .

ثانياً ـ كرك دولت وكرك قومپانيا اوانسلرينه امحا اولنمش نظريله باقيله‌رق تعدن حكومته اصابت ايده‌جك اولان حصه بعدالتنزيل قاله‌جق مبلغ اوسنه‌يه عائد حاصلات صافيهٔ حقيقيه‌يی تشكيل ايده‌جكدر .

حكومت عثمانيه اشبو تقسيط سنوی‌يی كيلومترو باشنه ٥٢٤٠ فرانقدن دون اولمامق شرطيله هرسنه منتظماً قومپانيه‌يه تأديه ايلمكی تأمين وحين اشترادە قومپانيه‌نك هنوز تصفيه اولنمامش اوانسلری وار ايسه انلری دخی تسويه ايده‌جكدر متعاقباً شعبهٔ مذكوره وتفرعاتی حسن حالده وهردرلو ديون وتعهداتدن وارسته اوله‌رق حكومت عثمانيه‌يه تسليم ايديله‌جك و اشيا وادوات ولوازمات موجوده مخمنلرك تقدير ايده‌جكلری بدل مقامنده دولت طرفندن اشترا اولنه‌جقدر .

دردنجی ماده‌ده مذكور مقدارده وياخود اكا معادل ماهيتده ادوات متحركه حسن حالده وهردرلو ديون وتعهداتدن وارسته اوله‌رق مجاناً حكومته تسليم اولنه‌جق و بومقداردن فضله ادوات متحركه موجود ايسه مخمنلرك تقدير ايده‌جكلری بدل مقابلنده حكومت جانبندن اشترا اولنه‌جقدر .

حين اشترادە دولت اوانسلری تصفيه ايدلمامش ايسه بوندن طولايی حكومت هيچ برمطالباتده بولنميه‌جقدر .

حكومت عثمانیه ارزو ایدرسه بالاده محرر تقسیط سنوی‌یی یوزده ٤,٧٥ فائض حسابیله رأس‌المال بالتحویل دفعةً تأدیه ایده‌بیله‌جكدر .

ماده ١٩ اشبو مقاولهٔ منضمه‌نك موقع اجرایه وضعی برقانونله تصدیقه منوطدر .

١٥ جمادی‌الاخره سنه ١٣٢٨ و ١٠ حزیران سنه ١٣٢٦

شرقی روم ایلی ویركوسنك دیون عمومیه اداره‌سنه مودوع دیونك تسویه‌سندن متباقی مبالغدن محسوبی حقنده قرارنامهٔ منضم و مادهٔ منفردهٔ قانونیه

قرارنامهٔ منضم

ماده ١ حكومت عثمانیه بلغارستان امارتی ایله دیون‌عمومیه اداره‌سی آره‌سنده اولجه تعاطی اولنان مقاولات موجبنجه سنه‌لكی یوز اون درت بیك اون طقوز لیرا و یتمش درت غروشه بالغ اولان روم ایلی شرقی ویركوسنی دیون عمومیه‌نك زمان اطفاسنه قدر تأدیه ایتمكی متعهددر .

ماده ٢ اشبو تعهدی موقع اجرایه وضع ایتمك اوزره حكومت‌عثمانیه دیون‌عمومیه طرفندن جبایت ایدلمكده اولان اعشار ورسوم سائره فضله‌لرنده یوز اون‌درت بیك اون طقوز لیر اویتمش‌درت غروش مقدارینی برصورت مخصوصه‌ده تعیین ایتمشدر .

ماده ٣ مارالذكر یوز اون درت بیك اون طقوز لیرا و یتمش درت غروش تخصیصات سنویه اعشار ورسوم سائره فضله‌لری تخصیصات دائمه ومعینه‌سی میاننده اخذ موقع ایدرك بروجه آتی ترتیبه داخل اوله‌جقدر .

		لیرای عثمانی
ا	بانق عثمانینك حساب جاریسی	١٨٠٠٠
ب	نقلیات عسكریه	١٠٠٠٠
ث	قونیه اوواسنك اسقاسی	٢٥٠٠٠
ه	یوزده درت فائضلی ١٩٠٨ استقراضی	٤٠٠٠٠
ف	روم ایلیٔ شرقی ویركوسی	١١٤٠١٩,٧٤

ماده ٤ اشبو قرارنامه ایله تعدیل اولنمیان محرم قرارنامه‌سیله ذیللری احكامی مرعی‌الاجرادر .

مادهٔ منفردهٔ قانونیه

مالیه ناظری اشبو لایحهٔ قانونیه‌یه مربوط قرارنامهٔ منضمی محرم قرارنامه‌سیله ذیلاً امضا ایلمكه مأذوندر .

صدر اعظم	مالیه ناظری
ابراهیم‌حقی	محمد جاوید

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتنی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم .

٨ جمادی‌الاخره سنه ١٣٢٨ و ٣ حزیران سنه ١٣٢٦

محمد رشاد

قوصوه ولایتی داخلنده بعض تشكیلات ملكیه اجراسیله مصارفنك بودجه‌یه ادخالنه دائر مادهٔ قانونیه

قوصوه ولایتی داخلنده فروزویك ناحیه‌سنك اوچنجی صنفدن برقضایه تحویلنی وغورده‌ده اوچنجی صنفدن مجدداً برقضا تشكیلنه ولوما قضاسی مركزینك اشتیكن قریه‌سنه نقلنه ویاقووه قضاسی داخلنده‌كی مالیسا وهاس ورقه قوللریله ایكده پوغوروا ورنه وولچترن‌ده ویره‌نچه وپرشتنه‌ده لاب وكیلانده موراوهٔ بالا وزیر قوللرنده التیسی برنجی واوچی ایكنجی صنفدن اولمق اوزره طقوز ناحیه تشكیلنه داخلیه نظارتی مأذوندر .

تشكیلات مذكوره‌دن طولایی داخلیه بودجه‌سنك دردنجی فصلنك اوتوز برنجی ماده‌سنه ٣٦٠٠٠ اوتوز اوچنجی ماده‌سنه ٩٦٠٠ اوتوز دردنجی ماده‌سنه ١٥٦٠٠ اوتوز بشنجی ماده‌سنه ٢٤٠٠ اوتوز یدنجی ماده‌سنه ٤٨٠٠٠ اوتوز سكزنجی ماده‌سنه ٢١٦٠٠ قرقنجی ماده‌سنه ٢٢٢٠٠ وبشنجی فصلنك دردنجی ماده‌سنه ١٦٨٠ غروش ضم ایدلمشدر .

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان لایحه‌نك قانونیتنی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم .

٢٥ جمادی‌الاخره‌سنه ١٣٢٨ و ٢٠ حزیران سنه ١٣٢٦

محمد رشاد

صدراعظم	داخلیه ناظری
ابراهیم‌حقی	طلعت

دیون امیریه وعادیه‌نك تأمین تأدیه‌سی ایچون ایتام وارامل وتقاعد معاشلرندن توقیفات اجراسی حقنده اجرا قانوننك اللی اوچنجی ماده‌سنك آلتنجی فقره‌سی مقامنه قائم اولان فقرهٔ قانونیه

سادساً علی‌العموم موظفین معاشلرینك ربعندن ومعزولین ومتقاعدین وایتام وارامل معاشاتنك خمسندن زیاده‌سی .

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتنی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم .

٢٥ جمادی‌الاخره سنه ١٣٢٨ و ٢٠ حزیران سنه ١٣٢٦

محمد رشاد

صدر اعظم	عدلیه ناظری نامنه صدر اعظم
ابراهیم حقی	ابراهیم حقی

قوصوه ولايتی داخلنده اجرا اولنه‌جق تحرير املاك صره‌سنده ويريله‌جك سندات خاقانيه‌نك تمغا رسميله خرج ورسوم سائره‌دن استثناسنه دائر مادهٔ منفردهٔ قانونيه

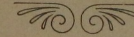
قوصوه ولايتنده اجرا قلنه‌جق تحرير املاكده املا واصحابنه اعطا اولنه‌جق سندات خاقانيه ايچون بردفعه‌يه مخصوص اواق اوزره بركونه خرج ورسوم وورقه بهاسی وكاتبيه آلنميه‌جق وبونلره تمغا بوليده الصاق اولنميه‌جقدر .

مجلس اعيان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لايحه‌نك قانونيتنی وقوانين دولته علاوه‌سنی اراده ايدرم .

٢٥ جماذی‌الآخره سنه ١٣٢٨ و ٢٠ حزيران سنه ١٣٢٦

محمد رشاد

صدراعظم	داخليه ناظری	ماليه ناظری
ابراهيم حقی	طلعت	محمد جاويد

منافع عموميه‌يه متعلق امتيازات حقنده قانون

ماده ١ اولا هرنه صورتله اولورسه اولسون دولتجه حالاً وآتياً تعهدات ماليه‌يی تضمن واموال واملاك عموميه‌نك صرف وتخصيصنی استلزام ايتمه‌ين ثانياً بودجه‌يه داخل برخدمت عموميه‌يه تعلق ايلمه‌ين ثالثاً اشبو قانونده تصريح اولنان معافياتدن غيری معافياتی محتوی بولنميان رابعاً قوانين مرعيه احكامنك تعديل وتغييرينی مستلزم اولميان خامساً ولايات دوائر بلديه‌سنك تشكيلاتنه دائر وضع ايديله‌جك قوانين ايله اعطاسی حكومت محليه‌نك دائرهٔ صلاحيتلرنده بولنميه‌جق اولان منافع عموميه‌يه متعلق اعمالات امتيازاتی طوغريدن طوغری‌يه قوهٔ اجرائيه طرفندن ويريله‌جكدر .

ماده ٢ بالجمله امتيازات ايچون مقتضی اولوب اشتراسی لازم كلان ويا صورت موقته‌ده اشغال وتركی ايجاب ايدن اراضی واملاك حقنده قواعد آتيه جاری اوله‌جقدر امتيازی اعطا اولنه‌جق اعمالات ومتفرعاتنك تأسيسنه مقتضی اولوب اصحابی عهده سنده بولنان املاك واراضينك اشتراسی خصوصنده صاحب امتيازله اصحابی بيننده ائتلاف حاصل اولمديغی تقديرده مذكور املاك واراضی استملاك قانوننه توفيقاً اشترا اولنه‌جق وبدل اشتراسيله مصارفی صاحب امتياز طرفندن تسويه اولنه‌جقدر امتياز مدتی ظرفنده صاحب امتيازك تكاليفی ومرجعی اولان نظارتك تنسيبی اوزرينه موقتاً اشغالی لازم كلان اراضی وطاش اوجاقلری وبالاست محللری اصحابنه استملاك قانوننده تعيين قيمت ايچون موضوع اصوله توفيقاً تقدير اولنه‌جق تضمينات صاحب امتياز طرفندن تسويه ايدلدكدن صكره حكومت محليه معرفتيله صاحب امتيازه تسليم ايديله‌جكدر .

اعمالات ومتفرعاتنك تأسيس وانشاسنه مقتضی اولان اراضیٔ اميريهٔ حاليه ختام مدت امتيازه قدر صاحب امتيازه مجاناً ترك اولنه‌بيله‌جكی كبی اثنای عملياتده اراضیٔ مذكوره‌دن موقتاً اشغالی ايجاب ايدن يرلرله درونلرنده بولنان طاش اوجاقلری وبالاست محللری‌ده حكومتجه لزوم كورلديكی حالده اصحاب امتيازه مجاناً تخصيص ايديله‌بيله‌جكدر .

ماده ٣ ختام مدت امتيازيه‌يه قدر شركتك واردات واحتياط اقچه‌لری واعمالاتك تأسيسی ايچون مقتضی املاك واراضی ويركودن معاف قلنه‌بيله‌جكی كبی حصه سنداتی وتحويلاتی دخی تمغا رسمندن ماعدا رسوم وتكاليفدن معاف اوله‌بيله‌جكدر . بعض اصحاب امتياز طرفندن كوستريله‌جك منافع مخصوصه‌يه مقابل حكومت خطوطيله اجرا اولنه‌جق تلغراف مخابراتی اجوراتندن معافيت اعطاسی‌ده جائزدر . مقاوله‌نامه‌ده صراحت مخصوصه موجود اولمدقچه معافيت منحصراً حكومته عائد تكاليف جديده ومنضمه‌يه‌ده شامل اوله‌جقدر .

ماده ٤ امتياز مدتنك انقضاسندن ايشلتمه امورينه مخصوص اولان ادوات ايله اشيای منقوله ولوازماتی اشترا اولنه‌بيله‌جكی مقاوله‌نامه‌نك حين تنظيمنده حكومتجه لزوم كورلديكی تقديرده تصريح اولنه‌بيله‌جكدر . امتيازات مقاوله‌نامه‌لرنده‌كی مدت معينه مرورنده حكومتك اشترا حقی محافظه اولنه‌جقدر . ادوات واشيا ولوازمات مذكوره‌نك بدل اشتراسی اهل خبره معرفتيله ودفاتر حسابيه‌نك تدقيقی ايله ويا حكومتجه تنسيب اولنه‌جق ديكر بر صورتله تقدير وتعيين ايديله‌جكدر .

ماده ٥ امتياز شرطنامه‌سنده موجود اولمديغی حالده امتيازك اعطاسی اوله‌رق صوك اون بش سنه‌سی ظرفنده نظارت عائده‌سنك رخصتيله مجدداً وعلاوةً وجوده كتيريله‌جك ومدت امتيازك انقضاسنده موجود بولنه‌جق اولان اعمالات ايچون صاحب امتياز طرفندن اخبار اولنوب علی‌الاصول اثبات اولنان مصرفه معادل بر مبلغ اعمالات مذكوره‌دن هر برينك اكمالندن اعتباراً بهر سنه ايچون بدلندن ١/١٥ بر تقسيم اون

بش تنزیل ایدلدکدن صوکره تضمینات اوله‌رق طرف حکومتدن صاحب امتیازه تأدیه اولنه‌جغی مقاوله نامه‌نك حین تنظیمنده حکومتجه لزوم کورولورسه تصریح اولنه بیله‌جکدر .

ماده ٦ صاحب امتیازك تأسیسات ابتدائیه وتوسیعیه‌یه مقتضی اولوب ممالك اجنبیه‌دن جلب ایده‌جکی ادوات ولوازمهٔ انشائیه‌نك کمرك رسمندن معافیتی ایچون مساعده اعطا اولنه بیله‌جکدر .

ماده ٧ امتیازات مقاوله وشرطنامه‌لرنده معین اولان مدتلر ظرفنده بهمه‌حال قوانین ونظامات عثمانیه‌یه تابع عثمانلی آنونیم شرکتلرینه دور اولنه‌جقدر .

ماده ٨ امتیاز ایشلرنده مأمورین فنیه واداریه ایله اوسته‌لر وایش باشیلرنده نه‌مقدارینك وهانکیلرینك اجانبدن اوله‌جقلری تعیین وتحدید ایدیله‌جکدر .

ماده ٩ مجلس مبعوثان واعیانه عرض اولنه‌جق امتیازات قانونلری مربوطلری اولان مقاولات واوراق متفرعه ایله بالتدقیق عمومیتی حقنده ویریله‌جك برقرار ایله قبول ویا رد ویااسباب موجبه‌سردیله برای تعدیل اعاده اولور .

ماده ١٠ ولایات ودوائر بلدیه‌نك تشکیلاتنه دائر یاپیله‌جق قانونلر ایله اعطاسی حکومات محلیه‌نك صلاحیتلری دائره‌سنده بولنه‌جق اولان امتیازلر حقنده قوانین مذکوره‌نك نشرینه قدر حکومت مرکزیه‌جه بر سابق ایفای معامله ایدیله‌جکدر .

ماده ١١ قوهٔ اجرائیه امتیازاتك اعطاسی ایچون مابه‌التطبیق اوله‌جق اصول ومعاملات متقدمه‌یی بر نظام مخصوص ایله تعیینه مأذوندر .

ماده ١٢ اشبو قانونك حکمی قوانین مخصوصه‌یه تابع بولنان معادن اصلیه وسطحیه وطاش اوجاقلری حقنده مرعی وجاری اولیه‌جغی کبی امور تجاریه وزراعیه وصناعیه وصرافیه‌یه عائد امتیازلرده شامل اولیه‌جقدر .

ماده ١٣ اشبو قانونك اجراسنه هیئت وکلا مأموردر .

عدلیه ناظری وشورای دولت رئیسی — اوروپاده
اوقاف همایون ناظری — علی حیدر
شیخ الاسلام — حسین حسنی
صدر اعظم — ابراهیم حقی

بحریه ناظری — محمد صالح
مالیه ناظری — اوروپاده
حربیه ناظری — محمود شوکت
داخلیه ناظری — طلعت
خارجیه ناظری — رفعت

اورمان ومعادن ناظری — ماوروقورداتو
تجارت ونافعه ناظری — حلاجیان
معارف ناظری — امرالله

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتنی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایده‌رم .
١٥ جمادی‌الاخره سنه ١٣٢٨ و ١٠ حزیران سنه ١٣٢٦

محمد رشاد

روسیه تضمینات شخصیه‌سندن طولایی روسیه حکومتیله تحدث ایدن اختلافك لاهیده حکم محکمه‌سی وساطتیله حلنه دائر مادهٔ قانونیه

مادهٔ قانونیه

حکومت عثمانیه ایله روسیه دولتی آره‌سنده بیك سکزیوز یتمش طقوز سنه‌سی کانون ثانئ رومیسنك یکرمی یدیسنده وشباط افرنجینك سکزنده استانبولده امضا اولنان معاهده‌نامه‌نك طرز اجراسندن طولایی تحدث ایدن اختلافك لاهی‌ده برحکم محکمه‌سی واسطه‌سیله حلنه دائر تنظیم اولنان ائتلافنامه متنی حکومت طرفندن تکلیف ایدیلن شکل وصورتده قبول ایدلشدر . خارجیه ناظری مذکور ائتلافنامه‌یی حکومت عثمانیه نامنه امضا ایتمکه مأذوندر .

مجلس اعیان ومبعوثانجه قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتنی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم .
١٥ جمادی‌الاخره سنه ١٣٢٨ و ١٠ حزیران سنه ١٣٢٦

محمد رشاد

مالیه ناظری — محمد جاوید
صدر اعظم — ابراهیم حقی

تحکیمنامه

اختلافات دولیه‌نك صورت مصلحانه‌ده تسویه‌سنه متعلق ١٨ تشرین اول سنه ١٩٠٧ تاریخلی لاهی مقاوله نامه‌سنه بالاشتراك وضع امضا ایدن روسیه حکومتی ایله حکومت عثمانیه :

اولا ٢٧ کانون ثانی سنه ١٨٧٩ / ٨ شباط تاریخنده روسیه ایله دولت علیه بیننده درسعادتده وضع امضا اولنان معاهده نامه‌نك ممالك عثمانیه‌ده‌کی روسیه تبعه‌سیله مؤسساتنك محاربه اثناسنده دوچار اولدقلری ضرر وزیاندن طولایی طلب ایدیه‌جکلری تضمینات درسعادت روسیه سفارتی طرفندن تدقیق وباب عالی‌یه تبلیغ اولندقچه تأدیه قلنه‌جقدر. بوتضميناتك مجموعی هیچ بروجهله یکرمی آلتی ملیون یدی یوز اللی بیك فرانغی تجاوز ایده‌میه‌جکدر .

« تضمینات مطالبنك باب عالی‌یه تبلیغ ایدیله‌بیلمسی ایچون تصدیقنامه‌لرك تعاطیسندن اعتباراً بر سنه مدت تعیین ایدلمش اولوب ایکی سنه مرورندن صکره وقوعبوله‌جق مطالب ارتق مقبول ومسموع اولیه‌جقدر . » مآلنده محرر اولان بشنجی ماده‌سی احکامی ،

ثانیاً عین‌تاریخلی پروتوقوله درج اولنان « مطالبك باب‌عالی‌یه تبلیغ ایدیله بیلمه‌سی ایچون‌تصدیقنامه‌لر تعاطیسندن اعتباراً تعین ایدلدیکی اشبو ماده‌ده مصرح اولان بر سنه مدته کلنجه روسیه خسته خانه‌سنك اون‌بربیك ایکی‌یوزانکلیز لیراسنه‌بالغ اولان طلبی بوندن استثنا ایدیله‌جکدر» مآلنده‌کی ایضاحات مذیله‌یی ،

ثالثاً مذکور بشنجی ماده موجبنجه منتظماً تبلیغ اولنان مقادیر تضمینات اوزرندن حکومت‌عثمانیه‌جه

بروجه آتی وقوعبولان تأديات تاريخلرندن منبعث نتائج حقوقيه حقنده روسيه حكومتی ايله حكومت عثمانيه بيننده براختلاف ظهور ايتديكنی

مقادير تأديات

عثمانلی ليراسی	تاريخلر
٥٠٠٠٠	١٨٨٤
٥٠٠٠٠	١٨٨٩
٧٥٠٠٠	١٨٩٣
٥٠٠٠٠	١٨٩٤
٤٣٤٣٨ ـ ٦٧٢٢/٤٠	١٩٠٢

رابعاً روسيه حكومتنك تسويهٔ دين خصوصنده وقوعه كلن تأخردن طولايی روسيه تضمينات شخصيه‌سی اصحابنك دوچار اولدقلری ضرر وزياندن حكومت عثمانيه‌يی مسئول طوتديغنی ؛

خامساً حكومت عثمانيه‌نك روسيه حكومتنك اشبو ادعاسنك كرك مادةً وكرك جهت حقوقيه‌جه حق وصوابه مقارنتنه اعتراض ايلديكنی ؛

وسادساً اختلافك ديپلوماسی طريقيله فصل وتسويه‌سی قابل اوله‌مامش اولديغنی نظر اعتباره آلدقلری ومذكور لاهی مقاوله‌نامه‌سی احكامنه توفيقاً اختلاف مذكوره مسئله‌نك بر حكم محكمه‌سنه حواله‌سی صورتيله نهايت ويرمكه قرار ويردكلری جهتله بومقصده مبنی آتی الذكر مرخصلرينه يعنی

روسيه مرخصی . . . . ايله حكومت عثمانيه مرخصی . . . .
. . . . آتی الذكر تحكيمنامه‌يی عقد ايچون مأذونيت اعطا ايتمشلردر .

ماده ١ منازع فيه دولتلر مسئله‌نك درجهٔ اخيره‌ده حواله ايديله‌جكی حكم محكمه‌سنك بروجه آتی تعيين ايديله‌جك بش اعضادن تشكل ايتمسنه قرار ويرمشلردر : هر بر طرف سرعت ممكنه ايله واشبو تحكيمنامه تاريخندن اعتباراً ايكی ماهی تجاوز ايتميه‌جك بر مدت ظرفنده ايكی حكم تعيين ايده‌جك وبو وجه‌ايله تعيين اولنه‌جق درت حكم هپ برلكده برحكم علی الحكم تعيين ايليه‌جكلردر . بودرت حكم كنديلرينك تعيينندن اعتباراً ايكی ماه مدت ظرفنده متفقاً ويا اكثريتله برحكم علی الحكم انتخاب ايتمدكلری تقديرده حكم علی الحكمك امر انتخابی طرفين ايله بالاتفاق انتخاب ايديله‌جك اولان اوچنجی بر دولته توديع قلنه‌جقدر . بوندن صكره‌كی ايكی ماه ظرفنده بو بابده براتفاق حاصل اولمديغی حالده هر برطرف بشقه بردولتی انتخاب ايده‌جك وحكم علی الحكم امر انتخابی بوصورتله تعيين ايديلان دولتلر طرفندن بالاتفاق اجرا اولنه‌جقدر . شايد بوايكی دولت ديكر ايكی ماه ظرفنده بينلرنده ينه اتفاق حاصل ايده‌مزلرسه بونلردن هر بری محكمهٔ دائمه‌ده كنديلری ياخود طرفين جانبندن تعيين ايدلمش اولان اعضا خارجنده اوله‌رق اساميسی محكمهٔ مذكوره دفترنده مقيد اعضادن ولمق وكرك كنديلرينك كرك طرفينك تبعه‌سندن بولنمامق اوزره ايكی نامزد ارائه ايليه‌جكدر . بونامزدلر اشبو تحكيمنامه‌ده طرفينجه اسملری تعيين ايدلمش اولان حكملرك تابعيتنه دخی منسوب اوله‌ميه‌جقلردر . بووجهله ارائه ايديلان نامزدلردن هانكيسنك حكم علی الحكم اوله‌جغی قرعه ايله تعيين اولنه‌جقدر . قرعه كشيده معامله‌سی لاهی محكمهٔ دائمه‌سی مختلط قلمی معرفتيله اجرا قلنه‌جقدر .

ماده ٢ منازع فيه دولتلر اختلافات دوليه‌نك صورت مصلحانه‌ده تسويه‌سنه متعلق ١٩٠٧ تاريخلی لاهی مقاوله‌نامه‌سنك التمش ايكنجی ماده‌سی احكامنه توفيقاً محكمهٔ حكميه نزدنده طرفلرندن وكيل و مشاورلر ويا آووقاتلر بولنديريله‌جقلردر .

اشبو وكيل ومشاورلر ويا آووقاتلر معاملات تحكيميه‌نك بركونا تأخراته دوچار اولمامسی ايچون طرفينجه وقت وزمانيله تعيين قلنه‌جقدر .

ماده ٣ حكم محكمه‌سنجه برحكم قطعی‌يه اقترانی طرفينجه طلب اولنان مسائل منازع فيها بروجه آتی ذكر وتعداد اولنور :

١

حكومت عثمانيه كرك $\frac{\text{٢٣ كانون ثانی سنه ١٨٧٩}}{\text{٨ شباط}}$ تاريخلی معاهده‌نامه‌نك بشنجی ماده‌سی وكرك عينی تاريخلی پروتوقول موجبنجه تعيين اولنان تضميناتك تأديه اولنديغی تاريخلردن ناشی روسيه تضمينات شخصيه‌سی اصحابنه ضرر وزيان اعطاسنه مجبورميدر دكلمی‌در .

٢

شق اولك قبولی حالنده اشبو ضرر وزيانك مقداری نه‌يه بالغ اوله‌جقدر ؟

ماده ٤ حكم محكمه‌سی بركره تشكل ايدنجه حكم علی الحكمك تعيينندن اعتباراً برماه ظرفنده حكملر طرفندن تعيين ايديله‌جك تاريخده لاهيده انعقاد ايده‌جكدر .

ظهور ايتمسی محتمل واشبو ائتلافنامه‌ده غير مصرح اولوب تعقيب اولنه‌جق اصول ومعامله‌يه متدائر بولنان بالجمله مسائل ١٩٠٧ تاريخلی لاهی مقاوله‌نامه‌سنك مضمون ومفادينه موافق صورتده تسويه اولندقدن صكره محكمهٔ مذكوره آندن صكره‌كی اجتماعنی كندنجه تعيين اولنه‌جق برزمانه تأخير ايده‌جكدر . معمافيه شوراسی مقرردركه محكمهٔ مذكوره آلتنجی ماده‌ده مصرح مخطرهٔ جوابيه‌نك وجوابنامهٔ متقابلك توديعندن وبلكه‌ده سكزنجی ماده‌ده مندرج نتايجدن ايكی آی اول ويا اوچ آی صكره مسائل منازع فيها حقنده مذاكراته ابتدار ايده‌ميه‌جكدر .

ماده ٥ اصول حكميه يكديكرندن آيری ايكی صفحه‌يی احتوا ايده‌جكدر . بونلرده تحقيقات اوليهٔ تحريريه ايله حضور محكمه‌ده طرفينجه درميان ايديلن اسبابك شفاهاً تفسير وتوسيعندن عبارت اولان مذاكراتدر . محكمه‌جه استعمال ايديله‌جك اولان وحضور محكمه‌ده استعمالی مجاز بولنان يكانه لسان فرانسزجه‌در .

ماده ٦ روسيه حكومتی اشبو تحكيمنامه تاريخندن اعتباراً نهايت سكز آی مدت ظرفنده كندی مطالباتنك مستنداليهی اولان واوچنجی ماده‌ده مصرح ايكی مسئله‌يه تعلق اوله‌بيلن بالجمله اوراقی احتوا ايدن مخطره‌سنك مطبوع ويا ال يازيسيله يازلمش بتون صورتلرندن برنسخه‌سنك محكمهٔ حكميه اعضاسندن هر برينه واون نسخه‌سنی‌ده حكومت عثمانيه‌يه توديعه مجبور اوله‌جقدر .

اشبو معاملهٔ توديعه‌نك اجراسندن اعتباراً سكز ماه مدت ظرفنده حكومت عثمانيه‌نك كندی مخطرهٔ جوابيه‌سی ايله بونك مستنداليهی بولنان وفقط اوچنجی ماده‌ده مندرج (١) نجی سؤاله محصور ومقصور قاله‌بيله‌جك اولان بالجمله اوراقك صورتلرينی مطبوع ويا ال يازيسيله يازلمش اولمق وسالف الذكر مقدارده بولنمق اوزره محكمهٔ مذكوره اعضاسندن بهربله روسيه حكومتنه توديع ايده‌جكدر . روسيه حكومتی بومعاملهٔ توديعه‌دن برماه صوكره برجوابنامه اعطاسی فكر ونيتنده اولوب اولمديغنی محكمهٔ حكميه رئيسنه تبليغ واشعار ايليه‌جكدر بوتقديرده حكومت مذكوره بوتبليغ واشعاردن اعتباراً نهايت اوچ ماه مدت ظرفنده بوجوابنامه‌يی مخطره حقنده‌كی شرائطك عينی شرائط دائره‌سنده تبليغ ايليه‌جكدر . بونك اوزرينه حكومت عثمانيه بوتبليغدن اعتباراً درت آی ظرفنده جوابنامهٔ متقابلنی مخطرهٔ متقابله شرائطنك عينی شرائطله تبليغ ايليه‌جكدر . اشبو ماده‌ده تعيين ايديلن مدتلر محق برقراره وصول ايچون

محکمه‌جه مقتضی عد اولندیغی تقدیرده طرفین ایله ویا محکمه ایله بالاتفاق تمدید اولنه‌بیله‌جکدر . فقط محکمه کندنجه تعیین اولنان صوك مهلتك انقضاسندن صکره طرفینجه کندیسنه اعطا ایدیله‌جك اولان مخطره‌لرله مخطره جوابنامه‌لرینی ویا سائر تبلیغاتی نظر اعتباره آلمیه‌جقدر .

ماده ٧ اکر طرفیندن بری مبادله ایدیلن مخطره‌لر ایله دیکر بالجمله اوراقده منحصراً کندی یدنده بولنوب صورتنی لف ایتمامش اولدیغی برورقهٔ رسمیه ویا کاغده عطف کیفیت ایتمش ویا تلمیحده بولنمش ایسه دیکر طرف طلب ایتدیکی تقدیرده نهایت اوتوز کون ظرفنده بونلرك صورتلرینی دیکر طرفه اعطایه مجبور اوله‌جقدر .

ماده ٨ اکر محکمهٔ حکمیه اوچنجی ماده‌ده مندرج (١) نومرولی فقره‌ده‌کی سؤالك تصدیقنه قرار ویره‌جك اولورسه مادهٔ مذکوره‌نك (٢) نومرولی فقره‌سنك تدقیقنه ابتدار ایتمزدن اول طرفینك استناد ایتدکاری نتایج ودلائلی ابراز ومبادله ایده‌بیلملری ضمننده هر بری اوچ ماهدن دون اولمامق اوزره کندیلرینه یکیدن مهلتلر ویره‌جکدر .

ماده ٩ محکمه‌نك منازع فیه اولان برنجی وبلکه‌ده ایکنجی مسئله حقنده‌کی قرارلری مقرراتی ممکن اولدیغی تقدیرده رئیس طرفندن بو مسئله‌لردن هربرینه عائد مذاکراته ختام ویرلدیکی تاریخدن اعتباراً برماه ظرفنده اعطا ایدیله‌جکدر .

ماده ١٠ محکمهٔ حکمیه‌نك قراری قطعی اوله‌جق وبلا تأخیر حرفیاً اجرا اولنه‌جقدر .

ماده ١١ هرطرف کندیسنه عائد مصارفك ومصارف محاکمه‌دن برحصهٔ متساویه‌نك تسویه‌سنی درعهده ایده‌جکدر .

ماده ١٢ اشبو تحکیمنامه‌ده مصرح اولمیان بالجمله احوالده اختلافات دولیه‌نك صلحاً تسویه‌سنه متعلق ١٩٠٧ تاریخلی لاهی مقاوله نامه‌سی احکامی اشبو معاملهٔ تحکیمیه‌یه تطبیق اولنه‌جقدر مع مافیه بومقاوله نامه‌نك قبولی حکومت عثمانیه‌جه بعض شرائطه تعلیق ایدلمش اولان ماده‌لری مستثنادر . اشبو تحکیمنامه درسعادتده . . . . تاریخنده تنظیم ایدلمشدر .

تحکیمنامه حکومتینجه تعدیل وتصدیق ایدلمك قید احترازیسی تحتنده اوله‌رق بالاتفاق تنظیم قلنمشدر .
٣٠ حزیران سنه ١٩٠٨

امضالر

باب عالی حقوق مشاورلری

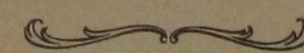
ابراهیم حقی ، غابریه‌ل

درسعادت روسیه سفارتی باش ترجمانی

و . مایقووف

سفارت مشارالیها ایکنجی ترجمانی

آ . مانرلستام

احتیاط ضابطانی تشکیلاتی حقنده قانون

ماده ١ بالجمله قطعات عسکریه‌نك قافله وقوللرك وتشکیلات سائره‌نك وقت حضرده نقصان اولان ویاهیچ بولندیرلمیان ضابطان قادرولرینی اکمال وتشکیل ووقت سفرده ضایعات حسبیله وقوع بوله‌جق ضابطان نقصانتی تلافی ایلمك ایچون احتیاط ضابطان قادروسی تشکیل اولنور .

ماده ٢ احتیاط ضابطانی برنجی وایکنجی صنف نامیله ایکی قسمه آیریلور . برنجی صنف احتیاط ضابطانی صور مختلفه‌ده اردودن انفکاك كله احتیاط ضابطلکی سلکنه نقل ایدیلان ارکان ، امرا وضابطاندر . ایکنجی صنف احتیاط ضابطانی ده سلاح اندازدن صورت مخصوصه‌ده تعلیم وتربیه ایدیله‌رك یتشدیریلانلردر .

ماده ٣ صنوف حربیه وصحیه وبیطریه‌یه منسوب برنجی صنف احتیاط ضابطانی :

اولاً حق استعفایی احراز ایتدکدن صکره استعفا ایدنلردن .

ثانیاً سنلری حد مقرره وصولندن ناشی تقاعدلری اجرا اولنانلر میاننده قوای بدنیه‌سی اثنای سفرده ایفای خدمته مساعد بولنانلردن .

ثالثاً حق تقاعدی احراز ایتدکدنصکره ارزولریله تقاعد ایدیلن ضابطانك قوای بدنیه‌سی اثنای سفرده ایفای خدمته مساعد اولنلردن .

رابعاً رتب مختلفه اصحابندن اولوب درجهٔ اهلیت واقتدارلرینه نظراً نظامیه اردوسنده استخدام ایدیله‌میه‌جك اولنلردن تفریق اولنور .

ایکنجی صنف احتیاط ضابطانی

اولاً نظامیه اردوسنده لااقل اون سنه خدمت ایدن کوچك ضابطاندن ارزو ایدنلر میاننده ترك خدمت ایدرك بالامتحان اهلیتی تبین ایدنلردر .

ثانیاً مکاتب عالیه مأذونلرندن طقوزنجی ماده‌ده محرر اصول وشرائط دائره‌سنده احتیاط ضابطلکنه طالب اولوب برسنه صورت مخصوصه‌ده تعلیم وتربیه ایدیلنلردن .

ثالثاً مکاتب اعدادیه ورشدیه مأذونلری میاننده احتیاط ضابطلکنه طالب اولنلر مکاتب اعدادیه مأذونلرندن ایسه ایکی سنه ومکاتب رشدیه مأذونلرندن ایسه اوچ سنه صورت مخصوصه‌ده تعلیم وتربیه ایتدیریله‌رك احتیاط ضابطلکنه نقل ایدیلنلردن تشکیل اولنور .

ماده ٤ خدمت موظفه‌دن استعفا ایدرك احتیاط ضابطانی صنفنه نقل ایدیله‌جکلرك بردرجه ترفیع رتبه ایله صنف مذکوره نقللری ایچون :

اولاً رتبه‌سنه عائد قدم نظامیی اکمال ایدرك ارقداشلرینه نظراً ترفیع صره‌سی کلمش اولمسی

ثانیاً حسن حال وشانلری مصدق اولمسی

ثالثاً حسن خدمتی سبق ایلمسی لازمدر .

خدمت موظفه‌دن احتیاط صنفنه داخل اولان ضابطاندن اثنای سفرده خدمات فوق‌العاده ابراز ایدرك تکرار خدمت موظفه‌یه داخل اولمغه طالب بولنانلر تحدید سن قانونی درجاتی نظر اعتباره آلنه‌رق آمرلردن مرکب هیئت مخصوصه‌نك حسن شهادتیله اردویه قبول ایدیلورلر .

ماده ٥ برنجی صنف احتیاط ضابطانك اهلیت واقتدارلری مساعد اولدیغی ودولتجه استخداملرینه لزوم کورلدیکی حالده وقت حضرده ردیف دوائر ومعاملاتنده وحربیه نظارتی واردولر دوائرنده قوللر

وقافله‌لر ودبویلر وانبارلر واعمالاتخانه وفابریقه‌لر وسائره‌ده ومکاتب عسکریه معلملکلرنده والحاصل بالفعل قوماندانلقدن غیری اولان بالعموم خدمات متفرقهٔ عسکریه‌ده استخدام اولنه بیلورلر .

ماده ٦ بشنجی ماده‌ده بیان اولنان خدمات متفرقه‌ده مستخدم برنجی صنف احتیاط ضابطانی رتبه‌لرینه عائد مخصصاتی تماماً اخذ ایدرلر فقط نظامیه ضابطانی میاننده ترفیع ایتدیریله‌مزلر .

ماده ٧ احتیاط ضابطاندن بالامتحان اقتداری تبین ایده‌جك اولانلر هردرلو مأموریته قبول ایدیلورلر . وبوتقدیرده مأموریت مذکوره‌یه عائد معاشی اخذ ایدرلر .

ایکنجی صنف احتیاط ضابطانك صورت تعلیم وقبوللری

ماده ٨ خدمت موظفه‌سنی اکمال ایتدکدنصکره ترك تذکره ایدرك اصول وشرائط مخصوصه‌سنه توفیقاً خدمت نظامیه‌سنه دوام ایله خدمتی لااقل اون سنه‌یه بالغ اولان کوچك ضابطان میاننده عملیات ونظریاتده صاحب‌معلومات فعال وتجربه‌کار اولدقلری طابور ودها بیوك قطعه قوماندانلقلرنجه معلوم ومصدق اولانلردن احتیاط ضابطلکنه طالب اولانلر ترك‌خدمت ایتدکلری صره‌ده ترفیع‌رتبه قانوننامه‌سی موجبنجه تشکل ایده‌جك قومیسیون مخصوص طرفندن امتحانلری بالاجرا اثبات‌اهلیت ایدنلر احتیاط ملازم ثانیلکنه نقل اولنورلر ومکتب حربیه‌نك هرهانکی برصنفندن یالکز درسدن دونمك صورتیله اخراج اولنانلر نظامنامهٔ مخصوصنه توفیقاً کوچك‌ضابط مکتبنه قید ایدیله‌رك مذکور مکتبدن نشأت ایده‌جك سائرکوچك ضابطان مثللو احتیاط ضابطلکنه قبول ایدلمك حقنی حائز اوله‌جقلردر .

ماده ٩ مکاتب عالیه مأذونلرندن احتیاط ضابطلکنه طالب اولانلر نمونه قطعاتنده آلتی آی نفرلکله صورت مخصوصه‌ده تعلیم وتربیه کوردکدن صکره قومیسیون مخصوصی مواجهه‌سنده بالامتحان اهلیتی تبین ایتدیکی تقدیرده اون باشیلغه وسنه نهایتنده ینه بالامتحان چاوشلغه بالترفیع خدمت ایتدکلری قطعه هیئت ضابطانی طرفندن ضابطلك ایچون اوصاف ومزایای لازمه‌یی حائز اولنلر بالانتخاب النه برتصدیقنامه ویرلدکدن صکره ترخیص ایدیلورلر متعاقب ایکنجی سنه ظرفنده مناسب قطعاتده سکز هفته چاوشلقده استخدام وحین ترخیصلرنده بالامتحان اهلیتی ثابت اولانلر باش چاوشلغه ترفیع ایدیلورلر . اوچنجی سنه ظرفنده عین قطعاتده کذا سکز هفته طاقم قوماندانلغیله استخدام اولنه‌رق ترفیع رتبه قانوننامه‌سنه توفیقاً امتحانلری بالاجرا اثبات لیاقت ایدنلر احتیاط ملازم ثانیسی اولورلر . امتحانده موفق اوله‌میانلر احراز اهلیت ایدنجه‌یه قدر بالاختیار خدمت نظامیه‌ده قالوب بالامتحان اهلیتلری ثابت اولمدقجه احتیاط ضابطی نصب اولنمازلر .

ضابطلکه یارامیه‌جغی ثابت اولانلر کوچك ضابطلکده قوللانلمق اوزره استبدال ایدیلورلر . نمونه قطعاتنه کلدکدن صکره موانع مختلفه ایله اوچ آیدن زیاده غیبوبت ایدنلر بروجه بالا اونباشیلغه یاچاوشلغه ترفیع ایچون ایسترلرسه نمونه قطعاتنده خدمتلری برسنه دها تمدید ایدیلور .

ماده ١٠ مکاتب‌اعدادیه مأذونلریله بودرجه‌تحصیل کورنلر قطعات‌نظامیه‌ده برسنه‌ایفای‌خدمتدنصکره احتیاط‌ضابطلکنه طالب اولانلردن طقوزنجی‌ماده موجبنجه ضابطلکه انتخاب تصدیقنامه‌سنی آلانلرك‌منسوب اولدقلری طابور وآلای قوماندانی ریاستی آلتنده‌تشکل ایده‌جك هیئت طرفندن امتحانلری بالاجرا اهلیتی تحقق ایدنلر اونباشیلغه کندی قطعه‌لرنده ویاجوار نمونه قطعاتنه کوندریله‌رك اوراده‌ده برسنه صورت مخصوصه‌ده تعلیم وتدریس ایدلدکدنصکره بالامتحان اثبات اقتدار ایدنلر چاوشلغه ترفیع واحتیاط ملازم ثانیلکنه نامزد عد ایدیلور اوچنجی سنهٔ تعلیمیه‌ده بونلره طقوزنجی ماده حکمنه توفیقاً معامله ایدیلور .

مکاتب رشدیه مأذونلریله بودرجه‌تحصیل کورنلر ایسه کذلك قطعات‌نظامیه‌ده برسنه ایفای خدمتدنصکره

احتیاط ضابطلکنه طالب وتصدیقنامه‌یی حائز اولانلری منسوب اولدقلری طابور وآلای قوماندانی ریاستی آلتنده تشکل ایده‌جك هیئت طرفندن امتحانلری بالاجرا اهلیتی تحقق ایدنلر اونباشیلقله کندی قطعه‌لرنده ویا جوار نمونه قطعاتنه کوندریله‌رك اوراده‌ده برسنه صورت مخصوصه‌ده تعلیم وتدریس ایدلدکدن صکره بالامتحان اثبات اقتدارایدنلر چاوشلغه‌ترفیع‌واحتیاط ملازم ثانیلکنه‌نامزد عدایدیله‌رك خدمت عسکریه‌سنك اوچنجی سنه‌سنی قطعه‌لرنده برطاقم قوماندا ایتمك صورتیله امرار ایدر وهم دخوللیلری استبدال‌ایدیلورکن بونلرترفیع رتبه قانوننامه‌سنه توفیقاً تکرار امتحان ایدیلوراثبات ایدنلراحتیاط ملازم ثانیسی اولور .

ماده ١١ احتیاط‌ضابطان نامزدلرینك نمونه قطعاتنده تعلیم وتربیه‌لری ارکان حربیه دائره سنجه تنظیم ایدیله‌جك پروغرام دائره سنده اجرا اولنور . بونلر قطعات مذکوره‌ده خدمات داخلیه‌دن معاف طوتیلور . یالکز تعلیم وتدریس ایله اشغال اولنورلر .

ماده ١٢ طبیهٔ ملکیه وبیطر مکتبی مأذونلری آلتیشر آی نمونه قطعاتنده نفرلکله ایفای خدمت ایتدکدن صکره خدمات صحیه وبیطریه‌ده متباقی آلتی آی مدتلرینی بالاکمال احتیاط طبیب وبیطرمعاونلکنه نقل اولنور. اجزاجیلر نشأت ایتدکلری مکتبك درجه‌سنه کوره معامله کوررلر .

ماده ١٣ ایکنجی صنف احتیاط ضابطاندن اثنای‌خدمتده فوق‌العاده برپارارلق ابراز ایدنلرحربیه نظارتی قراریله مستثنا اوله‌رق نظامیه اردوسنه قبول اولنه‌بیلورلر .

ماده ١٤ احتیاط ضابطانك تعلیم وتربیهٔ عسکریه‌لرینی اکمال ایچون بونلردن دعوت ایدیلنلر معین زمانلرده‌کی تعلیملرله صوك‌بهار مانوره‌لرنده بولنمغه مجبوردرلر ، منسوب‌اولدقلری قطعه قوماندانلری‌طرفندن مناوبه‌یه رعایت شرطیله کوستریله‌جك لزوم اوزرینه اودرجه تعلیم ویا مانوره ایچون دعوت اولنورلر .

ماده ١٥ احتیاط ضابطانك تجارت واشتغالات ذاتیه‌لرینه خلل کلمه‌مسنی تأمیناً تعلیم ومانوره ایچون الك‌یقین اولان مواقع وقطعاته جلب ایدلمك صورتیله حقلرنده تسهیلات کوستریلور .

ماده ١٦ صوك‌بهار مانوره‌لرنده اثبات وجود ایدن احتیاط ضابطانی مانوره‌لر دوام ایتدکجه تعلیم وتربیه جهتنه منحصر اولمق اوزره جزؤ تام قوماندانلقلرنده استخدام اولنه‌جقلری کبی یالکز مانوره‌ده ارکان وامرادن برینك رفاقتنده یاور حربلکده ویا امر ضابطلکنده استخدام اولنورلر .

احتیاط ضابطانك تعلیملری

ماده ١٧ احتیاط ضابطانی حربیه نظارتنك‌ترتیب ایده‌جکی مدتله‌ادوار تعلیمیه‌یه اشتراك‌ایلمك اوزره دعوت اولنورلر .

احتیاط ضابطانك صورت ترفیعی

ماده ١٨ احتیاط ضابطانك ترفیعه اولان قابلیت واستحقاقلری سلاح آلتنه دعوت اولندقلری زمان ترفیع رتبه قانوننامه‌سنك مواد مخصوصه‌سنه توفیقاً قطعات قوماندانلری طرفندن انها ایدیلور . اشبو ضابطان مذکور قانوننامه موجبنجه ترفیع ایدرلر .

ماده ١٩ احتیاط ضابطانی یوزباشیلغه قدرترفیع‌ایدرلرفقط احتیاج مبرم حالنده بیکباشی دخی نصب اولنه‌بیلورلر .

احتیاط ضابطانك معاشلری

ماده ٢٠ بالجمله احتیاط ضابطانه سلاح آلتنه جلب اولندقلری وقت رتبه‌لرینه عائد مخصصات‌اعطا اونور . فقط سلاح آلتنك غیری زمانلرده ایکنجی صنف احتیاط ضابطانه مخصصات ویرلمز . برنجی

صنف احتیاط ضابطانی ایسه اوچنجی مادهنك ایكنجی اوچنجی ودردنجی فقراتنده مسطور اولان ضابطان سلاح آلتنك غیری زمانلرده انجق مخصص تقاعد معاشلرینی آلیرلر . احتیاط ضابطانی مأمورینندن ایسه سلاح آلتنده بولندیغی مدتجه مأموریت اصلیهسنه نظراً مأذون عد اولنور . ومأذونیت معاشیله رتبهٔ عسكریهلرینه مخصص معاشدن هانكیسی زیاده ایسه یالكز اومعاش ویریلور .

ماده ٢١ ضابط اولهرق اونسنه خدمتی اكمال ایتدكدن صكره وظیفهسنی حقیله ایفا ایدهمامسندن طولایی خدمات نظامیهدن احتیاطه نقل ایتدیریلنلره عسكری تقاعد قانوننده‌كی اصول حساب وجهله حساب ایدلك اوزره مدت خدمته كوره معاش تخصیص ایدیلور . اون سنهیی اكمال ایتمكسزین احتیاطه نقل [ایتدیریلنلره] یالكز سلاح آلتنده بولندقلری مدتجه رتبهسنه عائد معاش اعطا اولنور . سلاح آلتنك غیری زمانلرده معاش ویرلمز .

ماده ٢٢ احتیاط ضابطانی تعلیم مانوره وسفر برلك ایچون دعوت ایدلدكلری زمان خرجراه نظامنامهسنه توفیقاً رتبهلرینه عائد عزیمت وعودت خرجراهی آلورلر . وایكنجی صنف احتیاط ملازم ثانیلرینه بردفعهیه مخصوص اولمق اوزره البسه وتجهیزات بدلی اعطا اولنور .

احتیاط ضابطانی اعظمیسنی واحتیاط ضابطلكندن عفو واخراجی

ماده ٢٣ احتیاط ضابطانی مأموریت دولتده استخدام اولندیغی وقت تقاعد صندیغندن مخصص تقاعد معاشی قطع اولنور .

ماده ٢٤ احتیاط ضابطانی اسباب آتیهدن طولایی خدمت عسكریهلرندن عفو واخراج اولنورلر .

١ تقاعد قانونك معلولیت جدولی موجبنجه هیچ برخدمته یرامیهجق صورتده خستهلكه دوچار ویا وجودلری مشاق عسكریهیه غیری متحمل اولمق

٢ كرك خدمت اثناسنده وكرك سلاح آلتنده بولنمدقلری زمانلرده سلك عسكریدن طردی مستلزم احواله متجاسر اولمق

٣ برنجی وایكنجی صنف احتیاط ملازملری بش ویوزباشیلری اللی وبیكباشیلری اللی بش وقائممقاملر ایله میرآلایلر آلتمش میرلوالر آلتمش بش فریقلر برنجی فریق ومشیرلر یتمش یاشنه واصل اولمقدر .

احتیاط ضابطانك سفر برلك زماننده صورت جلبی

ماده ٢٥ احتیاط ضابطانك كمال سرعتله جلب وجمعی قطعات معینهسنه سوقی بولندقلری ردیف دائرهلری قوماندانلقلرینه عائد اولوب بوخصوصده ملكیه مأمورلری دخی مذكور قوندانلقلره هرصورتله معاونت ایدهجكلردر .

ماده ٢٦ برنجی صنف احتیاط ضابطانی وقت حضرده اسباب مشروعهیه مبنی احتیاط ضابطلكندن عفو واخراجلرینی مدت مكلفهٔ عسكریهیی اكمال ایتمش اولمق شرطیله طلب ایدهبیلورلر . فقط سفر برلك اثناسنده واقع اولهجق طلبلری نظر اعتباره آلنماز .

ماده ٢٧ احتیاط ضابطانی خدمته دعوت ایلدكاری زمانده وایام رسمیهده ومراسم مخصوصهٔ عسكریهده اونیفورمهلرینی لابس وقلنجلرینی حامل اولورلر . كذلك ایسترلرسه اعیاد دینیه وملیه ایله مراسم سائرهده دخی قیافت عسكریه ایله بولنهبیلورلر .

ماده ٢٨ احتیاط ضابطانی تأهل خصوصنده استحصال مأذونیته مجبور دكلدر . انجق قیدلرینه اشارت ایدلك اوزره ردیف طابوری دائرهسی قوماندانلغنه اخبار كیفیته مجبوردرلر .

ماده ٢٩ احتیاط ضابطانی حقنده هرسنه ردیف قوماندانلقلرنجه تنظیم ایدیلهجك جدوللره بونلرك

محل اقامتلری تبدیل موقع ایدوب ایتمدكلری رتبلری ، خدمت ملكیهده بولنوب بولنمدقلری والیوم هانكی خدمتله وظیفهدار اولدقلری وافعال واطواری حقنده معلومات مكمله درج ایدیلور وبوجدوللر هرسنه نهایتنده تجدید اولنهرق نهایت مارت ابتداسنه قدر عائد اولدیغی مقامه كوندریلور .

ماده ٣٠ احتیاط ضابطانی برردیف طابوری دائرهسندن دیكرینه نقل ایدنجه كیفیتی هر ایكی دائرهنك قوماندانه اخبار ایتمكه مجبوردر .

ماده ٣١ احتیاط ضابطانك موقتاً دیار آخره یاخود ممالك اجنبیهیه كیتدكلری حالده حین حاجتده سلاح آلتنه كلمسی ایچون ویریلهجك امرلرك كندوسنه تبلیغی اسبابنی تأمینه مجبور اولدیغی كبی اوامر مذكوره احكامنی همان اجرایه مجبوردر . بونك ایچون ممالك اجنبیهده بولندقلری زمان احتیاط ضابطانی محل اقامتلرینی منسوب اولدقلری ردیف طابورلری قوماندانلریله شهبندرلره علی‌الدوام بیلدیرمكله مكلفدر .

ماده ٣٢ احتیاط ضابطانی سلاح آلتنده بولندقلری مدتجه نظامیه ضابطانی مثللو حقلرنده معاملهٔ قانونیه اجرا اولنور .

ماده ٣٣ احتیاط ضابطانك تعلیم ومانوره وسفربرلك ایچون جلب وترخیصلری احتیاط وردیف قانونلرینه تابعدر .

پروغرام

ماده ٣٤ احتیاط ضابطانی تعلیم وامتحان ایچون ایجاب ایدن پروغراملر آیریجه یاپیلهجقدر .

ماده ٣٥ اشبو قانونك اجراسنه حربیه ناظری مأموردر .

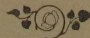
مادهٔ موقته

نمونه نظاماتی هنوز تشكیل اولنهمیان اردولرده قطعات مذكورهنك تشكیلنه قدر طقوزنجی واوتنجی مادهلر موجبنجه اجرا ایدیلهجك تعلیملر اردولرجه تنسیب اولنهجق قطعات نظامیهده اجرا اولنور .

٨ ربیع‌الآخر سنه ١٣٢٨ و ٥ نیسان سنه ١٣٢٦

محمد رشاد

صدر اعظم	حربیه ناظری
ابراهیم حقی	محمود شوكت

مكلفیندن دیون غیر منتظمه میانده مطلوباتی اولانلرك سنین سابقه بقایاسندن اولان
دینلرندن مطلوبلری مقدارینك دیون غیر منتظمه حقنده بر قرار اتخاذ ایدیلنجه‌یه
قدر تأجیل تحصیلنه وتحصیل اموال قانوننك بقایا تحصیلنه متعلق ماده‌سنك
اعلان مشروطیتدن صكره‌كی سنه‌لر بقایاسنه عدم تشمیلنه دائر قانون

مادهٔ منفردهٔ قانونیه

دیون غیر منتظمه میانده مطلوباتی بولنانلرك دیون مذكوره حقنده بر قرار اتخاذ ایدیلنجه‌یه قدر یالكز شخصلرینه مخصوص اولمق اوزره اعلان مشروطیتدن مقدم خزینه‌یه مدیون بولندقلری مبالغدن مطلوبلرینه مساوی مقدارك تحصیلاتی تأخیر ایدیله‌جكدر. دیون غیر منتظمه میانده بویولده مطلوباتی اولان اموال غیر منقوله فارغلرینك ویركودن اولان دیونندن طولایی معاملهٔ فراغیه‌سی تأخیر اولنمیه‌جق ودیون مذكوره ایلروده مفروغ لهلردن طلب ایدلیه‌جكدر .

تحصیل اموال قانوننك یكرمنجی ماده‌سی مقامنه قائم اوله‌جق مادهٔ قانونیه

اوچ یوز یكرمی سنه‌سیله آندن صكره‌كی سنه‌لر بقایاسنه شامل اولمامق اوزره تدقیق وتصفیهٔ بقایا قومیسیونلرنجه تحقق ایتدیریلن بقایانك آرقه‌سی آلننجه‌یه قدر هر سنه یوزده اونی سنهٔ حالیه ویركولری اوزرینه ضمیمةً ومعین اولان تقاسیطه تقسیماً تحصیل اولنه‌جقدر .

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتنی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم .

٢٥ جمادی‌الآخره سنه ١٣٢٨ و حزیران سنه ١٣٢٦

محمد رشاد

مالیه ناظری	صدر اعظم
محمد جاوید	ابراهیم حقی

١٣٢٦ سنه‌سی موازنهٔ مالیه قانونی

ماده ١ : بیك اوچیوز یكرمی التی سنهٔ مالیه‌سی مصارف عادیه بودجه‌سنده دوائره اعطا ایدیلان مخصصات اشبو قانونه مربوط (آ) اشارتلی جدولده ارائه اولندیغی وجهله ٣,٢٩٩,٧٧٢,١٩٧ غروش ومصارف فوق‌العاده مكرر (آ) جدولنده كوسترلدیكی اوزره ٢٦٩,٦٠٦,٢٠٠ غروش اوله‌رق تعیین ایدلمشدر .

ماده ٢ : احتساب ، دكاكین ، چادر وسائرهناملریله النان رسوم وتكالیف وكوشه صرافلریله پولیچه‌جیلردن وفابریقه كشاد ایدنلردن النان رسوم اشبو قانونك موقع اجرایه وضعندن اعتباراً ملغادر .

ماده ٣ : طرق ومعابر مكلفیتی ١٣٢٦ سنه‌سی مارتندن اعتباراً نقداً استیفا قلنه‌جقدر .

ماده ٤ : حلب ، طربزون ، انقره ، یانیه ، قونیه ، سیواس ، قسطمونی ، ولایتلرینك یومیه‌لری دردر ، ادرنه ولایتیله بیغا وچتالجه سنجاقلرینك بشر غروشه ابلاغ اولنمش وشمدی‌یه قدر طریق بدلاتندن معاف اولان بصره ، طرابلس غرب واشقودره ولایتلریله بنغازی سنجاغنه‌ده یومیه‌سی اوچر غروش اولمق اوزره طریق مكلفیتی وضع ایدلمشدر .

ماده ٥ : طریق بدلات نقدیه‌سیله عملهٔ مكلفه اجوراتنك ١٣٢٣ سنه‌سی نهایتنه قدر اولان بقایاسی عفو اولنمشدر .

ماده ٦ : ١٣٢٤ و ١٣٢٥ سنه‌لری بقایاسی جزاءً ایكی یومیه ضم ایدلمكسزین استیفا قلنه‌جقدر .

ماده ٧ : طرق ومعابر نظامنامه‌سنك ونظامات ومقررات سائره‌نك عملهٔ مكلفه‌یه وبدلات نقدیه‌یه دائر اولان ومواد سابقه‌یه منافی بولنان احكامی مفسوخدر .

ماده ٨ : ١٣٢٦ سنه‌سی تموزندن اعتباراً مرور تذكره‌لری الغا ایدلمشدر .

ماده ٩ : هیچ برقانون ونظامه مستند اولمیه‌رق بعض كمركلرده معاینه ، اسكله ، قیدیه ، انبار ، اصراریه ، اقطارمه ، پوصله ، صالون آراجی باشی ، بویا رسمی ماكنه ارسالیه ، رخصتیه ، كیله رسمی ، سركی خرجی ، میدان ارضیه‌سی ، استماره ، ادخالات ، اخراجات اتیكتلری وسائر ناملرله النان كافهٔ رسوم ١٣٢٦ سنه‌سی تموزندن اعتباراً ملغادر .

ماده ١٠ : خزینهٔ مالیه درت سنه ظرفنده نیكل ویا آلومینیومدن معمول اولمق اوزره برمیلیون لیرالق بش ولون ویكرمی وقرق پاره‌لق اوفقلق ضرب ایتمكه مأذوندر .

ماده ١١ : عسكری تقاعد صندوقنك آچیغی خزینه‌جه تسویه اولنه‌جغی جهتله ایام حالیه وتعطیلیه معاشاتیله جریدهٔ عسكریه . مكاتب عسكریه ودوائر بحریه مطبعه‌لریله اردولر ومستقل فرقه‌لر اداره‌سنده بولنان بالعموم مطبعه‌لرك وارداتی موازنهٔ عمومیه‌یه داخل اوله‌جقدر .

ماده ١٢ : عسكری ، ملكی ، علمی تقاعد صندوقلریله معزولین صندوقی مالیه نظارتنده دیون عمومیه شعبه‌سنه ربط ایدیله‌جكدر .

ماده ١٣ : قایق ، دلالیه ، دكرمن ، حرقیه ، باج ، نوشو ، قیومجیان ، كره‌میدخانه ، ساز قامش ، دربند دفنه ورفتیهٔ حیوانات ، احراقیه ، تمغا ومیزان سیم وسائره ناملریله دولت حسابنه اوله‌رق مختلف حوالیده النان رسوم ١٣٢٦ سنه‌سی تموزندن اعتباراً لغو وكوپری وپنایر كچید رسملری بولندقلری محللرك بلدیه‌لرینه ترك ایدلمشدر . بلدیه‌لر كوپری كچید رسملرینی الوب الامقده مختاردرلر بلدیه تشكل ایتمیان یرلرده پنایر رسمی خزینه‌یه عائددر .

ماده ١٤ : طوله‌باغچه غازخانه‌سنی شهر امانتنه ویا برشرکته بیع وایجار ایتمك ایچون مقاوله‌نامه‌سی مجلسه عرض ایدلك شرطیله حکومته مأذونیت ویرلمشدر .

ماده ١٥ : ١٣٢٦ سنه‌سی موازنهٔ عمومیه مصارفنه قارشولق اولان واردات تخمنه اشبو قانونه مربوط (ب) اشارتلی جدولده کوسترلدیکی وجهله ٢,٦٠١,٥٨١٠,١٠٠ غروشدن عبارتدر .

ماده ١٦ : موازنهٔ عمومیه واردات قسمنه داخل اولان واشبو قانونه مربوط (ت) اشارتلی جدولده کوسترلن کافهٔ رسوم وتکالیفك ١٣٢٦ سنه‌سی ظرفنده تحصیلنه دوام ایدیله‌جکدر. واردات موازنه‌سنده حاصلات متفرقه نامی آلتنده ذکر ایدیلن بعض حاصلات ایله حجازده ایلنان تخریجیه رسمی کماکان باقیدر .

ماده ١٧ : موازنهٔ عمومیه قانونیله تحت مأذونیتده بولنمیان بالجمله رسوم وتکالیفك تطبیق وتحصیلی قطعیاً ممنوع اولوب بونك خارجنده هر نه نام وصورتله اولور ایسه اولسون طرح وجبایت تکالیف حقنده امر اعطا واجرا ایدنلر تعقیبات قانونیه‌یه تابع طوتیله‌جقلردر .

ماده ١٨ : مالیه نظارتی ایجابی حالنده اشبو موازنهٔ عمومیه قانوننده معین وارداتله اودنمك اوچ میلیون لیرایی تجاوز ایتمامکله برابر مناسب زمنلارنده فائضی جاری بولنمق اوزره خزینه تحویلاتی اخراجنه ویا ینه عین وارداتله اودنمك اوزره موقت آوانسلر عقدینه مأذوندر . انجق کرك خزینه سنداتی کرك موقت آوانسلرك قارشولقلری سنه‌سی وارداتندن تسویه اولنمله مشروط اولوب ایلرو سنه‌لرك وارداتنه تجاوز ایده‌مز .

ماده ١٩ ، اجرا ایدلمش وایدیله‌جك اولان تنسیقات طولایسیله آچیقده قالمش وقاله‌جق اولان علی‌العموم مأمورین وضابطان بریه وبحریه‌نك معاشات وتضميناتلری دائره‌لری بودجه‌لرنده بولنمدیغی ویاخود بولنوبده کفایت ایتمدیکی تقدیرده مالیه نظارتجه تخصیصات منضمه صورتنده ویریله‌جکدر .

ماده ٢٠ : واردات ایله مصارف اره‌سنده‌کی فرق قپاتمق وتخصیصات منضمه اوله‌رق اعطا اولنه‌جق مبالغی تسویه ایتمك ایچون مالیه ناظری کرك وعده‌سی بش سنه‌یی تجاوز ایتمامك اوزره قیصه وعده‌لی براستقراض عقدینه وکرك علی‌العاده عند الاستقراضه مأذوندر .

ماده ٢١ : ١٣٢٥ سنهٔ مالیه‌سی موازنهٔ عمومیه‌سنك قپاندیغی تاریخده حربیه ، بحریه ، طوبخانه ومالیه ایچون ٣ مایس سنه ١٣٢٥ تاریخلی قانون ایله مخصص اولان مصارف فوق‌العاده‌نك هنوز صرف ایدلمین قسمی عینی خصوصات ایچون ١٣٢٦ موازنه‌سنه نقل ایدیله‌جکدر ومذکور دوائر بودجه‌لرنده فوق‌العاده عنوانی آلتنده فصللر تشکیل ایلیه‌جکدر .

ماده ٢٢ : مصارف فوق‌العاده قانوننك واردات قسمنده مندرج اولوب ١٣٢٥ موازنه‌سنك قپاندیغی تاریخده هنوز تماماً صرف‌ویا استحصال ایدیله‌مامش وارداتده ١٣٢٦ تخمناتنه علاوه اولنه‌جق وواردات فوق‌العاده عنوانی آلتنده اوله‌رق برقسم مخصوص تشکیل ایلیه‌جکدر .

ماده ٢٣ : خاقان سابق دیوننك ٣٢٥ سنه‌سنده تسویه اولنه‌میان قسمنك تخصیصات منضمه شکلنده تأدیه‌سنه دوام ایدیله‌جکدر .

ماده ٢٤ : مالیه نظارتی بودجه‌سنك اوتچی فصلنك بشنجی ماده‌سی حقنده تدقیقات وتحقیقات اجرا ایتمك اوزره مالیه نظارتنده ناظرك ریاستی آلتنده بر قومیسیون ایده‌جك ونتیجهٔ تدقیقات ایلك بودجه ایله مجلسه عرض اولنه‌جقدر .

ماده ٢٥ : حق تقاعد وحق معزولیتی ومأموریت معاشنی حائز اولانلردن ماعدا مرکز وطشره مستحقین رجال علمیه‌سنه ومحتاج اولان علمیه عائله‌لرینه بالتدقیق ویرلمك شرطیله باب مشیخت بودجه‌سنه داخل بولنان ١,٩٠٠,٠٠٠ غروش باب‌مشیختده تشکیل قلنه‌جق قومیسیون معرفتیله تنظیم قلنه‌جق دفتر موجبنجه توزیع وتخصیص ایدیله‌جك ومعاشات مذکوره اشخاصه منحصر طوتیله‌جقدر .

ماده ٢٦ : خزینهٔ مالیه‌یه جهت عسکریه‌دن ویا خاقان سابقدن مدور چفتلکلرله من‌القدیم خزینه‌نك تحت تصرفنده بولنان چفتلکلره مهاجر وعشایر اسکان ایتمکه ویا بونلری بدلات مناسبه ایله مقسطاً تأدیه ایتمك اوزره زراعه ویا اهالی‌یه تفویض ایلمکه ویا اعمار ایتمك اوزره اوزون وعده ایله عثمانلی شرکتلره ایجار ایدوب بالاخره پارچه پارچه یالکز عثمانلیلره صاتمغه حکومت مأذوندر .

ماده ٢٧ : مکاتب ابتدائیه عرصه‌لرندن لزومی اولمیانلر معارف مجلسلری قراریله صاتیله‌رق اثمانیله ایجاب ایدن یرلرده مکتب انشا ایدیله‌جك ویا ایتدیریله‌جکدر . مکتب انشاسی ایچون مجالس معارف قراریله طلب وقوعنده خزینه‌یه عائد اولان عرصه‌لر معارفه ترك ایدیله بیلیر .

ماده ٢٨ : لیلی مکاتب اعدادیه‌یه النه‌جق مجانی طلبه‌نك مقداری عدد مرتبك یوزده یکرمیسندن دون والیسندن متجاوز اولمامق اوزره معارف نظارتجه تعیین وتقدیر ایدیله‌جکدر .

ماده ٢٩ : ١٣٢٥ سنه‌سی موازنهٔ مالیه قانوننك اشبو قانون ایله فسخ ایدلمیان موادی مرعی ومعتبردر .

ماده ٣٠ : اشبو قانونك اجراسنه مالیه ناظری مأموردر .

مجلس اعیان ومبعوثانجه قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتنی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایده‌رم .

٢٥ جمادی‌الاخر سنه ١٣٢٨ و ٢٠ حزیران سنه ١٣٢٦

محمد رشاد

صدر اعظم	مالیه ناظری
ابراهیم حقی	جاوید

١٣٢٦ سنه‌سی ایچون دوائره ویریلان تخصیصاتی مبیندر .

« آ » جدولی

غروش	اسامیٔ دوائر
٨٣٧٤٤٨٠٤٤	دیون عمومیه
٤٩٣٦٤٠٠	ذات حضرت پادشاهی وخاندان سلطنت تخصیصاتی
٢١٧٦٣٠٤٠	مجلس عمومی
٣٢٦٨٥٤٤٣٥	مالیه نظارتی
١٨٨٨٨٠٠	دیوان محاسبات
٤٧٧٥٦٦٩٩	رسومات
٧٩٠١١٤٤٦	پوسته وتلغراف
١٠٨٩٨٧٣١	دفتر خاقانی
٦١٥٨٤٣٢٤	حجاز تیمور یولی
٢٦٧٧٧٦٠	صدارت
١٣١٠٥٤٤١٢	داخلیه
٣٢٧٥٢٠٠	شورای دولت
٤٥٠٤٠٥١٠	امنیت عمومیه
٢٥٨٧١٣٥٩	خارجیه نظارتی

مکرر «آ» جدولی

غروش	
٩٠٠٠٠٠٠٠٠	حربیه نظارتی
٤٨٩٦٧٠٦٢	اعمالات حربیه
١٧٥٧٠١٩٠٠	ژاندارمه
١٦٤٠٣١١٨١	بحریه
٤٩٨٥٧٠٨١	علمیه
٧٦٣٦٨٣٤٤	عدلیه ومذاهب
٩٤٦٣٩٨٠٤	معارف
١١٦١٣٣٧١٥	تجارت ونافعه
٣٩٥٨٤٣٥٠	اورمان ومعادن وزراعت
٣٢٩٩٧٧٢١٩٧	یکون عمومی
١٧٥٠٠٠٠٠٠	حربیه فوق‌العاده‌سی
٩٤٦٠٦٢٠٠	تجارت ونافعه فوق‌العاده‌سی
٢٦٩٦٠٦٢٠٠	

«ب» جدولی

١٣٢٦ سنه‌سی ایچون مقدار تحصیلات اوزرینه تخمین اولنان واردات عمومیه خلاصه‌سنی مبیندر

برنجی قسم

فصل	بلاواسطه آلنان ویرکولر	غروش
١	املاك ویرکوسی	٢٥٩٩٤٢٠٠٠
٢	تمتعات ویرکوسی	٤٠٨٥٥٢٠٠
٣	بدل نقدی	١٢٨٩٦١٢٠٠
٤	طرق ومعابر مکلفیتی	٥٥٣٩٣٨٠٠
٥	اغنام ، دوه ، جاموس وجنوار رسومی	١٨٠٤١٤١٠٠
٦	اعشار	٦٧٤٦٩٥٠٠٠
٧	خصوصی اورمان حاصلاتندن آلنان رسوم	١٣٠٠٩٥٠٠
٨	معادن رسومی	٤٥١٤٣٠٠
٩	ویرکو تذاکری اثمانی	٥٨٤٣٤٠٠
	یکون	١٣٦٣٦٢٨٥٠٠

ایکنجی قسم

تمغا ، خرجلر وقیدیه‌لر

١	تمغا رسمی	٤٦٠٠٧٩٠٠
٢	خرجلر	٣٥٨١٠٥٠٠
٣	قیدیه‌لر	٢٩٥٢٦٠٠٠
	یکون	١١١٣٤٤٤٠٠

اوچنجی قسم

فصل	بالواسطه آلنان رسملر	غروش
١	مسکرات	٢٨٣٠٨٠٠٠
٢	تنباکو بیعیه‌سی	٢٠٣٧٠٠
٣	کمرك رسومی	٤٢١٧٧٥٢٠٠
٤	رسوم بحریه	١٤٨٤٢٤٠٠
٥	رسوم صحیهٔ حیوانیه	٢٠٥٢٩٠٠
٦	صید بری وبحری	١٥٣٩٤٩٠٠
	یکون	٤٨٢٥٧٧١٠٠

دردنجی قسم

انحصارلر

١	طوز	١٢٢٧٧٥٠٠٠
٢	توتون	٩٨٦٠٥٤٠٠
٣	تنباکو	٤١٠٤٠٠٠
٤	باروت	١٠٣٦٢٥٠٠
٥	مسکوکات	٧٠٤٦٦٠٠
٦	پوسته وتلغراف	٩١٢١٢٩٠٠
	یکون	٣٣٤١٢٦٤٠٠

بشنجی قسم

حکومته عائد مؤسسات ونافعه وصناعیه ایشلتمه حاصلاتی

١	حجاز شمندوفری ایشلتمه حاصلاتی	١٥٢٠٠٠٠٠
٢	طوله باغچه غازخانه‌سی حاصلاتی	٥٩١٣٠٠٠
٣	مکتب صنایع حاصلاتی	٨٥٣٦٠٠
٤	فرات ودجله واپورلری	٦٢٥١٣٠٠
٥	معادن	١٢٠٧١٧٠٠
	یکون	٤٠٢٨٩٦٠٠

آلتنجی قسم

املاك واشیای امیریه

١	املاك امیریه حاصلاتی	٣٠٧٦٦٤٠٠
٢	فروخت اولنان اشیابدلی	٣٠٤٧٣٠٠
٣	میری اورمانلری حاصلاتی	٢٧٤٧٠٢٠٠
	یکون	٥١٢٨٣٨٠٠

یدنجی قسم

مقطوع ویرکولر

١	مصر وزیلع ویرکوسی	٧٨٤٨٩٠٠٠
٢	قبریس ویرکوسی	١٠٥٢٥٧٠٠
٣	اینه‌روز ویرکوسی	٧٢٤٠٠
٤	سیسام ویرکوسی	٣٠٠٠٠٠
	یکون	٨٩٣٨٧١٠٠

سکزنجی قسم

حاصلات متفرقه

١	خزینه معاملاتندن حاصل اولان واردات	٩١٦٣٠٠٠
٢	زراعت بانقه‌سی تمتعاتی	٧١١١٣٠٠
٣	مکتب طبیه حاصلاتی	٣٣٣٨٠٠
٤	اختراع براتلری	٢١٣٨٠٠
٥	جزای نقدی	١٧٢٣١٠٠
٦	امتیازلی شرکتلر حاصلات وتمتعاتندن خزینه حصه‌سی	١١٩٥٣٠٠
٧	شمندوفرلر حاصلاتندن خزینه حصه‌سی	٢٠١٧١٩٠٠
٨	امتیازلی قومپانیه‌لردن تفتیش مصارفنه مقابل آلنان	١٨٦٨٠٠
٩	حجاز تیمور یولی اعانه‌سی	٢٧٤٤٠٠٠٠
١٠	حاصلات متفرقه	٥٩٦٥٢٨٠٠
	یکون	١٢٨٨٧٣٢٠٠
	جملهٔ یکون	٢٦٠١٥١٠١٠٠

٢٥ جمادی الاخر سنه ١٣٢٨ و ٢٠ حزیران سنه ١٣٢٦

مادهٔ قانونیه

مربوط جدولده محرر مصارف فوق العادهٔ حربیه‌نك ایفاسی ایچون ١٣٢٦ ، ١٣٢٧ ، ١٣٢٨ حربیه بودجه‌لرینه ضمیمهٔ سنوی یوز یتمش بش میلیون غروشك صرفنه مأذونیت ویرلمشدر . ١٣٢٦ سنه‌سنده صرف اولنه‌میان مبالغ ١٣٢٧ سنه‌سنده صرف اولنه‌بیله‌جکی کبی ١٣٢٧ سنه‌سنده صرف اولنه‌میان مبالغ ١٣٢٨ سنه‌سنده صرف اولنه بیله‌جکدر .

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتنی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایده‌رم .

٢٥ جمادی الاخر سنه ١٣٢٨ و ٢٠ حزیران سنه ١٣٢٦

محمد رشاد

مالیه ناظری	صدراعظم
جاوید	ابراهیم حقی

حربیه نظارتنك ١٣٢٦ — ١٣٢٧ — ١٣٢٨ سنه‌لری فوق‌العاده بودجه‌سی .

غروش	ماده	
٧٨٨٤٨١٠٠	١	اوچیوز یکرمی درت سنه‌سنده‌سپارش ایدیلان ٣١٠٠٠٠٠٠٠ فشنكك تقسیطی
٩٨٥٤٢١٧	٢	اولجه سپارش ایدیلان دانه وشراپنل تقسیطی
٢١٢٣٨٢٠٠	٣	سپارش ایدیله‌جك ٦٦٠٠ ماوزر فشنكی تقسیطی
٣٢٩١٤٠٨	٤	» » « سکسان » مترالیوس تقسیطی
١٧١٣٤٢٠٠	٥	» » یوز صحرا طوپی تقسیطی
٣٦٩٣٦٠٠	٦	» » اوتوز التی جبل طوپی تقسیطی
٧٣٨٧٢٠٠	٧	» » صحرا طوپی دانه‌سی وشراپنل تقسیطی
٨٨٦٤٦٤٠	٨	» » جبل » » » »
٧٣٨٧٢٠٠	٩	» » قلعه‌طوپلرینه‌مخصوص یکرمی ایکی بیك عدد دانه‌وشراپنل تقسیطی
٣٤٧٨١٤٠٠	١٠	سپارش ایدیله‌جك تجهیزات ولوازم صحیه اثمانی تقسیطی
١١٣٩٩٨٨	١١	سواری قطعاتنه مقتضی طبانجه اثمانی
٤٨٠٦٨١	١٢	مترالیوزلره چاقق طاقی
٧٣٢٥٦٤	١٣	اوطه جبخانه‌سی
٥١٣٠٠٠٠	١٤	ماوزر نشانکاهلرینك تبدیله‌سی
٣٧٢٥٩١٩	١٥	صحرا طوپی قوشوم اثمانی
٨٢٠٨٠٠	١٦	انداخت خرطوچلری
٦٩٨٠٩٠٤	١٧	سریع آتشلی بطاریه‌لره مع سپت اربه وقوشوملری
٣٢٣١٩٠	١٨	طوپچی قصاطوره‌سی
٤٩٢٤٨٠	١٩	ولوسپید اثمانی
٤٦١٧٠٠٠	٢٠	ادوات تحکیمیه
٦١٥٦٠٠٠	٢١	سیار مطبخلر صو سوزکچلری وسائره
٧١٧٢٠٠٠٠	٢٢	ردیف واحتیاط ملبوسات وتجهیزاتی
١٨٤٦٨٠٠	٢٣	سواری اکرلری
١٥٣٩٠٠٠	٢٤	فابریقه‌لر مصارف تعمیریه‌سی
٣١٦٠٠٨	٢٥	نقلیه طابورلرینك اکمال تجهیزاتی
٢٥٦٥٠٠٠٠	٢٦	استحکاملر مصارف تحکیمیه‌سی
٥٣٣٥٢٠	٢٧	پاموق باروتی « طورپیللر ایچون »
٧٣٨٧٢٠٠	٢٨	طورپیللرك اکمال مصارفی
٦١٩٠٨٨٤	٢٩	قطعات فنیه مصارفی
٢٣٩٦٠٦٠٠	٣٠	سواری وطوپچی حیواناتی بدلی
١٥٥٩٥٢٠٠	٣١	صوك بهار مانورالری مصارفی
٢١٦٤٨٦٠٠	٣٢	ردیفلرك مصارف تعلیمیه‌سی
٥١٣٠٠٠٠٠	٣٣	اماکن عسکریه انشا آت مصارفی
١٠٢٦٠٠	٣٤	سیار تلسز تلغراف استاسیونلری مالزمه‌سی
٢٠٥٢٠٠٠	٣٥	قشله‌لر مصارف تفریشیه‌سی
١٠٢٦٠٠	٣٦	خسته‌خانه‌لر ئه‌تو ماکنه‌لری
٥٨٤٨٢٠	٣٧	سیار پروژکتورلر
١٠٢٦٠٠٠	٣٨	شمندوفرلر لوازمی
٥١٣٠٠٠	٣٩	سواری قلیجی
٥٣٤٥٤٦	٤٠	ماوزر تفنکلری ادواتی
٤١٠٤٠٠	٤١	اسلحه وقوشوم باغلری
٤٥٩٦٤٨	٤٢	ماوزر تفنکلرینه مخصوص بیاض قورشونلی فشنك
٢٣٢٩٠٢٠٠	٤٣	» » » مانوره فشنکی
١٨٤٦٨٠٠	٤٤	پیاده وطوپچی انداخت مکتبلری مصارف تأسیسیه‌سی
٥٧٤٥٦٠٠	٤٥	اسلحه وجبخانه‌دن‌ماعدا اشیا ومالزمهٔ عسکریه‌نك یوزده‌اون حسابیله رسم کمرکی
٢٤٦٢٠٢١١	٤٦	
٥٢٥٠٠٠٠٠٠		جمعاً یکون

سنوی قانوناً ویرلسی ایجاب ایدن

١٧٥٠٠٠٠٠٠ غروش

٢٥ جمادی‌الاخره سنه ١٣٢٨ و ٢ حزیران سنه ١٣٢٦

صحیه بودجه‌سنه دائر

مواد قانونیه

ماده ١ : بیك اوچیوز یکرمی آلتی سنهٔ مالیه‌سی ایچون صحیه دائره‌سنه ویریلان تخصیصات ١٠٣٤٣١٧٤ غروشدر .

ماده ٢ : بیك اوچیوز یکرمی آلتی سنهٔ مالیه‌سی ظرفنده صحیه دائره‌سنجه جبایت اولنه‌جق واردات ١٣١٢٨١٣٠ غروشدر .

مجلس اعیان ومبعوثانجه قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتنی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم

٢٥ جمادی‌الاخره سنه ١٣٢٨ و ٢٠ حزیران سنه ١٣٢٦

محمد رشاد

مالیه ناظری	صدر اعظم
جاوید	ابراهیم حقی

طرق عمومیه‌نك انشا و اكمالی حقنده‌كی مادهٔ قانونیه

ماده — مربوط جدولده اسامی ومواقعی محرر طرق عمومیه‌نك انشا و اكمالی ایچون ۱۳۲۶ و ۱۳۲۷ سنه‌لرینك هر برینك بودجه‌لرینه ضمیمةً سنوی ۹٤٦٠٦۲۰۰ غروشك صرفنه مأذونیت ویرلمشدر. ۱۳۲٦ سنه‌سنده صرف اولنه‌میان مبالغ ۱۳۲۷ سنه‌سنده صرف اولنه بیله‌جكی كبی ۱۳۲۷ سنه‌سی ظرفنده صرف ایدیله‌میان مبالغ ۱۳۲۸ سنه‌سی ظرفنده صرف اولنه‌جقدر. شوقدركه سنهٔ حالیه ظرفنده عملیات كشفیه‌سی اكمال ایدیله‌جك اولان طرق عمومیه تخصیصاتندن محسوب اولنمق اوزره ۱۳۲٦ سنه‌سی طرق عمومیه مخصصاتندن بالافراز ۱۳۲٦ سنه‌سی طرق حدیدیه انشاآتنه تخصیص او نه بیله‌جكدر.

مجلس اعیان و مبعوثانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتنی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم.

۲٥ جمادی الاخر سنه ۱۳۲۸ و ۲۰ خزیران سنه ۱۳۲٦

محمد رشاد

صدر اعظم	ماليه ناظری
ابراهیم حقی	محمد جاوید

مواد قانونیه

ماده ۱ ۱۳۲٦ سنهٔ مالیه‌سی ظرفنده اوقاف نظارتجه جبایت اولنه‌جق واردات متنوعه مربوط (آ) جدولنده مرقم اولدیغی اوزره « ٦۹ ۷۱۹ ۱۱۳ » غروش تخمین اولنمشدر.

ماده ۲ ۱۳۲٦ سنهٔ مالیه‌سی ایچون اوقاف نظارتنه اعطا اولنان تخصیصات مربوط (ب) جدولنده مرقم بولندیغی اوزره « ٦۸ ۹۸۹ ٤٥٤ » غروشدر.

ماده ۳ اشبو موازنهٔ ملحقه‌یه داخل اولان واردات ومصارفات بوسنه ایله سنین سابقه‌دن ۳۲٦ سنه‌سی اموالنه انقلاب ایده‌جك اولان واردات ومعاشات ومصارفات بقایاسیله ۳۲٦ سنه‌سی ظرفنده تحقق ایده‌جك وتحصیل اولنه‌جق واردات وتحقق ایده‌جك مصارفاتی احتوا ایدر.

ماده ٤ متولیلره عائد اولان مبالغ امانت قبیلندن اولوب اصولاً متولیسنه اعاده‌سی لازمه‌دن بولنمسنه بناءً شاید ایلروده واردات میانه داخل اولمش بوقبیل مبلغ ظهور ایدرسه اصحابنك طلبی حالنده اصحابنه ویاخود خرج وتوقیفاتدن ماعداسنك علی الاصول ردی لازم كلدكده متولیسنه درحال تأدیه اولنه‌جقدر.

ماده ٥ اشبو موازنه‌یه داخل سنین سابقه بقایاسی تدقیق وتصفیهٔ بقایا تعلیماتی موجبنجه ولایات والویه ایله قضالرده متشكل قومیسیونلر معرفتیله تعلیمات مذكوره احكامنه توفیقاً تحقیق وتفریق اولنه‌رق اصول وتعامل قدیمی وجهله تحصیلنه دوام اولنه‌جقدر.

ماده ٦ ولایت ولوا وقضالرده موجود اوقافك واردات ومعاملاتی ودرجهٔ اهمیتلری نظر دقته آلنه‌رق تعدیلات اجراسیله تأمین تصرفات اولنمق وتصرفات واقعه كفایت ایتمز ایسه اشبو موازنه‌نك یدنجی فصلنك اوچنجی ماده‌سنه داخل مخصصاتدن صرف اولنه بیلمك اوزره املاك وواردات وقفیه‌سی بولنوب هنوز هردرلو تشكیلات ومؤسسات وقفیه‌دن خارج قالان قضالرله لوالرده تشكیلات اجرا اولنه‌جقدر.

ماده ۷ اوقاف مضبوطه وملحقه‌نك هردرلو مصارفات ومخصصاتی شروط وقفیه وتعامل قدیمه واولمبابده‌كی مقررات رسمیه‌یه توفیقاً تأدیه اولنه‌جق وبی قدرت اوقافك مصارفی دخی خیراتنك ادامه‌سی ویاخود وقفنك خرابیدن وقایه‌سی مقصدیله حاصلات عمومیه‌دن تأدیه ایدیله‌جكدر.

ماده ۸ انشاآت وتعمیرات مخصصاتنه ترتیب مخصوصندن صرف اولنمق اوزره مضبوطه میانه‌داخل اولان اوقاف ملحقه ایچون وقفنك موجودندن وبو كفایت ایتمز ایسه بالاخره تحصیل اولنه‌جق وارداتندن محسوب ایدلمك شرطیله اوقاف سائره حاصلاتندن تسویه اولنه‌جق ومضبوطه ایچون مخصصات موجوده ومحلولات بدلاتیله بقایا تحصیلاتی دخی قارشولق اتخاذ ایدیله‌جكدر.

ماده ۹ اوقاف بودجه‌سی ملحقه‌دن معدود ومالیه نظارتنه غیر مربوط اولمسیله بودجه‌نك مدت اجرائیه وقطعیه‌سی سنهٔ مالیه‌یه انحصار ایدر.

ماده ۱۰ ۳۲٥ سنه‌سی بودجه‌سنك سنهٔ مالیه‌سی ختامنده وارداتدن تحصیل اولنه‌میوب قالان مبالغ هر سنهٔ مالیه ختامنده حالیه‌یه انقلاب ایده‌جكی كبی امانت قبیلندن اولان دیون سنه‌سی بودجه‌سی میانده ومعاشات ومصارف یونی‌ده ۳۲٦ سنه‌سی واردات ومصارفنه انقلاب ایدرك ترتیب مخصوصندن تسویه اولنه‌جقدر.

ماده ۱۱ ۳۲٥ سنه‌سندن اولكی سنه‌لره عائد دیون غیر منتظمه‌دن ماعدا امانات وتركات ومعجلات التنجی فصلك ایكنجی ماده‌سیله طقوزنجی فصلك ایكنجی ماده‌سنده‌كی ترتیب مخصوصندن تسویه اولنه‌جقدر.

ماده ۱۲ موازنه‌نك سكزنجی فصلنك یدنجی ماده‌سنه داخل اولان ترتیب اول امرده ۳۲٦ سنه‌سنه دور اولنه‌جق ۳۲٥ سنه‌سیله دها اولكی سنه‌لر امانت وتركاتك تأدیه‌سنه حصر اولنه‌جق وبوندن فضله قالیرسه اشبو فضله ۳۲٥ سنه‌سندن اولكی سنه‌لره عائد اوقاف ملحقه متولیلری ایله اصحاب استحقاقه عائد معجلاتك تأدیه‌سنه تخصیص قلنه‌جقدر.

ماده ۱۳ وظائف وطعامیه‌دن ماعدا محتاجین ترتیبندن ویریلن معاشات ذاتیه كرك طشره وكرك درسعادتجه برموجب شرط واقف مخصص بولنان ویاخود وقفنك ضبطیله متولی‌یه ویا متولینك اولاد واخفادینه تخصیص ایدلمش اولان وحرمین الشریفنه مخصوص بولنان معاشات مستثنا اولمق اوزره اصحابنك احتیاج وضرورتی رسماً تحقق ایتمیان معاشاتله اوچیوز غروشدن فضله معاشاتك فضله‌سی قطع اولنه‌جقدر.

ماده ۱٤ كچن سنه ولایاتجه محتاجین ترتیبندن مخصص اولوب یوز غروشدن فضله‌سی قطع اولنان معاشاتك دخی مقداری اوچیوز غروشی تجاوز ایتمامك واحتیاج وضرورتی رسماً تحقق ایتمش بولنمق صورتیله اوچ یوز غروشه قدر قطع اولنان مقداری قانونك نشر واعلانی تاریخندن اعتباراً اعادةً ویریله‌جك ودرسعادتجه محتاجین معاشاتنك اوچ یوز غروشدن فضله‌سی كذلك قانونك نشر واعلانی تاریخندن اعتباراً قطع اولنه‌جقدر.

ماده ۱٥ نجف اشرف وكربلا وكاظمیه قصبه‌لرنده ائمهٔ عظام صحن شریفلریله اطرافی مستثنا اولمق اوزره قصبه‌لر خارجنده‌كی مقابر عمومیه‌یه دفن اوله‌جق عثمانلی امواتندن بعدما دفنیه رسمی آلنمیه‌جقدر.

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان لایحه‌نك قانونیتنی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم.

۲٥ جمادی الاخره سنه ۱۳۲۷ و ۲۰ حزیران سنه ۱۳۲٦

محمد رشاد

صدراعظم	اوقاف همایون ناظری	مالیه ناظری نامنه صدراعظم
ابراهیم حقی	علی حیدر	ابراهیم حقی

« آ » جدولی

فصل		
١	اجارات	٣ ٤٨٥ ٠٠٠
٢	رسومات	٤ ٩٥٠ ٠٠٠
٣	حاصلات متفرقه	١٩ ٥٠٠ ٧٦٥
٤	بقایا تحصیلاتی	٤٢٥ ٨٨٠
٥	خزینهٔ مالیه تخصیصاتی	٥ ٦٧٥ ٢٠٥
٦	ولایات اجاراتی	٧ ٥٣٧ ٠٠٠
٧	« رسوماتی	٣ ٦١٠ ٠٠٠
٨	« حاصلات متفرقه‌سی	٢٤ ٥٣٥ ٣٥٣
	یكون	٦٩ ٧١٩ ١١٣

« ب » جدولی

فصل		
١	ادارهٔ مركزیه معاشاتی	٦ ٣٨٥ ٤٠٠
٢	« « مصارفاتی	٦ ٣٥٩ ٨١٠
٣	ادارهٔ مركزیه خیرات شریفه‌نك وظائف وسالیه و مخصصات سائره‌سی	١٠ ٨٢٧ ٨٠٦
٤	ادارهٔ مركزیه خیرات مدوره	٩ ٣٤٥ ١٨٨
٥	ادارهٔ مركزیه خیرات شریفه مصاری	٩ ٣٤٥ ١٨٨
٦	دیون وردیات	١٤ ٦١٩ ٦٠٠
٧	ولایات معاشاتی	٤ ١٠٥ ٢٠٠
٨	« مصارفاتی	١٠ ٩٣٣ ٤٥٠
٩	« دیونی	١ ٤٠٠ ٠٠٠
	یكون	٦٨ ٩٨٩ ٤٥٤

معارف ومكاتب مدیر ومعلملرندن مدت خدمتلری یكرمی سنه‌یه بالغ اولوب ده دوام خدمتلرندن استفاده اولنه‌میه‌جغی معارف نظارتجه تحقق ایده‌جك اولانلرك اوتوز سنه خدمت ایتمش اعتباریله اجرای تقاعدلری حقنده مادهٔ موقتهٔ قانونیه

معارف ومكاتب مدیر ومعلملرندن مدت خدمتلری یكرمی سنه‌یه بالغ اولوب ده دوام خدمتلرندن استفاده اولنه‌میه‌جغی معارف نظارتجه تحقق ایده‌جك اولانلر اوتوز سنه خدمت ایتمش كبی تقاعد ایدیلیرلر مدت خدمتلری اوتوز سنه‌دن نه‌قدر اكسیك ایسه اوتوز سنه تمام اولونجه‌یه قدر تقاعد معاشلرندن مأموریت معاشلرینه عائد بقاء یه توقیف اولنور .

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولنان اشبو لایحه‌نك قانونیتنی وقوانین دولته علاوه‌سنی اراده ایدرم .

٢٥ جمادی‌الاخره سنه ١٣٢٨ و ٢٠ حزیران سنه ١٣٢٦

محمد رشاد

معارف ناظری	صدر اعظم
امرالله	ابراهیم حقی

سینکر دیکیش ماکنه‌لری قومپانیه‌سی

حقیقی سینکر دیکیش ماکنه‌لری دنیاده موجود دیکیش ماکنه‌لرینك اك ایولریدر
بر أو قادینی ایچون تصور اولنان اك لزوملی وفائده‌لی شی حقیقی سینکر ماکنه‌سیدر
سینکر دیکیش ماکنه‌سی هرنوع دیکیشلری حیرتبخش برصورتده دیکر

قیوریتی یاپار
قاتلامه یاپار
بوزمه یاپار
سرامت یاپار
کنار شریدی
دیکر

قیرمه‌لر یاپار
آژور ایشلر
خرقه دیکر
اوری یاپار
صوتاش دیکر

وبونلردن ماعدا فوق‌العاده کوزل وظریف نقشلر وغایت اینجه دانتلالر ایشلر
سینکر ماکنه‌سی اك مکمل دیکیش ماکنه‌سی اولوب هرعائله ایچون حقیقهٔ پك قیمتلی براشیادر .
ممالك شرقیه ایچون مرکز اداره‌سی: بك اوغلی جادهٔ کبیرده بون‌مارشه قارشوسنده مکرر ۳۴۳ نومرولی بناده

شعبه‌لری

بك‌اوغلی جادهٔ کبیرده بون‌مارشه قارشوسنده
اداره‌خانه آلتنده‌کی ۳۴۳ نومرولی مغازه
غلطه بللور سوقاغنده سینکر خانی وقره‌کوی
تراموای یولنده نومرو ۱۲۰
استانبول‌سلطان‌حمامنده وسلطان بایزیدده وفاتح
حافظ پاشا سوقاغنده نومرو ٦٤
[illegible] نومرو ١٤٠

قاضی کوی موقتخانه سوقاغنده
مقری کوی استاسیون میدانده
بلاط کوپری باشی سوقاغنده نومرو ۱۱۳
بشکطاشده تراموای جاده‌سنده
پانغالتی تراموای جاده‌سنده نومرو ٥٧
بیوکدره‌ده جادهٔ کبیرده

بالعموم شهرلرده شعبه‌لری واردر .

سالنامهٔ ثروت فنون

اجل کوپریسی

بو رومان ، غربده تأمین ایتمکه باشلادیغی مظفریتی، شرقده تکمیل ایدرك بتون اوروپا محررلری میاننده شعشعه‌پاش برشهرت ورغبته مظهر اولمش اولان « میشل زه‌واقو » کبی ، باخصوص تاریخی رومان یازمقده ، حائز کمال اولان برمؤلفك محصول خامهٔ عرفانیدر .

علی سمیح بك افندی طرفندن غایت ساده وسلیس براسلوب ایله ترجمه اولنمش اولان بو اسرار انکیز رومان ؛ اون التنجی عصری آل قانلره بویایان انکیزیسیون مظالمنك اك شدتلی مروجلرندن بولنان و۱۳۱۰—۱۷۹۷ سنه‌سنه قدر حکمران اولوب وندیك جمهوریتی قاصوب قاووران (۱۰) لر مجلس خفیسی طرفندن ، استبداد وعشق وشهوت اوغرینه ارتکاب ایدیلوب تاریخاً مثبت بولنان برچوق مدهش انتریقه‌لر وسیاسی جنایتلرله ، بیکلرجه فجایع جکر سوزی مصور و۱۳۰۰ صحیفه‌لك بر اثر تاریخیدر . اجزاسی ۲۰ ، مجلدی ۲۵ غروشدر .

مرکز فروختی : مشروطیت کتبخانه‌سیدر .

*
* *

مشروطیت کتبخانه‌سنه طشره‌دن وقوعبوله‌جق سپارشلره یوزده یکرمی نسبتنده پوسته اجرتی ضم اولنور ،

باب عالی جامع شریفی قارشوسنده

عثمانی مجلدخانه‌سی

صاحبی

لئون قره‌قاشیان

یکرمی بش سنه‌در اجرای صنعت ایدن اشبو مجلدخانه حقنده فضله سوز سویلمکه لزوم یوقدر . یالکز شوقدر سویلیه بیلیرز که ظریف ، متین و اهون جلدیپار مشین ، ماروکن ، بز ، قادیفه جلدلر .

— غایت اغیر هدیه‌لك —

اوطو قائل کتبخانه‌سی

بك‌اوغلنده جادهٔ کبیرده نومرو ٤٥٧

آثار عسکریه‌نك انواعی .— جغوغرافیا خریطه‌لری .—

محلی واجنبی هرنوع جرائد ورساله‌لر فروخت اولنور .

آثار جدیدهٔ مختلفه		غروش	آثار مفیدهٔ قانونیه وسائره — مؤلف و مترجملری
آثار صفا — مجلد	ادبیات حقیقیه کتبخانه سنك ۱-۵ نجی عددلرینی محتویدر	۲۰	اسماعیل صفا بك مرحوم
اشعار وفا	« « « ۶ نجی عددیدر	۰۱ ½	احمد وفا بك مرحوم
شرلوق هولمه قارشی آرسه‌ن لوپه‌ن	غایت مراق آور ودهشت انکیز بر رومانددر جلد ۲	۰۸	موریس لوبلاندن مترجم
مصاحبهٔ صحیه ـ مصور	هراوه لازم غایت استفاده‌لی براثردر	۰۷ ½	جلال اسمعیل پاشا
ایپك بوجکی بسلمك اصولی	فن مذکوره عائد ۱۱ بحثی شامل ومصور براثر مفیددر	۰۴	محمد عارف بك
کوجك علم هیأت	غایت ساده براسلوب ایله یازلمش مصور برهیئات کتابیدر	۰۵	احمد توفیق بك
فوطوغرافیا	رسمی حاوی وفوطوغراف اخذندن باحثدر	۰۴	م. عبداه افندی
مادمازه‌ل ژوزه‌ت یاخود پارس فاجعه‌لرندن برنمونه	مترجم جنائی بر رومانددر	۱۱ ½	مصطفی رفیق بك
اصول محاکمهٔ حقوقیه شرحی	ایکی جلددن مرکب اصول حقوقیه قانوننك تمام شرحیدر	۳۵	احمد ضیا بك
تعیین مرجع	عموم محاکم عدلیه‌نك وظائفی معیندر	۱۰	محمد شوقی بك
تمییز لایحه‌سی	اعلامات حقوقیه‌نك مفسوخیت احکامنی موجب اولان اسباب	۱۰	عثمن نوری بك
فن ختان	ختانك شرعی، طبی، جراحی کافهٔ مباحثی جامعدر	۱۳ ½	رضا نور بك
عثمانلی لسانی	یکی طبع اولنمش مکمل ومفصل نو اصول براثردر	۲۰	صالح احسان بك
اصول مثلثات مستویه	مکاتب اعدادیه طلبه‌سنه مخصوصدر	۱۰	محمد علی بك
مکمل علم حساب قسم نظری	« « « «	۰۶	حسن فرید بك
« « قسم عملی	« « « «	۰۶	« « «
سجع وقافیه لغتی	موزون ومقفا بالجمله کلماتی حاوی مکمل برلغتدر	۲۷	علی سیدی بك
دفتر غلطات	۱۵۰۰ قدر کلماتی و ۷۰۰ الفاظ مترادفه‌یی حاویدر	۱۰	« « «
لغتچهٔ ادبیات	سجع وقافیه لغتك ذیلیدر	۵	« « «
تربیهٔ اخلاقیه و مدنیه جلد ۲	مکاتب اعدادیه‌نك ۱ و ۲ نجی صنفلرینه مخصوصدر	۸	« « «
خواننده «مصور»	یکی واسکی بالجمله شرقیلری محتویدر (مع ذیل)	۳۰	احمد عونی بك
میزان التطبیق جلد ۲	اصول محاکمات جزائیه‌نك شرحی وتطبیقاتیدر	۳۰	خالد بك افندی
تعلیم لسان عثمانی	لاربوأفلوری غرامری طرزنده مکمل عثمانلی صرف ونحویدر	۱ ½	احمد راسم بك
عثمانلی لسانی الفباسی	حرکه‌لی وقرائتی حاوی الفبای عثمانیدر	۲	صالح احسان بك
قید مضاعف فن دفتری	رشدیه‌لره مخصوص مختصر اصول دفتریدر	۳ ½	بحری عارف بك
مخزن العلوم مجلد	علوم متعدده‌دن باحث براثر مهمدر مجلد	۱۰	محمد طاهر وسرکز افندیلر
فرانسزجه‌دن ترکجه‌یه اصطلاحات لغتی	ایکی جلددن مرکب مکمل برلغتدر	۴۰	سینابیان وطنغر افندیلر

بالاده محرر کتابلره طشره‌لردن سپارش وقوعنده یوزده یکرمی نسبتنده پوسته وتعهد اجرتی کوندرلملیدر. آنجق قولی پوستال اولان محللردن یالکز قولی اجرتی اخذ اولنور. اشبو کتابلردن ماعدا هرنوع کتابلر سپارشنی کتبخانه‌مز قبول وکمال سرعتله ارسال ایلر.

اقونوميق قوئوپراتيف

شركتى

١٨٨٣ سنه‌سنده تأسيس ايدلمش بقاليه ولوازم بيتيه تجارتخانه‌سى

سرمايه‌سى : ١٤٠٠٠ انكليز ليراسى
احتياط اقچه‌سى : ٩٨٠٠ « «

مركز معاملاتى :

درسعادتده غلطه‌ده هزارن سوقاغنده ١ نومرولو دائره مخصوصه‌در .

استانبول شعبه‌سى :

اسكى ضبطيه جاده‌سنده يكى انشا اولنان تلغرافخانه قارشوسنده ١٧ نومرولو دائره

بك اوغلى شعبه‌سى :

تپه‌باشى جاده‌سنده ١٢ نومرولو مغازه

قاضى كوى شعبه‌سى :

مهردار جاده‌سنده ٢١ نومرولو مغازه

كاغدجيلق وانكليز غزته ونشرياتى شعبه‌ى
بك اوغلنده تونل خاننده ٥ نومروده

تلغراف آدره‌سى :
غلطه‌ده اقونوميق شركتى

شركتك بانقه‌سى :
دولت عليهٔ عثمانيه بانقه‌سى

تركجه قتالوغ استنلديكى زمان كرك پوسته ايله وكرك مغازه‌لرمزدن تقديم ايديلير .

بيكر تجارتخانه‌سى

دولت عليهٔ عثمانيه‌نك ، حربيه وبحريه نظارتلرى وحربيه مكتبى متعهدى

مشهور امرسون

ماركه‌لى آمريقان قوندوره‌لرى اڭ دايانيقلى ، اڭ مناسب ، اڭ ظريف ، اڭ راحت قوندوره‌لردر .

ممالك عثمانيه‌ده يگانه ده‌پوسى مغازه‌مزدر .

قادينلر ايچين ظريف آياق قابلر — قيز واركك چوجقلر ايچين قوندوره‌لر — مكتب شاگردانه مخصوص قوندوره‌لر — جيمناستيك ، فوت بول ، ته‌نيس قوندوره‌لرى — ضابطلر ايچين چزمه‌لر ودولاقلر —

مكتبلر ، اداره خانه‌لر ، شركتلر ايچين خصوصى تنزيل فيأت .

استانبول طرفنده‌كى برچوق مشتريلرينك آرزوسنى يرينه كتيرمك اوزره (بيكر تجارتخانه‌سى) استانبولده يكى پوسته خانه جاده‌سنده كائن سابق هلال تجارتخانه‌سنك بولنديغى مغازه‌ده يكى برشعبه كشاد ايلمشدر .

عثمانلی پیانقوسی

مذکور پیانقو بیلتلرینك عددی ۲۸۰۰۰ اولوب نصفی بولنان اون درت بیك عددی اكرامیه قزانه جقدر . آیروجه اون اوچ بیوك مكافات بولنمقله برابر طالعی یاور اولنلرك ۱,۵۰۰,۰۰۰ (بربچق میلیون) غروش قازانملری احتمالی واردر .

متعهدلری

موردە خای لوی بانقه‌سی : ازمیرده موسقوف نهادیه سوقاغنده نومرو ۱۰
نیامین دەویداس ازمیرده بانق عثمانی اتصالنده یلدیزلی فرخانه‌سنده نومرو ٦

استانبولده — عموم اجنته‌سی

کوپری باشنده والده سلطان خاننده «۱۵» نومرولو

دەویداس و ونطوره بانقه‌سی

اشبو دردنجی ترتیبده اون درت بیك نومرویه اصابت ایده‌جك اولان اكرامیه‌لرك جدولی برصحیفه‌ده مندرجدر .

اون درت بیك نومرویه اصابت ایده‌جك اولان اكرامیه‌لرك جدولی

طالعی یاور اولانلره			غروش
الك بیوك اكرامیه			۱,۵۰۰,۰۰۰
» »			۱,۴۰۰,۰۰۰
» »			۱,۳۰۰,۰۰۰
مكافات	۱ عدد		۱,۰۰۰,۰۰۰
»	۱ »		۳۰۰,۰۰۰
»	٦ »	۵۰,۰۰۰	۳۰۰,۰۰۰
»	۵ »	۲۰,۰۰۰	۱۰۰,۰۰۰
	۱۳		۵,۹۰۰,۰۰۰

اكرامیه	۱	عدد	۲۰۰,۰۰۰	۲۰۰,۰۰۰
»	۱	»	۱۵۰,۰۰۰	۱۵۰,۰۰۰
»	۲	»	۱۲۵,۰۰۰	۲۵۰,۰۰۰
»	۳	»	۱۰۰,۰۰۰	۳۰۰,۰۰۰
»	۱	»	۷۵,۰۰۰	۷۵,۰۰۰
»	۱	»	۷۰,۰۰۰	۷۰,۰۰۰
»	۱	»	٦۰,۰۰۰	٦۰,۰۰۰
»	۱	»	۵۰,۰۰۰	۵۰,۰۰۰
»	۱	»	٤۵,۰۰۰	٤۵,۰۰۰
»	۱	»	٤۰,۰۰۰	٤۰,۰۰۰
»	۱	»	۳۵,۰۰۰	۳۵,۰۰۰
»	۱	»	۳۰,۰۰۰	۳۰,۰۰۰
»	۳	»	۲۵,۰۰۰	۷۵,۰۰۰
»	۳	»	۲۰,۰۰۰	٦۰,۰۰۰
»	٤	»	۱۵,۰۰۰	٦۰,۰۰۰
»	۲	»	۱۲,۰۰۰	۲٤,۰۰۰
»	۵	»	۱۰,۰۰۰	۵۰,۰۰۰
»	۲	»	۸,۰۰۰	۱٦,۰۰۰
»	۲	»	۷,۰۰۰	۱٤,۰۰۰
	۳٦		نقل یکون	۱٦۰٤۰۰۰

اكرامیه	۳٦	عدد	نقل یکون	۱,٦۰٤,۰۰۰
»	۱۰	»	٦,۰۰۰	٦۰,۰۰۰
»	۱۲	»	۵,۰۰۰	٦۰,۰۰۰
»	۱٤	»	٤,۰۰۰	۵٦,۰۰۰
»	۲۷	»	۳,۰۰۰	۸۱,۰۰۰
»	٦۲	»	۲,۰۰۰	۱۲٤,۰۰۰
»	۱۳۹	»	۱,۵۰۰	۲۰۸,۵۰۰
»	۳۰	»	۱,۲۰۰	۳٦,۰۰۰
»	۵۳۰	»	۱۰۰۰	۵۳۰,۰۰۰
»	۸٦۰	»	۸۰۰	٦۸۸,۰۰۰
»	٦۰	»	۷۰۰	٤۲,۰۰۰
»	۱۲۰	»	٦۰۰	۷۲,۰۰۰
»	۸۰۵۰	»	۵۹۰	٤,۷٤۹,۵۰۰
»	٦۵۰	»	۵۲۰	۳۳۸,۰۰۰
»	٤۵۰	»	٤٤۰	۱۹۸,۰۰۰
»	۱۰۰	»	٤۰۰	٤۰,۰۰۰
»	٦۵۰	»	۳٤۰	۲۲۱,۰۰۰
»	۹۰۰	»	۲٤۰	۲۱٦,۰۰۰
»	۱۳۰۰	»	۱٦۰	۲۰۸,۰۰۰
	۱٤,۰۰۰			۱۱,۲۳۲,۰۰۰

جمعاً یکون اون برمیلیون ایکی یوز اوتوز ایکی بیك غروش

یکی عثمانلی مطبعه و کتبخانه‌سی

صاحبی اوخانس آزناوور

استانبول ـ باب عالی جاده‌سنده نومرو ٤٨

هر نوع کتب عتیقه وجدیده فروخت اولنور. درسعادتده طبع اولنان بالجمله یومی واسبوعی غزته‌لره ورسائل موقته‌یه آبونه قید اولنور. هر نوع اوراق تجاریه، قارت دوویزت، مکتبلره مخصوص اوراق تقدیریه، کتاب وسائره طبع اولنور. طشره‌دن ـ بدلی پیشین کوندرلمك شرطیله ـ وقوعبولان سپارشلر سریعاً ومنتظماً ارسال اولنور.

مذکور کتبخانه حسابنه طبع اولنان کتب جدیده‌دن بعضلری:

کندی کندینه فرانسزجه اوکرنمك اصولی ـ مجموعهٔ لسان محررلرندن ا. آزناوور افندینك اثریدر. فرانسز الفباسنی بیترن هر افندی ایچون غایتله مهمدر. آز وقتده فرانسزجه‌یی اوقویوب یازمق، ترجمه وتکلم ایتمك صورتیله اوکره‌تیر. فیأتی ٥ طشره ایچون ٦ غروشدر.

عالم لطیفك موجودیتی یاخود مانیاتیزم واسپرتیزمك ماهیتی. — اسماعیل فتحی بك طرفندن غایت مدققانه یازلمش براثردر. ملائکه، جن، شیطان، تمثلات روحانیه، اولولرله دیریلرك مخابره‌سی، سحر وسحرده‌کی تأثیر وسائره‌دن بحث ایدر، بهاسی ۳ طشره ایچون ۳ بچق غروشدر.

حیات ابدی یاخود فلسفهٔ ارواح — بوده اسماعیل فتحی بکك اثریدر. شمدی‌یه قدر لسان حکمت وفلسفه‌مزده بویله برکتاب نشر اولنمامش ایدی. روحلره، خلقت کائناته عمر بشره، عالم معنایه، انسان کامله باخصوص دقیق برمسئله اولان تمه‌یه دائر تشریحاتی حاویدر. بهاسی ٤ طشره ایچون ٤ بچق غروشدر.

اقوام اسیر

بوندن اقدم طبع ایدیلوب نسخ مطبوعه‌سی قالمامش اولان «مرات الشئون» عنوانلی اثرك مؤلف فاضلی یوسف سعادبك افندی طرفندن ایکنجی دفعه اوله‌رق ترتیب ایدلمش براثر معتبردر. سیر سنیه‌یه عائد ترکجه کتابلرك اك مفصلی، اك کزیده‌سیدر. اورته حجمده (٥٠٠) صحیفه تشکیل ایدن برنجی جلدی نشر اولنمشدر. مطالعه‌سی بتون اخوان دینه باخصوص دارالفنون عثمانی وبالعموم مدارس علمیه مداوملرینه توصیه اولنور بهاسی ۱۲ غروشدر.

مشروطیت مطبعه وکتبخانه‌سی

درسعادت : باب عالی جاده‌سنده ۳۸

آوروپاده درین برخوف هراس براقان انکیزیسیون مظالمنك الواح خونخوارینی مصور اولوب پك پارلاق بررغبته مظهر اولان کلیانمز بروجه زیردر:

برنجیسی مدهش اشکنجه‌لر (۲) قرالك پیچ قزی (۳) قاتل پاپاس (٤) یهودینك خزینه‌لری (٥) رهبان جنایتلری (٦) قیزغین سودا (۷) دین نامنه جنایت (۸) غلبهٔ تعصب (۹) قان محکمه‌سی (۱۰) آتشده یانانلر (۱۱) جلادلر، مغدورلر.

تکمیلنك اجزاسی ۲۲ مجلدی ۲٥ غروشدر. مرکز فروختی مشروطیت کتبخانه‌سیدر.

آثار متحسسانه‌سیله قارئلرینك نظر توجهنه مظهر اولان محرر مقتدر محمد جلال بکك آتیده‌کی ملی حکایه‌لری انتشار ایتمشدر: حسی ادبی اوله‌رق، برچوق الواح طبیعیه وشاعرانه‌یی احتوا ایدن بویکی اثرلرك مطالعه‌سنی قیمت شناسان ادبه توصیه ایتمکی بروجیبه عد ایله‌رز.

غروش	
۳	لمعان — حسی وجنائی مصور
۲	عصیان — حسی وجنائی مصور
۲	قوش دیلنده — جنائی مصور
۲	ندامت، برشاعرك سرنوشتی — مصور
٥	برقادینك حیاتی متعدد رسملرله مزیندر
٥	سودا لغتی! ایکیوز اللی قطعه رسمله مزیندر
٥	زوجه‌کی کوزه‌ت!. — اخلاقسزلغی تصویر ایله تهذیب اخلاقه خدمت ایدر، نظر امعان ایله مطالعه‌یه لایق براثر اولوب اون اوچ قطعه رسمله مزیندر

محرره‌سی ماری آن دوبووه: مترجمی سلیمان توفیق

۹۳ اختلالی

ویقتور هوغونك اك نفیس اثرلرندن بری بولنان بوتاریخی وجنائی رومانك نسخه‌سی توکنمك اوزره‌در. اجزاسی ۱۰ غروش مجلدی ۱٥ غروشدر مرکز فروختی مشروطیت کتبخانه‌سیدر.

لیلا ایله مجنون

بونفیس عاشقانه حکایه بودفعه برچوق متعدد رسملرله ورنکلی برقاب درننده مزین اوله‌رق انتشار ایتمشدر. الواح طبیعه وشاعرانه‌یی احتوا ایدن بویکی اثرك فیأتی اوچ غروشدر. مرکزی: مشروطیت کتبخانه‌سیدر.

دونمای عثمانی معاونت ملیه جمعیتی

سيغاره كاغدى وكبريت دارالصناعه سى

دونمای عثمانی یه خدمت ایتمك

هم محتكرى محافظه ایتمك

هم معمولات عثمانيه يه رغبت كوسترمك

هم تجارت مليه يه ياردم ايتمك ايچون

دونمای عثمانى معاونت مليه جمعيتى منفعتنه چيقان

سيغاره كاغد وكبريتلرينى

ترجيح واستعمال ايتمك وظائف وطنيه دندر.

خصوصا كه فياتده هيچ فرق يوقدر.

عمومى دپوزيتوسى استانبولده فينجانجيلرده نومرو ٨

شرق خالی قومپانیهسی

بك اوغلی جادهسنده نومرو ۳۲۷

THE ORIENTAL CARPET MANUFACTURERS Ltd

327, Grande Rue de Péra 327,

شرق خالیلرینك اك اهمیتلی واك نفیس واوجوز فروخت ایدن تجارتخانهسیدر.

صالون، یتاق اوطهسی، یمك اوطهسی، قوریدور، مردیون وسائره ایچون کلیتلی خالی انواعی.

برنجی نوع کلیم خالیلرینك انواعی مربع آرشونی ۲۰ غروشه

هر رنکده وجسامتده ازمیر خالیلری مربع آرشونی ۴۰ غروشه

ال ایله اعمال اولنان خالیلرك اك اهون فیئاتی

فیئاتلر رقم ایله تهتیکتلر اوزرینه کوسترلمشدر.

فیآتی ۱۵ غروشدر

سالنامهٔ ثروت فنونك ، انقلابدن صوكره‌كی ایكی سنه‌لك وقایعی محتوی ومكمل برمجلهٔ شئون اولان ، مجلس مبعوثاندن چیقان ایلك قانونلری جامع بولونان برنجی سنه‌سی دخی ۱۰ غروش فیآتله صاتلمقده‌در .

طشره ایچون ساحله ٤ وداخله ٥ غروش پوسته اجرتی ضم اولنور

مركز فروخت — باب عالی قارشیسنده ثروت فنون مطبعه‌سی